

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2012**

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2012**

ROSENDAHLS-SCHULTZ GRAFISK

ISSN 2245-1382

Inatsisartunut

Ombudsmandi pillugu inatsimmi nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 10, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi Inatsisartunut sulini pillugu ukiumoortumik nalunaaruteqartassasoq. Nalunaarut taanna tamanut saqqummiunneqartassaaq, Inatsisartullu ukiakkut nalinginnaasumik ataatsimiinneranni Inatsisartunit Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugu oqaluuserineqartassalluni. Suliat nalunaarummi ilanngunneqartut misissuifigineqartup imminut illersorluni oqaaserisaanik ilaqartinneqartassapput, tak. inatsimmi § 10, imm. 2.

2012-imi ukiumoortumik nalunaarut aalajangersakkat taaneqartut tunngavigalugit matumuuna saqqummiuppara.

Suliat tamanut saqqummiunneqartut nalunaarummi ilanngunneqassanngillat, cd-rommikkulli nalunaarummut naqitanngortinneqartumut nipitinneqartukkut saqqummersinneqassallutik.

Suliat tamanut saqqummiussassanngortinneqartut manna tikillugu pi-sarnertut Ombudsmandip nittartagaanut www.ombudsmand.gl-imut ingerlaavartumik ilineqartassapput.

2012-imi ukiumoortumik nalunaarut apeqqutit aqqissuussaanermut inatsiseqartitsinermullu tunngasut Atorfeqarfiup 2012-imi ukiumoortumik nalunaarusiunneqartumi uanga suleqatimalu immikkut maluginiarsimasavut pillugit allaaserisatsinnik ilisimatitsissutaasunik aammataaq imaqarpoq.

Atorfeqarfik naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppa-laanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaaarneq akiorniarlugu FN-ip isumaqatigiissutaanut ilassut (OPCAT) tunngavigalugu siullermeerluni misissuiartorpoq. Misissuineq Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut napparsimasunik katsorsaavitut immikkoortortaarfiani A1-imi ingerlanneqarpoq.

Misissuineq pillugu nalunaarussiaq nalunaarutip naqitanngortinneqarnerani quppernerni kingullerniippoq.

Nuuk, juni 2013

Vera Leth

Imai

Siulequt	3
1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut	12
1.1 Sulisut	12
1.2 Angalanerit, tikeraarnerit misissuinerit kiisalu nunanik allanik suleqateqarneq	12
1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera	13
1.4 Allanik suleqateqarneq	21
2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat	22
3. Allaaserisat	35
3.1 Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup suliani ila- geeqarnermut tunngasuni upperisalerinnermut attuumas- suteqartuni pisinnaatitaanera	35
3.2 Oqartussaasoq sorleq qitiusumik allaffeqarfissuarmi a- torfinititsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngaviga- lugu aalajangiinissamut pisinnaatitaava?.....	40
3.3 Ombudsmandip suliani sulinermi inatsiseqartitsiner tunngasuni pisinnaatitaanera	44
3.4 Qallunaatuumiit kalaallisuumut nutseriner qallunaatut oqaasilerineq maliinnarlugu kalaallisut oqaaseqatigiilior- niartarneq.	48
4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsiner tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit	54
4.1 Inatsisartut peqqussutaat piareersarlugu suliat tammarsi- manerat tunngavigalugu suliamik suliarinninnissap itigar- titsissutigineqarnera (j.nr. 2009-146-0005).....	54

4.2 Utertitsilluni akiliisoqarnissaanik aalajangiineq pillugu naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasup atorunnaarsinseqarsinnaanerata kinguneranik akiligassat pillugit naammagittaalliummik suliarinninnissaq pisariaarut-toq (j.nr. 2011-639-0001)	57
4.3 Inunnik annertuumik innarluutilinnik suliffinni nakkutigisaasuni sulisitsineq (j.nr. 2011-901-0043)	59
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartit-siffiusunut agguataakkat.....	64
5.1 Paaqqinniffiup imminut pigisup matuneqarneranut atattillugu suliamik suliarinninneq pillugu naammagittaalliut. Oqartussaasoq paaqqinniffimmik akuersissuteqarnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngilaq paaqqinniffimmulli taamaallaat isumaqatigiissuteqarsinnaalluni (j.nr. 2009-109-0001).....	64
5.2 Tuttunik pisaqarsinnaanermik akuersissut. Inatsisitigut tunngavigisaq (j.nr. 2009-839-0001)	87
5.3 Oqartussaasunik ilusilersuineq. Oqartussaasumut qulliuernerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaq. Allaffimmi fuldmægtigimik soraarsitsineq (j.nr. 2010-324-0004)	96
5.4 Pisortani atorfeqartitaasup ilumoorfiginnittussaaitaana atorfeqartitaasup suliffimmit peersitsineratigut taassuma kiffaannngissuseqarluni oqalussinnaatitaaneraniq oqartussaasup killilersuisinnaaneranut tunngavilersuutaasinnaanngilaq. Suliffimmit peersitsinermut atattillugu suliami illua' tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuisarneq malinneqarsimanngitsut (j.nr. 2020-324-0005)	121
5.5 Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaammik itigartitsineq (j.nr. 2010-821-0001).....	150

5.6 Suliffeqarfiup akuersissutaata atorunnaarsinneqarnisaa pillugu Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilaqeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera pillugu Suliffeqarfiup Imminut Pigisup Atuarfittut Umiarsuup M/S Tûgdliup naam magittaalliuutaa (j.nr. 2011-109-0003)	199
5.7 Oqartussaasup pisinnaatitaanera. Pisortat paasissutisani pisariaqartunik tunngavissaqarnissaat. Siunner-sortimik soraarsitsineq (j.nr. 2011-323-0031)	202
5.8 Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfiup oliamik ujarlerneq pillugu allagaataanik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik itigartitsineq. Suliamik suliarinninnermi kukkunerit, matumani suliami pissusiviusut inatsiseqartitsinnermi inatsimmut sorlermut attuumassuteqarnerannik naliliineq kukkusooq amigartumillu tunngavilersuineq ilanngullugit eqqarsaatigalugit (j.nr. 2011-802-0003).....	231
5.9 Naalackersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusut naamagittaalliorfissatut pisinnaatitaaffia, matumani apeqqutit upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Mianersoqqusineq (j.nr. 2012-321-0005).....	355
6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq - Naammagittaalliuutit pillugit suliat ...	372
6.1 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 50 tullilu. Aluminiumik aatsitsiviliornissamut aqutsinikkut ataqatigiissaarisooqatigiit pillugit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit itigartinneqarnerat (j.nr. 2008-802-0001)	372
6.2 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 79 tullilu Borgmesterit soraarnerussutisiaannit ataatsimut ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat inatsisikkut pisa-	

riaqarnerattut tunngavigisassaqaqanngillat. Suliassaqar- fik taanna pillugu nalunaarut kingulleq aamma atorun- naarpoq (j.nr. 2010-309-0001)	373
6.3 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 132 tullilu	
Oqartussaasut sulianik soraarsitsinermut tunngasunik inaarsaalluni suliarinninnerni sulisut kattuffiinut isu- maqatigiissuteqartarnerat (j.nr. 2011-323-0029)	375
6.4 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 163 tullilu	
Aallarteqqinnissamut tapiissutinik itigartinneqarneq pillugu naammagittaalliuut (j.nr. 2010-823-0001)	385
6.5 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 183 tullilu	
Piffissaq suliamik pensionisianut tunngasumik sulia- rinninnermut atorineqartoq sivisooq akuerineqarsin- naanngitsoq isorisarialerujussuarlu (j.nr. 2011-104- 0013).....	385
6.6 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 202 tullilu	
Kalaallit Nunaanni Ilagiit Danmarkimi sulinerat (j.nr. 2011-241-0001).....	389
6.7 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 223 tullialu	
Ineqarnermut tapiissutinik oqartussaasup paasinnin- nera malillugu pissutissaqaqanngitsumik tunniunneqar- simasunik inatsisinik unioqputitsilluni akiliisitsiniar- neq. Attartorallartitsinermi ineqarnermut akiliutinik akiliisarneq pillugu malittarisassat qanoq paasineqar- nissaannik apeqqut ilanngullugu (j.nr. 2008-119-0001)	391

6.8 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6,
quppernerit 234 tullialu

Tusarniaasussaataaneq aamma oqartussaasup nammineertup qanoq nassuiarneqarnissaat pillugit apeq-qutit (j.nr. 2008-820-0001) 392

6.9 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6,
quppernerit 235 tullililu

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuisarneq pillugit malittarisassat soraarsitsinermut atatillugu malinneqarsimannginnerat. Suliap oqartussaasumi qulliunerusutut naammagittaalliorfissami naammaginangitsumik paasissutissartalersorneqarnera (j.nr. 2009-323-0019)..... 392

6.10 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6,
quppernerit 237 tullililu

Namminersornerullutik Oqartussat Ilinniartut Ineqarfii-sa Allaffeqarfiata meeqqanik paarsinermik aaqqissuusineranik atuinnermut angajoqqaat atuisut akiliutinik Namminersornerullutik Oqartussat kommunini ulluunerani paaqqinniffinnut aalajangersarsimasaat unioqqutillugit akiliisitsiniarnissaminut inatsisitigut tunngavissaqanngitsut (j.nr. 2008-143-0001) 395

6.11 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6,
quppernerit 245 tullililu

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinaartumik pensionisiaqalersitsinissap itigartitsissutigineqarneranik atortussanngortitsinera (j.nr. 2008-120-0008) 399

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Suliat nammineerluni misis-sugassanngortitat 402

7.1 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 248	
Ineqarnermut akiliutunut akiitsut naafferartumik akiler sorneqarnis saannut inatsisikkut tunngavigisami amigaatit (j.nr. 2008-904-0003)	402
7.2 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 249 tullialu	
Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqar- tarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaa (j.nr. 2008-905-0006)	402
7.3 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 250	
Qarasaasiakkut allattukkanik/ullorsiutunik naqitanngor- titsisannginneq aamma akiligassaqarfiusunik tulleriiaa- risarneq pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2008- 901-0018)	404
7.4 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 250 tullilu	
Akiitsut pisoqalisoortarnerat aamma akiitsoqartumut pinngitsaaliiniutunik inatsimmik unioqqutitsilluni atui- neq pillugit apeqqutit assigiinngitsut (j.nr. 2008-901- 0024)	404
7.5 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 255	
Kommunimi suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut pil- lugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2009-901-0031)	410
7.6 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 255	
Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq. Inatsisikkut tunngavigisaq pisinnaatitaanerlu pillugit apeqqutit (j.nr. 2009-901-0028)	415

7.7 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 255	
Sulianik akiliisitsiniarnermut, akiliisinnaajunnaarner- mut, qularnaveeqqutitut arsaarinninnermi sulianik up- pernarsaasersuinermit, pisortat ilanngaassinissamut periarfissaannut aamma akissarsianit unerartitseqqu- sissummut malitseqartitsineq pillugu apeqqutinut tun- ngasunik misissuineq (j.nr. 2009-901-0029)	416
7.8 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 256	
Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 2009-901-0026).....	418
8. OPCAT tunngavigalugu misissuineq.....	420
8.1 Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut nap- parsimasunik katsorsaavittut immikkoortortaarfianik A1-imik misissuineq (j.nr. 2011-928-0013).....	420

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1.1 Sulisut

Michael Mikkelsen inatsisilerinermi pisortatut atorfimminit oktoberip naanerani 2012-imi tunuarpoq. Anders Jørgensen inatsisilerinermi pisortaagallartutut atorfinitsippara. Inatsisilerinermi pisortatut atorfik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inuttalerneqanngilaq.

2012-ip naanerani uku atorfeqarfimmi sulisorineqarput:

Nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen
Inatsisilerinermi pisortaagallartoq Anders Jørgensen
Nutserisoq/oqalutsi Lars Vahl
Allatsi Alice Møller
Fuldmægtig Lili Rasmussen
Nutserisoq/oqalutsi Jakob Kristiansen
Fuldmægtig Maria Louise Mikkelsen
Fuldmægtig Lone Jensen
Fuldmægtig Mie Vejen Ritter

1.2 Angalanerit, tikeraarnerit misissuinerillu, nunanillu allanik suleqa-teqarneq

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortortaqarfia A1 naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu FN-ip isumaqatigiissutaanut ilassut tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut 21. marts 2012-imi misissuiffigaara.

Misissuiartoqatigiit tassaapput uanga, taamani inatsisilerinermi pisortaa-soq Michael Mikkelsen aamma immikkut siunnersorti Anders Jørgensen, tamarmik uanga Atorfeqarfinneersut. Taakkua saniatigut suliamut tunngatillugu siunnersortitut peqataasut tassaapput nakorsaaneq, tarnikkut napparsimasunut immikkut ilinniagaqarsimasoq ph.d. Marianne Engberg, Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofremeersoq kii-salu ilisimatusartooq (seniorforsker) cand. jur., ph.d. Peter Vedel Kessing Institut for Menneskerettighederimeersoq.

Misissuineq taanna tunuliaqutaralugu nalunaarusiaq suliarineqartoq nalunaarutip matuma immikkoortut 8-aanni atuarneqarsinnaavoq.

Stortingets ombudsmand for forvaltningen 30. oktober 2012-imi ukiut 50-nngorlugit Osloomi nalliuttorsiuutigineqarnerani inatsisilerinermi pisortaagallartoq Anders Jørgensen Atorfeqarfiup sinnisora.

1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Kalaallit Nunaanni Atuisunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pillugit naammagittaalliuutit (j.nr. 2010-804-0003)

Suliami suliaralugu suli naammassinngisanni Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pillugit naammagittaalliuutinik suliarinninnissannut pisinnaatitaasutut imminut nalilerpunga.

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit suliamik suliarinninninnut atatillugu pisinnaatitaanera Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pineqartunut ilaanersoq apeqquuserpaat.

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit alagai 18. januar 2011-meersut tiguakka, taakkunanga pisinnaatitaaneq pillugu apeqquq manna erserpoq:

“Allatut iliuuseqartoqannginnerani Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Ombudsmandi qinnuigissavaat Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pillugit suliamik suliarinninnissaminut Ombudsmandi pisinnaanerinik suna tunngavigalugu imminut isiginninnini nalunaarutigeqqullugu.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit suliassaqrifiit pisinnaatitaaffigisaanik erseqqinnerusumik misissuiffigineranni suliassaqrifiit Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit isumagisassaasa iluanni Ombudsmandi sulianik suliarinnissinnaanersoq Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata nalornissutigilerpaa.

Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaani Inatsisartullu Ombudsmandiat pillugu inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatiniluunniit 5. november 2009-mik ullulernerqarsimasuni Inatsisartut Ombudsmandiata Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnut tunngatillugu pisinnaatitaaffii killissalersorneqarsimaneramik ersittoqanngilaq.

Suliassanik Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliamut, nioqqutissat, sulissunneqarneq kiffartuussissutissallu pillugit atuisartut pisisartullu maalaarutaannik suliqaqartartuusumut, tunngasunik, Ombudsmandip sulianik sularinninnissamut pisinnaatitaaffeqartutut imminut isigisoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit malugaat, matumani tak. Atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10-mi, 13. november 1986-imeersumi § 26.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit naammagittaalliuuteqartarfiunngilaq.

Taamaalilluni Inatsisartut (inatsisaanni) qulaani taaneqartumi § 4-mit erserpoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit suliassaat ukuusut

- akigititat niuernermilu piumasarisat sualuppallaartut akornuserniarnissaat,

- sulissussinissaq atuisartut pisisartullu ilisimasaqarnerulersinniarlugit paasisitsiniaanikkut pissutsinik, atuisartut pisisartullu nioqqutissanik sullissinernillu qanoq is-susersiuisinnaanissaannut pingaaruteqartunik, paasisitsiniaanikkullu atuisartut pisisartullu pisinnaatitaanikkut inissisimanerat pillugu,

- inuutissarsiutinik ingerlatsinerup tungaanut atuisartunut pisisartunullu politikkikut isummiussanik, pisortat oqartussaataannut Inatsisartunullu saqqummiussisarinnaq,

- nakkutigissallugit inatsisip aalajangersagartai kapitali 7 naapertorlugu.

Inatsimmi tassani §§ 21-mit, 22-mit 23-millu erserpoq, inatsimmi kapitalini 4-mi 6-imilu aalajangersakkat taakkuluunniit naapertorlugit aalajangersarneqarsimasut unioq-putinneqannginnissaat Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit nakkutigisasarigaat.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit namminneerlutik suliniuteqarnermikkut imaluunniit maalaarutit tunuliaqutaralugit imaluunniit allaniit saaffiginnissutit inuussutissarsiummik ingerlataqartut isumaqatiginninniarnikkut sunnarniartassa-vaat aalajangersakkat qulaani taaneqartut naapertorlugit.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit isumaqarunik sulari taakkunani naammaginarlutik aqqissuteqartoqarsinnaanngitsoq, suliassaq eqqartuussivimmu-ut aalajangigassanngortillugu suliakkiissutigisinnaavaat.

Apeqqutit suugaluartut tamaasa inatsimmi matumani pineqartut pillugit Atuisartu-nut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit atuisunut pisisartunullu ingerlatsiner- mi politikkikut ataatsimut isummatik saqqummiussinnaavaat.

Taamaalluni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit sulinerat misissuinngorlugu, siunnersuinngorlugu, iltersuinngorlugu, oqaaseqaatinngorlugu, inassuteqaatinngorlugu, isumaqatiginninniarnngorlugu il.il. pisarpoq imaanngisorli aalajangiinerit tunngavigalugit nalinginnaasumik pisortat ingerlatsiviisut.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit inassuteqaataat, misissuinerat il.il. naammagittaalliuutigineqarsinnaanngillat, tassami Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit illua'tungiusullu akornanni saqitsaassutit eqqartuussivimmi aalajangiivigineqartarmata.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit isumaqarput qulaani taaneqartut tunngavigalugit naammagittaalliummik A-p tunniussaani Ombudsmandi suliarinnissaminik pisinnaatitaanersoq nalorninarpoq."

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit apeqputaat allakkatigut 30. maj 2011-meersutigut imatut akivara:

"Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq eqqarsaatigalugit uanga pisinnaatitaanera pillugu apeqput suliami allami siusinnerusukkat isummerfigaara. Tamanna pillugu oqaaseqaatiga imaattoq Inatsisartut Ombudsmandiata 1996-imi ukiumoortumik oqaaseqaataani immikkoortumi 1.5-imi issuarneqarpoq:

"Naammagittaalliummi aalajangersimasumik suliarisimasanni aammattaq qanoq pisinnaatitaatiginera pillugu apeqput isummerfigisimavara:

Taamaallunga Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pillugit pisinnaatitaasutut imminut nalilersimavunga, imaattunimmi oqaaseqarsimagama:

"Inatsisartut inatsisaata nr. 10-p, 13. november 1986-imeersup §-iisa 27-at, imm. 1 naapertorlugu Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq qulingiluanik ilaasortaqqarpoq, imatut toqqarneqartussat:

"§ 27. ... Ilaasortat sisamat Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ilaasortamik sinniisussamilluunniit akornannit toqqassavaat. Tulliini taaneqartut tamarfik immikkut ilaasortamik ataatsimik toqqassappat:

Kalaallit Nunaanni Inuutissarsiummik Ingerlataqartut Kattuffiat, Kalaallit Nunaanni Brugsenit, Kalaallit Niuerfiat kiisalu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, ilaasortaq ataaseq inatsisilerituujusussaq naalakkersuisoqarfimmit akisussaasumit toqqarneqassaaq.

Imm. 2. Naalakkersuisoqarfimmit toqqagaalluni ilaasortaq Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliami siulittaasuussaaq, peqatigitillugulu isumagisarissallugu Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliap allattoqarfikkut suliasai.

Imm. 3. Ilaasortanut tamanut immikkut sinniisussaq toqqarneqassaaq. Ilaasortat sinniisussallu ukiunut sisamanut atuuttussanngorlugu toqqarneqartassapput.

Imm. 4. ...

...

Imm. 8. ..."

Inatsisartut inatsisaata taannaasup § 3-ani Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit imatut katitigaapput:

"§ 3. Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit arfineq marlunnik ilaasortaqrput. Ilaasortat pingasut Inatsisartunit toqqarneqassapput, Kattuffiit uku tamarmik immikkut ilaasortamik ataatsimik toqqaassapput: Kalaallit Nuanni Kommuneqarfiit Kattuffiat, KNAPK, SIK aamma Kalaallit Nunaanni arnat peqatigiit assigiinngitsut ataatsimut.

Imm. 2. Ilaasortanut tamanut immikkut sinniisussaq toqqarneqartassaaq.

Imm. 3. Ilaasortat sinniisussallu ukiut sisamat atasussanngorlugit toqqarneqartassapput.

Imm. 4. Siunnersuisoqatigiit ilaasortamik akornannit siulittaasoq taassumalu tullissaa toqqassavaat. Toqqaaneq atuuttussaavoq Siunnersuisoqatigiit piffissaq atuuffigisaat tamakkerlugu."

Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliap ingerlatsiner-mi oqartussaasoqarfinnut ileqqutoqaasoq malillugu ingerlasumut Naalakkersuisut kommunillu ataanniittunut naleqqiussilluni pissusissamisuunngitsumik katitigaagaaluarpalluunniit Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliap suliamik suliarinninnerata tungaanut pisinnaatitaasutut isiginissara toqqarsimavara, Ataatsimiititaliarmi pisortat nakkutilliisitsinerannik, pisortat inatsisit najoqqutaralugit tunngavissaannik, Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaannik nr. 10-mik, 13. november 1986-meersumik, tunngaveqartumik suliaqartuummat."

Nassuerutigineqartariaqarporli oqaaseqaatiga taanna issuarneqartutut iluseqarluni matuminnga nalornissutiginnilersitsinnaasoq, tassalu Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq aamma Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigalugit imaluunniit Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq kisiat eqqarsaatigalugu pisinnaatitaasutut imminut isigisimanersunga.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq eqqarsaatigalugu pisinnaatitaanera pillugu imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 3. december 2009-meersoq Ombudsmandip pisinnaatitaanera pillugu aalajangersakkamik imaattunik § 7-imi imaqrpoq:

"§ 7. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput.

Imm. 2. Ataatsimiititaliat, namminersortut inuilluunniit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutinik isumannaatsumik periaaseqarlutik aalajangiisartut pillugit naam-magittaalliutit Ombudsmandip suliarissanngilai, naak ataatsimiititaliat pineqartut pisumi allami pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut isigineqaraluartut.

Imm. 3. Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, il.il. aqutsinermi allaffis-sorluni aalajangiinikkut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pil-lugu Inatsisartut inatsisaannut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaa-titaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit inuit pillugit paasissutissanik nalunaarsuineq pillugu inatsiseqartitsinermut ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinnaavoq suliffeqarfiit pineqartut tamatuma annertoqataanik Ombuds-mandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut."

Ombudsmandi pillugu Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersui-soqatigiit eqqarsaatigalugit apeqqummi aalajangiisuusoq tassaavoq Kalaallit Nunaan-ni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Kalaallit Nunaanni Namminersor-lutik Oqartussat ataanni pisortat ingerlatsiviata ilaatut isigineqartoq oqaatigineqarsin-naanersoq. Taamaappat Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Ombuds-mandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqassapput, tassami Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit aaqqiagiinngissutinik aalajangiiviginnittartut iluseqanngimmata, taamaalillutillu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 2-mi pineqartu-nut ilaatinneqaratik.

Suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat ataanni ingerlatsiviup ilagineraa apeqqummik naliliinermi uku nalinginnaasumik pingaarutilimmik sunniu-teqartussaapput:

- 1) Suliffeqarfik Inatsisartut aningaasanut inatsit akuerisaat aqputigalugu ingerlatsi-nermut atugassiissutinik (aningaasanik sulisunillu) tunineqartarnerasq, imaluunniit
- 2) Suliffeqarfik inatsisikkut (imaluunniit inatsit tunngavigalugu) pilersinneqarsima-nersoq, inatsillu taanna imatut paasisariaqarnerasq suliffeqarfik taanna pisortat inger-latsivianni oqartussaasuusoq.

Tunngavinni taaneqartuni siulleg eqqarsaatigalugu takuneqarsinnaavoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Inatsisartut aningaasanut inatsit akuerisaat aqputi-galugu ingerlatsinermut aningaasaliiffigineqarluni atugassiissuteqarfigineqartartoq. Taamaalilluni Aningaasanut Inatsimmi konto 62.30.01-imi oqaasertaliussanit erserpoq Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiiffiit allattoqarnik-kut sullinneqarnerat Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfimmit isumagineqartoq. Aningaasaliissutini taakkunani Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangi-i-sartunillu Aqutsisoqarfiup sulinera tamarmi matussutissaqartinneqarpoq, matumani allattoqarfittut kiffartuussineq, ataatsimiinnerit, angalanerit, ullormusiat, aningaa-sarsiat, ataatsimiinnersiutit, paasisitsiniaanermik suliaqarneq avataaneersunillu ikior-teqarneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tunngaviup aappaa eqqarsaatigalugu oqaatigaara Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit (massakkut ilutsimittut iluseqarlutik) Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 10-kkut, 13. november 1986-imeersukkut kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasukkut pilersinneqarsimasut.

Inatsisartut inatsisaanni tassani § 2, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inatsisip aqunneqarnera ilaatigut Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnit isumaqatigineqartoq. Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni tassani § 21, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inatsimmi tassani aalajangersakkat erseqqinnerusumik killissalersorneqartut aalajangersakkallu allat inatsit taanna tunngavigalugu aalajangersarneqartut unioqqutinneqannginnerat Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit nakkutigisarigaat.

Taamaallitutik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit inatsisikkut pilersinneqarsimapput, ingerlatsinermilu suliassanik isumaginnittussanngorlugit inatsisikkut pisussaaffilerneqarsimallutik.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit arlaannaannulluunniit attuumassuteqartuunnginnerat aaqqissuussaaniikkullu qitiusumik allaffeqarfissuup avataani inissinneqarsimanerat apeqqutaatinnagu pisortat ingerlatsiviata ilaatut aallaavittut isigineqarsinnaasussaapput.

Atuisartunullu Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat annertunerusumik isumaliutersuutissaqalersitsivoq, tamannalu oqaaseqaatinni (qulaani issuarneqartumi) Inatsisartut Ombudsmandiata 1996-imi ukiumoortumik nalunaarutaani ilanngunneqarsimasumi aamma takuneqarsinnaavoq.

Malittarisassani Ombudsmandip Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera pillugu 1996-imi oqaaseqaateqarnerma nalaani atuuttuni aalajangersarneqarpoq Siunnersuisoqatigiit ilaasortaannit arfineq marluusunik pingasut Inatsisartunit toqqarneqartassasut.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaanni taamani atuuttumi aamma aalajangersarneqarput Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaannit arfineq marluusunit pingasut Inatsisartunit toqqarneqartassasut.

Inatsisartut suliffeqarfiillu/suliffiillu Inatsisartunut atasut pisortat ingerlatsivianni ilatinneqanngillat. Taamaattumik ataatsimoorluni aalajangiisartoqatigiit ilaasortaata marmik taakkualuunniit ilaat Inatsisartunit toqqarneqartartut immikkut ajornartorsiuutaapput. Ajornartorsiuut taanna Ombudsmandip 1995-imi ukiumoortumik nalunaarutaani (kalaallisuani quppernemi 13-imi tulliini) erseqqinnerusumik allaaserineqarpoq.

Ataatsimoorluni aalajangiisartoqatigiit ilaasortaam tamarmik taakkualuunniit ilaat Inatsisartunit inatsit tunngavigalugu toqqarneqartartut eqqarsaatigalugit uanga pisinnaatitaaninnik killissalersuineq suliffeqarfiup pineqartup katitigaanera suliaalu tunngavigalugit pisumi naliliineq tunngavigalugu pisariaqarpoq.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pisortanit nakkutilliinermik pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsiseqartitsineq pillugu inatsimmik, tassalu Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaannik nr. 10-mik, 13. november 1986-imeersumik kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumik, tunngaveqarlutik suliannik ingerlatsisuummata kiisalu Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ikinnerusuteqartut Inatsisartunit toqqarneqartarmata uanga paasinninnera unaavoq Inatsisartut Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit katitigaanerannut sunniuteqarnerata Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigalugit uanga pisinnaatitaanera mattutinnikkaa.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit uanga paasinninnera unaavoq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 7 tunngavigalugu uanga pisinnaatitaaninni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pineqartunut ilaatinneqartut.”

Iserit A/S pillugu naammagittaalliuut (j.nr. 2012-519-0011)

A-p Iserit A/S-ip saaffiginnissutiminik akissuteqartarsimanninnera uannut allakkatigut 16. september 2012-imeersutigut naammagittaalliuutigaa.

Iserit A/S pillugu sulianik sularinninnissannut pisinnaatitaananga isumaqarama suliaq itigartinniarlugu aalajangerpunga.

Tamatumunnga tunuliaqutaavoq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 7, imm. 1-ikkut aalajangersarneqartoq, tassalu Kalaallit Nunaanni Namminersortutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik sulininnut ilaatinneqartut.

Iserit A/S pisortat ingerlatsiviata ilaginngilaa, tassami Iserit A/S tassaamat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffik taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarluni.

Inatsisartulli Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq ingerlatseqatigiiffiit il.il. malittarisassani tunngavinniluunniit pisortat ingerlatsiviannut atuuttuni pineqartunut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit inatsisikkut aqutsinikkulluunniit allaffissornermi aalajangiinikkut ilaatinneqarpata aalajangiisinnasunga suliffeqarfiit pineqartut tamatuma annertoqataanik uanga sulininut ilaatinneqassasut.

Iserit A/S malittarisassani tunngavinniluunniit pisortat ingerlatsiviannut atuuttuni pineqartunut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilaasasooq inatsisikkut aqutsinikkulluunniit allaffissornermi aalajangiinikkut aalajangersarneqarsimanngilaq, tassaallunili ingerlatseqatigiiffik namminersortoq kommunip inissiaataanik attartortittakkanik aqutsineq pillugu Nuup Kommunanut, massakkut Kommuneqarfik Sermersuumut, isumaqatigiissuteqarsimasooq.

Suliap suliarinerani nammineq peqataasinnaassuseqannginneq (j.nr. 2010-811-0001 aamma 2012-810-0001)

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik pillugu naammagittaalliuutit marluusut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 5, imm. 2-kkut aalajangersagaq innersuussutigalugu suliarineri unitsinniarlugit 2012-imi aalajangerpunga, aalajangersagaq imatut oqaasertaqarpoq:

“Suliami pissutsinik Ombudsmandip arlaannaannilluunniit illersuisuunnginneranik qularutiginnilersitsisinnaasoqarpat Ombudsmandip suliaq Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiutissavaa, Ataatsimiititaliallu suliaq Ombudsmandimut Taartaasartumut Inatsisartut qinigaannut suliarisassanngortillugu tunniutissavaa.”

Tamanna tunuliaqutaralugu suliat marluusut ingerlateqqillugit Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut suliarisassanngortillugit nassiuppakka.

Suliap aappaanut siullermut tunngatillugu pisoq arlaannaannilluunniit illersuisuunnginninnut qularutiginnilersitsisinnaasooq tassaavooq uima aalisartitseqatigiiffimmuut naammagittaalliuuteqartuusumut siulersuisut siulittaasuatut sulisutut atorfimmuut ikkunnera.

Suliap aappaani aalisartitseqatigiiffik alla sinnerlugu naammagittaalliuuteqartoq pineqarpoq, taanna naammagittaalliuutiminik taparserneqaruni aalisartitseqatigiiffimmut uima siulersuisut siulittaasuutut sulisutut atorfimmut ikkuffigisaanut unamillertunngortussaassammat.

1.4 Allaniq suleqateqarneq

Ukiumi nalunaarusiorfiusumi 2012-imi ilanngussassaqaqqanngilaq.

2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat

Kisitsisit atorlugit takussutissiat sulianut Atorfeqarfimmi 2012-imi suliarisimasannut attuumassuteqartut tulliuuttuni saqqummiunneqarput. Ukiuni nalunaarusiuunneqartuni marlunni matuma siuliini kisitsisit sanilliussissutissatut aammattaq takutinneqarput.

Suliat inaarlugit suliarineqartut amerlassusii naammagittaalliuutit ukiup ingerlanerani takkuttut amerlassusiinut suussusiinullu ilaatigut ataneqarput. Atorfeqarfiup sulisoqarnikkut inissisimanera kiisalu ingerlatai allat piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartup sivisussusianut taamalu suliat ukiumi pineqartumi inaarlugit suliarineqartut amerlassusiinut aamma sunniuteqarsinnaapput.

Ilitsersuinerit naammagittaalliuutillu takkuttut amerlassusii Atorfeqarfiup kommuninut tikeraarnerisa amerlassusiinut kiisalu Atorfeqarfiup tusagassiuutitigut eqqartorneqarsimaguni qanoq annertutigisumik eqqartorneqarsimaneranut aammattaq ataneqarsorinarput.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2012-imi (1. januar 2012-imit 31. december 2012-imut) naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunngavigalugit sulianik ataasiakkaanik 86-inik pilersitsivunga. Taakkua saniatigut sulianik nammineerluni misissugassanngortitanik 3-nik aallarniivunga.

Aammattaq innuttaasunit saaffiginnissutit tunngavigalugit 2012-imi 30-eriarluni ilitsersuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit 2012-imi ingerlanneqarsimasut 2011-mi ingerlanneqarsimasunut 62-inut sanilliullutik 32-nik ikile-riarsimapput. Sanilliussissutitut oqaatigisinnaavara 2010-mi 63-eriarlunga ilitsersuisimasunga.

Ilitsersuinerit ingerlattakkakka immikkoortunut marlunnut avinneqarsimagajupput. Siulliit saaffiginnissutinut naammagittaalliuutivittut uanut tunniunneqarsimasuugunik suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqarsimasussaagaluanut tunngasuupput. Ilitsersuineri taakkunani innuttaasut oqartussaasunut allanut saaffiginninnissaannik innersuunneqarajuttarsimapput. Aappaat tassaapput saaffiginnissutit, sulianik innuttaasunit saaffiginnissutaasut tunngavigalugit naammagittaalliuutinik suliarinninnerpiamik aallartitsivigisinnaasimasakka.

2012-imi oqartussaasunit suliffeqarfinnullu saaffiginnissutitut tunngavigalugit 3-nik ilitsersuivunga.

Naatsorsuinerit tulliuuttuni takutinneqartut sulianik 2012-imi inaarlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taamaalillutik naatsorsuinerit taakku sulianut ukiumi nalunaarusiuunneqartumi matumani ukiumilu nalunaarusiuunneqartumi matuma siuliani tiguneqarsimasusunnaasut inaarlugit suliarineqarsimasunut tunngasuupput.

Suliat 2012-imi inaarlugit suliarineqarsimasut naatsorsorneqarneri matuma ataani immikkoortunut pingaarnernut marlunnut avinneqarsimapput:

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannngitsut: Suliat ataani taaneqartunik pissuteqarlunga suliarisinnaanngikkukkit inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput. Oqartussaasoq suliap uannit suliarineqalereernerata kingornatigut suliamik suliarinneqqilerpat, naammagittaalliortumullu tamatuma kingornatigut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit tapersiilluni, taava suliat taamaattut misissuininnik inaarsaaler-sinnanga naammagittaalliuutinut aalajangersimasumik suliarineqanngitsunut ilaasutut, naammagittaalliortumit tunuartinneqarsimasutut naatsorsuunneqartarput.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut: Suliat inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput naammagittaalliuutip suliarineqarnera sulialluunniit aalajangiivigineqarnera isummerfigineqarsimappat.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannngitsut

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2012-imi naammagittaalliuutit katilugit 119-it suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqarput. Paasissutissat nalunaarsukkani matumani ataaniittuni itigartitsinermut pissutaasut ukiunullu 2012-imut, 2011-mut 2010-mullu tunngasunik amerlassutsit taaneqarput (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 1-imi takuuk):

	2012	2011	2010
Naammagittaalliuutit kingusinaartumik tunniunneqarsimasut	2	2	1

Naammagittaalliuutit eqqartuussutitut eqqartuussisulluunniit atorfimminnik ingerlatsineranut tunngasut	0	5	0
Naammagittaalliuutit naalagaaffimmi oqartussaasunut tunngasut	3	5	4
Naammagittaalliuutit namminersortunut/inunnut ataasiakkaanut tunngasut	3	4	1
Naammagittaalliuutit oqartussaasumut qulliunerusumut suliassiissutigineqarsinnaasut	22	28	15
Naammagittaalliuutit Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut tunngasut	0	0	0
Naammagittaalliuutit tunuartinneqartut	24	13	9
Apeqquteqaatit	1	1	0
Naammagittaalliorlutit piumasasaqaataat akuersarneqartut	0	9	6
Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaataanninnet	2	0	0
*Allat	62	22	33
Katillugit	119	89	69

* Taaguut "allat" naammagittaalliuutit itigartinneqarnerani tunngavilersuineri immikkoortiteriffinnut allanut imaaliillaannaq ilanngunneqarsinnaanngitsunut tunngasuvoq. Tamanna pingaarnertut makkununga atuuppoq:

- Naammagittaalliuutinut, tamatumani aalajangiinerup uppernarsaasiussanik naliliinernik eqqartuussivimmi misilinneqarnissaat piukkunnarnerpaasorisannik piumasasaqaateqarfiusussaasunut,
- Inatsisartut inatsisaat Inatsisartullu peqqussutaat pillugit naammagittaalliuutinut,
- naammagittaalliuutinut, oqartussaasup mappiutaanik suliiani allagaatinik imalinnik misissuereernerma kingornatigut sukumii-nerusumik misissuiffiginissaat naammattumik pissutissarsiffigisimannigisannut, kiisalu
- piffissat suliannik suliarinneqarneranut atorneqartut sivikinnerusut pillugit naammagittaalliuutinut, suliat nukinginneqarnissaat qinnutigalugu oqartussaasunut pineqartunut ingerlateqqillugit nassiussimasannut.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut

Immikkoortumi tassani kisitsisit naammagittaalliuutininik tiguneqartuinarnik tunngaveqarput. Taamaallitutik suliat ukiup ingerlanerani nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsivigisimasakka ukiullu ingerlanerani inaarlugit suliarisimasakka ilanngunneqanngillat.

Taakku pillugit oqaatigaara suliat Kalaallit Nunaanni kommuninut tikearninnut atatillugu imaluunniit nammineerluni misissuiffiginninnermik suliatorpiaq misissuiffiginninnermik aallartitsivigisimasakka 23-t 2012-imi inaarlugit suliarisimagikka. 2011-mi suliat taamaattut 8 2010-milu 5 inaarlugit suliaarakka.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2012-imi naammagittaalliuutit 13-it aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarlugit suliarineqarput, taakkulu naammagittaalliuutigineqartut tunngavigalugit aallartinneqarsimallutik.

Kisitsisit matuma ataani takutinneqartut suliat oqartussaasumut, inatsisinik atuutsitsiffiusumut naammagittaalliuutigisamullu agguataarneqarnerannik takutitsipput. Assiliartani 2-mit 4-mut kisitsisit ukiumi pineqartumi naammagittaalliuutinit inaarlugit suliarineqarsimasunit tamar-miusunit procentinngorlugit takutinneqarput.

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarineqartut, oqartussaasut sorliit naammagittaalliuutigineqarnerannut agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 2-mi takuuk):

	2012	2011	2010
Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasoq, qitiusumi allaffeqarfissuaq	9	14	5
Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik	0	0	1
Skatterádi	0	0	0
Allat	0	5	0
Kommunit	4	5	12
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI	0	0	0
Katillugit	13	24	18

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarineqarsimasut, inatsisinik atortitsiffiusup sorliup naammagittaalliuutigineqarnera malillugu agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 3-mi takuuk):

	2012	2011	2010
Isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq	1	2	4
Taakkunanga:			
- Isumaginninnermi inissiat	1	0	0
- Ineqarnermut tapiissutit	0	0	0
- Isumaginninnermi pensionisiat	0	0	3
- Inummut tapit	0	0	0
- Pisortanit allatigut ikiorsiissutit allat	0	1	0
- Meeqqanut akilersuutit il.il.	0	0	0
- Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutit	0	0	0
- Utertitassanngortillugit ikiorsiissutit	0	0	0
- Annertussusileriikkanik ikiorsiissutit	0	0	0
- Allat	0	1	1
Atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq	6	5	5
Taakkunanga:			
- Atorfinitsitsineq atorfinitsitsinermilu atugassarititaasut/pisinnaatitaaffiit	0	0	1
- Atorfinitsitsineq, pisussaaffiit, pineqaatissiine-rit soraarsitsinerillu	4	3	4
- Pensionisiantunngasut	0	1	0
- Sulisunut inissiat	0	0	0
- Allat	2	1	0
Attartortitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq	0	1	0
Taakkunanga:			
- Attartugassamik innersuussineq	0	0	0
- Attartornermik atorunnaarsitsineq	0	1	0
- Ineqarnermut akiliutinut akiitsut	0	0	0
- Attartukkamik allamut attartorallartitsineq	0	0	0
- Ineqarnermut akiliutinik naatsorsuineq	0	0	0
- Kiassarnermut naatsorsuutit	0	0	0
- Qularnaveeqqutinut siumut akiliutit	0	0	0
- Utaqqisut allattorsimaffiat	0	0	0
- Aserfallatsaaliineq	0	0	0
Inissialiornermut/illuliornermut tapersiissutit (BSU)	0	0	0
- Nunaminertamik tunniussineq	0	0	0
- Allat	0	0	0
Akileraarutit akitsuutillu	0	0	0
Taakkunanga:			

2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat

- Naatsorsuineq	0	0	0
- Erniat	0	0	0
- § 50 tunngavigalugu tunniussinerit	0	0	0
- Immikkut akuersissuteqarnerit	0	0	0
- Allat	0	0	0
Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq	0	1	0
Peqqinnissaq	0	2	1
Taakkunanga:			
- Aqutsineq pillugu naammagittaalliuutit	0	1	0
- Allat	0	1	1
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	3	3	0
Taakkunanga:			
- Aalisarneq	1	0	0
- Piniarneq	1	0	0
- Inuussutissarsiornermut tapersiissutit	0	3	0
- Pisassiissutinik akuersissutinillu tunniussinerit	0	0	0
- Allat	1	0	0
Inuussutissarsiornermut tunngasut allat	0	4	2
Atuartitsineq	0	4	0
Taakkunanga:			
- Suliffimmi sungiusarneq	0	0	0
- Allat	0	4	0
Ilageeqarneq	0	0	0
Atuisartut/pisisartut	1	1	0
Allat	2	1	6
Katillugit	13	24	18

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut, suut naammagittaalliuutigineqarneri tunngavigalugit agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 4-mi taakuuk):

	2012	2011	2010
Aalajangiinerit			
Tunngavilersuineq	9	10	11
Pisinnaatitaaneq	0	5	0

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqar- toq	0	0	0
Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq	3	4	3
Paasitinneqarsinnaatitaaneq	0	0	0
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	1	2	1
Inatsisini tunngavissaqarnermik apeqqut	0	1	0
Paasissutissanik ingerlatitseqqinneq	0	0	0
Nipangiussisussaataaneq	0	0	0
Ilitsersuineq	0	1	0
Naligiimmik pinnittarnermik tunngavik	0	0	0
Allat	0	0	0
Katillugit	13	24	18

Naammagittaalliutit aalajangersimasumik suliarineqarnermik kingor-
natigut inaarlugit suliarineqarsimasut, misissuinerma qanoq inerni-
lerneqarnerinut agguataakkat (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliar-
tami 5-imi takuuk):

	2012	2011	2010
Isornartorsiuneq	5	6	11
Inassuteqaateqarneq kisimiitillugu	3	4	0
Isornartorsiuneq inassuteqaateqarnerlu	3	10	6
Oqaaseqaatit	1	-	-
Oqaaseqaateqarfigineqanngitsut	1	4	1
Katillugit	13	24	18

Misissuineramik suliaqarneq

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2012-imi naalliutsitsisarneq allatullu
peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataa-
sumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu Naalagaaffiit
Peqatigiit (FN-ip) isumaqatigiissutaanut ilassutip nammineq piumassu-
seq tunngavigalugu ilanngufigineqarsinnaasoq tunngavigalugu Nuna
Tamakkerlugu Pinaveersaartitsisutut toqqarneqarnera tunngavigalugu
2012-imi misissuineramik suliamik ataatsimik pilersitsivunga.

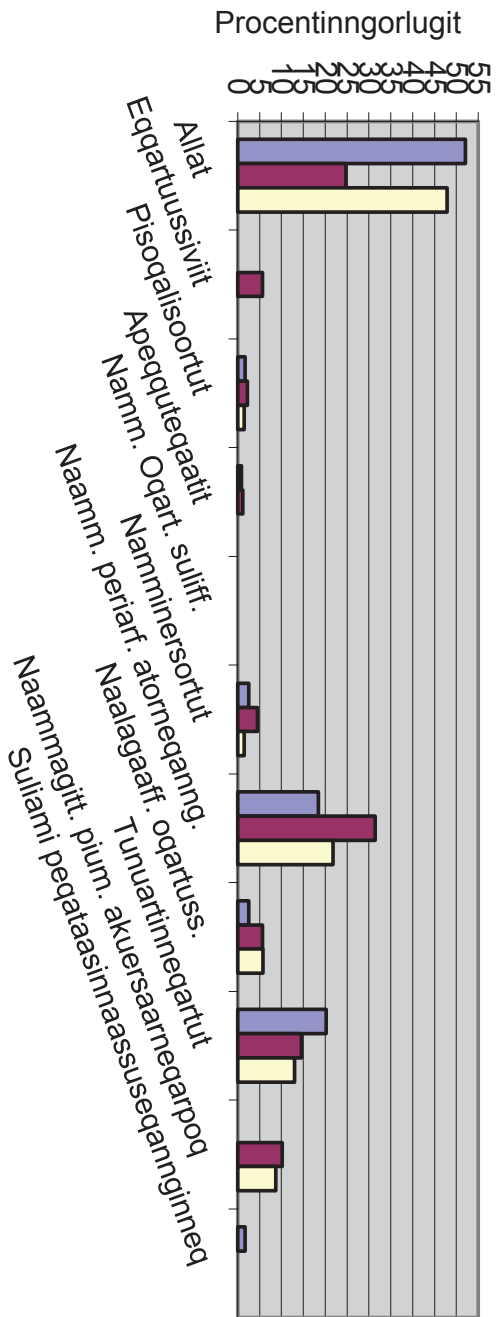
Suliat misissuinermit tunngasut 2012-imi inaarlugit suliarineqartut 7-
uupput.

Taakkunanga marluk tusarniaanermut inatsisissatullu siunnersuum-
mut tunngapput.

Taakkunanga Inatsisartut 2012-imi ukiakkut ataatsimiinneranni tarnikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip oqaluuserineqarnerani maanna inatsisikkut tunngavigisaq taarserlugu 1. juli 2013-imi atortuulersinneqartussaassamat tallimat aalajangersimasumik suliareqqaarnagit inaarpakka. Inatsisartut inatsisaanni peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaaliissummik unitsitsinissamat pisinnaatitaaneq sinerissami peqqinnissaqarfiup immikkoortuinit ataasiakkaanit Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqarfimmi nakorsaanermit nuuneqassaaq. Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga tamakkiisumik atortuulersinneqarnissaanut misissuinerit pineqartut kinguartinneqarpat uanga atorfeqarfinni sulisunik atorluaanerunerpaassasoq siunertamullu naapertuunnerpaassasoq.

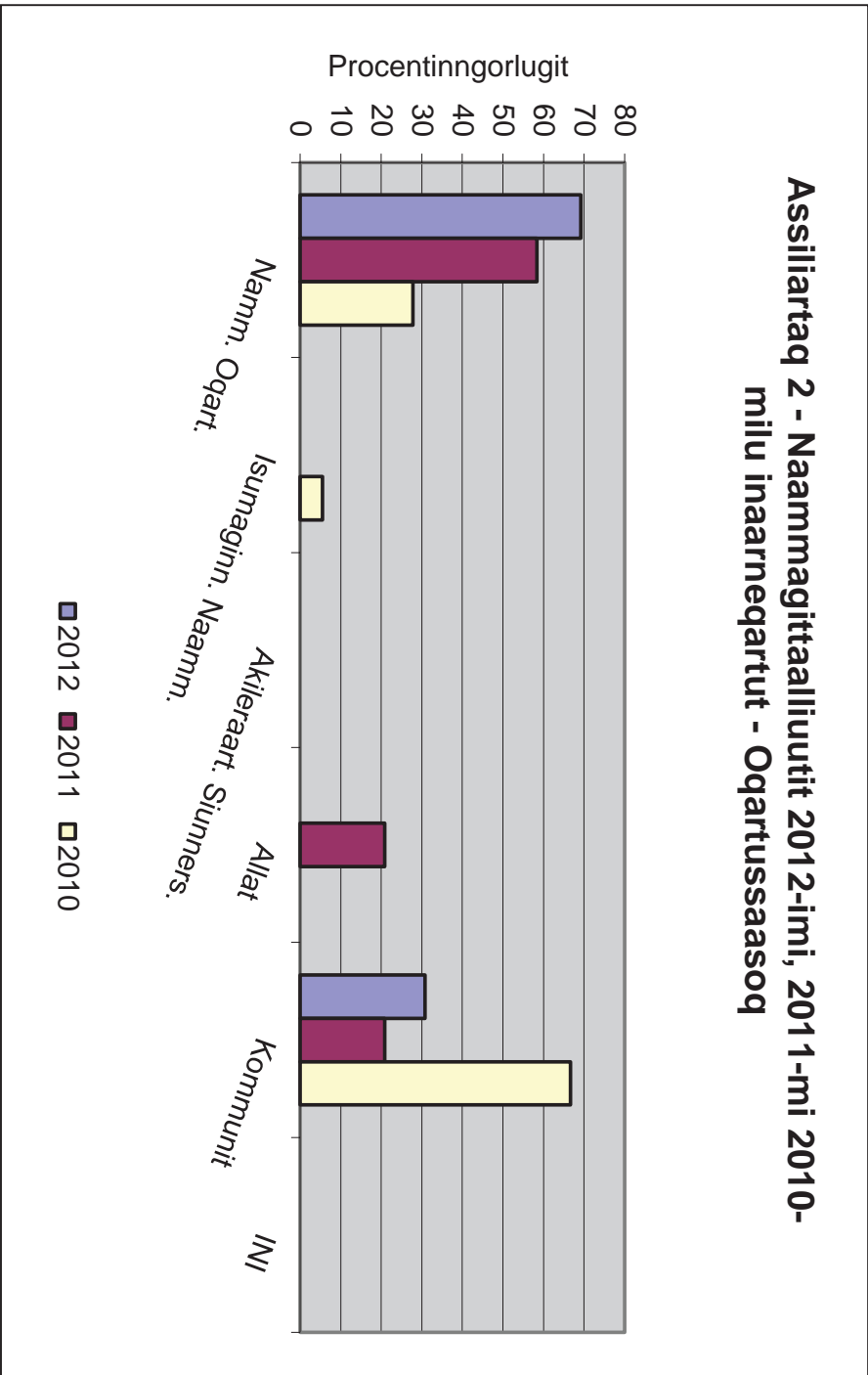
Misissuinermit suliaqarneq nalunaarusiornermik kinguneqartoq nalunaarummi immikkoortoq 8-mi nassaassaavoq.

Assiliartaq 1 - Naammagittaalliuutit 2012-imi, 2011-imi 2010- milu itigartissutigisat - itigartisinernut pissutaasoq

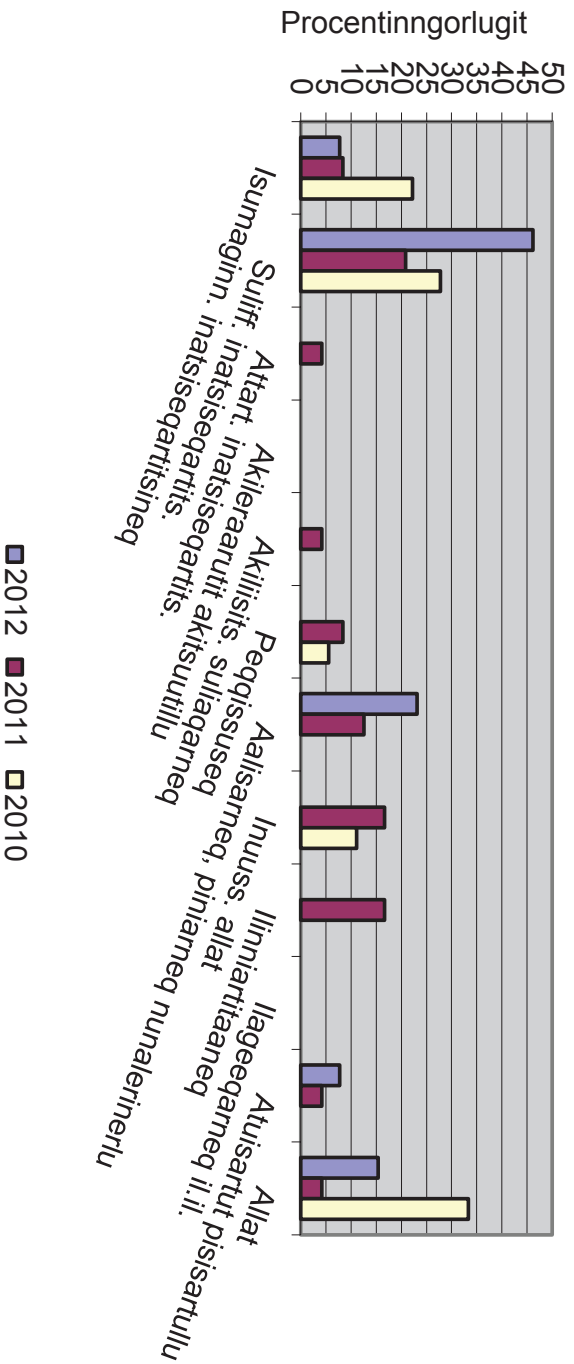

■ 2012
 ■ 2011
 ■ 2010

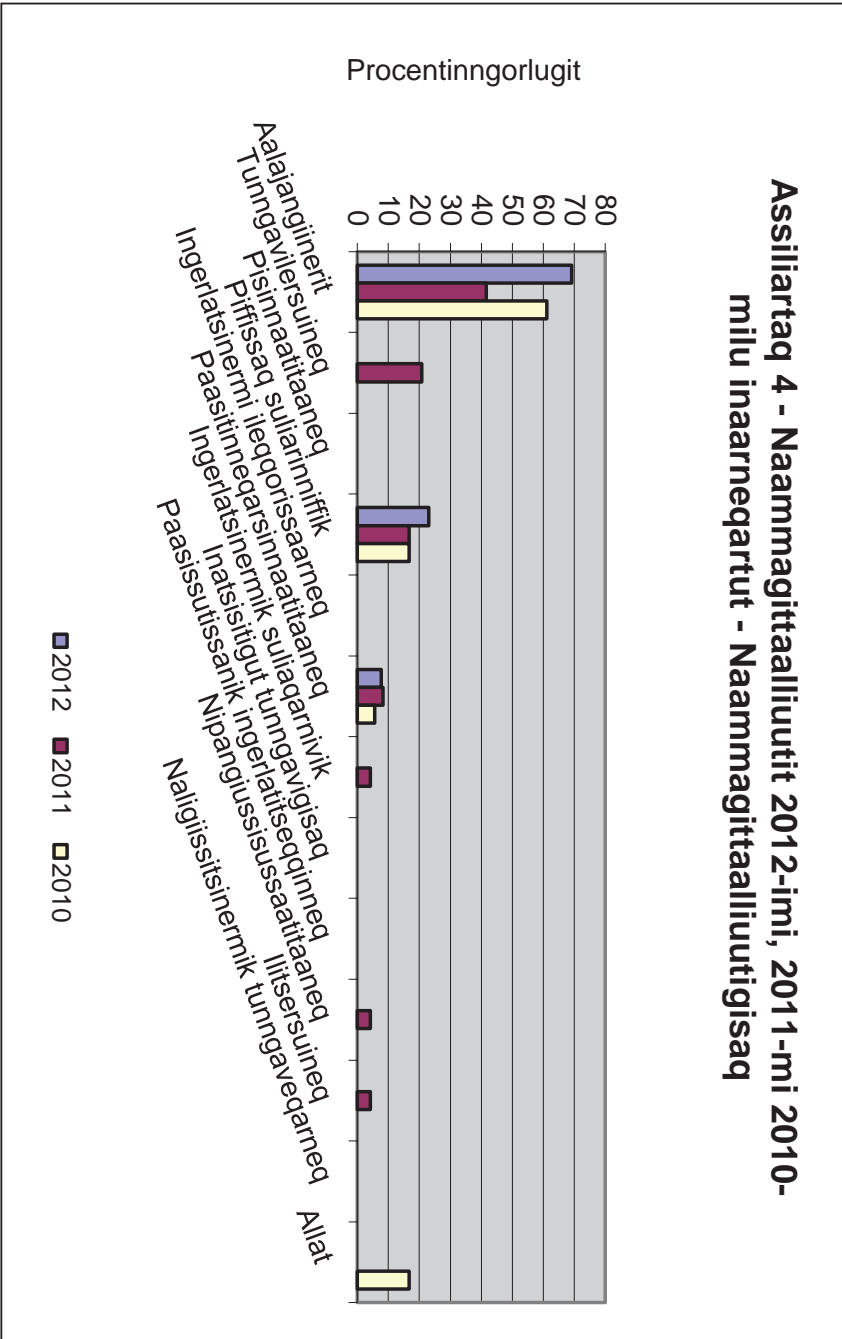
Assiliartaq 2 - Naammagittaaliuutit 2012-imi, 2011-mi 2010- milu inaarneqartut - Oqartussaasoq

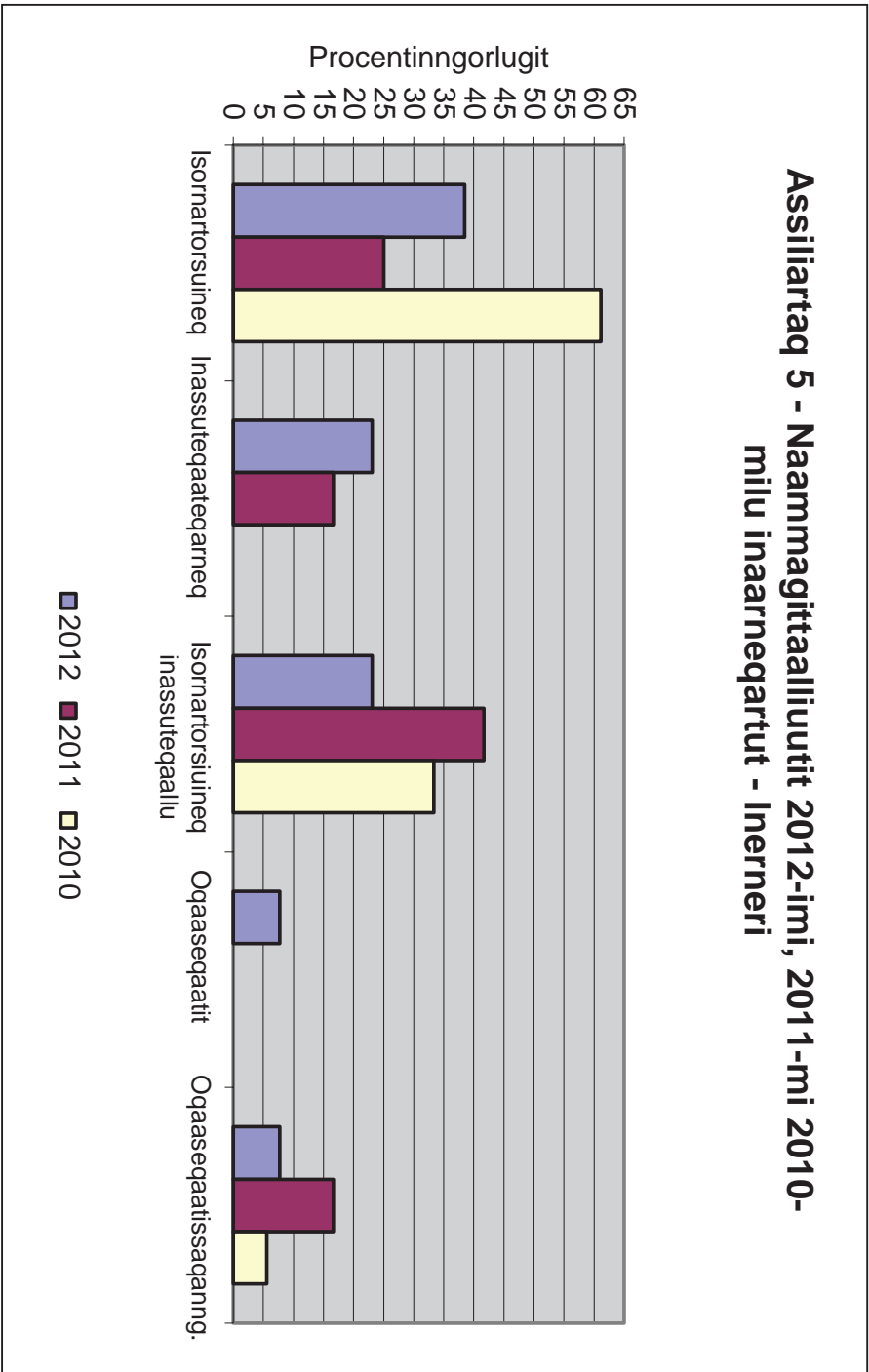
Assiliartaq 3 - Naammagittaalliutit 2012-imi, 2011-mi 2010- milu inaarnegartut - Inatsiseqartitsivik

**Assiliartaq 4 - Naammagittaalliuit 2012-imi, 2011-mi 2010-
milu inaarnegartut - Naammagittaalliuitigisaaq**

**Assiliartaq 5 - Naammagittaalliuutit 2012-imi, 2011-mi 2010-
milu inaarneqartut - Inerneri**

3. Allaaserisat

3.1 Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup suliani ilageeqarnermut tunngasuni upperisalerinermut attuumassuteqartuni pisinnaatitaanera.

Allaaserinnittoq inatsisilerinermi pisortaq Anders Jørgensen

Ombudsmandi 2012-imi Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup (maanna Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik) suliani ilaagiinnut tunngasuni upperisalerinermut attuumassuteqartuni pisinnaatitaaneranik sukumiinerusumik misissuinissaminut periarfissaqarsimavoq.

Ombudsmandip misissuineranut tunuliaqutaasoq tassaavoq suliaq aalajangersimasoq¹ palasip A-p atuagarsuarnik allattuisutut sulinermini sumiginnaanera pissutigalugu Biskoppip naalasseriitsuliortutut mianersoqqussummik tunniussineranik A-p naammagittaalliuutaata suliarineqarnissaanik Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup itigartitsinera pillugu A-p saaffiginnilluni naammagittaalliuutaa.

Pisumi matumani pineqarpoq Biskoppip ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 19. maj 2010-meersumi § 28-ikkut aalajangersarneqartoq tunngavigalugu A-p mianersoqquneqarnissaanik aalajangiinnermini A-p Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaaneranik tamatumalu kingornatigut aalajangiinnerup sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaaneranik ilitersuisimanera. A-lli naammagittaalliuutaata "ilagiinnut tunngasunik suliassanut" tunngassuteqartuunera innersuusutigalugu suliarinninnissani Naalakkersuisoqarfiup itigartitsissutigaa.

Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninnerminut atatillugu "ilagiinnut tunngasunik suliassanut" oqarnermini sunarpiaq isumagineraa Ombudsmandip suliamik suliarinninnermini nalornissutigaa. Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfimmut tusarniaareernermi kingornatigut paasininnera imaalerpoq Naalakkersuisoqarfik taamatut oqarnermini suliat

1) Takuuk nalunaarummi immikkoortoq 5.9

upperisalerinermut tunngasut pillugit isumaliutersuutininik ilaqartut pigai.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq Naalakkersuisoqarfiup suliani oqartussaasup alliunerusup (Biskoppip) upperisalerineq pillugu isumaliutersuutaanik ilaqartuni naammagittaalliorfissatut pisinnaatitaanera pillugu isumaliutersuutininik arlalinnik saqqummiussinissaminut ilaatigut pissutissaqarluni.

Inatsisilerinermut upperisalerinermullu tunngasut – imminnut ataneqartinneqarsinnaanngitsut?

Ilageeqarneq pillugu oqallinnermi inatsisilerinermut upperisalerinermullu tunngasut oqallisigineqarneranni nukippassuit atorpeqartarput.

Oqallinnermi tassani upperisalerisut inatsisilerituullu ilaannikkut sakkortooujussuarmik assortuuttarput. Upperisalerisut oqaatigigajuppaat inatsisilerinermi ilagiit uummaarissut ilagiit upperisamik nassuerutiginninnerannik tunngaveqartut pilliutigalugit “DJØF-inngorsaasoqartoq” illua’ tungaanilu inatsisilerituut inatsisitigut innarlitsaaliinerup upperisalerinermik pingaartitsivallaarnikkut akigineqaratarsinnaanera mianersoqqussutigisarlugu.

Oqallinnermit tunuartaalaaanni ajornartorsiut taanna taama ajornaku-soortiginngilaq.

Aaqqiissutissaq Tunngaviusumik Inatsimmi § 4 isiginiaraanni – pingaartumik oqaaseqatigiit siulliit eqqarsaatigalugit - uaneralaamiikkaluarpoq, takuuk ilageeqarneq nutaanerusoq pillugu inatsiseqartitsinermi isumaliutersuutit².

Tunngaviusumik Inatsimmi § 4-kkut aalajangersarneqarpoq ilagiit lutherrikkuusut tassaasoq danskit ilagiit (Kalaallit Nunaanni ilagiit) naalagaaffiup tapersersugarigai.

Taamaalilluni Ilageeqarneq pillugu inatsiseqartitsinikkut killissalersuineq tunngavigalugu inatsisiliortuni pissaanerup (matumani Inatsisartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit) inatsisinillu atortitsisuni pissaanerup

2) Assersuutigalugu Hans Gammeltoft-Hansen og Jørgen Stenbæk (naq.), Kirkeretsantologi 1991-imeersumi quppernerit 152 tulliilu,

(matumani Naalackersuisut ilanngullugit eqqarsaatigalugit) eqqartuussivinnilu pissaanerup (matumani eqqartuussiviit ilanngullugit eqqarsaatigalugit) ilagiit upperisalerinikkut inissisimaffiannut pisussaaffeqarnerat aalajangersarneqarpoq, matumani nassuerutiginninnermi tunngavigisaq allagaatillu³ tunngavigisat ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Pisussaaffiliineq taanna ataqqineqanngippat ilagiit lutherikkuusut avataannut inissikkiartortoqarsinnaavoq, taamaaliornerlu Tunngaviusumik Inatsimik unioqqutitsinerusinnaavoq.

Inatsisiliornermili inatsisinik atortitsinermi eqqartuussinermilu pissaanerit ilagiit upperisalerinikkut inissisimaffiannut pisussaaffeqarnerannik oqarneq timitalerneqarnissaminut soorunami ajornannginneruvoq, pisussaaffimmi taanna qanoq iliorluni naammassineqarsinnaagami?

Pisussaaffiliinerup taassuma eqqortinneqarnissaanut sakkussaqqarpoq, tassalu *upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsineq*. Ilageeqarneq nutaanerusoq pillugu inatsiseqartitsinermit isumaliutersortartut nuimanagerusut ilaata Kirkeministeriami departementchefip, professor dr.jur. Preben Espersenip upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsineq ima nassuiarparaa, “ilageeqarnermi ileqquusunik sulinermi pingaarutilinnik misissueqqissaarneq allaaserinninnerlu imaluunniit ilageeqarnermut tunngasuni inatsiseqartitsinermi ileqquusunik atuineq”⁴.

Upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermit ilisimatuussutsikkut nasuiaammik taassuminnga suliani pineqartuni atueriarnissaq ajornaku-soorsinnaagaluarpoq, amerlanertigulli taamaannani.

Upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermik atuinermut assersuutitut taaneqarsinnaavoq ilageeqarneq pillugu inatsimmi aalajangersimasumi ilagiit suleqatigiissitaliaanni palasimik ilaasortaliisarneq pillugu aalajangersagaq. Taaguummik “palasi”-mik oqarnermi sunarpiaq pineqarner-soq (assersuutigalugu palasitut atorfeqartitaasoq imaluunniit siusinnerusukkut palasitut atorfeqartitaasimasoq pineqartunut ilaatinneqarner-soq) paasissagaanni inatsimmik inatsisilerinikkut misissueqqissaarneq naliginnaasoq naammanngilaq, upperisalerinermili najoqqutassat malillugit palasip suunerata nassuiarneqarnera ilanngullugu misissoqqissaartariaqqarpoq, matumani inatsisip piareersarneqarnerani inatsisillu akueri-

3) Bibili, ilagiit upperisamik nassuerutaat pingasuusut, nassuerutiginninneq Augsburgiskiusoq Lutherillu Katekismusia.

4) Preben Espersen, Kirkeret – almindelig del, 1999, qupperneq 14 tullialu.

neqarnerata kingornatigut suliat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aamma upperisalerinnermi ileqquusut malillugit oqaatsip palasip suunera nas-suiarneqartariaqarpoq.

Assersuut alla tassaasinnaavoq palasip ataqqinassuseqarnissamut piumasasaammik, atorfirmut tulluurtumik pissuseqarnissamut piumasasaammik palasinut atuuttunik unioqqutitsilluni iliuseqarsimanera pissutigalugu palasip soraarsinneqarnissaata isumaliutersuutigineqarneranik kinguneqartoq. Palasit atorfimmut ataqqinassuseqarnissamut piumasagaatit suut atuuttuunerinik apeqqut aamma palasit atorfim-mik upperisalerineq aallaavigalugu paasinnineq inatsisilerinikkut mi-sissueqqissaarnermi ilaatinneqartariaqarput.

Soorlu assersuutini qulaani taaneqartuni takuneqarsinnaasoq ilagiinnik naalagaaffimmit tapersersugaasunik inatsiseqartitsinikkut aalajangersaa-vinginninnermi upperisalerineq (annertuumik) ilaatinneqarpoq. Pisut i-laanni annerusumik minnerusumilluunniit ilaatinneqartarsinnaavoq i-laatigulli ilaatinneqanngivittarsinnaalluni.

Upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsineq eqqortumik atuutsinneqas-sappat upperisalerisut inatsisilerituullu pisussaaffiliisumik suleqatigiit-tariaqartut ersarippoq, taamaalilluni eqqortumik sunniuteqarsinnaaqqul-lugu, sulianulli tunngasut eqqarsaatigalugit illersorneqarsinnaasoq qaa-ngerlugu aamma sunniuteqassanngilaq. Assersuutigalugu suliani ataa-siakkaani bibelimi allassimasunut annerusumik minnerusumilluunniit paasiuminaatsunut innersuussinerit aalajangiinernut tamatigut tunnga-viutinneqarsinnaannginnerat qularutigineqarsinnaanngitsoq erseqqip-poq.

Suliaq pineqartoq

Ilaqtariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaaner-mullu Naalackersuisoqarfiup sulianik suliarinninnerata Biskoppip aala-jangiineri eqqarsaatigalugit Naalackersuisoqarfiup naammagittaalliorfis-satut pisinnaatitaanera pingaarnersutigut apeqquserpaa. Ombudsman-dip ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi malittarisassat nalingin-naasut suliami aallaavigai, tamannalu tunngavigalugu suliaq Naalakker-suisoqarfiup suliarisariaqarsimagaluaraa inerniliullugu.

Naalackersuisoqarfiup upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermit ajornartorsiutit pillugit suliame isumaliutersuutai Ombudsmandip tamatum kingornatigut isummerfigai.

Ombudsmandi matumani isumaqarpoq A-p naammagittaalliuutaanik Naalackersuisoqarfik naammagittaalliuuteqarfissatut suliarinninnermini upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermit isumaliutersuutinik Biskoppip A-mik mianersoqqusinermini tunngaviutissimasaanik sukumiinerusumik pulaffiginninniarnani nalunaaruteqarsimasuuppat tamanna eqqornerpaasimassagaluartoq – tassa imaappoq A-p naammagittaalliuutaanik Naalackersuisoqarfiup misiliinini killilersimasariaqaraluaraa. Ombudsmandip matumani pingaartitaa pineqartoq tassaavoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit naammagittaalliuutip ilaa immikkut ilisimasalinnit (matumani upperisalerinermik ilisimasallit eqqarsaatigalugit) suliarineqartariaqartup naammagittaalliuuteqarfissatut oqartussaasup immikkut ilisimasalinnik sulisoqannginnini pissutigalugu suliarinnissinnaannginera.

Suliami matumani suliap upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngassuteqartuunerata nalornissutigineqarnera ajornartorsiutituaavoq. Taamaalillutik suliame upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngassuteqartut taakku suussanersut takuneqarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu atuagarsuarnik allattuineq allaffissornermit suliassanut ilaaginnartutut upperisalerinermullu isumaliutersuutinut tunngassuteqanngilluinnartutut aamma ilimagineqartariaqarluni.

Ombudsmandip taamaalilluni inassuteqaatigaa A-p naammagittaalliuutaa Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup tamakkiisumik suliarissagaa.

Suliap takutippaa Biskoppip aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutit Naalackersuisoqarfimmit suliarineqarnerini pissutsit upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut Naalackersuisoqarfiup ataqqisariaqarai, pisumili pineqartumi suliaq upperisalerineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasunik sooq tunngaveqarnersoq tunngavilersorinnaasariaqarlugu.

3.2 Oqartussaasoq sorleq qitiusumik allaffeqarfissuarmi sulisitsisutut pisinnaatitaava?⁵

Allaaserinnittoq inatsisilerinermi pisortaq Anders Jørgensen

Ombudsmandi suliamik 2012-imeersumik⁶ suliarinninnermini sulianik sulisunut ataasiakkaanut qitiusumik allaffeqarfissuarmi atorfeqartitaasunut tunngasunik suliarinninnermut atatillugu pissutsinik pisinnaatitaanermut tunngassuteqartunik misissuinissaminut periarfissaqarsimavoq.

Oqartussaasoq sorleq qitiusumik allaffeqarfissuarmi sulisunut sulisitsisutut pisinnaatitaanersoq matumani pingaarnerusutigut ajornartorsiutaavoq.

Suliaq 2012-imeersoq

Suliami pineqarpoq sulisup A-p Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi (maanna Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaqarnermut Sulisoqarnermullu Naalackersuisoqarfik) atorfimminit soraarsitaanini pillugu Ombudsmandimut naammagittaalliuutiginninera.

Ajornartorsiutit arlallit suliami saqqummerput, ajornartorsiutilli ilaat ataaseq Ombudsmandip misissugassatut toqqarjaa, tassalu oqartussaasoq sorleq A-mik soraarsitsinissamat pisinnaatitaanersoq.

Taamaalilluni Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik A-mik oqaatigineqareersutut tassani sulisuusumik soraarsitsisuusimanngilaq, Aningaasaqarnermilli Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup (maanna Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfiup) suliasaqarfiata ataaniittumit soraarsitsineq ingerlanneqarsimalluni.⁷

Inatsisilerineq naatsumik

- 5) Allaaserisaq "Kalaallit Nunaanni qitiusumik allaffeqarfissuarmi ingerlatsineri oqartussaasut ilusiligaanerat" pillugu allaaserisami 2011-mi Ombudsmandip nalunaarutaani naqiterneqartumi oqartussaasut ilusiligaanerannik misissueqqissaarneq ilaatigut nangillugu allaaserineqarpoq.
- 6) Takuuk nalunaarummi immikkoortoq 5.7
- 7) Naalackersuisoqarfimmi ingerlatsivittut ataatsitut (immikkoortortatut) imaluunniit oqartussaasutut taassuma ataaniittutut. Takuuk Aqutsisoqarfimmik oqarnermi apeqqutit, a-mi pineqartut pingaartumik immikkoortoq 4-mi.

Naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat sulisuminnut malittarisassatut pingaarnertut tamakkiisumik sulisitsisutut pisinnaatitaapput, matumani atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinissamat pisinnaatitaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Tamanna Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq, tassuunami aalajangersarneqarmat atuutsitsinermi pissaanermik tigummiqartut, tassalu Naalackersuisut, naalackersuisoqarfimmut suliassaqarfimminik⁸ tamarmik immikkut isumaginnittuusunut inatsisilerinikkut agguataarsimasut.

Naalackersuisoqarfik assersuutigalugu aalisarnermut tunngasunik isumaginnittussanngortitaasoq aalisarnermut, tassa imaappoq aalisarneq pillugu malittarisassanik suliaqarnermut aqutsinermullu tunngasuinnaanngitsunik isumaginnittussaavoq aammali isumagisassanik aalisarnermut pissusissamisoortumik attuumassuteqartunik isumaginnittussaalluni, assersuutigalugu Naalackersuisoqarfimmi sulisuusunut sulisitsisutut pisinnaatitaavoq.

Tamanna aamma ministerit akisussaaffiisa atuuttut aqqissugaanerisa pissusissamisoortumik malitsigaa, tassalu Naalackersuisoq Naalackersuisoqarfimmut pineqartumut pisortaasoq suliassaqarfimmini ingerlatsinermi nammineq akisussaasuvoq. Naalackersuisup Naalackersuisoqarfimmi siuuttutut sulisuminut sulisitsisutut pisinnaatitaaneq tigumminngikkuniuk isumaqarluartumik naammalluartumillu ingerlatsisinaanngilaq.

Inatsiseqartitsineramik taamatut paasinnineq, tassalu Naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat sulisuminnut sulisitsisutut pisinnaatitaasut, Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata suliani sulisunut tunngasuni aalajangersimasuni pisinnaatitaanerup killissalersorneqarnera pillugu kaajallaasitaani uppennarsarneqarpoq, tassanngami ersermat Naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat suliat sulisunut tunngasut nammineq pigisatik isumagissagaat.

Oqartussaasoq sorleq Naalackersuisoqarfimmi atorfeqartitaasunut sulisitsisutut pisinnaatitaanersoq pillugu apeqquut ilisimatusarnikkuinnaan-

8) Aalajangersagaq taaneqartoq Tunngaviusumik Inatsimmi § 14-p malitsigaa, tamatum kingornatigut kunngip aalajangissavaa suliassat ministerit (ministereqarfiit) akornanni qanoq agguataarneqassanersut.

ngitsoq soqutiginaateqarpoq. Atorfeqartitaasoq assersuutigalugu oqartussaasumit pisinnaatitaannngitsumit soraarsinneqarpat, soraarsitsineq ersarilluinnartumik aallaavittut atuussinnaassuseqassanngilaq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup inissisimanagera

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup inissisimanagera Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni missingersuutinut ilanngussani pingaarnerusutigut imatut allaaserineqarpoq:

“Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu tjestemandit isumaqatigiissutillu malillugit sulisorisaannut tunngasuni kiisalu Namminersorlutik Oqartussat Danmarkimi sulisorisaasa isumaqatigiinniutigineqartarnerat Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup isumagisarai. Taakku saniatigut suliassat qitiusumik akissarsialerinermut sulisunullu tunngassuteqartut Aqutsisoqarfiup isumagisarai. Aammattaaq sulisunut ataasiakkaanut tunngassutilinnik isumaqatiginninniarnert kiisalu isumaqatigiissutinik nassuiaanerit. Taakkua saniatigut tjestemandinut tunngassutilinnik inatsisiliorneq najoqqutassiornerlu, feria pillugu inatsit akissarsiallu pillugit siunnersuisooqatigiinnut allattoqarfittut sullissineq.”

Qitiusumik allaffeqarfissuarmi sulisunut qitiusumik sullissiveqarneranut tunuliaqutaasoq tassaavoq qitiusumik allaffeqarfissuarmik ataatsimut taaguuteqartitsinikkut atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik eqqortitsisoqartussaanagera, matumani isumaqatigiissutit (overenskomst) ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Qitiusumik sullissiveqarneq atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik assigiimmik eqqortumillu atuutsitsinissamut annertuumik pingaaruteqarpoq.

Mannali erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq, tassalu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup suliarni pineqartumi atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasumi ilitersuisuinnartut inissisimammatt; tamanna soorunalimi suliani aalajangersimasuni atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasuni pissutsinilu isumaqatigiissutinut tunngassuteqartunik ilaqartinneqartuni aamma atuuppoq, naak Aqutsisoqafik qitiusumik allaffeqarfissuaq tamarmiusoq sinerlugu isumaqatigiissutini qitiusumik allaffeqarfissuarmut tamarmiutumut atuuttunut ilaatinneqaraluartoq. Taamaalillutik naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat kisimik tassaapput suliani ataasiakkaani sulisitsisutut pisinnaatitaasut, takuuk suliani ataasiakkaani qulaani taaneqartut.

Oqartussaasut Naalackersuisoqarfiup akisussaasuusup ataaniittut

Naalackersuisoqarfiit akisussaasuusut ataanni oqartussaasunik alliunerusunik inissisimasoqarsinnaavoq. Assersuutigalugu peqqinnissaqarfiup immikkoortui oqartussaasuupput Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ataaniittut. Taamatuttaaq meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sullissivik ilumini meeqqat illersuisuannik meeqqat siunnersuisoqatigiivinik allattoqarfimmillu immikkoortiterneqarsimasoq taamatuttaaq oqartussaasuvoq Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinnermut Naalackersuisoqarfiup ataaniittoq.

Oqartussaasut alliunerusut pillugit inatsisiliorneq apeqqutaalluni oqartussaasuni alliunerusuni atorfeqartitaasunut sulisitsisutut pisinnaatitaaneq Naalackersuisoqarfimmiissasoq imaluunniit oqartussaasunut alliunerusunut tunniunneqassasoq Naalackersuisoqarfiup aalajangersinnavaa. Tamanna ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi avammut isumagisassanngortitsisarnermik taaneqartartoq tunngaviit nalinginnaasut malitsigaat.

Naalackersuisoqarfiup sulisitsisutut pisinnaatitaaffik oqartussaasumut alliunerusumut taamaalilluni aallaavittut isumagisassanngortissinnavaa utertissinnaallugulu.⁹ Assersuummi peqqinnissaqarfiup immikkoortuinut tunngasumi taakku taamatut isumaginnittussanngortinneqarsimangillat pingaartumik suliani qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinnermut tunngasuni. Assersuummi meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sullissivimmuut tunngasumi suliffeqarfik (meeqqat illersuisuat) nammineq atorfeqartaminut sulisitsisutut pisinnaatitaavoq.¹⁰

Oqartussaasut alliunerusut atorfinititsisarnermi inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangigaasa¹¹ ilaat Naalackersuisoqarfinnut aallaavittut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Ombudsmandip suliame 2012-imeersumi inerniliinera

- 9) Isumagisassanngortitsinerli taamaattoq soorunami "sanimut" pisinnaanngilaq – tassalu Naalackersuisoqarfimmuut allamut.
- 10) Aamma takuuk Meeqqat illersuisuat aamma meeqqat pillugit siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 22. november 2011-meersumi § 17, imm. 3.
- 11) Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik paasinnitarneq tunngavigalugu aalajangiinerit pineqarput, tassa imaappoq aalajangiinerit pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 2, imm. 1-imi nassuiaatigineqartut pineqartut.

Ombudsmandi suliami 2012-imeersumi inerniliivoq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik suliamik ilumut suliarinnittuullunilu aalajangiisuunersoq – naak Naalackersuisoqarfik taanna taamatut oqaraluartoq – erseqqarluttoq. Ombudsmandi inerniliivoq pisoq - suliami imminnut assortuuttumik paasissutissartalersuineq pissutigalugu - eqqartuussivinnit inaarutaasumik qulaajarneqartariaqartoq.

Oqartussaasut eqqortut suliani ataasiakkaani atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasuni sulisitsisutut pisinnaatitaanerat qanoq pingaaruteqartigisoq suliami takutinneqarpoq. Oqaatigineqareersutut assersuutigalugu oqartussaasoq suliamik suliarinnittussaanngitsoq aalajangiisussaanngitsoq suliamik suliarinnippat aalajangiippallu aallaavitut ersarissutut aalajangiinera tamatuma kingunerisaanik atorsinnaasannigilaq – tamannami allaffeqarfimmut naggataatigut ilaatigut aningaa-satigut annertuumik kinguneqarsinnaammat.

3.3 Suliani sulineq pillugu inatsiseqartitsinermit pissutsinik Ombudsmandip pisinnaatitaanera.

Allaaserinnittoq fuldmægtig Maria Louise Mikkelsen

1. Aallaqqaasiut

Ombudsmandip apeqqutit sulineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit naammagittaalliutit arlallit 2012-imi tiguai. Apeqqutit sulineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit naammagittaalliutit taakku pisinnaatitaanermi isumaliutigeqqinnissaanut Ombudsmandi pissutissaqalersippaat.

Ombudsmandip apeqqutit sulineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit naammagittaalliutit pisinnaatitaanerata pingaarnerusutigut killissalersorneqarnera allaaserisami matumani ersarissarniarneqarpoq, tamatumunngalu peqatigitillugu Ombudsmandip suliani pineqartuni suliarinninnissaminut pisinnaatitaagaluarluni atorfeqarfini avaqqullugu suliat illua'tungeriinnit aaqiiviginiarneqarpata tulluarnerpaasorisamisut isumaqarfisai ersarissarniarneqarput.

2. Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 7-imit erserpoq ingerlatsiviit Namminersortutik Oqartussanut kommunitullu atasut tamaasa pingaarnerusutigut Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut. Ombudsmandip pisinnaatitaanerata aqqissuussaaniikkut killissalersorneqarnera matumani pineqarpoq. Tamanna isumaqarpoq aallaavik tassaasoq Ombudsmandip Kalaallit Nunaanni oqartussaasut pisortat pillugit inatsiseqartitsineq aamma Inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugit misissuineramik ingerlatsivigisinnaagai.

Aalajangersakkamili tassani imm. 3-mit erserpoq ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. inatsisitigut aqutsinermiluunniit allaffissorluni aalajangiinikkut ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinaasoq suliffeqarfiit pineqartut tamatuma annertoqataanik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut. Tamanna tunngavigalugu oqartoqarsinnaavoq Ombudsmandip pingaarnertut suliassarigaa ingerlatsiviit pisortat pillugit inatsiseqartitsinerami malittarisassanik (matumani ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu) eqqortitsillutik ingerlatsinersut misissuiffigissallugit.

Aammattaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 14, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq naammagittaalliut misissuineramik aallartitsinermit pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip nammineq aalajangigassarigaa. Aamma tamatumani pineqarpoq Ombudsmandi sulianik Ombudsmandip pisinnaatitaanerata aqqissuussaaniikkut pineqartunut ilaatinneqartunik, Ombudsmandilli sulinerani pineqartunut pingaarnertut ilaatinneqartut avataaniittunik, itigartitsissuteqarsinnaasoq.

3. Sulineq pillugu inatsiseqartitsineq pillugu

Kalaallit Nunaanni sulisoqarnek (nunanilu avannarlerni allani sanilliuttakkatsinni) isumaqatigiissutit annertuumik tunngavigalugit aqunneqarpoq. Isumaqatigiissutit taakku illua'tungaartigut sulisut kattuffiinit illua'tungaatigullu sulisitsisut suliffeqarfinit assigiinngitsuneersut kattuffiinit sinniisuusut akornanni isumaqatigiissutigineqartarput.

Sulisut kattuffii sulisitsisullu kattuffii tunngaviusumik isumaqatigiissummik amerlanertigut isumaqatigiissuteqartarput. Tunngaviusumik isumaqatigiissutikkut sulineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu kattuffiit akornanni suleriaasissat aalajangersarneqartarput. Assersuuti-

galugu tunngaviusumik isumaqatigiissummi saqitsaassutaajunnartut illua'tungeriinnit qanoq aaqqinniarneqartarnissaat pillugit malittarisassat amerlanertigut isumaqatigiissutigineqarsimasarput. Isumaqatigiissutip qanoq paasineqarnissaanik isumaqatigiinnngissutit, tunngaviusumik isumaqatigiissut tunngavigalugu isumaqatigiissutigineqarsimasoq, amerlanertigut isumaqatigiissitsiniarnikkut (mægling) tamannalu iluatsinngip-pat suleriaatsip eqqartuussivimmi atorneqartup pissuseqataa atorlugu isumaqatigiissitsiniarnikkut (voldgift) aaqqinniarneqartarpoq.

Tunngaviusumik isumaqatigiissut tunngavigalugu tamatuma malitsigi-saanik sulinermut tunngasumik isumaqatigiissusiortoqartarpoq. Suliner-mut tunngasumik isumaqatigiissutip taassuma - amerlanertigut ukiut marluk, pingasut sisamalluunniit kingornatigut - naanissaa isumaqati-giissutigineqaraangat isumaqatigiissut taanna nutarterneqartarpoq. A-taatsimoortumik isumaqatigiissummi assersuutigalugu akissarsiat, tape-qartitsineq, qaangiuttoorneq pillugu malittarisassat ilaasortamillu soraar-sitsinermut atatillugu kattuffiup sinniisoqartitsinermut pisinnaatitaaffii suussanersut tassani isumaqatigiissutigineqarsimasarput.

Paasiuminarsarlugu oqaatigineqarsinnaavoq isumaqatigiissummi im-mikkoortortat illua'tungeriit sulinermut tunngasumik isumaqatigiissu-tissanik isumaqatigiinniarnermi ilaatikkusunngisat tunngaviusumik isu-maqatigiissummi (hovedaftale) nalinginnaasumik isumaqatigiissutigine-qarsimasarput, isumaqatigiissummili immikkoortortat piffissami aala-jangersimasumi illua'tungeriit arlaannit isumaqatigiinniutigerusunne-qarsinnaasut sulinermut tunngasumik isumaqatigiissummi (overens-komst) isumaqatigiissutigineqartarput.

4. Pisinnaatitaanerit arlariit imminnut attuumassuteqarnerat

Ombudsmandip sulinerani pineqartunut pingaarnernut ilaatinneqartoq immikkoortoq 2-mi oqaatigineqartutut tassaavoq pisortat pillugit inat-siseqartitsinermi malittarisassat pisortat ingerlatsiviinitt eqqortinneqar-nersut nakkutigissallugu. Taamaattumik Ombudsmandip sulinerani su-lineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pineqartunut pingaarnernut ilaatinneqartut aallaavittut avataanniipput, immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartutut isumaqatigiissutinit nalinginnaasumik aqunneqartut. Taamaattumik Ombudsmandi naammagittaalliummik suliarinnilernis-sani isummerfiginiaruniuk suliame sulineq pillugu inatsiseqartitsinermi pissutsit sunik aallaaveqarnersut naliliiffigissavai.

Ombudsmandip suliami apeqquit isumaqatigiissutinit iluarsiivigineqartut pineqarpata suliamik suliarinninnissani tunuarsimaarfigisorujussuussavaa. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq isumaqatigiissutinik paasinninnissap aallaavia tassaamat isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat, pisortalli ingerlatsineranni inatsiseqartitsinermi malittarisassaniunngitsoq matumanilu ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermi malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tunngavigalugit paasineqarnissaa. Taamaattumik isumaqatigiissutinik paasinninnerit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut pingaarnernut ilaatinneqartut avataaniipput. Tassunga ilaavoq isumaqatigiissutit tunngaviusumik illua'tungeriit naligiittut akornanni isumaqatigiissutaamata Ombudsmandilu illua'tungeriit aappaannaanut, tassalu pisortani sulisitsisuusumut pisinnaatitaasoq.

Ombudsmandi aamma sulineq pillugu inatsiseqartitsinermi pissutsinik isumaqatigiissummi isumaqatigiissutaasimanngitsunik atorfinitsitsinerli pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanut ataneqartut pillugit naammagittaalliuutinik tigusaqartarpoq. Assersuutigalugu sulinngiffeqarnermi aningaasarsiassat pillugit isumaqatigiinngissutinik sulinngiffeqartarnerlu pillugu inatsit tunngavigalugu aqqinniarneqartussat pineqartarput. Suliani taama ittuni Ombudsmandi suliamik suliarinninnissaminut aallaavittut aammattaq tunuarsimaartarpoq, tassami suliat taama ittut pisortat pillugit inatsiseqartitsinermut attuumassuteqanngimmata, tamannalu pingaartumik atuuppoq suliami illua'tungiusoq sulisut kattuffiannit sinniisoqartinneqarsimappat, taakkuami Ombudsmandimut sanilliullutik naammagittaalliuuteqartumik siunnersuinissamut ikiuinisamullu periarfissarissaarnerusarmata.

Suliat pisortat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasuinnaat kingulliullugit taasariaqarput, matumani ajornartorsiutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Tamatumani Ombudsmandip suliamik misissuinermik aallartitsinera aallaaviusarpoq, matumani pisortat ingerlatsivii pisortat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanik eqqortitsinersut ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Assersuutigineqarsinnaavoq soraarsitsinermut atatillugu pissusissaq malillugu illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimanersoq pillugu apeqquit taaneqarsinnaavoq.

Pissutsit qulaani taaneqartut soorunami paasiuminarsaatitut agguataarinerupput Ombudsmandip suliat assigiinngitsut sulinermi inatsiseqartit-

sinermut tunngasut pillugit qanoq isummertarneranik aallaavittut na-
joqqutassiiginnartut. Naammagittaalliuut imaassinnaavoq - aamma taa-
maakkajuttarmat - naammagittaalliuutinik assigiinngitsunik arlalinnik
imaqartoq, assersuutigalugu sulinngiffeqarnermi aningaasarsianik oqar-
tussaasup suliarinninneranik naammagittaalliuut kiisalu soraarsitsiner-
mut atatillugu illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimannginne-
ranik naammagittaalliuut naammagittaalliuutip ataatsip imarigai. Taa-
maattoqartillugu naammagittaalliuutit ataasiakkaarlugit Ombudsman-
dip naliliiffigissavai immaqalu naammagittaalliuutit aappaata ilaanna-
nik suliarinnilluni.

3.4 Qallunaatuumit kalaallisuumut nutserinermi qallunaatut oqaasile- rineq maliinnarlugu kalaallisut oqaaseqatigiiliorniartarneq.

Allaaserinnittoq nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen

1. Aallaqqaasiut

2011-mi ukiumoortumik nalunaarummi allaaserisami nutserinermut tun-
ngasumi oqaatsinik oqariartaatsinillu aalajangersimasunik inatsiseqartit-
sinermut tunngasunik assigiinngisitaartumik atuineq sammineqarpoq.

Allaaserisami matumani qallunaatuumit kalaallisuumut nutserinermi
qallunaatut oqaasilerineq maliinnarlugu kalaallisut oqaaseqatigiiliorni-
artarneq sammineqassaaq, assersuutinik ataasiakkaanik takussutissartaler-
lugu.

2. Qallunaatuumit kalaallisuumut nutserisarneq

Ombudsmandi sulinermini pisortani oqartussaasut allagaannik qallu-
naatuumit kalaallisuumut nutserneqarsimasunik amerlasoorpassuarnik
ukiup ingerlanerani tigusaqartarpoq. Nutsikkat taakku assigiinngisitaar-
torujussuusarput. Taakkua ilaat kalaallisut oqaluttarneq, eqqarsartarneq
oqaasilerisarnarlu tunngavigalugit nutsigaallutik oqaaseqatigiiliugaasar-
put, ilaalli taamaannatik qallunaatut oqalunneq, eqqarsartarneq oqaasile-
rinerlu maliinnarlugit oqaaseqatigiiliorniartarneqartarsimallutik, qallunaa-
tut uniffilersuineq malillugu.

Qallunaatuumit kalaallisuumut nutserinermi qallunaatut oqaasilerineq maliinnarlugu kalaallisut oqaaseqaatigiiliortarnermi kalaallisut oqalunnermi uniffilersuineq il.il. atorunnaarlugit qallunaatut uniffilersuineq il.il. atorneqalersarput, kalaallisullu oqaaseqatigiit taamaaliornikkut pinngortut oqaatiginiagaat ersarluttunngortarput akunnattuunganarsisarlutillu, kalaallisullu oqaaseqatigiiliorneq nutserinermi oqaatsit atorlugit oqaaseqatigiiliornemit assut tusarniitsumit taarserneqartarluni. Tassa imaappoq taamaaliornikkut kalaallit oqaasii nutserinermi oqaaseqatigiilianit tatineqarlutik taarserneqariartortut, tamannalu kalaallit oqaasiisa piunnartinneqarnissaannut annertuumik ulorianartorsiortitseqataasutut taasariaqarpoq.

Ombudsmandip allagaanut oqartussaasup akissutaa Ombudsmandip tigusimasaa assersuutissaqqissutut isigalugu tamakkerlugu matumani is-suarneqarpoq, kingornatigullu oqaaseqatigiiliornera naqqissugaq takutinneqarluni.

Allakkat qallunaatuut imaattunik oqaasertaqarput:

“Ombudsmanden har i sit brev af ... anmodet Naalakkersuisut om at meddele, hvad Ombudsmandens meddelelse vedrørende ovennævnte ... giver anledning til at foretage.

I den anledning skal det oplyses, at Naalakkersuisut tager Ombudsmandens meddelelse til efterretning.

[Myndigheden] har samtidig hermed sendt kopi af Ombudsmandens meddelelse, herunder Ombudsmandens afgørelse vedrørende klage fra tidligere ... A, til K Kommune.

I den forbindelse har [myndigheden] anmodet K Kommune om at genoptage behandlingen og træffe ny afgørelse om beregning og udbetaling af til A.

[Myndigheden] kan ikke udelukke, at der er andre tidligere og nu pensionerede ..., der får foretaget samordningsfradrag i ...-pensionen.

Derfor har [myndigheden] tillige orienteret KANUKOKA og de øvrige kommuner om Ombudsmandens meddelelse og anmodet kommunerne om at genoptage behandlingen af og træffe ny afgørelse om beregning og udbetaling af ...-pension i sådanne tilfælde.

For såvidt angår bekendtgørelse nr. ... af ... kan det oplyses, at der snarest muligt sendes et udkast til en ny bekendtgørelse i høring. Regler om samordningsfradrag udledes i udkastet til ny bekendtgørelse. Efter afsluttet høring vil den nye bekendtgørelse blive udstedt.”

Kalaallisuumut nutsernera issuaannarlugu imaappoq:

“Ombudsmandip allakkatigut ...-meersutigut Naalackersuisut qinnuigisimavai nalunaaruteqaqqullugit, nalunaarut qulaani pineqartoq pillugu Ombudsmandip nalunaarutaa qanoq iliuuseqartitsilernersoq.

Tassunga atatillugu nalunaarutigineqassaaq, Naalackersuisunit Ombudsmandip nalunaarutaa tusaatissatut tiguneqarmat.

[Oqartussaasup] peqatigalugu matumuuna Ombudsmandip nalunaarutaata nuutinera nassiussimavaa, tassunga ilanngullugu ...-sup A-p naammagittaalliuutigisimassaa pillugu Ombudsmandip aalajangiismanera, K Kommunimut.

Tassunga atatillugu [oqartussaasup] K Kommuni qinnuigisimavaa A-mut ...-mi soraarnerussutisiap suliarineqarneranik aallartitseqqullugu nutaamillu naatsorsuisimaneq tunniussisimanerlu pillugit aalajangeeqqullugu.

[Oqartussaasumit] ilaatinngitsoorneqarsinnaanngilaq, allanik siusinnerusumik maannakkullu soraarninngorsimasunik ...-qassammat, ...-tut soraarnerussutisiaminni ataatsimut aaqqiissutissanik ilanngaavigineqartartunik.

Taamaattumik [oqartussaasup] ilanngullugu KANUKOKA kommunillu allat Ombudsmandip nalunaarutigisaa pillugu ilisimatissimavai kommunillu qinnuigisimallugit taamatut pisuni ...-simanermi soraarnerussutisiassap suliarineqarnerinik aallartitseqqullugu nutaamillu naatsorsuisimanerit tunniussisimanerillu pillugit aalajangeeqqullugit.

Nalunaarut nr. ..., ... -imeersaq eqqarsaatigalugu nalunaarutigineqarsinnaavoq, piaarnerpaamik nalunaarutissaaq nutaaq pillugu missingiummik tusarniaassutigalugu nassiussisoqassammat. Nalunaarutissatut nutaamut missingiummi ataatsimut aaqqiissutissatut ilanngaasarneq pillugu malittarisassat ilaatinneqassanngillat. Tusarniaaneq qaangiussimalerpat nutaamik nalunaarut saqqummiunneqassaaq.”

Nutsigaq qulaani issuarneqartoq atuaraanni maluginiagassaaq siulleq tassaavoq qallunaatut uniffilersuisimaneq maliinnarlugu uniffilersuisoqarsimasooq, allakkallu kalaallisut atuarlugit oqaaseqatigiinni ataasiakkaani suut oqaatiginiarneqarnerat assut paasiuminaatsoq, ilaatigullu qallunaatut allanneqarsimasut kalaallisut kukkusumik nutserneqartarsimalutik.

Kalaallisut oqaaseqatigiinni oqaatsit ataasiakkaat oqaaseqatigiinni qanoq inissisimanertik tunngavigalugu oqaaseqatigiinni suut oqaatiginiarneqarnerannik isumaliisarput, oqaaseqatigiillu oqaluunnik naaneqartarlutik.

Assersuut:

Allakkani issuarneqartuni aallaqqaasiutitut allassimavoq: "Ombudsmandip allakkatigut ...-meersutigut Naalakkersuisut qinnuigisimavai nalunaarutigeqqullugit, ... ". Taakku atuaraanni "... allakkatigut ...-meersutigut Naalakkersuisut" imatut paasisariaqarput Naalakkersuisut allakkatigoortut Ombudsmandip qinnuigisimagai, naak oqaatiginiarneqartoq tassaagaluartoq Ombudsmandip Naalakkersuisut allakkatigut ...-meersutigut qinnuigisimagai.

Siuliani issuakkat taakku imatut nangipput naallutillu: "..., nalunaarut qulaani pineqartoq pillugu Ombudsmandip nalunaarutaa qanoq iliuseqartitsilernersoq."

Tassani maluginiagassaq tassaavoq oqaaseqatigiit siulliit siuliani issuarneqartut uniffimmik (-mik) naaneqartinneqartut oqaluutaalu maaniinnarmiilluni, taamaalillutillu paasiuminaallilluni oqaaseqatigiit pingaarnert tassani naanersut, oqaaseqatigiinnullu tulliuuttunut pingaaruteqartumik attuumassuteqarnersut, tassalu tassani uniffiliisimaneq qallunaatut uniffiliisimaneq maliinnarlugu pisimavoq, oqaaseqatigiillu kingulliit oqaluutitaqaratik maaniinnaq erfattutut inissisimalersillugit, naak kalaallisut oqaasilerinermi oqaaseqatigiit siulliutinneqartut pingaarnertut inissisimanerat pissutigalugu oqaaseqatigiinnut tullernut ikaarsaariarnermi uniffiliinissaq pisariaqartanngikkaluartoq. Taamaalilluni immikkoortumi issuarneqartumi tassani ataqatigiinneqarneq paasiuminnaallisinneqarpoq, qallunaatut oqaatsit kalaallisut nutserneqartut kalaallisut oqaaseqatigiiliani inissaminniinginnerat pissutigalugu.

Kalaallisuumut nutsikkami tassani immikkoortut ataasiakkaarlugit missoraanni qulaani taaneqartut uteqqiapput, tassalu qallunaatut oqaasilerinermi uniffilersuineq atorneqartuarsimasoq.

Qallunaatut allakkat qulaani issuarneqartut imatut naggaserneqarput: "Efter afsluttet høring vil den nye bekendtgørelse blive udstedt." Oqaaseqatigiit taakku kalaallisuumut imatut nutserneqarsimapput: "Tusarniaaneq qaangiussimalerpat nutaamik nalunaarut saqqummiunneqassaaq." Oqaaseqatigiit taakkua isumarpiaat unaagaluarpoq: "Nalunaarut nutaaq tusarniaaneq naareerpat aalajangersarneqassaaq."

Allakkat taakkua qallunaatut oqaasertaat kalaallisut oqaluttarneq oqaasilerisarnerlu tunngavigalugit kalaallisuumut nutserneqarnerat imaattariaqarpoq:

“Ombudsmandip nalunaarut qulaani taaneqartoq pillugu nalunaarutini qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq paasissutissiissutigeqqullugu Naalakkersuisut allakkani ...-meersuni qinnuigai.

Ombudsmandip nalunaarutaa Naalakkersuisunit tusaatissatut tiguneqarmat tamatumunnga atatillugu nalunaarutigineqassaaq.

Ombudsmandip nalunaarutaata assilineri [oqartussaasup] K Kommunimut tamatumunnga peqatigitillugu nassiuppaa, matumani ...-simasup A-p naammagittaalliuutaanik Ombudsmandip aalajangiiviginninnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

[Oqartussaasup] K Kommuni suliaq suliareqqeqqullugu aamma ...-simasup A-p ...-tut soraarnerussutiassaasa naatsorsorneqarnerat tunniunneqarnerallu pillugit nutaamik aalajangeeqqullugu tamatumunnga atatillugu qinnuigaa.

[Oqartussaasup] siusinnerusukkut massakkullu soraarninngorsimasunik ...-tut soraarnerussutisiassaminnit aaqqiissutissatut ataatsimut ilanngaanneqartartunik peqarnera mattussinnaanngilaa. Taamaattumik Ombudsmandip nalunaarutaa [oqartussaasup] KANUKOKA-mut kommuninullu allanut ilisimatitsissutigaa, kommunillu pisuni taamaattuni ...-tut soraarnerussutisiassat naatsorsorneqarneri tunniunneqarnerilu pillugit nutaamik aalajangeeqqullugit qinnuigalugit.

Nalunaarut nr. ..., ... -imeersoq eqqarsaatigalugu nalunaarummut nutaamut missingiut sapinngisamik pilertornerpaamik nassiunneqassasoq nalunaarutigineqarsinnaavoq. Aaqqiissutissatut ataatsimut ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat nalunaarummut nutaamut missingiummi ilaatinneqassanngillat. Nalunaarut nutaaq tusarniaaneq naareerpat aalajangersarneqassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Nutsikkani marlunni taakkunani maluginiagassaaq unaavoq kalaallisut oqaatsit taakkuusut annertunerpaatigut atornerqaraluartut siulliup kingulliullugu oqaaseqatigiiliorneri oqaatsillu ataasiakkaat oqaaseqatigiinni inissiterneqarneri assigiinngissuteqartut, tak. siusinnerusukkut nasuiaatigineqartut.

Taamaalilluni allaaserisami matumani oqaatiginiarneqartoq unaavoq qallunaatuumit kalaallisuumut nutserinermi qallunaatut oqaasilerineq kalaallisuumut nutsikkami naalagaatinneqartussaanngitsoq, kalaallisulli eqqarsariartaaseq, oqaluttarneq oqaasilerinerlu tunngavigalugit oqaase-

qaatigiiliortoqartariaqartoq, oqaatiginiakkap qallunaatuaa kalaallisut eqqortumik paasinartumillu oqaatigineqarsinnaaqullugu.

Taaguutinik oqariartaatsinillu aalajangersimasunik atuinnginnermut assersuut

Inatsisartut Ombudsmandiata 2011-mi ukiumoortumik nalunaarutaani qulequtaq qulaani taaneqartoq pillugu allaaserisami assersuutit arlallit ilanngunneqarput. Matumani inatsisilerinermi taaguutit aalajangersimasunik atorineqartartut assigiinngitsumik atorineqartarnerannut assersuut ataaseq aamma ilanngunneqassaaq:

Pisinnaatitaaneq (kompetence)

Inatsisilerinermi oqaatsimik "pisinnaatitaaneq"-mik atuinermi pingaarnertut isumagineqartoq tassaavoq oqartussaasup iliuseqarfiginninnissamut ilaatigullu aalajangiiviginninnissamut pisinnaatitaanera, inatsisik-kut imaluunniit inatsiseqartitsinermi aalajangersakkakut aalajangersarneqarsimasooq, assersuutitut tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi kapitali 2-mi §§-it 7-imit 17 ilanngullugu, taakkunanilu Inatsisartut Ombudsmandiata pisinnaatitaanera aalajangersarneqarlunilu killissalersorneqarpoq.

Oqaaseq "pisinnaatitaaneq (kompetence)" nutserinermi "pisinnaatitaafik (rettighed)"-mik aamma "oqartussaasuseq (myndighed)"-mik nutserneqartartoq maluginiagassaavoq.

Oqaaserli "kompetence" aamma allatut isumaqartillugu atorineqartarpoq, soorlu inuit ataasiakkaat, sulisut, suliffeqarfiit il.il. pisinnaasaat/pikoriffii pineqartillugit, taamaattumillu nutserinermi oqaatsip taassuma ataqatigiinneqarnerni suni atorineqarnera eqqumaffigisariaqarluni.

4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsiner- mut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

Ataatsimoortumik ajornartorsiuteqarfiusut sulianik arlalinnik suliarin-
ninninnut atatillugu isummerfigisimasama arlallit immikkoortumi matu-
mani erseqqissarneqarnissaat toqqarpara, suliat immikkoortumi 5-imi
ilanngunnissaat pissutissaqarsorinngisakka aamma ilanngullugit.

4.1 Inatsisartut peqqussutaat piareersarlugu suliat tammarsimanagerat tunngavi- galugu suliamik suliarinninnissap itigartitsissutigineqarnera (j.nr. 2009- 146-0005)

Kommunip illuutit arlallit innarluutilinnut tikikkuminarsarneqarnis-
saannik isumaginnissimanniginnera pillugu naammagittaalliummik su-
liarinninninnut atatillugu malugaara nunamik atuineq pilersaarusiorter-
lu pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 6-ip, 19. december 1986-imeer-
sup allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 18.
juni 1987-imeersoq piareersarlugu suliat (peqqussutissatut siunnersuut
oqaaseqaatalik aamma saqqummiussissut) pissarsiarineqarsinnaan-
ngitsut.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqar-
fik 26. april 2011-mi qinnuigaara nunamik atuineq pilersaarusiorterlu
pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 6-ip, 19. december 1986-imeersup
allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 18. juni
1987-imeersoq piareersarlugu suliat uannut nassiuteqqullugit.

Naalackersuisoqarfiup e-mailikkut 26. april 2011-meersukkut imatut aki-
vaanga:

“Illuutinut oqartussaasup toqqorsivimmi karsiutai piffissamut tassunga tunngasut
misissorpakka, taamatuttaarlu Nunamut Tamarmut Pilersaarusiorter-
nermut Immik-
koortortaqarfimmi suleqatikka tamaasa suliamik misissuisillugit. Misissuinerit taakku
marluk piareersaalluni sulianik nassaarfiunngillat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaa-
voq)

Piareersaalluni suliat Naalackersuisoqarfiup Inatsisartut Allattoqarfian-
nut kingusinnerusukkut pissarsiariniarsimavai, tamatumalu kingornati-
gut e-mailikkut 3. maj 2011-meersukkut imatut akillunga:

4. *Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

“Sapaatit akunnerat kingulleq LABU-mi, imaluunniit massakut IBU-mik imminnut taasalersumi misissuigaluareerlunga sulisumit eqinnaatsumit ikiorneqarpunga. Taan-nali imatut allappoq:

Toqqorsivimmi ujarlerpunga, ajoraluartumillu oqaatigisariaqarlugu paasissutissat ujarborneqartut tassani nassaassaangitsut. Allannguutitut peqqussut Inatsisartut 1987-imi ukiakkut ataatsimiinneranni imm. 10-tut suliarineqarsimavoq – tassalu immikkoortut 10-mit 16-imut toqqorsivitsinni amigaataapput.

“Tammaannarsimangillat”, karsinili toqqorsivinni allassimavoq immikkoortut taaneqartut amigaataasut. Imaassimagunarpoq allagaatit Allattoqarfimmut taamani tunniunneqarsimangitsut.

Tassalu ujarlerneq ingerlariaqqiffiunngilaq. Naliliisinnaanera malillugu 1987-imi allannguutitut peqqussummut pissutaasoq tassaasimavoq sulianik sanaartornernut tunngasunik suliarinninnerni akiliutinik akiliisitsiniarnissamut kommunit tunngavis-salerneqarnissaat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kalaallit Nunaata Allagaateqarfia piareersaalluni suliat taakku pillugit tamatuma kingornatigut oqarasuaatikkut paasiniaavigaara. Allagaateqarfik taamatuttaq oqarasuaatikkut akivoq piareersaalluni suliat immi-nut tunniunneqarsimangitsut.

Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisaa tamatuma kingornatigut aperaara, taassumalu e-mailikkut 16. september 2011-meersukkut imatut akivaanga:

“Maani Naalagaaffiup Sinniisoqarfiani ajoraluartumik nassaassaqaangilaq. Kalaallit Nunaata Allagaateqarfia siunnersuutiginaleraluarlugu takusinnaavara aperisimagit. Naalagaaffiup Sinniisoqarfiata ikiuussinnaanginnera ajuusaarutigaaara.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma saniatigut KANUKOKA oqarasuaatikkut attaveqarfigaara, taannalu piareersaalluni sulianik aamma tiggummiqaangilaq.

Oqaatigaara inatsisini malittarisassat ingerlatsinermi oqartussaasunik nakkutilliininni ator-neqartut qanoq paasineqarnissaannik sukumiisumik nassuiaanissannut periarfissaqassaguma inatsisissatut siunnersuutinik oqaaseqaatitalinnik Naalakkersuisunullu ilaasortap pineqartup Inatsisar-tunut saqqummiussisutaanik pissarsisinnanera pingaaruteqarluinnar-tuusoq.

Taamaalillunga naammagittaalliummik matumani pineqartumik suliarrinninneq unitsittariaqarsimavara, suliani sanaartornermut tunngasuni oqartussaassutsimik ilusilersuinerup sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 13-ip, 26. maj 2010-meersup 1. januar 2011-mi atortuulernissaata tungaanut erseqqarlunna innersuussutigalugu.

Isumaqarpunga Naalakkersuisunut ilaasortap akisussaasuusup aamma Kalaallit Nunaata Allagaateqarfiata suliame inatsisiliornermut tunngasumi piareersaalluni sulianik pigisaqannginnerat kukkunerusoq annertoq.

Tamatumunnga atatillugu manna aamma isiginiarpara, tassalu inatsisilianik piareersaalluni suliame taamaattut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarnerat, piareersaallunilu suliame taakku allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 30. oktober 1998-imeersumi §§-it 6, 7, 8 aamma 15 naapertorlugit toqqortarineqartussaasut.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga Naalakkersuisut aamma Inatsisinut Ataatsimiititaliaq pissutsit taamaannerannik nalunaarfiginiarlugit, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23, Naalakkersuisullu qinnuigaakka inatsisiliame piareersarlugit allaffissornikkut aqutsinermi suliame tammartannginnissaat qulakkeerniarlugu qanoq iliuuseqalersaarnertik uannut nalunaarutigeqqullugu.

Naalakkersuisut allakkatigut 12. marts 2012-imeersutigut imatut akisuteqarput:

“Nunaminertat atornerqarnerat pilersaarusiernerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 6-ip, 19. december 1986-imeersup allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 18. juni 1987-imeersoq piareersarlugu suliame tammarsimasut eqqarsaavigalugit Inatsisartut Ombudsmandiata allagai 10. januar 2012-imeersut Naalakkersuisut matumuuna akissavaat.

Inatsisit taakkulu piareersarlugit suliame Inatsisartunit akuerineqartut 1938-mit 2000-imi upernaap tungaanut “Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Ataatsimiisutaat”-tut naqinneqartarsimapput, taamaalillutillu inatsisit akuerineqartut taakkulu piareersarlugit suliame oqaasertaat imarisaallu taakkunani atuarneqarsinnaalerlutik. Naqinneqartartulli taakku ukiuni 1986-87-imi pissutaa nalunartumik naqinneqanngitsoosimapput, taamaattumillu Inatsisartut peqqussutaat qulaani taaneqartoq piareersarlugu suliame nassaarineqarsinnaasimanatik.

4. Apeqquit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Naalakkersuisut suliaasaqarfinnut ataasiakkaanut akisussaasut kiisalu Inatsisartut Allattoqarfiata Inatsisartut inatsisaannik akuerineqartunik taakkulu piareersarlugit sulianik naqitanik ataatsinik toqqortaqtarnerat aammattaaq ileqquusimavoq.

Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput piareersaalluni suliat pineqartut Naalakkersuisoqarfinni susassaqartuni Inatsisartulluunniit Allattoqarfianni nassaarineqarsinnaasimanginnerat ajuusaarnartorujussuusooq, tassami inatsisit piareersarlugit sulianik atuarneq tassaamat inatsisiliornermut tunngaviusunik aallaaviusunillu sukumiisumik paasinninnissamat tunngaviusooq.

Inatsisiliat taakkulu piareersarlugit suliat aqutsinermi allaffissornikkut suliarineqartut tammaaneqartannginnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut qanoq iliuuseqarniarnerannik Ombudsmandip apeqquteqaataa eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut makku oqaatigissavaat:

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat qarasaasiakkut nalunaarsueriaatsimut Scanjour 1-imut 1997-imili nuussimapput, taamaaliornikkullu qitiusumik allaffeqarfissuarmi suliat tamarmik, matumani inatsisit taakkulu piareersarlugit suliat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tassani toqqorneqartarput toqqortarineqartarlutillu. Ingerlatseriaaseq taanna qitiusumik allaffeqarfissuup suliaanik annertunerpaamik isumannaallisaanissaq siunertarlugu qarasaasianut nutartikkanut ingerlaavartumik nuunneqartarsimavoq, kingullermik 2010-mi Captia 4.0-imut.

Inatsisit akuerineqartut kiisalu taakku piareersarlugit suliat Kalaallit Nunaanni inatsisiliorneq pillugu qarasaasiakkut ingerlatseriaatsimi www.inatsisiliorneq.gl-imi katerorneqartarput tamanullu saqqummiunneqartarlutik. Taanna Kalaallit Nunaanni inatsisilianik qulakkeerinninnermut toqqortarinninnermullu aamma peqataavoq.

Taamaattumik Naalakkersuisut naliliipput Kalaallit Nunaanni inatsisiliat taakkulu piareersarlugit suliat tammatsaaliniarlugit suliniutit toqqissisimanartut ullumikkut aallartisarneqareersimasut."

Suliamik suliarinninnera tamatuma kingornatigut unitsippara.

4.2 *Utertitsilluni akiliisoqarnissaanik aalajangiineq pillugu naammagittaalliuuteqarnissamat piffissarititaasup atorunnaarsinneqarsinnaanerata kinguneranik akiligassat pillugit naammagittaalliummik suliarinninnissaq pisariaaruttoq (j.nr. 2011-639-0001)*

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup akilerarutitigut utertoortisiassanit ilanngaassinikkut A aamma K Kommuni naafferartumik akilersuinisamat aaqqiissuteqareersimagaluartut K Kommunimut akiliisitsiniarnera A-p naammagittaalliuutigaa. Akiligassat pisortanit ikiorsiissutit utertillugit akilerneqarnissaat aalajangiinikkut pinngorput, tassami K Kom-

munip immersugassamik “utertitsilluni akiliiumanermik uppernarsaamik” 29. december 2010-meersumik immersuisitsinermigut utertitsilluni akiliinissaq aalajangiivigimmagu.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (sulianik sularinnittarnej pillugu inatsimmi) nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 22-mit erserpoq aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni tunngavilersuummik ilaqartinneqassasoq, suliami peqataasumut pineqartumut tapersiisuulluinnangikkuni.

Inatsiseqartitsinikkut pisortat ingerlatsinerat pillugu atuakkianit allanit periaasiusartunillu aammattaaq erserpoq aalajangiinerni ilungersunartumik tunngavilersuinngitsoornerit naammagitaalliorfigisinnaasamut naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasup atorunnaarsinneqarneranik kinguneqartitsisartut.

Utertitsilluni akiliisoqarnissaanik aalajangiinermi 29. december 2010-meersumi aalajangiinermut tunngavilersuummik sukumiinerusumik taasaqartoqanngilaq. K Kommunip tamatuma kingornatigut paasissutisiissutigaa utertitsilluni akiliisoqarnissaanut inatsisitigut tunngavigisaq tassaasoq Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-mi, 20. november 2006-imeersumi § 28, imm. 1, nr. 2. Inatsisartut peqqussutaat qulaani taaneqartoq tunngavigalugu aalajangiinerit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Uanga isumaqarpunga naammagittaalliuuteqarnissamut piffissarititaasoq K Kommunip utertitsilluni akiliisoqarnissaanik aalajangiinerani 29. december 2010-meersumi taaneqartoq atorunnaarsinneqarsinnaasimagaluartoq taamaattumillu A-p utertitsilluni akiliisussaaitaanageranik aalajangiineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasimagunaraluartoq. Suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangersimasumik suliariniarpagu aalajangersimasumik suliarinninnerup taassuma inernerani A-p Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup ilanngaassisimanera pillugu naammagittaalliuutaanut aalajangiisuusinnaavoq.

Taamaattumik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 14, imm. 1 tunngavigalugu isumaqarpunga A-p akileraarutitigut utertoortisiissaanit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup ilanngaassisimanera pillugu A-p naammagittaalliuutaanik suliarinninnermani nangin-

nissaa pisariaaruttoq. Isumaqarpunga Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliamik isummerfiginninnissaa eqqornerpaassasoq, taamaattumillu A-p naammagittaalliuta, pisortanit ikiorsiissutit utertillugit akiliisussaataanerani K Kommunip aalajangiinera 29. december 2010-meersoq pillugu naammagittaalliutitut Naammagittaalliuteqartarfimmillu sularineqarnissaanik A-p qinnuteqaataatut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut ingerlateqqillugu nassiuppara.

Oqaatigaara Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 12, imm. 3-kkut aalajangersarneqartup tassalu naammagittaalliutiginiaq pisup pineranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu suliassanngortinneqassasoq eqqortinneqartutut isumaqarfigigiga, Isumaginninnermilu Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiineranit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit naammagittaalliummik nutaamik tigusaqareersimanissara naammagittaalliuteqartumut malugeqqusimallugu.

4.3 Inunnik annertuumik innarluutilinnik suliffinni nakkutigisaasumi sulisitsineq (j.nr. 2011-901-0043)

K Kommunimut maj 2011-mi tikeraarninni suliat innarluutilinnut tunngasut tigulaarinikkut immikkoortinneqartut misissorpakka. Misissuinerup matuma Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmut suliassaqarfimmi pineqartumi nakkutilliisuusumut 30. maj 2012-imi imatut allannissannut pissutissaqalersippaanga:

“ ...

Misissuinnermut tassunga atatillugu malugaara innarluutillit namminneq najugarisaminni suliassaqartinneqarnerminni kommunip suliffinni nalinginnaasuni “nakkutigineqarluni sulisinneqarnertut” taasaani pisut ilaanni aningaasarsiaqartinneqartarsimasut.

Pineqartut tassaapput suliat marluk, suliamilu siullermi innarluutilik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi viceværtimut ikiortitit innarluutilillu suliap aappaani utoqqaat iluanni sulisinneqarsimapput. Suliani taakkunani marlunni innarluutillit pineqartut suliassaqartinneqarnermut nal. akunneranut 15 kr.-nik aningaasarsiaqartinneqarsimapput, tamatumali saniatigut akissarsiaqartinneqarsimanatik. Suliat taakku pillugit oqaaseqaatima kommunillu akissutaata naqitanngortinneqarneri ilanngullugit nassiuppakka.

Uanga paasinneqqaarnera unaavoq aqqissuussinerit taakku inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsisarneq pillugu nalunaarummi nr. 9-mi, 4. april 2008-meersumi § 36 imaattunik oqaasertaqartoq tunngavigalugu pilersinneqarsimasut:

“Sammisaqartitsineq ulluunerani sammisassaqartitsivinni, naapittarfinni nakkutigineqarluni sullivinni imaluunniit nakkutigineqarluni suliffinni ingerlanneqartassaaq.”

Tamatumunngali peqatigitillugu uanga paasinneqqaarnera unaavoq malittarisassaq issuarneqartoq taanna innarluutillit nakkutigineqarluni suliffinni suliassaqartinneqarsinnaanerit eqqarsaatigalugu inatsisikkut pisariaqarneranut tunngavissaliinersoq nalorninarloq.

Tamatumani manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 18, imm. 2-kkut aalajangersarneqartoq sulisitsineq sullivinni nakkutigisaasuni Isumaginninnermut Pisortaqarfiup ulluunerani ornittakkanut assigisaannullu atatillugu ingerlataani pisasasoq, taamatuttaarlu Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 18 a-mit massakkut atorunnaarsinneqarsimasumit erserluni kommunit innarluutilinnut namminneq ineqartunut sullivii nakkutigisaasut ingerlatsinnermut tapiiffigineqarsinnaasut.

Tamatumunnga peqatigitillugu manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu innarluutilik innarluutillit pillugit peqqussut tunngavigalugu suliassaqartitsinnermik neqeroorummot atatillugu nalinginnaasumik akissarsiaqartinneqanngitsooq, suliassaqartitsinnermi aningaasarsianik ikinneroqisunik tunineqartartoq.

Naalackersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara apeqqut taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, matumani innarluutillit namminneq inillit suliffeqarfanni innarluutilinnut aamma naatsorsuussaangitsuni nakkutigineqarlutik sulisinneqarsinnaanersut aamma suliffissaqartitsinnermi akissarsianik sulisartut ilinniagaqarsimanngitsut akissarsiaannit ikinneroqisunik taamaallaat aningaasarsiaqartinneqarsinnaanersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.”

Naalackersuisoqarfik suliaq pillugu oqaaseqaammik allakkatigut 11. april 2012-imeersutigut saqqummiussivoq:

“Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 10. april 2012-imeersutigut innarluutillit, taakkua ilagalugit nammineq najugaqartut suliffeqarfanni nakkutigineqartumik sullivinni sammisassaqartinnerat pillugu, allakkut innarluutilinnuinnarnut inniminnigaanngitsut, taamaallaallu ilinniagaqarsimanngitsut nalinginnaasumik akissarsiaannit malunnaatilimmik appasinnerusunik sammisaqartitsinnermi aningaasarsianik pisartagaqartinneqarnerannut, pisinnaatitsinnermut tunngavissaqartitsineq pillugu apeqqutinut oqaaseqaateqarnissaa pillugit Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilaqutariinnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigisimavaa.

4. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Aallaqqaataasumik malugineqassaaq nalunaarummi §§ 36 aamma 37 atulersitsiner-nut piginnaatitsineq, annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsi-sartut peqqussutaat nr. 7, 3.november 1994-imeersutip § 18-iani nassaassaammat.

§ 18-mi, imm. 2-p erserpoq, Suliassaqartitsineq suliffimmi Isumaginninnermut Pisor-taqarfimmit pilersinneqarlunilu ingerlanneqartumi, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfim-mut atatillugu pilersinneqarsinnaasumi pisinnaasoq, imaluunniit innarluutillip ullu-nerani suliassaqartitsisarfirmmut assigisaanulluunniit atalersinneqarneratigut pisin-naalluni.

Annertuumik innarluutilik nakkutigineqartumik sullivimmi suliassaqartinneqarner-soq aammalu akilersuutinik tigusartagaqarsinnaaneranut "assigisaat" tunngaviusin-naanersoq pillugu oqallisigineqarsinnaavoq, nalunaarummi § 38, imm. 5-i malillugu.

Aalajangersakkami § 18, imm. 2-p nammineq aalajangigassanngortigunarpaa, nalu-naarummi § 38, imm. 5 aamma 6 naapertorlugu suliassaqartinneqarnermut neqeroo-rutit annertuumik innarluutilinnut immikkut ittumik pilersinneqarsimassasut aam-malu immikkut ittumik isikkoqartumik akissarsiatigut tunngavilersuutaasinnaas-sasut, aammalu neqeroorut taanna ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut (utoqqarnut innarluutilinnullu) / ulluunerani sammisaqartitsivimmulluunniit attaveqassasoq.

Nalunaarummi § 37-mut tunngavik Annertuumik innarluutilinnut ikiorsiissutit pillu-git Inatsisartut peqqussutaanni § 18, imm. 2-mi tunngaveqarsorineqarpat, pinngit-soorani annertoorujussuarmik nassuiaaneq eqqartorneqarpoq.

§ 18, imm. 2 malillugu neqeroorutinut tunniunneqartartunut tamanna siunertaanngi-laq, tassaassagamik suliffiit inunnut sulileqqinnissamut aallartisarneqartunut inun-nulluunniit suliffimmik sungiusarlutik pisortanit ikiorsiissutinik tigusisartussaaga-luanut suliffissat.

Ombudsmandip uparuaaneratulut erseqqissaatigineqartoq qularnartorujussuavoq, tassalu annertuumik innarluutillit akissarsianik pisartagaqarnissaat tunngavissaqar-nersoq § 38, imm. 5 aamma 6 tunngavigalugit, inuit taakkua ulloq unnuarlu paaqqin-nittarfiit ulluuneranilu sammisassaqartitsivinnut attaveqaratik sulippata.

Naggasiullugulu saqqummiunneqassaaq, inuit annertuumik innarluutillit nakkutigi-neqartumik suliassaqartinneqarnissaat akornutissaqanngitsoq, kisianni inuk pineqar-toq akilernerneqartassanngilaq nalunaarummi § 38, imm. 5 aamma 6-mut malillugu."

Naalackersuisoqarfik tamatuma saniatigut mailimik imaattumik 9. maj 2012-imi nassiussivoq:

"...

Oqaloqatigiinnitsinnut tunngatillugu paasissutissiissutigissavara allakkat ilanngullu-git nassiunneqartut kommunitut tamanut nassiunneqarumaartut.

Tamatuma saniatigut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup kommuninut nakkutilliiartornerminut atatillugu periaaseq taanna immikkut maluginiartarumaarpaa.

Illoqarfiup K-p nakkutilliiartorluni tikeraarneqarnissaa pilersaarusioneqareerpoq sa-paatillu akunneranni x-mi ingerlanneqassalluni. Nakkutilliiartornermut atatillugu isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortaasoq kiisalu kommunimi sulianik suliarinnittut tamarmik pikkorissartinneqalaassapput. Pikkorissarnermi sulianik suliarinnittut isumaginninneq pillugu inatsimmut tunngasunik apeqquteqarsinnaassapput tamatumalu saniatigut nakkutilliiartortut suliani allagaatinik misissuinerminni ippigisatik namminneq qaqilertarumaarpaat.

Naalackersuisoqarfiup ajornartorsiutit kommunimi innarluutillit suliassaqartinniarnerannut tunngasut allakkasigut maluginialereermagit nalunaarummi nr. 19-imi, 16. december 2010-meersumi § 1-mi, § 18, imm. 2-mi aalajangersakkat misissornissaannut periarfissaqarumaarpoq.

Ombudsmandi isumaqarpat Naalackersuisoqarfiup tungaanit annertunerusumik iliuuseqartoqartariaqartoq, taava uannut attaveqarnissannut tikilluaqquakkit." (Atofeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfiup kommuninut tamanut KANUKOKA-mullu allakkani 8. maj 2012-imeersut imaattut mailimut ilanngullugit nassiuppai:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 10. april 2012-imeersutigut innarluutillit, taakkua ilagalugit nammineq najugaqartut suliffeqarfimmi nakkutigineqartumik sullivinni sammisasaqartinniarnerat pillugu, allakkut innarluutilinnuinnarnut inniminnigaanngitsut, taamaallaallu ilinniagaqarsimanngitsut nalinginnaasumik akissarsiaan-nit malunnaatilimmik appasinnerusunik sammisaqartitsinermi aningaasarsianik pi-sartagaqartinneqarnerannut, pisinnaatitsinermit tunngavissaqartitsineq pillugu apeqqutinut oqaaseqaateqarnissaa pillugit Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigisimavaa.

Aallaqqaataasumik malugineqassaaq nalunaarummi §§ 36 aamma 37 atulersitsiner-nut piginnaatitsineq, annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsi-sartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersup § 18-iani nassaassamat.

§ 18-mi imm. 2-p erserpoq, Suliassaqartitsineq suliffimmi Isumaginninnermut Pisor-taqarfimmit pilersinneqarlunilu ingerlanneqartumi, ulloq unnuarlu paaqqinnittar-fimmut atatillugu pilersinneqarlunilu ingerlanneqartumi, ulloq unnuarlu paaqqinnittar-fimmut atatillugu pilersinneqarsinnaasumi pisinnaasoq, imaluunniit innarluutillip ul-luunerani suliassaqartitsisarfimmut assigisaanulluunniit atalersinneqarneratigut pi-sinnaalluni.

4. *Apeqquitit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

Annertuumik innarluutilik nakkutigineqartumik sullivimmi suliaasaqartinneqarner-soq aammalu akilersuutinik tigusartagaqarsinnaaneranut “assigisaat” tunngaviusin-naanersoq pillugu oqallisigineqarsinnaavoq, nalunaarummi § 38, imm. 5-i malillugu.

Aalajangersakkami § 18, imm. 2-p nammineq aalajangigassanngortigunarpaa, nalu-naarummi § 38, imm. 5 aamma 6 naapertorlugu suliaasaqartinneqarnermut neqeroo-rutit annertuumik innarluutilinnut immikkut ittumik pilersinneqarsimassasut aam-malu immikkut ittumik isikkoqartumik akissarsiatigut tunngavilersuutaasinnaas-sasut, aammalu neqeroorut taanna ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut (utoqqarnut innarluutilinnullu) / ulluunerani sammisaqartitsivimmulluunniit attaveqassasoq.

Nalunaarummi § 37-mut tunngavik Annertuumik innarluutilinnut ikiorsiissutit pillu-git Inatsisartut peqqussutaanni § 18, imm. 2-mi tunngaveqarsorineqarpat, pinngit-soorani annertoorujussuarmik nassuiaaneq eqqartorneqarpoq.

§ 18, imm. 2 malillugu neqeroorutinut tunniunneqartartunut tamanna siunertaanngi-laq, tassaassagamik suliffiit inunnut sulileqqinnissamut aallartisarneqartunut inun-nulluunniit suliffimmik sungiusarlutik pisortanit ikiorsiissutinik tiguisartussaaga-luanut suliffissat.

Ombudsmandip uparuaaneratulut erseqqissaatigineqartoq qularnartorujussuuvoq, tassalu annertuumik innarluutillit akissarsianik pisartagaqarnissaat tunngavissaqar-nersoq § 38, imm. 5 aamma 6 tunngavigalugit, inuit taakkua ulloq unnuarlu paaqqin-nittarfiit ulluuneranilu sammisassaqartitsivinnut attaveqaratik sulippata.

Naggasiullugulu saqqummiunneqassaaq, inuit annertuumik innarluutillit nakkutigi-neqartumik suliaasaqartinneqarnissaat akornutissaqanngitsoq, kisianni inuk pineqar-toq akilerneqartassanngilaq nalunaarummi § 38, imm. 5 aamma 6 malillugit.”

Naalackersuisoqarfik tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara Naalak-kersuisoqarfiup oqaaseqaataa kiisalu kommuninut tamanut allagai tu-saatissatut tigugikka.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Allat

5.1 Paaqqinnittarfiup imminut pigisup matuneqarneranut atatilugu suliamik suliarinninneq pillugu naammagittaalliuut. Oqartussaasoq paaqqinnittarfimmik akuersissuteqarnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngilaq paaqqinnittarfimmulli taamaallaat isumaqatigiissuteqarsinnaalluni.

Taamani Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiusup (massakkut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup) A-p ulloq unnarlu paaqqinnittarfimmit E-mit soraarsinneqarneranut paaqqinnittarfiullu matuneqarneranut atatilugu suliamik suliarinninnera eqqartuussissuserisup A sinnerlugu naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq paaqqinnittarfik pineqartoq paaqqinnittarfiusoq imminut pigisoq. Ombudsmandillu pisortat ingerlatsivii pillugit suliat kisiisa suliarisarmagit soraarsitsinnermut namminermit tunngasoq Ombudsmandip suliarisimangilaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik paaqqinnittarfinnik akuersissuteqarnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq. Ombudsmandi taamaalilluni isumaqarpoq Naalackersuisoqarfiup paaqqinnittarfimmik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik E-mik akuersissutiginnissimanera isorisarialerujussuartut isigisariaqartoq, tassami meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 22, imm. 4-kkut Naalackersuisoqarfik paaqqinnittarfinnut imminnut pigisunut isumaqatigiissuteqarnissaminut taamaallaat periarfissaqarpoq.

Ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissusiortoqarsimannginnera Ombudsmandip isorisariaqartutut aamma isigaa, tassami isumaqatigiissummik taamaattumik suliarinninneq paaqqinnittarfiup meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq tunngavigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiusinnaaneranut tunngaviummat.

Ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissut tamatumunnga peqatigitillugu tassaavoq ingerlatsinikkut, aningaasaqarnikkut perorsaanikkullu pisussaaffinik sunik paaqqinnittarfiup eqqortitsisussaananeramik nassuiaanermut taper-taasoq.

Ombudsmandip Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik aamma qinnuigaa Naalackersuisoqarfiup paaqqinnittarfinnut namminersortunut imminnut pigisunut isumaqatigiissuteqartannginnera aalajangersimasumik periaasiunersoq Ombudsmandimut paasissutissiissutigeqqullugu. Taamaappat Ombudsmandip Naalackersuisoqarfik qinnuigaa Naalackersuisoqarfik siunissami qanoq iliuuseqalersaarnersoq Ombudsmandimut nalunaarutigeqqullugu (j.nr. 2009-109-0001, oqaaseqaat 24. februar 2012-imeersoq).

A-p naammagittaalliutaa imaattoq 18. juni 2009-mi tiguara:

“Ataani atsiortoq Namminersornerullutik Oqartussani ataatsimiinnissamut 28. april 2009-mi Aqutsisoqarfiup pisortaanit C-mit aggeqquneqarsimavoq. Tamatumani oqaluttuaraa ataani atsiortoq pillugu nalunaarutiginninnermik arlalinnik takkuttoqarsimasoq.

(...)

Eqqartuussissuserisoq (...) siulersuisunilu siulittaasoq (...) isumasioqatigalugit aalajangiunneqarpoq ataani atsiortoq akissarsiaqartiinnarlugu suliunnaarallartinneqassasoq, (...). Taamaaliortoqartariaqarsimavoq paaqqinniffiup atuutiinnarsinnaanera annaanniarlugu. Suliallu ingerlanerata nalaani ataani atsiortoq suliunnaarallartinneqassasoq. Tamannalu ataani atsiortup eqqorluinnartutut isigaa.

(...)

Ataani atsiortoq isumaqarpoq atorfeqartitaasimasunit pasilliutit suliamut tunngasuteqanngitsut, akerlianilli saassussiniutaasut namminneq arlaannik pissuteqarlutik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi E-mi sulisimanerminnik naammaginninnginner-tik pissutigalugu. Atorfeqartitaasimasut persuttaanermik taasaqarnerat nukinnik atornerluinnermut tunngasimassaaq, tamannali inatsisinik unioqqutitsineruvoq, taamaattorli ataani atsiortup nassuerutigissavaa nalunaarutiginninnissaq marloriarluni puigorsimallugu.

Ataani atsiortoq isatsisimangilaq, taamaallaat inuusuttuaqqat aalajangersimasumik najummisarsimavai pineqartup eqqissinissaata tungaanut, tassa immiunut allanulluunniit ulorianartorsiortitseqqunagu.

Nalunaarutiginnissimanerit pigineqalersimassagunartut tunulequtaralugit C-p piu-masaraa ataani atsiortoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit E-mit peersinneqavis-sasoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p ingerlaqqinnissaa eqqarsaatigalugu. Tamanna aamma paaqqinniffiup ileqqoreqqusaanut/tunnngavianut atuuppoq.

Ataani atsiortoq pissutsit isorisariallit pillugit ataatsimut nassuiaammik takutitsivigi-neqarsimanngisaannarpoq, aamma politiit saaffiginnissummik suli tigusaqarsima-nani. Ataani atsiortup illoqarfimmi K1-mi politiit pisortaat marloriarluni attaveqarfi-gisimavai, taassumalu politiinut nalunaaruteqarsimaneq uppersarsarsinnaanagulu nalunaajaatigisinnaanngilaa.

Ataani atsiortoq oqaluttuarfigineqarpoq suliaq tamarmi politiit inatsilerituuinut nas-siunneqarsimasoq?

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p oqaluttuassartaa naatsumik

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E maj 2005-imi ataani atsiortumit pilersinneqarpoq, tassalu E-mik aallartitsisuullungalu aqutsisuullunga.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E inuusuttuaqqanut 14-it 17-illu akornanni ukiulin-nut assigiinngitsorpassuartigut ajornartorsiutilinnut sullissiviuvoq.

Kalaallit Nunaanni kommuninit assigiinngitsunit nersorinnerpassuit kingornati-gut allineqarnissaanillu ukiut sisamat ingerlaneranni kajumissaarneqareerluta aal-laqqataani inuusuttut arfineq marluk inissisimasoreriarlugit ataani atsiortup suliun-naarallartinneqarnerani inuusuttut 22-nngorsimapput.

Atorfeqartitaasut amerlanerpaaffianni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E 45-nik su-lisoqarsimavoq.

Paaqqinniffiit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartut paaqqinniffiillu im-minnut pigiutigisut akornanni unammilleqatigiinneq ajornartorsiutaaqisoq pissuti-galugu paaqqinniffiit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartuninngarnit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E kommunit eqqarsaatigalugit akinik aalajangersima-sunik qaffasinnerulaartunik ingerlatsiuaannarsimavoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E akinik aalajangersimasunik akisutitsilaaraluortoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p "eqqaavittullusooq" isigineqarnera tamatu-minnga pissuteqarpoq, tassami ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p inuusuttuaqqat amerlasuut Namminersornerullutik Oqartussat tigorusunngisaat imaluunniit tigusin-naanngisaat isumagisarmagit. Taamaattumik inuusuttuaqqat ulloq unnuarlu paaq-qinnittarfiup E-p tigummisaasa ilaat paaqqinniffinit Namminersornerullutik Oqar-tussanit pigineqartunit anisitaasimasuupput. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi E-mi inuusuttuaqqat aallaqqaataanit ilisimatinneqartarput tassanngaanit anisitaasin-naanngitsut. Tamanna aamma immaqa pissutaaqataavoq kommuninit ajunngitsumik nersorneqartuaannarnitsinnut.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E pingaarnertut perorsaaneq kinguneqartitsisoq misilittagaqarnerlu tunngavigalugu ingerlatsivoq. Tamanna siunertaqarnermut nalunaarutitsinni allaaserineqarpoq, tassalu taanna pissutaavoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p ingerlatsinissamik Namminersornerullutik Oqartussanit paaqqinniffiup aallartinneranit akuersissuteqarfigineqarneranik. Ataani atsiortup malittarisassat taakku eqqortittuaannarpai.

Piffissaq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p ammasimanagera tamaat eqqarsaatigalugu nakkutilliinertut Namminersornerullutik Oqartussanit marloriarluni tikeraartoqarsimavoq. Tikeraarneqarneq siulleq ajunngivissimavoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfillu E Namminersornerullutik Oqartussat aallartitaannit marlunnit nersorneqartorujussuuvoq. Nalunaarusiami ilaatigut taaneqarpoq nukappiaqqanut immikkoortotaqarfik mikigaluarluni ilaqutariippalaarlunilu nuannersuusoq, inuusuttuaqqat inersimasullu akornanni qanimut attaveqaaqatigiinneq nuannarineqarpoq. Tikeraarneqarnerup tullia marts 09-mi pivog, tassanilu Namminersornerullutik Oqartussat isummaminnik allannortitsilluinnarsimapput, maannagoq illu mikivallaarpoq aamma inuusuttuaqqat inersimasullu akornanni attaveqaaqatigiittoqassanngilaq.

Ataani atsiortoq nammineq isumaqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E oqaluttuassaasoq iluatsittoq sulerulunnermit pinngortinneqarsimasoq. Pingaartumik ataani atsiortup inuttut nukissarpasuit atorsimavai suut tamaasa iluatseqqullugit suullu tamaasa ataqatigiinnilerseqqullugit, tassalu inuttut kiisalu aningaasaqarnikkut. Taamaattumik assut isumatsannarlunilu nikalluallannartorujussuuvoq ingerlatsinermi sunit tamanit peersitaalluni, suullu tamaasa nakkaakkiartornerat ungataaniit taamaallaat isiginnaaginnartariaqarlugu.

Soorlu oqaatigineqareersoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E paaqqinniffiuvoq imminut pigisoq, siulersuisunit aqunneqartoq. Ataani atsiortoq isumaqarpoq paaqqinnittarfik imminut pigisoq pappiaqqamat titarsinerinnartullusooq iliorluni imaluunniit pisortaagallartumik ikkussinerinnakkut Ilaqutariinnermut Pinaveersaartitsinermullu Aqutsisoqarfimmit, ingerlatsinermi inatsiseqartitsinikkut malittarisassanik Kallaallit Nunaanni oqartussaasunut tamanut atuuttunik, kiisalu immikkut inatsisinik suliamut pineqartumut aamma atuuttunik malinnittussaasumit, taamaatitinneqarsinnaanngitsoq. Paaqqinniffiup imminut pigisup paaqqinniffittut matuneqarnissaanik Aqutsisoqarfik pilersaaruteqarsimappat, taannalu pisortanit aqunneqarluni ingerlaqqissasoq, Aqutsisoqarfiup malittarisassat nalinginnaasumik atuuttut malittariaqarpai tamannalu pillugu tusarniaanermut allaaserisamik tunngavilersuutitalimmik paaqqinniffiup siulersuisuinut nassiussisariaqarpoq. Tamatuma kingornatigut siulersuisut taanna isummerfigisariaqassavaat, kiisalu pisortaq suliunnaarallartinneqarsimasoq pillugu isornartorsiutissanik saqqummiussilluni. Siulersuisut tusarniaanermut akissummik saqqummiussippata suliami annertunerusumik qanoq iliuuseqartoqaaq-gissanersoq siulersuisut isummerfigisavaat.

Paaqqinniffimmi pisortaagallartussamik ikkussinissaq siulersuisut akuerisimavaat, tamannalu pisut malillugit ajunngitsumik aqqiinertut isigineqartariaqarpoq. Kisiani pisortaagallartussaq taanna ulluinnarni suliassanik sularinninnermut kisimi pisin-

naatitaasariaqarpoq pissutsit ataani atsiortumut tunngasut tamakkerlugit aaqqinne-qarnissaasa tungaanut.

Ataani atsiortup matumuuna malugeqqoqqissavaa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E 2005-imi aallartimmat tunngaviusoq Namminersornerullutik Oqartussat nammin-neerlutik akuerisimammassuk, taamanimiillu taanna pillugu naammagittaalliuute-qartoqanngisaannarsimavoq.

Inuusuttuaqqat sulisullu uannit oqaloqatigeqqusaajunnaarmatali/takoqqusaajun-naarmatali illoqarfimmit K1-imit qimaasariaqarsimavunga. Inuusuttuaqqat sianeqa-taaginnarlutillu sms-ikkut nalunaarfigeqattaarpaannga, paasisinnaanngilaallu oqara-suaat tigusinnaanngikkiga akissummilluunniit allassinnaanngitsunga, taamaalillutik inuusuttuaqqat inersimasunit tatigisaminnit sumiginnarneqartutut tassuuna aamma misigitinneqarput.

Ataani atsiortoq misigaaq Namminersornerullutik Oqartussat ataani atsiortumut inuttut malersuisuusut, ataani atsiortumik piaarnerpaamik peersitserusullutik.

Namminersornerullutik Oqartussat inatsisinik tunngaveqaratik paaqqinniffimmik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik E-mik tigusinissaminnik pilersaartutut tigusiar-tortutullu soorlu misiginartut.

Ombudsmandi inussiarnersumik qinnuigissavara suliamik misissueqqullugu. Innut-taasutut misigisimavunga inuttut pisinnaatitaaffikka suusupagineqarlunnarsimasut, imminullu pigaluni paaqqinniffik pilersissimasara aallarnersimasaralu atorfilittat tungaanit immaqa ajunngitsumik isumaqaraluarlutik akuliuttarnerannut illersu-gaanngilluinnartoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tusarniaalluni allakkat taamani Ilaqutariinnermut Naalackersuisoqarfimmut 24. juni 2009-mi nassiuppakka. Allakkat taakku imaattunik oqaasertaqarput:

“Naammagittaalliuut, assilineri ilanngullugu nassiunneqartoq, Ombudsmandip ti-guaa. Naammagittaalliuutip Atorfeqarfimmit kalaallisuumut nutserneqarnera aam-ma ilanngullugu nassiuppara.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 23-kkut tunngavissalius-saq naaportorlugi iliuuseqarsimanersoq misissorniartorlugi Ombudsmandi tamatu-munnga atatillugu aalajangerpoq, taamatuttaarlu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup suliamik suliarinninnera Ombudsmandip misissorniarpaa.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik qinnuigaara naammagittaalliuut pillugu oqaase-qaateqaqqullugu, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmullu E-mut piumasaaqatitut saq-qummiunneqartunut tunngaviusumik apeqqut isummerfigequllugu.

Naalackersuisoqarfik aamma qinnuigaara suliami paasissutissartalersuineq suna piu-masaqaatinut saqqummiunneqartunut tunngaviusimanersoq nassuiaqqullugu.

Naalackersuisoqarfik taakkua saniatigut qinnuigaara mappi allagaatinik E-mik nak-kutilliinermut tunngasunik imalik misissugassanngorlugu uannut nassiateqqullugu.

Naalackersuisoqarfiup akissutaata A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusar-niaatit saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq."

Akissut imaattoq Naalackersuisoqarfiup uannut 13. oktober 2009-mi nas-siuppaa:

"Inatsisartut Ombudsmandiata 24. juni 2009-mi allagaani Ilaqutariinnermut Naalak-kersuisoqarfik peqquneqarpoq A-p naammagittaalliuutaa nassiuunneqartoq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, ukuninnga piumaffigineqarluta:

- Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmu E-mut piumasaqaatit saqqummiunneqartut tunngavigisaat.

- Piumasaqaatinut nassiuunneqartunut tunngaviusut suliami paasissutissat suut nas-suiaatigineqarnissaat.

Tamatuma saniatigut Inatsisartut Ombudsmandiata ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p misissuiffigineqartarnera pillugu suliat allattorsimaffiannik nassiusisioqarnissaa piumasaqaatigaa.

Ilaqutariinnermut Naalackersuisoqarfik maanna Isumaginninnermut Naalackersui-soqarfimmik taaguuteqalerpoq, tassanilu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pillugit im-mikkoortorta q nakkutilliisussaatitaavoq misissuisussaatitaanernillu isumaginnittus-saalluni. Matumani Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik qullersaavoq.

Suliaq pillugu paasissutissat

Nakkutilliineq

Piffissami 3.-6. april 2009-mut Naalackersuisoqarfik siumungaaq nalunaaqqaarani paaqqinniffimmu imminut pigisumut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmu E-mut nakkutilliartorpoq. Nakkutilliineq tunngaveqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E qinnuteqarmat meeqqat inuusuttullu sullitamik saniatigut illoqarfimmi K2-mi immikkoortorta qarfegarusulernermik kiisalu K2 Kommunimit ernumaginnilluni sul-lisseriaatsinik perorsaariaatsinnilu saaffiginnissut tunngavigalugu.

Nakkutilliinerup paasisai ilaatigut makkuupput:

- Pisortap A-p nivarsiaqqanik inissitanik killissaq qaangerlugu timikkut attuuannit-tarnera.

- A-p kamalluni sakkortuumillu pissusilersortarneranik sulisorisaniit inissitaniillu naammaginninnginnermik nalunaarutiginninnerit.

- Paaqqinniffiup perorsaaniissap anguniagassatullu siunertaasup pisimasuiillu akornanni ataqatigiittoqannginnera. (Ilanngussaq 1)

Tarnikkut napparsimasunut immikkoortorta qarfirmmit A1-imit (Dronning Ingridip Napparsimmavissuani) nalunaarutiginninneq

20. april 2009-mi Naalackersuisoqarfik tarnikkut napparsimasunut immikkoortoqarfimmit A1-imit (Dronning Ingridip Napparsimmavissuani) nalunaarutiginninnermik nassinneqarpoq. Nalunaarutiginninnermi paaqqinniffiup pisortaata, A-p, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmilu E-mi inissiivittut akuerisaanngitsutut illoqarfimmi K2-mi immikkoortortami niviarsiaqqap inissitap akornanni kinguaassiuutitigut attaveqartarneq pillugu pasitsaassisimaneq. Nalunaarutiginninnermi niviarsiaaraq "nuannaanngitsutut, qiaqqajaasutut, nipaasutut pisunullu pissutaasunik qularisinnaasunik paasissutissanik oqaluttuarnissamik piumanngitsutut" allaaserineqarpoq.

Tamatumali saniatigut tarnikkut nappaateqarneranut ersiutininik imaaliillaanaq takussutissaqanngilaq. Niviarsiaaraq oqaluttuarpoq paaqqinniffimmi pisortamit tunisutininik akisuunik (mobilinik atisanillu) tunisittarsimalluni, sap.ak. naanerini tukkusarsimalluni pisortaasumi. Pisimasut oqaluttuarerusunngilai. Taamatuttaaq paaqqinniffiup pisortaa niviarsiaqqamut sms-ertarsimavoq illoqarfimmi K2-milu immikkoortoqarfimmut pularumasarsimallugu, tamannali erseqqissumik piumasarnagu oqaatigaa. Isumaginninnermi Naalackersuisoqarfiup iliuuseqarneratigut niviarsiaaraq 28. april 2009-mi illersorneqarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutaanut inissinneqarpoq.

Siulersuisut

Nakkutilleereernerup kingorna siulianilu ilisimatitsissutip pissarsiarineqareernerani Isumaginninnermi Naalackersuisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi E-mi siulersuisut attaveqarfiginiaraluarpai. E-p ileqqoreqqusai (ilanngussaq 8) naapertorlugit siulersuisut tassaapput maleruagassat atuuttut naapertorlugit paaqqinniffiup ingerlanneqartarnissaanut akisussaasuusut.

Siulersuisunut ilaasortat marluk, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p nittartagaani taaneqartut, ilisimatitsissutigaaq ataatsimiigiasuqsummik qaaqquneqanngisaannarsimallutik, taakkulu marluk, taamatuttaaq siulittaasuat pissarsiarineqarsinnaasimanngilaq. Taamaalilluni siulersuisut attavigineqarsinnaanngimmata A-p allamik pissuteqarluni illoqarfimmi K2-miinnera iluatsillugu Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfimmut ataatsimiigiasuquneqarpoq.

A-mik ataatsimeeqateqarneq

27. april 2009-mi Isumaginninnermi Naalackersuisoqarfiup A ataatsimeeqatigaa. Isumaginninnermi Naalackersuisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p siulersuisumik attaveqarsinnaannginneranik saqqummiussivigineqarpoq, pasitsaappar-

pullu taanna siulersuisoqartinneqanngitsoq. Kingorna tarnikkut napparsimasunut immikkoortoqarfimmit A1-imit (Dronning Ingridip Napparsimmavissuani) nalunaarutiginnissimanermik ilisimatinneqarpoq, nalunaarutiginninnerlu pineqartumut tunniunneqarluni. A-p ilisimatitsissummi unnerluussissut miserratigimmagu misissuinnermi pissusilersuutaata naliliiffigineqarnera pillugu ilisimatinneqarpoq. Taamatut-taaq sulisorisanit siornatigullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi E-mi atorfeqarti-taasimasuniit allakkatigut oqaasiinnakkullu ilisimatitsissutit pillugit Isumaginninner-mi Naalackersuisoqarfiup pissarsiarisimasaanik, killissanillu qaangerlugit niviarsiaqqanik nukangasunik tunngavissaqartunik attaveqartarsimaneranik pasitsaassisi-maneq pillugu persuttaasarsimaneranillu, ilisimatinneqarpoq.

Isumaginninnermi Naalackersuisoqarfiup siuliani ilungersunartut pillugit A nas-suiaateqarfigaa, kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat paaqqinnittarfiini pisorta-tut ingerlaannartumik soraarsitaasimasussaagaluartutut, pineqartoq pillugu siuliani paasissutissat pissarsiarisimasuugutsigik. Tamatumani paaqqinnittarfik imminut pi-gisoq pineqarmat, siulersuisut tassatuaapput taamaaliorinnaatitaasut, siulersuisunil-li attaveqarfiginnissinnaannginnatta, Naalackersuisoqarfiup maanna periarfissatua-
raa paaqqinnittarfiup imminut pigisup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p akuer-sissutaata utertinneqarnissaa periarfissatuaalersoq. (Ilanngussa q 2)

Politiinut unnerluutiginninnerit

Siuliani taaneqartutut ataatsimeereernermi tarnikkut napparsimasunut immikkoor-toqarfimmit A1-imit (Dronning Ingridip Napparsimmavissuani) ilisimatitsissuteqar-neq tunngavigalugu niviarsiaqqamik oqaloqatiginnissimaneq tunngavigalugu K2 Kommuni politiinut unnerluutiginnippoq. Tamanna niviarsiaqqap akuersissuteqar-neratigut pivoq. Kingorna siornatigut maannakkullu sulisorisat allakkatigut nalunaarutaat tamanit akuersaarneqartut tunngavigalugit Isumaginninnermut Naalackersui-soqarfik politiinut unnerluutiginnippoq.

Piumasaqaatit saqqummiunneqartut

28. april 2009-mi Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik ulloq unnuarlu paaqqin-nittarfimmut E-mut siulersuisut siulittaasuannit ...-mit attaveqarfigineqarpoq, sulia-mullu tunngatillugu ilisimatinneqarpoq. Ulloq taanna Naalackersuisoqarfik ulloq un-nuarlu paaqqinnittarfiup E-p pisortaata tullianit attaveqarfigineqarpoq, A piaarner-paamik atuutilersumik suliunnaarsitaasoq (tamanna siulersuisut siulittaasuannit up-
pernarsarneqarpoq) peqartinnagu, ingerlaannarsinnaanersoq, paaqqinniffiup inger-laannarnissaa pillugu apeqquteqaateqartumit. Paaqqinniffiup ingerlaannarnissaa pil-lugu kissaateqarnermik allakkatigut saaffiginnittoqarnissaa Naalackersuisoqarfiup peqqussutigaa, pisariaqarpat paaqqinniffiup ingerlaannarnissaanut tunngatillugu piumasaqaatinik nassuiaateqarnissaa peqqussutigalugu.

Siulersuisunik nutaanik inissititerisoqarpoq

14. maj 2009-mi illoqarfimmi K1-mi siulersuisunik nutaanik ataatsimeeqateqarnermi Naalackersuisoqarfik peqataavoq. Akuersissutip ingerlaannartumik utertinneqarnis-saanut periarfissamik allamik aaqqiinissamut Naalackersuisoqarfik akuersaarpoq, ta-matumani sulisorisat illutallu paaqqinniffimmiiginnartinneqassallutik. Ataatsimiin-

nermi tamatumani susasaqartut isumaqatigiissutigaat piffissami qaammatit pingasut ingerlaneranni makku isumannaarneqassasut (ataatsimiinnermi imaqarniliamit is-suakkat, ilanngussaq 4-mi):

- Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E matuneqassaaq.
- Paaqqinnittarfiup nutaap akuersissutigineqarnissaa qinnuteqaatigeqqinneqassasooq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p illutaani pilersinneqartussamik, nutaaniq ileqqoreqqusartaqartussamik, pilersitsinermi uppersaataqartussamik taaguummillu nutaamik ilanngussivigineqartussamik.
- Pisortamik ulloq unnuarlu paaqqinniffinni perorsaanermik tunuliaqutalimmik misilittagalimmillu atorfinitsitsisoqassaaq.
- Sulisorisanik perorsaanermik ilinniagalinnik pissarsiniartoqassaaq.
- Paaqqinniffik imminut pigisoq Namminersornerullutik Oqartussat toqqagaannik pisortamik, D-mik, piffissami qaammatini pingasuni 25. majimit 31. august 2009-p tungaanut atorfinitsitsissaaq, taannalu PIP-p Namminersorlutik Oqartussallu akornanni isumaqatigiissut naapertorlugu akissaateqartinneqassaaq.
- Inissiisartutut ataatsimiititaliaqassaaq ukuninnga ilaasortaartussamik: Pisortaq siulittaasutut, PPR-imit sinniisooq ataaseq, sulisorisaniit ataaseq, peqqinnissaqarfimmit sinniisooq ataaseq aamma isumaginnittoqarfimmit sinniisooq ataaseq.
- Paaqqinniffiup sullitarisassai 14-init 18-it tungaannut ukioqassapput. Naalackersuisoqarfiuttaaq piumasaqaatigaa A paaqqinniffimmi nutaami qanoq iliornikkulluunniit akuutinneqassanngitsoq, pissutsimmi isornaateqartut arlallit tassunga tungatinneqarmata. Tamannalu aamma isumaqatigiissutigineqarpoq.

Piumasaqaatit saqqummiunneqarput paaqqinniffiup ingerlaannarnissaa qularnaarniarlugu, peqatigitillugulu ingerlaannaq atuutilersumik siunissamilu inuusuttut inisitaasut pissutsinik akuersaarneqarsinnaasunik atugaqarnissaat pillugu. (Ilanngussat 3 aamma 4)

Inatsisikkut tunngavigisaaq

Kommunit paaqqinniffiillu imminnut pigisut pilersinneqartarnerannut ingerlanneqartarnerannullu inatsisikkut tunngaviutinneqartoq uaniippoq:

- Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq kingornalu allannguuteqartinneqartoq (pingaartumik § 22 stk. 4)
- Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 32, 14. december 2006-imeersoq

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

- Meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit il.il. pillugit kiisalu inuit annertuumik innarluutillit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 64, 29. december 1994-imeersoq
- Isumaginninnermi suliaasaqarfiit nakkutigineqarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6, 16. februar 2006-imeersoq – Isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliususaatitaaneq.

Isumaginninnermut tunngasuni suliaasaqarfiit nakkutigineqarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 6-imi, 16. februar 2006-imeersumi § 6 naapertorlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartut kiisalu kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaat kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminnut pigisut Ilaqutariinnermut Naalackersuisoqarfimmit nakkutigineqarput. Allannortitereermermi tamatuma kinguneraa isumaginninnermut tunngassuteqartut pillugit Naalackersuisoqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit immikkoortortamit Naalackersuisut sinnerlugit nakkutilliasarneq isumagineqartassasoq. Kommunit paaqqinniffiillu imminnut pigisut Naalackersuisunit akuerisaasut taamaalillunilu isumaqatigiissuteqarfigisimasaannik nalinginnaasumik nakkutillivigineqartarnerat siuliani aalajangersakkanut kingornalu nakkutillivigineqartar-nissaannut tunngatillugu peqqissaartumik akuersissuteqarfiginiarneqartarput. Nakkutillinnermi siunertaasoq tassaavoq paaqqinniffiup inatsiseqartitsinerit atuuttut, siunertarisat akuerisaasut isumaqatigiissutaasullu naapertorlugit ingerlanneqarnera qulakkeerniarlungu nakkutillivigissallugit.

Naalackersuisoqarfiup akuersissutigineqartumi isumaqatigiissutit eqquutsinneqarsimannginnerat paasissagaluarpagu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik akuersissutip utertinneqarnissaa Naalackersuisunut inassutigineqarsinnaavoq.

Naalackersuisoqarfiup nakkutillinera aamma tarnikkut napparsimasunut immikkoortoqarfimmit A1-imit (Dronning Ingridip Napparsimavissuani) ilisimatitsissut, siulersuisoqannginnermillu paasisaqarneq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmilu E-mi siornatigut sulisorisimasanit nalunaarutigineqartut tunngavigalugit Naalackersuisoqarfik naliliivoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik E-mik Naalackersuisut akuersissuteqarnerannut piumasaqaatit maanna atuukkunnaarsimasut.

Siuliani tunngaviusut naapertorlugit aalajangiunneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut E-mut akuersissutip atuukkunnaarsinneqarnissaa Naalackersuisunut inassutigineqassasoq. Tamannali pinngilaq, tassami A peqataatinnagu paaqqinniffiup ingerlanneqarnissaa kissaatigineqarmat. Taamaalilluni piumasaqaatit saqqummiunneqartut allatut aaqqiinarnerupput, paaqqinnittarfiup ingerlaannarnissaanut periarfissanik neqeroortigineqartut peqatigitillugulu qularnaassallugu taanna akuersissutigineqartoq inatsiseqartitsinerillu atuuttut naapertorlugit ingerlanneqassasoq kiisalu paaqqinnittarfiup siunertamisut ingerlanissaa meeqqanut inuusuttullu inissinneqarsimasut isumassorneqarnissaat torersumik qulakkeersimaneqassasoq.

A-p naammagittaalliutaa nassiunneqartoq pillugu oqaaseqaatinut ilassut

A naammagittaalliuutigisamini allappoq siornatigut sulisorisanit unnerluutiginninerit piviusorsioruunngitsut, allamilli naammagisimaarinninnginnermik pissuteqarluni saassussinerusut. Naalakkersuisoqarfiup tamatuma qanoq eqqortiginera nalilersinnaanngilaa. Tamatumali paarlattuanik Naalakkersuisoqarfiup tunngaviutippaa nalunaarutigineqartut imminnut assortuuttut paaqqinniffimilu namminerimi nakkutillineranik tunngaveqartinneqartut.

Tamatumunnga tunngatillugu erseqqissaatigineqassaaq sulisorisanit siornatigullu sulisorisanit A-p nakuuserluni pissusilersortarnera pillugu nalunaarutigineqartut Naalakkersuisoqarfiup pissarsiarisai eqqortumik pissaanermik atuinermik nassuiaataanngitsut.

Naalakkersuisoqarfiup marloriarluni nakkutilliiartornerisa akornanni qanoq naapertuunneqannginneranut atatillugu tamanna pingaaruteqanngilaq, nakkutilliiisarnermi ingerlaavartumik *maannakkorpiarlu pisut* misissuiffigineqartarmata. Taamaalilluni qa-qugumulluunniit tunngaviutinneqarsinnaanngilaq siornatigut nersuaalarinnittoqarsimanera. Nakkutilliiineq tamatigut naliliinerujuartussaavoq. Nukappiaqqanut immikkoortortamut eqqartorneqartumut tunngatillugu tamatumani Naalakkersuisoqarfiup "*allatorluinnaq isumaqalerneru*" pineqanngilaq, paarlattuanilli nakkutilliiisus-saatitaasutullu paaqqinniffiup ingerlanneqarneranut eqqortuujartumik isummius-saqartarnissaq illersorsinnaanngilaa, paarlattuanilli ingerlaavartumik qularnaar-tassallugu pissutsit isornaateqanngitsut. Paaqqinniffittut imminut pigisutut akuersis-suteqarfigineqarnerup kingunerisarpaa Naalakkersuisoqarfimmit nakkutilliiivigine-qarnissaq nakkutilliiinerullu misissugarissavaa paaqqinnittarfiup qa-qugumulluunniit akuersissummik eqqortsitsinissaa. A naammagittaalliummini allappoq, "*Aqutsi-soqarfiup*" pilersaarutigigaa "*ulloq unnuarlu paaqqinniffiup E-p pigisariniialernissaa*" aam-malu "*taanna pisortat aquataatt ingerlaqqissasoq*", tamannalu Naalakkersuisoqarfiup er-seqqissumik ilumuunnginnerartariaqarpaa. Taamatuttaaq Naalakkersuisoqarfiup i-nuttut A akerlilersunngilaa, taamaallaalli nakkutilliiinermi kingornalu ilisimalikkat pissarsiarineqartut tunngavigalugit iliuuseqarsimalluni. A-p nukippassuit atorlugit ineriartortissimasaanut atatillugu paatsiveerusimaarnera Naalakkersuisoqarfiup paa-sisinnaalluarpaa. Naalakkersuisoqarfimmilli ilisimalikkat pissarsiarineqartut tunnga-vigalugit inuusuttut toqqissisimaarnissaannut tunngatillugu iliuuseqarsimalluni.

Ilanngussat

1. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik E-mik nakkutilliiinermi nalunaarusiaq april 2009-meersoq.
2. A-mik 27. april 2009-mi ataatsimeeqateqarnermit imaqarniliaq.
3. Siulersuisunut allagaat 1. maj 2009-meersut - piumasaqaatitalit.
4. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi E-mi ataatsimiinnermit imaqarniliaq 14. maj 2009-meersoq.
5. April 2009-mi nakkutilliiartornermi nalunaarusiamut pissusiviusutigut iluarsiissutit oqaaseqaatillu (ilanngussartallit).
6. Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiaq 28. april 2005-imeersoq.
7. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut E-mut akuersissut 9. maj 2005-imeersoq.

8. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit E-mit pappiaqqat nassiunneqartut 11. april 2006-imi ullulerneqarsimasut.
9. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut E-mut akuersissuteqavanneq, 3. juli 2006-imi ullulerneqartoq.”

Naalakkersuisoqarfiup allagai A-mut nassiuppakka, allakkallu pillugit oqaaseqaateqarnissaanut periarfissillugu. Oqaaseqaatit imaattut taassuma 16. oktober 2009-mi nassiuppai:

“Suliaq ilassutitut oqaaseqaatitalerlugu matumuuna uterfigeqqissavara.

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigaara isornartorsiuininni Ilaqutariinnermik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfiup aalajangiinera kiisalu Aqutsisoqarfiup sulianik ingerlatsinera isorisarialik inatsisinik tunngavigisassaqaqngimmata. Aqutsisoqarfik illoqarfimmi K1-mi politiinut nalunaaruteqarsimasoq ilisimavara, tamannalu pillugu paasisutissiisutigisinnaallugu politiit allakkatigut 23. juli 2009-mi eqqartuussissuserisora nalunaarfigisimammassuk nalunaarummik tigusaqarsimallutik, kisianni sumilluunniit uanga pasillerneqarsimangitsunga. Massakkorpiaq nalunaarutip tunniunneqarneranit ukioq ataatsip qaangiutilernerani politiinit tusagaqangilanga. Politiinut nalunaarut eqqarsaatigalugu ilaatigut Aqutsisoqarfiup allagai 13. oktober 2009-meersut innersuussutigaa.

Malugeqqulluinnarpara Aqutsisoqarfiup, atornerluisoqaratarsimasinnaaneraniq ilisimasaqaleruni, pasitsaassineq imaluunniit paaqqinniffimmi, paaqqinniffik namminer-sortuuppat imaluunniit pisortat paaqqinniffiutigippassuk meeqqanik inuusuttunillu inuunerminnik ajornartorsiuteqartunik isumaginnittussaasut, pisortap taamaaliorsimasinnaanera qanoq tunngavissaqaqngitsigisoq apeqqutaatinnagu akulerunnera, pasilliutigineqartullu misissorneqarneranni suleqataasup pineqartup suliunnaarsitaanissaanik piunasaqarnera isornartorsiornianninnakku. Kisianni pasitsaassinerup taassuma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p atorunnaarsinneqarnissaa aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p pigisaasa paaqqinniffimmut nutaamut nuunneqarnissaat pillugu Aqutsisoqarfiup aalajangiinerata, aammami taamatut pisoqarmat, kinguneqartinneqarsinnaanera imaluunniit kinguneqartinneqartariaqarnera isumaqataaffiginnilara. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p atuutsinneqarnera taamaaliinnarlugu inatsiseqartitsinikkut peqatigiiffittut allaaserineqarsinnanngitsoq ilisimavara, kisianni taamaakkualartoq uanga paasinninnera malillugu imminut pigiutigaluni paaqqinniffimmi pisut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p peqatigiiffimmut inatsisitigut sanilliunneqarsinnaaneranut tapertaapput, soorlu taamatut oqarnek Tunngaviusumik inatsimmi § 78-imi illersorneqartoq. Matumani aalajangersakkap imarisai oqaluttuareqqissanngilakka, oqaatigiinnassallugulu Aqutsisoqarfiup aalajangiinera Tunngaviusumik inatsimmi § 78-imik saneqqutsisutut pasinarnera erseqqil-luinnartuusorinarmat. Nalunartut pillugit oqaatigaara aalajangersakkani Aqutsisoqarfiup tusarniaassutitut allakkamini 13. oktober 2009-meersuni innersuussutigisaani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p atorunnaarsinneqarnissaanut inatsisitigut aamma tunngavigisassaqaqngimmat aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p pi-

gisaasa peqatigiiffimmut nutaamut nuunneqarnissaat inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Taakku saniatigut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p atorunnaarsinneqarnissaata Aqutsisoqarfimmit pisariaqartinneqavissimanera paasisinnaanngilara, aamma isumaqanngilanga suliame paasissutissartaqartoq Aqutsisoqarfiup tungaanit taama pisariaqartigisumik akulerunnissaanut pissutissaqartitsisoqartoq. Aqutsisoqarfiup, nalilikkanik nutaanik aalajangiisuulluinnartunillu suliame pigisaqalersoqanngikkaluartoq, suliame paasinninnerminik allanngortitsisimaneratut isikkoqarpoq, tassami Aqutsisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p siulersuisuinut allakkamini 1. maj 2009-meersuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p atorunnaarsinneqarnissaa piumasarisimannngimmagu, akerlianilli Aqutsisoqarfiup ullut 14-it qaangiunneranni, 14. maj 2009-mi, maanna isumaqalersimammat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p matuneqarnissaa pingaaruteqarnerpaasoq. Aqutsisoqarfiup allagaani 1. maj 2009-meersuni uku taaneqarsimapput:

“Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmi Ilaqutariinnermik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik 30. april 2009-mi ataatsimiinnermini ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi E-mi pisut killiffii uku aallaavigalugit eqqartorsimavai... Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuisunut siunnersuutiginiarpaa paaqqinniffimmut imminut pigiutigisumut akuersissutip utertinneqarnissaa piumasaqaatit makku eqquutsinneqanngippata.

1. *A suliffimmit peerluinnassaaq, tamanna paaqqinniffimmut attaveqarneq aamma aningaasarsiornikkut sutigut tamatigut soqutigisat eqqarsaatigalugit atuuppoq.*
2. *Siulersuisut ilaasortamik ataatsimik ilaneqassapput, maleruagassat malillugit siulersuisuni ilaasortat sisamaasussaammata, pisortaa siulersuisunut ilaasortaasinnaanngilaaq.*
3. *Pisortassamik, paaqqinniffimmi pissutsinik iluarsisussamik qaammatini pingasuni atuuttussamik Namminersornerullutik Oqartussat toqqagaannik atorfinitsitsisoqassaaq, taanna sulinermi isumaqatigiissutit malillugit akissarsiaqartinneqassaaq, aningaasartuutit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p akilissavai.*
4. *Qaammatit pingasut taakku ingerlaneranni pisortassamik perorsaaneramik ilinniagaqarsimasumik aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut tunngasutigut misilittagalimmik atorfinitsitsisoqassaaq.”*

Uanga suliffimmit peerluinnarnissara pillugu immikkoortoq 1-imi taaneqartup qanoq paasineqartussaanerani ilisimasaqannginnera eqqaassanngikkaanni isumaqarpunga piumasaqaataasut naleqquttuusut, qaammatillu pingasut ingerlareerpata qanoq pisoqarnissaa siulersuisunit isummerfigisassanngortillugu. Taamaalinerani siulersuisut, politiinut nalunaarutip qanoq inernejarnissaa apeqqutaatillugu, ulluinnarni aqutsisuugallartussap aalajangersimasumik atorfinitsinneqarnissaa uangalu soraarsinneqarnissara imaluunniit suliunnaarsitaanerma sivitsorneqarnissaa pillugit aalajangiisinnaapput.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Kisianni qulaani taaneqartutut paasissutissanik nutaanik suliami pigisaqalersoqanngikkaluartoq Aqutsisoqarfiup 14. maj 2009-mi ataatsimiinnermi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p siulersuisunut nalunaarutigaa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E, Aqutsisoqarfiup siusinnerusukkut siulersuisunut sunik nalunaaruteqarsimaneranut akerliusumik, soorlu ataatsimiinnermit imaqarniliamit 18. maj 2009-meersumit ersertoq, Aqutsisoqarfiup makkua kissaatigalugit

1. *Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E matuneqassasoq.*
2. *Paaqqinniffissamut nutaamut, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p illutaani pilersinneqartussamut nutaanik maleruagassalerlugu, pilersitsinermut allagaatiliorlugu nutaamillu atserlugu, akuersissummik nutaamik qinnuteqaateqartoqassasoq.*
3. *Pisortassamik nutaamik perorsaasutut ilinniagaqarsimasumik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnit misilittagalimmik atorfinitsitsisoqassasoq.*
4. *Sulisussanik perorsaasutut ilinniagalinnik atorfinitsitsinissamut allagarsiisoqassasoq.*
5. *Paaqqinniffik imminut pigiutigisoq pisortassamik Namminersornerullutik Oqartussanit toqqakkamik, D, qaammagini pingasuni sivoisutigisumik 25. majimit – 31. augustimut 2009 aallartittussamik atorfinitsitsissasoq, taannalu PIP-p Naalakkersuisullu akornanni isumaqatigiissut malillugu akissarsiaqartinneqassasoq.*
6. *Paaqqinniffimmut inissiisartussamik ataatsimiititaliortoqassasoq ukuninnga inuttaqartumik; siulittaasoq/pisortaq, PPR-imit toqqagaq ataaseq, suleqataasoq suliamut attuumassutilik ataaseq, peqqinnissaqarfimmit toqqagaq ataaseq, inunnik isumaginnittoqarfimmit toqqagaq ataaseq.*
7. *Paaqqinniffiup 14-18-inik ukiullit kisimik inissinneqartarnissaat attatiinnassagaa.*

Oqaatigineqassaaq Aqutsisoqarfiup 1. maj 2009-mi nalunaarumminut akerliusumik isummaminik sooq allannqortitsisimanerminik massakkullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p matuneqarnissaanik isumaqalersimanerminik Aqutsisoqarfik nassuiaateqanngimmat. Ilaatigullu Aqutsisoqarfik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p massakorluinnaq matuneqarnerata aningaasarsiornikkut kinguneqaatigisassai pillugit taasaqanngilaq, aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p pigisaanik, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p akiligassaqarfigisinnaasaasa inatsiseqartitsinikkut inisisimaffii eqqarsaatiginagit, paaqqinniffimmut nutaamut nuussiniarnini ernumaqginnginnguatsiarlugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu Aqutsisoqarfiup isummat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p siulersuisuisa ataatsimiinnermi saqqummiussai, nalunaarutigai imaattut, "A suli eqqartuunneqarsimatinnagu inummik allamik A-p taartissaatut atorfinitsitsinissaq siulersuisut ernummatigaat, matumani eqqarsaatigineqarpoq taanna suli eqqartuunneqarsimanngitsoq paasineqassappat, taava siulersuisunut/paaqqinniffimmut qanoq piumasaqaateqassanersoq. Tamatumunnga Namminersornerullutik Oqartussat erseqqissumik imaattumik akissuteqassaaq; oqaasiinnartigut allakkatigullu oqaatigisat Aqutsisoqarfiup ullumikkut su-

lisunit sulisorineqarsimasunillu tigusai eqqaaginnarlugit kiisalu nakkutilliisut paasisaasa malitsigaat Aqutsisoqarfik isumaqartoq A paaqqinniffimmit atorfeqarnissaa piukkunnangitsoq, taamaattumillu paaqqinniffiup imminut pigiutigisup attuumassuteqarfigisaata akuersissutiginnissaanut peqataaniarani, tamanna aamma atuuppoq eqqartuuneqarsimanissaa eqqartuunneqarsimanginnissaaluunniit apeqqutaatinnagu.”

Aqutsisoqarfiup eqqartuussiviup aalajangigaanut akerliusumik qaangiinnarnissaminik aamma allaffissornikkut aqutsinissaminik soqutiginninngitsuusaarnissaminik aamma tulluussimaarutiginnittutut iliornissaminik erseqqissumik iliorniarnera assut isumaqatigisinnaangilara. Isumaqarpunga suliassanik suliarinninneq isorisalerujusuaq matumani pineqartoq, taassuma saniatigut qallunaat pineqaatissiisarnermut inatsisaanni § 266c-mi aamma 268-imi pinerluttuliornermut tunngasortaannik unioq-qutitsinermut qanittuararsuorinartoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p allagai Naalackersuisoqarfimmut nassiuppakka, Naalackersuisoqarfillu qinnuigalugu allakkat taakku pillugit oqaaseqaateqaqqullugu. Naalackersuisoqarfiup akissutaa imaattoq 11. juni 2010-mi tiguara:

“Pineqartoq: Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut E-mut atatillugu A-p naammagittaalliuutaa

Inatsisartut Ombudsmandiata Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik aperaa A-p ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E pillugu ilassutaasumik oqaaseqaatai 11. marts 2010-meersut pillugit amerlanerusunik oqaaseqaatissaqarnersoq.

Oqaatigineqassaaq paaqqinniffiup imminut pigisup siulersuisui paaqqinniffiup malit-tarisassat atuuttut piumasaqaatillu paaqqinniffimmik akuersissuteqarnermut aallaa-viusut tunngavigalugit aqunneqarnissaa akisussaaffigimmassuk. Taamaangippat paaqqinniffik imminut pigisoq atorunnaarsinneqassasoq siulersuisut aalajangiisin-naapput, takuuk ileqqoreqqusani § 10.2.

Naalackersuisoqarfiup nakkutilliinermini akuersissummi isumaqatigiissutigineqar-toq unioqqutinneqarsimasoq paasippagu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut akuersis-sut tunuartinneqassasoq Naalackersuisunut inassuteqaatigineqarsinnaavoq. Naalak-kersuisoqarfik nakkutilliinerminut atatillugu akuersissutip tunuartinnaasanut tun-ngavissaqarluni isumaqarpoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p matuneqarnera tamatuma kinguneraa. Tassani ilaatigut pissutaasut ilaat unaavoq sulisut atorfeqartitaasut paaqqinniffimmik inger-latsinerup ingerlateqqinneqarnissaanik kissaateqannginnerat siulersuisuinillu piu-soqannginnera. Paaqqinniffiup nutaap tamatuma kingornatigut pilersinneqarnera il-lumilu allami massakkut inissisimalernera Naalackersuisoqarfimmut nutaamik qin-nuteqartoqarnera tunngavigalugu pisimavoq, suliamullu matumunnga attuumas-suteqanngilluinnarluni.

(...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut arlaleriarluni tusarniaasoqartarsimavoq. Tusarniaanerit taakku paasissutissanik uannit misissortariaqartumik saqqumiuussa qarfiunngimmata matumani issuanngilakka. Tusarniaaneq kingulleq oqaaseqaammut matumunnga soqutiginaateqartoq una uanga allaffinnit 26. august 2011-mi nassiunneqarpoq:

“Suliap inaarutaasumik suliarinerata naammassinnginnerani Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik isummeqqullugu qinnuigaara, Naalackersuisoqarfik isumaqarnersoq sullissiveqarfik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E imminut pigisoq pisortat ingerlatsiviisa ilaattut isigineqassaguni piumasaqaatinik naammassinninersoq.

Tassunga ataneqartillugu Naalackersuisoqarfimmut malugeqquara isumaginninnerup ataani sullissivik imminut pigiutigisoq nalinginnaasumik ingerlatsinnermut isumaqatigiissuteqartoq, pisortallu aningaasaataannik tamakkiisumik aningaasalersorneqartoq pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut nalinginnaasumik isigineqartarmat, aqunneqarnera ingerlatsivimmit aalajangersarneqarsimappat. Tassunga peqatigitillugu oqaatiginiarpara uanga naliliinera malillugu pisortani oqartussaasoq pineqarsimappat tunngaviusut tamarmik naammassineqaqqaassasut.

Ilanngullugu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara ingerlatsinnermut isumaqatigiissut kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p naatsorsuutai allagaatilluunniit allat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p qanoq aningaasalersorneqarsimaneramik ersersitsisut uannut nassiateqqullugit.”

Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 3. november 2011-meersutigut ima akivaanga:

“Inatsisartut Ombudsmandiata Ilaqutariinnermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup allakkani 26. august 2011-mi ullulernerqarsimasuni manna isummerfigeqqullugu qinnuigaa, tassalu Naalackersuisoqarfik isumaqarnersoq paaqqinniffiup imminut pigisup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p pisortat ingerlatsiviannut ilaasutut isigineqarsinnaassaguni piumasaqaatit eqqortinnerai.

Naalackersuisoqarfiup siullertut pingaarnertullu oqaatigissavaa Ilaqutariinnermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissutaannik peqanngitsoq. Tamatumunnga pissutaavoq Namminersorlutik Oqartussat/Naalackersuisoqarfiup aamma meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akornanni ingerlatsinikkut aningaasaqarnikkulluunniit akiligassaqartoqannginnera.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E ulloq unnuarlu paaqqinniffiit imminnut pigisut allat assigalugit pisortat aningaasaataannik kommunit aalajangersimasumik akiliutaasi-

gut annertunerusutigut aningaasalersugaavoq, allatigullu isertitaqarnissaminut aamma periarfissaqarluni.

Naalakkersuisoqarfiup isumaa unaavoq meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffik imminut pigisoq pisortat ingerlatsiviata ilaatut isigineqarsinnaanngitsoq, pissutsit qulaani taaneqartut pissutigalugit.

Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut imminnut pigisunut atatillugu makkuninnga suliassaqarpoq:

1) Paaqqinniffiit imminnut pigisut akuerissallugit, takuuk meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 22, imm. 4.

2) Nakkutilliineq, takuuk isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaanni nr. 6-imi, 6. februar 2006-imeersumi § 6, imm. 1.

3) Meeqqat angerlarsimaffimmik avataannut inissinneqarneri pillugit nalunaarutiginninnernik tigooraaneq, takuuk meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 13, imm. 1." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Misissuinerma killissalersorneqarnera

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E paaqqinniffiunersoq namminersortoq pisortanilluunniit ingerlanneqarnerisuliami allagaatini erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq, taamaattumillu tamanna sukumiinerusumik misissorniarlugu aalajangerpunga. Tamanna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi¹² § 4-p pisariaqalersippaa, tassami § 4-kkut aalajangersarneqarmat pisortat ingerlatsiviata suliffeqarfiillu namminersortut pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni pineqartunut ilaatinneqarnissaannik Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaaffigisimasaat Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqassasut.

12) Ombudsmandi pillugu inatsit siusinnerusukkut atuuttoq suliama atorneqarpoq, tassami naammagittaalliut 1. januar 2010 sioqqullugu tunniunneqarsimamat, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 30, imm. 1, takuuk imm. 1.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 26. august 2011-meersutigut tusarniaavi-gaara, pissutsit paaqqinniffimmut tunngasut annertunerusumik paasissutis-sartalersorneqarnissaat siunertaralugu.

Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 3. november 2011-meersutigut (suliamik allaaserinninnermi issuarneqartutigut) akivaanga ulloq unnuarlu paaqqinnit-tarfik E pisortat ingerlatsiviata ilaginngikkaa. Naalackersuisoqarfiup akissu-taa 3. november 2011-meersoq paaqqinniffiup inissisimanera pillugu qular-naatsumik nassuiaataanngitsoq isumaqarama paaqqinniffiup taassuma inissi-simanera nammineq misissorniarlugu aalajangerpunga.

Paaqqinniffik pisortanit namminersortunilluunniit ingerlanneqartoq pineqar-nersoq naliliinnermi tunngaviit suut ilanngunneqassanersut Folketingip Om-budsmandiata siusinnerusukkut isummerfigisimavaa. Tunngaviit paaqqinnif-fiup pisortat ingerlatsiviata ilaatut isigisariaqarneranik ikorfartuisut mak-kuupput:

- Ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissut tunngavigalugu missingersuutininik aqutsisoqassasoq, pisortat paaqqinniffiutaasa allat missingersuutininik aqutsi-nerannut pingaarnerusutigut assingusumik.
- Paaqqinniffik pisortat aningaasaataannik aningaasalersorneqartuussasoq
- Paaqqinniffik akuttunngitsumik sukumiisumillu nakkutigineqarlunilu mi-sissorneqartassasoq.

Folketingip Ombudsmandiata aamma erseqqissarpaa paaqqinniffiit imminnut pigisut ilisarnaatigigaat paaqqinniffiit namminerisaminnik ileqqoreqqusaqar-nerat namminerisaminnillu aningaasaateqarnerat. Aallaavioq tamatuma ki-ngornatigut tassaavoq taakku pisortat ingerlatsiviata avataaniittut, ilaatigut inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aqqissuussaa-nertik ilaatigullu ilisarnaatit siuliani taaneqartut pissutigalugit. Pingaar-nertulli malittarisassaq saneqqunneqarsinnaanngitsoq tassani pineqanngilaq. Taamaallitut pisuni ataasiakkaani pissutsit paaqqinniffiup ingerlatsiviata ilaatut isigineqartariaqarnera nassatarisinnaavaat, paaqqinniffiup imminut pi-gisup pineqarnera apeqqutaatinnagu, takuuk Hans Gammeltoft-Hansenip al-lallu atuakkiaat "Forvaltningsret", 2002, qupperneq 106.

Paaqqinniffiup imminut pigisup qanoq inissisimanera paasiniassagaanni Naa-lackersuisoqarfiup nakkutilliisussaataitanera missingersuutinillu aqutsinera siusinnerusukkut oqaatigineqartutut pingaaruteqarput. Taamaattumik inger-

latsineq pillugu isumaqatigiissutip imarisaata misissorneqarnissaa pisariaqarpoq, tassami nakkutilliisussaataitanerup annertussusia tassuuna aalajangersarneqartarmat. Naalackersuisoqarfik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut E-mut ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissuteqarniarluni suliniuteqarsimangimmat missingersuutiniq aqutsinerup qanoq annertutiginera paasiniasallugu ajornarpoq.

Isumaqarama paaqqinniffiit imminnut pigisut namminersornerannik aallavik saneqqunneqassappat piumasagaatit tamarmik eqqortinneqarsimasariaqartut, uanga inerniliinera tassaavoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik E tassaasoq paaqqinniffik namminersortoq.

Oqaatigaara paaqqinniffiup inissisimanera ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissuteqarnikkut allanngortinneqarnersoq isummerfiginngikkiga, tamannami isumaqatigiissutip taamaattup imarisaanik tunngaveqartariaqarmat.

Paaqqinniffiup namminersortutut inissisimanerata manna nassataraa, tassalu A-p soraarsinneqarnera pillugu suliaq uanga suliarisinnaanngikkiga, tassami pisortani ingerlatsivoit pillugit naammagittaalliuutit kisiisa suliarisarakkit, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 4. Taamaattumik uanga misissuininni paaqqinniffiup nammineq iluani pissutsit pinnagit Naalackersuisoqarfiup suliamik suliarinninnera kisiat sammineqassaaq.

2. Ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissut

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 22-mit makku erserput:

“§ 22. Meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartussanut pisariaqartunik amerlassusilinnik paaqqinniffinni inissaqartitsinissaaq Naalackersuisut nakkutigissavaat.

Imm. 2. Paaqqinniffiit imm. 1-imi pineqartut pilersinneqarnerini ingerlanneqarnerinilu Naalackersuisut ataqatigiissaarissapput, aammalu perorsaanermt tunngatillugu ilitsersuisallutik.

Imm. 3. Nuna tamakkerlugu paaqqinniffinni aqutsineq Naalackersuisut isumagissavaat.

Imm. 4. Paaqqinniffiit pilersinneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinnaapput Naalackersuisunit, kommunimit ataatsimit arlalinnulluunniit imaluunniit Naalackersuisut isumaqatigiissuteqarfigisaannit paaqqinniffittut immiut pigisutut.

Matumani immikkut soqutiginaatilik tassaavoq imm. 4, tassuunami aalajangersarneqarmat Naalackersuisut – erseqqinnerusumik oqaatigalugu Ilaquta-

riinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik – paaqqinniffinnut imminnut pigisunut isumaqatigiissuteqarsinnaasut.

Taamaalilluni aalajangersagaq taanna Naalakkersuisoqarfiup paaqqinniffinnik akuersissutiginnilluni aalajangiinissaanut inatsisikkut tunngavissamik imaqqanngilaq. Tassuunali aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisoqarfik - ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissummik aamma taaneqartartumik - paaqqinniffinnut Naalakkersuisoqarfiup suleqatigissallugit kissaatigisaanut isumaqatigiissuteqassasoq. Pisortani oqartussaasup inatsiseqartitsinikkut innuttaasunut qilersuisuusumik aalajangiinissani kissaatigippagu oqartussaasup taamaalior-nissamut inatsisikkut tunngavissaqarnissaa piumasagaataavoq.

Isumaqatigiissutit akuersissutillu immikkoorsimatinneqarnissaat taaguutit eqqarsaatigalugit pingaartuuvoq. Qinnuteqaammik akuersissutiginninneq tassaavoq oqartussaasup illua'tungiulluni kisimi aalajangiinera, taamaalillunilu aalajangiinermik oqartarnermi nalinginnaasumi pineqartunut ilaatinneqarluni. Isumaqatigiissuteqartoqassappalli illua'tungeriit marluullutik tamarmik akuersisimanissaat piumasagaataavoq, isumaqatigiissullu – allat isumaqatigiissutigineqarsimannippata – illua'tungiusumit illuinnaasiortumik aatsaat atorunnaarsinneqarsinnaavoq isumaqatigiissut illua'tungiusup aappaanit unioqqutinneqarsimappat.

Oqaatigaara aalajangersagaq taanna kommuninut isumagisassannqortitsinissamut periarfissamik imaqqanngitsoq. Taamaattumik paaqqinniffinnut imminnut pigisunut isumaqatigiissuteqarnissamut pisinnaatitaaneq Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmiippoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup E-p kommunit akiliutaat aqqutigalugit annertunerusutigut aningaasalersorneqarnerata paaqqinniffinnut imminnut pigisunut namminersortunut isumaqatigiissuteqarsinnaanermut pisinnaatitaanerup Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmiinna allannqortinngilaa.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup uannut allakkamini 3. november 2011-meersuni oqaatigaa Naalakkersuisoqarfiup suliaasai tassaasut paaqqinniffinnik imminnut pigisunik akuersissutiginninneq. Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga atatil-lugu meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussu-taanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 22, imm. 1 innersuusutigaa.

Naalackersuisoqarfik isumaqatigaara oqarmat paaqqinniffiup inatsiseqartit-sinikkut piumasagaatit paaqqinniffinnut meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisar-neq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi pi-neqartunut ilaatinneqartussanut piumasagaatigineqartut eqqortikkai Naalak-kersuisoqarfiup "akuersissagaa". Akuersissulli taanna tassaaqinnarpoq paaq-qinniffimmik Naalackersuisoqarfiup iluani naliliineq, taamaalillunilu tassaa-nani ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiinermik oqartarnermi pineqartunut ilaasoq. Paaqqinniffik aatsaat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsi-sarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq tunnga- vigalugu ulloq unnuarlu paaqqinniffittut inissisimalersinnaavoq Naalakker-suisoqarfik paaqqinniffillu isumaqatigiissuteqarpata.

Qulaani oqaatigineqartut aalajangersagaq taaneqartoq Naalackersuisoqar-fiup paaqqinniffimmik immiut pigisumut isumaqatigiissuteqartarnissaanut inatsisikkut taamaallaat tunngavissaliivoq. Taamaattumik Naalackersuisoqar-fik paaqqinniffinnik akuersissutiginninnissaminut inatsisikkut tunngavis-saqannqilaq. Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqar-fiup periaasia inatsisikkut tunngavissamik amigaaqartoq.

Paaqqinniffik immiut pigisoq namminersortoq pineqartillugu aningaasanik nalillit pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassat manna nassataraat, tassa-lu isumaqatigiissut Naalackersuisoqarfiup atorunnaarsissinnaagaa, isumaqa-tigiissut paaqqinniffiup annertuumik unioqqutippagu. Naalackersuisoqarfiup isumaqatigiissummik atorunnaarsitsinerata isumaqatigiissutip tamarmiusup atorunnaarnera nassataraa. Taamaalillutik isumaqatigiissummi aalajanger-sakkat isumaqatigiissuteqarnissamut Naalackersuisoqarfiup piginnaatitaanera tunngavigalugu isumaqatigiissutigineqarsimasut kisimik atorunnaassapput. Tassa imaappoq paaqqinniffik immiut – inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqar-titsineq tunngavigalugu pilersinneqarsimasoq – Ilaqutariinnermut, Kulture-qarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmit matuneqarsinnaangitsoq tiguneqarsinnaangitsorluunniit.

Naalackersuisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik E-mik akuersis-sutiginnissimanera isorisarialerujussuartut isigaara, tassami Naalackersui-soqarfik paaqqinniffinnut namminersortunut immiut pigisunut isumaqati-giissuteqarnissamut inatsisikkut taamaallaat tunngavissaqarmat. Taamaalil-luni Naalackersuisoqarfik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik akuersissutigin-ninnissaminut piginnaatitaanngilaq, taamaallaalli paaqqinniffik suleqatigiu-mannngissinnaallugu, Naalackersuisoqarfik isumaqarpat paaqqinniffik pisus-saaffinnik ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissutikkut pisussaaffigilersimasa-

minik pisussaaffinnilluunniit inatsisiliornerup nassatarisaanik pisussaaffigisaminik eqqortitsinngitsoq.

Ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissusiortoqarsimannginnera isorisariaqartutut isigaara, tassami isumaqatigiissummik taamaattumik suliarinninneq paaqqinniffiup meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq tunngavigalugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiusinnaaneranut tunngaviummat. Ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissut tamatumunnga peqatigitillugu tassaavoq ingerlatsinikkut, aningaasaqarnikkut perorsaanikkullu pisussaaffiit suut paaqqinniffiup eqqortissanerai nasuiaanermut tapertaasoq.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara Naalakkersuisoqarfiup paaqqinniffinnut namminersortunut imminnut pigisunut isumaqatigiissuteqartannginnera aalajangersimasumik periaasiunersoq uannut paasissutissiissutigeqqullugu. Taamaappat Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara Naalakkersuisoqarfik siunissami qanoq iliuuseqalersaarnersoq uannut nalunaarutigeqqullugu.

Oqaatigaara suliamik suliarinninninni Naalakkersuisoqarfik inatsisinik unioqqutitsilluni akuersissutiginninnermigut taarsiissuteqarnissamut akisussaalersersoq isummerfiginngikkiga. Uanga paasinninnera unaavoq apeqqut inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasoq eqqartuussiivitsigut aaqqinniarneqartariaqartoq.

3. Naggasiutaasumik oqaaseqaatika

Naggasiutitut Naalakkersuisoqarfimmud malugeqqullugu oqaatigaara Naalakkersuisoqarfiup manna tikillugu periaatsini ingerlateqqissallugu kissaatigippagu tamanna inatsimmik allannqortitsisoqarnissaanik piumasaqaateqarfiusoq.

Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara oqaaseqaatima Naalakkersuisoqarfik qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersinneraat uannut nalunaarutigeqqullugu.

Naalakkersuisoqarfik aammattaaq qinnuigaara suliaq manna Naalakkersuisoqarfiup qanoq isummerfigineraa uannut nalunaarutigeqqullugu, Naalakkersuisoqarfillu qinnuigalugu kukkussutigineqarsimasut Naalakkersuisoqarfiup qanoq iliorluni aaqqinniarneraa uannut nalunaarutigeqqullugu."

Ilaqtariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup akissutaa imaattoq allakkatigut 10. juli 2012-imeersutigut tiguara:

“Siulliusutut Ombudsmandip allagaanut 19. april 2012-imeersunut kingusinaartumik akissutaasut utoqqatsissutigineqassapput.

Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandip oqaaseqaatai tusaatissatut tiguai imatullu allannguissalluni pilersaaruteqarpoq, tassa naalackersuisoqarfiup suliffeqarfiit imminnut ingerlatittut akueriniangikkai, kisiannili isumaqatigiinnissuteqarfiggissagai, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22, imm. 4-mut naleqqiuguk. Tamannalu maannakkut suliffeqarfinnut imminnut ingerlatittunut “akuerisaasunut” aammalu siunissami suliffeqarfiit imminnut ingerlatittussat naalackersuisoqarfiup isumaqatigiissuteqarfigisasaanut atuuppoq.

Naalackersuisoqarfiup paasititsissutigisinnaavaa meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata atuuttup atuutilerneraniit suliffeqarfiit imminnut ingerlatittut akuerineqartarneri periusaasimasoq. Kalaallit inatsisaat nunallu assigiinngitsut pisussaaffii malillugit meeqqanik inuusuttunillu illersuisumik isuman-naarinninnissaq siunertaasimavoq. Suliffeqarfimmik imminut ingerlatittumut akuersissuteqarneq suliffeqarfimmut imminut ingerlatittumut aalajangersakkatut killilius-sanut akuersissutaasunut piumasaqaatinullu pisussaaffeqanngilaq.

Paasititsissutigineqarsinnaavoq, naalackersuisoqarfiup meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu inatsisissamik siunnersuut nutaaq piareersaatigimmagu, tassanilu suliffeqarfinnut imminnut ingerlatittunut akuersissutit pillugit aalajangersakkaniq tulluarsarlugu ilanngussinissaq naatsorsuutigineqassasoq. Meeqqanik inuusuttunillu suliffeqarfinnut inissinneqartartunik pitsaanerpaamik illersuinissamik isuman-naarinninnissaq siunertaavoq.

Inatsisissamik siunnersuut 2013-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnissaanni saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Suliassaq piviusumik pineqartoq pillugu, suliffeqarfimmik isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu naalackersuisoqarfiup piaartumik E attaviginiaraa paasititsissutigineqarsinnaavoq.”

Suliamik suliarinninnera matuma kingornatigut naammassivara.

Allat

5.2 Tuttunik pisaqarsinnaanermut akuersissut. Inatsisikkut tunngavigisaaq

A-p tuttuutaanik neriniartitsivinniillu tunniunneqarsimasunit nigortersimasunik najukkami piniartunut aallaaniarnikkut pisaqarnissamut akuersissuteqartoqarnissaanik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup nalunaaruteqarsimanera A-p Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandip oqaaseqaammini oqaatigaa tutut nalunaaqutsersugaanngitsut aallaaniarnikkut imaaliallaannaq pisarineqarsinnaasut, tamannalu nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaannit paatsuugassaanngitsumik ersertoq. Ombudsmandip tutut nalunaaqutsersorsimasut pillugit ilaatigut oqaatigaa inatsisitigut tunngavigisaaq Naalakkersuisoqarfiup innersuusutigisimasaa A-p eqqorneqaatigisinnaasaanik Naalakkersuisoqarfik peqqusisuteqarsinnaanngortillugulu inerteqquteqarsinnaalersikkaa.

Naalakkersuisoqarfik ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq tunngavigalugu A-mut peqqusisuteqarsimanngisaannarmat aalajangersagaq taanna pineqartutut akuersissuteqarnissamut tunngaviusinnaanngereerpoq. Akuersissutip atuuffiata Ombudsmandip suliamik suliarinninnerata nalaani qaangiute-reersimanera eqqarsaatigalugu Naalakkersuisoqarfik suliamik suliarinnileqqeqqullugu qinnuiginissaanut pissutissaqalersitsinngitsoq Ombudsmandi isumaqarpoq. (j.nr. 2009-839-0001, oqaaseqaat 26. april 2012-imeersoq)

Suliami allagaatinik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit tigusannik misissuininni manna paasivara, tassalu Naalakkersuisoqarfimmi sulisup A oqarasuaatikkut 2009-mi februarip naanerani attaveqarfigisimagaa. Saaffiginninnermut tunuliaqutaasoq – uanga paasisattut – tassaasimavoq Naalakkersuisoqarfiup tusarsimagaa tutut A-p pigisaasa nunaminertaq I-mi neriniarfissatut tunniunneqarsimasooq qimassimagaat, K-llu eqqaannut nuussimallutik.

A-p Naalakkersuisoqarfik e-mailikkut 27. februar 2009-meersukkut nalunaarfisaa tutut pineqartut qulimiguulik atorlugu utimut ungoorniarini.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup A e-mailikkut 4. marts 2009-meersukkut imatut allaffigaa:

“K-p aqutsisoqarfia attaveqarfigereerlugu paasisinnaavara tuuttut siuliani taaneqartut suli ungoorlugit utertinneqarsimangitsut. Tamanna marlunngorneq 3/3-2009-mi pisimasussaagualarpoq. Ungoorineq pilertornerpaamik pissaaq, taamaanngippammi taakku aallaaniarnikkut piniarneqarsinnaasutut isigineqalissammata. Piniarnermik Aqutsisoqarfiup piffissaq ungooriviususaaq matumuuna paaserusuppaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfiup saaffiginnissutaa A-p e-mailikkut 9. marts 2009-meersukkut akivaa. Akissummit ilaatigut makku erserput:

“Nunaminertami aputeqanngingjavippoq, tamatumalu qamuteralaat atorlugit ungoorineq ajornakusuulersippaa. Imaq aamma sikuunngilaq.

Killeqarfimmit ikaarsaariarfimmi pissutsit tuttnunik nujuitsunik K-p killeqarfia qaangerlugu qamuteralannik utimut ungooriniarneq ajornarsisippaat.

Periarfissatuaq tassaavoq tuttnunik qulimiguulik atorlugu utimut ungoorineq. Uumasut taaneqartut tassaapput kulavaat norrarnik naartusut.

Isumaqarpugut aqutsisoqarfik piginnittunik mianerinninnerulaarlunilu akeqqersimaannginnerusariaqartoq. ... qulimiguuliuteqarpoq, nunaminertarlu pineqartoq taasuma minutsit tallimat missaanni timmilluni ornissinnaavaa. Nujuitsunik tuttuutillit qinnuigaat inuussutissarsiorneq mianereqqullugu ikiorsiissutaasinnaasunillu allanik ujartueqqullugu, tuttnunik toqoraasoqarnissaanik aalajangiinermikkut akeqqersimaartumik “eqqartuussinermut” taarsiullugu. Oqaatigineqassaaq kulavaat norrarnik naartusut pineqarmata, taakkulu aprilip qaammataata naalernerani piaqqiffissartik nallilerpat tuttnunik nujuitsuuteqarfimmut namminneq uterumaarmata. Uumasunik naartusunik toqoraaneq pissuserissaarneruallaanngilaq. Tamatuma isumalluutitigut 200.000,00 kr.-t missaannik annaasaqarneq nassatarissavaa, uumasut amerleriaatigumaagaat ilanngullugit naatsorsuutigalugit.

Nunarsuaq tamakkerlugu silaannaap kissakkiartorneranit eqqugaavugut, allatullu ikiorneqarnissarput pisariaqartillugu, imaanngitsoq uumasuutininik arsaarneqarneq pisariaqartikkipput.

Taamaattumik suleqatigiilluarneq qinnutigaarput, namminerisamik pigisamut akeqqersimaarnermut taarsiullugu. Pisut nungusaanermut taarsiullugu isumatusaartumik aaqqinnissaannut ... atortussaateqarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalajangiinikkut 11. marts 2009-meersukkut ilaatigut A-mut nassiunneqartukkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup tuttnut pineqartut (nalunaaqutsigaasut) aallaaniarnikkut pisarineqarnissaat akuerineqartoq nalunaarutigaa; akuersissut 31. marts 2009 ilanngullugu atuuppoq. Aalajangiinermi makku erserput:

“Tuttunik uumasuutunik nujualasunik K-p eqqaanni aqutsisoqarfimmut isaasoqarsi-maneranik paasisaqarnermut atatillugu uumasut taakku pisarineqarnissaannut akuersissut matumuuna tunniunneqarpoq. Taamatut iliuuseqartoqarpoq tuttuuteqarfiup tuttnik taakkuninnga nunaminertamut tunniunneqartumut utertillugit ungoorisinnaajunnaarnerata kingornatigut.

Nunaminertami tassani umimmaqassusermik mianerinninneq aallaavigalugu akuersissuteqartoqarpoq. Nunaminertaq taanna neriniarfigineqarsinnaanini tamakkiusavillugu neriniarfigineqartutut naliliiffigineqarpoq, taamaattumillu nunaminertami tassani uumasunik tavattunik peqarnissaa kissaatigineqanngilaq. Aammattaaq tuttu kumaasa umimmannut tuniluussinnaanerat ilimagineqarpoq.

Uumasut taakku najukkami piniartunit aallaaniarnikkut pisarineqassapput, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut aningaasartuutaanngitsumik. Akuersissutit aqutsisoqarfimmi tassani piniarnermik nakkutilliisumit tunniunneqassapput. Pisaqarsinnaaneq 31. marts 2009 ilanngullugu atuuppoq.

Tuttut nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 2. maj 1996-imeersumi § 8, imm. uumasuutunik nujualasunik aallaaniarnermut tunngasoq tunngavigalugu pisarineqassapput. Aammattaaq tuttu nalunaaqutsigaanngitsut § 13, imm. 3 tunngavigalugu piniarneqarsinnaasutut isigineqarput.

Aallaaniarnermi tuttu illersugaanerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. februar 2001-imeersoq malinneqassaaq.” (Atofeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanna imatut paasivara aalajangiineq taanna allagarsiussinikkut najukkami piniartunut nalunaarutigineqarsimasoq.

A-p tuttu utertillugit ungoorneqarnissaannut pilersaarusiani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut e-mailitigut marlutsigut 17. marts 2009-meersutigut nassiuppaa. A-p Naalackersuisoqarfik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaa aalajangiineq 11. marts 2009-meersoq atorunnaarseqqullugu.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aamma A-p ungoorinermi erseqqinnerusumik pisussat pillugit e-mailikut allaffigeqatigiittareernerup kingornatigut Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 19. marts 2009-meersutigut nalunaarutigaa Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera 11. marts 2009-meersoq “tuttut A-mut ungoorneqaleriarpata” atorunnaarsinneqarumaartoq.

Ungoorineq taanna ilumut aallartinneqarsimanersoq suliarlu qanoq ingerlaqqissimanersoq allagaatini Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit tigusanni takuneqarsinnaangilaq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik suliamik suliarinninninnut atatillugu suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu allakkatigut 22. november 2011-meersutigut qinnuigaara. Ilaatigut makku allakkanit taakkunanga erserput:

“Tuttut A-mit pigineqartut toqorarneqarsinnaasut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 11. marts 2009-meersutigut aalajangiivoq. Tamatumunnga tutut pineqartut nunami aalajangersimasumi uumasuutigineqarfissaminnit illuarsimanagerat tunuliaqutaavoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinera 11. marts 2009-meersoq nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-mi, 2. maj 1996-imeersumi § 8, imm. 1-imik inatsisitigut tunngavigisaqartoq malugaara.

Aalajangersagaq taaneqartoq piginnaatitsineq kisiat pillugu aalajangersagaavoq, malittarisassanik aallaaniarnikkut uumasuutit nujualasut aaqjissuussamik ilanngarterneqarnissaannut Naalakkersuisut malittarisassiornissaannik periarfissiisoq.

Naalakkersuisoqarfiup piginnaatitsinermik aalajangersakkamut innersuussineranik uanga paasineqqaarnera unaavoq Naalakkersuisoqarfik isumaqartoq aalajangiinermut siuliani pineqartumut malittarisassani, aalajangersagaq naapertorlugu atorussanngortinneqarsimasuni, inatsisitigut tunngavigisasaqartoq.

Naalakkersuisoqarfiup tamanna pillugu oqaaseqaatiginiagai qinnutigineqarput, matamani inatsisitigut tunngavigisassarpiaq (itinerusumik malittarisassaniittoq) suna aalajangiinermut tunngaviutinneqarsinnaanersoq Naalakkersuisoqarfiup isumaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

(...)”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik suliaq pillugu oqaaseqaammik allakkatigut 16. december 2011-meersutigut (allakkatigut 18. december 2011-meersutigut aaqjissuteqarfigineqartutigut) saqqummiussivoq. Ilaatigut makku Naalakkersuisoqarfiup allagaanit erserput:

“(…)”

Akuersissummut tunngaviusoq tassaavoq neriniartitsivinnik nersutaatinillu malittarisassaqtitsinikkut aqutsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaa-

rutaanni nr. 12-imi, 25. juni 1997-imeersumi § 7, mm. i nr. 3, § 13, imm. 2. Nalunaarummi § 2 naapertorlugu nalunaarut nujuitsunik tuttuuteqarnermut atuuppoq.

Aammattaaq nalunaarummi ingerlatamik piginnittoq, ingerlatami nersutaatigineqartunik (tuttuutigineqartunik) tamanik nalunaarsuutunik nalunaaqutsersuisimanissamut pisussaatinneqarpoq, nalunaarummi § 3 naapertorlugu. Nersutaatit ukiumi nersutip pinngorfiani 31. oktober nallertinnagu piginnittup nalunaaqutsiuttagaanik nalunaaqutserneqarsimassapput, § 4, imm. 1 naapertorlugu. Aalajangersakkamik tamatuminnga unioqqutitsisoqarpat, nersutit pigineqartut nujuartatut naatsorsuunneqarsinnaapput, § 13, imm. 3 naapertorlugu.

(...)

Aammattaaq maluginiarneqarpoq nersutit amerlanersaat nalunaaqutsiuttakkanik nalunaaqutsigaasimangitsut aamma taamaalilluni nalunaarummi § 13 naapertorlugu nersutitut nujuartatut naatsorsuunneqartut, piniarnissaannullu immikkut akuersissuteqarnissaq piumasaqaataasariaqassanani.

(...)”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmi sulisup oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnermi kingusinnerusukkut pisumi sulisuma ilaannut erseqqissarlugu oqaatigaa tunngavigisatut taaneqartumi (neriniartitsivinnik nersutaatinillu malittarisassaqartitsinikkut aqutsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 12-imi, 25. juni 1997-imeersumi § 7, imm. 1, tak. § 13, imm. 2) immikkoortoq siulleq eqqortoq tassaasoq neriniartitsivinnik nersutaatinillu malittarisassaqartitsinikkut aqutsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-mi, 8. september 2000-imeersumi § 7, imm. 1, tak. § 13, imm. 2.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Suliami matumani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinnerminut 11. marts 2009-meersumut tunngavigisamisut oqaatigisaa samminiarlugu aalajangerpunga.

Oqaatigaara inerniliillunga eqikkaanerma oqaaseqaammut matumunnga aallaqqaasiussami saqqummertup nassatarisaanik piginnittussaataaneq pillugu inatsiseqartitsinermi ajornartorsiutaasinnaasut isummerfiginissaat pisariaqartutut isiginngikkiga, takuuk Tunngaviusumik Inatsimmi § 73 Inuillu Pisinnaatitaaffiisa Kiffaanngissuseqarnissamullu Tunngaviusumik Pisinnaatitaaffiisa Illersorneqarnissaat pillugu Isumaqatigiissummut ilassummi 20. marts 1952-imeersumi artikel 1. takuuk nalunaarut nr. 20, 11. juni 1953-i-

meersoq, Kunngip peqqussutaatigut nr. 814-ikkut, 18. september 2001-imi atortuulersinneqarsimasoq. Taakkua marluullutik ilaatigut piginnittussaati-taanermik akuliuffiginninnermut inatsisikkut erseqqissumik piumasaqaatit aalajangersarpaat.

1. Naalackersuisoqarfiup inatsisikkut tunngavigisamut innersuussutai

Nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 2. maj 1996-imeersumi aalajangersakkat marluk Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiinnermini 11. marts 2009-meersumi innersuussutigai, Naalackersuisoqarfiullu paasinninnera unaavoq taakku tuttunik A-p pigisaanik aallaaniarluni pisarnissamut inatsisikkut tunngavissaliisut, tassalu Inatsisartut inatsisaanni tassani § 13, imm. 3 kiisalu § 8, imm. 1.

1.1 Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 3 (tuttut nalunaaqutserneqanngitsut)

Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 3-mit makku erserput:

“Uumasuutit nujualasuussappata aalajangersakkanik § 9-mi imm. 1 malillugu aalajangersarneqarsimasunik unioqquutitsisoqartillugu uumasuutit pineqartut nujuartatut naatsorsuunneqarsinnaapput.”

Aalajangersakkami tassani Inatsisartut inatsisaanni § 9, imm. 1 Naalackersuisoqarfiup uumasuutinik nalunaaqutsernuineq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaanut periarfissiisoq innersuussutigineqarpoq. Malittarisassat taamaattut neriniartitsivinnik nersutaatinillu malittarisassaqaartitsinikkut aqutsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-mi, 8. september 2000-imi §§-ini 3-mi 4-milu aalajangersarneqarsimapput.

Taamaalillutik uumasuutit nujualasut nujuartatut isigineqarsinnaapput (taamaattumillu aallaaniarnikkut piniarneqarsinnaallutik), nalunaaqutserneqarsimannngikkunik.

Tuttut suliami matumani pineqartut tuttunut nujualasunut ilaasutut isigineqartariaqarmata, takuuk Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 1-mi taamatut oqartarnermik nassuiaat, A-p tuttuutaasa nalunaaqutserneqarsimannngitsut nujuartatut isigineqarsinnaanerannik taamalu aallaaniarnikkut pisarineqarsinnaanerannik Naalackersuisoqarfiup paasinninnera pillugu oqaaseqaatis-saqanngilanga.

Taamatut pisaqarsinnaatitaaneq Inatsisartut inatsisaanni erseqqissumik takuneqarsinnaareerpoq, taamaalillunilu Naalackersuisoqarfik tamanna pillugu aalajangiisariaqarani.

1.2 Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 1 (tuttut nalunaaqutserneqarsimasut)

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiinerpiala Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 1-imut innersuussinermiip-poq. Tuttut suliame matumani pineqartut nalunaaqutsigaasut aallaaniarnik-kut aamma pisineraqarsinnaasut aalajangersakkani tassani tunngavissaq tunngavigalugu aalajangiisoqarpoq.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Aallaaniarnikkut uumasuutit nujualasut aaqqissuussamik ilanngarterneqartarnissaannut Naalackersuisut malittarisassaliorsinnaapput.”

Aalajangersakkamut taaneqartumut innersuussineq eqqortuunngilaq, aalajangersakkap taassuma piginnaatitsissutaannaanera pissutigalugu. Naalackersuisoqarfiup aalajangiinini tigussaasutigut tunngavissarpiaasumut innersuussinermigut tunngavilersorasimariaqaraluarpa, takuuk pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 24, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup suliame kingusinnerusukkut oqaaseqaatai imatut paasivakka Naalackersuisoqarfik isumaqartoq pineqartut aalajangiinissamut malittarisassani aalajangersagaq taanna tunngavigalugu aalajangersarneqartuni tunngavissaqartoq, tunngavissarlu taanna neriniartitsivinnik nersutaatinillu malittarisassaqaqtitsinik-kut aqutsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-mi, 8. september 2000-imeersumi § 7, imm. 1, tak. § 13, imm. 2-miittoq.

Nalunaarummi § 7, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Nersutaateqarnermik ingerlatsisut tamarmik nunaminertanik neriniartitsivissanik agguavigineqassapput nersutaatiminnut neriniartitsiviginnaasaminik, nersutaateqarnermik ingerlatsiviit nunaminertamik agguavigitissimanngisaanut. Nersutaateqartup nammineq akisussaaffigissavaa neriniartitsinissamut akuersissutip piumasaqaatitaasa malinneqarnissat, taamaakkaluartoq takuuk § 8 imm. 2.”

Tunngaviutippara A K-mi neriniartitsinissamut akuersissummik peqanngitsoq. Taamaalilluni aalajangersagaq taanna A-p tuttuutaasa K-p eqqaannut isaanerisigut unioqqutinneqarpoq.

Nalunaarummi § 13, imm. 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 3, § 4, §§ 7 - 9 aamma § 11-p malinneqarnissaat isumannaarniarlugu Naalackersuisut peqqussuteqarnerit inerteqquteqarnerillu piginnittumut isumagisassanngortissinnaavaat, taamatuttaaq nersutaatit ikilisinneqarnissaat neriniartitsivoissatut akuersissutigineqarsimasup amerlassusissaannut aammalu nersutaatit neriniartitsivissatut akuersissuteqarfigisap iluaniitinneqarnissaasa isumannaarneqarnissaat, Nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat § 13, imm. 2 takuuk.”

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara nalunaarummi § 13, imm. 2 Inatsisartut inatsisaanni tunngavissaq suna tunngavigalugu aalajangersarneqarsimanersoq takuinnarlugu uannut erseqqarlummat.

Eqqarsartoqarsimasinnaavoq Inatsisartut inatsisaanni § 6 aalajangersakkamut tassunga pisariaqarneratut tunngavissaliisuusoq.

Uangali paasinninnera unaavoq taanna tunngaviunersoq nalorninakuluttutut isigineqartariaqartoq.

Matumani Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 2 aalajangersakkamik nalunaarummi § 13, imm. 2-mi aalajangersakkap assipaluanik imaqartoq aamma innersuussutigaaara. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni malittarisassanik nalunaarutikkut allanngortitsisoqarsinnaanera (matumani annertusisitsisoqarsinnaanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu) Inatsisartut inatsisaanni erseqqissumik tunngavissaqartariaqarpoq. Inatsisikkut tunngavissaq erseqqissoq taamaattoq piunngilaq.

Nalunaarummi § 13, imm. 2-mi tunngavissaq nalorninarqartutut isigigakku Naalackersuisoqarfiup aalajangiineranut inatsisikkut tunngavissaq aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 2-mi aalajangersakkap taasuma assigisaani nassaarineqarsinnaanersoq misissorpara.

Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Naalackersuisut, tamanna §§ 5-6 aamma § 9-mi aalajangersarneqarsimasut malitsinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartinneqartutut isigineqarpat, piginnittumit akisussaaffigineqartumik peqqusisinnaapput inerteqquteqarsinnaallutilluunniit, taamatut-

taa*q* uumasuutit amerlassusiisa neriniartitsivissap aalajangersimasup iluani amerlassutsi-
nut akuersissutigineqarsimasunut appartinneqarnissaanut.”

Aalajangersagaq taanna pillugu marlunnik oqaaseqaatissaqarpunga.

Siullertut oqaatigaara aalajangersakkami Naalackersuisoqarfiup peqqusissu-
taasa inerteqqutaasalu Inatsisartut inatsisaanni §§-it 5 aamma 6 inatsisikkut
tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasut malinneqarnissaat qulakkeerniar-
lugu pisariaqartut malinneqannginnerisa kingunerat tassani pineqartunut i-
laasoq. Pisuni taamaattuni aalajangersagaq taanna peqqusissutit inerteqqutil-
lu piginnittup akiligaanik naammassiniarneqarnissaannut periarfissiivoq.

Taamaalilluni aalajangersagaq taanna suliaq una aallaavigalugu - imaalial-
laannaq (tak. tulliuuttut) – periarfissiivoq tuttu*t* K-p eqqaanut nujussimasut
utertillugit ungooqqullugit Naalackersuisoqarfiup peqqusissutaanik A-p akili-
gaanik naammassiniarneqarnissaanut, peqqusissut A-p malinnigippagu.

Suliami matumani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalak-
kersuisoqarfik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalaja-
ngiisimanngisaannarpoq A-p utertillugit unguussagai – allatulluunniit ima-
limmik peqqusissuteqarsimanngisaannarluni; allatut oqaatigalugu A taassu-
ma akiligaanik pinngitsaaliinikkut naammassiniarneqarsinnaasumik peqqusis-
suteqarfigineqarsimanngilaq, takuuk aalajangersagaq taanna. Naalackersui-
soqarfik tuttu*t* (nalunaaqutsikkat) pineqartut aallaaniarnikkut pisarineqarsin-
naasut taamaallaat aalajangiisimavoq.

Uanga paasinninnera unaavoq aalajangiinerup taassuma aalajangersakkap
siunertaata avataaniinnera erseqqittoq. Aamma oqaatigaara neriniartitsivinnik
nersutaatinillu malittarisassaqartitsinikkut aqutsineq pillugu Namminersor-
nerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-mi, 8. september 2000-imeersu-
mi § 10 pisuni suni tuttu*n*ik (nalunaaqutsikkanik nujuitsunillu) piniartoqar-
sinnaanersoq sukumiisumik allaaserinnittuusooq; tassani aalajangersarneqar-
poq uumasuutini*k* piginnittoq kisimi, piumasagaatit erseqqinnerusut malillu-
git uumasuutini*k* aallaaniarnikkut piniarsinnaasoq (imaluunniit akuerineqar-
sinnaasoq).

Aappaattut pingaarnertut oqaatigaara aalajangersagaq taanna - takuneqarsin-
naasutut – Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 1-imut innersuussisuunngit-
soq, Naalackersuisoqarfiummi paasinninnera unaagaluarmat taanna Naalak-
kersuisoqarfiup aalajangiineranut inatsisikkut pingaarnertut tunngaviusooq.

Aamma tamanna pissutigalugu Naalackersuisoqarfik 11. marts 2009-mi Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaq taaneqartoq innersuussutigalugu aalajangiisinnaasimanersoq apeqquserneqarsinnaavoq.

Tamatuma kingornatigut uanga ataatsimut paasinninnera unaavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik neriniartitsivinnik nersutaatinillu malittarisassaqaqtitsinikkut aqutsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-mi, 8. september 2000-imeersumi § 7, imm. 1, takuuk § 13, imm. 2 (imaluunniit Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 2) tunngavigalugu pisimasutut aalajangiisinnaasimanngitsoq.”

Peersitsineq

5.3 Oqartussaasunik ilusilersuineq. Oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaq. Allaffimmi fuldmægtigimik soraarsitsineq

A-p Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup allaffiani allaffimmi fuldmægtigit atorfiniminit soraarsinneqarnini Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa. Ombudsmandip Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup inissisimaffia sukumiisumik misissoreerlugu oqaatigaa Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup ataani oqartussaasutut nammineertutut isigineqartariaqartoq. Ombudsmandip tamanna tunuliaqutaralugu A-p naammagittaalliuutaata suliarineqarnissaa Naalackersuisoqarfimmu inassutigaa, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 13, Naalackersuisoqarfiulli tamanna itigartitsisutigaa. Ombudsmandip tamatuma kingornatigut Civilstyrelsimut inassutigaa A nalunaarfigineqassasoq Naalackersuisoqarfimmik namminermut aningaasartuutaanngitsumik eqqartussivoikkut suliaannagortitsinissaminut akuerineqassasoq, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 22. (j.nr. 2010-324-0004, oqaaseqaat 10. februar 2012-imeersoq)

A atorfinitsitsinermi isumaqatigiissutikkut (kontrakt) – A-p 31. marts 2008-mi atsiugaatigut – allaffimmi fuldmægtigit atorfinitsinneqarpoq. Isumaqatigiissut taanna “Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat” aamma A-p isumaqatigiissutaattut isumaqatigiissutigineqarpoq. Atorfinitsitsinermi isumaqatigiissummi § 3-mit erserpoq A-p su-

liffigisaa tassaasoq “Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqar-tussat, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi K-miittumi inissisimagal-lartussatut”.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup A allakkatigut 27. juli 2010-meersu-tigut nalunaarfigaa mianersoqqussummik tunineqassamaartoq. Allakka-nit taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“Suliassannik naammassinninnginnerit kiisalu ataasinngornermi 26. juli 2010-mi aam-ma marlunngornermi 27. juli 2010-mi nalunaaqqaarnak sulinngitsoorsimanitit pissu-tigalugit mianersoqqussummik tunineqassamaarputit.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup inuussutissarsiutinik nalunaarsuiffianik aqutsi-sussatut kiisalu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup Akileraartarnermut Allaffiani suliassanik allanik sulisussatut atorfinitsinneqarputit.

Suliami pissusiviusut:

Aqutsisoqarfiup pisortaata (...)p uangalu marlunngornermi 13. juli 2010-mi oqaloqa-tigaatsigit, ilaatigullu suliffimmiittannginnerit oqaloqatigiissutigalugu. Akileraartar-nermik Aqutsisoqarfimmi suliinnarnissat kissaatiginngilat, tassami suliffimmi soda-vandit puuinik il.il. tillinniartarnermut atatillugu pasillerneqartutut misigisimagavit.

Sulisinnaannginnermut napparsimmavimmi K-miittumi nakorsap uppersaasius-saa 15. juli 2010-mi tunniuppat, tassanilu oqaatigineqarpoq ulluni qulingiluaani nap-parsimasutut nalunaarutigineqartutit. Taamaallilluni napparsimasutut nalunaaruti-ginnineq taanna tallimannngornermi 23. juli 2010-mi naavoq.

Ippassaq nal. 11.29 oqarasuaatikkut attaveqarfigaakkat, oqarfigaarmalu suliartorniar-tutit. Suliffimmut takkutinnngilatit.

Ullumi nal. 10.24 oqarasuaatikkut attaveqarfiginiarsaraakit, mobilinnulli attaveqqar-sinnaananga. Suliffimmut nal. 13.30-p missaani takkuppuputit.

Suliffimmut ippassaq ullumilu takkutinnngitsoornerit sivikitsumik oqaloqatigiissuti-gaarput. Uannut oqarputit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi sulinissat kissaati-giunnaarit, soraarsinneqarusuttutilli.

Aammattaq oqarputit suliffiit aqutugalugu tunissutinik tigusaqarsimallutit, ilaati-gut viinninik, sulilluarsimaninnut qujassutit.

Oqaloqatigiinnerput imatut naggaserpat: “Ajunngilaq, taava napparsimmavimmu-kassaanga napparsimasutullu allagartalersillunga”.

Suliamik uagut naliliinerput

Uanga paasininnera unaavoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi sulineq tunissutinillu qanoq naleqarneri apeqqutaatinnagit tigusineq imminnut ataqatigiissinneqarsinnaanngitsut, tassami Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup suliassaminik kinaassusersiunngitsumik isumaginnissinnaanera tamatuma apeqquserneqartilersinnaammasu.

Tamatuma saniatigut piffissat takkuffigisartakkatit arlaleriarlunga uparuartarsimavakka, qinnuigalutillu kingusinnerpaamik nal. 9.00 takuttaqqullutit, taamaalillutit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup suliassai sinaakkusiussat suliassanik taakkuninnga isumaginnittussatut atorfinitsinneqarninnut atatillugu aalajangersarneqarsimasut iluanni isumagisinnaaniassagakkatit.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi suliumanak oqarnerpit ilimanarsisippaa siunissami atorfinitsitsinermi isumaqatigiissut tunngavigalugu sulerusunngitsutit, tamannalu atorfinitsitsinermi isumaqatigiissummik unioqqutitsinerusussaavoq.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi sulinerit pingaartuuvoq, tassami suliffeqarfinik il.il. GER-imi nalunaarsuineq akileraarutinik il.il. akiliisitsiniarnermi pingaaruteqarlunartuummat. Taamaattumik pisussaaffinnik ilumoorfiginnillutit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut eqqortitsinnginnerit ajornartorsiutaavoq.

Oqaatigineqassaaq nalunaaruteqaqqaarani suliartunngitsoorneq kiisalu tunissutinik tigusineq akuerineqarsinnaanngitsut, taamaalioqqinnerlu peersitsinermik nassataqasasooq.

Inatsiseqartitsinermi malittarisassat:

Allakkatigut mianersoqqussuteqassamaarneq suliyanik nalinginnaasumik aqutsisinaatitaanermik tunngaveqarpoq.

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu periarfissaqarputit mianersoqqussuteqassamaarnerup imarisai pillugit oqaaseqaatissaqaruit oqaaseqaateqarnissannut, oqaaseqaatitillu taakku ullumikkumiit ullut 14-it qaangiutsinnagit tunniuteqquneqarput. Tamatuma kingornatigut mianersoqqussuteqartoqassanersoq naliliiffigissavara.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup assilineri kattuffimmik ilaasortaaffigisannik akuliutitsissaguit tassunga ilanngullugu nassiunneqassaaq.

Naggasiut:

Taamaattumik sulinerit aqagu pingasunngornermi 28. juli 2010-mi aallarteqqis-sagit naatsorsuutigaa. (Åtorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup A allakkatigut nalunaarfigaa Aqutsisoqarfiup peersissamaaraa. Allakkanit taakkuninnga ilaatigut makku erserput:

“Matumuuna nalunaarutigissavara Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi atorfinnit peersissamaarikkat.

Suliami pissusiviusut:

Suliaq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup allagaani 27. juli 2010-meersuni siusinnerusukkat allaaserineqarpoq, allakkallu taakku ilinnut namminermut 27. juli 2010-mi tunniunneqarput. Allakkat tiguneqarnerat allakkat assilinerat atsiorlugu uppernarsarsimavat.

Allakkani naggasiutitut manna oqaatigineqarpoq:

“Taamaattumik sulinerit aqagu pingasunngornermi 28. juli 2010-mi aallarteqqis-sagit naatsorsuutigaa.”

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup allattoqarfia ullumikkut nal. 8.30-p missaani attaveqarfigaat, nalunaarutigalugulu (...) ullumikkut 28. juli 2010-mi kingusinnerusukkat suliaartorniartutit.

Ullumikkut nal. 14.42 oqarasuaatikkut attaveqarfigaakkat, suliffinnut naatsorsuutigineqartutut soq takkussimannginneritutit paasinialugulu.

Akivarma ullaq sianersimasutit allattoqarfimmullu oqaatigalugu kingusinnerusukkat takkunniartutit, sinileqqissimagavilli sinnartoorsimasutit. Taamatuttaaq oqaatigaat kingusissukkat itersimasutit, eqqarsarsimasutillu suliaartornissannut kingusigalugu, taamaattumillu angerlarsimaannarsimallutit.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup allattoqarfia uangaluunniit attaveqarfingngilat-sigut sulinngitsoornerit ullumikkullu takkunniannnginnerit pillugit.

Suliamik uagut naliliinerput:

Allakkatigut mianersoqqusissamaarnermik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkatigut 27. juli 2010-meersutigut erseqqissumik paasitinneqarputit nalunaaruteqaaqqaarnak sulinngitsooqqikkuit tamanna peersitsinermik nassataqasasooq. Sianerfigineqaraluarlutit ullumikkut suliaartunngitsoornikkut atorfinitsiner-mi isumaqatigiissut sakkortuumik unioqquttipat.

Uanga paasinninnera unaavoq suliaartunngitsoornerit inatsisinik unioqqutitsinerusoq, suliaartunngitsooqqinnerusorlu, taamaattumillu peersissamaarpatsigit.

Matumuuna suliunnaarallartinneqarputit.

Inatsiseqartitsinermi malittarisassat:

Peersitsineq sulianik nalinginnaasumik aqutsisinnaatitaanermik tunngaveqarpoq.

Naggasiut:

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup assilinerat kattuffimmik ilaasortaaffigisannik akuliutitsissaguit tassunga ilanngullugu nassiunneqassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik A-mut allakkatigut 4. august 2010-meersutigut aalajangiivoq A peersinneqassasoq. Allakkanit taakkunannga makku ilaatigut erserput:

"Matumuuna nalunaarutigissavara Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmi atorfinnit ullumikkut peersikkikkut. Taamaalilluni Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmi atorfeqartitaanerit ullumikkut 4. august 2010-mit atuutilersumik atorunnaartutut isigineqarpoq.

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup allagai 28. juli 2010-meersut tunniunneqartut qisuariarfigisimanngilatit, tusarniaanermullu akissuteqarnissamat ullumikkut nal. 12 piffissaliunneqarsimavoq.

Suliami pissusiviusut:

Suliaq Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup allagaani 27. juli 2010-meersuni siusinnerusukkut allaaserineqarpoq, allakkallu taakku ilinnut namminermut 27. juli 2010-mi tunniunneqarput. Allakkat tiguneqarnerat allakkat assilinerat atsiorlugu uppenarsarsimavat.

Allakkani naggasiutitut manna oqaatigineqarpoq:

"Taamaattumik sulinerit aqagu pingasunngornermi 28. juli 2010-mi aallarteqqissagit naatsorsuutigaaara."

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup allattoqarfia 28. juli 2010-mi nal. 8.30-p missaani attaveqarfigaat, nalunaarutigalugulu (...) kingusinnerusukkut suliarternartutit.

28. juli 2010-mi nal. 14.42 oqarasuaatikkut attaveqarfigaakkut, suliffinnut naatsorsuutigineqartutut sooq takkussimannginnerutit paasiniallugu.

Akivutit ullaakkut sianersimasutit allattoqarfimmullu oqaatigalugu kingusinnerusukkut takkunniartutit, sinileqqissimagavilli sinnartoorsimasutit. Taamatuttaaq oqaatigaat kingusissukkut itersimasutit, eqqarsarsimasutillu suliarternissannut kingusigalugu, taamaattumillu angerlarsimaannarsimallutit.

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup allattoqarfia uangaluunniit attaveqarfiginngilatigut sulinnitsoornerit 28. juli 2010-milu takkunnianninnerit pillugit.

Suliamik illit naliliinerit:

Akerliliissuteqarsinnaatitaanerit atorsimangilat.

Suliamik uagut naliliinerput:

Allakkatigut mianersoqqusissamaarnermik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkatigut 27. juli 2010-meersutigut erseqqissumik paasitinneqarputit nalunaaruteqaqaarnak sulinnitsooqqikkuit tamanna peersitsinermik nassataqasasooq.

Sianerfigineqaraluarlutit 28. juli 2010-mi suliar tunngitsoornikkut atorfinitsitsinermi isumaqatigiissut sakkortuumik unioqqutippat.

Uanga paasinninnera unaavoq suliar tunngitsoornerit siusinnerusukku oqaatigineqartut inatsisinik unioqqutitsinerusooq, suliar tunngitsooqqinnerusorlu, taamaattu-millu ullumikkumit atuutilersumik peersinneqarputit.

Inatsiseqartitsinermi malittarisassat:

Peersitsineq sulianik nalinginnaasumik aqutsinnaatitaanermik tunngaveqarpoq.

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu periarfissaqarputit mianersoqqussuteqassamaarnerup imarisai pillugit oqaaseqaatissaqaruit kingusinnerpaamik pingasunngornermi 4. august 2010-mi nal. 12.00 oqaaseqaateqarnissannut.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup assilnera kattuffimmik ilaasortaaffigisannik akuliutitsissaguit tassunga ilanngullugu nassiunneqassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Akileraartarnermik Aqutsisoqarfittulli Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup suliasaqarfiata ilagisaata peersitsineq pillugu nutaamik aalajangiilluni allakkat 5. august 2010-meersut A-mut kukkunikkut nassiussimavai. Allakkat taakku Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup aalajangiinera 4. august 2010-meersooq imarisamikkut pingaarnertigut assigaat.

A Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut allakkatigut 10. august 2010-meersutigut kiisalu allakkatigut 11. august 2010-meersutigut saaffiginnippoq. A allakkani taakkunani peersitsinermut akerliliissuteqarpoq. A-p ilaatigut atortussaattippaa peersinneqarni oqartussaasumit eqqortuunngitsumit suliarineqarsimasooq, peersitsineq atorfinitsitsinermi isumaqatigiissummik aamma unioqqutitsinerusooq, naammagittaalliornissamut periarfissamik suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25 tunngavigalugu ilitserorneqarsimasussaagaluarluni aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmi

suliamik suliarinnittoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsoq. Suliami allagaatinik paasitinneqarnissani A-p aammattaaq qinnutigaa.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik A-mut 12. august 2010-mi imatut allappoq:

“Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik allakkatigut 10. august 2010-meersutigut qinnuigaat suliami illit peersinneqarninnut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarumallutit.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik qinnuigaa suliaq ilinnut sulisumut tunngasoq tunniuteqqullugu, taannalu ilinnut ingerlateqqillugu nassiupparput, takuuk suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 9, imm. 1, tak. § 7, imm. 2.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup ilinnut malugeqqullugu oqaatigissavaa Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik tassaasoq suliaq ilinnut tunngasoq eqqarsaatigalugu suliassaqarfiusoq eqqortoq, taamaattumillu naammagittaalliuutit Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut nassiuppa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut (Aningaasaqarnermut Naalackersuisumut) allakkatigut 13. august 2010-meersutigut saaffiginnippoq. A-p tunngavilersuutit allakkamini 10. august 2010-meersuni aamma 11. august 2010-meersuni saqqummiussani allakkani taakkunani annertunerusutigut saqqummiuteqqippai. A-p Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik qinnuigaa “ingerlatsinermi oqartussaasunut marlunnut” (imminnut attuumassuteqanngitsunut) (tassalu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut) qullersaasutut akisussaasutullu oqartussaasut suliami imminut tunngasumi akuliuteqqullugu.

A-p saaffiginnissutai 10. august 2010-meersoq aamma 11. august 2010-meersoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup allakkatigut 16. august 2010-meersutigut akivai. Allakkanit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup pisortaanit atsiorneqarsimasunit ilaatigut makku erserput:

“Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik suliassaqarfimmi oqartussaasuvoq eqqortoq, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat, siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat, ataanni sulisunik atorfinitsissartutut immikkoortuulluni, taassumalu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi alaffimmi fuldmægtigitut atorfinni atorfinitsissimavaatit.

(...)

Peersitsinissamik aalajangiineq ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaanngilaq, taamaattumillu naammagittaalliornissamut periarfisaq il.il. pillugit iltersuisoqarsimanani. Peersinneqarnissannik aalajangiineq taamaalilluni kukkusuusimanngilaq, taamaattumillu atuussinnaassuseqarluni atuulluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allagaanut 12. august 2010-meersunut uiggiullugu A-p Aqutsisoqarfimmut allakkatigut 18. august 2010-meersutigut piumasaraa Aqutsisoqarfiup peersitsinissamik aalajangiinera 5. august 2010-meersoq pillugu akissuteqartoqasasooq.

A uannut saaffiginnereersoq, uangalu qinnuiginnereersunga, suliami allagaatit aalajangersimasut Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allakkatigut 18. august 2010-meersutigut nassiuppai. Aqutsisoqarfiup allagaanit Aqutsisoqarfiup pisortaanit atsiorneqarsimasunit ilaatigut makku erserput:

“Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup [peersitsinissamik aalajangiineq pillugu, uanga nassuiaatiga] allakkanik 5. august A-mut 2010-mi nassiusseqqissimanini ajuusaarutigissavaa. Kukunerli annertuujunngilaq, tassami Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik peersitsisoqarnissaanik 4. august 2010-mi aalajangereersimammat.

Akissut manna Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik suliami akisusaasutut oqartussasooq suleqatigalugu suliarineqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p Naalackersuisoqarfimmut (Aningaasaqarnermut Naalackersuisumut) saaffiginnissutaa 13. august 2010-meersoq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 20. august 2010-meersutigut akivaa. Allakkanit taakkunanga Naalackersuisoqarfiup pisortaanit atsiorneqarsimasunit ilaatigut makku erserput:

“Siullertut oqaatigineqassaaq illit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit siusinnerusukkut Namminersornerullutik Oqartussat massakut Namminersorlutik Oqartussat ataanni atorfinitsinneqarsimasutit.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit peersitsineq pillugu allakkanik Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit 5. august 2010-mi taama pisussaananak tigusaqarsimanerit soorunalimi ajuusaarutigineqassaaq. Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik tassaavoq sulisuni eqqarsaatigalugit pisuni soraarsitsinernut tunngasuni aalajangiinissamut tamakkiisumik pisinnaatitaasooq.

Allakkanni oqaatigaat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§-it 25, 17, aamma 11 unioqqutinneqarsimasut. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartusani Aqutsisoqarfik Naalackersuisoqarfillu tassaatinneqartut immikkoortut ataatsimoortut, taamaattumillu Aqutsisoqarfiup aalajangiinera pillugu Naalackersuisoqarfimmut oqartussaasutut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaqanngilaq. Taamaallitut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup aalajangiinera Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutiginnaangilat.

Tamatuma saniatigut suliame ilinnut sulisumut tunngasumi allagaatinik paasitinnegarnissat 10. august 2010-mi qinnutigaat, peersitsisoqarnissaanilli aalajangiineq 4. august 2010-mi tigoreersimallugu, taamaattumillu pisumi tassani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 11 atorpeqarsinnaangilaq.

Nalunaaruteqaqqaarani suliartunngitsoornikkut atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik unioqqutitsineq pissutigalugu peersitsineq pineqartillugu soraarsitsinisamik ilimasaarnermi piffissaliussat nalinginnaasut atorpeqarnej ajorput.

Qulaani oqaatigineqartut pissutigalugit suliame annertunerusumik iliuuseqartoqqaqissanngilaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p Aqutsisoqarfimmut saaffiginnissutiminut akissuteqatoqarnissaa Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut allakkatigut 20. august 2010-meersutigut aamma 23. august 2010-meersutigut ilaatigut eqqaasitsissutigaa.

A-p saaffiginnissutai Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allakkatigut 24. august 2010-meersutigut akivai. Aqutsisoqarfiup allakkani taakkunani naggasiutitut nalunaarutigaa suliaq “matuneqartutut” isigineqartoq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik allakkatigut 1. september 2010-meersutigut qinnuigaara A-p peersinneqarnissaanik aalajangiinermi pissutsit aalajangersimasut pillugit itisiliisumik nassuiaateqaqqullugu. Naalackersuisoqarfik aammattaaq qinnuigaara Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup (aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup) Aningaasaqarnermillu Naalackersuisoqarfiup oqartussaasutut ataasiusutut taannaasutullu isigineqarneranut suna inatsiseqartitsinikkut tunngaviusutut isigineqarnerasoq paasissutissiissutigeqqullugu.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik allakkani 21. september 2010-meersuni akissuteqarpoq. Naalackersuisoqarfiup allagaanit Naa-

lakkersuisoqarfiup pisortaanit atsiorneqarsimasunit ilaatigut makku er-serput:

“Akissuteqaat manna Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik suliami akisussaasutut oqar-tussaasoq suleqatigalugu allanneqarpoq.

A tunissutinik eqqunngitsumik tigusaqarneq kiisalu ulluni 26. aamma 27. juli 2010-mi unioqqutitsilluni sulinngitsoorneq pissutigalugit allakkatigut mianersoqqussuteqar-nissamik eqqarsaateqarluni peqataasup isumaanik tusarniaanermik 27. juli 2010-mi ti-gusaqarpoq. Aammattaaq peqataasup isumaanik allakkani 27. juli 2010-mi ersarissu-mik oqaatigineqarpoq taamatut ilioqqinneq peersinneqarnermik kinguneqassasoq.

Peersitsinissamik eqqarsaateqarluni peqataasup isumaanik tusarniaanermik allakka-ni 28. juli 2010-meersuni toqqaannartumik oqaatigineqarpoq suna pillugu A sulinngit-soorsimanersoq. Nammineerluni oqaatigaa sinnartoorsimalluni kingornatigullu su-liartornissaminik isumaqarani.

Taamaattumik sulisup peqataasup isumaanik tusarniaanermi piffissami atorfeqarti-taanerminut tunngasut pisussaaffini suli naammassinngiinnarpagit peqataasup isu-maanik tusarniaanermut killiliussaqaq utaqqissallugu pisariaqanngilaq. Kisianni suli-sup siusinnerusukkut sumiginnaasimanertut sumiginnaaqinneq tamanna qanoq kinguneqassanersoq sulisup nalunngilluinnartariaqaraa pisariaqarpoq.

Unioqqutitsilluni agginngitsoornerit pineqarpata sukkasuumik qisuariartoqassaaq, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup ersarissumik nassuiarpaa taamatut ilioqqinneq sunik kinguneqarsinnaasoq. Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup oqarasuaatikkut A misilillugu suliartoqqugaluarpaa – iluatsinngitsumilli. Tamanna iluaqutaanngimmat peqataasup isumaanik tusarniaanermi piffissap iluani Akileraartarnermik Aqutsi-soqarfiup peersitsinissamik suliaq aallartippaa, taamaanngippat Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup peersitsinissamut periarfissaq annaassammagu.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup A-p pisussaaffimminik sakkortuumik sumigin-naaneranut annikinnerusumik akuliunneq “mianersoqqussutitut” ilusilimmik misi-likkaluarpaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata bilagikkut ilanngussakkut takusinnaavaa Akileraartar-nermik Aqutsisoqarfik naatsorsuutigineqartutut oqartussaasuusoq. Taamaattumillu soorunami soraarsitsinermut piginnaaneqarluni oqartussaasuvoq. (Piginnaatitaan-ermut killiliussaqaq siusinnerusukkut allakkani 8. december 2009-mi, suliaq nr. ..., dok. nr. ..., oqaatigineqarpoq).

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik, Inatsisartut Ombudsmandiannit allakkanik ulloq 30. august 2010-mi ASA-p [Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup, uanga nassuiaatiga] aamma Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat immikkoortortaasa allat akornanni piginnaatitaanermut killiliussaqaq pillugu apeqquteqaammut tunngasumik

“suna inatsisitigut tunngavigalugu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik (aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik) aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik oqartussaasutut ataatsitut assigiittullu isigineqarpat” tigusaqarpoq. Apeqqut taanna siusinnerusukkut allakkatigut 24. oktober 2008-meersutigut aki-neqarpoq.”

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Oqaaseqaammut matumunnga aallaqqaasiutinni oqaatigineqartutut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut inissisimanagera sukumiinerusumik misissorpara. Taamaalillunga oqartussasunik ilusilersuinermut inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq pillugu ataatsimut isumaliutersuutinnik tulliuuttuni siullertut saqqummiuvunga (immikkoortumi 1.1-imi), isumaliutersuutillu taakku suliami matumani tulliuullugit atorpakka (immikkoortumi 1.2-mi) naggataatigullu inerniliussamik saqqummiusillunga (immikkoortumi 1.3-mi).

1.1 Ingerlatsinermi oqartussasunik ilusilersuineq – inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aaqqissuussaanagerat Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi nr. 473-imi, 12. juni 2009-meersumi allaaserineqarsimavoq. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfii tigusatik pillugit inatsisilior-nissamik aamma naalakkersuinissamik pissaaneqarput. Eqqartuussiviit Namminersorlutik Oqartussat pilersitaat Kalaallit Nunaanni suliassaqarfinnut tamanut eqqartuussinissamik pissaaneqarput. Tamanna naapertorlugu inatsisiliornermik pissaaneq Inatsisartuniip-poq, naalakkersuinissamik pissaaneq Naalakkersuisuniilluni aamma eqqartuussinissamik pissaaneq eqqartuussivinniilluni.”

Inatsisartut (eqqartuussiviillu) oqaaseqaammi matumani sukumiinerusumik iserfiginiangilakka, tamannalumi Inatsisartut (eqqartuussiviillu) pisortat ingerlatsiviannut ilaanginnerisa nassatarereerpaat, matumani takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 7, imm. 1-imi uanga Ombudsmanditut sulininni pisinnaati-taaninnik killissalersuineq.

Naalakkersuisut aqutsinerannut tunngavik erseqqinnerusoq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26-mi, 18. november 2010-meersumi aalajangersarneqarsimavoq, pingaartumik Inatsisartut inatsisaanni tassani kapitali 4-mi (§§-imi 22-mit 24-mut). Inatsisartut inatsisaanni tassani

§ 22, imm. 1-ikkut 2-kkullu aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut tassaasut siulittaasoq ilaasortallu arlallit.

Naalakkersuisut aqutsinerat pillugu aalajangersagaq aalajangiisuusoq tassaavoq Inatsisartut inatsisaanni § 23, imm. 1 imaattunik oqaasertaqartoq:

“Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisunut ilaasortat akornanni Naalakkersuisut suliassaqaarfii agguataassavai.”

Tassuuna aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortat suliassaqaarfii-nik agguataarisoqassasoq. Taamaalilluni Naalakkersuisunut ilaasortaq suliassaqaarfimmut imminut tunniunneqartorpiamut aqutsinikkut akisussaasuuvoq. Naalakkersuisunut ilaasortap ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliassaqaarfia tassaavoq naalakkersuisoqarfik (naalakkersuisoqarfilluunniit arlallit), allersarisaminik oqartussaasoqarsinnaasoq, tassa imaappoq Naalakkersuisoqarfiup suliassaqaarfittut akisussaaffiata iluani oqartussaasut. Naalakkersuisunut ilaasortaq tassaavoq naalakkersuisoqarfiup ingerlatsinikkut pisortaa.

Naalakkersuisoqarfiit tassaapput ingerlatsinerami oqartussaasut, taamaalillu-tillu tassaallutik pisortat ingerlatsineranni qitiusut. Oqartussaasoq naalakkersuisoqarfittut soorunalimi inissisimasinnaavoq, taaguutimi “naalakkersuisoqarfik”-mit allaasumik taaneqartaraluaruniluunniit.

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26-mi, 18. november 2010-meersumi § 23, imm. 1 taamaallaat suliassaqaarfiit “siammarlugit” agguataarneqarnerannut tunngasuuvoq. Taamaalilluni naalakkersuisoqarfinni ataasiakkaani “qullersariiaanneq” tassani aalajangersaavigineqanngilaq.

Taamaalilluni naalakkersuisoqarfik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinerami tassaasinnaavoq 1) ingerlatsinerami oqartussaasoq (naalakkersuisoqarfik) ataaseq imaluunniit 2) ingerlatsinerami oqartussaasut arlallit (naalakkersuisoqarfik aamma tassani oqartussaasoq alliunerusoq ataaseq arlallilluunniit).

Aallaaviusoq tassaavoq naalakkersuisoqarfiup suliassaqaarfiata naalakkersuisoqarfimmit namminermit isumagineqarnera.

Naalakkersuisoqarfiup suliassai oqartussaasunit arlalinnit, tassa imaappoq naalakkersuisoqarfimmit aamma oqartussaasumit alliunerusumit ataatsimit

aralinnilluunniit, isumagineqassasut inatsisikkut – imaluunniit inatsit tunngavigalugu – aalajangersarneqarpat aallaavik taanna saneqqunneqassaaq.

Naalackersuisoqarfiup pineqartup iluani oqartussaasut qassiussanersut aalajangersarneqassappat taamaalillutik inatsisit ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit nalinginnaasut aallaavigineqassapput.

Aqutsinermi immikkoortoq ingerlatsinermi oqartussaasutut nammineertutut isigineqassanersoq imaluunniit naalackersuisoqarfiup iluani aqutsinermi immikkoortuinnassanersoq (allaffiunnassanersoq/immikkoortortaaginnaassanersoq) apeqqtut (ilaatigut) tunngaviit makku aallaavigalugit aalajangiiffigineqassaaq (takuuk Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaat "Forvaltningset", 2002, quppernerit 116 tulliilu):

- Inatsisiliornerup il.il. iluini qulaajaaneq.*
- Aqutsinermi immikkoortoq taanna aamma aningaasanut inatsimmi pingaarnertigut ingerlatsinermut nammineq kontoqarnersoq.*
- Periaaseq allagaatinik paasitinneqarnermut allagaatillu nammineq ilumi sulinermi atugassanut atatillugu ineriartortinneqarsimasoq.*
- Suliassat aqutsinermi immikkoortumut suliassanngortinneqarsimasut qanoq annertutigalutillu pingaaruteqartigisutut isigineqartariaqarnerisut.*
- Aqutsinermi oqartussaasup suliassai aqutsinermi immikkoortut allat suliassat eqqarsaatigalugit qanoq erseqqitsigisumik killissalersorneqarsimanersut.*
- Suliassat taakku aqutsinermi immikkoortup taassuma nammineq suliarisarerai (matumani – suliassat aalajangiivigineqartarneri ilaappata - aalajangiinerit aqutsinermi immikkoortup taassuma nammineq aalajangiinerinerai ilanngullugit eqqarsaatigalugit).*
- Aqutsinermi immikkoortumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaqarnersoq.*
- Naalakkiinissamut piginnaatitsineq pillugu apeqqtut.*
- Aqutsinermi ingerlatseriaaseq avatangiisaasoq eqqarsaatigalugu allatigut nammineersinnaassutsip annertussusia.*

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata (Naalakkersuisut Siulittaasuata) - Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup uannut allakkamini 21. september 2010-meersuni aamma eqqaasaatut – ingerlatsinermi oqartussaassutsip ilusilersorneqarnera pillugu isumaliutersuutini uannut siusinnerusukkut saqqummiuppai. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfimmuut uanga saaffiginninnera qitiusumik allaffeqarfissuup annertuumik allanngortinneqarnerat nassataraa, allanngortiterinerummi taassuma oqartussaassutsimik ilusiliinermik nalornissutissaqalersissimmamanga, matumani aqutsisoqarfiit nutaatut pilersinneqartut naalakkersuisoqarfiit ataanni ingerlatsinermi oqartussaasutut nammineertutut isigineqarsinnaanersut imaluunniit aqutsisoqarfiit taakku naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat ilaattut ilaanersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani qupperneq 14 tulluulu aamma qallunaatuuani qupperneq 12 tulluulu aamma 2009-mi ukiumoortumik nalunaarutinni malitseqartitsineq nalunaarutima kalaallisuuani qupperneq 389 tulluulu qallunaatuuanilu qupperneq 338 tulluulu matumani innersuussutigaakka.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut allaffigeqatiginnitarninni – inatsiseqartitsinermik paasinninneq siuliani taaneqartoq innersuussutigalugu - malugeqqullugu oqaatigaara aqutsinermi immikkoortoq (matumani “aqutsisoqarfik”) oqartussaasutut nammineertutut isigisariaqarnersoq naliliisoqassatillugu suliani ataasiakkaani pisunik naliliisoqartarnissaa piumasaaqataasoq.

Taamaattumik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia allakkatigut 2. oktober 2008-meersuni qinnuigaara aqutsisoqarfiit oqartussaasutut nammineertutut isigineqarsinnaanersut aqutsisoqarfiit ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit nassuiaateqqullugu.

Nassuiaammik taamaattumik tigusaqanngilanga. Naalakkersuisulli Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata uannut allakkamini 24. oktober 2008-meersuni ilaatigut nalunaarutigaa “Taamaalillutik aqutsisoqarfiit immikkoortortaqaqarfiillu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu tassaapput taaguutit assigiimmik isumaqartut, aqutsinermi immikkoortunut naalakkersuisoqarfiup ilaatut aaqqissuussaasunut taaguutaasut”. Naalakkersuisoqarfiup paasinninnera taanna Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata allagaasigut 6. juli 2010-meersutigut uppernarsarneqarpoq.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianut oqaatigineqartutut qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusiliineq ersarissoq tassaa-voq aalajangiisuusumik pingaaruteqartoq – inatsiseqartitsinikkut innarlit-saaliinerinnarmuunngitsoq, aammali uanga Ombudsmanditut sulinera eqqar-saatigalugu. Tulliuttuni oqaaseqaatikka matumani innersuussutigaaqka.

1.2. Ingerlatsinermi oqartussaasunik ilusilersuineq – suliaq manna eqqarsaa-tigalugu

A allaffimmi fuldmægtigitut atorfimminit peersinneqarnissami tungaanut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi atorfeqartitaavoq.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik – Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfittut – Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup naalackersui-soqarfittut suliaasaqarfiata (akisussaaffittut suliaasaqarfiata) ataaniippoq.

Apeqqutaasorlu unaavoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik (aamma Aningaa-saqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik) Aningaasaqarnermut Naalak-kersuisoqarfiup ataani ingerlatsinermi oqartussaasuunersoq, imaluunniit Aki-leraartarnermik Aqutsisoqarfik – naak taaguut “aqutsisoqarfik” oqartussaasu-tut nammineertutut inissisimanermik takutitsisuugaluartoq - Naalackersui-soqarfimmi aqutsinermi immikkoortutuinnaq isigisariaqarnersoq.

Apeqqutip taassuma qulaajarneqarnera pingaaruteqarpoq, tassami ilaatigut pissutsit aqutsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqar-sinnaasut pillugit naammagittaalliuutit uanga Atorfeqarfinnut tunniunneqar-sinnaanngimmata, naammagittaalliuutigineqartoq taanna pillugu Aqutsiso-qarfimmi qullersaasutut oqartussaasoq aalajangeereersimatinnagu, takuuk I-natsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. de-cember 2009-meersumi § 13. A-p peersinneqarnissaanik Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup aalajangiinera oqartussaasup alliunerusup aalajangiineranik oqartussaasumut qulliuernerusumut naammagittaalliorsinnaanermik inatsisiti-gut aalajangersagaanngitsumik inatsiseqartitsinikkut tunngavik tunngavi-galugu Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuuti-gineqarsinnaavoq – tassa Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik oqartussaasutut nammineertutut isigineqarsinnaappat.

A-p suliaq pillugu oqaaseqaataa imatut paasivara A-p paasinninnera unaasoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarner-

millu Aqutsisoqarfik tassaasut Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup ataani oqartussaasut nammineertut.

Illua'tungaanili Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup kiisalu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup paasinninnerat unaavoq oqartussaasoq taannaasoq ataasiusorlu pineqartoq, tamannalu Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata taaguut aqutsisoqarfik pillugu paasinninneq pillugu siusinnerusukkut oqaaseqaataanut naapertuuppoq, takuuk qulaani taaneqartut.

Aningaasaqarnermulli Naalackersuisoqarfiup, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup kiisalu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup oqaaseqaataat suliamilu allatigut allaffigeqatigiittarnermi allagaat imminnut ataatigiinneqanngillat.

Makku assersuutitut taaneqarsinnaapput:

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik A-mut allakkamigut 12. august 2010-meersutigut uannullu allakkatigut 18. august 2010-meersutigut oqartussaasutut taavaa, taamatuttaarlu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allakkamigut 12. august 2010-meersutigut A allaat ilaatigut nalunaarfialugu naammagittaalliuutaa Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut "suliassaqarfimmi akisussaasumut" eqqortumut ingerlateqqillugu nassiunneqartoq. Nalunaarut taamaattoq innuttaasunut toqqaannartumik paatsiveerutsitsisussaavoq, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik oqartussaasutut taannaasutut ataasiusutullu isigineqarpat; oqartussaasup ilumini qanoq aaqqissuussisimanera innuttaasunut nalunaarutigissallugu aallaavittut pissutissaqaranilu soqutiginaateqanngilaq.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik allakkatigut 16. august 2010-meersuni oqartussaasutut imminut taagorpoq. Aqutsisoqarfiup allakkani oqaatigaa (Naalackersuisoqarfimmut) naammagittaalliornissamut periarfissaqanngitsoq, tamannalu kukkusuuvoq, Aqutsisoqarfik oqartussaasutut inissisimappat.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup uannut allagaani 21. september 2010-meersuni Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik "suliame akisussaalluni oqartussaasutut" taaneqarpoq. Allakkani taakkunani oqaatigineqarpoq: "Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik atorfinitsitsisartutut oqartussaasuvoq, taamaattumillu oqartussaasuulluni soraarsitsinissamut soorunalimi aamma

pisinnaatitaasoq". Taamatut oqarneq immikkoortumut tulliuuttumut paarlangavoq, immikkoortumimi tassani Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata uangalu allaffigeqatigiinnitsinni immikkoortup 1.1-ip ataaniiittut innersuussutigineqarsimmata; allakkanit taakkunanga siusinnerusukkut oqaatigineqartutut erserpoq Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata paasinninnera unaasoq naalackersuisoqarfik aqutsisoqarfiilu tassaasut oqartussaasoq ataasiusoq taannaasorlu.

Taamaattumik oqaatigisariaqarpara Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmi, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi kiisalu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmi oqartussaasoq ataasiusoq taannaasorlu pineqarnersoq paatsiveerusimaarutigineqartoq.

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara aqutsinermi immikkoortoq - tamatuma paarlattua pingaartumik inatsisiliornermi inatsiseqartitsinikkut erseqqissunik tunngavissalersorneqarsimangippat – ataqatigiinneqarnerni arlalinni oqartussaasutut nammineertuusinnaasoq, ataqatigiinneqarnernilu allani ingerlatsinermi oqartussaasup ilagisinnaagaa, takuuk Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaat "Forvaltningsret", 2002, quppernerit 123 tullialu.

Uanga paasinninnera unaavoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik A-p oqaatigineqartutut atorfeqarfigisaa Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup atani oqartussaasutut nammineertutut isigineqartariaqartoq pissutsit arlallit ikorfartoraat.

Pissutsit taamatut inerniliinermik ikorfartuisinnaasut – ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi taamaassorinnineq immikkoortumi 1.1-imi taaneqartoq aallaavigalugu - tulliuuttuni naatsumik eqqaassavakka.

Siullertut akileraaruserinermik ingerlatsinerup aqunneqarnera pillugu malittarisassat, takuuk akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 2. november 2006-imeersumi kapitali (§ 1) imatut paasineqarsinnaavoq akileraaruseriffik tassaasoq ataatsimoortumik – nammineertutullu oqartussaasoq, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup suliaasaqarfii-nut allanut attuumassuteqanngitsoq. Akileraaruseriffik oqartussaasutut nammineertuunngitsoq malittarisassani takuneqarsinnaanngilaq.

Inatsisartut inatsisaanni § 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Akileraaruseriffiup akileraarutit, matumani aamma toqqaannartumik toqqaannangit-sumillu akileraarutit pillugit inatsisit ingerlappai.”

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi Inatsisartut inatsisaannut tungaviusumi § 1 pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

“Aalajangersakkanut tassunga tunngasuupput pisortani akileraarutininik sunilluunniit ingerlatsinermi inatsit, takuuk inatsisit tunngaviusut § 43-anni oqariaatsip akileraarutip atorneqarnera. Taamaalilluni aalajangersakkami akissarsiat akileraarutaasussat kisimik eqqartorneqanngillat, aammali akitsuutit, soorlu eqqussuinermi akitsuutit, eqquiniaanermi akitsuutit assigisaallu inatsisitigut pisortanut kiffartuussutit.

Ingerlatsinerup qanoq aaqqussuunneqarnissaa pillugu naleqqussaaneq, soorlu ingerlatsineq qitiusumit pissanersoq, imaluunniit nunap immikkoortuinit sinerissamit pissanersoq, aallaavittut naalackersuisut susassaarfigaat. Akileraaruseriffiup siunnessami aaqqussuunnissaa pillugu naalackersuisut pilersaarutaat nalinginnaasumik oqaaseqaatini, siunnersuutip immikkoortuini pingaarnerni eqqartorneqarput.

Oqariaatsimi akileraaruseriffimmi ingerlatsinerit tassaapput inatsisitigut immikkut naleqqussarsimangitsut. Oqariaatsimi ilaatinneqanngilaq Skatterâdi, naleqqussarnissaa kapitali 2-mi siunnersuutigineqarpoq (qangaanerusoq akissarsiat akileraarutissat pillugit inatsisip § 115-iat).”

Oqaaseqaatinit taakkunanga ersertutut oqaaseqaatini immikkut ittuni inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput. Taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisit, akitsuutit pillugit inatsisit inatsisillu taaku assigisaat allat pillugit sullissinerit, ingerlatsivimmut ataatsimut namminersorerullutik oqartussat ataanni inissisimasumut katersuutsinnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Ataatsimoortumik ingerlatsivimmik pilersitsineq kommunini akileraaruseriffiit atorunnaarsinnissaannik kinguneqassaaq. Kommunini akileraaruseriffeqarneq pillugu malittarisassat atuuttut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 55-imi takuneqarsinnaavoq.

Ingerlatsivimmik taamaattumik Namminersorerullutik Oqartussat ataanni aaqqussuussineq tunngaviusumik naalackersuisut akissussaaffigivaat immikkut inatsisiliuuttariaqanngitsoq. Taamaammat nutaamik ingerlatsilernissaaq pillugu tunngaviusumik taamaallaat pisortat akileraarutit pillugit sullissinerat pillugu siunnersuummi § 1-imi eqqartorneqarpoq.

Ataatsimoortumik ingerlatsivik nutaaq kommunini massakkut akileraaruseriviit Akileraartarnermullu Pisortaarfriup [oqartussaasutut nammineertuusup, uanga nassuiaatiga] kat-tutsinneqarnerisigut pilersinneqarpoq, taamaalilluni akileraaruserivik nutaaq kommuninit Akileraartarnermullu Pisortaarfimmit inuttalersorneqassalluni.

(...)

Isertitanik akileraarutinin akitsuutinillu ingerlatsiviup nuna tamakkerlugu oqartussaasutut ataasinngortinneqarnera pisortani ikinnerusunik suleqatissalersitsivoq, taamaalillutik pisortanut akiligassat assigiinngitsut sumiiffimmut ataasiinnarmut saaffiginissutigineqarsinnaalissallutik.

(...)

Naliliineqarpoq akileraartarnikkut ingerlatsiviup nuna tamakkerlugu ataatsimoortumik oqartussaaffigilernissaata kingunerissagaa ataatsimoortumik ingerlatsiviup taassuma immikkoortut akornanni attaveqaqatigiinneq suliffiup iluani uppernarsaatitut isigineqassasut, pisortallu ingerlatsiviini ammasuunissaq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 7 naapertorlugu sulianik takunnissinnaanermut taamaalilluni ilaatinneqartussaanani.”

Aappaattut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik pingaarnertigut ingerlatsinermut aningaasanut inatsimmi nammineq kontoqarpoq. Taamaalilluni Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup pingaarnertut ingerlatsinermut kontoa tassaavoq konto pingaarneq 24, Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfiup (kissalu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup) kontoa pingaarneq tassaalluni konto pingaarneq 20, takuuk 2011-mi aningaasanut inatsit pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 25. november 2010-meersoq. Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup Akileraartarnermit Pisortaqaqfimmit konto pingaarneq 24 2009-mi aningaasanut inatsit pillugu Inatsisartut inatsisaatigut tiguua, Akileraartarnermullu Pisortaqaqfik aamma oqartussaasuusimavoq nammineertoq.

Pingajuattut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup suliassai taamaattuunitik pissutigalugit annertuujullutillu pingaaruteqartuupput.

Sisamaattut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup suliassai Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup suliassai eqqarsaatigalugit erseqqilluinnartumik killissalersugaapput. Taamaalilluni Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik inatsimmik nammineq aqutassaqaqarpoq, taamatuttaarlu akileraartarnermut tungasuni naammagittaalliuuteqartarneq pillugu oqartussaasoq immikkorluinnaq ittoq pilersinneqarsimalluni, tassalu Skatterådi, tak. akileraarusiisarnermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 2. november 2006-imeersumi § 2, imm. 1.

Tallimaattut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup allatigut illumut avammullu suliassai nammineeruttorujussuullugit ingerlanneqartarput. Assersuutigalugit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup taaguut “Akileraartarnermik A-

qutsisoqarfik" saaffiginnissutimini atortarpaa (taaguut "Aningaasaqarnermik Naalackersuisoqarfik" atornagu), nammineq ilisarnaatiminik ilisarnaatilinnik allaffissiaateqarluni, Naalackersuisoqarfimmut attuumani najugaqarfeqarluni (postbokseqarluni), oqarasuaatikkut telefaxikkullu pingaarnertut namminerisaminik normoqarluni – aallaavittullu – namminerisaminik internetsimi nittartaqarluni, takuuk taassuma nittartaga.

1.3 Ingerlatsinermi oqartussaasunik ilusilersuineq – uanga inerniliinera

Uanga paasinninnera unaavoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup ataani oqartussaasutut nammineertutut isigineqartariaqartoq. Taamatut paasinninnerma manna nassatarisariaqarpaa, tassalu suliami A-p peersinneqarneranut tunngasumi uanga annertunerusumik iliuuseqalinnnginninni suliaq Naalackersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliuuteqarfiusussatut suliareqqaartariaqaraa, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersuni § 13.

Taamaattumik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut inassuteqaatigaara A-p naammagittaalliuutaa Naalackersuisoqarfiup aalajangersimasumik suliarissagaa. Matumani oqartussaasup suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneranik ajornartorsiuteqarpat ajornartorsiut taamaattoq isummerfiginngilara.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik qinnuigaara A-p naammagittaalliuutaa Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup aalajangersimasumik suliarilerniarneraa uannut nalunaarutigeqqullugu.

Suliamik uanga paasinninnera A-mut ullumikkut allakkatigut nalunaarutigaara. Oqaaseqaatip assilinera oqaaseqaammi matumani pineqartut kikkussusii ilisarnarunnaarsillugit Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianut ilisimatitsissutitut ullumikkut allakkatigut aammattaaq nassiuppara.

Eqqortussaq anguniarlugu naggasiutitut oqaatigaara Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu inissisimanera matumani isummerfiginngikkiga."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu aqutsisoqarfiup allakkatigut 26. marts 2012-imeersutigut Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik sinerlugu nalunaarfigaanga A-p naammagittaalliuutaa Naalackersui-

soqarfiup aalajangersimasumik suliariniangikkaa. Aqutsisoqarfiup taamaalilluni makku oqaatigai:

“Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi kontorfuldmægtigitut A-mik soraarsitsineq pillugu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup 4. august 2010-meersumik aalajangiinera pillugu suliasamik Inatsisartut Ombudsmandiata inaarsaarinnilluni suliarinninneranut tunngasumik Inatsisartut Ombudsmandiat allakkiatigut 10. marts 2012-meersunik allakkianik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut nassiussimapput.

Inatsisartunut Ombudsmandip Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut inussiarnersumik piunasaqarfigaa, Naalackersuisoqarfiup A-p naammagittaalliuutaanik piviusumik suliarinninnissaanik qinnuwigaa. Pisortanit attuumavallaartumik tunngasumut nalorninaroqarsinnaanera Inatsisartut Ombudsmandip isummerfigisimangilaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata qanoq Naalackersuisoqarfiup A-p naammagittaalliuutaanik piviusumik suliarinnissanersoq Inatsisartut Ombudsmandiat nalunaarfigeqqullugu Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik qinnuwigaa.

Matumuuna Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik sinnerlugu akissuteqassaaq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup A-p naammagittaalliuutaa piviusumik suliasaminut ilanngutissallugu siunertarinngilaa. Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Naalackersuisoqarfik sinnerlugu tamaannga oqaaseqaatinik arlalinnik ilanngussissaaq.

Aammalu Inatsisartut Ombudsmandiata inerniliinermi tassani oqaatigaa, akileraartarnermut aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup ataani pisortaqarfittut namminersortutut isigisariaqartoq, tamatumunngalu tapersiissutitut Inatsisartut Ombudsmandiata inatsisilerinermut tunngasunik atuagassiaqarnerniit, inatsisiliornernit nalinginnaasunit, kiisalu inatsisinit ingerlatsinermut tunngasunit isummaniit tunngaviusuniit innersuussinernik saqummiussivoq.

Soorunalimi Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup utoqqatsissutigissavaa, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfillu pisortat pisinnaatitaaffii pillugit nalunaarutigisaminni aalajangiussanik malinnissimangitsut.

Taamaattorli Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup pisortaqarfittut namminersortuunera imaalitsiaannaq isumaqatigisinnaanngilaa, taavalu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani maanakkut Namminersorlutik Oqartussaasuni pisortanik aaqqissuussinerit siusinnerusukkut inatsisartut siulittaasuata siusinnerusukkullu Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata ersersitsinerinut innersuussiniarpoq.

Aammattaq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. november 2010-meersumi § 23. imm. 1-mut kiisalu tamaannga oqaaseqaatinut innersuussissaaq.

§ 23. imm. 1-imut oqaaseqaatini makkua oqaatigineqarput:

Imm. 1-p § 4, imm. 3-mi maannamut atuuttut ingerlatiinnarpai, oqaatsinut tunngasutigut aqqissuunneri allatut ilusilerlugit, kisiannili imarisai taakkuullutik. Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisuni susassa qarfiinik/ingerlatsiveqarfiinik (akissussaaffeqarfiit/allanngorartarnerit malitsigisaannik) qanoq agguataarneqartassanersut qaqugumulluunniit nammineerluni aalajangertarpari. Naalackersuisut Siulittaasuanut allanit qaffasinnerusumik salliutinneqarnermik taaneqartartoq, tassani kisermaassineq eqqartorneqarpoq. Taamaasilluni akissussaaffeqarfimmut aalajangersimasumut ataatsimut eqqartuussisutigoortumik pisussaassuseqartinneqarsinnaanngitsoq, aammattaq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat aqputigalugit.

Inatsisip § 23-ani imm. 1-mi oqaaseqaatit naapertorlugit Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 20. oktober 1988-imeersumi § 4 imm. 3-mik ingerlatseqqinneq eqqartorneqarpoq. Oqaaseqaatinilu annertunerusumik oqaatigineqarpoq, Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisuni susassa qarfiinik/ingerlatsiveqarfiinik (akissussaaffeqarfiit/allanngorartarnerit malitsigisaannik) qanoq agguataarneqartassanersut qaqugumulluunniit nammineerluni aalajangertarai. Tassani kisermaassineq eqqartorneqarpoq, Naalackersuisut Siulittaasuanut allanit qaffasinnerusumik salliutinneqarnermik taaneqartartoq. Taamaasilluni akissussaaffeqarfimmut aalajangersimasumut ataatsimut eqqartuussisutigoortumik pisussaassuseqartinneqarsinnaanngitsoq, aammattaq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat aqputigalugit.

Taamaasilluni oqaaseqaatit imatut paasineqassapput, Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisuni susassa qarfiinik/ingerlatsiveqarfiinik (akissussaaffeqarfiit/allanngorartarnerit malitsigisaat) qanoq agguataarneqartassanersut qaqugumulluunniit nammineerluni aalajangersinnaagai, tamatumani kisermaassineq eqqartorneqarpoq. Aammattaq taamaasilluni Naalackersuisut siulittaasuut akissussaaffinnik agguavimmut aalajangersimasumut ataatsimut eqqartuussisutigoortumik pisussaassuseqartinneqarsinnaanngitsoq, aammattaq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat aqputigalugit. Tamanna matuma kingornagut isumaqarfigineqarsinnaavoq, taamaasilluni nalinginnaasumik inatsisiliornermit eqqartuussisutigoortumik pingaernerusumik pilersitsisoqarsimasoq, isummallu tunngaviusut tamatumunnga tunuarputtaaq.

Aammattaq isumaqarnarpoq, aqqissuussaannermut pissaanerup nalinginnaasup Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. november 2010-meersumi § 23 imm. 1 kiisalu taamanikkut Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 20. oktober 1988-imeersumi § 4 imm. 3, malikkai. Tamatum kingornatigut Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. november 2010-meersumi § 23 imm. 1. naapertorlugu Naalackersuisut Siulittaasuut taakku ataanni oqaaseqaatit killiligaanngitsumik pissaaneqarpoq. Taanna ima isumaqarpoq, Naalackersuisut Siulittaasuata akissussaaffeqarfiit/allanngorartarnerit malitsigisaat nallarissumillu kisiannili aammattaq napparissumik Naalackersuisut

Siulittaasuata nammineq naleqqussorisani naapertorlugu aqqissuussinnaallugillu aqquataarsinnaagai.

Naalackersuisut Siulittaasuata akisussaaffeqarfiit/allanngorartarnerit malitsigisaat nallarissumillu kisiannili aammattaaq napparissumik Naalackersuisut Siulittaasuata nammineq naleqqussorisani naapertorlugu aqqissuussinnaallugillu aqquataareeraangamigit, aammattaaq piginnaatitaanini ministeriminut suliassissutigisarpaa. Tamatum kingorna ministerip ministeritut akisussaaffimmi iluani ilimanartumik aqqissuussisimaffigisani kissaatigisani malillugit iluarsartuutissagaa.

Iluarsartuussinerulli aningaasartuutinik annertusiinissamik kinguneqassappat, inatsiliortarnermut pissaaneqarfik aningaasaliisarnermut pisortaqarfittut ilanngunneqartariaqassaaq.

Aammali Naalackersuisut ilisimatitsissutitut allakkiaannut 21. november 2007-meersunut aammalu Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianiit Naalackersuisunut ilisimatitsissutitut 27. december 2007-meersunut innersuussisoqassaaq. Tassani oqaatigineqarpoq, qitiusumik allaffissornikkut aqutsisoqarfiani aqqissuussaanermik toqqaanermi aallaaviusoq tassa, naalackersuisunut ilaasortaasunut ataasiakkaanut tamanut naalackersuisoqarfeqassasoq.

Aammattaaq tunngaviliunneqartoq, tassa immikkoortortat ilaat naalackersuisoqarfinniit immikkoortillugit pilersinneqarsinnaasut naalackersuisumullu ataatsimut toqqaannartumik innersuussisarlutik, aammalu tamanna tunngaviusutut siusinnerukkut ilusiusimasumiit allaanerunani, pisortaqarfiillu arlallit naalackersuisup ataatsip ataanni inissinneqarsinnaallutik.

Aammattaaq Inatsisartut Ombudsmandiata Naalackersuisut Siulittaasuanut allakkiaani uani 30. maj 2008-meersumi oqaatigaa:

“Naalackersuisut Siulittaasuata naalackersuisoqarfinnut naleqqiullugu maannamut pisortaqarfiusunik aqutsisoqarfinnik/pisortaqarfinnik namminersortunik immikkoortiterinermik kinguneqanngitsumik, nutaamik aqqissuussinissamik ingerlatsinissaq siunertarisimagaa, tusaatissatut tiguara.”

Taamaattorli oqaaseqaatikka nangitsinikkalu taava naalackersuisumut akisussaasuusumut uanga suli saqqummiunniarpakka, tassami isumaqarama, naalackersuisoq akisussaasuusoq naalackersuisup naalackersuisoqarfiata iluanititut sinniisuusunik ingerlatsisimaneq apeqgutaatinnagu uanga isummannut iliuuseqartariaqarpoq”.

Taamaasilluni Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq, Naalackersuisut Siulittaasuata naalackersuisoqarfinnut naleqqiullugu maannamut pisortaqarfiusunik aqutsisoqarfinnik/pisortaqarfinnik namminersortunik immikkoortiterinermik kinguneqanngitsumik, nutaamik aqqissuussinissamik ingerlatsinissaq siunertaasimannigisoq, siusinnerusukkullu Inatsisartut Ombudsmandianut nalunaarutigineqarsimasoq, tamannalu tusaatissatut tiguneqarsimasoq. Kiisalu Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. november 2010-meersumi § 23.

imm. 1-i taamanernisaq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 20. oktober 1988-imeersumi § 4 imm. 3 naapertorlugu, Naalakkersuisut Siulittaasuanut allanit qaffasinnerusumik salliutinneqarnermik taaneqartartoq, tassani kisermaassineq eqqartorneqarpoq. Taamaasilluni akisussaaffeqarfimmut aalajangersimasumut ataatsimut eqqartuussisutigoortumik pisussaassuseqartinneqarsinnaanngitsoq, aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat aqqutigalugit. Taamaasilluni Naalakkersuisut Siulittaasuata akisussaaffeqarfiit/allanngorartarnerit malitsigisaat nallarissumillu kisiannili aammattaaq napparissumik Naalakkersuisut Siulittaasuata nammineq naleqqussorisani naapertorlugu aqqissuussinnaallugillu agguataarsinnaagai. Matuma kingornagut suli Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ilagaa.”

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allagai 26. marts 2012-imeersut tunngavigalugit allakkatigut 12. april 2012-imeersutigut saaffigaara. Allakkamit ilaatigut makku erserput:

“Illit Naalakkersuisoqarfinni suliamut atatillugu ilinnut namminermet saaffiginninnissaq pisariaqartutut isigaara.

Naalakkersuisoqarfimmut oqaaseqaatikkut 10. februar 2012-imeersukkut inassuteqaatigaara Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi sulisup soraarsinneqarnera pillugu suliaq Naalakkersuisoqarfiup suliarissagaa. Sulisup pineqartup soraarsinneqarnera uannut naammagittaalliuutigaa.

Qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsinik ilusiliinerup erseqqissusia oqaaseqaatinni pingaarnerusutigut apeqquserpara, matumani aqutsisoqarfivit Naalakkersuisoqarfiup iluani oqartussaasutut immikkoortortaqaarfiinnartulluunniit (aqutsinerimi immikkoortutut) inissisimanerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allagai 26. marts 2012-imeersut 10. april 2012-imi tiguakka, taakkualu assilinerat ilanngullugu nassiuppara. Allakanit taakkunannga erserpoq inassuteqaatiga Naalakkersuisoqarfiup malilersaanngikkaa.

Oqaaseqaatima illit Naalakkersuisoqarfinnut ingerlatitaanera, oqaaseqaatinnilu oqartussaassutsimik ilusilersuinerimik, matumani Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup inissisimanera aamma ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pingaarnerusutigut apeqqusiinera ilaatigut isiginiarlugit isumaqarpunga Aqutsisoqarfiup taasuma akissutaanik tigusaqarnera sukumiisumik akissuteqarnermut isigineqarsinnaanngitsoq.

Taamaattumik qinnuigaakkut inassuteqaatiga Naalakkersuisoqarfiup malilersaarneraa Naalakkersuisoqarfiup akissutaanik pilertornerpaamik tigusaqarnera qulakkeeqqullugu.

Inassuteqaatiga malilersaarnagu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiusimappagu qinnuigaakkit tamanna illit Naalakkersuisoqarfimmi ingerlatsinermi pisortatut qullerpaatut (imaluunniit Naalakkersuisoqarfiup pisortaata) uannut toqqaannartumik oqaatigeqqullugu. Matumani isumaliutersuutit 2004-mi ukiumoortumik nalunaarutinini (kalaallisuuani quppernermi 440-mi qallunaatuuanilu quppernermi 358-imi), 2005-imi ukiumoortumik nalunaarutinini (kalaallisuuani quppernermi 97-imi tullianilu qallunaatuuanilu quppernermi 78-imi tullianilu), 2006-imi ukiumoortumik nalunaarutinini (kalaallisuuani quppernermi 527-mi qallunaatuuanillu quppernermi 444-mi) kiisalu 2009-mi ukiumoortumik nalunaarutinini (kalaallisuuani quppernermi 52-imi qallunaatuuanilu quppernermi 45-mi) saqqummiussakka innersuussutigaakka.

Naggasiutitut malugeqqullugu oqaatigaara oqaaseqaatinni oqaatigigiga oqaaseqaatip assilineri Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut nassiukkiga. Tamatumunnga pissutaasut tassaapput tunngaviusumik apeqqutit oqaaseqaatip qitiuumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsumik ilusiliineq pillugu ataatsimut saqqummersitai. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani pisortatut sulisup sulisuma ilaannut oqaatigaa Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup suliami oqaaseqaateqarnera sioqqullugu akuliutsinneqarsimangitsoq.

Qinnuigaakkit Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia suliamut akuliutinneqassanersoq isumaliutersuutigeqqullugu.”

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup allakkatigut 3. august 2012-imeersutigut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnissamut pissutis-saqarsorinnginnini uannut nalunaarutigaa.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 13. august 2012-imeersutigut nalunaarfigaara suliamik suliarinninnera unitsikkiga. Ilaatigut makku oqaatigaakka:

“... ”

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnianngitsoq paasivara.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allagaani 26. marts 2012-imeersuni tunngavilersuineq innersuussutigineraa uannut erseqqarluppoq.

Taamaattoqarsimappat manna erseqqissartariaqarpara, tassalu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup aalajangersakkamik Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26-mi, 18. november 2010-meersumi § 23, imm. 1-imiittumik paasinninnera ersarilluinnartumik paatsuuinermik tunngaveqartoq, matumani aalajangersakkap oqaasertai eqqaaginnarlugit. Naalakkersuisut Siulittaasuata

Naalackersuisoqarfianut (Naalackersuisut Siulittaasuannut) allakkannik 30. maj 2008-meersunik – ataqatigiinnerinik allannguilluinnartumik - Aqutsisoqarfiup inner-suussinera iluarinangitsutut isumaqarfigaara, allakkammi oqartussaasunik ilusilersuineramik nutaamik ersarissaasoqarnissaanik ujartuininnut atatillugu Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata uangalu sivisuumik allaffigeqatigiittarnitsinnut ilaapput.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup ullumikkut akissutaata kingunerisaanik kiisalu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 22 innersuussutigalugu paasissutissiissutiginiarpara A Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmumut pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissaa Civilstyrelsimut inassutigigiga.

A-p uannut naammagittaalliuutaanut tunngatillugu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqarqinnissannut pissutissaqanngilanga.”

Peersitsineq

5.4 Pisortani atorfeqartitaasup ilumoorfiginnittussaataitanera atorfeqartitaasup suliffimmit peersitsineratigut taassuma kiffaanngissuseqarluni oqalussinnaatitaaneranik oqartussaasup killilersuisinnaaneranut tunngavilersuutaasinnaanngilaq. Suliffimmit peersitsinerumut atatillugu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginneq aamma amigartumik tunngavilersuisimaneq.

A-p atorfeqartitaanermi allanngortitsineq pillugu kommunip aqutsisoqarfiani sulisunut tamanut e-mailimik nassiussineq pissutigalugu K Kommunip atorfimmit peersitsinera naammagittaalliuutigaa.

A isumaqarpoq suliffimmit peersitsineq suliame attuumassuteqaranilu pisumut naapertuutinngitsoq, kiffaanngissuseqarlunilu oqaaseqarsinnaatitaanini kommunip e-maili pissutigalugu peersitsinermigut innarlarsimagaa. K Kommunip suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuisarneq pillugit malittarisassanik unioqqutitsinera A-p aammattaaq naammagittaalliuutigaa.

K Kommunip ilaatigut e-mailimi oqaaseqaatit saqqummiunneqartut ilaatigullu K Kommunimi atorfeqartitaasunut tamanut kommunip intranetsia atorlugu nassiunneqarsimanerat pissutigalugit A-p suliffimmit peersitsisimanera isorisariaqartutut Ombudsmandip isigaa.

K Kommunip suliffimmit peersitsinermut atatillugu suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanninnera tamatumalu saniatigut kommunip aalajangiinnerminik naammattumik sukumiissuseqanngitsumik tunngavilersuisimanera isorisariaqartutut Ombudsmandip isigaa, matumani inatsiseqartitsinikkut malittarisassanut suliama attuumassuteqartunut naammattumik sukumiissuseqanngitsumik innersuussisimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

K Kommunip suliama sulisumut A-mut tunngasumi nalunaarsueriaasia allagaatinillu toqqortarinnittarneq pillugu inatsimmik unioqqutitsisimanera naammaginangitsutut Ombudsmandip isigai (j.nr. 2010-324-0005, oqaaseqaat 18. april 2012-imeersoq).

A atorfeqartitaanerminut tunngasuni allannguinerit pillugit e-mailimik isornartorsiuisumik kommunimi atorfeqartitaasunut tamanut nassiusseersooq K Kommunip suliffimmit peersitsinera tamatumunngalu atatillugu suliamik sularinninnera pillugit naammagittaalliuut eqqartuussissuserisumit B-mit A sinnerlugu nassiussisumit 9. december 2010-mi tiguaru. Naammagittaalliummi oqaatigineqarpoq suliffimmit peersitsineq suliama attuumassuteqaranilu pisumut naapertuuttuunngitsoq. Tamatuma saniatigut oqaatigineqarpoq suliamik sularinninnermi suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuisarneq pillugit malittarisassat pingaaruteqartut malinneqarsimangitsut.

A-p atorfimmi allannguinerit e-mailimi eqqaasani pissutigalugit K Kommuni eqqartuussisunut suliassanngortissimavaa. E-maili taanna suliffimmit peersitsinermut tunngaviusimavoq. Eqqartuussissuserisup B-p uanut tamatumunnga atatillugu oqaatigaa eqqartuussivikkut suliaq suliffimmit peersitsinissamik aalajangiinnermut attuumassuteqanngitsoq.

Taamaattumik oqaaseqaammi matumani suliffimmit peersitsinissamik aalajangiineq pillugu apeqqut kisimi sammineqarpoq.

Pisut suliffimmit peersitsinerup tungaanut ingerlasimanerat

K Kommunip A inuussutissarsiornermut siunnersortitut atorfimmit allakkatigut 16. marts 2010-meersutigut soraarsippaa, isumaqatigiissut (overenskomst) tunngavigalugu 2010-mi junip naanerata tungaanut nalinginnaasumik piffissalerlugu, A-lu tamatumunnga peqatigitillugu neqeroorfigalugu nutaamik atorfinitsinniarlugu, atorfinitsinermi atugas-

sarititaasut allanngortillugit isumaqatigiissullu (overenskomst) alla tunngavigalugu. Allakkat taakku piffissaagallartillugu tunniunneqarsi-manninnerat K Kommunip allakkani 27. april 2010-meersuni nassuerutigaa, soraarsitsinissamullu piffissaliussaq 2010-mi julip naanerata tunngaanut sivitsorlugu.

Eqqartuussivikkoortitsinissaq pinngitsoortinniarlugu isumaqatigiissut tamatuma kingornatigut suliarineqarpoq, taannali atsiorneqanngilaq, A-lu kommunaldirektørip tullianut saaffiginninnermi kingornatigut 2010-mi augustimi septemberimilu akissarsiassanik tunineqarluni.

A-p eqqartuussissuserisuata B-p allakkat K Kommunimut 30. september 2010-mi nassiuppai, atortussaattillugulu A suli atorfeqartitaasoq, kommunillu soraarsitsinissamik nutaanillu atugassaqaqtitsilluni atorfinitsitsinissamik pilersaarutini unitsissimagai.

K Kommunip eqqartuussivikkoortitsinissaq pinngitsoortinniarlugu isumaqatigiissutissatut siunnersuut nutaaq nutaanik atugassaqaqtitsilluni nutamik atorfinitsitsinissamik imaqartoq 5. oktober 2010-mi nassiuppaa, tamatumalu kingornatigut oqaatigineqarpoq eqqartuussivikkoortitsinissaq pinngitsoortinniarlugu isumaqatigiissuteqarnissamut ullunik arfineq pingasunik piffissaliisoqartoq, tassa imaappoq piffissaliussaq 13. oktober 2010-mut killeqartoq. Kommunip A tamatuma kingornatigut e-mailikut qinnuigaa allaffini allaffimmilu atortorissaarutit allat 29. oktober 2010-mi sulinerup naanerani qimassimassagai uppernarsaqqullugu.

A-p eqqartuussissuserisua B oqarpoq A-p K Kommuni 13. oktober 2010-mi nalunaarfigisimagaa isumaqarluni kommunip soraarsissimagaani, tassami atorfeqartitaanermi annertuumik ajorseriaatilinnik atugassaqaqtitaalluni atorfeqartitaanertut isigisaminut nuunnissani kissaatiginngin-namiuk.

E-mailimik nassiussineq suliffimmillu peersitsineq

A-p e-mail "K Kommunimi siunnerfik nutaaq"-mik qulequtalik imaattoq kommunimi atorfeqartitaasunut tamanut 14. oktober 2010-mi nassiuppaa:

"Hej tamassi

K Kommunimit qanoq pineqartarneq pillugu suleqatinnut tamanut matumuuna unneqqarissuuniarpunga.

Isumaqarpunga pissutsit tamassi ilisimasariaqarisi.

Kommunimi kina ataatsimut sinniisuaa?

K Kommunip kommunimi atorfeqartitaasut akissarsiaannik suliarinninnermini siunnerfini allanngortissimavaa, tamannalu ataani atsiortumut piviusuuvoq.

Teknikkeqarnermik ingerlatsivimmi siusinnerusukkut 2008-mi septemberip tungaanut sulivunga. Inuusutissarsiornermut immikkoortortaqaarfimmit sianerfigineqarpunga aperineqarlungalu K Kommunimi inuusutissarsiornermut siunnersortitut atorfik soqutigineriga. Akuersaartumik akivunga – massakut atorfigisanni atorfeqartitaaninni akissarsiakka atugassarititaasullu taakkuusut pigiinnassagikka K Kommunip akuerisinnaappagu. Tamanna K Kommunip akueraa. SIK-p isumaqatigiissutaa malillugu isumaqatigiissuteqarpunga, ukiut suliffiusimasut amerlassusiat eqqortoq atorlugu, atorfillu tassaavoq immikkoortortaqaarfimmi pisortatut atorfimmi fuldmægtig.

K Kommunip massakut soraarsippaanga, AK-tullu sulineq pillugu isumaqatigiissuteqartillunga atorfinitseqqinniarlunga, tamannalu akerliuffiginngilara – malittari-sassalli tunngavigalugit ukiut suliffiusimasut amerlassusiat tigummiinnarusullugu – K Kommunilli siunnerfiani nutaami isumaqatigiissutit (overenskomster) soqutigineqanngillat – tassa imaappoq akissarsiat ikileriarujussuassasut. Immikkoortortaqaarfimmi pisortatut atorfinitseqqinneqannginnissara akueraara.

K Kommunilli neqeroorutaa akueriniangilara ukiorpassuit suliffigisimasakka annaarusunnginnakkitt – kommunip inatsisilerituua ... allappoq – issuaaneq aallartippoq:

Matuma kingornatigut pissutissaqarluni **A-p 1. oktober 2010 aallarnerfigalugu akissarsiaqartitaanermigut inissisimammanera isumaqatigiissut tunngavigalugu eqqortuusoq** pillugu makku nalunaarutigineqassapput:

Akuersinissamut piffissaliussa qaalajangiusimaneqarpoq: Pingasunngorneq 13. oktober 2010.

Eqqartuussivikkoortitsinissaq pinngitsoortinniarlugu isumaqatigiissut akuerineqanngippat uppersaqquneqarpoq A-p allaffini tallimanngornermi 29. oktober 2010-mi sulinerup naanerani qimassimassagaa allaffimmilu atortorissaarutit allat peersimassagai uppersaqquneqarpoq, taamaalilluni pinngitsaaliilluni anisitsiniarnermik suliaq pinngitsoortinneqarsinnaaqqullugu.

Inatsisilerituup akissarsiat amerlanaarlugit tunniunneqartut matumani siorasaarutigai.

A-p piffissami 01.11.2008-mit manna tikillugu amerlanaarlugit akissarsiarisimasaasa 175.000 kr.-t il.il. (K Kommuni nammineq ilumini atugassatut allakkiaani pigineqartumi oqaatigineqartutut qaammammut 5.000 kr.-t) utertillugit akileqquneqarnerat K Kommuni tunuartippaa.

Taakkua oqarnerat malillugu akissarsiat amerlanaarlugit tunniunneqartut 175.000,- kr.-t kommunimut akiitsorileriaataarikka (allakkiaq taanna uannut soq paasisutissiissutigineqarsimanngisaannarpa??)

Taamaalluni K Kommuni massakkut eqqartuussivikkut suliassangortinneqassaaq, suliamut attuumassuteqanngitsut tunngavigalugit soraarsitsineq pillugu.

Taamani K Kommuniusumi massakkullu K Kommunimi ukiorpassuarni sulisimanera taamatut unitsinneqartussanngormat matumuuna ajuusaarutiginiarpara.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunaldirektør D-ip e-maili A-mut ulloq taanna nal. 11.38-mi nasiuppaa. E-maili taanna A-p e-mailikkut ulloq taanna nal. 11.41-mi akivaa. Kommunaldirektør D-ip e-mailia kommunimit uannut nassiunneqanngilaq.

A suliffimmit peersitsineq pillugu allakkanik 14. oktober 2010-meersunik ataani issuarneqartunik ulloq taanna nal. 12.45-p missaani tunineqarpoq:

“Suliffimmit peersitsineq

K Kommunimi sulisunut tamanut e-maili ullumikkut nassiunneqartoq pissutigalugu suliffinnit matumuuna ingerlaannartumik atuutilersumik peersinneqarputit, taanna atorfeqartitaasutut sulinermi pisussaaffigisannik sutigut tamatigut unioqutitsinerummat.

Qinnuigineqarputit allaffiit massakkorluinnaq imaaqqullugu, illit nammineq pigisatit allafimmit peeqqullugit kommunillu allaffianut matuersaat tunniuteqqullugu.

Suliffimmit peersitsineq pillugu allakkat ukua pisortarisannit ...-mit ilinnut tunniunneqassapput.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Uannut naammagittaalliuut

Eqqartuussissuserisup B-ip A sinnerlugu naammagittaalliuutaa 24. november 2010-meersoq ataani issuarneqartoq 9. december 2010-mi tiguara. Naammagittaalliummi oqaatigineqarpoq suliffimmit peersitsineq suli-

mut attuumassuteqanngitsut tunngavigalugit pisimasoq, pisumullu naapertuuttuunngitsoq. Tamatuma saniatigut oqaatigineqarpoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuisarneq pillugit malittarisassat pingaaruteqartut unioqputinneqarsimasut:

“ ...

K Kommunip suliamik suliarinninnera pillugu naammagittaalliuut

Sullitama A-p K Kommunimi suliffimmit peersinneqarnerata kingunerisaanik sullitama soraarsinneqarneranut atatillugu kommunip suliamik suliarinninnera matumuu-na naammagittaalliuutigaa, isumaqarama atorfinitsitsineq ingerlatsinerlu pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassat kommunip unioqputissimagai.

Sullitama K Kommuni 13. oktober 2010-mi nalunaarfigaa isumaqarluni kommunimit soraarsinneqarluni, tassami atorfinitsitaanermi atugassarititaasunut annertuumik ajorseriaatilinnut nuunnissani kissaatiginnginnamiuk.

Tamatuma kingornatigut sullitara K Kommunip ingerlatsiviinut tamanut mailikkut 14. oktober nassiussivoq, matumani pisimasumik qanoq misigisimanini tamannalu pillugu isummani oqaluttuaralugit (ilanngussaq 1). Kommunaldirektør D tamatuma kingorna saaffiginnissummut “tikini qullarlugu” inussiarnersumik inassuteqaateqarpoq, sullitamalu ingerlaannartumik utoqqatserfigaa neriorsuillunilu taamatut pisoqaqqissanngitsoq. Sullitara kingusinnerusukku ulloq taanna ingerlaannartumik atuutilersumik peersinneqarpoq. Maili 14. oktober 2010-meersoq peersitsinermut tunngaviuvoq, K Kommunimmi maili atorfeqartitaanermi pisussaaffinnik unioqputitsinertut isigimmagu (ilanngussaq 2). Sullitama allaffini ulloq taanna imaarpaa suliffillu qimallugu.

Sullitara suliffimmit peersinneqarami suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqarsimanngilaq.

Tamatuma kingorna sullitama kommunillu akornanni attaveqatigiittoqarsimanngilaq. Pisumut sanilliullugu suliffimmit peersitsineq suliambut attuumassuteqanngitsutut pisunut naapertuutinnngitsutut tamatuma kingorna nalilerpara, sullitamami inatsimmi tunngaviusumi qulakkiigaasumik killiligaanani oqaaseqarsinnaatitaanerata ingerlatsivik kanngunarsanngilaa, tassami maili nassiussaa taama ingasatsigisumik peersitsinissamut tunngavissiisumik ilumoorfiginninngitsuliortutut assuarnartuliorutullu isigineqarsinnaanngimmat. Ingerlatsivik ingerlatsiviup suliami qisuariaqqaarnerminit aammattaaq pituttugaavoq, inussiarnersumik piumaffiginninnermigut eqqortuliorami – suliamilu pineqartumi ingerlatsiviup inatsiseqartitsinermi tamanna sakkussatuaaraa.

Inatsisartut Ombudsmandiat aammattaaq qinnuugaara inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinermi qularnaveeqqutinik pingaaruteqartunik suliami sumiginnaasoqarsima-

nersoq misissoqqullugu - matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq, tunngavilersuineq naammagittaalliornissamullu ilitersuutit pillugit malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Eqqortussaq anguniarlugu malugeqqussavara sullitama K Kommunillu akornanni eqqartuussivikkut suliamik ingerlasoqartoq. Eqqartuussivikkut suliami apeqqutit sullitama atorfinitsitaanermi atugassarititaasut ajorseriartut akuersaarnissaannut imaluunniit ilumut soraarsinneqarsimasutut isigisariaqarneranut kiisalu tassunga atatilugu suliamut attuumassuteqanngitsumik tunngaveqarluni soraarsitsinermut atatilugu sullitama ajunngitsorsiaqarnissaanut tunngapput. Sullitama peersinneqarnera sioqquterujussuarlugu eqqartuussivimmi suliaq taanna aallartippoq pisorlu una kingulleq taamaalilluni eqqartuussivimmi suliamut ilaanngilaq, eqqartuussivimmi misilinneqartussatut kissaatigineqartumi aalajangiinissamut pingaaruteqartussaannut nalilerneqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni 16. december 2010-mi imatut allaffigaara:

"Naammagittaalliut ilanngussartalik Ombudsmandip tiguaa, taakkualu assilineri ilanngullugit nassiuppakka.

Naammagittaalliuttip Ombudsmandeqarfimmit kalaallisuumut nutserneqarnera aamma ilanngullugu nassiuppara.

Kommuni qinnuigaara naammagittaalliut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, mappilu allagaatinik sulisumut A-mut tunngasunik imalik misissugassanngorlugu uannut nassiuteqaqqullugu.

Kommunip akissutaa A-mut imaluunniit taassuma eqqartuussissuserisuanut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut saqqummiunneqarsinnaavoq.

Pissutsit e-mailimi taaneqartut A-p peersinneqarneranut tunngasut pillugit eqqartuussivikkut suliamik ingerlasoqartoq eqqartuussissuserisup oqaatigisimammagu oqaatigaara uanga misissuina oqaaseqaatit A-p e-mailikkut nassiussaanit ersertut ilumut eqqortuunerannik apeqqummut tunngasuunngimmata.

Taamaalilluni misissuineq manna apeqqutinut ukununnga tunngasuuvoq:

- A-p kommunimi sulisunut allanut e-mailimini sulisitsisuni (K Kommuni) pillugu isornartorsiuusumik oqaaseqaateqarsinnaatitaanera.

- Peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermut atatillugu suliamik suliarinnineq."

K Kommunip allagaasigut 31. januar 2011-meersutigut paasitinneqarpunga kommunip inatsisilerinikkut siunnersortaata napparsimanera kommunip tusarniaaninnut qaqugu akissuteqarsinnaaneranun sunniuteqassasoq.

K Kommuni akissuteqaqqullugu mappilu allagaatinik A-mut tunngasunik imalik nassiteqaqqullugu 16. marts 2011-mi nukingisaarpara. Kommunip akissutaa una kisiat 31. marts 2011-mi tiguara:

“(…)

Eqqartuussivikkut suliaq pillugu:

(…)

Ombudsmandimut naammagittaalliut pillugu:

Naammagittaalliutigineqartup aalajangiusimavaa naammagittaalliortumik **suliffimmit peersitsineq** eqqortuliorderusoq suliffimmi pisussaaffinnik paarsinerlunneq sualummat **aamma** peersitsineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassani najoqqutassat malillugit ingerlanneqartoq.

Naammagittaalliuteqartup suliassaminik pingaarnernik paarsinissaminut aalajangiisumik pisussaaffeqarnera, sulisitsisumillu isornartorsiunerup sinniisoq aqquitalugu sunngiffimmi pisariaqarnera imaluunniit qullersarisamik qaninnerpaamik toqqaannartumik oqaloqateqarnikkut pisariaqarnera siullertut taaneqartumut tunngatillugu aalajangiusimaneqarpoq.

Naammagittaalliuteqartup mailikkut 14. oktober 2010-mi nassiussamigut akerlilersuerpalaartumik nipeqarnermigut naammagittaalliuteqartumik misiginneqataansaq ajornerpaamillu kommunimi sulisut akornanni sulisitsisup tungaanut akeqqersimaarnissaq siunertaraa.

Siunertatut kingullertut taaneqartumut tunngatillugu sulisup inatsisit unioqqutippai kommunillu sulisunut malittarisassiaanut toqqaannartumik akerliulluni, soorlu aamma taanna malillugu sulinerup nalaani “internetsimik atuerusaarnek” inerteqqutaa-soq, tassami sulinerup nalaani pippat taava piffissaq tassunga atorineqartariaqarpoq.

Tassunga ilanngullugu naammagittaalliuteqartup mailikkut nassiussamini oqaatsit atugai, kommunip “ingerlatsinerminik allannguisimanera” oqaatigaa misigisimallunilu “ajortumik pineqarluni”.

Isummersuutit tamakku akerlilersuiniutaasut eqqumiipput naammagittaalliuteqartuq sanasutut ilinniarsimasuusup HK-tut ilinniarsimasut isumaqatigiissutaannut inis-sinneqarsinnaanissani **naatsorsuutigisinnaanngimmagu**, naammagittaalliuteqartorlu atorfinitseqqinneqarnissamut isumaqatigiissutitigut eqqortumik inis-sinneqarnissaanik **neqeroorfigineqarmat** (kommunip tassunga tunngatillugu piffissami aningaasarsianik amerlanaaraluni tunniussaminik 175.000 kr.-iusut missaaniittunik utertitsiniarnini unitsiinnarmagu!), kommunillu sulisunut tamanut naligiissuseqartit-sinissamik tunngaviup malinneqarnissaanik eqqortinneqarnissaanillu inatsisitigut pi-

sussaaffeqarnera naammagittaalliuuteqartup nammineq **nalunnigimmagu** imaluunniit **nalunnigittariaqaraluarmagu**.

Kingullermut taaneqartumut tunngatillugu - peersitsinermit suliassat suliarineqartarneranni malittarisassatigut najoqqutassanik eqqortitsinermit - makku atortussaatinneqarput:

Suliffimmik paarsinerlunnerup sualunnera peersitsinissamut tunngaviusumut ersarilluinnartumut ataneqartinnagu qularutissaanngippat tusarniaasussaataanerup pisuni tamavinni inatsiseqartitsinikkut isiginiarneqarnissaa qularutigisariaqartoq isiginiartariaqarpoq.

Illua'tungiusup isumaanik imaqarniliornermit tusarniaavigineqarsimappat tamanna naammattutut isigisariaqarpoq.

D-ip 14. oktober 2010-mi 11:38 mailikkut nassiussaanut atatillugu taanna naammagittaalliuuteqartup isumaanik tusarniaasussaataanerup naammattumik ingerlanneqarneratut isigisariaqarpoq. Naammagittaallioortup akerliuniarnini mailikkut minutsit pingasut qaangiuttut akineqareernermit unitsippaa (11:41).

Eqikkaaneq:

Naammagittaalliuutigineqartumut manna atortuutinneqarpoq, naammagittaallioortup eqqartuussissuserisua eqqartuussivimmu suliassanngortitsiutigaluni Ombudsmandimut naammagittaalliornermit naammaginangitsumik "eqquiniaavoq", "siullermi eqquinnikkuni aappaani eqquumaarami"!

Naggasiutigalugu oqaatigineqassaaq mappi allagaatinik naammagittaalliuuteqartumut tunngasunik imalik allagaatinik Ombudsmandip naammagittaalliummut matumunga aalajangiineranut pissutsinik pingaarutilinnik imaqanngimmat, mappili suliami allagaatinik imalik Ombudsmandimut nassiunneqarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Mappi allagaatinik sulisumut tunngasunik imalik nassiuteqqullugu 24. maj 2011-mi nukingisaarutigaa, K Kommunillu ilassutitut akissutaa imaattoq 7. juli 2011-mi tigullugu:

"Naammagittaallioortup eqqartuussissuserisuata tusarniaanermut akissutaa 8. juni 2011-meersoq – K Kommunip Inatsisartut Ombudsmandiannut allagai 7. juni 2011-meersut kiisalu oqaaseqaat mailikkut 31. marts 2011-meersukku maanngaanniit nassiunneqareersimasoq tunngavigalugit K Kommunip makkua matumuuna oqaatigisavai:

A-p K Kommuni pillugu isornartorsiulluni oqaaseqaataa sulisunut tamanut mailikkut nassiunneqartoq pillugu K Kommuni isumaqarpoq tassunga (kommunip sulisitsutut inissisimaneratut) isornartorsiuneq aqqtissat allat atorlugit pisussaasoq, i-

maanngitsorli kommunip intranetsia (namminerimi e-mailikkut aaqqissuussaa) aq-qutigalugu. Mailimi nassiunneqartumi taamaattumi allamik siunertaqartoqarsimani-anngilaq aqutsisut kommunip sulisuinit allanit isiginerlunneqalernissaa anguniar-neqartoq, aammattaaq tamatuma sunniutigisinnaasaanik sulisut akornanni tujor-misoqalersinnaanera pisinnaalluni.

E-maili A-p allataatut ittip tamanut nassiussorneqarnermigut ajoqusiinermik kingu-neqarsinnaasoq K Kommunip ilungersunartorujussuurtut isigaa, taamaattumillu kommunip paasinninnerpiaa unaavoq, tassalu A-p ilumoortuunngitsuliorluni pissu-silersornermigut sulinermit tunngasunik pisussaaffimminik saneqqutsisoq, taman-nalu atorfeqarnermut tunngasuni pisussaaffinnik ilungersunartumik sumiginnaaner-tut isigisariaqarluni.

K Kommunip Sulisunut Ilitersuusisiaa naapertorlugu pisussaaffinnik ilungersunartu-mik sumiginnaaneq suliunnaarsitaanermik malitseqartinneqarsinnaavoq sulisunut pisortap sumiginnaanerup ilungersunassusianik nassuiaareertera tunngavigalugu. Sumiginnaasimaneq aalajangersimasoq taanna aallaavigalugu pineqaatissiinermut ataneqartillugu pissutsit nalaatat pillugit imatut piunasaqaateqarneq naammassine-qarpoq; Suliunnaarsitsineq.

Suliunnaarsitsinermik aalajangiineq eqqarsaatigalugu Sulisunut Ilitersuusiamit aam-mattaaq erserpoq allakkanik ingerlateqqinneqattaartussanik nassiussineq inerteq-qutaasoq, taamaaliortoqarpallu uparuussuteqarnermik malitseqqassasoq. E-maili suli-sunut tamanut nassiunneqartoq taamaattuussusia tunngavigalugu allakkatut ingerla-teqqinneqattaagassatut aammattaaq assersuunneqartarpoq.

Uparuussuteqarneq kommunaldirektør D-imit nal. 11:38 tunniunneqarpoq ullormi e-mailip nassiunneqarfiani (nal. 11:03). A uparuussuteqarnermut nal. 11:41 akissuteqar-poq.

Nalunaaquttap akunnerata affaata missaa qaangiuttoq – nal. 12:45 – suliunnaarsitsi-neq A-mut nalunaarutigineqarpoq. Taamaalilluni suliunnaarsitsineq pisimasumut imaaliannaq ataneqartillugu pivoq, tamannalu Sulisunut Ilitersuummi pineqartu-nut aamma naapertuuppoq.

Pisussaaffinnik sumiginnaanerup ilungersunassusia isiginiarlugu, tassa uparuussute-qarneq, A-p kommunaldirektør D-imit uparuussuteqarnermut akissutaa, kiisalu pisu-mut ataneqaqqartumik suliunnaarsitsineq, K Kommunip, tunuliaquteqartitsineq tunngavigalugu, qanoq ililluni suliassat sularineqartarnerannik malittarisassanik sa-neqqutsisoqarsimanersoq takusinnaanngilaa. Tamatuma saniatigut suliunnaarsitsi-nissaaq pillugu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq eqqarsaatigalugu tusarniaaneq taanna imaqarniliornikkut naammassineqarpat tusarniaanertut naam-mattutut atuutsinneqarpoq.

K Kommunip Sulisunut Ilitersuusisiaa uani takuneqarsinnaavoq (pingaartumik qup-pernerit 11 aamma 13):

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommunip sulisoqarnej pillugu mappersagaani quppernertit 10-mit 13-imillu makku erserput:

“Malittarisassanik eqqaasitsinerit, mianersoqqusinerit, soraarsitsinerit erngertumillu soraarsitsinerit:

Mianersoqqusinerit pineqaatissiinerillu tamarmik pisassapput suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma sulinermut isumaqatigiissutit mianeralugit.

Unioqqutitsinerit makku mianersoqqusiffiusassapput:

- Aammaartumik inortuineq. (Nal. 09.00 kingorna).
- Akuerineqarani sulinngitsoorneq.
- Imigassamik ikiaroorartumilluunniit sunnertisimalluni suliartorneq.
- Sulinerup nalaani imigassartorneq ikiaroorartutortornerluunniit.
- Suliartortarfinni nikerartuni akunnernik 15-inik amigaateqaqqinnermi.
- Sulinerup nalaani akuerineqarani suliffimmiinnginneq.
- Peqqussutigneqartunik malinnikkumannginneq.

Mianersoqqussuteqarnissaq sioqqullugu sulisoq minnerpaamik tusarniaaffigineqarsimassaaq.

Oqaatsit atornejartut:

Malittarisassanik eqqaasitsineq:

Sulisup pissutsiminik allannngortitsisariaqarneranik eqqaasitsissut. Malittarisassanik eqqaasitsineq taanna allagannngorsimassaaq assilineralu piffimmi sulisoqarnermik suliarinnittumut nassiunneqarsimassalluni. Arlaleriarluni malittarisassanik eqqaasitsisoqarsimatillugu mianersoqqusummik tunisisoqartassaaq.

Mianersoqqussut:

Mianersoqqusinermi sulisup sulinermini pissusilersuutaanik aalajangersimasunik allannngortitsinissaq siunertarineqartarpoq. Mianersoqqusisoqartussaatiillugu tusarniaasoqartassaaq. Mianersoqqussut qaammatit pingasut qaangiunneranni malitseqartineqartassaaq. Mianersoqqussutit tamarmik allagannngorlugit tunniunneqartassapput. Mianersoqqusummut ilanngullugu oqaatigineqassaaq unioqqutitseqqinneq sulinermi isumaqatigiissutit naapertorlugit siumut ilisimatitsinikkut soraarsitsinermik nasataqassamat. Qaammatit arfinillit qaangiunnerisigut mianersoqqussutaasimasut atorunnaassapput.

Soraarsitsineq:

Soraarsitsisoqartarpoq sulisup mianersoqquneqareeraluarluni pissutsiminik allanngortitsisimannginnera paasineqarpat tamannalu allaaserineqarsimappat. Sulisup suliaminut sapernera paasineqarsimappat allaaserineqarsimappallu soraarsitsisoqarsinnaavoq.

Aamma soraarsitsisoqarsinnaavoq suleqatigiinneq ajornartorsiutaappat, aqqissusaanermik allannguisoqarpat missingersuutinillu allannguisoqarpat.

Soraarsitsisoqartinnagu allatigut aaqiiniartoqarsimassaaq.

Aammattaq uparuaanerit mianersoqqusinerillu assigiinngitsut isiginiarlugit ataatsimut naliliinikkut soraarsitsisoqarsinnaavoq.

Ingerlaannartumik soraarsitsineq:

Ingerlaannartumik soraarsitsisoqartarpoq annertuumik unioqqutitsisoqartillugu, pissusaaffinnik annertuumik sumiginnaasoqartillugu. Pisup kinguninngua ingerlaannartumik soraarsitsineq pissaaq.

Sulisogarnermut pisortaq qanoq paasinnittoqarnissaanik aalajangiissaaq.”

(...)

Internet E-mailillu:

Allaffeqarfimmi sulisut tamarmik internettimut attaveqarput taamaalillutillu paasisutissanik pissarsinarsinnaallutik. Tamanna atornerlunneqarpat inuit ataasiakkaat attaveqaataarneqarsinnaapput, "Chat" piffissaajaatitut isigineqarpoq sulinermullu iluaqutaanani. Taamaammat "chatterneq" inerteqqutaavoq malittarisassanillu eqqaasitsinermik malitseqassalluni. Allakkat ingerlaartut sulisunut allanut ingerlateqqinnissaat inerteqqutaavoq malittarisassanillu eqqaasitsinermik malitseqassalluni.

(...)”

Mappimi allagaatinik sulisumut tunngasunik imalimmi allagaatit ataasiakkaat allakkanut 7. juni 2011-meersunut ilanngussatut nassiunneqartut 17. juni 2011-mi tiguakka. Kommuni allakkatigut 5. august 2011-meersutigut qinnuigeqqippara mappi allagaatit sulisumut tunngasumut allaqqaarneqarnerinik imalik uannut nassiateqqullugu, amerlanerusunillu imaattunik apeqquteqarlunga:

“(…)

Ombudsmandip allakkani 24. maj 2011-meersut kommunip inatsisilerituaa assammik allalluni oqaaseqaataanik kiisalu allagaatit ukua assilinerinik ilaqartinneqartut utertilugit nassiunneqartut 17. juni 2011-mi tiguai:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

- atorfinititsinermit allakkat, 27. oktober 2008-mi atsiorneqarsimasut,
- sanaartornermi teknikeritut atorfimmit soraarniutitut ... Kommunianut allakkat 24. september 2008-meersut,
- A-p sulisoqarnermi pisortaasumut e-mailikkut nassiussaa 17. februar 2008-meersoq,
- ... Kommunimi inuussutissarsiornermi siunnersortitut atorfimmik inuttassarsiuusilluni allagarsiuusaaq,
- ... Kommunimi A-mut atorfimmik neqerooruteqarluni allagai, 24. september 2008-mi ullulerneqarsimasut,
- inuussutissarsiornermi siunnersortitut atorfimmut qinnuteqaat sunik suliaqarsimanermut uppenarsaatinik ilaqartinneqartoq, 15. august 2008-mi ullulerneqarsimasumik (tassani ilaapput sunik suliaqarsimanermut uppenarsaat, efterskolimi atuarsimanermut uppenarsaat, ilinniakkamik naammassinninnermi allagartaq, sanaartornermi teknikeritut ilinniarnermi soraarummeersimanermut uppenarsaat).

Taamaattumik K Kommuni qinnuigaara **mappiutini allagaatit sulisumut A-mut, inuttut normua .., allaqqaarneqarnerinik tamarmiusunik imalik** uannut atukkiuteq-qullugu, tassalu mappit pineqartut tassaapput K Kommunimi aamma siusinnerusukkut ... Kommuniusumi atorfeqartitaasimaneranut tunngasut. Erseqqissarlugu oqaatigineqarpoq qinnutigisami tassani A-p K Kommunimi aamma K Kommunimi tul-leriinneri malillugit sanaartornermi teknikeritut aamma inuussutissarsiornermi siunnersortitut atorfeqartitaasimaneranut tunngasut tamarmik pineqarmata.

Kommuni allagaatinik qarasaasiakkuinnaq toqqortarineqartunik peqarpat taakkua naqitanngortinneqarneri nassiuteqquakka. Kommuni sulianik qarasaasiakkut aqutseriaaseqarpat allagaatit qarasaasiakkut aqutseriaatsimiittut allattorsimaffiata naqitanngortinneqarnera aamma nassiuteqquara.

K Kommunip e-mailikkut nassiussamini 7. juli 2011-meersumi sulisoqarneq pillugu quppersagaq kommunip nittartagaaniittoq innersuussutigaa. Sulisut pillugit quppersakkami takuneqarsinnaavoq taanna 20. aamma 21. november 2008-mi akuerineqarsimasoq.

A inuussutissarsiornermi siunnersortitut 1. november 2008 aallarnerfigalugu atorfinit-sinneqarsimammat sulisoqarneq pillugu quppersagaq K Kommunimi atorfeqartitaasunut qanoq iliorluni malugeqquneqarsimanersoq aamma sulisoqarneq pillugu tunaartarisassanik allassimasunik siusinnerusukkut peqarsimanersoq paasissutissiisutigineqassasoq Ombudsmandip kissaatigaa, matumani IT-mik atuneq pillugu tunaartarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliami allagaatit allaqqaarneqarneri suliap inaarlugu suliarineqarnerata kingornatigut utertillugit Ombudsmandip nassiuttarmagit Ombudsmandip allagaani 24. maj 2011-meersuni assammik allassimasut Ombudsmandimut allakkatigut allatigut nassiuteqquneqarput. Allakkat assammik allaffigineqarsimasut assilinerat ilanngullugu nassiunneqarpoq.”

Kommuni allakkannut 5. august 2011-meersunut akissuteqaqqullugu 21. september 2011-mi nukingisaaqqippara.

E-mailikkut akissutitut allakkat e-mailikkut 30. september 2011-mi aamma allakkat mappimik allagaatinik sulisumut tunngasunik “K Kommuni”-nik nalunaaqutserneqarsimasumik imalik 4. oktober 2011-mi tiguakka:

“(…)

Ombudsmandip allagaanut 5. august 2010-meersunut akissuteqarneq:

Sulisut pillugit mappersakkap 20. aamma 21. november 2008-mi akuerineqarneranut malitsigitiinnarlugu, ikaarsaariarnermullu ataatsimiititaliap aalajangiinera malillugu, mappersagaq taanna sulisut sulinerminni mailiunut tamanut nassiussuunneqarpoq, tamatumunngalu peqatigitillugu K Kommunip nittartagaanut ilineqarluni.

Tamanna sioqqullugu sulisut pillugit allaganngorlugit tunaartarisassanik IT-millu atuineq pillugu tunaartarisassanik peqarsimanersoq erseqqinnerusumik oqaatigineqarsinnaangilaq.

Ombudsmandip allagaanut 21. september 2011-meersunut akissuteqarneq:

Allagaatit sulisumut tunngasut siusinersukkut (7. juni 2011-mi) nassiunneqartut tassa taamani mappimi sulisumut A-mut tunngasumi nassaarisinnaasakka.

Sapaatilli akunneri marluk manna sioqqullugu mappi allagaatinik sulisumut A-mut aamma tunngasunik imalik tiguara.

Taamaalilluni paasissutissanik sulisumut A-mut tunngasunik amerlanerusunik nassiusseqqittoqarsinnaajunnaarpoq.

Ombudsmandip allagaani 24. maj 2011-meersuni ataani atsiortunga assammik allatukka 7. juni 2011-meersut imaattunik oqaasertaqarput: “Nalinginnaasumik allakkatut UTERTINNEQARPUT, kisianni NASSIUSSISUP KISSAATIGISAATUT TAMARNAVEEQOUSERLUGIT ILANNGULLUGIT NASSIUNNEQARPUT paasissutissat kissaatigineqartut imatut OQAASEQAATITALLIT, tassalu K Kommuni peqquneqarnerminut naalakkumanggissimangitsoq, tak. § 18, aamma oqarasuaatikkut saaffiginninnerup piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq kissaatigisatut sivikillisinnaviangikkaa kiisalu K Kommunip “illersorluni akissuteqaatissaq” naamgittaalliuuteqartoq tusarniaanermut akissuteqassagaluarpat piareersimagaa.

(…)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoq A pillugu amerlanerusunik K Kommuni paasisutissiisinnaanngitsoq oqarasuaatikkut uannut 6. september 2011-mi uppernarsarneqarpoq.

Eqqartuussissuserisoq B allakkatigut 6. december 2011-meersutigut qinnuigaara K Kommunip tusarniaanermut akissutai pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.

A-p eqqartuussissuserisuata B-ip akissutaa 14. december 2011-mi tiguara, tassanngalu ersepoq A K Kommunip tusarniaanermut akissutai pillugit amerlanerusunik oqaaseqaatissaqanngitsoq.

Kommunaldirektør D oqarasuaatikkut 19. marts 2012-imi attaveqarfigaara, A-p e-mailianut 14. oktober 2010-mi nassiunneqarsimasumut aamma D-p e-mailianut ulloq taanna A-mut nassiunneqarsimasumut atatillugu pissusiviusut pillugit paasisutissat pissarsiariniarlugit. Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq pillugu imaqarniliamit makku erseput:

“(…)

Kommunaldirektør D aperineqarnerami mailikkut nassiussivissatut allattuiffik “Alle Ansatte i K” A-p e-mailiminik 14. oktober 2010-meersumik aamma D-ip e-mailiminik 14. oktober 2010-meersumik nassiussiffigisimasaat pillugu erseqqinnerusumik paasisutissiivoq.

Mailikkut nassiussivissatut allattuiffik: Alle Ansatte i K

A-p e-mailini nassiummagu mailikkut nassuissivissatut allattuiffimmi “Alle Ansatte i K”-miipput K Kommunip allaffiini kommunillu nunaqarfinni allaffiini atorfeqartitaasut aqutsinnermut tunngasunik suliaqartut tamarmik. Taamaattumik e-maili taanna inuit 150-it missaa tigusimavaat. Taamaalluni A-p qanimut suleqataannarinngisai e-mailimik taassuminnga tigusaqarsimapput.

K Kommunip mailikkut nassiussivissatut allattuiffik taanna kommunip aqutsisoqarfiani atorfeqartitaasunut tamanut nalunaarutinik nassiussinermi atortarpa. Kommunip isumaginninnermi sullissivii mailikkut nassiussivissatut allattuiffimmut tassunga kingusinnerusukut ilanngunneqarsimapput. Mailikkut nassiussivissatut allattuiffik kommunip kartotekianiippoq.

D-ip A-mut e-mailia 14. oktober 2010-meersoq

Kommunaldirektør D-ip oqaatigaa e-mailikkut nassiussarisarsimasani akuttunngitsumik piiartarini, A-mullu e-maili 14. oktober 2010-meersoq aamma piiarsimagini.

A-mut e-mailip siunertaa tassaasimavoq attaveqarfigeqatigittoqaqqinnissaanik unitsiniarneq, tassami e-maili taanna inunnit suliamik pineqartumik ilisimasaqartunit amerlanerusunut nassiunneqarsimammat.

E-maili taanna assilinera sulisoqarnermut pisortamut ... aamma vicekommunaldirekterimut immaqalu aamma kommunip inatsisilerituuanut ingerlatillugu nassiunneqarsimavoq. Oqaatigaattaaq suliamik sulisoqarnermi pisortaasup tamatuma kingornatigut tigusinera akuerisimagini.

(...)”

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Tunngaviutippara A-p suliffimmit peersinneqarneranut tunngaviusoq tassaasoq piffissap suliffiusup nalaani e-mailimi intranet aqutugalugu K Kommunimi sulisunut tamanut nassiussineq.

Oqaaseqaatiga immikkoortunik ukuninnga immikkoortulerpara:

Immikkoortoq I suliffimmit peersitsineq suliamut tunngasunik tunngavissaqarnersoq apeqqummut tunngasuuvoq, matumani A-p sulinermi pisussaaffini annertuumik unioqqutissimanerai pillugu apeqqut ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Immikkoortoq II suliffimmit peersitsinermut atatillugu suliamik suliarinnineq pillugu apeqqutinut tunngasuuvoq, matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq tunngavilersuisarnerlu pillugit malittarisassat malinneqarsimanersut apeqqut ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Tamatuma saniatigut kommunip suliami sulisumut A-mut tunngasumi nalunaarsueriaasia ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuuttuunersoq apeqqut kiisalu suliami allagaatit amigaataanerat suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut uppernarsaatit amigaataanerat pillugit apeqqut suliarineqarput.

I. Suliffimmit peersitsinissamut suliamut tunngassuteqartunik tunngavissaqarpa?

K Kommunip suliffimmit peersitsinermut tunngavilersuut allakkani 31. marts 2011-meersuni aamma 7. juli 2011-meersuni oqaatigaa. Taamaattumik kommunip suliffimmit peersitsinermut tunngavigisai tunngaviillu taakku annertuumik unioqqutitsinertut taaneqarsinnaanersut tulluuttuni allaaseraakka.

Kommunip peersitsinermut tunngavigisai imatut paasivakka A-p ilumoorfiginninnissamik pisussaaffini aamma sulinermut atatillugu pisussaaffini anertuumik unioqqutissimagai, kiisalu IT-mik atuiner mi tunaartarisassat kommunip intranetsia atorlugu e-mailimik nassiussisimanermigut suliner mi unioqqutitsisimasoq.

Suliner mut atatillugu pisussaaffinnik unioqqutitsineq

K Kommunip allagaanit 31. marts 2011-meersunit erserpoq suliffimmit peersitsineq "suliner mut atatillugu pisussaaffinnik annertuumik unioqqutitsinermik" tunngavilersorneqartoq. Kommunip tamatuma kingornatigut oqaatigaa "Naammagittaalliuuteqartup suliassaminik pingaarnernik paarsinissaminut aalajangiisumik pisussaaffeqarnera, sulisitsisumillu isornartorsiunerup sinnisoq aqutigalugu sunngiffimmi pisariaqarnera imaluunniit qullersarisamik qaninnerpaamik toqqaannartumik oqaloqateqarnikkut pisarisaaqarpoq". "Sulinerup nalaani "internetsimik atuerusaarneq" inerteqqutaasoq, tassami sulinerup nalaani pippat taava piffissaq suliner mut ator neqartariaqartoq" sulisoqarneq pillugu mappersakkami takuneqarsinnaanera kommunip innersuussutigaa.

K Kommunip suliffimmit peersitsinermut tunngavilersuutaa imatut paasivara A-p e-mailimik allannermut nassiussinermut piffissamik atuisimanermigut suliner mut atatillugu unioqqutitsisimanera kommunip annertuumik unioqqutitsinertut isigigaa, suliner mullu atatillugu unioqqutitsineq A-p internetsimik atuneq pillugu malittarisassani aalajangersakkamik unioqqutitsisimaneranik aamma tunngavilersoraa.

E-mailimik nassiussinerup piffissami suliffiup nalaaniittumi pisimanera kommunip allakkamini 31. marts 2011-meersumi "internetsimik atuerusaarnerut" nalilersimavaa, tamannalu sulisoqarneq pillugu quppersakkami inerteqqutaavoq. "Internetsimilli atuerusaarneq" inerteqqutaasoq sulisoqarneq pillugu quppersakkami takuneqarsinnaanngilaq.

Sulisitsisup periaatsit pillugit erseqqissumik oqaasertalersuiner a atorfeqartitaasup pissusilersornerata sakkortunerusumik naliliivigineqarneranik nassa-taqarsinnaavoq.

Sulisoq IT-mik piffissap suliffiusup iluani atuinerup annertussusianik nammineq naliliiner mi saniatigut allamik tunngavissaqarsimanngippat sulisup sulisitsisullu naatsorsuutigisaat imaaliillaannaq imminnut assortuuttunngorsin-

naapput. Aqutsinerup amigaateqarsimasinnaanera unioqutitsinermik nalilii-
nermi sulisumut tutsinniartariaqanngilaq. Iliuserineqartorli ima akuerine-
qarsinnaanngitsiginnaavoq akuerineqarsinnaasup killissaanik qaangiineq
sulisup kialuunniit nammineq takusinnaasariaqarlugu.¹³

Kommunip allagaani 4. oktober 2011-meersuni oqaatigineqarpoq sulisoqarneq
pillugu quppersagaq 2008-meersaq IT pillugu tunaartarisassat allaaserineqar-
fiat sulisut tamarmik sulinerminni e-maileqarfiinut nassiunneqarsimasoq, taa-
maalillunilu sulisunit pissarsiarineqarsinnaasunnngortinneqarsimalluni.

Sulisoqarneq pillugu quppersakkamit 2008-meersumit erserpoq "Allaffeqar-
fimmi sulisut tamarmik internetsimut attaveqartut, taamaalillutillu paasissu-
tissanik pissarsiniarsinnaallutik". Aammattaaq tassannga erserpoq internetsi-
mut attaveqarneq atornerlunneqarpat attaveqaataarsisoqarsinnaasooq, "chat-
ternerlu" inerteqqutaasooq.

Sulisoq pisariaqarfiaatigut oqarasuaatikkut imminut tunngasut pillugit sivoiki-
sumik sianersinnaatitaappat tamannalu pillugu erseqqissunik tunaartarisas-
saqanngippat manna sulisitsisup tungaanit naatsorsuutigineqarsinnaasutut
atuuttariaqarpoq, tassalu sulisoq piffissamik tamatuma annertoqataanik e-
mailikkut attaveqarfiginninnermut internetsikkullu ujaasinermut atuisinnaa-
soq.¹⁴ Taamatut attaveqarfiginninneq inerteqqutaasooq sulisoqarneq pillugu
quppersakkami takuneqarsinnaanngilaq.

A-p e-mailianik nassiussineq sularinninnerlu ima annertutigisimanaviangi-
laq tamanna erseqqissumik atornerluinertut A-mit isigineqarsinnaalluni. A e-
mailimik ataatsimik sularinninnermut nassiussinermullu piffissamik sivoisuu-
mik atuisimanersooq kommunip aamma paasissutissiissutiginnigilaa. A qarasa-
siakkut attaveqaatinik piffissap suliffiusup nalaani annertuumik atuisimanini
pissutigalugu siusinnerusukkut uparuarneqarsimanersooq mianersooqquneqar-
simanersorluunniit suliame allagaatini nassiunneqarsimasuni kommunilluun-
niit paasissutissiissutaani allani aamma takuneqarsinnaanngilaq.

Taamaalilluni e-mailimik imminut tunngasumik ataatsimik piffissap suliffiu-
sup nalaani nassiussineq suliffimmit peersitsinermut tunngavilersuutaasin-
naasumik sulinermut atatillugu unioqutitsinerunaviannigilaq.

13) Martin G. Lind, "Medarbejderens integritetsbeskyttelse i dansk ret", naqitertitaq
siulleq, 2006, immikkoortoq 2.6.3.2.

14) Ibid, immikkoortoq 2.6.2.3, note 174.

Ilumoorfiginnittussaataitaanermik unioqqutitsineq

K Kommunip uannut allagaanit 7. juli 2011-meersunit erserpoq: "ilumoorfiginninngitsutut pissusilersornermigut sulinermut tunngasunik pisussaaffimminik unioqqutitsisoq, tamannalu atorfeqarnermut tunngasutigut pisussaaffinnik ilungersunartumik sumiginnaanertut isigisariaqarluni".

Kommunip oqaatigaa "Mailimi nassiunneqartumi taamaattumi allamik siunertaqartoqarsimanavianningilaq aqutsisut kommunip sulisuinit allanit isiginerlunneqalernissaat anguniarneqartoq, aammattaaq tamatuma sunniutiginnaasaanik sulisut akornanni tujormisoqalersinnaanera pisinnaalluni" aamma "Ajoqusiisinnaaneq, e-mailikkut A-p allataatut ittuklut tamanut nas-siussorneqarneratigut kinguneqarsinnaasoq, K Kommunip ilungersunartorujussuurtut isigaa".

Kommunip aammattaaq oqaatigaa "Tassunga ilanngullugu naammagittaalliuteqartup mailikkut nassiussamini oqaatsit atugai, kommunip "ingerlatsinerminik allannguisimanera" oqaatigaa misigisimallunilu "ajortumik pineqarluni". Isummersuutit tamakku akerlilersuiniutaasut eqqumiipput naammagittaalliuteqartup sanasutut ilinniarsimasuusup HK-tut ilinniarsimasut isumaqatigiissutaannut inissinneqarsinnaanissani naatsorsuutigisinnaanngimmagu, naammagittaalliortoq atorfinitseqqinneqarnissamik isumaqatigiissutitigut eqqortumik inissinneqarnissaanik neqeroorfigineqarmat (kommunip tassunga tunngatillugu piffissami aningaasarsianik amerlanaaraluni tunniussaminik 175.000 kr.-t missaaniittunik utertitsiniarnini unitsiinnarmagu!), kommunillu sulisunut tamanut naligiissuseqartitsinissamik tunngaviup malinneqarnissaanik eqqortinneqarnissaanillu inatsisitigut pisussaaffearnera naammagittaalliuteqartup nammineq nalunngimmagu imaluunniit nalunngittariaqaraluarماغu".

Qulaani issuarneqartut taamalu suliffimmit peersitsinermit pissutaasoq imatut paasivakka A-p ilumoorfiginnittussaataitaanermik eqqortitsisimanniginnera kommunip annertuumik unioqqutitsinertut isigigaa.

Pisortani atorfeqartitaasut inuinnartut allatulli innuttaasutut pisinnaatitaaffeqarput, matumani kiffaanngissuseqarluni oqalussinnaatitaaneq Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummi artikel 10-mi aamma Tunngaviusumik Inatsimmi § 77-imi taaneqartutut ittoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummi artikel 10, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit imaattunik imaqarput: "Kinaluunniit kiffaanngissuseqarluni oqalussinnaatitaavoq. Pisinnaatitaaffimmi tassani kiffaanngissuseqarluni isummorsinnaaneq aamma paasissutissanik isummanilluunniit kiffaanngissuseqarluni pisortani oqartussaasunit akuliuffigineqarani nunallu killeqarfii apeqqutaatinnagit tigooraasinnaaneq pineqartunut ilaatinneqarput". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tunngaviusumik Inatsimmi § 77 imaattunik imaqarpoq: "Kinaluunniit eqqarsaatiminik naqitatigut, allakkatigut oqalunnermigulluunniit tamanut saqqummiussinnaatitaavoq, taamaattorli eqqartuussivimmu akisussaaffeqarluni. Nipangersitsisarneq pinaveersaartitsiniarlunilu suliniutit allat atulerseqqin-neqarsinnaanngisaannarput".(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanut ammasumik oqaaseqarnerit Tunngaviusumik Inatsimmi § 77-imi ilersuinermit pineqartunut ilaatinneqarput. Folketingip Ombudsmandiata tamanut ammasumik oqaaseqarnerit pineqarnerannik siusinnerusukku naliliinnermini oqaaseqarnerit inunnut ikkittuinnarnut¹⁵ saqqummiunneqarsimaner-sut pingaartillugu isiginiartarsimavaa.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqarneq inuppasuarnut saqqummiunneqarsimasoq kiisalu oqaaseqarneq inuit ikkittuinnaat akornanniitinneqarsinnaasutut naatsorsuutigineqarsinnaanersoq¹⁶ aammattaaq pingaartillugu isiginiartarsimavaa.

A-p e-mailia inunnut 150-inut nassiunneqarsimavoq, taakkulu A-p qanimut suleqataatut taaneqarsinnaanngillat. Pineqartut tassaapput inuppasuit nunaqarfinni kommunip allaffiini taamanilu kommuniusuni pingasuusuni ..., ... aamma ... kommunit allaffigisimasaanni inissisimasut.

E-maili kommunip nunaqarfiillu allaffiini assigiinngitsuni aqutsinermi suli-sunut nassiunneqarsimavoq. Tigusisut tassaapput inuit A-p assigiimmik suli-sitsisoqarnerup saniatigut inuttut attaveqarfigisinnaasaatut naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut. Taamaalilluni e-maili inunnut ikkittuinnarnut tassaniigin-narnissaa naatsorsuutigineqarsinnaasunut¹⁷ nassiunneqarsimannigilaq, inun-nulli amerlasuunut nassiunneqarsimalluni.

15) FOB 2009.201.

16) FOB 2011.1501.

17) FOB 2011.1501.

Kommunaldirektør D-imik oqaloqateqarneq pillugu allakkiamit 19. marts 2012-imeersumit erserpoq kommunip mailerfissatut isigineqartunik allattuiffik kommunimi atorfeqartitaasunut kiffartuussinermi nalunaarutinik nassiussinermi atortaraa. Taamaattumik allattuiffik taanna kommunip atorfeqartitaanut nutaarsiassaqaartitsivittut isigineqarsinnaavoq. A-p oqaaseqaatiminik tamanut saqqummiussinermi kommunip nutaarsiassanik sulisumi e-mailiinnut nassiussuineri atortagaata assinga atorsimavaa.

A-p e-mailini e-mailinik nassiussuiffissatut allattuiffik atorlugu tamanut saqqummiussimavaa, taamaattumillu pisortani atorfeqartitaasut kiffaanngissuseqarlutik oqaaseqarsinnaatitaanerit taakku sulisitsisuminnut ilumoorfiginnittussaataitaanerannut ataneqartillugu misissussallugu pissutissaqarpoq.

Kaj Larsenip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi, (1994) quppernermi 131-mi pisortani atorfeqartitaasut ilumoorfiginnittussaataitaanerit pillugu imaattunik allassimasoqarpoq:

"Aammattaaq nalinginnaasumik naatsorsuutigineqarpoq ingerlatsivimmi atorfeqartitaasut – inatsisit killissarititaasa iluanni – nalinginnaasumik pisussaaffeqartut suliatik atorfinitsisinermi oqartussaasup soqutigisai naapertorlugit ingerlatissallugit, kiisalu suliaasat, periaatsit anguniakkallu pisortarisani aalajangersarneqartut piviusunngortinneqarneranni uummaarissumik peqataassallutik. Pisussaaffik taanna pisussaaffillu taakku assigisaat ilumoorfiginnittussaataitaanermik taaneqartarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taakku taamaallutik tassaapput isiginiagassat imminnut paarlangasut. Pisortani atorfeqartitaasup kiffaanngissuseqarluni oqaaseqarsinnaatitaanerit isiginiagassaq aamma pisortani atorfeqartitaasup ilumoorfiginnittussaataitaanera. Ilumoorfiginnittussaataitaanerup atorfeqartitaasumut atorfeqartitaasup inatsisinik unioqqutitsinani oqaaseqarnera pissutigalugu pineqaatissiinermut tunngavilersuutaasinnaanera Folketingip Ombudsmandiata ataatsimut isumaqataaffigisarsimangilaa.

"Kommunimi pisortaniluunniit oqartussaasumi allami atorfeqartitaasup nalinginnaasumik ilumoorfiginnittussaataitaanera atorfeqartitaasup sulinerup avataatigut oqaaseqarneranut killiliissutiginiassagaa tunngavilersuutaasinnaangilaaq. Tassa imaappoq oqartussaasup pineqaatissiinerit pitsaanngitsumilluunniit qisuariaatit pineqaatissiiniivittut ittut, ass. soraarsitsinerit, nuutsitsinerit mianersoqqusinerluunniit atorsinnaanngikkai."¹⁸ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

18) FOB 1991.200 (205).

Pisortanili oqartussaasuni atorfeqartitaasup kiffaanngissuseqarluni oqaaseqarsinnaanera killiliiffigineqarsinnaasoq Folketingip Ombudsmandiata pisuni aalajangersimasuni isumaqatigisarsimavaa.

Pisortani oqartussaasut namminneq iluminni aalajangerniartarnerannik sule-riarsinnaassuseqarnerannillu isiginninnerup sulisut qitiusumik inissisimasut oqaaseqarsinnaanerannik pisuni immikkut ittuni killiliinermik nassataqarsinnaanera naatsorsuutigineqarpoq, taamaakkajuttarlunilu atorfeqartitaasoq oqartussaasup aalajangiiniarnerani suleqataanermigut peqataagaangat.¹⁹

Pisortani atorfeqartitaasup "inuinnartut" oqaaseqaateqarnini erseqqissassal-lugu pisussaaffeqarpoq. Nalinginnaasumik ilimagineqarpoq atorfeqartitaasoq kiffaanngissuseqarluni oqaaseqarsinnaatitaanini pissutigalugu nammineq su-liassa qarfigisami iluani pissutsit pingaaruteqartut pillugit paasisutissanik eqqortuunnginneri erseqqissumik saqqummiussinissaminut pisinnaatitaanngitsoq imaluunniit pissusiviusut pillugit paasisutissanik eqqunngitsunik tunngaveqarluni oqaaseqaateqarsinnaanngitsoq. Ilimagineqarportaaq atorfe-qartitaasoq oqaaseqaatinik kusanaatsumik ilusiligaasunik saqqummiussissanngitsoq piumasaqaat aamma attuuttoq.²⁰

E-maili A-p nassiussaa ilaatigut kommunip A-mut allagaasa ilaannik issuaa-nermik, issuarneqarnerisa eqqortuussusiannik kommunip assortorsimanngi-saanik, ima qarpoq ilaatigullu A-p suliap ingerlasimaneranik allaaserinninne-ranik ima qarluni, soorlu kommunip nutaamik atorfinitsitsinissamik neqeroo-rutaata akuerinnginnissaanut A-p tunngavilersuutaanik.

A-p oqaatsit atugai, "kommunip ingerlatsinerminik allannguisimanera" aam-ma "misigisimallunilu ajortumik pineqarluni" kommunip uannut akissummi-ni 31. marts 2011-meersumi innersuussutigai. Oqaaseqaatit taakku kommunip "akerlilersuiniutaasutut" isigai.

A-p "kommunip ingerlatsinerminik allannguisimanera"-nik aamma "ajortu-mik pineqartutut misigisimanermik" oqarnera A-p kommunimik kommunillu imminik atorfeqartitaasutut pinninneranik isornartorsiuiunerata ilaatut isigaa-ra. Taamaalillutik taakku tassaapput kommunip imminut iliuuseqariaasianik A-p nammineq naliliineri.

19) FOB 1987.237 (240).

20) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappasaanik naqitertitaq, (185), FOB 1995.381 (396) aamma FOB 1969.35.

A-mut allakkat eqqortumik issuarneqarsimanerat kommunip assortunngim-magu, e-mailillu imaata sinneri kommunip imminek pinninneranik A-p nam-mineq naliliinerimmagit pineqartoq tassaannngilaq A-p paasissutissanik eqqun-ngitsunik pissusiviusut pillugit paasissutissanik eqqunngitsunik tunngave-qartumik oqaaseqarsimanera.

A-p e-mailiani oqaatsit atorneqartut aammattaaq kusanaatsutut iluseqanngil-lat. Oqaatsinik ajuallatsitsisunik akerartuutinilluunniit il.il. atuisoqarsiman-nginnera pingaartillugu ilaatigut isiginiarpara.

Kommunip uannut allagaanit 7. juli 2011-meersunit erserpoq e-mailip sulisut allat eqqarsaatigalugit pisortaqaatigiit isiginerlunneqalersissinnaagai, suliffim-milu pissutsit ataatsimut ajortunngornerannut pissutaaqataasinnaasoq, ta-mannalu A-p e-mailikkut nassiussinermini siunertarisimagaa.

Avatangiisit oqaaseqaatinut qisuariaatigisinnaasaat aatsaat pisuni immikkut ittuni pingaartillugit isiginiarneqarsinnaapput, matumani qisuariaatit siumut eqqoriarneqarsinnaaner at imaluunniit ilimanarluinnartumik eqqoriarneqar-sinnaaner at pingaartillugu isiginiarlugu.²¹ Uanga paasinninnera unaavoq pi-sortaqaatigiit isiginerlunneqalersinnaanerinnaat suliffimmilu pissutsit ajor-tunngorsinnaanerinnaat imminni piumasaqaatinik qulaani taaneqartunik eq-qortitsinissamut naammannngitsut.

Taamaattumik isumarpunga A-p e-mailikkut oqaaseqaataa pissutigalugu naa-lasseriitsuliorneq pissutigalugu qisuariaatinik A-mut atuinissaminut kommu-ni pissutissaqarsimannngitsaq.

Malittarisassani – IT pillugu tunaartarisassani – aalajangersakkamik unioq-qutitsineq

Kommunip uannut allagaani 7. juli 2011-meersuni sulisoqarneq pillugu qup-persakkami allassimavoq “Allakkat “ingerlaartut” sulisunut allanut ingerla-teqqinnissaat inerteqqutaavoq” aamma “Sulisunut tamanut ingerlatitaasumik e-maili qanoq ittuussutsi apeqqutaatillugu allakkatut “ingerlaartutut” isigine-qarpoq”.

E-mailimik nassiussineq kommunip allakkamini 7. juli 2011-meersuni allakka-nik “ingerlaartunik” nassiussinertut taavaa, tamannalu sulisoqarneq pillugu quppersagaq malillugu IT pillugu tunaartarisassanik unioqutitsinerunerar-

21) FOB 1995.381 (397, pkt. d) aamma FOB 2000.485.

lugu. Sulisoqarneq pillugu quppersakkami 2008-meersumi quppernermi 13-imi allassimavoq "Allakkat ingerlaartut sulisunut allanut ingerlateqqinnissaat inerteqqutaavoq, malittarisassanillu eqqaasitsinermik malitseqassalluni."

Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut sulisitsisup suleriaasiisa erseqqissumik oqaasertalersorneqarsimasut atorfeqartitaasup pissusilersornerata sakkortusi-samik naliliiffigineqarnera nassatarisinnaavaat.

Den Danske Ordbogimi taaguut "kædebrev" (maani allakkat "ingerlaartut") imatut nassuiarneqarsimapput: "Allakkanik tiguisoq allanut aningaasanik allanilluunniit ilaatigullu allakkanik tiguisisup tigusaasa assinginik nassiusseq-gullugu sioorasaarutaasut ussiiniutaasulluunniit, takuuk "pyramidespil".²² (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p e-mailia aqutsisoqarfimmi atorfeqartitaasunut tamanut ingerlatitaasoq allakkatut "ingerlaartutut" oqartarnermi pineqartunut ilaasutut isigineqarsinnaanngilaq, tassa e-maili taanna allakkat taakkua assinginik allakkanilluunniit aningaasanik imaqartunik nassiusseqqusilluni sioorasaarutininik kaammattuu-tinilluunniit imaqanngimmat.

A-p e-mailimik nassiuksinera IT pillugu tunaartarisassani allakkat "ingerlaartut" pillugit aalajangersakkami pineqartuni ilaanngilaq. Taamaattumik kommunip IT pillugu tunaartarisassai A-p unioqqutissimannngilai.

Kommunip intranetsianik namminerisamat tunngasunut atuineq

Kommunip ilassutitut allagaani 7. juli 2011-meersunit erserpoq "K Kommuni isumaqarpoq tassunga (kommunip sulisitsisutut inissisimaneratut) isornartorsiuneq aqutissat allat atorlugit pisussaasoq, imaanngitsorli kommunip intranetsia (namminerimi e-mailikkut aqqissuussaa) aqqutigalugu".

Kommunip sulisitsisutut taassuminnga isornartorsiuinermut immikkut innersuussutaa immikkoortumi ilumoorfiginnittussaataitanermut tunngasumi eqqartorneqarpoq, immikkoortumilu matumani eqqartoqqinneqassanani.

Kommunip allagai imatut paasivakka kommunip paasinninnera unaasoq atorfeqartitaasut intranetsimik inatsisinik unioqqutitsinatik atuisinnaanngitsut, attaveqatigiinneq sulianut toqqaannartumik attuumassuteqanngitsaq taa-

22) www.sproget.dk

maalillunilu atorfeqartitaasumut namminermut tunngassuteqartutut oqaatigineqarsinnaasoq pineqartillugu.

Sulisut suliffeqarfiup qarasaasiaanik intranetsianillu namminerisaminnut qa-noq atuisinnaanerat sulisitsisup aalajangersarsinnaavaa.

Sulisitsisup intranetsianik namminerisanut tunngasunut atuineq annertuumik unioqutitsinertut suliffimmit peersitsinermut tunngavilersuutaasinnaasutut aallaavittut isigineqarsinnaagunangilaq. Tamanna atuuttariaqarpoq taamatut iliuuseqarnerit inerteqqutaasut sulisitsisup tungaanit erseqqissumik oqaatigineqarsimasut takussutissaqanngippat.²³

Sulisoqarnerli pillugu quppersakkamit siusinnerusukkut oqaatigineqartutut erserpoq "Allaffeqarfimmi sulisut tamarmik internetsimut attaveqarput taamaalillutillu paasissutissanik pissarsiniarsinnaallutik" aamma "Tamanna atornerlunneqarpat inuit ataasiakkaat attaveqaataarneqarsinnaapput". Atornerluineq sulisoqarneq pillugu quppersakkami annertunerusumik nassuiarneqarsimangilaq, "chat"-ip piffissaajaatitut isigineqarnerata inerteqqutaanertalu saniatigut.

Taamaalilluni A e-mailinik namminermut tunngasunik nassiussinermi intranetsimik atuissanngitsoq ilimagissallugu sulisoqarneq pillugu quppersakkami tunngavissaqarsimangilaq.

Taamatuttaaq suliame sulisumut A-mut tunngasumi takuneqarsinnaangilaq A intranetsimik namminermut tunngasunik siusinnerusukkut atuisimanersoq, imaluunniit intranetsimik namminermut tunngasunut atuineq inerteqqutaasoq siusinnerusukkut paasitinneqarsimanersoq imaluunniit erseqqissaavigineqarsimanersoq.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq A e-mailimik nassiussinermigut sulinermut atatillugu annertuumik unioqutitsinertut isigineqarsinnaasumik unioqutitsisimangitsoq.

II. Suliffimmit peersitsinermut atatillugu suliamek suliarinninneq

Suliffimmit peersitsinermut atatillugu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

23) Martin Gräs Lind, "Medarbejderens integritetsbeskyttelse i dansk ret", siullermik naqitertitaq, 2006, immikkoortoq 2.6.2.2.

K Kommunip uannut allagaanit 31. marts 2011-meersunit erserpoq "kommuni isumaqartoq tusarniaasussaatitaanerup pisuni tamavinni inatsiseqartitsinik-kut isiginiarneqarnissaa qularutigisariaqartutut isiginiartariaqartoq".

Suliffimmit peersitsineq, naalasseriitsuliornermut qisuariaataasooq, tassaavoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnek tunngavigalugu aalajangiineq, taamaattumillu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliassat suliarineqartarnerat pillugu § 19-imi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat malinneqartussaallutik. Aammattaaq naalasseriitsuliornermut pineqaatissiissutinut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik anertusisaaq inatsisikkut aalajangersagaanngitsoq atuuppoq.²⁴

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffimmi anner-tusisami suliami pissusiviusut ilaapput, aammali suliap inatsiseqartitsinikkut uppersaasarsuinikkullu tunngavii ilaallutik.²⁵ Taamaattumik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq suliffimmit peersitsinermut tunngaviusooq pillugu allakkatigut nassuiaatitut iluseqartinneqartariaqarpoq, pis-sutsinillu atorfeqartitaasumut tunngasunik oqartussaasup pingaartillugit isiginiagaanik, oqartussaasup suliamik paasinninnerigallagaanik, uppersaati-tigut naliliisoqarsimappat naliliinernik kiisalu suliaq pineqartoq eqqarsaati-galugu oqartussaasup inatsiseqartitsinikkut tunngavimmik paasinninneranik aamma oqartussaasup pineqaatissiissummik toqqaaneranik imaqartariaqarluni.

K Kommunip uannut allagaanit 31. marts 2011-meersunit erserpoq "D-p 14. oktober 2010-mi nal. 11:38 mailikkut nassiuksaanut atatillugu taanna naam-magittaalliuuteqartup isumaanik tusarniaasussaatitaanerup naammattumik i-ngerlanneqarneratut isigisariaqarpoq". K Kommunip aammattaaq oqaatigaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq imaqarniliornikkut pisinnaa-sariaqartoq.

Kommunip A-mut e-mailia 14. oktober 2010-meersoq nal. 11.38 nassiuksaqar-toq kommunip uannut allagaani 7. juli 2011-meersuni malittarisassanik eqqaasitsinertut taaneqarpoq. Kommunip sulisoqarneq pillugu quppersagaaniit er-serpoq malittarisassanik eqqaasitsineq tassaasooq: "Sulisup pissutsiminik al-lanngortitsisariaqarneranik [allakkatigut] eqqaasitsissut".

24) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappasaanik naqitertitaq (235).

25) Oluf Emborg Peer Schaumburg-Müller, "Offentlig Arbejdsret", aappasaanik naqitertitaq (51).

Naammagittaalliuuteqartup uannut naammagittaalliuutaani 24. november 2010-meersuni paasissutissiissutigineqartunit erserpoq kommunip e-mailia kommunip "tikini qullarlugu inussiarnersumik inassuteqaateqarneratut" paasineqarsimasoq.

Kommunaldirektør D-p oqaatigaa A-mut e-mailimi 14. oktober 2010-meersup siunertaa tassaasoq attaveqatigiittoqaqqinnissaanik unitsitsiniarneq.

Mappimi allagaatinik sulisumut A-mut tunngasunik imalimmi allagaatit allaqqaarneqarnerini imaluunniit mappimi allagaatinik sulisumut tunngasunik imalimmi allagaatit assilinerini siusinnerusukkat nassiuuneqartuni suliamik suliarinninnermi iliuutsinik kommunip suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimaneratut isigineqarsinnaasunut uppernarsaatinik sunilluunniit peqanngilaq, kommunip e-mailia 14. marts 2011-meersoq imaluunniit suliame illua'tungiusup isumaanik oqaasiinnartigut tusarniaaneq eqqarsaatigalugit.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip suliamik suliarinninnermi iliuuserisimasai pillugit paasissutissat pigineqartut suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanertut naammattutut isigineqarsinnaanngitsut. Suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarnermik annertusisamik tunngaveqarneq imaluunniit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 eqqarsaatigalugit.

Suliffimmit peersitsinermut tunngavilersuut

Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqassaguni aalajangiinermut tunngaviumik ilaqartinneqassaaq, suliame peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni, takuuk suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiineq aalajangiinerup iluserisamisut sooq iluseqalersimaneq pillugu nassuiaatitut isikkoqassasoq inatsimmi § 24-kkut aalajangersarneqarpoq.

Inatsimmi tassani § 24-mit ilaatigut erserpoq aalajangiineq inatsimmi malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigineqartunut innersuussummik imaqqasasoq, aalajangiinerlu nassuiaatit taakku malillugit aqutsinermi naliliinermik tunngaveqarpat tunngavilersuummi pingaartillugit isiginiakkat naliliinermi aalajangiisuusimasut aamma oqaatigineqassasut.

Aalajangiineq malittarisassat inatsisikkut aalajangersagaanngitsut tunngavigalugit pisoq imatut paasineqartariaqarpoq, tassalu tunngavilersuut tunngavigisap inatsisikkut aalajangersagaanngitsup imarisaa oqartussaasup taassuminnga paasinninnera atuinalu malillugu naatsumik allaaserineqarnerannik imaqassasoq.²⁶ Inatsiseqartitsinerup erseqqissarneqarnera aalajangiinerup paasineqarnissaanut suliame illua'tungiusup akerliliissuteqassaguni akerliliissuteqarnissaanut immikkut pingaaruteqarpoq.

A-mut allakkanit suliffimmit peersitsineq pillugu nalunaarutaasunit 14. oktober 2010-meersunit erserpoq "sutigut tamatigut unioqqutitsineq" innersuussutigineqartoq.

Unioqqutitsinermit ataatsimut innersuussut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24-mi imm. 1-imik sumiginnaanertut isigisariaqarpoq. Unioqqutitsinermit ataatsimut innersuussut erseqqissuunanilu immikkuualuttulersugaanngilaq, tassami qanoq iliorluni unioqqutitsineq pineqarnerasoq unioqqutitsinerlu annertuutut kommunip isigineraa innersuussummi takuneqarsinnaanngimmat.

Taamaattumik isumaqarpunga inatsiseqartitsinermit malittarisassat kommunip naammattumik ersarissuseqanngitsumik innersuussutigisimagai, tassami kommunip "sutigut tamatigut unioqqutitsineq" innersuussutigimmagu, taamaallunilu kommunip inatsiseqartitsinermit malittarisassamut innersuussinissamik piunasaqaat eqqortissimanngilaa, takuuk suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1.

Taamaattumik aalajangiineq imarisamisut sooq iluseqalersimanersoq tunngavilersuummik naammattumik imaqanngilaq. Taamaattumillu isumaqarpunga suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 eqqortissimanngikkaa.

K Kommunip suliame sulisumut A-mut tunngasumut atatillugu nalunaarsueriaasia

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pingaarnertut malittarisassamik erseqqivoissumik oqartussaasup suliame allakkanik tiguneqartunik nassiunneqartunillu nalunaarsuisussaataitanerannik aalajangersaasumik imaqanngilaq.²⁷

26) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappasaanik naqitertitaq (558).

27) FOB 1974. 193, FOB 1993.294, FOB 2001.539.

Ingerlatsinermili ileqqorissaarnerup manna pisariaqalersippaa, tassalu oqartussaasoq allakkanik tiguneqartunik nassiunneqartunillu sukumiisumik nalunaarsuisariaqartoq, tamannalu atuuttariaqartoq taamaaliunnginneq innuttaasut allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerannik isiginiagassamut assortuutuussappat.

Innuttaasoq suliamut imminut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaassappat allagaatit suut suliami nalunaarsorneqarsimanersut takuneqarsinnaassasoq piumasaqaataavoq.

Kommunaldirektør D-p A-mut e-mailia 14. oktober 2010-meersoq, malittarissanik eqqaasitsissutitut taaneqartoq, suliami tiguneqartutut nalunaarsorneqarsimanngilaq. Allagaatit suut suliami sulisumut A-mut tunngasumiinneri K Kommunip allattuiffilorsimanerai allatulluunniit iliorluni nalunaarsorsimanerai allagaatini nassiunneqartuni takuneqarsinnaanngilaq.

Taamaalilluni K Kommunip kommunip nalunaarsueriaasianut atatillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarneq malissimanngilaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu uppernarsaatissaannginneq

Allagaatinik toqqorterisarneq pillugu inatsimmi (allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 30. oktober 1998-imeersumi) § 7-ikkut aalajangersarneqarpoq pisortat sullissiveqarfiutaasa toqqortaatiniq qaqugukkulluunniit isumannaatsumik suliarineqarnissaat toqqortarineqarnissaallu isumagissagaat. Oqartussaasut allagaatinik tamarmik toqqortarinissaannut pissusaaffeqarput, allagaatit taakkua toqqortarinissaannik aqutsinikkut inatsiseqartitsinikkulluunniit pisariaqartitsiunnaarnissap tungaanut.²⁸

Kommunip uannut allakkamini 31. marts 2011-meersuni oqaatigaa: "kommunaldirektørip D-p 14. oktober 2010-mi nal. 11:38 mailikkut nassiussaanut atatillugu taanna naammagittaalliuuteqartup isumaanik tusarniaasussaatitaanerup naammattumik ingerlanneqarneratut isigisariaqarpoq".

Suliamik suliarinninnermi iliuuserineqartoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaavoginninnertut isigisaa pillugu uppernarsaammik sumilluunniit suliamut sulisumut A-mut tunngasumut ilanngussisoqarsimanngilaq. Kommunaldirektørip D-p e-mailia 14. oktober 2010-meersoq malittari-

sassanik erseqqissaanertut taaneqartog taassumalu naqitanngortinneqarnera uannut nassiunneqanngillat, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 18, imm. 1. Tassuuna aalajangersarneqarpoq oqartussat uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut paasissutissanik allagaatinillu il.il. uanga tunniuteqqusannik uannut nalunaaruteqarnissaminnut tunniussinissaminnullu pisussaaitaasut.

K Kommuni uannut allagaanit 30. september 2011-meersunit erserpoq sulisoq A pillugu suliami paasissutissanik amerlanerusunik nassiussisoqarsinnaanngitsoq, tamannalu oqarasuaatikkut 6. december 2011-mi uppernarsarneqarpoq.

Kommunaldirektør D-p 19. marts 2012-imi oqaatigaa e-mailikkut nassiussani akuttunngitsumik piiartarini, A-mullu e-maili 14. oktober 2010-meersoq piiarneqarsimasoq.

K Kommuni taamaalilluni allagaatinik toqqorterisarneq pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 unioqqutillugu iliuuseqarsimavoq, suliamik suliarininnermi iliuuserineqartog kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanertut isigisaa pillugu uppernarsaammik taassuma toqqortarineqarnissaanik aqutsinikkut inatsiseqartitsinikkulluunniit pisariaqartitsiunnaarnissap tungaanut toqqortarinissimannnginnermigut."

Pisassiissutit akuersissutillu

5.5 Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaammik itigartitsineq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatinut itigartitsilluni nalunaaruteqarnera A-p Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa.

A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatiminut akissummik tigusaqarsimannngisaannarnera, tassungalugu taarsiullugu sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik nassinneqarsimanera Ombudsmandip isorisariaqartutut isigaa. Ombudsmandip inassuteqaatigaa inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatit tamaasa

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup siunissami akisassagai. Ombudsmandip oqaatigaa sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik nassiussineq tunngavissaqanngitsoq, A sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik qinnuteqarsimangippat.

Taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusup immikkut akuersissuteqarnissaq pillugu isumaliutersuutigisimasaasa aalajangiinnermi takuneqarsinnaannginnerat Ombudsmandip isorisariaqartutut isigaa. Ombudsmandip inassutigaa suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 tunngavilersuisussaataaermermut tunngasoq kiisalu inuusutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatit itigartinneqaraangata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 tunngavilersuutit imarisaannut tunngasoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup siunissami eqqortittassagai.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandimut akissummini piumasagaatigineqarsinnaasoq inatsimmi takuneqarsinnaanngitsoq tunngavigalugu immikkut ittumik akuersissummi tunniussinissamut periarfissap isumaliutersuutigineqarsinnaaneramik oqarnera Ombudsmandip pitsaanngitsutut isigaa.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnermi aalajangiinerup sorliup qinnuteqaammut sorlermut tunngasuunerata nalornissutigineqarsimanagera pitsaanngitsutut isigaa. Ombudsmandip inassuteqaatigaa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup innuttaasunit allakkanut, qinnuteqaatinut saaffiginnissutinullu allanut siunissami akissuteqarnermini innuttaasumit saaffiginnissut suna ulloq sumeersoq akissummi pineqartoq innersuussutigisassagaa.

Naalackersuisoqarfiup naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuutaani assigiissaartumik oqaasertalersuineq atorneqartoq Ombudsmandip pitsaanngitsutut isigaa, tassami innuttaasoq isumaqalersinneqarsinnaammatt paasissutissanik nutaanik saqqummertoqarpat kukkusumillu unniit tunngaveqarluni aalajangiisoqarpat suliaq Naalackersuisoqarfiup suliareqqissagaa innuttaasup inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasagaatigisinnaagaa. Ombudsmandip inassuteqaatigaa assigiissaartumik oqaasertalersuineq pineqartoq Naalackersuisoqarfiup atussanngikkaa. Naalackersuisoqarfiup tamatumunnga taarsiullugu suliani ataasiakkaani pineqartoq pillugu nalileereerluni, ingerlatsinermilu ileqqorissaarnek tunngavigalugu, innuttaasoq innersuussinnaavaa eqqartuussivitsigut suliassanngortitseq-

*qullugu imaluunniit itigartitsineq Inatsisartut Ombudsmandiannut naam-
magittaalliuutigeqqullugu.*

*Ombudsmandi isumaqarpoq taamani Aalisarnermik, Piniarnermik, Nunaleri-
nerinermillu Aqutsisoqarfiusoq aalajangiinermi inatsimmut tunngavigisa-
mut eqqunngitsumut innersuussisimasoq. Ombudsmandip inassuteqaatigaa
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup i-
natsisikkut tunngavigisaq suna innersuussutigineqarnersoq nalornissutigi-
neqarsinnaajunnaarlugu siunissami innersuussutigisassagaa, taamaalilluni
inatsit suna Naalackersuisoqarfiup aalajangiinerani tunngavigineqarsima-
soq nalornissutigineqartaqqunagu.*

*Ombudsmandi kommunit suliani inuussutissarsiutigalugu piniarnermut
allagartanik qinnuteqaatinut tunngasunik suliarinninnermi inissisimanagerat
pillugu ataatsimut oqaaseqaatinik arlalinnik saqqummiussivoq.*

*Ombudsmandip inassuteqaatigaa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-
nermullu Naalackersuisoqarfiup suliani inuussutissarsiutigalugu piniar-
nermut allagartanut tunngasuni aalajangiinini qinnuteqartumut pineqartu-
mut siullertut tigusisussamut siunissami nassiuttassagai.*

*Ombudsmandip suliamik suliarinninnermini malugaa piniarneq aallaaniar-
nerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aamma inuussutissarsiutigalugu pi-
niarnermut allagartat pillugit nalunaarummi pissutsit arlaqartut nalornis-
sutigineqarsinnaasut. Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandip oqaatigaa
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup pe-
riaatsini Inatsisartut inatsisaat nalunaarummut sanilliulluni kimittune-
rusoq naapertorlugu aqussagaa Naalackersuisoqarfiullu inatsimmik allan-
gortitsinermi tullermi tamanna eqqumaffigissagaa naatsorsuutigigini
(j.nr. 2010-821-0001, oqaaseqaat 13. januar 2012-imeersoq).*

A inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik kommuni najuga-
risani aqqutigalugu 22. september 2009-mi qinnuteqarpoq, taamanili Aa-
lisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusumit sun-
ngiffimmi aallaaniarnermut allagartaq kisiat pissarsiaralugu, inuussutis-
sarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaanni pillugu akine-
qarani.

A tamatuma kingornatigut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut al-
lagartamik 14. januar 2010-mi aamma 15. marts 2010-mi qinnuteqaqqip-

poq. Taakkununga itigartitsissutit A-p taamani Aqutsisoqarfiusumit allakkatigut 26. marts 2010-meersutigut aamma allakkatigut 6. april 2010-meersutigut tiguai.

A uannut tamatuma kingornatigut allakkatigut 28. april 2010-meersutigut naammagittaalliorpoq, allakkallu taakku illoqarfimmi K-mi kommunip allaffiata uannut ingerlateqqillugit nassiuppai:

“Ajuusaaraluarlunga saaffiginnippunga, tassa piniarnermut allagartamik suli pisarsinikuunnginnama. 2009-mili piniarnermut allagartara oktoberip qeqqata missaani nassiuppara, suli takkuttoqanngimmat maqaasigakku. Taarserneqarnissaa kissaatigigakku piniartutut allagartamik, tassami 1950-ikkunniit piniartutut inuutissarsiuteqarama, napparsimalernissama tungaanut, siullermik pujortuleeqqamik, kiisalu 1975-imiit rejerniummik 36 fodsimumik. Taannalu tuninikuuara, maannakkut suli ingerlarpaluppoq.

1998-imi tunivara, uninngallunga isigiinnarsinnaannginnakku, pissutsit assigiingitsut pissutigalugit.

2007-imi siullermik allagartassannik saniatigooralugu nassippaannga. Ingerlaannaq utertinnikuuara, taavalu 2008-mi aamma sunaaffa aamma taamaattumik nassissimagaannga ingerlaannaq akilerpara. Maani inuussutissarsiornermut allaffik aqputigalugu aaqqinniarsarigaluarpara, kisianni pisasaanngillat. Arlaleriarluta saaffiginnittaraluarpugut, pissutsit assigiinngitsut taakkartorlugit pigamikkit.

Illoqarfimmi K-mi aalisartut piniartullu peqatigiiffianniit kiisalu kattuffimmiit saaffiginnittaraluarpugut, tassami peqatigiiffimmut ilaasortaagama siulersuisunilu ukiorpassuarni ilaasortaanikuullunga, napparsimaleraluarnerma tungaanut. Qangali iluarsinikuuvunga nakorsanit ikiorluarneqarama, kiisalu Danmarkimi suliaritinnerma kingorna maannakkut akornuteqanngivippunga.

Taamaallaat aningaasarsiorniarninni utoqqalinersiutima saniatigut aalisarninni angalaninnut atortussarsiutissannik tunisisinnaagama, nuliama aningaasarsiai pissutaallutik. Assut ajuusaarnaraluarpoq, tassami boligstøtsimit illoqarata akiligassanut naammattumik ikiuussinnaanani.

Kiisalu uanga inuunerma imaani inuuneq pinngitsoorsinnaanngikkaa maluginikuugakku illoqarfimmi uninngaaleraangama misigisarama annertuumik amigaateqarlunga.

Neriussuunga allakkakka paasissagisi, tassami inuunerma sinnera suli nuannaarlunga imaani angalallunga atorussukkaluarakku, ajorsilerlunga paasigukku unikkumarama.

Neriullunga paasissagissinga. Unioqutitsineq nuannarinnginnakku, innuttaaqatima paasisaqarusullutik sulii saaffigisarmanna.”

Naammagittaalliummut illoqarfimmi K-mi kommunip allaffiani suliffissarsiuussisarfimmi siunnersortip e-mailia 14. januar 2010-meersoq ilanngullugu nassiunneqarpoq, A-llu qinnuteqaataa 14. januar 2010-meersoq imaattoq taassuma Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfimmut ingerlateqqillugu nassiussimavaa:

“Inuussutissarsiutigivillugu piniarnermut aalisarnermullu 2010-mi allagartaqarnissannik piumasaqarpunga.

Siulliullugu ilisimatitsissutigissavara inuunera tamaat aalisartutut piniartutullu inuutissarsiteqarnikuugama, massakkullu 2002-miit inuutissarsiutigivillugu allagartarisimasakka ilanngullugit nassiuppakka.

2009-mi kukkunikkut sunngiffimmi allagartamik nassinneqarsimagama iluamik misissornagu akilersimavara, isumaqarlunga inuutissarsiutigivillugu allagartaq, paasilerakkulu sunngiffimmi allagartaasoq ingerlaannaq taarsertinniarsimavara 2010-mullu inuutissarsiutigivillugu allagartamik paasisinnaanngisannik itigartinneqarlunga.

Taamaattumik massakkut inuussutissarsiutigivillugumik qinnuteqarpunga, uattut inissisimasunit allatut aalajangiiffigineqarnera eqqunngitsuusutut isumaqarfigakku.

Qinnuteqaatinni aamma ersippoq illoqarfimmi K-mi piniartut aalisartullu peqatigiifiata inuutissarsiutigivillugu allagartaqarnissannik tapersersoraanga.

Neriullunga qinnuteqaatiga paasineqarluni akuerineqassasoq.”

Allakkanit erserpoq allakkat assilinerat KNAPK-mut nassiunneqarsimasoq.

Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfimmi sulusup aamma illoqarfimmi K-mi kommunip allaffiani piniarnermut aalisarnermullu siunnersortip e-mailikkut 24. februar 2010-mi allaffigeqatigiisimanerat imaattoq naammagittaalliummut ilanngullugu aammattaq nassiunneqarpoq.

Piniarnermut aalisarnermullu siunnersortip Aqutsisoqarfimmi sulisoq imatut allaffigaa:

“Pineqartoq saaffiginnippoq kukkusumik piniarnermut allagartamik nassinneqarnikuusimalluni 2009, taamatullu kissaatigalugu inuussutissarsiutigalugu allagartamik nassinneqarnissani. Attaveqarfigilaarisinga.”

Aqutsisoqarfimmi sulisup saaffiginnissut imatut akivaa:

“Ningiutta suliaq A-mut tunngasoq tiggummigamiuk, kisiannili kalerrinnikuullunga itigartitaassasoq.”

Kommunip allaffiani piniarnermut aalisarnermullu siunnersortip e-mail 1. marts 2010-meersoq imaattoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut nassiuppaa:

“Pineqartoq saaffiginneqqippoq sunngiffimmi allagartassaminik 2009-mi allagartaqarsimalluni kukkusumik, taamaattoq 2010-mi inuussutissarsiutigalugu allagartaqarusulluni, ullorlu manna tikillugu erseqqissumik ilisimatinneqarnikuunnginnatta ilisimatinneqarusuppugut.

Saaffiginnikkami uagut inatsisinik ilisimasaqannginnatta siunnersortaasariaqanngitsugulluunniit oqalukkami, taamaattumik ilisimatinneqarnissarput aammalu pineqartup ilisimatinneqarnissaa kissaatigaarput.”

A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik tunineqarnisaanik tapersersuilluni allakkat F-p (illoqarfimmi K-mi Aalisartut Piniartullu Peqatigiiffiata) Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut e-mailikkut 2. marts 2010-meersukkut nassiuppai.

A-p naammagittaalliummut ilassutitut allagai 15. marts 2010-meersut kimukartuuneri allanneqarsimannngitsut imaattut naammagittaalliummut aammattaaq ilanngullugit nassiunneqarput:

“Ilassutitut una ilannguppara

Siullermik angallatiga 1998-imi tuninikuuara napparsimalertera pissutigalugu.

Taavalu 2007-imi aamma qaratsannik aanaartuungajallunga Danmarkimut suliaritikiartornikuuvunga, aatsaallu 2009-mi iluarsillunga, maannakkullu peqqissinikuullunga. Taamaattumik ukiuni taakkunani iluamik inuussutissarsiorsimanngilanga. Neriullunga paasissagissinga.

(...)

PS: Allagartassannik nassikkussinga akilerumaarpakka.”

E-mailikkut allaffigeqatigiittarsimanerit naammagittaalliummut ilanngullugit aamma nassiunneqarput.

Kommunip allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersorti taamani Aqutsisoqarfiusumut imatut allappoq:

“Nassiunneqartoq: 16. marts 2010

(...)

Piniarnermut allagartaq

A-p qinnuteqaataata aalajangiiffigineqarnissaa piumasaraarput. Ilanngullugu nalunaarutigissavarput A Aalisartut Piniartullu Peqatigiiffianni massakut siulersuisunut ilaammat.”

Aqutsisoqarfimmi sulisup maili taanna Aqutsisoqarfimmi allaffimmi pi-sortamut ingerlateqqillugu nassiuppaa:

“Nassiunneqartoq: 25. marts 2010

(...)

Illit una akisinnaaviuk?”

Taamani Aqutsisoqarfiusup pisortaata e-mail 26. marts 2010-meersoq imaattoq kommunip allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersortimut nassiussimasaa naammagittaalliummut ilanngullugu aamma nassiunneqarpoq:

“Officiel mail j.nr. x

Nalunaarutigissavara A-p inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartamut qinnuteqaataata siullermik itigartitsissutigineqarnerata naammagittaalliuutigineqarnera suliarisimagatsigu ima aalajangerluta: Inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartamik A-p qinnuteqaataa itigartitsissutigaarput.

Uani tunngavilersuutigaarput ataani pineqartoq inatsit, tassami 2010-mut inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqartut nalilersorneqarnerini ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2007-imi 2008-milu isertitat tunngavigineqassammata. Isertitarineqarsimasut uagutsinnut nalunaarutigineqarsimasut malillugit A-p 2007-imi 2008-milu aalisarnermit piniarnermillu isertitai taamaallaat 11 %-it missaanniissimapput. Taamaammat qinnuteqaataa itigartitsissutigineqarpoq.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 16. maj 2008-meersoq

(Isertitat tamarmiusut tunngaviata, kommunimut pisinnaatitsinerup allanngortinnerarneri)

“4) piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaqartunut isertitat tamarmiusut ikinnerpaamik 50 %-iisa nalinginik, takukkilli litra a-c. Angallatit angallatip uuttuutaanut uppersaataat naapertorlugu 210 BT-nit (150 BRT-nit) mikinerusut atorlugit aalisarnermit isertitat tamarmiusut piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsuusiorneqarnerannut ilanngunneqassaput.”

2010-mi inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqarnermi immersugassap immersorneqarsimasup, 22. september 2009-mi atsiorneqarsimasup, assilineri naammagittaalliummut ilanngullugu aamma nassiunneqarpoq.

Qinnuteqaammit erserpoq qinnuteqartup qinnuteqarnermi immersugasami imm. 3 eqqortissimanngikkaa, tassanilu ilaatigut manna innersuusutigineqarpoq, tassalu qinnuteqartoq “piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaqartunut isertitat tamarmiusut ikinnerpaamik 50 %-iisa nalinginik eqqortitsisimanngitsoq.” Aammattaaq “Qinnuteqartup imm. 3-mi piunasaqaataasut eqqortinngilai, tassanngalu immikkut qinnuteqassalluni, siunissami nr. 3-mi piunasaqaataasut eqqortikkumagnigit.” Qinnuteqaammit aammattaaq erserpoq najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiat tusarniaavigineqarsimasoq, immikkullu akuersisuteqartoqarnissaa peqatigiiffiup tapersorsinnaagaa.

2002-mi, 2003-mi, 2004-mi, 2005-imi, 2006-imi, 2007-imi 2008-milu inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat akilerneqarsimanerinit uppersaataat assilineri naammagittaalliummut ilanngullugit aammattaaq nassiunneqarput.

Taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfiusoq 19. maj 2010-mi imatut allaffigaara:

“Aqutsisoqarfiup journal normuanut x-imut tunngasumik A-mit piniartutut inuussutissarsiornermut uppersaataammik tunineqarnissamut itigartitsineq pillugu naammagittaalliummik ilanngullugu nassiunneqartumik tigusaqarpunga.

Naammagittaalliuutip misissuinermit aallartitsinissamut pissutissaqalersinneraanga nalilissallugu sulit tunngavissaqanngilanga. Taamaattumik Aqutsisoqarfik siullertut

qinnuigaara Aqutsisoqarfiup aalajangiineranut atatillugu Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-imeersumi § 1, nr. 2 qanoq annertutigisumik eqqarsaatigineqarsimarnersoq uannut paasissutissiissutigeqqullugu.”

Akissummik tigusaqannginnama taamani Aqutsisoqarfiusiq akissuteqaqqullugu allakkatigut 8. juli 2010-meersutigut nukingisaarpara.

Taamani Aqutsisoqarfiusup akissutaa imaattoq 19 juli 2010-mi tiguara:

“Pineqartoq: A-p piniartutut aallaaniarnermut allagartamik itigartitsineq pillugu siumut tusarniaavigineqarnera

Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaata siulliup akineqarsimannginnera Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfiup ajuusaarutigalugulu utoqatsissutigissavaa.

Eqqaasitsissutitut allakkat ataanni atsiortunga aatsaat ullut marlussuit matuma siorna ilisimasaqarfigilerpakka. Taamaattumik suliaq taamaallaat qalliinnarsiortumik ilisimasaqarfigaara, sivitsorsaaqqinniarnangali suliami allagaatit kakkarsaallugit ilanngullugit nassiuppakka. Taakku kalaallisuujupput, tamannalu kissaatigineqarpat nutserneqarumaarlutik.

Aamma oqaatigisinnaavara allaffiup pisortaa ... suliamik siusinnerusukkut suliarinnittuusimasoq atorfimminut 02.08.2010-mi utissammat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Makku allakkanut ilanngullugit nassiunneqarput:

- 1) Taamani Aqutsisoqarfiusumi allaffiup pisortaata Naalackersuisoqarfiup pisortaanut Naalackersuisoqarfimmilu sulisumut e-mailia 19. november 2009-meersoq.
- 2) Taamani Aqutsisoqarfiusumi allaffiup pisortaata kommunillu illoqarfimmi K-mi inuussutissarsiornermut siunnersortaata e-mailii 19. aamma 20. november 2009-meersut
- 3) Kommunip allaffiata A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaataanik 14. januar 2010-meersumik, inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartap 2007-imi aamma 2008-mi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfimmut akiilisimaneranut uppernarsaatit assilinerinik ilaqartinneqartunik ingerlatitseqqilluni nassiussinera.

- 4) Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminer-sornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 20-p, 27. november 2003-meersup assilinera.
- 5) Kommuni allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersortip Naalak-kersuisoqarfimmut e-mailia 1. marts 2010-meersoq.
- 6) Kommuni allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersortip Naalak-kersuisoqarfimmut e-mailia 25. marts 2010-meersoq, F-p A-mut taper-siissutaanik kakkersaassivigineqarsimasoq.
- 7) Kommuni allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersortip taamani Aqutsisoqarfiusumut e-mailia 16. marts 2010-meersoq.
- 8) Kommuni allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersortip taamani Aqutsisoqarfiusumut e-mailia 16. marts 2010-meersoq aamma taama-ni Aqutsisoqarfiusumi sulisuusup allaffimmi pisortaasumut e-mailia 25. marts 2010-meersoq.
- 9) Taamani Aqutsisoqarfiusup aamma illoqarfimmi K2-mi akileraartar-nermut immikkoortortaqrifiup e-mailikkut allaffigeqatigiissimanerat 25. marts 2010-meersoq.
- 10) A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik itigartinne-qarneqarneranik taamani Aqutsisoqarfiusup aalajangiinera 26. marts 2010-meersoq.

E-mail 1) pillugu:

“Aatsaannguaq siullermik erhverskonsulent ...-miit sianerfigineqarpunga kamattoq, soq qulaani pineqartup piniartutut allagartamik qinnuteqarnera akuerineqarsi-mannginnersoq aperisoq. Nassuiaappara maani sulisukuusimasumit (...) 2006-mi 2007-imi 2008-milu immikkut akuersissummik tunineqartarsimasoq, naak kommu-niata nammineeirluni piniartutut allagartamik tunineqassanngitsoq innersuussutigi-sarsimagaluaraa. Maannakkut naliliisimavugut nalunaarut malillugu itigartitaasus-saasoq. Taava (...) nassuiaappara, itigartitsissullu nassiunneqarpat sumut maalaaruti-ginissaa aamma ilanngunneqassasoq.

Kinguninngua inuttaa A nammineeirluni sianerpoq suli kamannerulluni. Inuttaa ...-inik ukioqarpoq. Siusinnersukkut frtidspensionistiusimavoq napparsimanikuusi-magami. Massakkunngooq peqqissigami allaat KNAPK-p illoqarfimmi K-mi immik-koortortaqrifianit taperisiinermik pisimavoq. Inuttaa nassuiaanniaraluarpara uagut

inatsisit malillugit sulisussaagatta. Sunarpassuarnik akerartuisutut nipeqarluni suaartarfigaanga. Allaat inunnik immikkoortitsinerarluta sulinerarluta, asugooq tappiitsut allaat piniartutut allagartamik tunineqartarsimmata. Piumaffigaara taamaattut up-
pernarsaaserlugit maanga nassiateqqullugit, taamaaliorumavoq. Kisianni kamannermit demokratersuit ajoralugit, uppititaapallanniarlinngooq il.il. Allaat eqqartuussisunut tunniukkumalluta, allanillu qunusaarerpalaarluni oqalulluni, oqaloqatigiinneq naavoq maanga naammagittaalliorniartoq. Ilissinnut sianeqinammat taama nas-
suaassilaarpunga.”

E-mail 2) pillugu:

“Nassiunneqartoq: 19. november 2009

(...)

Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 33, 17. december 1996-imeersoq § 3, imm. 5 malillugu: Inuit pensionisiaqalernerminni inuutissarsiutigivillugu aallaaniarnermik ingerlatsisut pensionisiaqalereeraluaruniluunniit najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiannut tusarniaareernikkut immikkut akuerineqarnikkut inuutissarsiutillit allagartaqarsinnaatitaapput.

Qinnuteqaammi qulaani pineqartoq qinnuteqartumit naammassineqarnikummat paaserusupparput suna pissutigalugu itigartitaanersoq.”

Aamma

“Nassiunneqartoq: 19. november 2009

(...)

Filit kakkersaassat: Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat.doc

Ilisimatitsissutigissavara ataani Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 33, 17. december 1996-imeersoq atorunnaarnikummat uuminngalu taarserneqarnikuulluni:

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20, 27. november 2003-meersoq. Nalunaarut uani taaneqartoq ilannguppara.

Tassani takuneqarsinnaavoq ataani aalajangersagaq taaneqartoq nalunaarutip nutarterneqarnerani 2003-mi peerneqarsimasoq.

Ajuusaarutigaa inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat 2003-mi nutarteqqinneqarsimammat ilisi-

masimanninnassiuk. Massakkut nalunaarutip atuuttup aalajangersagaani § 3-mi allassimasut tunngavigalugit qinnuteqaatigineqartut nalilersorneqartarput.

Oqaatigeqqissavara maanngaanniit aalajangiussa q tunngavilersugaq A-mut nassiunneqassamat, tassanilu ilanngunneqarumaarmat aalajangiinermut maalaaruteqasaguni sumut maalaaruteqarumaarnersoq.”

Aamma

“Nassiunneqartoq: 20. november 2009

(...)

A ukiuni kingullerni 10-ni inuutissarsiutigivillugu piniarnermut allagartaqarnikuuvoq (kopiivi nassiussinnaavagut). Aammalu utoqqalinersiuteqalernermit ikaarsaariarnermi.

Taamaallaat 2009-mut sunngiffimmi allagartamik nassitsikkami takoqqaarnagu akilersimagamiuk isumaqarluni inuutissarsiutigivillugumoortoq.

§ 3-mi allassimasut ilisimavagut 2009 tikillugu inuunertik tamaat inuutissarsiutigivilugu piniarnermik ingerlataqarsimasut peqatigiiffiat tapersiisillugu ajornanngitsumik allagartartaartinneqartarput, massakkut sooq tamanna ajornaleriataarsimanerpa.

Taamatut inuunertik tamaat piniartutut/aalisartutut inuutissarsiuteqarsimasut allagartamik pisinnaajunaaraangamik inuttut sakkortuumik tigusarpaat pisinnaatitaaffimminnillu piiaaffigineqartutut misigisimasarlutik.”

E-mailit 5), 6), 7) aamma 8) qulaani siusinnerusukkut issuarneqareerput.

Taamani Aqutsisoqarfiusumit illoqarfimmi K2-mi akileraartarnermut immikkoortortaqarfimmut e-maili 9) pillugu:

“A-p, cpr.nr. ..., isertitaanut tunngasunik paasiniaasunga. Inuttaa inuussutissarsiutigalugu piniarnermik qinnuteqarsimasoq isertitaanut tunngasunik peqannginnatta taamaattumik isertitaanut tunngasunik paasiniaasunga.”

Aamma Illoqarfimmi K2-mi akileraartarnermut immikkoortortaqarfiup akissutaa:

“2007 A-tut isertitat 256.943, B-tut isertitat 28.331

2008 A-tut isertitat 55.002, B-tut isertitat 6.210” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Illoqarfimmi K2-mi akileraartarnermut immikkoortorta qarfiup akissutaanik taamani Aqutsisoqarfiusup iluani ingerlatitseqqilluni nassiussineq:

“Ataani takusinnaavatit A-p isertitai.”

E-maili 10) qulaani siusinnerusukkut issuarneqareerpoq.

Naalackersuisoqarfimmut tamatuma kingornatigut 7. december 2010-mi imatut allappunga:

“(…)

Naalackersuisoqarfiup mappiutaa suliami allagaatinik imalik misissoreerlugu aalajangerpunga naammagittaalliuut suliarilerniarlugu.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik qinnuigaara suliamik paasinninnini pillugu nasuiaateqaqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu malugeqquara aalajangiinnermut atatillugu immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat, takuuk piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-meersumi § 1, nr. 2, qanoq annertutigisumik isiginiarneqarsimanersut apequtinnut Naalackersuisoqarfiup akissuteqarnissaa sulii utaqqigiga.

Aalajangersakkamit tassannga erserpoq suliami pissutsit immikkut ittut pissutaallutik piumasaqaatit eqqortinneqarsinnaasimannngitsut uppersarneqarsinnaappat isertitat minnerpaamik 50 %-iisa piniarnermit, aalisarnermit il.il. pissarsiarneqarsimannisaannik piumasaqaatip atuutinnginnissaa Naalackersuisut immikkut akuersissutiginnaagaat.

Immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat qanoq annertutigisumik isiginiarneqarsimanagerat pillugu nasuiaasoqarnissaanik Naalackersuisoqarfimmut qinnuigininninnut tunuliaqutaasoq tassaavoq A-p uannut naammagittaalliumminut piniarnermik inuussutissarsiateqartutut allagartamik qinnuteqaammut ilassutaasumik allakkanik ilanngussisimanagera, taakkunanilu oqaatigaa 2007-imi qaratsamigut aanaartuungajassimalluni Danmarkimilu katsorsarneqarsimalluni, aatsaallu 2009-mi peqqisimalluni. Oqaatigaa ukiuni taaneqartuni taakkunani peqqiilliornini pissutigalugu inuussutissarsituni iluamik ingerlassinnaasimannngikkini. Ilassutaasumik allakkat taakku 15. marts 2010-mi ullulerneqarsimapput.”

Naalackersuisoqarfiup allakkama tiguneqarnerannut e-mailikkut 21. december 2010-meersuklut uppersaasiussaa 21. december 2010-mi tiguaru.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa 11. januar 2011-meersoq imaattoq 13. januar 2011-mi tiguara:

“Pineqartoq: A pillugu saaffiginnissutit kingulleq 7. december 2010-meersoq, illit j. normut 2010-821-0001

Allakkanni 7. december 2010-meersuni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik (APNN) ilaatigut qinnuigaat A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-mi § 6, imm. 1 tunngavigalugu inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaataata itigartinneqarnera pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Nassuiaat:

A utoqqalinersialiuvoq ...-inik ukiulik, suliami paasissutissat malillugit nalunaarummi qulaani taaneqartumi § 6, imm. 1 tunngavigalugu kommunini najugarivitamini ukiuni 2006-imi, 2007-imi aamma 2008-mi inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqartarsimasoq. Kommunimit najugarisaminit ukiut tamaasa itigartinneqartarsimavoq, tamatumunnga piumasaqaatit eqqortinneqartarsimannginnerat tunngavilersuutigalugu; tamatumunnga taarsiullugu ukiuni pineqartuni sunngiffinni aallaaniarnermut allagartamik tunineqassasoq innersuussutigineqartarsimavoq. Qinnuteqartulli nammineq oqarnera malillugu kommunip sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik neqeroortigisartagai ukiut tamaasa tigujumasarsimanngilai, naak 2009 eqqarsaatigalugu sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartaq kukkunikkut akilersimagaluarlugu, takuuk naammagittaalliuutitut allagai 3. maj 2010-meersut.

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 6, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq qinnuteqartut ataasiakkaat inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pisinnaassappata piumasaqaatit eqqortinneqarsimanersut kommunip najugarisap nakkutigissagaa.

Imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq piumasaqaatigineqartut qinnuteqaateqartup eqqortinnngipagat kommuni najugarisap uppersaasiissanngitsoq, itigartitsinerlu qinnuteqartumut allakkatigut nalunaarutigineqassasoq, itigartitsinerup assilineru Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut nassiullugu.

APNN-ip tamatumunnga atatillugu aalajangersimasunik periaasia unaavoq kommunip najugarisap qinnuteqartut ataasiakkaat pillugit allakkatigut uppersaasiussaanik tunngaviginnitarneq, taakku inatsimmi piumasaqaataasunik aamma eqqortitsip-pata.

Taamaakkaluortoq A ukiumi 2006-imi, 2007-mi 2008-milu inatsimmi tamanna pillugu piumasaqaataasunik nalinginnaasunik eqqortitsinngikkaluarluni, takuuk inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-meersumi § 3, nr. 4 imaluunniit piniar-

neq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-meersumi § 1, imm. 2 tunngavigalugu inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik immikkut akuersissuteqarnikkut tunineqassagaanni piumasaqaatit nalinginnaasut, inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik kukkunikkut ingerlaannartumik tunineqartarsimavoq. Kukkussutigin eqartulli taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusumit aatsaat 2009-mi paasineqarput, qinnuteqartup inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaqqinneranut atatillugu kommunitut najugarisaanit saaffiginnissuteqartoqarneratigut. Ukioq piniarfiusoq taanna eqqarsaatigalugu A-p qinnuteqaataata itigartinneqarneranut tunngavilersuut tassaniippoq. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tamanna pillugu manna malugeqqussavaa, tassalu APNN piniarnermut allagartanik tunniunneqarsimasunik inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-meersumi § 7, imm. 4 tunngavigalugu atorunnaarsitsinissaminut piginnaatitaammat, imaattoqartillugu:

“(...) inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaqarnissamut piumasaqaatit tunniussinermi naammassineqarsimanngippata imaluunniit tunniussinissamut piumasaqaatit naammassineqarsinnaajunnaarpata.”

APNN-ip aammattaaq oqaatigissavaa kukkunerit taakkuusut kukkussutigeqqinneqarnissaat ilimanangitsoq, tassami piffissami qaangiuttumi sulisumik allamik atorfi-nitsisisoqarsimammat.

Taamani APNA-jusup piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutaa pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-meersumi immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat § 1, nr. 2-mit ersertut isiginiarsimanerai apeqquutit eqqarsaatigalugu APNN tamatumunnga akuersaartumik akissaaq. Suliama paasissutissiissutigineqarpoq A tulleriinneri malillugit januar 2007-imi aamma 2008-mi qaratsamini taqqamigut Rigshospitalimi misissorneqarsimavoq. Qulaani oqaatigin eqartutut pineqartoq ukiuni 2007-imi aamma 2008-mi inuussutissarsiutigalugu piniarnermik ingerlataqarsimavoq. Taamaakkaluartoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup 2009-mi kvartalimi kingullermi paasissutissiissutaasa inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit tunineqassagaanni inuussutissarsiutigalugu isertitanit tamarmi-sunit isertitat aalajangersimasut inuussutissarsiummit tassanngaanneersuunissaannik inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-meersumi § 3, imm. 4 tunngavigalugu piumasaqaatinik eqqortitsisimangillat.

Taamatutaaq suliaq pillugu paasissutissat pigineqartut malillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-meersumi § 1, nr. 2, litra 3 tunngavigalugu immikkut akuersissummik tunineqarsinnaassaguni piumasaqaat taanna piffissap qaninnerusup ingerlanerani eqqortissinnaassagaa uppersaammik piusoqanngilaq. Taamatutaaq qinnuteqartup ukioqportussusia pissutsillu sinneri isiginiarlugit inatsimmi § 1, nr. 2, litra 3-mi immikkut a-

kuersissuteqarnissamut periarfissanik atuinissaminut APNN manna tikillugu pissutissaqarsimangilaq.” (Atofeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfimmut tamatuma kingornatigut 24. februar 2011-mi imatut allappunga:

“(…)

Malugaarattaq itigartitsinerit Naalackersuisoqarfiup A-mut tulleriinneri malillugit 2009-mi aamma 2010-mi nalunaarutigisimasai suliami allagaatini Naalackersuisoqarfimmit tigusanni ilaangitsut. Naalackersuisoqarfik qinnuigaara taakkua assilineri uannut nassuteqqullugit.

Naalackersuisoqarfik tulliullugu qinnuigaara itisilerutaasumik apeqqutit uku akeqqullugit:

1. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aalisarnermullu akuersissummik pisinnaasagaanni aalajangersakkat arlallit piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 4, imm. 2-kkut aalajangersarneqarput, matumani qinnuteqartup ilanngaattissat ilanngaatiginagit isertitaanit tamarmiusunit ikinnerpaamik 50%-it aalisarnermit piniarnermit, aallaaniarnermillu isertitanit ilanngaateqanngitsuneersuunissaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, taamaattorli isertitat ilaat erseqqinnerusumik taaneqartut naatsorsuinermi ilaassanatik (tak. § 4, imm. 2, nr. 4).

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 4-p Naalackersuisut (ilaatigut) 50%-inik piunasaqaatip atuutsinneqannginnissaanut immikkut akuersissuteqarnissaannut periarfissippai, piunasaqaatit erseqqinnerusumik aalajangersarneqartut tunngavigalugit:

"Imm. 4. Piunasaqaatinit ukunanit immikkut akuersissuteqarnermik Naalackersuisut nalunaaruteqarsinnaapput:

1) § 4, imm. 2, nr. 2-4, aamma imm. 3, inuk pineqartoq piffissat taaneqartut iluanni ilinniarnermik assigisaannilluunniit pissuteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimappat imaluunniit qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut atassuteqarnera naapertorlugu naapertuuttutut isigineqarpat.

2) § 4, imm. 2, nr. 4, inunnet maannamut pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimangitsunut.

3) § 4, imm. 2, nr. 4, uppersarneqarsinnaappat pissutsit immikkut ittut kingunerannik isertitat annertussusissaannik piunasaqaat naammassineqarsinnaasimangitsoq.

4) § 4, imm. 2, nr. 4, inunnut aalisarnermik, piniarnermik aallaaniarnermillu inuussutissarsiornermik pingaarnertut siusinnerusukkut inuussutissarsiateqarsimasunut."

Immikkut akuersissuteqartarnermik aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

"Pissutit immikkut ittut, tassani pineqarput pissutsit qinnuteqartup nammineq pi-suussutiginnngisai soorlu napparsimaneq, timikkut tarnikkullu ajoquserneq imaluunniit inuit atugassaqaarnerannut pissutsit allat isertitat annertussusissaannik piumasasaammik malinnissinnaannginnermik kinguneqartut.

Inuk Kalaallit Nunaata iluani ilinniagaqarsimanini pissutigalugu piniartutut inuussutissarsiateqarsimanngippat aammattaaq immikkut akuersissuteqarnermik nalunaarfigineqarsinnaavoq.

Taassuma saniatigut aalajangersakkap ajornarunnaarsissavaa inuup siusinnerusukkut piniarnermik aallaaniarnermillu inuussutissarsiateqarsimasup, piffissamili aalajangersimasumi taassuminnga ingerlataqarsimanngitsup, aalisaaqilersinnaanera."

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara tulleriinneri malillugit § 4, imm. 4, nr. 3 aamma § 4, imm. 4, nr. 4 tunngavigalugit immikkut akuersissuteqartarnermi periaatsini pillugit nassuiaateqaqqullugu.

2. A-p qinnuteqaamminut ilassutitut allakkamini 15. marts 2010-meersuni oqaatigaa qaratsamigut 2007-imi aanaartuungajassimalluni Danmarkimilu katsorsartissimalluni, aatsaallu 2009-mi peqqissimalluni. Oqaatigaa piffissami akunniliuttumi inuussutissarsiornerminik iluamuk ingerlatsisinnaasimanani.

A aallaaniarnermik inuussutissarsiateqartutut allagartamik 2009-mi qinnuteqarpoq, sunngiffimmili aallaaniarnermut allagartamik tunineqarsimalluni. Aalajangiineq taanna allanngortinniarlugu qinnuteqarsimagaluarpoq, itigartinneqarsimallunili, taamaattumillu inuussutissarsiateqartutut aallaaniarneq 2009-mi ingerlassinnaasimaganu.

Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissumminni makku uannut oqaatigai:

"Taamani APNA-jusup 2009-mi aalajangiinnermini immikkut akuersissuteqarnermut periarfissat piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-meersumi § 1, nr. 2-mit ersertut isiginiarsimanerai apeqqutigisat eqqarsaatigalugu APNN-ip tamanna akuersaartumik akissavaa. A suliami paasissutissat malillugit qaratsamini taqaaqqat Rigshospitalimi Københavnimiittumi tulleriinneri malillugit 2007-imi aamma 2008-mi misissortissimavai. Qulaani oqaatigineqartutut ukiuni siuliini inuussutissarsiateqartutut aallaaniarneq ingerlassimavaa. Taamaakkaluortoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup paasissutissiisutai malillugit inuussutissarsiate-

galugu aallaaniarnermut allagartamik tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit tunineqassagaanni 2009-mi kvartalimi kingullermi isertitanit tamarmiusunit isertitat ilaasa qanoq amerlassuseqarnissaannik inuussutisarsariutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartus-sat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-meersumi § 3, nr. 4-mi piumasaqaatit sulii eqqortissimangilai." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfiup akissutaa takuinnarlugu erseqqarlussoraara. Taamaalillunga manna kukkuneramik tunngaveqartoq ilimagisariaqarpara, tassalu Naalackersuisoqarfiup A-p 2009-mi immikkut akuersissuteqarfigineqannginnissaanik aalajangiinnermini tunngavilersuutit ilaattut innersuussutigigaa A-p 2009-mi isertitat tamarmiusut ilaasa aalajangersimasumik amerlassusillit piumasaqaataasut sulii eqqortissimangikkai.

Naalackersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara makku pillugit paasis-sisseeqqullugu:

2.a. Naalackersuisoqarfiup akissutaa imatut paasineqarsinnaava Naalackersuisoqarfiup sulianik immikkut akuersissuteqarnermut tunngasunik piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. nr. 3-4 tunngavigalugit aalajangiiviginninnermini piffissami qinnuteqartup piumasaqaammik taassuminnga eqqortitsisinnaanngiffia sioqqullugu inissisimasumi isertitanit tamarmiusunit isertitat ilaasa aalajangersimasumik amerlassusillit piumasaqaataasut eqqortissimanerai pingaartillugu isiginiartaraa?

2.b. A-p isertitanit tamarmiusunit isertitat ilaasa aalajangersimasumik amerlassusillit piumasaqaataasut 2006-imi (tassalu napparsimalerni sioqqullugu) eqqortissimanerai Naalackersuisoqarfiup misissorsimavaa?

2.c. A-p piumasaqaataasut qulaani taaneqartut 2006-imi aamma eqqortissimangipagit Naalackersuisoqarfik qinnuigaara manna paasisutissiissutigeqqullugu, tassalu pissutsinik immikkut ittunik aamma 2006-imi atuuttoqarnersoq Naalackersuisoqarfiup misissorsimaneraa, takuuk piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 4, imm. 4, nr. 3.

3. Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini 11. januar 2011-meersumi A-p immikkut akuerineqannginnissaanut ilassutitut tunngavilersuutigalugu uannut oqaatigaa A-p piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 4, imm. 2, nr. 4-mi isertitat ilaat pillugit piumasaqaammik piffissap qaninnerup iluani eqqortitsisinnaalernissaanut uppernarsaatinik peqanngitsoq.

3.a. Naalackersuisoqarfik qinnuigaara uppernarsaatit suut Naalackersuisoqarfiup periaatsimini akuerisarnerai paasisutissiissutigeqqullugu.

3.b. Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup A aalajangiineq sioqqullugu piffissami qaninnermi isertitat ilaat pillugit piumasaqaammik eqqortitsisin-

naalernissani uppenarsaqullugu kaammattorsimaneraa paasisutissiissutigeqqullugu.

4. Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini 11. januar 2011-meersumi uannut oqaatigaa Naalackersuisoqarfik qinnuteqartup utoqqaassusia pissutsillu allat atugai isiginiarlugit isumaqartoq immikkut akuersissuteqarnissamut tunngavisap atornissaanut pissutissaqarani.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup periaasiani utoqqalineq pissutigalugu pensionisiallit immikkut akuersissuteqarfigeqarnissaat mattunneqarsimanersoq paasisutissiissutigeqqullugu.

5. Naalackersuisoqarfiup 2009-mi immikkut akuersissuteqarnissamik itigartitsinera A-p ukiuni 2006-imi, 2007-imi aamma 2008-mi kukkunikkut immikkut akuersissuteqarfigeqarsimaneranik tunngavilersorneqarsimavoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaq 1. januar 2008-mit aallarnertumik allanngortinneqarsimasoq. Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 1-ip 16. maj 2008-meersup akuerineqarnera sioqqullugu immikkut akuersissuteqartarneq pillugu aalajangersagaq (piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi § 4, imm. 4) imaattunik oqaasertaqarsimavoq:

"Imm. 4. Naalackersuisut imm. 2, nr. 2 - 4-mi aamma imm. 3-imi aalajangersakkat immikkut akuersissuteqarfigisinnaavaat, qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut atuumassuteqarnera aallaavigalugu tamanna naapertuuttutut isigineqarpat, qinnuteqartorlu ilinniarnermik assigisaanilluunniit pissuteqartumik Kalaallit Nunaa ta avataaniikkallarsimappat."

Allannguut oqaasertani malillugit immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissamik annertusisitsisuuvoq.

Ukiuni 2006-imi, 2007-imi aamma 2008-mi immikkut akuersissuteqarsimaneq kukkunerunersoq (massakkut) isummerfiginngikkaluarlugu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara A-p siusinnerusukkut kukkunikkut immikkut akuersissuteqarfigeqarnerata A-p immikkut akuersissuteqartarneq pillugu malittarisassat nutaat (annertusisallu) tunngavigalugit 2009-mi immikkut akuersissuteqarfigeqarnissaa mattunne-
raa isummerfigeqqullugu.

Naalackersuisoqarfik matumani ilanngullugu qinnuigaara piniarneq aalisarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 1-ip, 16. maj 2008-meersup akuerineqarnera Naalackersuisoqarfiup immikkut akuer-
sissuteqartarnerani periaatsip allannguuteqarneranik nassataqarsimanersoq nas-
suaqqullugu."

Naalackersuisoqarfiup akissutaanik suli tigusaqannginnama nukingisaa-
rutitut allakkat 5. april 2011-mi nassiuppakka.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa 12. april 2011-meersoq imaattoq tigua-
ra:

“Ombudsmandip 24. januar 2011-imi Naalackersuisoqarfik saaffigisimavaa itigartit-
sissutit nassiunneqarnissaa qinnutigalugu, tamanna A-mut nalunaarutigineqarsima-
soq 2009-mi 2010-milu. Ombudsmandip saaffiginnissummini tassani 2009-mi aamma
2010-mi itigartitsissutigineqarsimasunut arlalinnik itisilikkanik apeqquteqaateqarsi-
malluni.

Tamannalu tunuliaqutaralugu Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandip apeqqutai
imatut akissuteqaateqarfigissavai:

*1. Apeqqutit Naalackersuisoqarfiup immikkut akuersissuteqartitsinernik tunniussinermi su-
leriaasaa pillugu § 4, imm. 4, nr. 3 aamma § 4, imm. 4 nr. naapertorlugit 4.*

Naalackersuisoqarfiup immikkut akuersissutinik nalunaarutiginninnermi suleriaasia
pisarpoq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat § 4, imm. 4 nr. 3 aam-
ma 4 naapertorlugit imannak, § 4, imm.2 nr. 4-mi piumasaaqatigineqartut qinnuteqaa-
teqartup siullerpaamik naammassisinnaanngippagit, taava qinnuteqaateqartoq qin-
nuigineqartarpoq immikkut akuersissummik qinnuteqaateqaqqullugu.

Tamatuma kingorna qinnuteqaateqartoq inuussutissarsiutigalugu piniarnermut al-
lagartamik tunineqartarpoq, immikkut akuersissummik qinnuteqarsimanera tunnga-
vigalugu.

Qinnuteqaateqarsimasup isertitaqarnermut piumasaaqatit ukiuni marlunni qaangiut-
tuni eqquutissimanngippagit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartap pine-
qarnerata kingorna - immikkut akuersissuteqarsimaneq tunngavigalugu - taava qin-
nuteqaateqartoq itigartinneqassaaq. Tamanna pissaaq qinnuteqaateqartoq inuussutis-
sarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pingajussaannik qinnuteqaateqarpat.

*2. Apeqqutit qanoq Naalackersuisoqarfiup piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inat-
sisaat § 4, imm. 4, nr. 3-4-lu naapertorlugit, qinnuteqaateqartup isertitanut piumasaaqatit pif-
fissami tassani eqquutissimanerai qinnuteqaateqartup piumasaaqat tamanna eqquutinnissaa-
nut periarfissaqarsimannginnera pillugu aalajangiinerni pingaartittarneraat.*

Apeqqummut uunga tunngatillugu aallaqqaatit Naalackersuisoqarfiup uppernar-
sassavaa Naalackersuisoqarfiup akissutitut allakkamini ulloq 11. januaari 2011-mi
kukkusoorsimanini, soorlu Ombudsmandip allakkamini ulloq 24. januar aamma
malugisimagaa. Kukkuneq tamanna Naalackersuisoqarfiup ajuusaarutigaa.

Immikkut akuersissutinut sulianut tunngasuni § 4, imm. 4 nr. 3-4 naapertorlugit aala-
jangiinerni Naalackersuisoqarfiup paasissutissat suut pingaartittarnerai, Naalakker-

suisoqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa tamakku aalajangiiffigineqarnerini inuussutissarsiornermi isertitat tamarmiusunut piumasagaat suliani tamakkunani pingaaruteqanngimmat.

2 a. Apeqqummut Naalackersuisoqarfiup misissuiffigisimaneraa A-p napparsimalinnginnermini 2007-mi isertitanut tamarmiusunut piumasagaatip eqquutissimaneranut tunngasoq.

Inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartanik aammalu inuussutissarsiuutigalugu aalisarsinnaanermut allagartanut sullisseriaatsip ingerlasarneranut tunngasut kingunerisarpai, kommune najugaqarfiup akileraarutinut tunngasunik paasissutissanik qinnuteqaateqartut tamaasa aallerfigisarlugit. Tamatumalu kingorna paasissutissat tamakku Naalackersuisoqarfimmut ingerlateqqinneqartarput misissuinissaq siunertaralugu.

Taamatuttaaq 2006-mi A-mut akileraarutit pillugit paasissutissanut tunngasunik Naalackersuisoqarfik tigusaqarsimavoq.

Taamaattorli erseqqissarneqassaaq akileraarutinut paasissutissat tamakku aatsaat ukiup tullianut attuumassuteqalersarmata, tassa paasissutissat atorpeqartaramik piniartup inuussutissarsiuutigalugu piniarsinnaanermut allagartaata nutarterneqarnissanut misissuinermi.

2 b. Apeqqut qanoq Naalackersuisoqarfiup A-p 2006-imi isertitaanut tamarmiusunut piумааqaatit eqquutissimanerisa misissuiffigineqarsimanerininut tunngasoq.

Soorlu siuliani oqaatigineqareersoq, piniartup najugaqarfiata kommunip akileraarutinut paasissutissanik Naalackersuisoqarfik nassiusiffigisarpaa. Matumunnga tunngatillugu A-p inuussutissarsiornerani isertitaanut tamarmiusunut pissarsiaanut taamaallunilu aamma akileraarutinut tunngasunik paasissutissanik Naalackersuisoqarfik tiguisimavoq.

2 c. Naalackersuisoqarfiup misissuisimanagera 2006-imi qanoq A-mut tunngatillugu immikkut pisoqarsimaneranut, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 4 nr. 3-4 naapertorlugit atuuttuni apeqqummut tunngasoq.

Ombudsmandip allagaqaataa ulloq 24. januarimeersoq tunuliaqutaralugu suliaq nutaamik Naalackersuisoqarfiup misissorsimavaa. Tamanna pisariaqalersimavoq, suliaq A-mut tunngasumi Naalackersuisoqarfiup aningaasat qanoq amerlatiginissarpiaasa aalajangernissanut ajornartorsiorsimagami, suliamik sullissisut allanngorarneri pissutigalugit.

Kisianni Naalackersuisoqarfiup nalunaarutigisinnaavaa, A 2006-imi immikkut ittumik akuersissummik pisimammat. Immikkut ittumik akuersissummik qinnuteqaatit uumatut ittut Naalackersuisoqarfimmiit aatsaat akuerineqartarput, piffissaq sioqqullugu immikkut pisoqarsimaneq tunngavigalugu piniartup immikkut ittumik akuersissummik qinnuteqaataata nassiunnerisa siornatigut.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

3 a. *Apeqqut uppernarsaatit suut Naalackersuisoqarfiup akuerisarnerai, piniartup isertitanut piunasaqaatit eqqutissinnaanerinit periarfissaasa naliliiffigineqarnerinut tunngasut.*

Naalackersuisoqarfiup inatsimmi § 4, imm. 2-mi piunasaqaatit eqqutissimanersut, sullissinermi ingerlatseriaatsimut atatillugu misissortarpai. Tamatumani pisariaqarpoq, ilaatigut kommunimiit Akileraartarnermillu Aqutsisoqarfimmiit uppernarsaatinik pinissaq.

Naalackersuisoqarfiup erseqqissassavaa misissuinerit tamakku taamaallaat kingumut sammisuummata. Naalackersuisoqarfiup uunga tunngatillugu siuoorunuk misissuineq ajorpoq.

3 b. *Apeqqummut Naalackersuisoqarfiup A kajumissaarsimaneraa isertitanut piunasaqaatit eqqutinnissaanut pininnaalluni uppernarsaasinnaaneranut tunngasoq.*

Piniarneq pillugu inatsisiliornermi piniartumut piunasaqaatigissallugu siunissami isertitanut piunasaqaatinut tunngatillugu tamakku uppernarsarnissaat tunngavisasaqanngilaq.

4. *Apeqqut qanoq Naalackersuisoqarfiup sulinerata utoqqalineri pensionisiallit immikkut ittumik akuersissummik pininnaanissaasa akornuserneqarsinnaaneranut tunngasoq.*

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisit atuuttut naapertorlugit inatsiseqanngilaq utoqqalineri pensionisiallit immikkut ittumik akuersissummik pinissaasa akornuserneqarnissaannut.

Taamaattorli Naalackersuisoqarfik pisussaataavoq § 4, imm. 2-p siunertaa eqqutissallugu. Aalajangersakkallu taassuma ilaatigut imaraa isertitanut piunasaqaammik taaneqartartut, aalajangersakkap siunertaraa qinnuteqaateqartut piniarnermit allanik isertitaqanngitsut ilaatinnginnissaat.

Qinnuteqaateqartut tamakku taamaallaat ilaatinneqartanngillat, isertitat nr. 2-mi isertitat tamarmiusut 50 %-ii qaangeraangamikkit.

Uani Naalackersuisoqarfiup naleqqussoraa, malugisariaqartoq Kalaallit Nunaanni piniarnermi aallaaniarnermilu nioqqutissat tunineqarsinnaanerinit periarfissat killeqarnerat.

Tuniniaavinnik taaneqartartut nioqqutissanik makkuninnga pisisartut, sulisarpur sulissinissamik isumaqatigiissutinik taaneqartartut aningaasanut inatsimmit aningaasaliiffigineqartut tunuliaqutaralugit. Sullissinissamik isumaqatigiissutit tunngavigalugit aningaasat immikkoortitat, qaqutigut naammattarput kingunerisarlugulu, tunitsiviit piffissap ilaa matusariaqartarlutik, ukioq aningaasanut inatsiseqarfiusoq naatinagu aningaasaliissutit nungunnginnissaat pissutigalugu.

Tamatuma saniatigut piniartut isertitaat annikipput. Assersuutitut eqqaaneqarsinnaavoq inuussutissarsiummi uani inuit ilaat ukiumut 50.000,- kr.-niit ikinnerusunik isertitaqartarmata.

Tamanna tunuliaqutaralugu naleqquttunik aammalu inatsisit naapertorlugit qinnuteqaateqartut allanik akissarsiaqarfeqartut tunisisinnaanissaanut periarfissaat akornu-sissallugit, tamakkumi piniartut allat aningaasarsiornissaannut periarfissaat annikillisittarmatigit.

Ajornartorsiutaasinnaasoq A-mut tunngatillugu ima ima qarpoq, immikkut akuerineqarnissamut maleruagassat piniarnermi inatsit naapertorlugu qanoq A immikkut ittumik akuerisaanissaminut killeqanngitsumik pisussaaffeqarnersoq. Tassami A 2006-imut 2008 ilanngullugu immikkut ittumik akuersissummik nalunaarfigineqarmat.

5. Apeqqut Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 16. maj 2008-imeersumi malittarisassat nutaat qanoq ilillutik A-p immikkut akuersissummik pinissaanut akornngutaanersoq kiisalu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 16. maj 2008-imeersup allanngornissaanut aalajangiinerup nassatarineranut tunngasoq.

Siuliani oqareernertut A immikkut akuersissutinik pisinnaanerani 2008-mi nalunaarfigineqarpoq. Taanna immikkut ittumik akuersissut malittarisassat nutaat naapertorlugit nalunaarutigineqarpoq, tassami Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 16. maj 2008-meersoq 1. januar 2008-miit atuutilerpoq.

Uani aamma attuumassuteqarluartoq tassaavoq pissutsit piviusut ilanngunnissaat, tassa januarip missaani 2008-mi A pisortatigoortumik aqqissimasutut nalunaarutigineqarmat.

Tamatuma saniatigut Naalackersuisoqarfiup erseqqissassavaa piniarnermut inatsit naapertorlugu immikkut ittumik akuersissutit nalunaarutigineqartartut ukioq ataatsimut atuuttarmata. Aamma piniartut tamarmik siornatigut immikkut ittumik akuersissummik qinnuteqareersimasut isertitanut piunasaqaatinut tunngatillugu, taamaattumik immikkut ittumik akuersissummik nutaamik qinnuteqarnissaminut pisariaqartitsisimangitsut, tamakkumi siullermili qinnuteqaataat akuerineqareersimammata.

Taamaattumik suliaq A-mut tunngasoq allaalluinnarpoq, taamaallaat siunertarimma-gu utoqalinermini pensionisiami saniatigut piniarnikkut isertitassani tapertariarlugit.

Piniarnermi inatsimmi § 4 isumaqarpoq piniartup piniartuunini kisiat inuussutissarsiutigigaa, taannalu tunuliaqutigalugu piniarnermik inuussutissarsiortuunerata isertitai 50 %-niit minnerunngitsumik inuuniarnermini nappatigalugu.

Uani apeqqutaassaaq Naalackersuisoqarfiup inatsisit tunngavigalugit immikkut ittumik inuussutissarsiutigalugu piniartunik isertitami saniatigut piniarnermik tapertariarlugu siunertalinnik immikkoortitsinissartik akuerissaneraat.

A-p isertitanut piumasqaatit 50 %-iisa pingaarutaat paasisinnaassappagu, Naalakkersuisoqarfiup immikkut ittumik akuersisummik [A-p] tuneqqinnissaa isumaliutiginnaassavaa. Uanili erseqqissarneqassaaq A-p naatsorsuutigissanngimmagu ukiumiit ukiumut immikkut ittumik akuersisummik pisarnissani, tassami inatsisitigut sullissinermilu taamaaliornissamut tunngavissaqanngimmat.

Naalakkersuisoqarfiup Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 16. maj 2008-meersoq tunuliaqutaralugu suleriaasianut tunngatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, inuussutissarsiutigalugu piniartunut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfiup immikkut ittumik akuersisuteqarsinnaanermut periarfissat amerlisimagamigit § 4, imm. 4 atuuttoq naapertorlugu. 4.

(...)

Ilanngussaq

Naalakkersuisoqarfiup itigartitsissut ulloq 6. april 2010-meersoq ilanngullugu nassiuppa.

Ilanngunneqarpoq A 2009-mi pisortatigoortumik itigartitsissummik nalunaarfigineqarsimangitsoq, naak Ombudsmandip taama paasisimagaluaraa. 2009-mi A sunngiffimmi aallaaniartartutut allagartamik nassiussiffigineqaannarsimavoq, inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik A-p qinnuteqaataanut taarsiullugu.”

Kommunip allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersortip taamani Aqutsisoqarfiusumut e-mailia 16. marts 2010-meersoq, siusinnerusukkut issuarneqartoq, A-p qinnuteqaataata akineqarnissanik qinnutigisamik imaqartoq akissummut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Taamani Aqutsisoqarfiusumi allaffiup pisortaata kommunip allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersortimut e-mailia 6. april 2010-meersoq imaattoq akissummut ilanngullugu aammattaaq nassiunneqarpoq:

“Officiel mail, jr. Nr. x

Nalunaarutigissavara A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaataata siullermik itigartitsissutigineqarnerata naammagittaalliuutigineqarnera suliarisimagatsigu ima aalajangerluta:

Aalajangerneq

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik A-p qinnuteqaataa itigartitsissutigaarput.

Tunngavilersuut

Uani tunngavilersuutigaarput ataani pineqartoq inatsit, tassami 2010-mut inuussutisarsiuutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqartut nalilersorneqarnerini ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2007-imi 2008-milu isertitat tunngavigineqassammata. Isertitarineqarsimasut uagutsinnut nalunaarutigineqarsimasut malillugit A-p 2007-imi 2008-milu aalisarnermik piniarnermillu isertitai taamaallaat 11 %-it missaaniissimapput. Taamaammat qinnuteqaataa itigartitsissutigineqarpoq.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 16. maj 2008-imeersoq

(Isertitat tamarmiusut tunngaviata, kommuninut pisinnaatitsinerup allanngortinnerarneri)

4) piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaqartunut isertitat tamarmiusut ikinnerpaamik 50 %-iisa nalinginik, takukkilli litra a-c. Angallatit angallatip uuttuutaanut uppersarsaat naapertorlugu 210 BT-mit (150 BRT-init) mikinerusut atorlugit aalisarnermit isertitat tamarmiusut piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsuusiorneqarnerannut ilanngunneqassapput.

Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut

Paasissutissanik nutaanik takkuttoqarsimappat, imaluunniit suliaq eqqunngitsoq tunngavigalugu aalajangerneqarsimappat suliaq uunga naammagittaalliuutigineqassaaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Postboks 269, 3900 Nuuk. Aammattaaq naammagittaalliortoq periarfissaqarpoq suliaq eqqartuussivinnut aamma Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlateqqissallugu.”

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa 12. april 2011-meersoq A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit 4. maj 2011-mi nassiuppara.

A-p akissutaa 9. maj 2011-meersoq imaattoq tamatuma kingornatigut ti-guara:

“Ombudsmandip allagai 4. maj 2011-meersut, j.nr. x, Naalakkersuisut akissutaannut tunngatillugu oqaaseqaateqaqqusinermi makku oqaaseqaatigisinnaavakka:

Siullermik 2007-imi napparsimasimanagera uppersarsarnikuuara taakkulu pappialanngorlugit Namminersorlutik Oqartussanut nassiunnikuupput.

Aappaattut isertitanut piumasaqaatit 50 %-iisa pingaarutaat paasivara, immikkullu itumik inuutissarsiuutigivillugu allagartamik pajunneqarnissara piaartumik piumasaqaatigalugu.

Ilanngullugu uppersarsassavara piniarnermit ingerlataqarninni pisama utoqqaliner-siutima saniatigut nerisaqarnitsinnut akiligassanullu pingaaruteqarluinnarnerat.

Ilanngullugit nassiuppakka siornatigut qanoq ingerlasimanerma allaaserinera.”

Siornatigut qanoq ingerlasimanerup allaaserinera imaattoq A-p ilanngulugu nassiuppaa:

“Illassutitut siusinnerusukkut misigisara:

1900-kkut naalerneranni illoqarfimmi K-mi suliffissuaq ... matuneqarpoq. Tamatuma kingorna aalisakkanik tunisineq unitsinneqarpoq. Taamanilu uagutsinnut aalisartunut misigisaaq oqimaaqaaq.

Taavalu eqqaamiutsinnut nunaqarfinnut nipisat suaannik tunisinissatsinnik noqqaasaraluarpuq, kisianni ajornarluinnarpoq, tuniseqqussaangilagut aalisakka arlaannaannilluunniit. Illoqarfimmi K3-mi saattussanik tunisineq aallartikkaluarpoq, kisianni naalagarsiornaqaaq, tassami pisatta amerlanersaat iginneqartaramik. Kiisalu suliffissuup assagiarsunniutai niusisussaagaangata bestileereernikuulluta allatut ajornartumik tulakkaluaraangatta igiinnartariaqartarpavut, uffalu illoqarfimmi K4-mi kususissutigereernikuullutigit. Akuerisassaangitsumik illoqarfimmi K3-mi tunisineq ajorami.

Taamaattumik ilungersungaarlunga suliffissuup nutaap atulernissaanut annertuumik produktionip siullittaasuutut annertuumik suliniuteqartarsimavunga, tassami aalisarqoqatikka pikkorissut, kommuni suleqatigalugu, qaleralinniutinik pissarsissunniarlutigit.

Qujanartumik nordregionimi pisortaasup oqaloqatigiuminartuunerata kingunerisaa-nik pissarsissussimavavut angallatinik nutaanik qaleralinnut naleqquttunik, taakkua-lu assorsuaq suliffissuaq nutaq isumassorluarpaat. Tassami uagut angallativut naleq-putinnginnamik, suliarisaqattaarneri akisunermik, sikut akornanni ajutoornerit amer-lanermik.

Kiisalu tunitsivissatsinnik noqqaaloorluta ... A/S suleqatigalugu suannik tunisinissat-sinnut akuerineqarpugut. Taamanikkut tunitsivissarput fabrikkip pisoqartaa misili-gutigaarput. Tamannalu iluatsilluarpoq, allaat eqqaamiutsinniit suaat suliat iner-neqanngitsut illoqarfimmit K5-imit nunaqarfimmiillu K6-imit inaarsagassat suliarisi-mallutigit.

Tamatuma kingorna assut napparsimalersimagaluarpunga, sunaaffa gigteqalerlunga. Siullermik nakorsaq isumaqaraluarpoq ujalunnik taamaattunga. Kapitikkaluarpu-nga, kisianni iluaqutaanngilaq. Nakorsaq alla paarlattaasoq oqaloqatigalugu tarrar-sortikkama sunaaffa imariai nungussimasut, kisianni maannakkut iluarsinikuupput. Taamaattumik ilungersorlunga piniartutut allagartassannik noqqaagaluarpunga, maannakkut peqqissigama.”

Naalackersuisoqarfik 29. juli 2011-mi imatut allaffigaara:

“Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup allagai 12. april 2011-meersut 13. april 2011-mi tiguakka.

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa tunngavigalugu ataani apeqquteqarpunga, Naalakkersuisoqarfillu qinnuigaara taakku akeqqullugit:

1. ...-p (...) -mut e-mailikkut nassiussaaniit 19. november 2009-meersumit erserpoq:

“Maanngaanniit nalunaarutigissavara aalajangiineq tunngavilersuutitalik A-mut nassiunneqassasoq, naammagittaalliornissamut ilitersuut ilanngullugu, aalajangiineq naammagittaalliuutiginiarpagu.”

A naammagittaalliornissamut periarfissamik qanoq ilitersorneqarsimava?

Aalajangiinerup A-mut nassiunneqartup assiliner aamma nassiuuteqqara.

2. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup e-mailikkut 26. marts 2011-meersukut aalajangiinerani aalajangiinerup uunga tunngasuunera innersuussutigineqarpoq: “Nalunaarutigissavara A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik itigartitsineq pillugu naammagittaalliuutaa suliarisimagipput (...)”.

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaat suna innersuussutigineqarpa?

Itigartitsineq suna ulloq suna pisoq innersuussutigineqarpa?

Ulloq suna naammagittaalliuut suna innersuussutigineqarpa?

3. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup e-mailikkut 6. april 2010-meersukut aalajangiinerani una innersuussutigineqarpoq: “Nalunaarutigissavara A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu allagartamik qinnuteqaataa siulleq suliarisimagipput (...)”.

“Piniarnermut aallaaniarnermullu allagartamik qinnuteqaataa siulleq” suna innersuussutigineqarpa?

Itigartitsineq suna ulloq suna pisoq innersuussutigineqarpa?

Ulloq suna naammagittaalliuut suna innersuussutigineqarpa?

4. Naalakkersuisoqarfiup akissutaaniit 11. januar 2011-meersumit erserpoq:

“Taamani APNA-jusup aalajangiinermini immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat piniarneq aalisarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-meersumi § 1, nr. 2-mit ersertut isiginiarsimanerai apeqqutit eqqarsaatigalugu APNN tamatumani akuersaar-

tumik akissuteqassaaq. A suliame paasissutissat malillugit qaratsamini taqaaqqat Rigshospitalimi Københavnimiittumi tulleriinneri malillugit 2007-imi aamma 2008-mi misissortippai. Qulaani oqaatigineqartutut ukiuni siuliini, 2007-imi aamma 2008-mi aallaaniarneq inuussutissarsiutigisimavaa. Taamaakkaluarterli inuussutissarsiutigalugu aallaarniarnermut allagartamik tamakku pillugit malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit tunineqassagaanni Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup paasissutissiissutai malillugit 2009-mi [imaassagaluarpoq 2008-mi] isertitanit tarmiusunit taakku ilaasa inuussutissarsiutigalugu aallaaniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-meersumi § 3, nr. 4 tunngavigalugu inuussutissarsiummit tassanngaanneersuunis-saannik piimasaqaat eqqortissimangilaa.

Taamatuttaaq suliame paasissutissani pigineqartuni takuneqarsinnaavoq Inatsisartut inatsisaata nr. 1-ip, 16. maj 2008-meersup allannngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 16. maj 2008-meersumi § 1, nr. 2, litra 3-mi immikkut akuersis-suteqarfigineqassagaanni piimasaqaat taanna siunissami qaninnermi eqqortissin-naangikkaa. Taamatuttaaq qinnuteqartup utoqqaassusia pissutsillu allat isiginiar-lugit APNN inatsimmi § 1, nr. 2, litra 2-mi aamma 4-mi immikkut akuersissuteqar-nissamut periarfissat atornissaannut pissutissaqarsinnaanngikkallarpoq." (Atorfe-qarfimmi nutsigaavoq)

5. Aqutsisoqarfiup naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu aalajangiineranit 6. april 2010-meersumit erserpoq:

"Paasissutissanik nutaanik saqqummertoqarsimappat kukkusumilluunniit tunnga-veqarluni aalajangiisoqarsimappat uunga naammagittaalliorqarsinnaavoq: Aali-sarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Postboks 269, 3900 Nuuk. Naammagittaalliorqoq aamma periarfissaqarpoq suliap eqqartuussivim-mut suliaassannngortinnissaanut, suliallu Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerla-teqqillugu nassiunnissaanut. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut naamma-gittaalliornissamut periarfissaqarnera suna tunngavigalugu innersuussutigineqarsi-mava?

6. Naalakkersuisoqarfiup akissutaani 12. april 2011-meersumi apeqqutip 5-ip akine-qarnerani ilaatigut makku erserput:

"A-lli 50 %-inik isertitaqartussaarnermik piimasaqaat paasippagu immikkut akuer-sissuteqarnissaq Naalakkersuisoqarfiup isumaliutersuutigisimavaa. Taamaattorli manna erseqqissarneqassaaq, tassalu A-p ukiut tulleriiginnaat immikkut akuerine-qartarnissani naatsorsuutigissanngikkaa, tassami taamaaliornissamut tunngavis-saqanngimmat tamannalu ileqqunani." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tassani suna pineqartoq paasinanngilaq. Suliaq Naalakkersuisoqarfiup suliareqqin-niarpaa?

Taamaappat suliaq Naalackersuisoqarfiup suna tunngavigalugu suliareqqinniarpa?

7. Suliami allagaatit Aqutsisoqarfiup akissutaanut 19. juli 2010-meersumut ilanngullugit nassiunneqarput.

Mappilli suliami allagaatinik imallip imai tamaasa tigusimanerlugit nalornissutigaa, taamaattumillu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara A-p inuussutissarsiutigalugu aallaarniarnermut allagartamik qinnuteqaataata suliarineqarnerani mappiutaa allagaatit allaqqaarneqarnerinik tamanik imalik uannut atukkiuteqqullugu.

Naalackersuisoqarfik allagaatinik qarasaasiakkuinnaq toqqortarineqartunik peqarpat taakkua naqitanngortinneqarneri aamma nassiuteqquakka. Naalackersuisoqarfik sulianik qarasaasiakkut aqutseriaaseqarpat allagaatit sulianik qarasaasiakkut aqutseriaatsimiittut allattorsimaffiata naqitanngortinneqarnera aamma nassiuteqquara.”

Naalackersuisoqarfiup akissuteqarnissaa allakkatigut 3. oktober 2011-meersutigut nukingisaarutigaa.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa 5. oktober 2011-meersoq imaattoq tamatuma kingornatigut tiguara:

“Ombudsmandip Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 29. juli 2011-meersutigut arlalinnik apeqquteqarfigaa, Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandimut akissutitut allagaanut 12. april 2011-meersunut malitseqartitsinertut.

Naalackersuisoqarfik apeqqutigineqartunut atatillugu imaattunik akissuteqarpoq:

Apeqqut 1 pillugu

Apeqqummut tassunga atatillugu Naalackersuisoqarfiup paasissutissiissutigisinnavaa qinnuteqartut itigartinneqaraangata naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuut imaattunik oqaasertaqartoq ilanngullugu nassiunneqartarmat:

“Paasissutissanik nutaanik takkuttoqarsimappat, imaluunniit suliaq eqqunngitsoq tunngavigalugu aalajangerneqarsimappat suliaq uunga naammagittaalliutigineqassaaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Postboks 269, 3900 Nuuk. Aammattaaq naammagittaalliortoq periarfissaqarpoq suliaq eqqartuussivinnut aamma Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlateqqissallugu.”

Naalackersuisoqarfik aaqqissuussaanermigut 2010-p ingerlanerani marloriarluni allannortiteriffigineqarsimavoq, aaqqissuussaanikkullu allannortiterinerit taakkua kingunerisaannik ajoraluartumik paasineqarpoq allagaatit ilarpaaluisa nassaariniarnerat ajornartorsiutitaqarsimasoq, matumani aalajangiineq allaffiup pisortaata ...-p e-

mailimi 19. november 2009-meersumi innersuussutigisaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Apeqqut 2 pillugu

Naalackersuisoqarfiup paasissutissiissutigisinnaavaa taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusup A-mut nalunaarummik e-mailikkut 26. marts 2011-mi nassiussaqarsimanissaa ilimananngitsoq, tassami Aqutsisoqarfik taanna 1. september 2010 aallarnerfigaluguli atorunnaarsinneqarsimmat.

Aqutsisoqarfiulli inuussutissarsiornermut siunnersorti (...) 26. marts 2010-mi allaffigisimavaa. Allakkat taakku Ombudsmandip apeqquumi 2-mi innersuussutigisaatut isigaa.

Naalackersuisoqarfiup tamatumunnga uiggiullugu paasissutissiissutigisinnaavaa Ap qinnuteqaataa/naammagittaalliuutaa Aqutsisoqarfiup 24. marts 2010-mi tigusimaa. Taamaalluni qinnuteqaat/naammagittaalliuut taanna Aqutsisoqarfiup e-mailiani 26. marts 2010-meersumi innersuussutigineqarpoq.

Apeqqutip 2-p ataani apeqqut tulleg eqqarsaatigalugu apeqqutip 1-ip ataani akissut innersuussutigineqarpoq, tassanggalu erserpoq A, naatsorsuutiginnngisaminik, inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamut qinnutigisaminut taarsiullugu sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik tigusaqarsimasoq.

Apeqqutip 2-p ataani apeqqut eqqarsaatigalugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq qinnuteqaat Aqutsisoqarfiup 24. marts 2010-mi tigusaa taannaasoq innersuussutigineqarmat. Tassuuna erseqqissarneqarpoq allakkat taakku qinnuteqaatitut naammagittaalliuutitullu ilusilerneqarsimasut.

Apeqqut 3 pillugu

Apeqqut taanna eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq naammagittaalliuut aalajangiinermi 26. marts 2010-meersumi innersuussutigineqartoq tassaammatt naammagittaalliuut aalajangiinermi 6. april 2010-meersumi aamma innersuussutigineqartoq.

E-mailit marluk taakku tamarmik naammagittaalliummut aalajangiinermullu taannaasumut tunngasuupput.

E-mailinut marlunnut taakkununnga pissutaasoq tassaavoq naammagittaallionnissamut periarfissaq pillugu ilitersuutip e-mailimi 26. marts 2010-meersumi amigaataanera.

Apeqqut 4 pillugu

Naalackersuisoqarfik inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartap nutarterneqarnissaanik qinnuteqaammik tigusaqaraangat qinnuteqaat akuerineqarsinnaanersoq

naliliisoqartarpoq, piniarneq pillugu inatsimmi § 3, imm. 2-mi aamma § 4, imm. 2, nr. 4-mi piumasaqaatit eqqortinneqarsimanersut misissuiffiginerisigut.

Naalackersuisoqarfik tassani aalajangersimasumik periaaseqarpoq, tassalu piniartup qinnuteqaammik tunniussineq ukiunik marlunnik sioqqullugu isertitami tamarmiut ikinnerpaamik 50 %-ii piniarnermit isertitarisimassagai.

Naalackersuisoqarfiup tamatumunnga atatillugu Naalackersuisoqarfiup akissutitut allagaani 12. aprilimeersuni qupperneq 1 innersuussutigissavaa, Naalackersuisoqarfiullu isertitat eqqarsaatigalugit piumasaqaataa tassani oqaatigineqarluni.

Aqutsisoqarfiup aalajangiineri 26. marts 2010-meersoq aamma 6. april 2010-meersoq eqqortumik tunngavilersugaasutut isigineqarput – tassalu periaaseq taanna tunngavigalugu, tassami ukiuni marlunni siuliusuni isertitat kisimik Aqutsisoqarfiup inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartanik qinnuteqaatinik suliarinninnerani pingaartillugit isiginiarneqartarmata.

Apeqqu 5 pillugu

Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 31. oktober 1996-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi naammagittaalliornissamut periarfissaq aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqartup sumut naammagittaalliorsinnaanera pillugit aalajangersakkanik imaqanngilaq.

Taamaallitutik naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuut aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmu innersuussineq aqutsineri oqartussaasumut qulliinerusumut naammagittaalliortarneq pillugu inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik malittarisassamik nalinginnaasumik aamma ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 25-mik tunngaveqarput.

Apeqqu 6 pillugu

Apeqqummut 6-imut atatillugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq Naalackersuisoqarfik suliamik suliarinneqqinnissaminut piareersimammat, taamaaliornissamut tunngavissaqartoq Ombudsmandip inerniliuppagu.

(...)

Ilanngussaq

A-p qinnuteqaataa/naammagittaalliutaa 15. marts 2010-meersoq Naalackersuisoqarfiup ilanngullugu nassiuppaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p allagai 15. marts 2010-meersut siusinnerusukkut issuarneqarput.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartat pillugit inatsisiliorneq

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq²⁹. § 4 aamma § 6 imaattunik oqaasertaqarput:

“§ 4. Piniarneq aallaaniarnerlu inunnit taamaaliornissamut akuersissutaateqartunit taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq. Akuersissut inuussutissarsiuutigalugu imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartatut tunniunneqartarpoq, taamaattorli § 7 taakuuk.

Imm. 2. Inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq inunnut

1) inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartunut;

2) Kalaallit Nunaanni najugalittut inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarneqarsimasunut, Kalaallit Nunaannilu najugalittut ukiuni qaangiuttuni marlunni nalunaarsorneqareersimasunut; aamma

3) Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataasunut, Kalaallit Nunaannullu ukiuni qaangiuttuni marlunni tamakkiisumik akileraartartuusimasunut.

4) piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaqartunut isertitat tamarmiusut ikinnerpaamik 50%-iisa nalinginik, takukkilli litra a-c. Angallatit angallatip uuttuutaanut uppersaat naapertorlugu 210 BT-init (150 BRT-init) mikinerusut atorlugit aalisarnermit isertitat tamarmiusut piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsuusiorneqarnerannut ilanngunneqassapput.

a) Akiliisitsilluni aallaaniartitsisarneq/tammajuitsussarsiniartitsilluni aallaaniartitsineq aalisartitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu akiliisitsilluni aallaaniartitsinermit aqqissuussinermit imaluunniit akiliisitsilluni aallaaniartitsinermut atatillugu ilisimasortatut suliffeqarnermit pisut isertitat tamarmiusutut naatsorsorneqarneranni ilanngunneqassapput.

b) Inuussutissarsiuutigalugu piniarsinnaanermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu takornariartitsinermit imaluunniit pinngortitami misissuinermit imaluunniit ilisimatusarnermut atatillugu sullissinernit isertitat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsorneranni imaluunniit isertitat tamarmiusut tamakkerlugit naatsorsorneranni ilanngunneqassanngillat.

c) Qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliassaqartitaanermut aningaasarsiat imaluunniit inuussutissarsiuutigalugu piniartut kattuffiisa/peqatigiffiisa siulersuisuini sulinermit aningaasarsiat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsornerannut imaluunniit isertitat tamarmiusut tamakkerlugit naatsorsornerannut ilanngunneqassanngillat. [Imm. 2 inatsisip 2008-mi allanngortinneqarnerani ikkunneqarpoq].

29) Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 11-kkut, 12. november 2001-meersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 9-kkut, 15. april 2003-meersukkut aamma Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 16. maj 2008-meersukkut allannguuteqartinneqarsimasoq.

Imm. 3. Sunngiffimmi piniarnissamut aamma sunngiffimmi aallaaniarnissamut akuersisut tunniunneqarsinnaavoq danskisut innuttaassusilinnut aamma nunani allani innuttaassusillit Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarneqarsimasut.

Imm. 4. Piumasaqaatinit ukunanit immikkut akuersissuteqarnermik Naalakkersuisut nalunaaruteqarsinnaapput:

1) § 4, imm. 2, nr. 2-4, aamma imm. 3, inuk pineqartoq piffissat taaneqartut iluanni iliniarnermik assigisaannilluunniit pissuteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimap-pat imaluunniit qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut atassuteqarnera naapertorlugu naaper-tuuttutut isigineqarpat.

2) § 4, imm. 2, nr. 4, inunnut maannamut pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsiman-ngitsunut.

3) § 4, imm. 2, nr. 4, uppersarsarnejarsinnaappat pissutsit immikkut ittut kingunerannik isertitat annertussusissaannik piumasaqaat naammassineqarsinnaasimanngitsoq.

4) § 4, imm. 2, nr. 4, inunnut aalisarnermik, piniarnermik aallaaniarnermillu inuussutis-sarsiornermik pingaarnertut siusinnerusukkut inuussutissarsiuteqarsimasunut. [Imm. 4 i-natsisip 2008-mi allanngortinneqarnerani ikkunneqarpoq].

(...)

§ 6. Piniarnermut allagartat tunniunneqarnissaannut, pissarsiarinissaannut pigiunnaar-sitaanissaannullu Naalakkersuisut maleruagassaliussapput. Tamatumunnga atatillugu pi-niarnermut allagartat tunniunneqarnerinut Naalakkersuisut akiliteqartitsisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu malittarisassiornermut atatillugu kommunit aalajangiisinnaa-nerannik Naalakkersuisut pisinnaatitsisinnaapput, takukkit § 4, imm. 1 aamma 2 nr. 1-4 kii-salu § 5, imm. 1 aamma 2." [Imm. 2 inatsisip 2008-mi allanngortinneqarnerani ikkunneqar-poq].

§ 4, imm. 4, imm. 2, nr. 4 pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut erserpoq:

"Pissutsit immikkut ittut, tassani pineqarput pissutsit qinnuteqartup nammineq pisuussu-tiginngisai soorlu napparsimaneq, timikkut tarnikkullu ajoquserneq imaluunniit inuit atu-gassaqarnerannut pissutsit allat isertitat annertussusissaannik piumasaqaammik malinnis-sinnaannginnermik kinguneqartut."

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerul-lutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-meersumi § 3, § 4 aamma § 6 imatut oqaasertalersugaapput:

"§ 3. Inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartaq qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartassaaq inunnut:

1) inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartunut,

2) Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimasu-nut, Kalaallit Nunaannilu ukiuni kingullerni marlunni najugaqartutut nalunaarsorneqar-simasunut,

3) Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaasunut, Kalaallit Nunaannullu ukiuni kingullerni marlunni tamakkiisumik akileraartartuusimasunut, aamma,

4) piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaqartunut isertitat tamarmiusut ikinnerpaamik 50%-iisa nalinginik. Angallatit angallatip uuttuutaanut uppersarsaat naa-

perlorlugu 150 BRT-init imaluunniit 210 BT-init anginerusut atorlugit aalisarnermit isertitat tamarmiusut piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsuusiorneqarnerannut ilanngunneqassanngillat. Qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliaasaqartitaanermit aningaasarsiat, inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffiisa/peqatigiiffiisa siulersuisuini sulinermit aningaasarsiat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsorneqarnerannut imaluunniit isertitat ilanngaasi-gaangitsut tamarmiusut naatsorsorneqarnerannut ilanngunneqassanngillat. Piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu aalajangersagaq manna malillugu isertitat tamarmiusut naatsorsorneqarnerannut ilaapput isertitat tamarmiusut, akiliuteqarluni aallaaniarneq aalisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugu, akiliuteqarluni aallaaniarnermik aaqqissuinermit imaluunniit akiliuteqarluni aallaaniarnermut atatillugu ilisimasortatut suliaqarnermit pissarsiarineqartut.

§ 4. Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfik kommunip najugaqarfiup inassuteqarneratigut tamatumunnga ilanngunneqartumik allakkatigut najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiannik tusarniaasoqareerneratigut inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik immikkut akuersissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartartaarnissamut immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaat kommunip allaffiatigoortillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmu ingerlatinneqassaaq.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu immikkut akuerineqarneq qaammatisiutit ukiuanni tunniunneqarfigisimasamini atuutissaaq.

(...)

§ 6. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartassamik qinnuteqaat immersuiffissamut Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmu ilusilersugaq atorlugu kommunimut najugarisamut nassiunneqassaaq.

Imm. 2. Qinnuteqaat nassiunneqartinnagu kommunip najugarisap najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiannut tusarniaassutigalugu saqqummiussinnaavaa. Qinnuteqaat kommunimit najugarisamit uppersarsarlugu atsiorneqassaaq, tassani qularnaarneqassallu-ni § 3 malillugu piumasaqaatit naammassineqarsimanerat.

Imm. 3. Kommunimit najugarisamit isumaqarfigineqarpat qinnuteqartup § 3-mi piumasaqaatit naammassisimangikkai, taamaattumillu qinnuteqaat uppersarsarneqaranilu Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmu nassiunneqanngippat, taama pisoqarnera kommunip allakkatigut qinnuteqartumut nalunaarutigissavaa, assilinera Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmu nassiullugu.”

1. Qinnuteqaatip 22. september 2009-meersup suliarineqarnera

A 2010-mi inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqarnermi immersugassakkut 22. september 2009-meersukku qinnuteqarpoq.

Qinnuteqarnermi immersugassamit erserpoq A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik tunineqarnissaminut immikkut akuersissuteqar-toqarnissaa qinnuteqaatigaa, tassami isertitat eqqarsaatigalugit piumasaqaatit eqqortissimanginnamigit. Tassa imaappoq piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut ataatsimut isertitanit tamarmiusunit

ikinnerpaamik 50 %-iunissaannik piumasaqaat, takuuk piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 2, nr. 4, eqqortissimannginamiuk.

Qinnuteqaammit erserpoq immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaat najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiata tapersersoraa.

Qinnuteqarnermi immersugassaq K Kommunimi illoqarfimmi K-mi kommunip inuussutissarsiornermut allaffianit 4. november 2009-mi naqissuserneqarsimavoq.

A sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik tamatuma kingornatigut nasinneqarpoq, taannalu akilerpaa, aatsaallu kingusinnerusukkut paasillugu taanna inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaanani sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartaasoq.

Taamani Aqutsisoqarfiusumi allaffiup pisortaata Naalackersuisoqarfiup pisortaanut Naalackersuisoqarfimmilu sulisumut e-mailianit 19. november 2009-meersumit erserpoq kommunip allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersorti taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusumi allaffiup pisortaa oqarasuaatikkut attaveqarfigisimagaa. Tassannga erserpoq A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaataa Aqutsisoqarfiup itigartissimagaa.

Aamma tassannga erserpoq allaffiup pisortaata oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnermi inuussutissarsiornermut siunnersorti aamma A neriorsorsimagai itigartitsissut allakkatigut nassiunneqassasoq naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuummik ilaqartillugu.

Kommunip allaffiani inuussutissarsiornermut siunnersorti tamatuma kingornatigut taamani Aqutsisoqarfiusumut e-mailikkut allappoq, tassanilu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 33-mi, 17. december 1996-meersumi § 3, imm. 5 innersuussutigalugu, taamaattumillu A-p qinnuteqaataata itigartinneqarnera paatsuungassutigalugu.

Taamani Aqutsisoqarfiup tamatuma kingornatigut inuussutissarsiornermut siunnersortimut malugeqqullugu e-mailimi oqaatigaa nalunaarut taaneqartoq atorunnaarsimasoq, inuussutissarsiutigaluguli piniarnermut allagartat pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaannit nr. 20-mit, 17. november 2003-meersumit³⁰ taarserneqarsimalluni. Aqutsisoqarfiup nangilluni

oqaatigaa aalajangersagaq nalunaarummi atorunnaarsinneqarsimasumiittoq kommunip innersuussutigisaa nalunaarummi massakkut atuuttumi ingerlateqqinneqarsimanngitsoq. Inuussutissarsiutigalugulu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatit nalunaarummi atuuttummi § 3 tunngavigalugu massakkut naliliiffigineqartartut.

Aqutsisoqarfiup oqaatigaa aalajangiineq naammagittaalliornissamut periarfisaq pillugu ilitersuummik ilalik Aqutsisoqarfiup A-mut nassiunniaraa.

Naalackersuisoqarfiup akissutaanit 12. april 2011-meersumit erserpoq A inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaamminut 22. september 2009-meersumut itigartitsissummik pisortatigoortumik tunineqarsimanngitsoq, tassungali taarsiullugu sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik nassinneqarsimasoq.

Qulaani taaneqartut aallaavigalugit manna tunngaviutippara, tassalu A inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaamminut 22. september 2009-meersumut akissummik tigusaqarsimanngisaaannartoq.

Taamaalilluni A inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaataa taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiup akisimanngilaa. Tamanna isorisariaqartutut isigaraa.

Piffissaq A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqarneranit manna tikillugu ingerlasimasoq innersuussutigalugu isumaqarpunga Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik A-p 2010-mi inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatai akeqqullugit massakkut inassuteqaateqarfigissallugu pissutissaqanngitsoq.

Tamannali tunngavigalugu inassuteqaatigaara inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatit tamaasa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup siunissami akisassagai.

Tamatuma saniatigut oqaatigaara taamani Aqutsisoqarfiusup sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik A-mut nassiussinissaanut tunngavissaqan-

30)Oqaatigaara Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 33, 17. december 1996-meersoq siullermik 1997-imi tamatumalu kingornatigut pingasoriarluni allanngortinneqartarsimasoq, nalunaarutikkullu nr. 20-kut, 17. november 2003-meersukkut massakkut atuuttukut sisamassaannik allanngortinneqarsimasoq.

ngitsoq, A sunngiffimmi aallaaniarnermut allagartamik qinnuteqarsimanngippat.

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 3 tunngavigalugu naliliivigineqartarnissaanik taamani Aqutsisoqarfiusup illoqarfimmi K-mi kommunip allaffianut oqarsimanera pillugu oqaatigaara nalunaarummi § 4 inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik immikkut akuersissuteqarnikkut tunniussinissamut periarfissamut tunngasuusoq, taamatuttaarlu piniarnejq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaqartoq inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik immikkut akuersissuteqarnikkut tunniussinissamut periarfissanut allanut tunngasunik.

2. Qinnuteqaatip 14. januar 2010-meersup aamma naammagittaalliuutip/qinnuteqaatip 15. marts 2010-meersup suliarineqarneri

A inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik allakkatigut 14. januar 2010-meersutigut qinnuteqaqqippoq, allakkallu taakku illoqarfimmi K-mi kommunip allaffiata taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusumut ingerlateqqillugu nassiuppaa. A-p allakkamini innersuusutigalugu oqaatigaa inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaanni najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiata tapersersoraa.

Aqutsisoqarfiup akissuteqarnissaa kommunip allaffiata 24. februar 2010-mi aamma 1. marts 2010-mi nukingisaarutigaa.

Najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiata tapersiutitut allagai kommunip allaffiata Aqutsisoqarfimmut 2. marts 2010-mi nassiuppai.

A Aqutsisoqarfimmut 15. marts 2010-mi allappoq, allakkanillu taakkunanga ilaatigut erserpoq:

“Ilassutitut una ilannguppara

Siullermik angallatiga 1998-imi tuninikuuara napparsimalerina pissutigalugu.

Taavalu 2007-imi aamma qaratsannik aanaartuungajallunga Danmarkimut suliaritikkiaartornikuuvunga, aatsaallu 2009-mi iluarsillunga, maannakkullu peqqissinikuullunga. Taa maattumik ukiuni taakkunani iluamik inuussutissarsiorsimangilanga.

(...)”

A-p qinnuteqaataanut Aqutsisoqarfiup akissuteqarnissaa kommunip allaffiata 16. marts 2010-mi sulii ataasiarluni nukingisaarutigeqqippaa.

Suliami allagaatinit erserpoq A-p 2007-imi 2008-milu isertitai pillugit paasisutissat Aqutsisoqarfiup 25. marts 2010-mi pissarsiarisimagai.

Taamani Aqutsisoqarfiusup aalajangiinini kommunip allaffianut e-mailikkut 26. marts 2010-meersukkut nassiuppaa. A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaataata itigartinneqarnera Aqutsisoqarfiup nalunaarutigaa.

Taamaalilluni Aqutsisoqarfiup aalajangiinermi manna kisiat innersuussutigaa, tassalu A-p 2007-imi 2008-milu isertitani pissutigalugit piniarnek aali-sarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 2, nr. 4-mi oqaaseqatigiin-ni siullerni isertitat eqqarsaatigalugit piunasaqaat eqqortinnikkaa.

A-p qinnuteqaataanut itigartitsissut Aqutsisoqarfiup kommunip allaffianut e-mailikkut 6. april 2010-meersukkut nassiuteqqippaa. Itigartitsissut taassuma itigartitsissut 26. marts 2010-meersoq oqaasertamigut assigilluinnangajappaa. Itigartitsissulli 6. april 2010-meersoq naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuummik imaqqarpoo.

Naalackersuisoqarfiup uannut akissutaanit 5. oktober 2011-meersumit erserpoq Aqutsisoqarfiup aalajangiineri tulleriinneri malillugit 26. marts 2010-meersoq aamma 6. april 2010-meersoq tamarmik A-p naammagittaalliutaan-ut/qinnuteqaataanut 15. marts 2010-meersumut Aqutsisoqarfiup 24. marts 2010-mi tigusaanut tunngasuusut.

Tamanna aallaavigalugu manna tunngaviuttippara, tassalu A-p qinnuteqaataa 14. januar 2010-meersoq Aqutsisoqarfiup akisimannikkaa.

Taamani Aqutsisoqarfiusup aalajangiinermi 26. marts 2010-meersumi aamma 6. april 2010-meersumi tunngavilersuutaa eqqarsaatigalugu suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 tunngavilersuutit imarisaannut tunngasoq imaattoq innersuussutigaa:

“§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini malittarisassat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Malittarisassat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik

nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuisinnaanermik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pi-sortalluunniit soqutigisat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, takuuk § 15.”

Naalackersuisoqarfiup uannut akissutaanit 11. januar 2011-meersumit erserpoq Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermi immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanniit-tut isiginiarsimagai. Akissummit taamatuttaaq erserpoq A-p qinnuteqaataanik suliarinninnermi A-p napparsimasimanagera Naalackersuisoqarfiup isiginiarsimagaa.

Taamanili Aqutsisoqarfiusup immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaq pillugu isumaliutersuutai Aqutsisoqarfiup aalajangiinerani 26. marts 2010-meersumi imaluunniit aalajangiinerani 6. april 2010-meersumi takuneqarsinnaanngillat.

Tamanna isorisariaqartutut isigaara.

Piffissaq A-p inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqarneranit manna tikillugu ingerlasimasooq innersuussutigalugu isumaqarpunga Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik A-p 2010 inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaataa 14. januar 2010-meersoq aamma qinnuteqaataa/naammagittaalliuutaa 24. marts 2010-meersoq akeqqullugit massakkut inassuteqaateqarfigissallugu pissutis-saqanngitsoq.

Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 tunngavilersuisussaataitanermut tunngasoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup siunissami eqqortittassagaa, kiisalu inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatit itigartinneqaraangata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 tunngavilersuutit imarisaannut tunngasoq siunissami aamma eqqortittassagaa.

Malugaara Naalackersuisoqarfik uannut akissummini "A-p isertitanut piumasaqaatit 50 %-iisa pingaarutaat paasisinnaassappagu, Naalackersuisoqarfiup immikkut ittumik akuersissummik [A-p] tuneqqinnissaa isumaliutigisinnaasavaa"-mik oqarsimasoq. Oqaatigaara tamatuma piumasaqaatigineqarsinnaanera inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik immikkut akuersisuteqarnikkut tunniussinissamut periarfissat pillugit malittarisassani sumiluunniit takuneqarsinnaanngitsoq.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfiup akissummini taamatut oqarsimanera pitsaanngitsutut isigaara.

Suliamik suliarinninninni taamani Aqutsisoqarfiusup aalajangiinerata sorliup qinnuteqaammut sorlermut tunngasuunera Aqutsisoqarfimmi nalornissutigineqartarsimasoq. Tamanna pitsaanngitsututut isigaara.

Taamaattumik inassuteqaatigaara Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup innuttaasunit allakkanut, qinnuteqaatinut saaffiginnissutinullu allanut siunissami akissuteqarnermini innuttaasumit saaffiginnissut suna ulloq sumeersoq akissummi pineqartoq innersuussutigisassagaa.

3. Oqaaseqaatit allat

3.1 Naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuut

Naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuut imaattoq taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusup aalajangiinerani 6. april 2010-meersumi takuneqarsinnaavoq:

"Naammagittaalliornissamut ilitersuut

Paasisutissanik nutaanik takkuttoqarsimappat, imaluunniit suliaq eqqunngitsoq tunngavigalugu aalajangerneqarsimappat suliaq uunga naammagittaalliuutigineqassaaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Postboks 269, 3900 Nuuk. Aammattaaq naammagittaalliortoq periarfissaqarpoq suliaq eqqartuussiivinnut aamma Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlateqqissallugu."

Naalackersuisoqarfiup akissutaanit 5. oktober 2011-meersumit erserpoq naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuut tassaasoq assigiissaartumik oqaasertalersugaasoq, inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatinik itigartitsinermi atorneqartartoq.

Naalackersuisoqarfiup naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitser-suutip tunuliaqutaa pillugu makku oqaatigai:

“Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 31. oktober 1996-imeersumi kingusinnerusukkut al-lannguuteqartinneqarsimasumi naammagittaalliornissamut periarfissaq aamma inuussutis-sarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqartup sumut naammagittaalliorsinnaa-nera pillugit aalajangersakkanik imaqaanngilaq.

Taamaalillutik naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuut aamma Aalisar-nermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmuut innersuussineq aqutsi-nermi oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliortarneq pillugu inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik malittarisassamik nalinginnaasumik aamma ingerlatsineq pil-lugu inatsimmi § 25-mik tunngaveqarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanna pillugu oqaatigaara pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarine-qartarnerat pillugu inatsimmi nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 25 aalaja-ngiinernut ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigi-neqarsinnaasunut tunngasuusoq. Matumanili taamaattoqaanngilaq, tassami inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatinik itigartit-sineq ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqar-sinnaanngimmat.

Oqaatigaara Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliornissamut imaluunniit eqqartuussivitsigut suliassanngortitsinissamut periarfissaq oqar-tussaasup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25 tunngavi-galugu pisussaaffiini pineqartunut ilaatinneqaanngimmat. Oqartussaasummi taakku naammagittaalliornissamut periarfissat nalinginnaasut avataanniim-mata.

Oqartussaasorli eqqartuussivitsigut suliassanngortitsinissamut piffissaliussa-nik inatsisikkut aalajangersaasoqarsimappat naammagittaalliornissamut pe-riarfissaq pillugu ilitsersuissaaq, takuuk suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 26.

Oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornermi (administrativ rekurs) pineqartoq tassaavoq oqartussaasup aalajangiineranik imaluunniit su-liamik suliarinninneranik innuttaasup ingerlatsinermi oqartussaasumut alla-mut naammagittaalliorsinnaanera.

Taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmi im-mikkoortortaqaqarsimavoq, massakut Aalisarnermut Piniarnermullu Immik-

koortortaqarfiulluni. Taamaattumik oqartussaasup taannaasup iluani aqutsinikkut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaq (administrativ rekurs) tassani pineqarsinnaanngilaq.

Suliamik suliarinneqqeqqusinermi (remonstration) pineqartoq tassaavoq innuttaasooq oqartussaasumut suliamik aalajangiiviginnissimasumut saaffigin-nissinnaasooq, oqartussaasorlu taannaasooq qinnuigalugu suliaq suliareqqeqqul-lugu.

“Paasissutissanik nutaanik takkuttoqarsimappat kukkusumilluunniit tunnga-veqarluni aalajangiisoqarsimappat”-mik oqaasertaliineq aallaavigalugu tun-ngaviutippara oqartussaasup taannaasup iluani suliarinneqqeqqusinissamut periarfissaq (remonstration) Naalackersuisoqarfiup innersuussutigaa.

Oqaatigaara inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaa-tip itigartinneqarnerani inatsimmi oqartussaasup taannaasup iluani suliarin-neqqeqqusinissamut (remonstration) periarfissaq pillugu aalajangersakkamik peqanngitsoq. Taamaattumik pisumi taamaattumi suliaq oqartussaasup sulia-reqqissagaa innuttaasup inatsit tunngavigalugu aallaavittut piumasqaati-gisinnaanngilaa.

Nalinginnaasumilli ilimagineqarpoq innuttaasooq oqartussaasup taannaasup iluani inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik suliarinneqqeqqusinermut ata-tillugu “suliarinneqqeqqusinermut atatillugu paasissutissarpianik nutaanik ima pingaaruteqartigisunik paasissutissat taakku oqartussaasup suliamik isummerfiginneqaarneranut atatillugu pigineqarsimasuuppata suliaq allatut inernilerneqarsimasinnaanera ilimanarluni, taava innuttaasup suliaq pissusi-viusut tunngavigalugit suliareqqinneqassasooq inatsit tunngavigalugu piuma-sqaatigisinnaagaa”³¹.

Innuttaasooq suliamik suliarinneqqeqqusilluni saaffiginnippat Naalackersui-soqarfik suliat ataasiakkaarlugit pisumi naliliisariaqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitser-suutaani assigiissaartumik oqaasertalersuineq atorneqartoq pitsaanngitsutut tamanna tunngavigalugu isigaara, tassami innuttaasooq isumaqalersinneqar-sinnaammat paasissutissanik nutaanik saqqummertoqarpat kukkusumilluun-niit tunngaveqarluni aalajangiisoqarpat suliaq Naalackersuisoqarfimmit su-

31) Hans Gammeltoft Hansenip allallu atuakkiaat “Forvaltningsret”, aappasaanik 2002-mi naqitertitaq, qupperneq 921.

liareqqinneqarnissaa innuttaasup inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasaaqatigisinnaagaa.

Taamaattumik assigiissaartumik oqaasertalersuineq pineqartoq Naalakkersuisoqarfiup atussanngikkaa inassuteqaatigaara.

Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga taarsiullugu suliiani ataasiakkaani pineqartoq pillugu nalileereerluni, ingerlatsinermilu ileqqorissaarneq tunngavigalugu, innuttaasoq innersuussinnaavaa eqqartuussivitsigut suliassanngortitseqqullugu imaluunniit itigartitsineq Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliutigeqqullugu.

3.2 Inatsisiliornermut innersuussineq

Taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusup aalajangiinermini 26. marts 2010-meersumi kiisalu aalajangiinermini 6. april 2010-meersumi piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaq issuarsimavaa.

Oqaatigaara Aqutsisoqarfiup "4)" kisiat oqaatigisimagaa.

Aqutsisoqarfiup aalajangersakkami issuarneqartut tassaasut § 4, imm. 2, nr. 4-mi oqaaseqatigiit kingulliit oqaatigisimasariaqaraluarpa.

Tamanna pillugu oqaatigaara Aqutsisoqarfiup piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu inatsit kisiat innersuussutigisimagaa.

Inatsisiliornermut innersuussineq taanna pitsaanngitsutut isigaara.

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfiani Inatsisileriffiup suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuutaani december 1994-imeersumi immikkoortumi suliat piareersarlugit qanoq sularineqartarnissaat il.il. pillugit malittarisassanut nalinginnaasunut tunngasumi imm. 216 imaattunik oqaasertaqartoq innersuussutigaa:

"216. Inatsisinut nalunaarutinullu il.il. innersuussinerit ingerlatsiviit aalajangiineranni ilanngunneqartussat tassaassapput tunngavissat pillugit malittarisassani eqqartorneqartut, tak. siuliani imm. 131. Inatsisinut innersuussinerit inatsit nalinginnaasumik ilisimaneqartuunngippata imarisariaqarpaat inatsisip taaguutaa tamakkerlugu, matuma ataani inatsimmut ulluliussaasimasoq normuliussaasimasorlu. Taamatut aamma ippoq nalunaarutinut

innersuussinermi. Pitsaanerussaaq innersuussutit taamaattut immikkoortumut allamut allattaraanni aalajangiussap atuarneqarnissaa oqilisaaviginarlugu.”

Oqaatigaara taamani Aqutsisoqarfiusoq aalajangiinnermini piniarneq aallaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut nr. 12-imut, 29. oktober 1999-i-meersumut kingusinnerusukkat allannguuteqartinneqartarsimasumut innersuussisimasariaqaraluartoq.

Inassuteqaatigaara Naalackersuisoqarfik inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaaq suna innersuussutigineqartoq nalornissutigineqarsinnaajunnaarlugu siunis-sami innersuussisassasoq, taamaalilluni inatsit suna Naalackersuisoqarfiup aalajangiinnerani tunngavigineqarsimasooq nalornissutigineqartaqqunagu.

3.3 Kommunit suliani inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatinut tunngasuni inissisimanerat

Suliamik suliarinninninni kommunip inissisimanagera maluginiarpara, tassami kommunip suliamik suliarinninnermi inissisimanerata kommunip suliani inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqaatinut tunngasuni ataatsimut oqaaseqaatinik arlalinnik saqqummiussinissannut pissutis-saqalersimmanga.

Suliamit erserpoq taamani Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiusoq A-p qinnuteqaatai illoqarfimmi K-mi kommunip allaffiata ingerlateqqillugit nassiussimasai tunngavigalugit aalajangiisarsimasooq.

Aalisarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 16. maj 2008-meersukkat allanngortinneqarsimasumi § 6 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 6. Piniarnermut allagartat tunniunneqarnissaannut, pissarsiarinissaannut pigiunnaarsitaanissaannullu Naalackersuisut maleruagassaliussapput. Tamatumunnga atatillugu piniarnermut allagartat tunniunneqarnerinut Naalackersuisut akiliuteqartitsisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu malittarisassiornermut atatillugu kommunit aalajangiisinnanerannik Naalackersuisut pisinnaatitsisinnaapput, takukkit § 4, imm. 1 aamma 2 nr. 1-4 kii-salu § 5, imm. 1 aamma 2.”

Aalajangersakkami imm. 1 aamma 2 pillugit oqaaseqaatit 1999-imeersut imaattunik oqaasertaqarput:

“Malittarisassami uani siunertarineqarpoq piniarnermut allagartamik pissarsiniartitsisar-neq aamma arsaarinnissinnaanermut malittarisassaliortoqarnissaa, tassungalu ilaatillugu

allagartalersuinermi akiliuteqartitsinissamut tungaanut. Malittarisassaq pineqartoq siullerpaamik 1992-imi inatsisip allanngortinneqarnerani atortinneqalerpoq. Naalakkersuisut taassuma saniatigut pisinnaatinneqarput allaffissornikkut aqutsinermut tunngasut kommuninut suliassanngortissinnaallugit, tassa kommunit atuisunut qaninnerummata kiisalu qinnuteqartut ataasiakkaat inuussutissarsiutigalugu imaluunniit sunngiffimmi piniarnermut allagartamik pissanersut naliliiffigisinnaanerummatigit.”

Inatsisip 2008-mi allanngortinneqarnerani imm. 2 pillugu oqaaseqaatit imaapput:

“§ 6, imm. 2-mik massakkut atuuttumik massakkut erseqqissarneqartumik aalajangersa-gaq tunngaveqarpoq. Siunertaavoq paatsuugassaannigitsumik nalunaarutigineqartoq kom-munit aalajangiisinnaanerannik Pisortaqarfik pisinnaatitsisinnaasoq, taamaalillutik taakku inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit nalunaarut malillugu inuussutis-sarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pissarsisinnaanermik annaasaqarsinnaanermillu aalajangiisinnaaniassammata. Aammattaaq ilimagineqarpoq qinnuteqartup inuussutissar-siutigalugu imaluunniit sunngiffimmi piniarnermut allagartamik pissarsisinnaaneranik na-lilersuinermi atugassamik kommunit qitiusumik akileraaruserinermi oqartussanit paasis-sutissanik pissarsisassasut.”

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartanik qinnuteqaatinut atatil-lugu kommunit suliassaar inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 20-mi, 27. november 2003-meersumi aalajangersarneqarsimapput.

Nalunaarummi § 4 aamma § 6 imaattunik oqaasertaqarput:

“§ 4. Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfik kommunip najugaqarfiup inassuteqar-neratigut tamatumunnga ilanngunneqartumik allakkatigut najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffianik tusarniaasoqareerneratigut inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik immikkut akuersissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartartaarnissamut immikkut akueri-neqarnissamik qinnuteqaat kommunip allaffiatigoortillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmut ingerlatinneqassaaq.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu immikkut akuerineqarneq qaammatisiutit ukiuanni tun-niunneqarfigisimasamini atuutissaaq.”

“§ 6. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartassamik qinnuteqaat immersuiffissa-mut Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmit ilusilersugaq atorlugu kommunimut najugarivisamut nassiunneqassaaq.

Imm. 2. Qinnuteqaat nassiunneqartinnagu kommunip najugarisap najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffianut tusarniaassutigalugu saqqummiussinnaavaa. Qinnuteqaat kommunimit najugarisamit uppernarsarlugu atsiorneqassaaq, tassani qularnaarneqassallu-ni § 3 malillugu piumasqaatit naammassineqarsimanerat.

Imm. 3. Kommunimit najugarisamit isumaqarfigineqarpat qinnuteqartup § 3-mi piunasaqaatit naammassisimangikkai, taamaattumillu qinnuteqaat uppernarsarneqaranilu Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmu nassiunneqanngippat, taama pisoqarnera kommunip allakkatigut qinnuteqartumut nalunaarutigissavaa, assilineri Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfimmu nassiullugu.”

Taamaallit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartanik qinnuteqaatinut atatillugu kommunit Naalakkersuisunut/Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmu suliassaat tassaapput qinnuteqaatinik tigooraaneq aamma qinnuteqaatit Naalakkersuisoqarfimmu aalajangiisussamut ingerlateqqillugit nassiunneqarnerannut atatillugu inassuteqaateqarneq. Nalunaarummi § 3-mi piunasaqaatit eqqortinneqarsimanerat kommunit tamatumunnga atatillugu nakkutigissavaat.

Oqaaseqaatinut erserpoq § 6, imm. 2-p 2008-mi allanngortinneqarneranut tunuliaqutaasoq tassaasoq inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartanik qinnuteqaatit suliarineqarneranni aalajangiinissamut pisinnaatitaanerup Naalakkersuisoqarfimmit kommuninut isumagisassanngortinneqarnissaata periarfissinneqarnissaa. Tamannali nalunaarutikkut erseqqinnerusumik suli aalajangersaavigineqarsimanngilaq. Nalunaarut atuuttoq tunngavigalugu Naalakkersuisoqarfik tassaavoq aalajangiisartoq.

Tamatumunnga atatillugu “Forvaltningsret” ilaatigut Hans Gammeltoft-Hansenip atuakkioqataaffigisaa innersuussutigaa, tassanngalu ilaatigut makku erserput³²:

“Aalajangiineq suliame illua’tungiusumut oqartussaasumit aalajangiisumit toqqaannartumik nalunaarutigineqarajuttartussaavoq. Oqartussaasut allaffissornermiluunniit qullersariiaannermi ilaasut allat aalajangiineq soqutigippassuk taakku aalajangiinermik nalunaarfigineqassanngillat aalajangiinerup suliame illua’tungiusumut nassiunneqartup taakkununga suliareqqitassanngortillugu nassiunneqarneratigut. Ilisimatitsineq allakkatigut allatigut aalajangiinermik pineqartunut nassiunneqartumut peqatigitillugu pisariaqarpoq.”³³
(Atorfegarfimmi nutsigaavoq)

Taamaattumik taamani Aqutisoqarfiusup inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartanik qinnuteqaammut aalajangiinermik kommuninut ingerlatillugu nassiussisimanera ajornartorsiutit isigaara.

32) Takuuk Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaat “Forvaltningsret”, 2002-mi aappasaanik naqitertitaq, qupperneq 62.

33) Takuuk Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaat “Forvaltningsret”, 2002-mi aappasaanik naqitertitaq, quppernerit 606 tullialu.

Aqutsisoqarfiup aalajangiinini A-mut ingerlatillugit nassiussimasariaqaraluarpai, taannami suliami illua'tungiusutut inissisimammatt, imaanngitsoq illoqarfimmi K-mi kommunip allaffia.

Taamaattumik inassuteqaatigaara Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunaleri-nermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinini qinnuteqartumut pineqartumut siullertut tiguisussamut ingerlatillugit nassiuttassagai.

3.4 Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit inatsisiliorneq

Suliamik suliarinninninni inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat pillugit inatsisiliornermi pissutsit arlallit maluginiarpakka.

3.4.1 Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 2-mi piumasagaatinik tullerriaaraluni taaguineq

Suliamik suliarinninninni piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 4, imm. 2-mi piumasagaatinik tullerriaaraluni taaguineri periaaseq maluginiarpakka. § 4, imm. 2 Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 16. maj 2008-meersuklut kingullermik allanngortinneqarpoq.

Taamaalilluni § 4, imm. 2, nr. 1 uniffimmik annermik kiisalu "aamma"-mik naggaserneqarsimavoq. Nr. 3-li uniffimmik, nr. 4-lu uniffimmik naggaserneqarsimallutik. Tamanna Inatsisartut inatsisaata kalaallisuuani qallunaatuuanilu atuuppoq.

Aalajangersagaq taanna imatut atuarlugulu paasivara piumasagaatit sisamat tamarmik, tassa imaappoq § 4, imm. 2, nr. 1-4, inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissummik tunniussisoqassappat eqqortinneqarsimassasut.

Piumasagaatinilli taamatut tullerriaaraluni taaguineq tamatumunnga naaper-tuutinngilaq.

Nr. 3-p kingornatigut naggasiisimaneq isumaqarpiarpoq nr. 1-3-mi piumasagaatit eqqortinneqarsimassasut, imaluunniit piumasagaat nr. 4-mi taaneqar-toq eqqortinneqarsimassasoq.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani Inatsisileriffimmit “Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani malittarisassanik suliarinninnermi tunaartarisassat”-ni 2009-mi februarimi aappasaanik nu-tarterneqartuni qupperneq 42 innersuussutigaa.

Tamanna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuiso-qarfiup Inatsisartut inatsisaannik tullianik allannguinnermi eqqumaffigissagaa naatsorsuutigaa.

3.4.2 Inatsisartut inatsisaanni aamma nalunaarummi isertitanut tunngatil-lugu piumasagaat

Inatsisartut inatsisaanni aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut al-lagartat pillugit nalunaarummi annikinnerusumik assigiinngissuteqartoqar-nera suliamik suliarinninninni malugaara.

Taamaalilluni piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 2, nr. 4-mi oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq “Angallatit angallatip uuttuutaanut uppernarsaat naapertorlugu 210 BT-init (150 BRT-init) **mikinerusut** atorlugit aalisarnermit isertitat tamarmiusut piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsuusiorneqar-nerannut **ilanngunneqassapput.**” [Uanga erseqqissaanera]

Nalunaarummili § 3, nr. 4-mi oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqar-luni “Angallatit angallatip uuttuutaanut uppernarsaat naapertorlugu 150 BRT-init imaluunniit 210 BT-init **anginerusut** atorlugit aalisarnermit iserti-tat tamarmiusut piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat ta-marmiusut naatsorsuusiorneqarnerannut **ilanngunneqassanngillat.**” [Ua-nga erseqqissaanera]

Oqaatigaara Inatsisartut inatsisaata aamma nalunaarutip oqaasertaat Inatsi-sartut inatsisaata 2008-mi allanngortinneqarnerata tungaanut assigiissima-galuartut. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 2, nr. 4-p 2008-mi allanngortinneqarnera taamatut assigiinngissummik annikinnerusumik nassataqarsimavoq.

Naatsorsuutigaa Naalackersuisoqarfiup periaatsiminik aqutsinini Inatsisar-tut inatsisaat nalunaarummit kimittunerusoq tunngavigalugu ingerlakkaa.

Naatsorsuutigaaara nalunaarut inatsisillu oqaasertai imminnut naapertuut-tunngortinneqarnissaat qulakkeerniarlugu iliuusissat pisariaqartut Naalak-kersuisoqarfiup iliuuserissagai.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup qin-nutigisannut inassuteqaatinnullu akissuteqarnissaa matuma kingornatigut utaqqimaarpara.

A kiisalu K Kommuni suliamik paasinninninnik allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigut ilisimatippakka.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik al-lakkatigut 23. maj 2012-imeersutigut akissuteqarnissaanik eqqaasippara.

Naalakkersuisoqarfiup mailikkut 31. maj 2012-imeersukkut akissutaanik imaattumik tigusaqarpunga:

“Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Ombuds-mandip nukingisaarutitut allagai 23. maj 2012-imeersut innersuussutigai.

Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisoqarfiup kingusissukkut akissuteqarneq a-juusaarutigaa.

Suliaq aalajangersimasooq taanna pillugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq Naalak-kersuisoqarfiup A inuussutissarsuutigalugu piniarnermut allagartamik akuersissute-qarfigisimammagu immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaat tunuliaqutaralugu.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandip inassuteqaatai 13. ja-nuar 2012-imeersut piviusunngortinniarlugit aallartippai.

Matumani aamma paasissutissiissutigineqarsinnaavoq sulianik immikkut akuerine-qarnissamut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu ilitersuummik Naalakkersui-soqarfik suliaqarmat, pisortallu ingerlatsinerat pillugu inatsimmi §§ 22-ip aamma 24-ip atorneqarnissaat pillugu ilitersuutit kiisalu piniarnermut allagartat pillugit qin-nuteqaatinik kommunit suliarinnittarnerat pillugu ilitersuutip piaartumik naammas-sineqarnissaat naatsorsuutigineqarluni.

...“

Naalakkersuisoqarfik tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara oqaase-qaatinnik Naalakkersuisoqarfiup tusaatissatut tigusinera maluginiariga suliamilu annertunerusumik iliuuseqaqqinniannngitsunga.

Allat

5.6 Suliffeqarfiup akuersissutaata atorunnaarsinneqarnissaanik Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera pillugu Suliffeqarfiup Imminut Pigisup Atuarfittut Umiarsuup M/S Tûgdliup naammagittaalliuutaa

Aallarniutigalugu oqaatigaara suliame matumani naammagittaalliortup kinaassusia isertuunniarnagu aalajangertunga, naammagittaalliortup nammineq uannut naammagittaalliuuteqarnini tamanut saqqummiute-reermagu suliallu tamanit soqutigineqarnera annertummat.

Eqqartuussissuserisup A-p naammagittaalliuutaa allakkatigut 9. september 2011-meersutigut tiguara, taannalu Suliffeqarfik Imminut Pigisoq Atuarfittut Umiarsuaq M/S Tûgdlik (matuma kingorna Tûgdlik) sinnerlugu naammagittaalliuuteqarniarpoq (j.nr. 2011-109-0003).

Suliaq naammagittaalliummut allamut (uanga j. normora 2009-109-0001) taamani sularisannut sutigut tamatigut assinguvoq.

Sulisut naammassisaqarsinnaassusiat suliame taakkunani marlunni isumaga malillugu pissusiviusut assigiilluinnarnerannut ataneqartillugu aalajangerpunga suliap aappaannaani, tassalu naammagittaalliuutini marluusuni siullermiinnaq oqaaseqaateqarniarlunga – suliame uanga j. normora 2009-109-0001, takuuk imm. 5 .1.

Naalackersuisoqarfiup suliame uanga j. normora 2009-109-0001-imi oqaaseqaatinnut 24. februar 2012-imeersumut allakkatigut akissutaa 10. juli 2012-imeersoq tigoreerlugu suliap Tûgdlimmut tunngasup sularinera eqqartuussissuserisumut A-mut allakkatigut 19. december 2012-imeersutigut imatut naammassivara:

“Suliap sukumiinerusumik misissornissaanut maanna periarfissaqarsimavunga, matumani taanna pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Illit naammagittaalliuutinni pingaarnerusoq tassaavoq Suliffeqarfimmut Imminut Pigisumut Atuarfittut Umiarsuarmut M/S "Tûgdlik"-mut Naalackersuisoqarfiup a kuersissutaanik atorunnaarsitsineq pillugu Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiineranik illit naam-

maginninnginnerit. Suliffeqarfik § 22, imm. 4, takuuk meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi imm. 1, tunngavigalugu suliffeqarfiusimavoq imminut pigisoq.

Suliami 2012-imeersumi (uanga j. normora 2009-109-0001), internetsimi uanga nittartakkakut tamanut takusassiarineqartumi inatsiseqartitsinikkut tunngavik taaneqartoq tunngavigalugu suliffeqarfinnut imminnut pigisunut atatillugu akuersissuteqartarnermut apeqqummik sukumiinerusumik suliaqarnissannik periarfissaqarsimavunga.

Suliami tassani paasivara Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup suliffeqarfinnut imminnut pigisunut akuersissuteqarsinnaanera inatsisitigut tunngavigisassaqaanngitsoq. Suliffeqarfiit imminnut pigisut pillugit inatsiseqartitsinikkut tunngavik Naalackersuisoqarfiup suliffeqarfiillu ataasiakkaat akornanni isumaqatigiissutinik tunngaveqarpoq.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup suliffeqarfinnut imminnut pigisunut akuersissuteqarsinnaanera inatsisikkut taamaalilluni tunngavigisassaqaanngimmat suliap taamaattuunera pissutigalugu akuersissummik taamaattumik utertitsinissaq imaluunniit atorunnaarsitsinissaq pillugu aalajangiinissamut aamma periarfissaqaanngilaq.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 10. juli 2012-imeersutigut suliami qulaani taaneqartumi 2012-imeersumi oqaatigaa inatsiseqartitsinikkut uanga paasinninnera Naalackersuisoqarfiup tusaatissatut tigugaa.

Naalackersuisoqarfiup – uanga paasinninnera tunngavigalugu – allakkatigut 12. juli 2012-imeersukkut assiliner ilanngullugu nassiunneqartukkut suliami matumani taamatut oqaatiginninnini uppersarpaa.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu suliffeqarfinnik imminnut pigisunik akuersissuteqarnissaq pisinnaanngitsoq Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup tusaatissatut tigummagu suliap taassuma uannit misissoqqinneqarnissaanut tunngavik pingaarneq piujunnaarpoq. Tamanna aamma uanga paasinninnera tunngavigalugu allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu Naalackersuisoqarfiup ilaannakortumik itigartitsinera pillugu illit naammagittaalliuutinnut atuuppoq, tassami naammagittaalliuutip ilaa taanna suliamik pingaarnermik annertuumik aalaveqarmat, tassa akuersissuteqarnissamut apeqqummik.

Taamaattumik suliamik misissueqqinnissara unitsinniarlugu ullumikkut aalajangerpunga, illillu naammagittaalliuutit 8. september 2011-meersoq (allakkat ukua assilinerannik ilaqartillugu) Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmuut ingerlateqqillugu nassiullugu Naalackersuisoqarfiup akuersissutiginninnissamut apeqqut pillugu oqaatigisani tunuliaqutaralugu suliffeqarfik eqqarsaatigalugu qanoq iliuseqalersaarnerminik Naalackersui-

soqarfiup ilinnut isummernissaanik ilinnit qinnutitut, matumani taarsiiffigineqarnisamik piumasaaqammut Naalackersuisoqarfimmu uanga paasisattut isummernissamik piumasaaqaatigisimasat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Uannut nutaamik naammagittaalliuuteqarniarnerlutit illit isumminnginninni Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup suliame isummernissaa utaqqimaqqullugu qinnuigaakkat.

Suliamik misissueqqinnissara unitsinniarlugu uanga aalajangenera Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 14, imm. 1-imik inatsisitigut tunngavigisaqarpoq, tassuunami aalajangersarneqarmat naammagittaalliuut misissuinermetik aallartitsinermut pissutigisallugu naammanner-soq uanga nammineerlunga aalajangissagiga.

Tamatuma kingornatigut suliame annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga. Oqaatigaara ataatsimut aalajangernerma qulaani taaneqartup malitsigisaanik pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortitsisinaanermik apeqqut pillugu nammineerlunga isummernissannut tunngavissaqanngitsunga.

Kingusissukkat akissuteqarneq aammattaaq ajuusaarutigaa, tamannalu uanga atorfeqarfinni sulisoqarnermut pissutsinik ilaatigut pissuteqartoq.”

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmu allakkat assilinerat aammattaaq nasiuppara, Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup akuersissutiginninnissamut apeqqut pillugu oqaatigisani tunuliaqutaralugu Suliffeqarfik Imminut Pigisoq Atuarfittut Umiarsuaq M/S Tûgdlik eqqarsaatigalugu qanoq iliuseqalersaarneranik Naalackersuisoqarfiup eqqartuussissuserisumut A-mut isummernissaanik pineqartumit qinnutitut. Naalackersuisoqarfik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara taarsiivigeqqusineq paasisakka malillugit Naalackersuisoqarfimmu eqqartuussissuserisoqarfimmit A-mit saqqummiunneqarsimasoq isummerfigeqqullugu.

Suliaq matuma kingornatigut unitsippara.

Soraarsitsineq

5.7 Oqartussaasup pisinnaatitaanera. Pisortat paasissutissanik pi-sariaqartunik tunngavissaqarnissaat. Siunnersortimik soraarsitsi-neq

A-p Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi siunnersortitut atorfinnimit soraarsitaanini Ombudsmandimut naamma-gittaalliuutigaa. Ombudsmandip oqaaseqaammimi aallarniutigalugu oqaa-tigaa soraarsitsineq oqartussaasutut pisinnaatitaasup, tassalu Inuussutis-sarsiornermut Suliffeqarnermut Naalackersuisoqarfiup suliarinnittuunera nalorninarloq. Ombudsmandip soraarsitsinermi tunngavisoq - tassalu bii-likim piginnittuunermut tunngasoq – naammattunik paasissutissartaler-suinngitsoorneq, tamatumalu malitsigisaanik A-p kukkusumik tunngave-qarluni soraarsinneqarnera isorisalerujussuurtut isigaa. Ombudsmandi su-liami pissusiviusut tunngavigalugit isumaqarpoq suliap suliareqqilerneqar-nissaa Naalackersuisoqarfimmut inassutigissallugu pissutissaqarani sulialli eqqartuussivinmit inaarutaasumik aalajangiivigineqartariaqarnera inner-suussutigalugu (j.nr. 2011-323-0031, oqaaseqaat 23. oktober 2012-imeersoq)

Atorfinitsitsinermi isumaqatigiissut A-mit 12. juni 2009-mi atsiorneqar-toq tunngavigalugu A siunnersortitut atorfinitsinneqarpoq. Isumaqati-giissut “Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat” A-lu akornanni isumaqatigiissutaavoq. Atorfinitsitsinermi isumaqatigiissu-mi § 3-mit erserpoq A-p suliffigisassaa tassaasoq “Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat”, Inuussutissarsiornermut Suliffe-qarnermullu Naalackersuisoqarfimmi inissinneqarallarluni.

A Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfim-mut qinnuteqaammigut 25. november 2010-meersukkut nammineq su-liffiuteqarfissamik, V-imik, pilersitsinissamat atatillugu nioqqutissianik ineriartortitsinermut tapiissutinik qinnuteqarpoq. Qinnuteqaat uanga ti-gummisara atsiorneqarsimanngilaq. Qinnuteqaat takornariartitsisarner-mik inuussutissarsiuuteqarnerup aamma nunami inuussutissarsiuutit siuarsarneqarnissaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 12. november 2001-imeersoq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 10-kkut, 14. november 2004-meersukkut allanngortinneqarsimasoq, tunngavigalugu tunniunneqar-poq.

A-p qinnuteqaammi ilaatigut oqaatigisimavaa (immikkoortoq 6 – “tids-og aktivitetsplan”) “biilini atornikunik piserusulluni”. Qinnuteqaammi missingersuusiami (immikkoortoq 7) A allappoq “Transportmiddel 30.000 kr.” aamma “Kalaallit Nunaanni biilit ullumikkut pinngitsoorneqarsinnaanngillat, tassami ulapinnartorujussuuvoq, pingaartumik piler-sitsiniarnerup nalaani”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p qinnuteqaataa Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalak-ersuisoqarfiup 13. december 2010-mi akueraa. Aalajangiinermi ilaatigut makku erserput:

“Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 12. november 2001-imeersoq tunngavigalugu missinger-suusiani tamarmiusunit annerpaamik 50 %-imik tapiisoqarsinnaavoq. Taamaalilluni qinnuteqaammi missingersuusiak katillugit 68.000,- kr.-inik aningaasartaqartut tunngavigalugit tapiissutissat annerpaaffissaat 34.000,- kr. tikillugit akuersissutigineqarput.

[...]

Tapiissutit aningaasartaannik tamarmiusunik tunniussisoqarsinnaavoq naatsorsuutit nassiunneqartut aamma aningaasartuutit tamarmiusut pillugit akiligassiisutit up-ppernarsaasernerqarsimasup assilinerata nassiunneqarnerisigut imaluunniit aningaasartuutit akilernerqarsimasut pillugit naatsorsuutit piffissani aalajangersimasukkaartut tunngavigalugit. Tapiissuteqarnissamik neriorsuut 2010-p naanerani nammineerluni atorunnaassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p e-mailikkut 17. december 2010-meersukkut ilaatigut biilini atornikunik pisiner- mut atugassaniq nioqutissiani ineriartortitsiner- mut tapiissutiniq tunineqarnissaq qinnutigaa. Biilit qinnuteqaammi missinger- suusiaq tunngavigalugu 30.000 kr.-nik akeqarput. A-p taamaalilluni 15.000 kr.-it tunniunneqarnissaat qinnutigaa (biilini atugassat). Aningaasat ullormi tassani tunniunneqartussatut akuerineqarput.

Biiliniq pisiner- mut upppernarsaatitut biilit pillugit pisiner- mut/tunisiner- mut isumaqatigiissut (slutseddel) A-p ilanngullugu nassiuppaa. Up-ppernarsaat taanna 16. januar 2010-mi ullulerneqarsimavoq, tassanngalu makku erserput:

“Pisisoq:

V
v/A

Tunisisoq:

B

Matumuuna uppersarneqarpoq isumaqatigiissut najoqqutaralugu atornikut biilit (...) taamatut isikkoqartillugit tunigakkit 30.000 koruunilersillugit.

Ataani atsiornikkut tunisisoq akisussaaffeqassanngilaq biilit arlaatigut ajoquteqassagaluarpata.”

Pisinnermut/tunisaqarnermut uppersaasat B-imit, A-p inooqatigisaanit, aamma A-mit atsiorneqarsimavoq.

A qinnuteqaatikkut 15. marts 2011-meersukkut nioqqutissianik ineriartortitsinnermut tapiiffigineqarnissamik nutaamik qinnuteqaateqarpoq.

Qinnuteqaammut tassunga uiggiullugu A atorfeqarneranut tunngasumik oqaloqatigineqarnissaa siunertaralugu aggeqquneqarpoq. Taamaallilluni Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut allakkiaanit ullulernerqarsimanngitsumit atsiorneqarsimanngitsumillu makku erserput:

“13. maj 2011:

Ataani atsiortoq Naalackersuisoqarfimmilu pisortaagallartoq (...) Naalackersuisoqarfiup inatsilerinikkut sulisuanut (...) -mut ataatsimiigiaqquneqarput, tassami pineqartoq nioqqutissianik ineriartortitsinnermut aningaasanit immikkoortitanit A-p nutaamik qinnuteqaataanik suliarinninnermut atatillugu ukiumi kingullermi aningaasanik tunniussimanernik misissuimmat, A biilnik piginnittuunermut atatillugu siusinnerusukkut qinnuteqaammi eqqunngitsunik paasisutissiisuteqarsimaneranik pasitsaasisimanini pillugu, tassami A biilini (...) (...) -imik nalunaarsorneqarsimasuni ingerlaartartoq takusimagamiuk paasisimagamiullu 2010-mi aningaasanik tunniussinnermut atatillugu pisinnermut uppersaasammi piffissamik taasatut ersertumit sivisunerusumik.

16. maj 2011:

Ullumikkut Nuummi Politiinut nammineerlunga saaffiginninninni biilnik (...) -mut (...) -imik nalunaarsorneqarnerani normoqartunik piginnittuuneq pillugu ataani atsiortoq uppersaaffigineqarpoq. Tassani allassimavoq 3. august 2009-mili piginnittua ataasiinnaasimasoq, tassalu A, tassalu Naalackersuisoqarfiup Inuussutissarsiornermut immikkoortortaqarfimmi atorfeqartitaa.

18. maj 2011:

A-p atorfeqarneranut tunngasumik oqaloqatigineqarnissaa pillugu allakkatigut ullumikkut aggeqquneqarpoq uuminnga oqaluuserisassaqartillugu: Biiliniq pisinissamut nioqqutissiornermi ineriartortitsinermit aningaasanit ilinnit qinnutigineqarlutik december 2010-mi ilinnut tunniunneqartut.

25. maj 2011:

A taassumalu illersortaa (...) Atorfillit Kattuffianneersoq atorfeqarnermut tunngasumik oqaloqatigiinnissamut takkupput. Imaqarniliaq suliarineqarpoq.

26. maj 2011:

A-p nakorsap nalunaarutaa ataani atsiortup dueslagianut ullup qeqqata siornatigut ilisimavaa, tassani taaneqarsimalluni pineqartoq ullumikkumiit sapaatit akunnerini marlunni sulisinnaanngikkallartoq. Pineqartoq ...-liannginnermini inuussutissarsiornermut tunngasutigut ataqatigiissaarisumut (...) -imut oqarsimavoq napparsimasutut imminut nalunaarutiginiarluni. Taamaakkaluartoq A napparsimasutut imminut nalunaarutiginiarnini ataani atsiortumut nalunaarutiginnigilaa.

30. maj 2011:

Atorfeqarnermut tunngasumik oqaloqatiginninnermit imaqarniliaq akuerisassanngorlugu A-mut ullumikkut nassiunneqarpoq, taannalu tamatumunnga ilassutitut paasissutissanik ilanngussaqaarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Nalunaarsorneqarnermut uppernarsaammit allakkiami innersuussutigineqartumit ilaatigut erserpoq A biiliniq (...) -mik meqqeqartunik, nalunaarsorneqarnerani (...) -mik normoqartunik, (...) -mi stelnormoqartunik piginnittuusoq (kisimi) 3. august 2009-mili nalunaarsorneqarsimasoq. Biilit pisinermut/tunisaqarnermut uppernarsaammi pineqartup nalunaarsorneqarnermut uppernarsaammi pineqarnerat tunngaviutippara.

Atorfeqarnermut tunngasumik 25. maj 2011-mi oqaloqatigiinnermi, allakkiami innersuussutigineqartumi, A eqqaassanngikkaanni Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi immikkoortoqarfimmi pisortaq (...) kiisalu A-mut illersuisuusoq sulisut peqatigiffianni Atorfillit Kattuffianni allattoqarfiup aqutsisua (...) peqataapput. Imaqarniliamit 25. maj 2011-mik ullulernerqarsimasumit makku erserput:

"A-p atorfeqarnermut tunngasut pillugit 25. maj 2011-mi oqaloqatigineqarneranit imaqarniliaq.

Oqaluuserisassaq:

- Biilnik pisinissamut nioqutissiornermi ineriartortitsinermit aningaasanit ilinnit qinnutiginerqarlutillu december 2010-mi ilinnut tunniunneqartut.

Allagaatit immikkoortortaqaarfimmi pisortamit (...) - imit pigineqalersimasut tunuliaqutaralugit A, Naalakkersuisoqarfimmi inuussutissarsiornermut immikkoortortaqaarfimmi ulluinnarni siunnersortitut atorfeqartinneqartoq aamma inuttut nammineerluni kisermaassatut suliffeqarfiutiminut V-imut nioqutissiornermi ineriartortitsinermit aningaasanik akuersissuteqarfigineqarsimasoq, atorfeqarnermut tunngasumik pingasunngornermi 25. maj 2011-mi nal. 10.00 oqaloqatigiinnissamut aggeqquneqarpoq.

Aallaqqaasiutitut A atorfeqarnermut tunngasumik oqaloqatiginninnissamut suna pilugu aggeqquneqarnersoq ilisimatinneqarpoq kiisalu tapiissuteqartup aningaasalersuinerup nalaani qinnuteqaammi paasissutissiissutigeqquneqartunik itisiliinissamut annertunerusunik qanoq ilisukkulluunniit paasissutissinneqarnissaq piumasaqaatigiinnaagaa ilisimatinneqarluni.

Oqaluuserisamut qulaani taaneqartumut A-p nassuiaatigaa nammineq ukiunilu 16-ini inooqatinilu angerlarsimaffimmi aningaasartuutit ataatsimoorukkamik. Appariinnertik 2011-ip ukiaanerani ajorsiertulermit imminnut avissaarlutik namminneq ineqalernissartik pilersaarutigisimagaluarpaat. Taava nammineq B-lu isumaqatigiissimapput biilit pillugit imminnut niueqatigiinniarlutik, taamaalilluni nammineq biilnik tunisaqarneq pillugu pisinermut/tunisinermit isumaqatigiissut nioqutissiornermi ineriartortitsinermit aningaasanik qinnuteqaamminut ilanngussinnaaniassaga-miuk, taamaaliorpolumi.

A aperineqarami paasissutissiissutigaa biilit nalunaarsorneqarneranut uppernarsaat nammineq aterminut biilit nalunaarsorneqarfigisaat tunngavigalugu piginnittuuner-mut pissutsit eqqarsaatigalugit arlaannaaluunniit "salloqittarniarsimanagu", akerralilli nammineq inooqatimilu akunnerminni ataatsimoorussamik pigisamik arlaannik nammineq inooqatigisamilu akunnerminni niueqatigiissinnaanertik ilisimanagu.

Biilnik pisinermut/tunisaqarnermut isumaqatigiissut, biilnik tunisaqarnerup 16. januar 2010-mik ullulerneqarfigisaa, eqqarsaatigalugu pineqartup paasissutissiissutigaa ukioq allanneqarsimasoq namminneq kukkussutigisimagunaritsik, tassami ukioq taanna 2011-iussusaagaluar-mat.

Paasissutissat Naalakkersuisoqarfiup pigisai eqqarsaatigalugit A allaffimmi pequtinik pisinermiut atatillugu nerrivimmik PC-mullu nerrivimmik inniminniisimagaluarnerarpoq, tamatumali kingorna nerrivik allattarfik piumajunnaarsimallugu, tassami (...) - mi atorfillip arlaata apeqquteqarfigisimammani pequtit taakku marluk ilumut pi-sariaqartivinnerini. Pineqartup tamatumunnga nassuiaatigaa aningaasanit tapiissutigineqartunit qanoq amerlatigisunik pisisinnaanini ilisimanagu, taamaattumillu nammineq pequtit taakku marluk siullertut inniminnersimallugit.

Pineqartup aperineqarami paasissutissiissutigaa nammineq suliffeqarfimmi biilii pil-lugit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik attavigineqartussaasoq ilisimanagu, ilisima-

titsissutigalugulu motorimut akileraarut sillimmasiinerlu aningaasanit tapiissutinit Grønlandsbankens Erhvervsfondimit pissarsiarisimasaminit akilerneqartut.

Naggasiutigalugu pineqartoq ilisimatinneqarpoq atorfinitsitsinermut tunngasutigut inatsiseqartitsinikkut iliuseqartoqassanersoq iliuseqartoqassannginnersorluunniit pillugu Naalackersuisoqarfik qanittukut aalajangiiniartoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A soraarsitsissamaarneq pillugu Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit (Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit) allakkatigut 1. juni 2011-meersutigut suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaaffigineqarpoq. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

“Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup siunnersortit atorfinit sulinermit isumaqatigiissutit tunngavigalugit septemberip qaammataata 2011 naanerani atuutilersussamik soraarsissamaarpaatit. Tamatuma saniatigut aningaasatigut tapiissutit ilinnut tunniunneqartussaanaatik tunniunneqarsimasut. 15.000,- kr.-it utertillugit akilissagitit Aqutsisoqarfiup piumasaaqatigaa.

Suliami pissusiviusut:

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup inuussutissarsiornermut immikkoortotaqarfiani siunnersortit ulla innarni atorfeqartinneqarputit. Illit kisermaassatut suliffeqarfiutinnut V-imut biilnik pisinissamut nioqqutissiornermi ineriartortitsinermut aningaasanit tapiissutinik illit nammineq qinnuteqaateqarlutillu akuersissuteqarfigineqarputit. Qinnuteqarninnut atatillugu biilnik pisinissamut qinnuteqaatinnut atatillugu eqqunngitsunik paasissutissiisuteqarsimasinnaanerit pasitsaanneqarpoq. Pisinermit uppersaammit 2010-mi aningaasanik ilinnut tunniussinermut atatillugu nassiunneqartumit ersertumit sivilisunerusumik biilnik (...) -imik nalunaarsorneqarnikkut normoqartunik ingerlaartatit takuneqarlunilu paasineqarpoq. Nioqqutissiornermi ineriartortitsinermut immikkoortitanit qinnuteqaateqarninni taavat biilnik tunisisuusoq tassaasoq illit inooqatigisat. Ilangussaq taakuuk.

Tamatuma kingornatigut Naalackersuisoqarfik Nuummi Politiinut saaffiginnippoq, tassanngalu paasitinneqarluni biilnik (...) -imik nalunaarsorneqarnermut normoqartunik piginnittoq tassaasoq illit, illillu kisivit 2. august 2009-miilli biilnik piginnittutut allassimasuutigineqartutit.

Suliaq tunuliaqutaralugu atorfimmu tunngasumik 25. maj 2011-mi oqaloqatigineqar-nissannut aggeqquneqarputit. Atorfimmu tunngasumik oqaloqatigineqarninni nas-suaatigaat illit inooqatillu aningaasanik taamani pisariaqartitsigassi. Taamaattumillu illit inooqatillu isumaqatigiissimasusi namminneq akunnissinni biilnik niueqatigiin-niarlusi, taamaalilluni nammineq biilnik tunisaqarneq pillugu pisinermit/tunisiner-

mut isumaqatigiissut nioqqutissiornermi ineriartortitsineranut aningaasanik illit qinnuteqaatinut ilanngussinnaaniassagakku, taamaaliorputillumi.

Biilit tunineqarnerannut isumaqatigiissut biiliniq tunisaqarnerup 16. januar 2010-mik ullulernerqarsimasooq eqqarsaatigalugu oqaloqatigiinnermi illit paasisutissiissutigaa ukioq allanneqarsimasooq kukkullugu allanneqarsimassagunartoq, tassami ukioq taanna 2011-iusussaagaluarat.

Uagut suliamik naliliinerput:

Aqutsisut paasinninnerat unaavoq illit kisermaassatut suliffeqarfiutinnut V-imut biiliniq pisinissamat nioqqutissiornermi ineriartortitsineranut immikkoortitanit pisussaanak qinnuteqaateqarlutillu akuersissuteqarfigineqarsimasutit, naak biilit illit nammineq pigereeraluarlugit biilit illit inooqatinnit pisarisimallugit paasititsinikkut.

Tamatuma saniatigut aqutsisut aamma isumaqarput illit inuussutissarsiornermut immikkoortortaqarfimmi siunnersortitut atorfilittut qinnuteqaatinut piumasaqaatinik itinerusumik paasisimasaqarsimassagaluarnerit sakkortusaataasoq, tassami illit ...-immikkoortitanik qinnuteqaatit assinginut ulluinnarni suliarinnillutillu akuersissuteqartartuugavit, tamatumani nioqqutissiornermi ineriartortitsineranut tapiissuteqartarnermut malittarisassanik ilisimasaqareerlutit.

Taakkua saniatigut aqutsisut paasinninnerat aamma unaavoq illit paasisimasakinnermik takutitsisutit, tassami ...-immikkoortitanik qinnuteqaateqartartunut ...-mi atorfeqartutut ilisimasariaqarakku biiliniq niueqatiginninneq taanna tapiiffigineqarsinnaanngitsoq.

Aqutsisut isumaqarput ilinnut tatiginninneq takutinneqartoq atornerlorujussuarsimagit.

Tamanna tunuliaqutaralugu aqutsisut nalilerpaat illit atorfinitsinneqarninnut piumasaqaatit atornerlorujussuaritit, taamaattumillu aqutsisut Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi siunnersortitut atorfinnit soraarsissamaarpaatsit.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup matumunnga peqatigitillugu 15.000,- kr.-it pisassarinnngisatit ilinnut akuersissutigineqarsimasut utertillugit akilissagitit piumasaqaatigaa.

Allatut pisoqarnissaata tungaanut matumuuna suliunnaarallartitaavutit.

Inatsiseqartitsinermi malittarisassat:

Soraarsitsisinnaaneq nalinginnaasumik aqutsisinnaatitaanermik inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaqarpoq.

Allakkanut ukununnga tunngavilersuutigineqartut pillugit akerliliissuteqarnissamut periarfissaqarputit suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu.

Kattuffiup ilaasortaaffigisavit ilinnit akulerutsinneqarsinnaanera pillugu allakkat ukua assilinerat ataatsimik ilallugu ilanngullugu nassiunneqassaaq.

Naggasiineq:

Akerliliissuteqassaguit taanna Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup tigoreersimassavaa kingusinnerpaamik pingasunngornermi 15. juni 2011-mi nal. 12.00 uunga nassiunneqarneratigut: Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik, Postboks 1039, 3900 Nuuk, imaluunniit mailadressimut uunga ...@na-noq.gl." (Atorfeqarfimmi nutsigaavog)

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup A allakkatigut 15. juni 2011-meersutigut nalunaarfigaa Inuusutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup soraarsinniarlugu aalajangersimasog.

A-p e-mailikkut 15. juni 2011-meersukkut – nal. 15.41 nassiunneqartukut – Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup allagai suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut tunngasut 1. juni 2011-meersut akissuteqarfigai. A-p e-mailianit ilaatigut makku erserput:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut matumuuna akissuteqarpunga. Ippassaq ullaallu tungaani nassiuteriaraluarpara, massakkullu kiisami iluatsippoq.

(...)

Biilit uanga atinnik nalunaarsorsimanera nalaatsornerinnaavog. Taamani ataatsimoorussamik aningaasaqarniarneq atorparput. Kisianni taamani sivirusumik qimanniarsarigatta uanga aalajangerpunga inooqatima piginneqataanera pisarinarlugu biilit, Vimik sulininni atorfissaqartitara, annaassanngikkukku. Ajortuliorsimananga taamani isumaqarpunga.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi allassimavog uagut taamaaliorsimasugut inooqatiga uangalugooq aningaasanik amigaateqaratta. Tamanna eqqortuunngilaq. Uanga aningaasanik amigaateqanngilanga, akerlianilli inooqatima piginneqataanera pisaralugu biilit annaanissaa pinngitsoorniarlugu. Tassami suliffeqarfimmik aallarniiniarnera neriunaatilerujussuusimavog. Ajortuliortutut taamani misigisimanngilanga. Aallaqqaataaniilli isertuussaqaarnanga ingerlatsivunga. Suunngit-sunnguaq taanna piinnarlugu suliffiga soog pilliutigissavara?

Nioqutissiornermi ineriartortitsinermit tapiissutit pillugit aamma allassimavog taakku ...-immikkoortitanit assigigaat. Nioqutissianik ineriartortitsinermit tapiissu-

tit, annikitsumik ilisimasaqarfigisakka, pillugit sulianik sularinnittartuunngilanga. Tapiisarnermit aaqqissuussat assigiinngitsut marluupput.

Taamatut perulluliorneq aallartitsinnagu makkuningga allallunga aallartissimavunga:

(...)

5. Suliffeqarfiliassamut V-imut nioqqutissiornermi ineriartortitsinermit immikkoortitat atorlugit biilnik pisineq pillugu atorfeqarnermut tunngasumik aamma oqaloqatiginninniarctoqaqqilerpoq. Biilit uanga inooqatimalu B-ip taamani qimannitta nalaani pigaarput, taamaattumillu suliffeqarfissannut biilit taakku annaarusunagit inooqatima pigineqataassutai pisiarisariaqarakkit. Tamatumani ajortuliorsimasutut misigisi-manngilanga. Biilit maanna V-ip pigai. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Uanga tamanna imatut paasivara oqartussaasut A-p tusarniaanermut akissutaa – kingusinaartumik – tiguneqartoq tunuliaqutaralugu suliaq soraarsitsiniarnermut tunngasoq suliareqqilersimagaa. Naalackersuisoqarfiup allagaasigut 16. juni 2011-meersutigut A-p soraarsinneqarnisaa nalunaarutigeqqinneqarpoq. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

“Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik aalajangerpoq siunnersortitut atorfinnit sulinermit isumaqatigiissutit tunngavigalugit septemberip qaammataata 2011 naanerani atuutilersumik soraarsinniarlutit. Tamatuma saniatigut aningaasatigut tapiissutit ilinnut tunniunneqartussaananik tunniunneqarsimasut 15.000,- kr.-it utertillugit akilissagitit Aqutsisoqarfiup piumasaqaatigaa.

Suliami pissusiviusut:

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi inuussutissarsiornermut immikkoortotaqarfiani siunnersortitut ulluinnarni atorfeqartinneqarputit. Illit kisermaassatut suliffeqarfiutinnut V-imut biilnik pisinissamut nioqqutissiornermi ineriartortitsinermit aningaasanit tapiissutinik illit nammineq qinnuteqaateqarlutillu akuersissuteqarfigineqarputit. Qinnuteqarninnut atatillugu biilnik pisinissamut qinnuteqaatinnut atatillugu eqqunngitsunik paasissutissiisuteqarsimasinnaanerit pasitsaanneqarpoq. Pisinermit uppersaammit 2010-mi aningaasanik ilinnut tunniussinermit atatillugu nassiunneqartumit ersertumit sivisunerusumik biilnik (...) -imik nalunaarsorneqarnikkut normoqartunik ingerlaartartutit takuneqarlunilu paasineqarpoq. Nioqqutissiornermi ineriartortitsinermit immikkoortitanit qinnuteqaateqarninni taavat biilnik tunisisoq tassaasoq illit inooqatigisat. Suliami illua'tu-ngiusup isumaanik tusarniaanermi ilanngussaasimasoq takuuk.

Tamatuma kingornatigut Naalackersuisoqarfik Nuummi Politii-nut saaffiginnippoq, tassanngalu paasitinneqarluni biilnik (...) -imik nalunaarsorneqarnermut normoqar-

tunik piginnittoq tassaasoq illit, illillu kisivit 2. august 2009-miilli biiliniq piginnittutut allassimasuutigineqartutit.

Suliaq tunuliaqutaralugu atorfimmuq tunngasumik 25. maj 2011-mi oqaloqatigineqar-nissannuq aggeqquneqarputit. Atorfimmuq tunngasumik oqaloqatigineqarinnit nas-suaatigaat illit inooqatillu aningaasanik taamani pisariaqartitsigassi. Taamaattumillu illit inooqatillu isumaqatigiissimasusi ilissi akunnissinni biiliniq niueqatigiinniarlusi, taamaalilluni biiliniq tunisaqarneq pillugu pisinermuq/tunisiner-muq isumaqatigiissut nioqqutissiornermi ineriartortitsiner-muq aningaasanik illit qinnuteqaatinuq nammi-neq ilanngussinnaaniassagakku, taamaaliorputillumi. Biilit tunineqarnerannuq isu-maqatigiissut biiliniq tunisaqarneq 16. januar 2010-mi ullulerneqarsimasuq eqqarsaa-tigalugu oqaloqatigiinnermi illit paasisutissiissutigaaq ukioq allanneqarsimasuq kuk-kullugu allanneqarsimassagunartoq, tassami ukioq taanna 2011-iusussaagaluarmat.

Illit suliamik naliliinerit:

Illua'tungiusup isumaanik tusarniaaner-muq piffissarititaasup naanerata kingornati-gut aamma aalajangiinerup figunerata kingornatigut 15. juni 2011-mi nal. 15:41 sulia-mi akerliliissuteqarputit.

Uagut suliamik naliliinerput:

Illit akerliliissutit aqutsisut misissorpaat.

Akerliliissutinni ilaatigut ersersippat nioqqutissiornermi ineriartortitsiner-muq tapiis-sutinik suliaqartarnak, tamannalu pillugu oqaatigineqassaaq suliat nioqqutissiorner-mi ineriartortitsiner-muq tunngasut qanoq suliarineqassanersut ilisimalluaritit, tassami tamanna immikkoortortaqaqfimmuq ataatsimoorullugu misissorneqareersimammat.

Taamaakkaluartoq aqutsisut paasinninnerat unaavoq illit kisermaassatut suliffe-qarfiutinut V-imuq biiliniq pisinissamut nioqqutissiornermi ineriartortitsiner-muq im-mikkoortitanit pisussaanaq qinnuteqaateqarlutillu akuersissuteqarfigineqarsimasutit, naak biilit illit nammineq pigereeraluarlugit, biilit illit inooqatinnit pisiarisimallugit paasititsinikkuq.

Tamatuma saniatigut aqutsisut aamma isumaqarput inuussutissarsiorner-muq immik-koortortaqaqfimmuq siunnersortitut atorfilittut qinnuteqaatinuq piumasaqaatinik itine-rusumik paasisimasaqarsimassagaluarnerit isummanuq sakkortusaataasoq, tassami il-lit ...-immikkoortitanuq qinnuteqaatit assinginut ulluinnarni suliarinnillutillu akuer-sissuteqartartuugavit, tamatumanilu nioqqutissiornermi ineriartortitsiner-muq tapiis-suteqartarner-muq malittarisassanik ilisimasaqareerlutit.

Taakkua saniatigut aqutsisut paasinninnerat aamma unaavoq illit paasisimasakinner-mik takutitsisutit, tassami ...-immikkoortitanuq qinnuteqaateqartartunut siunnersui-sartutut ilisimasariaqarakku biiliniq niueqatiginnineq taanna tapiiffigineqarnissa-muq pisussaataaffiunngitsoq.

Aqutsisut isumaqarput tatiginnineq ilinnut takutinneqartoq atornerlorujussuarsimagit.

Tamanna tunuliaqutaralugu aqutsisut nalilerpaat illit atorfinitsinneqarninnut tunngasut atornerlorujussuaritit, taamaattumillu aqutsisut aalajangerput Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi siunnersortitut atorfinnit soraarsinniarlutit.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup matumunnga peqatigitillugu 15.000,- kr.-it pisassarinnngisatit ilinnut akuersissutigineqarsimasut utertillugit akilissagitit piumasaqaatigaa.

Piffissami soraarnissavit tungaanut ingerlasumi suliunnaarsitaavutit.

Inatsiseqartitsinermi malittarisassat:

Soraarsitsineq nalinginnaasumik aqutsisinnaatitaanermik inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaqarpoq.

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu allakkanut ukununnga tunngavilersuutigineqartut pillugit akertiliiissuteqarsinnaaninnut periarfissaqareersimavutit.

AK-p atuunnermut isumaqatigiissutaani § 34 tunngavigalugu qaammatini pingasuni siumoortumik nalunaaruteqarnikkut qaammatip naanerani soraarsinneqarputit, aammattaaq takuuk tamanna pillugu funktionærut pillugit inatsimmi malittarisassat.

AK-p atuunnermut isumaqatigiissutaani § 34, imm. 5 tunngavigalugu aalajangiineq pillugu sulinermi kattuffik ilaasortaaffigisat allakkat ukua assilinerannik nassinneqarnermigut ilisimatinneqarpoq.

Naggasiineq:

Inissiami Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartitaaninnut atattillugu ilinnut tunniunneqartumi najugaqaruit atorfeqartitaanerup taamaatinneqarneranut ataneqartumik tassannga nuunnissat pisussaaffigaat.

Sulisunut inissiap qimanneranut nalunaarnissaq siunertaralugu inissiaatileqatigiiffimmut INI A/S-imut saaffiginneqquneqarputit.

Feriarnermut naatsorsuutit Akissarsialeriffiup Sulinermi Isumaqatigiissutinut Allaffimmit tiguppagit feriarfissatut, sulinermut isumaqatigiissutinut allaffimmit soraarsinni suli feriarfigisimannngisatit 2010-mi katersat pillugit sulinnngiffeqarnerisutisiasat naatsorsorneqarlutillu akileraaruserneqassapput.

Tamatuma kingornatigut akileraarutit ilanngaatigereerlugit sulinnngiffeqarnerisutisiasat aamma ullut feriarfissatut katersat akissarsianut inaarutaasumik naatsorsuuti-

nit ersissapput, sulisitsisussamut nutaamut feriarfissatut katersatut pisinnaatitaaffik pillugu uppersaasiussassatut atorpeqarsinnaasut.

Tamatumalu kingornatigut ukiumi matumani aamma 2012-imi feriarfissap ilaa Sulinermi Isumaqatigiissutinut Allaffimi katersat akissarsiasanit ilanngaatigineqartussatut nalunaarutigineqassapput. Tamatumunngalu taarsiullugu feriamissat pillugu nalunaarut illit sulisitsisunnit nutaamit Akissarsialeriffimmut nassiunneqassaaq, tamatumalu kingorna sulinngiffeqarnerisutisiassat tunniunneqassallutik.

Matumunnga peqatigitillugu qinnuigaatsigit najugaqarfiit nutaaq Namminersorlutik Oqartussat Akissarsialeriffiannut nalunaarutigeqqullugu.” (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq)

A-p naammagittaalliutaa 8. august 2011-meersoq tunuliaqutaralugu aamma Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit suliami allagaatinik pissarsinerup kingornatigut Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 22. november 2011-meersuk-kut qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit suliamik suliarinninnermi suliap ilaa Naalackersuisoqarfiup taassuma isumagisimasaa pillugu oqaaseqaam-mik pissarsiniaqqullugu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara. Uanga allak-kannit makku ilaatigut aammattaaq erseput:

“1. Malugaara A paasisakka malillugit pineqaatissiissutitut soraarsitsineq tunngavi-galugu soraarsinneqarnermi tungaanut Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi siunnersortitut atorfeqartitaasimasoq, Naalackersuisoqarfilu – soorunalimi – A-mut sulisitsisutut pisinnaatitaasimasoq. Matumani A-p atorfini-tinneqarnera pillugu isumaqatigiisummi A-p 12. juni 2009-mi atsiorsimasaani § 3 in-nersuussutigaaara.

Malugaarattaaq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik tassaasoq A-p soraarsin-neqarnissaanik Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiisimaneranik A-mut allakkatigut 16. juni 2011-meersuk-kut nalunaarfiginnis-simasoq, Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfik tassaasimasoq suliamik so-raarsitsinermut tunngasumik isumaginnissimasoq.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara A Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi atorfeqartitaa-galuartoq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup suliamik soraarsitsinermut tunngasumik isumaginnittuusimaneranut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaateqaqqul-lugu.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik aammattaaq qin-nuigaara Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup suliame soraarsitsinermit tunngasumi sulianik qanoq eqqoqqissaartumik agguataarisimanerat pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Kiisalu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup suliame sulisumut tunngasumi paasisutissanik isertuussasanik Naalackersuisoqarfimmut allamut nassiussinermit atatillugu sunik isumaliutersuuteqarsimanagera pillugu nassuiaateqaqqullugu.

2. Malugaara A-p soraarsinneqarneranut (ilaatigut) tunuliaqutaasoq tassaasoq A-p tunissasianik ineriartortitsinermit tapiissutinik qinnuteqaamminut 25. november 2010-meersumut atatillugu paasisutissanik kukkusunik tunniussisimanagera.

Paasisutissanik kukkusunik tunniussineq tassaasimavoq A-p qinnuteqaammini missingersuusiaq tunngavigalugu (atornikunik) biilisinissamut 15.000 kr.-nik tunineqarsimanagera, Naalackersuisoqarfiullu politiit biililik nalunaarsuiffiat aqputigalugu kingusinnerusukkut paasisimallugu A 3. august 2009-miilli biililik taakkuninnga kisimi piginnittutut nalunaarsorneqarsimasoq. A-p tunniussinermit atatillugu pisineq pillugu inaarutaasumik isumaqatigiissut (16. januar 2010-mi ullulerneqarsimasoq) takutissimavaa, tassanngalu erserluni biilit B-imit pisiarineqarsimasut, taannalu tassaasoq A-p inooqataa.

A-p pisineq pillugu inaarutaasumik isumaqatigiissut 16. juli 2009-meersoq uannut nassiuppaa, taannalu biilinit suliame pineqartunut tunngasuuvuq. Pisineq pillugu inaarutaasumik isumaqatigiissut taanna pisineq pillugu isumaqatigiissummit 16. januar 2010-meersumit pisoqaaneruvoq.

Pisineq pillugu isumaqatigiissummi 16. juli 2009-meersumi takuneqarsinnaavoq biilit A-p aamma B-ip inummit allamit pisiarisimagaat. Tamanna taamaattumik imatut paasisariaqarpara biilit 2009-mi julimi A-mit aamma B-imit ataatsimoorullugit pigineqalersimasut, piginneqatigiinnerlu taanna pisineq pillugu isumaqatigiissutip 16. januar 2010-meersup 15.000 kr.-t tunniunneqarnerisa tungaanut atasimasoq, tassa aningaasat 15.000 kr.-t tunniunneqarnerat sioqputitsiarlugu Naalackersuisoqarfimmut nassiunneqartup tungaanut.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, matumani Naalackersuisoqarfiup A-mik soraarsitsissamaarnermit atatillugu nalunaarsuiffimmi (matumani biililik nalunaarsuiffik pineqarpoq) piginnittuuneq pillugu paasisutissat piginnittorpiaanermik takutitsisuusariaqannginnerat isumaliutersuutigisimanagera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

3. Malugaara Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup soraarsitsineq pillugu allakkamini 16. juni 2011-meersuni makku oqaatigisimagai:

“Pisortaqatigiit paasininnerat aammattaq unaavoq illit inuussutissarsiornermit immikkoortumi siunnersortitut atorfiit aqputigalugu qinnuteqaatinut piumasaqaatinik ilisimasaqarfiginninnerusariaqarnerit sakkortusaataasoq, tassami ...-immik-

koortitani aningaasaliissutinit qinnuteqaatit pisup matuma pissuseqatai ulluinnarni suliarisarigakkit, tunisassianillu ineriartortitsinermut tapiissutit pillugit malittarisassat ilisimareerlugit.

Pisortaqaatigiit tamatuma saniatigut paasinninnerat unaavoq ilisimasaqanngissuseq takutissimagit, tassami ...-immikkoortitanit aningaasaliissutinit qinnuteqartunut siunnersortitut ilisimasariaqaraluarakku biiliniq nioqquteqarneq tapiissuteqarfigineqarsinnaanngitsoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara A-p soraarsinneqarneranut tunngavilersuutit taakku erseqqissaqullugit.”

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik suliami allakkatigut 8. februar 2012-imeersutigut suliaq pillugu oqaaseqaateqarpoq. Oqaaseqaammit ilaatigut makku erserput:

“Ombudsmandip qinnuteqaataanut Naalackersuisoqarfiup akissutai

Ombudsmandip suliamut oqaaseqaatit 22. november 2011-mi ullulikkat allakkat Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut qinnuteqaatigai, taakkununga A-p naammagittaalliutit ilaallutik.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup paasisimavaa A-p naammagittaalliummini taasimagaa nammineq qamutiniq motoorilinnik nioqquteqaatigiinnermi kukkusumik suliarinnissimalluni ilisimasaqannginnermillu nasuiaaserlugu.

A-p naammagittaalliutitut allakkiani apeqqutiniq piviusunik arlalinnik Naalackersuisoqarfiup akisinnaasaanik saqqummiussivoq. Assersuutigalugu sulisunut inissiap inigisami tigummiinnarnissaanut piginnaatitaaffini tigummiinnassannginnerlugu apeqqutigaa. Tamanna pillugu Naalackersuisoqarfiup paasititsissutigisinnaavaa atorfinitsisinermut isumaqatigiissut naapertorlugu atorfeqartitaanermut tunngatillugu soraarsitaanermi pinngitsoorani inigisaminik qimatsisussaasoq. Imminit akuersisummik pinngikkaluarlutik Namminersorlutik Oqartussat pinerluttaalisitsisunit paasissutissanik pissarsinissaminnut pisinnaatitaaffeqarnerisut A-p suli apersuutigaa. Tamatumunnga atatillugu Naalackersuisoqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa suliamut tunngatillugu aalajangiisoqannginnerani pisortaqaarfiup suliamik erseqqissaassalluni iternga tamaat tikillugu pisussaasusoq. Amerlanerusunik nioqqutissianik ineriartortitsinermut tapiissutit pillugit A-p qinnuteqaataanut atatillugu qamutip motoorillip piginnittuussuseq pillugu paasissutissanik pissarsiaqarnissaq pisariaqartutut isigineqarpoq. Nalunaarsuineranut uppernarsaat paasissutissanik oqaatigeqqusaanngitsunik imaqarneq ajorpoq taamaattumillu tamatumunnga qinnuteqarnikkut pinerluttaalisitsisunit tunniunneqarsinnaalluni. Apeqqutit sinneri qanoq naapertuilluartigisumik pineqarsimanerannut tunngasuupput. Tamanna pillugu Naalackersuisoqarfik oqaaseqaateqanngilaq.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit suliamik suliarinninnerup ilaanut tunngasunik, soorlu uuma Naalackersuisoqarfiup ingerlassimasaanik sioqutsisumik oqaaseqaatinik pissarsiniarnissaa Ombudsmandip qinnutigaa.

Soorlu Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup nalunaarutaani takuneqarsinnaasoq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit ingerlatseriaaseq taanna atorineqarsimavoq, kingusinnerusukkut sulisorisat pillugit sulianut piviusunut piginnaassuseqartitaanernik killiliineq pillugu kaajallaasitatut allanneqartoq. Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik siunnersuisoqarfittut ingerlasimavoq. Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit nalilersuinerit oqaaseqaatillu suliassap suliarineqarnissaata aamma tunngavilersugaalluatumik inatsilerinerimut tunngasutigut eqqorluinnartumik isumannaartussaassavai. Aammattaaq nalunaarusiaq ilanngussaq takuuk.

Ombudsmandip Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup soraarsitsinerimik ingerlatsisimaneranut tunuliaqutaasut pillugit Inuussutissarsiornermik Suliffeqarnermillu Naalackersuisoqarfik nassuiaatinik qinnuigaa, tassami A Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi atorfeqartuusimammat.

A-p atorfinitsinneqarneranut tunngasut ulloq 1. juli 2009-mi aallartipput. Atorfinitsinerimut isumaqatigiissutit tassaapput taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussat A-llu akornanni isumaqatigiissutit. Suliffeqarfiusoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat kingusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni Namminersorlulik Oqartussanngortut utaqqiisaasumik Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi inissisimagallartut.

Atorfinitsitaanermi isumaqatigiissutinik soraarsitsinerinullu ilusilersuisarnernut tunngatillugu pisinnaatitaanernut tunngasut inatsisitigut Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmut inissinneqarsimanngillat, kisiannili aqqissugaaneq Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26-mi, 18. november 2010-meersumi § 23-i naapertorlugu atuuttunngortinneqarsimavoq, Naalackersuisullu Siulittaasuata suliassat Naalackersuisut ilaasortaannut ataasiakkaanut agguaattarpai. Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik akisussaaffeqarfinnut tunngasutigut Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup ataani inissisimavoq, taamaattumillu Naalackersuisoqarfiup taassuma soraarsitsinerup ingerlanneqarnera suliaraa.

Tamatuma kingorna 1. oktober 2011-miit sulisorisat pillugit sulianut piviusunut pisinnaatitaanermik killiliineq pillugu kaajallaasitaq atuutsinneqalerpoq. Kaajallaasitaq Naalackersuisoqarfinnut, Aqutsisoqarfinnut, pisortaqarfinnut, kiisalu immikkoortotaqarfinnut appasinnerusumik inissisimasunut tamanut tunngavoq. Kaajallaasitami tassani eqqaaneqarpoq Naalackersuisoqarfiit tamarmik immikkut namminneq sulisorisat pillugit suliassat namminneq ingerlattassagaat sulianilu taakkunani aalajangi-gassat tamaasa aalajangertassallugit. Aammattaaq kaajallaasitami tassani takuneqarsinnaavoq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik Naalackersuisut sulisorisat pillugit suliassatigut qitiusumik siunnersuisartorigaat.

A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiineq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit ingerlanneqarpoq, tamannalu A-mut allakkani 16. juni 2011-meersuni takuneqarsinnaavoq. Kaajallaasitaq qulaani eqqaaneqartoq naapertorlugu namminneq sinnerlutik aalajangiutit aalajangigaasimasut piviusunnortissallugit immikkoortortaqrarfiit tamarmik Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik qinnuvigissallugu pisinnaatitaapput. Taamaassimassappallu taava aalajangiinermik pineqartoq matuminnga erseqqarissumik ilisimaqquneqassaaq, tassa Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik suliarnik suliarinninnermut immikkoortortaqrarfik akisussaasuusooq sinnerlugu suliarinnittuusooq.

Ombudsmandittaaq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiullu akornanni suliassat eqqortumik agguaanneqartarneri pillugit nassuiaateqarnissaanik qinnuigaa.

Apeqquteqaat qulaani ilaannakortumik akineqarsimavoq. A-p soraarsitaanera pillugu suliarnut tunngatillugu soraarsitsinissamik aalajangiineq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit aalajangigaavoq, taassumattaq tusarniaanerit ingerlatarisimavai. Soraarsitsinerup ilusilersorneqarnera Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit ingerlanneqarpoq, soorlulu qulaani eqqaaneqartutuut akisussaaffeqarnermut tunngasut Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmi inissisimallutik. Ingerlatseriaaseq tamanna ukiuni arlalinni atuussimavoq.

Aammattaq Ombudsmandip Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup naalackersuisoqarfimmiit naalackersuisoqarfimmut allanut sulisorisat pillugit suliarnut allanut oqaatigeqqusaanngitsunut tunngasumik nassiussinermut atatillugu Naalackersuisoqarfiup isumaliutiginninnerit suut pillugit nassuiaateqarnissaanik qinnuiginnippoq.

Sulisoq A pillugu suliassaasup imarai paasissutissat allanut oqaatigeqqunngisat nipangiussimaqqusaasullu, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 27 aamma 28-imut aammalu pinerluttulerinermi inatsisip § 50-ianut naleqqiuguk. Malittarisassatut pingaarnertut paasissutissat allanut oqaatigeqqusaanngitsut pisortaqrarfimmut allanut tunniunneqassanngillat.

Ingerlatsiviit sorliit pisortaqrarfiusut namminersortut sorliillu pisortaqrarfiup ataatsip ataani inissisimanersut pillugit isumaliutersuutitigut isumaqatiginngittoqarsimavoq. Assersuutigalugu kommuni ataaseq pisortaqrarfiunersoq imaluunniit ingerlatsiviit ataasiakkaat immikkut ittutut pisortaqrarfiunersut. Taamaattorli manna isumaqatigiisutiginneqarpoq, tassalu pisortaqrarfik inatsisikkut immikkut ittumik pisinnaatinneqarsimappat taava pisortaqrarfik taanna pisortaqrarfittut namminersortutut isigineqassaaq, uani aamma pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaata § 28-iannut naleqqiuguk.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat pisortaqrarfittut namminersortutut isigineqassasut. A

pillugu suliami taamaasilluni pisortaqarfimmiit ataatsimiit pisortaqarfimmut allamut paasissutissanik allanut oqaatigeqqusaanngitsunik nassiussisoqarpoq. Taamaattumik pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 28-mi malittarisassat malinneqassapput, tassalu aajuna malittarisassaq pingaarneq, soorlu qulaani eqqaaneqartoq, tassa paasissutissat allanut oqaatigeqqusaanngitsut ingerlateqqinneqassanngimmata. Malittarisassamulli pingaarnermut tunngatillugu immikkut ittortaqarpoq § 28, imm. 2-mut naleqqiuguk.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa, suliamik suliarinninnermi pisariaqartutut isigineqarpat allatut iliuseqarneq pillugu ingerlatseqqinneq pisinnaasoq, A-mullu tunngatillugu atorneqarluarsinnaasimalluni.

Naalackersuisoqarfiup imatut nassuiaaserpaa, tassalu akisussaaffeqarfinnut tunngasuni Naalackersuisoqarfinniittuni agguaassisarnerup sulisunut suliaasatigut soraarsitsineq pillugu suliani pisortaqarfimmit pisortaqarfimmut allamut nassiussisarnissaq pisariaqartileraa.

Sulisut pillugit suliani piviusuni pisinnaatitaanermik killiliineq pillugu kaajallaasitaq maleqqissaarpaa, tassanilu allassimavoq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup suliaq tigungmissagaa kiisalu paasissutissat tamaasa aalajangiinissaq sioqqullugu oqaaseqarfigineqartussatut naliliiffigineqartussatullu saqqummiunneqarsimasut.

Aammattaq Ombudsmandip Naalackersuisoqarfiup pissutsit makku eqqarsaatigisaqarfigisi-manerai pillugit makkuninnga apeqquteqarfigaa, tassa nalunaarsuutini piginnittuussuseq pillugu paasissutissat tassaannngimmata pissutsit piviusut tamakkulu pillugit oqaaseqaatinik qinnutiginnilluni.

Qamutit motorillit Kalaallit Nunaanni nalunaarsorneqarnissaat pillugu nalunaarut naapertorlugu § 2-mi takuneqarsinnaavoq nuussinerit piginnittullu nikinneri ullut 14-it qaangiutsinnagit pinerluttaalisitsisunut nalunaarutigineqassasut. Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup nalunngilaa kia inuit ataasiakkaat akornanni aaqqiagiinngissutit pillugit inatsiseqartitsinertigut qamut motoorilik pigineraa nalunaarsuinermut uppersarsaatip paasinarsitinngikkaa, tassami pinerluttaalisitsisuni suliamik suliarinnittut misissorneq ajormassuk qamutininik motoorilimmut taanna piginnittut nalunaarutiginnittoq ilumut qamutininik motoorilinnik piginnittuunersoq. Nalunaarsuinermut uppersarsaatit aallaavigalugit piginnittuussutsimut tunngasuttaaq isumaliuutersuutit ilaannaattut Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup piginnittuussutsimut tunngasunik nalilersuinerminut ilaatissimavai.

Qamutip motorillip pisiarineranut isumaqatigiisummi 16. juli 2009-meersumit A inooqataalu marluullutik pisisuusut takuneqarsinnaavoq. Qamutip motorillip akia 25.000 kr-iuvoq. 16. januar 2011 A-p inooqammi pia affaq 30.000 kr-lerlugu pisiaraa. Tassa taannaavoq aningaasat amerlassusaat A-p tunisassianik ineriartortitsinerimut aningaasanik tapiissutit pillugit qinnuteqaammimi allataa tamatumalu affaa akuersisutitut pissarsiaraa.

Naalackersuisoqarfiup nalilersuinera, nalunaarsuineranut uppernarsaatini piginnittuussuseq naatsorsuutiginnikkaluaraanni piginnittuussuserli kisiat isiginiarlugu, taava aapparisaq 30.000 kr-ilerlugu illuartinnissaanut akiusooq qaffasippallaarpoq tassaallunilu ikiorsiissutitigut periarfissanut ilisimasanik ingasappallaamik atornerluineq. Qamummik motorilimmik ukiut marluk matuma siornatigut 25.000 kr-nik akilernerqarsimasumik 60.000 kr.-mut akianik aalajangiissalluni tassaavoq aningaasatigut tapiissutinik sakkortuumik atornerluineq.

Taamaattorli suli Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa A imatut isumaqartitsiniarsimasooq, tassalu nammineq inooqamminit qamut motorilik pisiarisimallugu, massa tamanna sioqqullugu nammineq affaanik piginneqataavissuulluni. Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa nioqqutissianik ineriartortitsineranut tapiissutinik aningaasat amerlanerpaat pissarsiarerusullugit piginnittuussuseq pillugu eqqunngitsunik nalunaaruteqarsimasooq.

Kiisalu A-mik soraarsitsinerminut tunngavilersuumminik erseqqissaanissaa pillugu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik Ombudsmandip qinnuigaa.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik A-mut allakkaminut 16. junimeersunut innersuussivoq, tassani A Naalackersuisoqarfiup soraarsiniarlugu aalajangerneranik taakkunanilu allakkani nassuiaatit ilanngunneqartut pillugit nalunaarfigineqarluni.

Suli annertunerusumik nassuiaasiinikkut Naalackersuisoqarfiup uparuarsinnaavaa A-p aningaasaqarnikkut annertunerusumik iluanaaruteqarnissaaq siunertarlugu paasissutissanik eqqunngitsunik nalunaarutiginnissimasooq. Qamutimmi motorillip akiaata qaffasinnerpaamut inissinneqarnissaa aningaasaqarnikkut soqutigisimavaa inooqatiminillu niueqateqarsimalluni, taamaasillunittaaq akiusumik qaffasinnerpaamut inissiinermi inooqatigisaminillu niueqatiginninnermigut qanippallaanera pillugu aalajangeeqataasinnaanani oqaatigineqarsinnaalluni.

A-p ilisimasani atornerlullugit aningaasaqarnikkut iluanaarutissaminik pissarsiniarluni atorfini atornerlussimagaa Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimaannarniarpaa. Pissutsit pillugit paasissutissanik eqqoqqissaartunik tunniussinissaminut pinngitsoorani taamaaliortussaataaffimmini paasissutissanik eqqunngitsunik tunniussisimavoq.”

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaataa – soorlu oqaaseqaammit ersertoq – allakkiamik 18. januar 2012-imeersumik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit suliari-neqarsimasumik ilaqartinneqarpoq. Allakkiamit tassannga ilaatigut makku erserput:

“Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit suliassamik suliariinnerup ilaanut tunngasunik, soorlu uuma

naalackersuisoqarfiup ingerlassimasaanik sioqqutsisumik oqaaseqaatinik pissarsiniarnissaa pillugu Ornbudsmandip qinnuigaa.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup A pillugu sulisorisat pillugit sulianut suliarinnissimaneranut ikiorneqarnissaaq pillugu allakkatigut 16. maj 2011-meersutigut qinnuigineqarpoq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik qitiusumik allattoqarfimmi siusinnerusukkut suleriaaseq naapertorlugu kiisalu Inatsisartut Ombudsmandianit sinniiseqarneq pillugu, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat immikkoortortaqaqarfinni tamani siunnersuul-lutillu ilitersuisimapput.”

A e-mailikkut 24. februar 2012-imeersuklut Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaataanut 8. februar 2012-imeersumut tusarniaanermut akissuteqarpoq. E-mailimit tassannga makku ilaatigut erserput:

“Atornerluiniannginnera salluliorniannginneralu sulii aalajangiusimavara. Erseqqis-saatigeqqissavara ...-immikkoortitanut akisussaasuusimagama, taassumunngalu tu-naartarisassanik taamaallaat ilisimasaqarlunga, taamaattumillu ..., biiliniq pisissu-tissannut tapiissutissarsiffigisara ilisimasaqarfigerpiarnagu. ... immikkoortortaqaq-arfimi sulisumit allamit isumagisarineqarpoq.

Aningaasat sumut atussanerlugit aallaqqaataaniilli oqaatigisimavara, tamannalu tunngavigalugu sulianik suliarinnittartumut oqaatigaara inooqatigisimasama biiliniq piginneqataassutai pisiariniarikka, taamaanngippat biilit annaasussaagakkit, tassami biilit pilersaarutinnut atorfissaqarteqaakka. ...-imut akisussaasuusut erseqqissumik oqariartuutigaat biiliniq pisineq tapiiffigilluarsinnaagitsik, tassami missingersuusiatic tamakkerlugit atorusukkamikkit, ukiup tulliani missingersuusiatic aningaasanik ag-guataarilerunik missingersuutiminni aningaasanik ikilileriffigineqarnissaaq pinngit-soarniarlugu. Erseqqissumik oqarfigineqarpunga 15.000 kr.-nik piniassagama 30.000 kr.-nik qinnuteqartariaqartunga, aningaasat qinnutigineqartut 50 %-iinnaat aningaa-saliiffigisaramikkit. Biilit aallaqqaataani 30.000 kr.-nik akeqarsimapput, tuniniaasulli aki 25.000 kr.-nut appartippaa, tassami oqaluttuukkakku oqimaassusiinut akileraaru-tinut 5.000 kr.-it missaanniittunik aamma akiliisussaassagama aki tamakkerluni 30.000 kr.-iunnartariaqartoq. Taamaattumik ilissi [Inuussutissarsiornermut Suliffeqarner-mullu Naalackersuisoqarfik - uanga oqaatsikka] allassimanissit 60.000 kr.-nik pis-sarsiniarsimangilanga.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p tusarniaanermut akissutaa Inuussutissarsiornermut Suliffeqarner-mullu Naalackersuisoqarfimmut uannit nassiuunneqareersoq Naalacker-suisoqarfiup taassuma allakkatigut 7. maj 2012-imeersutigut uannut

nalunaarutigaa Naalackersuisoqarfik suliami annertunerusumik oqaaseqaatissaqanngitsoq.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“1. Misissuinerma killissalersornera

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi siunnersortitut atorfianit A-p soraarsinneqarnera inatsiseqartitsineq atuuttoq tunngavigalugu pisimasutut isigineqassanersoq suliami matumani pineqarpoq.

Suliamik misissuininnut atatillugu ajornartorsiutit marluk isummerfiginisaat qinerpara.

Siullertut, immikkoortumi 2-mi, suliaq A-p soraarsinneqarneranut tunngasoq pillugu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup kiisalu Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup (Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup) akornanni pisinnaatitaanermut tunngasut misissoqqissaarpakka.

Tamatuma kingornatigut, immikkoortumi 3-mi, A-p soraarsitaanera pillugu allagaatitigut tunngavilersuutit pillugit apeqquutit isummerfigaakka.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup – A-p sulisitsisua – suliami soraarsitsineranut tunngasumi paasissutissanik isertuusassanik tunniussisimaneranik pisoq pillugu ajornartorsiummut isummerniarnanga aalajangerpunga, takuuk pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi) nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 28. Tamanna suliiani sulisunut tunngasuni aalajangersimasuni pisinnaatitaanermik killissalersuineq pillugu Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia kaajallaasitamik normuligaanngitsumik ullulerneqanngitsumillu (1. oktober 2011-mi atortuulersinneqartumik) atuutilersitsineranik pissuteqarpoq, tassanilu erseqqissumik aalajangersarneqarpoq suliami sulisumut tunngasumi aalajangiisoqannginnerani paasissutissanik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut (Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut) ingerlatitseqqilluni tunniussisoqartassasoq, taamaalilluni Naalackersuisoqarfik taanna suliaq pillugu naliliillunilu oqaaseqaateqartassammat, takuuk kaajallaasitamimi § 3, imm. 2, takuuk suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 28, imm. 2, nr. 3. Kaajallaasitami tulliuttuni eqqartorneqartumi immikkoortoq 2

Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26-mi, 18. november 2010-meersumi § 23, imm. 1-imik tunngaveqarpoq.

Oqaatigaara taaguut "Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik" Naalackersuisoqarfik taannarpiaq kiisalu aqutsisoqarfik Naalackersuisoqarfiup taassuma ataaniittoq, Aningaasaqarnermik Suliffeqarnermillu Aqutsisoqarfik, pillugit ataani taaguininni atorakku. Taamaaliorninni – aammami suliamut matumani pineqartumut attuumassuteqanngimmat – Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik Naalackersuisoqarfiup taassuma iluani immikkoortuinartut ("immikkoortortaarfittut") isigineqassanersoq (soorlu Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik taamatut isumaqartoq), imaluunniit Aqutsisoqarfik Naalackersuisoqarfiup ataani ingerlatsinermi oqartussaasutut nammineertut isigineqassanersoq isummerfiginngilara.

2. Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup akornanni pisinnaatitaanermik killissalersuineq

Suliamik misissuininni malugaara suliamik A-p soraarsinneqarneranut tunngasumik suliarinninnermut atatillugu oqartussaasut marluk akulerutsinneqarsimasut, tassalu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik aamma Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik.

Apeqqutaalersoq tassaavoq oqartussaasut taakku marluk pisinnaatitaanerisa suliame soraarsitsinermut tunngasumi killissalernerqarneri qanoq innersut. Apeqqut taanna isummerfigissallugu pisariaqarpoq, tassami oqartussaasup pisinnaatitaasup suliamik suliarinnittuunera aalajangiisuusumik pingaaruteqarmat, ilaatigut soraarsitsinerup atuussinnaassuseqarneranut.

Qitiusumik aqutsisoqarfiup aqqissuussaana pillugu inatsiseqartitsinikkut malittarisassaq Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26-imi, 18. november 2010-meersumi § 23, imm. 1-imiiippoq, tassanilu aalajangersarneqarluni Naalackersuisut suliassaqarfii Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisunut ilaasortanut agguataassagai.

Taamaalilluni aalajangersakkakut tassuuna aalajangerneqarpoq suliassaqarfii Naalackersuisunut ilaasortanut ataasiakkaanut agguataarneqassasut. Naalackersuisut ataasiakkaat suliassaqarfitsik Naalackersuisoqarfikkoortillugit (Naalackersuisoqarfiusinnaapput oqartussaaniikkut naligiittut arlallit atimin-

ni oqartussaasoqartut) inatsiseqartitsinikkut atuutsissavaat. Naalakkersuisunut ilaasorta q Naalakkersuisoqarfimmi qullersatut pisortaavoq.

Suliassa qarfik Naalakkersuisoqarfimmut aqutassanngortinneqartoq Naalakkersuisoqarfiup pineqartup akisussaaffigaa.

Suliassa qarfimmi isumagisassanngortinneqartumi Naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigisaani aamma pissutsit isumagisassatigut saniatigoortuunerusut suliassa qarfimmut ilanngunneqartut aamma pineqarput. Assersuutigalugu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik inuussutissarsiornermut suliffeqarnermullu tunngasut ilaanni "tigussaasunut" tunngasunut, tassa inuussutissarsiornermut suliffeqarnermullu tunngasunut akisussaaffeqaannarani aammali taamaalilluni sulisut (Naalakkersuisoqarfimmi) atorfeqartinneqartut Naalakkersuisoqarfiup suliassa qarfiinik isumaginninnissaat aallaavittut akisussaaffigalugulu sulisitsisutut pisinnaatitaasutut akisussaaffigai.

Taamatut paasinninneq suliiani sulisunut tunngasuni pineqartumi pisinnaatitaanerup killissalersorneqarnera pillugu kaajallaasitami qulaani taaneqartumi § 2, imm. 1-imi immikkoortumi siullermi uppernarsarneqarpoq, tassuunalu aalajangersarneqarluni Naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat suliat sulisunut tunngasut namminneq pigisatik isumagissagaat, suliyanilu taakkunani aalajangiissasat. Kaajallaasitaq taanna oqaatigineqartutut Inatsisartut inatsisaanni taaneqartumi aalajangersakkamik tunngaveqarpoq.

A soraarnermini Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi atorfeqarpoq. Taamaalilluni Naalakkersuisoqarfik taanna aamma sulisitsisutut pisinnaatitaasuvoq, matumani A eqqarsaatigalugu aqutsisinnaatitaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup kiisalu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup taamaalillutik oqaatigaat suliaq A-p soraarsinneqarnissaanut tunngasoq aallartinneqassasoq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangeraa, taamaalillunilu aamma suliame naggataatigut aalajangiisuusimalluni, aamma takuuk Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup soraarsitsinermi A-mut allagaani 16. juni 2011-meersumi aallaqqaasiut. Oqartussaasut aammattaq imatut paasivakka Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik suliame ilitser-suisuinnartut atuussimasoq kiisalu suliaq soraarsitsinermut tunngasoq inger-

lassimallugu – Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik sinnerlugu taassumalu akisussaaffigisaanik.

Ingerlatsinermi oqartussaasup ingerlatsinermi oqartussaasumik allamik aamma suliani pineqartuni ilitersuisarnera – aallaavittut – soorunami inatsisitigut akuerisaavoq amerlanertigullumi isumatusaarnerulluinnartarluni.

Taamaattumik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmik suliami pineqartumi matumani ilitersuisimanerata isornartorsiornissaanut pissutissaqarnanga aamma isumaqarpunga. Immikkoortumi 1-imi oqaatigineqartutut paasissutissanik isertuussassanik ingerlatsinermik oqartussaasumut allamut ingerlatitseqqilluni tunniussisarneq pillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 28 matumuuna isummerfiginngilara.

Ingerlatsinerмили oqartussaasup ingerlatsinermi oqartussaasoq alla sinnerlugu suliamik suliarinninnera isumaginninneralu tunngaviatigut pitsaanngitsutut isigaara.

Tamatuma inatsisinik tunngavigisaqarluni pisortat ingerlatsisussaanagerat eqqarsaatigalugu ajornartorsiutaasinnaanerata saniatigut tamanna suliasaqarfiit agguataarneqarnerannik qanoq ilisukkulluunniit atuuttumik sanningiillisitserujussuarsinnaavoq, aammattaaq ingerlatsinermi oqartussaasoq sorleq suliami naggataatigut ilumut aalajangiisimanersoq nalornilersitsisinnaavoq, matumani aamma Naalakkersuisuni ilaasortaq sorleq suliami akisussaasuulersinnaanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, takuuk Inatsisartunut ilaasortat akisussaanagerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 13. maj 1993-imeersoq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 16-ikkut, 22. november 2011-meersukut allanngortinneqarsimasoq.

Erseqqarluttoq taanna suliami matumani aamma atuuppoq. Taamaalillunga Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup uannut oqaatigisaasa saniatigut suliami allagaatinik misissuininni Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suliamik soraarsitsinermut tunngasumik kingullertut suliarinnittuusimanersoq allakkiani assigisaanilu takusinnaanngilara. Taamaalilluni suliami allagaatit (pingaaruteqartut) kingulliit Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarsimasut tasaapput A-p atorfeqarneranut tunngasunik oqaloqatiginninnerit pillugit imaqarniliaq kiisalu suliaq pillugu allakkiaq ullulerneqarsimanngitsoq.

Oqaatigaaralu suliami soraarsitsinermut tunngasumi allagaatit pingaaruteqartut arlallit, matumani aamma allakkat soraarsitsissutit 15. juni 2011-meersut aamma 16. juni 2011-meersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, suliami allagaatini Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit tigusanni ilaanngimmataluunniit. Aamma tamanna oqartussaasup soriup suliamik soraarsitsinermut tunngasumik naggataatigut suliarinnissimanageranik annertuumik erseqqarlussisitsivoq.

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqartut ingerlatsinermi oqartussaasup pisinnaatitaasup, tassalu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup, suliamik suliarinnittuusimanerata aalajangersarneqarsinnaanera pingaaruteqarluinnarpoq. Ingerlatsinermi oqartussaasup (Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup) pisinnaatitaasuunngitsup suliami naggataatigut aamma aalajangiisimanagera inernilunneqarpat inatsiseqartitsinikkut ima amigaateqartitsisoqartigisimassaaq soraarsitsineq aallaavittut erseqqissumik atuussinnaassuseqanngitsutut isigineqartariaqarluni.

Matumani Højesteretsip eqqartuussutaa, Ugeskrift for Retsvæsenimi 1989-i-meersumi quppernermi 451-imiittoq aamma innersuussutigaaara (takuuk 1996-imeersumi qupperneq 880), tassanimi handelshøjskolimi lektorimik soraarsitsineq atuussinnaassuseqanngitsutut nalunaarutigineqarmat, tassani soraarsitsineq handelshøjskolip rektorianit suliarineqarsimammam, tassa handelshøjskolimi oqartussaasutut pisinnaatitaanngitsumit, fakultetsrådemit suliarineqarani.

A-mik soraarsitsineq pisinnaatitaannginneq pissutigalugu atuussinnaassuseqanngitsutut isigineqassanersoq pillugu apeqqut suliami paasissutissat imminnut assortuuttut pissutigalugit sukumiinerusumik isummerfigisinnaanngilara. Tamanna eqqartuussivinnit inaarutaasumik aalajangiiffigineqartariaqarpoq.

Taamaattorli suliani sulisunut aamma tunngasuni suliassaqarfinnik erseqqissumik agguataarisussaanerup pingaaruteqassusia pillugu qulaani ilaatigut isiginninnera tunuliaqutaralugu suliani sulisunut tunngasuni pineqartuni pisinnaatitaanerup killissalersorneqarnera pillugu kaajallaasitap normoqanngitsup ullulerneqanngitsullu oqaloqatiginnissutiginnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut saaffiginninnissaaq aalajangiuppara, matumani kaajallaasitami § 4, suliap sulisumut tunngasup Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut (Aningaasaqarnermik Su-

lisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut) suliaritinneqarnissaanut periarfissiisoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Oqartussaasoq alla sinnerlugu suliap soraarsitsinermut tunngasup suliarineqarnerata aamma suliami oqartussaasumik ilitersuinerinnaap akornanni tunngaviatigut annertuumik assigiinngissuteqarnerat tamatumuuna oqaati-gaara.

3. A-p soraarsinneqarneranut tunngaviusoq

3.1. A-p soraarsinneqarneranut pingaarnertut tunngavilersuut (biilnik piginnittuuneq)

A nioqqutissianik ineriartortitsinermut tapiiffiqineqarnissaq pillugu qinnuteqaateqarnerminut 25. november 2010-meersumut atatillugu eqqunngitsunik paasissutissiisimaneragaanerata A-mik soraarsitsinermut (ilaatigut) tunngavilersuutaanera – uanga Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut allakkanni 22. november 2011-meersumi oqaatigineqartut – suliami matumani tunngaviutippara.

Paasissutissanik eqqunngitsunik tunniussineq tassaasinnaavoq A qinnuteqaammimi missingersuusiaq naatsorsorneqarsimasoq tunuliaqutaralugu biilnik, Naalakkersuisoqarfiup politiit (køretøjsdatabasen) aqqutigalugit A 3. august 2009-miilli kisimi piginnittutut nalunaarsorneqarsimasoq kingusinnerusukkut paasisaqqarfigisaanik, pisissutissanik 15.000 kr.-nik tunineqarsimane-ra. Aningaasanik tunniussinermut atatillugu A-p pisinermut/tunisaqarnermut uppernarsaat 16. januar 2010-mi ullulernerqarsimasoq takutippaa, tassan-galu erserpoq biilit B-imit, nammineq inooqatigisaminit, pisiarisimagai.

Biilit pillugit paasissutissanik nalunaarsuivik “Registrerings- og Journalsyste-met NORD-POL”-ip (“NORD-POL-registeret”) ilagaa, takuuk aalajangersak-kami ataani taaneqartumi § 2, nr. 5. NORD-POL-registeret tassaavoq pisortani oqartussaasut nalunaarsuiffii pillugit inatsit nr. 294, 8. juni 1978-imeersoq (registerloven) tunngavigalugu nalunaarsuivik. Registerlovimi § 4, imm. 2, ta-kuuk § 13, imm. 5, oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit Justitsministereqar-fik nalunaarsuivik pillugu maleruaqqusamik 14. august 2003-mi atulersitsi-voq. Maleruaqqusami § 4, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq NORD-POL-registerimi qamutit motorillit ataasiakkaat piginnittuat (piginnittui) aamma pillugit paasissutissat pineqassasut.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmu tusarniaallunga allakkanni 22. november 2011-meersumi Naalackersuisoqarfik aamma qinnuigaara piginnittuuneq pillugu nalunaarsuivimmi – uani NORD-POL-registeret – paasisutissat piginnittuussuivimmut tunngasunik tamatigut takutitsisuusanninnerat Naalackersuisoqarfiup suliamut soraarsitsiner-mut tunngasumut ataneqartillugu isumaliutersuutigisimaneraa isummerfi-geqqullugu. Tamanna maleruaqqusami qulaani taaneqartumi § 7-imit aamma erserpoq.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup uannut oqaaseqaammuni 8. februar 2012-imeersumi oqaatigaa tamanna Naalackersui-soqarfiup suliamut soraarsitsiner-mut tunngasumut atatillugu eqqumaffigigaa, tamatumunngalu uiggiullugu oqaatigalugu NORD-POL-registerimi paasis-utissat “piginnittuunermut tunngasut isumaliuutersuutit [ilaannaattut] Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup piginnit-tuunermut tunngasunik nalilersuinerminut ilaatissimagai.”

Naalackersuisoqarfiup taamatut oqarnera suliami allagaatinit ikorfartorne-qanngitsoq takusinnaavara.

A pillugu suliaq tamarmi NORD-POL-registerimit paasisutissaannaat tunngavigalugit suliarineqarsimavoq, piginnittuunermullu tunngasunik nalili-nermut atatillugu pissutsinik allanik Inuussutissarsiornermut Suliffeqarner-mullu Naalackersuisoqarfik ilaatitsisimanersoq suliami allagaatini, matumani-lu soraarsitsinissamik aalajangiineq aamma suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagarereersimasuusussat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, ma-lunnartoganngilluinnarpoq. Naalackersuisoqarfiup taamaalilluni aamma pisi-nermut/tunisaqarnermut isumaqatigiissut 16. juli 2009-meersoq, piginnittuu-nermut tunngasunik naliliinermi aalajangiisuulluinnartog, A-llu inooqataata biilinik suliami pineqartumik piginneqataaneramik aamma takutitsisuusoq, pissarsiariniarsimanngilaa.

Biilit piginneqatigiinneq tunngavigalugu pigineqarnerat atorfeqarnermut tunngasumik 25. maj 2011-mi oqaloqatiginninnerup kiisalu A-p tusarniaan-er-mut akissutaata 15. juni 2011-meersup malitsigisaanik Naalackersuisoqarfiup erseqqissumik paasisimassagaluaraa aamma oqaatigaara.

Piginnittuunermut tunngasut ajornartorsiutaanerannik amigartumik paasis-utissiineq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqar-fiup suliami soraarsitsiner-mut tunngasumi pissutsinik eqqunngitsunik pi-

ngaartitsilluni isiginninniarsimaneramik nassataqarpoq. Inerniliininni ataani taaneqartumi, immikkoortumi 3.3-mi, tamatuma kingunerisinnaasaanik isummerfiginnippunga.

3.2 A-mik soraarsitsineq pillugu tunngavilersuutit allat

Pissutsit allat – tamatumani piginnittuunermut tunngasut ajornartorsiutaa-nerisa saniatigut – soraarsitsinermut tunngaviusinnaasut immikkut isigalugit pigineqarnersut apeqqutaavoq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup soraarsitsilluni allagaanit 16. juni 2011-meersunit makku erseerput:

“Tamatuma saniatigut aqutsisut aamma isumaqarput illit inuussutissarsiornermut immikkoortotaqarfimmi siunnersortitut atorfilittut qinnuteqaatinut piumasagaatinik itinerusumik paasisimasaqarsimasussaagaluernerit sakkortusaataasoq, tassami illit ...-immikkoortitanut qinnuteqaatit assinginut ulluinarni suliarinnillutillu akuersissuteqartartuugavit, tamatumani nioqqutissiornermi ineriartortitsinermut tapiissuteqartarnermut malittarisasani ilisimasaqareerlutit.

Taakkua saniatigut aqutsisut paasinninnerat aamma unaavoq illit paasisimasakinermik takutitsisutit, tassami ...-immikkoortitanut qinnuteqaateqartartunut siunnersuisartutut ilisimasariaqaraku biiliniq niueqatiginninneq taanna tapiiffigineqarsinnaanngitsaq.”

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut tusarniaallunga allakkanni 22. november 2011-meersuni Naalackersuisoqarfik qinnuigaara A-mik soraarsitsinerminut tunngavilersuutini taakku pillugit erseqqissaateqaqqullugu. Tunngavilersuutit erseqqarluttutut innerannik uanga isumaqarnera tamatumunnga tunngaviuvoq.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik akissummini 8. februar 2012-meersumi allakkanut soraarsitsissutinut 16. juni 2011-meersunut taamaallaat innersuussivoq. Aammattaaq biilit akiata aalajangersarnera pillugu erseqqarluttunik isiginninnermik Naalackersuisoqarfik taasaqarpoq; isiginninnerit taakku soraarsitsinermut atatillugu sunniuteqarsinnaasimannngillat, tassami Naalackersuisoqarfik tusarniaallunga allakkanni 22. november 2011-meersuni, pisinermut/tunisaqarnermut uppersaammik 16. juli 2009-meersumik ilanngullugu nassiussiffiusuni, tamanna pillugu aatsaat isumaliutersuuteqarsinnaasimammat.

Taamaattumik oqaatigaara Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik A-mik soraarsitsinerminut tunngavilersuutini taaneqartut

pillugit erseqqissaateqarsimangitsoq imaluunniit erseqqissaateqarsinnaasimangitsoq.

Tunngavilersuutit taaneqartut pillugit uanga paasinneqqaarnera unaavoq A-mik soraarsitsinermi A-p biilit pillugit qinnuteqaateqarnerminut atatillugu nioqqutissianik ineriartortitsinermik tapiissuteqartarnermut malittarisassanik Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi atorfillittut ilisimasaqarsimasussaanaera pingaarnertut isiginiarneqarsimasoq.

A-p nioqqutissianik ineriartortitsinermi tapiissuteqartarnermut malittarisassani pineqanngitsunik arlaannik qinnuteqarneranik pisoq kisiat kisimiitillugu eqqarsaatigalugu atorfeqarnermi unioqqutitsissutaanaviannigilaq, taamaallaalli tapiissuteqartarnermut malittarisassanik nalinginnaasumik ilisimasaqannginnermik takutitsisuusinnaalluni.

Taamaalillunga tunngavilersuutit taaneqartut qanoq ilillutik – taakku kisimiitillugit isiginiarlugit – A-mik soraarsitsinermut tunngaviusinnaasimanersut takujuminaatsippara.

Tunngavilersuutit pingaarnertut tunngavilersuummut, tassalu biilnik piginnittuunermut atatillugu ajornartorsiummut, ataneqartillugit paasisassaasut aammattaaq isumaqarneruvunga. Matumani aamma oqaatigaara biilnik pisinermut tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarneq tapiiffigineqarnerlu immiini tunisassianik ineriartortitsinermut tapiiffigineqartarneq pillugu malittarisassanut ataneqartinneqarsinnaanngitsutut isigineqarsinnaagunangitsut.

3.3 A-mik soraarsitsinermit tunngavilersuutit pillugit uanga inerniliinera

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup A-mik soraarsitsinermini tunngavilersuut – biilnik piginnittuunermut tunngasut pillugit apeqquut – naammattumik paasisutissartalersorsimangitsoq - tunngavigalugu soraarsitsisimanagera isorisalerujussuartut isigaara. Suliami naammattunik paasisutissartalersuinngitsoorneq pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsinikkut misissuisarnermut tunngavimmik, pisortat paasisutissanik aalajangiinissaminnut pisariaqartunik pissarsinermikkuut naammattunik tunngavissaqarnissaannik, erseqqissumik kusanaatsumillu unioqqutitsineruvoq, tassaniami aalajangersarneqarmat oqartussaasup suli suliami aalajangiinnginnermini naammattunik paasisutissartalersorneqarnissaa isumagissagaa.

A-p suliaq amigartumik paasisutissartalersugaq tunngavigalugu kukkusumillu tunngavilersuineq tunngavigalugu soraarsitaanera soraarsitsinermik aalajangiinerup pingaaruteqartutigit aalajangersimasumik inatsiseqartitsinikkut amigaateqarneranik nassataqarpoq, aalajangiinerlu tamatuma kingornatigit atuussinnaassuseqanngitsutut aallaavittut isigineqartariaqarluni.

Atuussinnaassuseqannginnermik sunniuteqarnerup inatsiseqarnikkut sumik malitseqartinneqartariaqarnerata – atorunnaarsitsinermik imaluunniit aningaasanik taarsiissuteqarnermik il.il. – sukumiinerusumik isummerfiginissaanut pissutissaqarnanga isumaqarpunga. Apeqqut taanna eqqartuussivinnit inaarutaasumik aalajangiiffigineqartariaqarpoq. Tamatumani oqaatigaara ingerlatsinermi inatsiseqartitsinikkut aallaaviusussaq tassaasoq ingerlatsiviup allagaataanik (soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiinermik) atorunnaarsitsinerussusaasoq, eqqartuussiviilli suliani soraarsitsinernut tunngasuni tamatumunnga taarsiullugu aningaasanik soraarsitaasutut illua'tungiusup taarsiivigineqarnissaanik aalajangiigajuttartut.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaammuni 8. februar 2012-imeersumi A-p inooqatimi biiliniq piginneqataassutaanik pisinerani akinik aalajangersaaneq pillugu isumaliutersuutiniq arlalinik taasaqarsimasoq malugaara. Naalakkersuisoqarfik isumaliutersuutiminik saqqummiussooq pisinermi/tunisinermi isumaqatigiissut 16. juli 2009-meersoq, oqaatigineqartutut uanga tusarniaallunga allakkannut 22. november 2011-meersunut ilanngullugu nassiunneqartoq, tunngavigalugu.

Isumaliutersuutit taakku imminni atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinikkut pineqaatissiissuteqarnermut, matumani soraarsitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tunngaviusinnaanersut pillugu isummernissannut pissutissaqarnanga isumaqarpunga. Isumaliutersuutit taakku Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik eqqartuussivikkut suliasannngortinneqassappat tassani naggataatigit ilaatinneqartariaqarput.”

Paasisimasat allagaatinillu paasitinneqarsinnaatitaaneq

5.8 Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oliamik ujarlerneq pillugu allagaataannik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik itigartitsineq. Suliamik suliarinninnermi kukkunerit, matumani suliami pissusiviusut inatsiseqartitsinnermi inatsimmut sorlermut attuumassuteqarnerannik naliliineq kukkusoq amigartumillu tungavilersuineq ilanngullugit eqqarsaatigalugit

Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutini qularnaveeqqusiineq pillugu misileraallunilu qillerinernit misissueqqissaarnerit inernerit pillugit allagaatinik akuersissutinik piginnittut tunniussimasaannik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup itigartitsinera Greenpeace Nordenip naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq itigartitsinissaq pingaarnerusutigut pissutisasaqarsimasoq Aatsitassanulli Ikummatissanullu Pisortaqarfik suliamik suliarinninnermini isorisarialimmik kukkussuteqarsimasoq.

Ombudsmandi taamaalilluni isumaqarpoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugu upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaannai paasitinneqarsinnaatitaanermit ilaatinneqanngissinnaasut, taamaalillunilu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanik allanik innersuussisimanera kukkunerusoq.

Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik itigartitsinnermi tungavilersuutigineqartut amigartut, piffissaq suliamik suliarinninnermi atorpeqartoq sivoisullaarsimasoq aamma Greenpeace Nordenip ingerlataanut tunngasut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangiinerinut ilaasut Greenpeace Nordenip suliami illua'tungiusumut tusarniaatigisimasariaqaralarai.

Tamatuma saniatigut Ombudsmandi isumaqarpoq upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutini pineqartunik paasitinneqarsinnaatitaanermit sorliit ilaatinneqannginnissaannik naliliineq pisariaqarneratut naammassimanngitsoq.

Ombudsmandip inassutigaa suliamik suliarinninnermi kukkunerit iluarsineqassasut aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup akuersissutinik qinnuteqartut pigisaqartullu isertuussinissamik neriorsortassanngikkai, allagaatinik paasitinneqarumasut itigartinnissaannik inatsisikkut tunngavigisasaqartinnani. (j.nr. 2011-802-0003, oqaaseqaat 7. marts 2012-imeersoq)

Greenpeace Nordenip e-maili imaattoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut 30. juni 2010-mi nassiuppaa:

“Uannga: (...) (...)@greenpeace.org

Nassiunneqartoq: 30. juni 2010

Uunga: (...)

Pineqartoq: Diskobugtip kippasissuani misileraalluni qillerinermut atatillugu allagaatinik paasitinneqarneq

Asasara (...)

Oqaloqatigiinnitsinnut qujanaq. Oqaloqatigiinnerput imatut paasivara Kalaallit Nunaata sineriaani oliamik aniasoortoqassagaluarpad Danmarkimi oqartussaasut pisortatigoortumik sukkulluunniit peqataassanngitsut. Tamatumunnga peqatigitillugu malitseqartitsissutitut marlussunnik apeqqutissaqarpunga, taakkulu mailikkut akisinnaagitit neriuppunga. Siullertut pingaarnertullu manna soqutigaa, tassalu Cairnip massakut oliamik ujarlerluni qillerinermut qularnaveeqqusiissutaa qanoq ililluni 10 mia. usd-nik pissarsiffiussanersoq. Tamatuma saniatigit paaserusuppara akuersissutit allat suut Kalaallit Nunaata sineriaata avataani misileraalluni qillerinermut tunniunneqarsimanersut – Cairnimut ingerlatseqatigiiffinnullu allanut.

Naggasiutitut allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu pingasunik assigiinngitsunik apeqquteqaatissaqarpunga. Neriuppunga tamatuma pisut ingerlanerat sukkanerulaa-lersissagaa, tassami allagaatit ilaat paasissutissiissutigigassagussigit allagaatit tamarluinnaasa misissoqqaartariaqannginnassigit. Allagaatinik paasitinneqarnissamut tunngasut pingasut ukuupput:

1. Cairnip iliuuseqarnissamut pilersaarussiaa taannalu pillugu Kalaallit Nunaat naliliisimappat/allannguutissatut siunnersuuteqarsimapput taakku ilanngullugit.
2. Oliamik aniasoortoqarneranut atatillugu saliinermut tunngasunit allagaatit allat.
3. Akuersissuteqarnermut atatillugu allagaatit tamarmiusut allattorsimaffiat (quppernerit 2.000-init amerlanerusut taasatit).

Itisiliisoqarnissaa pisariaqartikkukku oqarasuaammut (...) -imut sianernissannut tikilluaqqusaavutit.

Inuulluaqqusillunga

(...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 1. juli 2010-mi imatut aki-voq:

“Hej (...)

Illillu. Kalaallit Nunaata sineriaata avataani oliamik aniasortoqassagaluarpat Kalaallit Nunaata Danmarkillu qanoq inissisimanissaat pillugu pisortatigoorpalaarnerusumik akissuteqarusuppunga.

Sapaatit akunnerata tulluup aallartinnerani itisiliinerusumik erseqqinnerusumillu akissuteqarfiginissat naatsorsuutigaara. Suleqataasumit (...) -mit attaveqarfigineqasaatit, taannalu maili manna pillugu aamma ilisimatinneqarpoq.

Qularnaveeqqusiineq eqqarsaatigalugu makku paasissutissiissutigisinnaavakka (neriuppunga tuluttuinnaq allassimanerat ajorissanngikkitt):

It is stated in our model license about joint and Several Liability and Guarantees:

If more than one party holds shares in the Licence, such parties shall be jointly and severally liable for the fulfilment of any obligation under the Licence, including the obligation to pay compensation for any damage caused by activities performed under the Licence, regardless of the size of the parties’ shares in the Licence.

In order to ensure fulfilment of the licensees’ obligations under the Licence, each company holding a share in the Exploration Licence, with the exception of NUNAOIL, shall provide guarantees within 30 days of the Exploration Licence being granted. Such guarantees shall be approved by the BMP. The guarantees shall cover the fulfilment of all obligations towards Greenland and Danish public authorities as well as any liability in damages pursuant to section 26.01. Upon approving plans for the exploitation activities in accordance with section 8.07, the BNP may request that the guarantees be changed or supplemented, subject to six months’ prior notice.

The Licensee must pay compensation for damage caused by operations under the licence, regardless of whether the damage is considered accidental, and regardless of who is affected by the damage. A guarantee, approved by the BMP, must be provided for each enterprise with a share in the exploration licence, except for NUNAOIL AIS, to guarantee fulfilment of each Licensee’s obligations under the licence.

Cairn Energy PLC and PETRONAS International Corporation Limited have documented equity capital of USD 9.9 billions for the above purposes.

[...]” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Greenpeace Norden Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfirmut 6. juli 2010-mi imatut allappoq:

“Hej (...)

(...)llu mailikkut allaffigeqatigiissimanermi allagaasunut ataaniittunut uiggiullugu Cairnip aamma Petronasip qularnaveeqqusiussa at pillugit allagaatinik aamma paasitinneqarusuppunga.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat 30. juni 2010-meersoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup 5. august 2010-mi imatut akivaa:

“(…)

Greenpeace

Pissutsit makku pillugit paasitinneqarumallutit qinnuteqaatit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup 30. juni 2010-mi tiguaa:

1. Cairnip iliuuseqarnissamat pilersaarussia taannalu pillugu Kalaallit Nunaat nalilii-simappat/allannguutissatut siunnersuuteqarsimappat taakku ilanngullugit.
2. Oliamik aniasoortoqarneranut atatillugu saliinermut tunngasunit allagaatit allat.
3. Akuersissuteqarnermut atatillugu allagaatit tamarmiusut allattorsimaffiat (quppernerit 2.000-ini amerlanerusut taasatit).

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik imatut aalajangiivoq:

1) pillugu: Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit Capricorn Greenland Exploration 1-ip ingerlatseqatigiiffimmut akuersissutip “nr. 2008/10 Sigguk”-p iluani 2010 oliamik ujarlerluni qillerinermi atugassatut suliarisimasaasa imarisaat paasitinneqarsinnaanermi pineqartunut ilaatinneqanngillat, namminersortut pisortallu isiginiagassaasa soqutigisaasalu annertuut illersorneqarnissaat tunngavilersuutigalugu, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6.

2) pillugu: Oliamik aniasoortoqarnerani upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit Capricorn Greenland Exploration 1-ip ingerlatseqatigiiffimmut akuersissutip “nr.

2008/10 Sigguk"-p iluani 2010-mi oliamik ujarlerluni qillerinermi atugassatut suliarisimasaasa imarisaat paasitinneqarsinnaanermi pineqartunut ilaatinneqanngillat, namminersortut pisortallu isiginiagassaasa soqutigisaasalu annertuut illersorneqarnissaat tunngavilersuutigalugu, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6.

3) Qinnuteqaat akuerineqarpoq, taamaalillutillu Capricorn Exploration 1-ip akuerissut "nr. 2008/10 Sigguk" tunngavigalugu oliamik ujarlerneq marlunnik qillerinissamik qinnuteqaataata akuerineqarnissaanut isumannaallisaasoqarnissaanullu piumasagaatit nassiunneqarlutik.

Filit annertussusiat pissutigalugu taakku marloriarlugit nassiunneqarput.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup aalajangiinera ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Greenpeace Norden allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaamik nutaamik Aatsitassanut ikummatissanullu Pisorta qarfimmu 26. august 2010-mi nassiussivoq:

"Cairn Energyp "Sigguk-blokken"-imi sumiiffimmi T8-mi aamma Alphami misile-raalluni qillerineri pillugit allagaatinik paasitinneqarumavunga: "Mud log report" aamma "Drilling log".

Nalunaarusiat marluk qulaani taaneqartut pilersuisunit, pilersueqataasunit illua'tungiusunillu allanit pissarsiarineqarsinnaagajuttarput, tassami paasissutissat taakku nassiussanik nalunaarsuineri, atuneq pillugu nassuiaanermi il.il. atorneqartarmata. Nalunaarusiat oliaqarnera, tunisassiornermik misiliineq il.il. pillugit paasissutissanik ima qarajunngillat. Taamaattumik taakku paasissutissanik unammilleqatigiinnermik equtitsisunik ima qarnerarneqarsinnaanngillat.

Tamatuma saniatigut Wireline pillugu nalunaarusiat, MWD aamma LWD pillugit nalunaarusiat aamma "drillstemtest" pillugu nalunaarusiaq iserfigisinnaarusuppakka.

Nalunaarusiat assigiinngitsut pillugit paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit immikkoortitaarlugit suliarineqarnissaat qinnutigerusuppara, nalunaarusiallu annertunerusunik isumaliutersuuteqaqqaarani tunniunneqarsinnaappata ingerlaannaq nassiunneqarnissaat kissaatigalugu. Nalunaarusiat mailikkut nassiunneqarsinnaanngippata uunga nassiuteqquakka: Bredgade 20, bag. 4. sal. Piffissami aggersumi oqarasuaatikut attaveqarfigneqarsinnaassanngilanga, taamaattumillu apeqqutissaqartoqarpat taakku mailikkut nassiuteqquneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Saaffiginnissut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 14. september 2010-mi imatut akivaa:

“Cairn Energyp “Sigguk-blokken”-imi sumiiffimmi T8-mi aamma Alphami misile-raalluni qillerineri pillugit allagaatinik aamma “Mud log report” aamma “Drilling log” pillugit nalunaarusianik paasitinneqarumallutit qinnuteqaatit innersuussutigalugu nalunaarutigissavara qinnuteqaat akuerineqarsinnaanngimmat, tassami paasissutissat sinerissap avataani kulbrintinik ujarlernerimut atuinerimullu akuersissut nalunaarutigineqartoq atorlugu ingerlatanut atatillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmu nassiunneqartut piffissami erseqqinnerusumik aalajangersarneqartumi isertuussinissamik akuersissut pillugu aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqarmata.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangiinera ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Greenpeace Norden Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmu 10. marts 2011-mi imatut allappoq:

“Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaatinik paasitinneqarumallunga allakkannut 26.8.2010-meersunut akissutaani oqaatigaa paasissutissat piumaneqartut piffissami erseqqinnerusumik aalajangersarneqartumi isertuussinissamik akuersissut pillugu aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqartut. Piffissaq aalajangersarneqarsimasoq taanna qanoq siviutiginersoq paasissutissiissutigineqarsinnaava?” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 22. marts 2011-mi imatut akivoq:

“Nalunaarusiorneq tamatumunngalu atatillugu isertuussinissamik piumasaqaatit aatsitassat pillugit inatsimmi § 84, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarput. Isertuussinissamut piffissaliussaq nalinginnaasoq tassaavoq nalunaarusiap Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmu nassiunneqarnerannit imaluunniit akuersissutip atorunnaarneranit ukiut tallimat. Pisumi matumani piffissaq isertuussiviususaaq nassiussinermi taamatuttaaq ukiunik tallimanik siviussuseqarpoq.

Malugeqqullugu oqaatigineqarpoq nalunaarusiaq tamarmi aalajangersakkakkut atuuttukku isertuussassanngortinneqarmat, taamaattumillu nalunaarusiat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27 tunngavigalugu nipangiussisussaataitanermi ilaatinneqarlutik taamalu paasissutissarpiaat eqqarsaatigalugit annertusisamik paasissutissiisinaanermi ilaatinneqarsinnaanani, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 14 aamma § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat.

Taamatutaaq malugeqqullugu oqaatigineqarpoq nalunaarusiani paasissutissat aalajangersimasut taamatutaaq piffissap isertuussiviusussatut aalajangersarneqartup ukiunik tallimanik sivisussuseqartup naanerani paasissutissanik periaatsinillu pineqartumi naliliinikkut paasitinneqarsinnaatitaanermi suli ilaasussaannngitsunik imaqarsinnaammata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Greenpeace Nordenip upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutini Cairnimit 2011-mi suliarineqarsimasunik paasitinneqarnissani 23. marts 2011-mi qinnutigaa:

“Cairnip misileraalluni katillugit sisamariarluni qillerinissamut akuersissummik qinnuteqarneranut atatillugu Greenpeace tusarniaanermut atatillugu Cairnip upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit (oil spill, relief well aamma well control) suliarisimasaanik paasitinneqarnissamik matumuuna qinnuteqarpoq. Allagaatit pingasut taakku upalungaarsimanerup pitsaassusianik aniasortoqaraluarpallu aniasoornerup kingunerisaanik naliliissagaanni pingaaruteqarluinnarput.

Pilersaarutit ilaasa pissutsit assigiinngitsut pissutigalugit isertuunneqartussaanerit Greenpeacep soorunalimi paasisinnaavaa, tamannali paasitinneqarumallunilu qinnuteqaatit ataatsimut itigartinneqarneranut sukkulluunniit tunngavilersuutigineqarsinnaanngilaq.

Norgemi atortussaataasut malinneqarnerat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Cairnillu arlaleriarlutik erseqqissartarpaat. Norgemi atortussaataasut ataanni upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit taaneqartut tamakkerlutik isertuunneqarnej ajorput.

Cairnip qinnuteqaatai pillugit tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussa q si-vikikulummat piaartumik akineqarnissara naatsorsuutigaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Saaffiginnissut taanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 15. april 2011-mi imatut akivaa:

“2011-mi misileraalluni qillerinernut atatillugu upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutini Cairnimut suliarineqarsimasunik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tiguaa.

(...)

Taama kingusitsigisumik akissuteqarnej Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ajuusaarutigaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aalajangiivoq allagaatit pineqartut imatut tunngavilersuuteqarluni paasissutissiissutigineqassanngitsut:

Nalunaarusiat pineqartut paasitinneqarsinnaatitaanermi ilaatinneqanngillat, namminersortut pisortallu annertuutigut soqutigisaasa illersorneqarnissaat tunngavilersuutigalugu, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 11. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6.

Nalunaarusiat pineqartut nipangiussisussaataitanermi taamatuttaaq ilaatinneqarput, takuuk pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 27 aamma Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi §§-it 50-imit 52-imut. Taamaalillutik nalunaarusiat pineqartut taakku taamaallaat upalungaarsimaneq pillugu ataatsimiititaliap ilaasortaanut tunniunneqarsinnaapput, takuuk aatsitassat pillugit inatsimmi § 80.

Nalunaarusiat tamakkerlutik Norgemi isertuunneqartannginneranik Norgemi atuutussaataitaasut nassataqarnerat allatut iliuuseqarfigineqarsinnaanngilaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Greenpeace Norden uannut tamatuma kingornatigut 5. juni 2011-mi naammagittaalliorpoq:

“Greenpeace Norden, matuma kingornatigut Greenpeacemik taaneqartartussaq sinnerlugu, Ombudsmandi matumuuna qinnuigaara suliamut akuliuteqqullugu, tamatumunngalu peqatigitillugu Ombudsmandi qinnuigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup, Imaneq 29, Postboks 930, 3900 Nuuk, allagaatit ilaannik Kitaa-ni oliasiornermut tunngassuteqartunik paasitinneqarneqarumanermik itigartitsinera suliame pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13-imik qanoq annertutigisumik unioqqutitsinersoq nalilivigeqqullugu, kiisalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qinnuteqaatinik suliarinninneranut ataneqartillugu kukkunerit qanoq annertutiginersut nalilivigeqqullugu.

Oliasiorluni qillerinerit assortuussutaaqisut sapinngisamik annertunerpaamik ammaffigineqartariaqarput, taamaattumillu tamanut saqqummiunneqarnissaat kalaallit soqutigisaanniilluni. Issittup imartaani itisuumi oliasiorluni qillerinerit aarlerinaatilerujussuupput kiisalu Kalaallit Nunaanni avatangiisinik aalisarnermillu aseruilluinarsinnaallutik. Taamaattumik innuttaasut paasitinneqarnissamik akerliliinissamullu periarfisseqqaarnagit akuersissutinik tunniussisoqartassappat ajornartorsiutinik pilersitsisoqartartussaassaaq. Tamanna tunngavigalugu innuttaasullu soqutiginninnermik annertuumik ersersitsisut tunngavigalugit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaatinik pingaaruteqarluinnartunik paasitinneqarnissamik itigartit-silluinnarnera misilitsissallugu pingaaruteqarpoq.

Greenpeacemit tamat paasitinneqarsinnaatitaanerisa saneqqunneqarnerannut mianerisassat suut tunngaviutinneqarnesut paasiuminaatsinneqarpoq. Sillimaniarnermullu pilersaarusiap tamarmiusup isertuunniarneqarnera siunertamut naapertuutinngitsutut tamallu oqartussaaqataanerannik innarliisorujussuartut oqaatigisariaqar-

luinnarluni. Greenpeacemillu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik erseqqis-saaffigineqareerpoq allagaatit ilaat mianerisariaqartunik imallit saqqummiunne-qarusunnginnerat paasilluarneqartoq, kisiannili tamanna ataatsimut allagaatinik paa-sitinneqarnissamut aalajangersimasumik itigartitsinermut pisussaatsitsinnigilaq (ilan-ngussaq 8). Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup tamanna ajoraluartumik soqutiginningsuusaarniarpa.

Greenpeacep naammagittaalliummut tapiliullugu Århusimi isumaqatigiisummi Is-sittumilu Siunnersuisoqatigiit oliasiorluni avataani qillerinerni tunaartarisassanut tunngaviusunut sanilliullugit sillimaniarnermi pilersaarusiata tamanut saqqummiun-neqartanniginnerat tapiliussami sammineqarput. (Ilanngussaq 1)³⁴

Suliata arlaqartut 2010-meersut 2011-meersullu pineqarmata, ataani suliata ataasiakkaat ullulersorneqarneri malillugit allattorneqarput. Aalajangiinerit arlaqartut assigiim-mik tunngavilersorsimapput. Taakku tamatuma malitsigisaanik ataatsimut itinerusu-mik nassuarneqassapput:

- 1) Greenpeace 30. juni 2010-mi Capricorn Greenland Explorationip 2010-mut upalu-ngaarsimanissamut pilersaarusiata pillugu paasitinneqarnissamik qinnuteqarpoq. (Ilanngussaq 2)
- 2) Greenpeace 20. juni 2010-mi maqisoornermut atatillugu saliinissamut tunngassute-qartunik allagaatinik allanik paasitinneqarnissamik qinnuteqarpoq.
- 3) Greenpeace 30. juni 2010-mi akuersissuteqartarnermut atatillugu allagaatinik ataatsimoortunik paasitinneqarnissamik qinnuteqarpoq.
- 4) Greenpeace 6. juli 2010-mi akuersissummik piginnittup maqisoortoqartillugu sil-limmasiisarneranit allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarpoq. Allagaati-nik paasitinneqarnissamik qinnuteqarnermut akisummik tigusaqarsimangi-saannarpoq. (Ilanngussaq 3)
- 5) Greenpeace 30. junimi qinnutigineqartunut 5. august 2010-mi akisummik tigu-saqarpoq, tassani qinnuteqarnerit 1 aamma 2 pisortat ingerlatsinerat pillugu paasi-tinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-i-meersumi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma 6 innersuussutigalugit itigartitsissutigineqar-put. Qinnuteqarnermut nr. 3-mut tunngatillugu, tassalu akuersissuteqarnermi atu-gassarititaasunik isumannaallisaaanermilu piumasaqaatinik nassiussisarneq pillugu paasitinneqarnissamik qinnuteqarneq akuerineqarluni. (Ilanngussaq 4)
- 6) Greenpeace 26. august 2010-mi Cairn Energyp Siggummi misileraalluni qillerinera-nit allagaatinik tulluuttunut tunngassutilinnik, tassalu imartami T8-mi aamma Al-phiimi: Mud log report aamma drilling log aammalu wireline pillugu nalunaaru-siat, MWD aamma LWD pillugit nalunaarusiat kiisalu drillstemtesten pillugit paa-sitinneqarnissamik qinnuteqarpoq. (Ilanngussaq 5)

34) Suliamik uanga allaaserinninninni issuarneqanngilaq.

- 7) Paasitinneqarnissamik qinnuteqarneq 26. august 2010-meersoq 14. september 2010-mi mud log reporten aamma drilling log akuersissummi isertuussinissamut aalajangersagaqarnera innersuussutigalugu itigartitsissutigineqarput. Tamatuma kingornatigut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfimmu saaffiginninnermi paasinarsivoq paasitinneqarnissamut itigartitsineri Aatsitassat pillugit ingerlatalu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 7. december 2009-meersumi § 86, imm. 4, pkt. 2 inatsisitigut tunngavigineqartoq. Paasitinneqarnissamik itigartitsineri aamma wireline pillugu nalunaarusiat, MWD aamma LWD pillugit nalunaarusiat aammalu drillstemtesten isummerfigineqanngillat. (Ilanngussaq 6 aamma 7)
- 8) Greenpeace 23. martsimi Cairn Energyp 2011-mut upalungaarsimanissamut pilersaarusaanik paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqarpoq. (Ilanngussaq 8)
- 9) Cairn Energyp 2011-mi misileraalluni qillerinissanut atatillugu upalungaarsimanissamut pilersaarusiai pillugit allagaatinik paasitinneqarnissamik 23. marts 2011-mi qinnuteqarnerit itigartinneqarnerat 15. april 2011-mi nalunaarutigineqarpoq. Itigartitsinerup nalunaarutigineqarnerani suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma 6 innersuussutigineqarput. Itigartitsineq aamma tunngavilersorneqanngilaq. (Ilanngussaq 9)

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu itigartitsineri inatsiseqartitsinikkut tunngavik

Suliamik suliarinninnerup ingerlanerata misissuataarnerani soorlu qulaani takuneqarsinnaasoq allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuiginninnermik itigartitsinerni malittarisassat marluk atorneqartarsimasut tassaapput Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1, nr. 4 aamma 6 aamma aatsitassat pillugit inatsimmi § 86, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaat.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma 6 pillugit

Suliani qulaani pkt. 1 – 3-mut aamma 15-imi allaaserineqartuni itigartitsinernut inatsisitigut tunngavigitineqartut Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1, nr. 4 aamma 6 atorneqarput, upalungaarsimanissamut pilersaarusanit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq sammineqarluni.

Kalaallit Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisaata suliarineqarnera pingaarnerusutigut danskit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisaannut assinguvoq, aamma Ombudsmandip suleriaasianit erserpoq danskit aalajangersakkanut pineqartunut paasinnittarnerat kalaallit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisaanni aalajangersakkanut tunngaviutinneqarsinnaasut. Takuuk assersuutigalugu 2006-mut Ombudsmandip nalunaarutaani qup. 175 (qallunaatuani).

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit naapertorlugu allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanermi aallaaviusooq tassaavoq, allagaatit suulluunniit ingerlatsinermik oqartussaasumut isertut tamarmik allagaatilluunniit ingerlatsinermik oqartussaasumit pilersinneqartut tamarmik allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanermi ilaasut, takuuk Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1. Allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanermut periarfissaq aalajangersimasooq taanna pisuni arlalinni killilerneqarsinnaavoq, matumani inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4-mik aamma 6-imik inatsisitigut tunngavigisaqarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Kisianni tassungalugu atatillugu malunnaatilimmik manna oqaatigineqassaaq, Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi “paasissutissat pinngitsoortinneqartut” pineqarmata allagaatit tamarmiusut aallaavigineqaratik. Tamanna Greenpeacep siusinnerusukkut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmu 23. marts 2011-mi qinnuteqarnermini aamma “Kitaata imartaani oliasiorluni qillerinissamut qinnuteqaatit pillugit tamanut tusarniaanermut (VVM aamma VSB)” atatillugu Greenpeacep tusarniaanermut akissummini Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmu tamanna erseqqissaatigeqqippaa.

Inatsimmi § 13, imm. 1 tunngavigalugu allagaatinik paasitneqarsinnaatitaaneq mianerisassat pingaarutillit illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugit pisariaqarneratut killilerneqarsinnaavoq. Taamaalilluni § 13, imm. 1, nr. 4-mi aamma 6-mi aalajangersakkat mianerineqarniartut annertuumik ajoquserneqarnissaat ulorianartorsiortinneqarsinnaapput, takuuk John Vogterip atuakkiaani “Den kommenterede offentlighedsløv” pingajusaanik naqitertinneqartumi qup. 233. Tamanna tunngavigalugu aamma oqartussaasooq, pisumi matumani Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, mianerisassat pingaarutillit illersortariaqarnerannik tunngavilersuinissamik naatsorsuutiginneqquisariaqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq, allagaammi imm. 1-imi, takuuk § 13, imm. 2, pineqanngitsumi paasissutissat paasitneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqartussaammata.

Suliani ataasiakkaani pineqartuni inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma 6 kisimik inner-suussutigineqartarput.

Nr. 4-mi pineqarput pisortatigoortumik nakkutilliinerit, naleqqussaanerup imaluunniit pilersaarusiiorluni sulinerup imaluunniit akileraarutit akitsuutillu pillugit inatsiseqarneq tunngavigalugu qanoq iliuuserilersaakkat piviusunnortinnissaat. Taanna mianerisassanut inatsisitigut akuerisaalluinnartumik illersortarialinnut immikkut sammitinneqarpoq, tassa nakkutilliiniarneq tamanut saqqummiussisoqarneratigut maangaannartinneqarsinnaasooq, takuuk John Vogter qup. 242 tulluilu. Suliamilli suliarinninnerup ingerlanerata ilaani taamaallaat allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanermik killiliineq itigartitsissutigineqarsinnaasutut isumaqarfingineqartarpoq.

Upalungaarsimanissamut pilersaarutinit allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanermik arlaleriarluni itigartitsisarneq eqqarsaatigalugu paasissutissat sorliit mininneqartariaqarnerannut § 13, imm. 1, nr. 4-mi mianerisassat suut tunngaviutinneqarnerisut erseq-

qarluppoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup pisortaata ...-p oqaaserisai kingusinnerusukkut tusagassiuutinit issuarneqarmata upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunniarneqarnerannut Greenpeacep periaasii paasissutissallu suliniaqatigiiffissuup pissarsiarisani oliamik maqisoortoqartillugu saliinermut akornusersuiniarnermut atorneqarsinnaanerata pissutaatillugit (<http://knr.gl/da/nyheder/greenpeacesmetoder-ligger-bag-hemmeligholdelse>).

Tamanna siullertut eqqarsarluarnerunngilluinnarpoq, tassami Greenpeace avatangii-sinik illersuiniaqatigiiffittut ajunaarnersuaqartillugu saliinermik akornusersuiniarna-viannngimmat. Tamatuma saniatigut upalungaarsimanissamut pilersaarutinit allagaatinik paasitinneqarnissamik itigartitsissut siullemq 5. august 2010-mi tunniunneqarpoq, taamaalillunilu Cairn Energyp oliasiorluni qilleriniarnerinut atatillugu unioqqutitsil-luni akornusersuiniat Greenpeacemut attuumassuteqartut akuliunnerat eqqartuunne-qarnerallu sioqqullugit tamanna pivoq.

Nr. 6 ataatsimut eqikkaanertut aalajangersagaq taaneqarpoq, namminersortut pisortallu soqutigisaanni mianerisassat allat ersarilluinnartumik pissutissaqartitsippata paasissutissat allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut pinngitsoortinneqassasut. Folketingip Ombudsmandiata periaasiata takutippaa aalajangersagaq taamaallaat akuttusoorujussuutigut atussallugu eqqarsaatigineqartartoq, takuuk FOB 1990.288.

Taamaalilluni paasissutissat upalungaarsimanissamut pilersaarutinut tunngasut oqartussaasup tungaanit ataatsimut naliliivigeqqinneqassapput, taamaalillunilu upalungaarsimanissamut pilersaarutip paasissutissartai ima pissusilinnik ilaqarnersoq oqimaalutarneqarput, tassalu paasissutissat pineqartut allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut pinngitsoortinneqartariaqarlutik. Tamatuma kingornatigut allagaammi paasissutissat sinneri pisariaqarneratut paasitinneqarsinnaatitaasariaqassapput. Takuuk aamma John Vogter qup. 252 tulluulu.

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 86, imm. 4, pkt. 2 pillugu

Immikkut inatsimmut innersuussilluni allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik itigartitsiniarnermi inatsimmik erseqqissunik tunngavigisaqarnissaq piumasarineqartariaqarpoq immikkullu mianerisariaqartut atortinneqarlutik pissutsinut sukumii-nerusumik taaneqarsimasunut, takuuk John Vogter qup. 259.

Aatsitassat pillugit inatsimmi aalajangersakkani aalajangersarneqarpoq "... Nalunaa-rusiortarnermik piumasaqaatit kiisalu tamatumunnga atatillugu isertuussisarnissaq akuersissutini aalajangersarneqartassasut." Akuersissutilli 2011-mi tamanut saqqummiunneqartut misissoraanni erserpoq akuersissutit isertuussassat pillugit aalajangersakkaniq imaqartinneqanngitsut. Kiisalu piffissaq ukiunik tallimanik sivisussusilik tunngavilersorneqarsimanngitsoq sivisoorujussuusorinarpoq.

Taamaalilluni akuersissutini aallaavittut allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik killiliisumik isertuussassaqaarnissamut aalajangersakkaniq ilanngussinissaq inatsisiti-gut tunngavigisassaqaarpoq, takuuk allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 14-imi oqaaseqatigiit siullit.

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 86, imm. 4, pkt. 2-p oqaasertaliomerata ersarinnginnera isiginiarlugu ataatsimut inatsimmik nassuiaaniarnikkut tamanna qulaajarniartariaqassaaq. Aalajangersakkap nammineq oqaasertakinnera pissutigalugu inatsimmut nassuiaatit ikiorsiullugit aalajangersagaq paasineqartariaqassaaq, taamaaliornikkut inatsisiliortup aalajangersakkakkut siunertaa nassuiaatissarsineqaquullugu.

§ 86, imm. 4 pillugu inatsimmut nassuiaatinit erserpoq “Nalunaarusiat pineqartut aallaavittut pisortani ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§ 12-14-imut ilaapput. Siunnersuummi isertuussinissaq pillugu malittarisassap ilanngunnissaa pisariqartinneqarneranut peqqutaatinneqarpoq, paasissutissat ilaat pillugit oqartussanut allanut paarlaasseqatigiissutigineqartarmata, kiisalu Inatsisartut ataatsimiititaliaannut nassiuqqartarlutik” takuuk UKA 2009/120.

Taamatut oqaasertaliorneqarnera tunuliaqutaralugu ersarissorinarpoq inatsisiliortup inatsisikkut § 86, imm. 4-kkut pisuni illup iluanit paasissutissanik avammut nassiusisoqartillugu (matumani pineqarluni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqqarfik) tamatumalu kinguneratigut paasissutissat tamani takuneqarsinnaasunngornissaasa eqqarsaatigineqarnissaa siunertarisimagaa. Tamatumalu akerlianik pisuni allani tamani nassuiaatit oqaasertaliornekat malillugu allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi §§ 12 – 14 tunngavigalugit aalajangiisoqartassasoq. Tamatuma kingornaatigut § 86, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaat upalungaarsimanissamut pilersaarutinit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut ataatsimut killiliinernut ator-neqarsinnaanngillat.

Suliamik suliarinnineq

Aalajangiinerit tamarmik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqqarfimmit tiguneqartut ilusiligaanermikkut amigaateqarput. Taamaallilluni pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-i-meersumi § 24-mi tunngavilersuinissamut piumasaqaat aalajangiinerni tiguneqartuni ataasiinnaalluunniit eqqortinngikkaa takuneqarsinnaavoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq aalajangiinerit missingiussinerusuusut maluginiartariaqartoq, taamaatumillu aalajangiinerit isumaliutersuutunik pingaarnernik naliliinermut pingaaruteqartunik allaaserisanik imaqartariaqarput. Pisuni aalajangersimasuni aalajangiinerit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut innersuussinerit taamaallaat imarisarsimavaat. Aamma Forvaltningsret 2. udg. qupp. 558 tulluilu innersuussutigineqarsinnaapput.

Aammattaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqqarfiup allagaatinik paasitinneqarnissaaq pillugu qinnuteqarnernut akissuteqanngivittarnera ajuusaarnarluinnarpoq, pisullu ilaanni qinnutigineqartut ilaannai akissuteqarfignarsimallugit soorlu piffissaq sulianik suliarinninnermi atorneqartoq isorisariaqartumik sivisusarsimasoq. Tassunga atatillugu 2003-mut Ombudsmandip nalunaarutaa qup. 125 tulluilu (qallunaa-tuuani) innersuussutigaa, tassani piffissaq allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu suliamik suliarinninnermi atorneqartoq isorineqartoq.

(...)” (Atorfeqqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 15. juni 2011-mi imatut allaffigaara:

“Greenpeace Nordenip naammagittaalliuutaa ilanngussartalik assilisanngorlugu ilanngullugu nassiunneqartoq Ombudsmandip tiguua. Naammagittaalliuutip kalaallisuumut Ombudsmandeqarfimmit nutserneqarnera matumunnga peqatigitillugu ilanngullugu nassiuppara.

Naammagittaalliuutip immikkoortui ataasiakkaat pillugit Aatsitassanut Pisortaqarfiup oqaaseqaatigiumasai qinnutigaakka. Pisortaqarfiup akissutaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassutitut Greenpeace Nordenimut saqqummiunneqarsinnaavoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu allagaatit Greenpeace Nordenimut paasititsissutigisallugit itigartitsissutigineqarsimasut misissugassanngorlugit uannut nassiuteqqullugit Pisortaqarfik qinnuigaara.

Aammattaq oqaatigaara oqaaseqatigiit uku naammagittaalliummit immikkut ersermata:

“Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup direktøriata ...-p oqaaserisai kingusinnerusukkut tusagassiuutinit issuarneqarmata upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunniarneqarnerannut Greenpeacep periaasii paasissutissallu suliniaqatigiiffissuup pissarsiarisani oliamik maqisoortoqartillugu saliinermut akornusersuiarnermut atorneqarsinnaanerit pissutaatillugit.”

Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini naammagittaalliuutip ilaanut aalajangiinermut amigartumik tunngavilersuuteqarnermut tunngasunut eqqarsaatigisat issuarneqartut allagaatinik paasitinneqarnissamik itigartitsineq ataaseq arlallilluunniit tunngaviutinneqartut uppernarsarsinnaappagu immikkut Pisortaqarfimmut qinnutigaara eqqarsaatigisat taaneqartut paasissutissanut aalajangersimasunut Pisortaqarfiup pigisaanut tunngasuunersut paasissutissiissutigeqqullugu, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 15, imm. 1³⁵.

Taamaappat Pisortaqarfik aammattaq qinnuigaara Pisortaqarfik aalajangiitinnagu Greenpeace Norden paasissutissat taakku pillugit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaffigineqarsimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu, Greenpeace Nordenilu suliami illua'tungiusutut tusarniaaffigineqarsimangippat tamatumunnga suna pisutaanersoq paasissutissiissutigeqqullugu.”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik uannut 7. juli 2011-mi imatut allappoq:

35) Aalajangersagaq imaattunik oqaasertaqarpoq: “Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffiginnilersinnaavoq.”

“Greenpeace Nordenip naammagittaalliutaa pillugu Ombudsmandip allagai 16388-imik normoqartut 15. juni 2011-meersut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup 17. juni 2011-mi tiguai.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmil sulisorpassuit massakut feriarput, ujarlerlunilu qillerinermik ingerlatsinermit massakut ingerlasumi 2011-p naanerata tungaanut ingerlasussami pisorta qarfimmil oqartussaasut suliasat ulapputigineqarnerat pissutigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup Ombudsmandi qinnuigissavaa Ombudsmandip allagaanut akissuteqarnissap kinguartinneqarnera paaseqqullugu.

(...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik 11. juli 2011-mi imatut akivara:

“Tusarniaaninnut 15. juni 2011-meersumut akissuteqarnissap kinguartinneqarnissaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup allakkani 7. juli 2011-meersuni qinnutigaa.

Kinguartitsinissamik kissaateqarneq pisorta qarfiup feriartoqarneranik aamma oliamik ujarlernermit qillerilluni suliniutinut ingerlasunut 2011-llu naanerata tungaanut ingerlasussanut atatillugu oqartussaasut suliasaannik isumaginninnermut atatillugu ulapaarnermik tunngavilersorsimavaa.

Oqaatigaara suliame allagaatinik paasitneqarumalluni suliame pilertortumik suliarineqartussaasut, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16. Tamanna suliame allagaatinik paasitneqarumalluni qinnuteqaatit itigartinneqarnerannik naammagittaalliutinik suliarinninnermut aamma atuuppoq. Taamaattumik suliame allagaatinik paasitneqarsinnaatitaanermut tunngasut suliasanut ingerlaavartunut sanilliullugit kingulliutinneqartussaanngillat.

Pisorta qarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara pisorta qarfik uanga tusarniaaninnut qaqugu akissuteqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaanersoq erseqqissaqqullugu.

Pisorta qarfik piffissami sivisunerusumi kinguartitsinissamik pisariaqartitsippat qinnuigaara allagaatit paasissutissiissutigineqarnissaat Greenpeace Nordenimut itigartissutigineqarsimasut siullertut uannut nassuteqqullugit, kiisalu Greenpeace Nordenip naammagittaalliutaa aamma ilassutitut apequtinnut akissutit pillugit oqaaseqaatini uannut tamatuma kingornatigut nassuteqqullugit.”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup 18. juli 2011-mi imatut akivaannga:

“Ombudsmandip allagai 11. juli 2011-mersut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaanut 7. juli 2011-meersunut tunngasut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 13. juli 2011-mi tiguai.

Aallaqqaasiutitut oqaatigineqassaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaasa 7. juli 2011-meersut Ombudsmandi isumaqalersissinnaasimagaat tusarniaanermut 15. juni 2011-meersumut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit 17. juni 2011-mi tiguneqartumut akissuteqarnissap kinguartinneqarnissaa Pisortaqarfiup qinnutigigaa.

Allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu suliat aamma paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit itigartinneqarnerat pillugu naammagittaalliutit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kingulliunniangilai, kisianni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaatigut 7. juli 2011-meersutigut uppersarniarneqaannarpoq Ombudsmandip tusarniaanera tiguneqarsimasoq, malugeqquneqarlunilu allakkani allaaserineqartut sulisoqarnikkut killiliissutit suliap annertussusianut ataneqartillugu isiginiarlugit imaassinnaasoq Ombudsmandip tusarniaaneranut akissutip suliarineqarneranut piffissaq sivisujaaq atorneqartoq. Pisortaqarfiup allagaasa 7. juli 2011-meersut oqaasertalersorneqarnerat taamaalilluni marloqiusamik paasineqarsinnaasi-manerat Pisortaqarfiup ajuusaarutigaa.

Ombudsmandip pisortaqarfik allakkamini 11. juli 2011-meersuni qinnuigaa Ombudsmandip tusarniaanerata qaqugu akineqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq erseqqissaqullugu.

Oqaatigisinnaavara uanga nammineq feriarnerma kingornatigut aatsaat 11. julimi nalinginnaasumik sulilersunga, suliamillu suliarinnittoq sulinermut atatillugu angalanermit 18. juli 2011-mi utersimasoq. Pisortaqarfiup suliaq akissuteqarfiginiarlugu sulisut arlallit sulisippai, suliallu annertussusia apeqqutaatinnagu tusarniaanermut akissutip Ombudsmandimit 2011-mi augustip qiteqqunnerani tiguneqarnissaa anguniarlugu tamaviaarniarluni.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaasa 7. julimeersut erseqqarlutortaat matumuuna erseqqissarsimallugit matumuuna neriuitigaara. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik Ombudsmandi ikiussallugu soorunalimi piareersimajuarpoq, amerlanerusutigullu qulaajaasoqarnissaa pisariaqartinneqarpat taamaaliornissaminut piareersimalluni.

(...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 19. juli 2011-mi akivara Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa suliamilu allagaatit 2011-mi augustip qiteqqunnerani tigusimassallugit naatsorsuutigigaa.

Suliami allagaatit Greenpeace Nordenip allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaataani pineqartunut ilaatinneqartut Aatsitassanut Ikum-

matissanullu Pisortaqarfiup uannut 15. august 2011-mi nassiuppai, tusarniaaneralu tamatumunnga atatillugu imatut akillugu:

“Greenpeace Nordenimit naammagittaalliummut Ombudsmandimut allakkatigut 5. juni 2011-mi nassiunneqartunut oqaaseqaateqaqqullugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik Ombudsmandip allakkatigut 15. juni 2011-meersutigut noqqaaffigaa. Peqatigisaanik allagaatit sulianik ilisimalersitaanissamut Greenpeace Nordenip itigarfigisimasai misissugassanngorlugit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik nassitseqqullugu Ombudsmandi noqqaassuteqarpoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut mailimi 30. juni 2010-meersukkut, mailimi 6. juli 2010-meersukkut, mailimi 26. august 2010-meersukkut aamma mailimi 23. marts 2011-meersukkut allagaatini il.il. makkunani sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu Greenpeace Norden piumasaqaateqarpoq:

1. Cairnip nammineq pilersaarummut akissutaa tassungalu kalaallit naliliinerat/allannguutissatut siunnersuuteqarnerat. Mail 30. juni 2010-meersoq.
2. Aniatitsinermut atatillugu saliinissamut tunngatillugu allagaatit allat. Maili 30. juni 2010-meersoq.
3. Akuersinermut atatillugu (quppernerit 2000-it illit eqqaasatit) allagaatit tamarmik katersorneri. Mail 30. juni 2010-meersoq.
4. Sumiiffinnit T8-mi aamma Alpha-mi qillerinerniit marulluk aamma qillerineq pillugu nalunaarusiat kiisalu wirerit pillugit nalunaarusiat aamma MWD aamma LWD pillugit nalunaarusiat. Mail 26. august 2010-meersoq.
5. Cairnimit aamma Petronasimit qularnaveequsiinerit. Mail 6. juli 2010-meersoq.
6. Oliakoornerit, qillerivimmi upalungaarsimaneq aamma qillerivimmi nakkutilliineq pillugit pilersaarutit 2011. Mail 23. marts 2011-meersoq.

Sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu noqqaassut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit imatut paasineqarpoq ingerlatseqatigiiffimmit Capricorn Greenland Exploration 1 Ltd-imit ingerlanneqartut misissuilluni qillerinerit pillugit paasissutissanut tunngasuusut. Capricorn Greenland Exploration 1 Ltd. tassaavoq oliasioqatigiiffimmit Cairn Energy Ltd.-imit Skotlandimeersumit ingerlatsivik pigineqartoq.

Aallaqqaasiut

Pisortaqarfiup aallarniutigalugu oqaatigissavaa naammagittaalliummut tunngasut sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu aalajangerneqarsimasunut tamanut makku atuummata.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 13 malillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq, pisortat

namminersortullu soqutigisaat erseqqinnerusumik allanneqarsimasut immikkut eqqarsaatigalugit illersorneqarnissaat pisariaqarpat.

Naammagittaalliuuteqartup sulianik ilisimasaqalernissaq pillugu piumasaaqateqarneranik pisorta qarfiup akuersisinnaannginnerani pisorta qarfik isumaqarpoq, aalajangersimasumik nalilersuereerluni, pisortat namminersortullu soqutigisaannut annertuunut pisinnaatitaaffik taanna pisumi ataatsimi tunuartinneqartariaqartoq. Missiliuussilluni naliliinermi tassani pisinnaatitaaffimmik piginnittup nunavimmi immap iluaniittumi misissuinissamut inatsisitigut pisinnaatitaaffianut atasut inuiaqatigiinni namminersortullu aningaasarsiornikkut soqutigisaat annertuumik pingaarutilit ilaatinneqarput. Oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutini sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu noqqaassutit eqqarsaatigalugit tassani pisorta qarfiup aalajangiinerani immikkut pingaartinneqarsimavoq inatsisit malillugit misissuinerinik ingerlatanik akornusiisunik aamma qilleriviit isumannaatsuunerinut, immami avatangiisinut inuillu isumannaatsuunissaannut ulorianartorsiortitsisinnaasut inatsisinik unioqputitsilluni pinerlunermullu tunngasunik akerliussutsimik takutitsinerit pitsaaliornissaat naammaginartutut piviusorsiortutullu isigineqarsimammata.

§ 13, imm. 1, nr. 6 malillugu namminersortut pisortallu soqutigisaat, pineqartup pisisua immikkut ittoq pissutigalugu isertuussinissaq pisariaqarpat paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq.

Pisorta qarfik aalajangersimasumik nalileereermigut isumaqarpoq oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunnissaat pisariaqarsimasooq pisinnaatitaaffimmik piginnittup namminersortutut soqutigisaata annertuup inatsisit malillugit misissuilluni ingerlataqarnissaata illersorneqarnissaanut unioqputitsisumik akornusersorneqarnani, kinguaattoornani imaluunniit akisunerulersitsinngitsumik aamma qilleriviit isumannaatsuunerinut, immami avatangiisinut inuillu isumannaatsuunissaannut ulorianartorsiortitsisinnaasunik pilersitsinertaqanngitsumik.

Aammattaq pisorta qarfik aalajangersimasumik nalileereermigut isumaqarpoq oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunnissaat ilaatigut aalajangersimasumi misissuinerit ingerlanneqartut, ilaatigut allat atuuttut siunissamilu akuersissutissat taamaaqataanik misissuinerinik ingerlatat, ilaatigut Kalaallit Nunaanni misissuinerit piiaanerillu naammassineqarnissaannut periarfissat nalinginnaasut aamma pisortat aatsitassarsiornermi isertitaqalernissaat inuussutissarsiutitigullu ingerlataqalernissaat eqqarsaatigalugit namminersortulutik oqartussat taamaaqataanik soqutigisaasa illersorneqarnissaat pisariaqarsimavoq.

Kiisalu aalajangersimasumi pisorta qarfik nalileereermigut isumaqarpoq pissutsit immikkullarissuuneri pissutigalugit oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunnissaat pisariaqartoq. Oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit paasissutissanik arlalinnik imaqarput, tamanut saqqummiunneqarpata arlalitsigut pingaaruteqartutigit ulorianartunik ajoqusiisinnaasunillu kinguneqartitsisinnaasunik. Paasissutissanik taakkuninnga ilisimasaqarneq avatangiisinik illersuinaqatigiit allallu inatsisinut naapertuuttumik misissuilluni ingerlataqartunut unioqputitsisumik akerliussutsimik takutitsinissaannut pitsaanerumik periarfissiisinnaa-

voq. Taamatut unioqqutitsisumik akerliussutsimik takutitsinerit ilaatigut inatsisinut naapertuuttumik misissuilluni ingerlataqarnernut akornusiisinnaapput, kinguarsaal-lutik aamma/imaluunniit akisunerulersitsillutik kiisalu qilleriviit isumannaatsuunerinut, immami avatangiisinut inuillu isumannaatsuunissaannut ulorianartorsiortitsisin-naanerup annertunerulerneranik kinguneqarsinnaallutik.

Paasissutissanut taamatut ittunut assersuutissaq tassaavoq oliakoornissamut upalu-ngaarsimanissamut pilersaarutini qilleriviit sananeqaatai sulerinerilu pillugit paasis-sutissat sukumiinerusut. Paasissutissanut taakkununga ilisimasaqarnek avatangiis-inik illersuiniaqatigiit allallu unioqqutitsisumik akerliussutsimik takutitsisinnaapput inatsisinut naapertuuttumik misissuilluni ingerlataqarnernut akornusiisinnaallutik, kinguarsaallutik aamma/imaluunniit akisunerulersitsillutik kiisalu qilleriviit isuman-naatsuunerinut, immami avatangiisinut inuillu isumannaatsuunissaannut ulorianar-torsiortitsisinnaanerup annertunerulerneranik kinguneqarsinnaallutik. Assersuutitut allatut taaneqarsinnaapput oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutini qillerivinnut isersinnaanerit, upalungaarsimanermut tunngasut aamma upalungaarsi-manermi suleriaatsit pillugit paasissutissat, tassunga ilanngullugit oliakoornissamut upalungaarsimanermi, sulisutigut upalungaarsimanissamut aamma sikunut upalu-ngaarsimanissamut sillimaffigisassat. Assersuutinut ilassutitut taaneqarsinnaapput oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutini qilleriviit aamma umiarsuit peqataasut upalungaarsimanermi atortut aamma upalungaarsimanermi ingerlatsine-rit pillugit paasissutissat, tassunga ilanngullugit oliakoornissamut upalungaarsima-nermi, sulisutigut upalungaarsimanissamut aamma sikunut upalungaarsimanissa-mut sillimaffigisassat.

Missiliuilluni naliliinerni taakkunani pisortaqarfiup avatangiisinik illersuiniarlutik suleqatigiiffiit allallu unioqqutitsillutik akerliussutsimik takutitsinerini aarlerinartuu-sinnaasut ilaatigut sillimaffigai. Misissuilluni ingerlataqarnermut Greenpeacep unioq-putitsilluni akerliussutsimik takutitsineri nalilersuinerup tunngaviit ilaannaattut ator-neqarsimapput.

Unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit tamaasa nalinginnaasumik sillimaffi-gineqarnissaat pisortaqarfimmit pingaartinneqarsimavoq, taakku Greenpeacemit, avatangiisinik illersuiniaqatigiinnit allanit imaluunniit allanit ingerlanneqarnersut apeqquataatinagu.

Sulianik ilisimalersitaanissamut itigartitsinerup tunngatillugu pisortaqarfiup aala-jangiinera aamma nalinginnaasumik unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsiniar-tunut taamatut ingerlataqarniarsinnaasunut tamanut sammitinneqarpoq, Green-peacemiit unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsisinnaanerup taamaallaat sam-mitinneqarnani.

Ataani taaneqartutut Greenpeace isumaqarpoq sulianik ilisimalersitaanissamut itigar-titsinerup tunngatillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangi-nera, oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarummik paasisimasaqale-runik, oliakoornernup akiornissaanut Greenpeacep akornusersuiniarnissaanut aarleri-nermik tunngaveqartoq. Tamanna eqqunngilaq. Ataani allassimasut Ove Karl Berthel-

senip Naja Nathanielsenimut akissutaanit takuneqarsinnaavoq oliakoornep akior-nissanut Greenpeace akornusiinarsinnaaneranut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik annilaangassuteqarsimangitsoq. Qulaani aatsaannuaq taaneqartut unioqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit tamaasa nalinginnaasumik sillimaffi-gineqarnissaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit pingaartinneqarsi-mavoq, taakku Greenpeacemit, avatangiisinik illersuinaqatigiinnit allanit imaluun-niit allanit ingerlanneqarnersut apeqquaatinnagu. Taamaattoqarsinnaanerani na-lilersuineq 2010-mi aamma 2011-mi Kalaallit Nunaanni unioqutitsilluni akerliussut-simik takutitsinerpassuit pissutigalugit tunngavissaqarluartut isikkoqarpoq.

Kiisalu pisortaqarfik naliliilluni Greenpeace unioqutitsisumik akerliussutsimik ta-kutitsisarneranut tunngatillugu pisortaqarfiup paasissutissanik aalajangersimasunik peqarnera Greenpeacemit ilisimaneqarluartoq.

Pisortaqarfiup naliliinera malillugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarine-qartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 malillugu Greenpeace taamaalilluni peqa-taasutut tusarniaaffigineqarnissaminut pisinnaatitaanngilaq.

Taakkua saniatigut pisortaqarfik naliliivoq, paasissutissat qulaani taaneqartut pis-susaat naapertorlugu – tassunga ilanngullugu paasissutissat nalinginnaasuuneri saqqumisuuneri – aamma suliap qanoq ittuunera – tassunga ilanngullugu inatsisi-nut naapertuuttumik pingaaruteqartunillu misissuilluni ingerlatanut erseqqissumik unioqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit pitsaaliornissaat sillimaffigineri - tunngaviit pigineqartut tunngavigalugit suliame aalajangiinissaq aarlerinaateqan-gitsutut isigineqartariaqartoq. Taamaattumik pisortat ingerlatsineranni suliassat su-liarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 2 malillugu Greenpeace tamanna pis-sutigalugu peqataasutut tusarniaaffigineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqanngilaq.

Pisortaqarfiup taamaalilluni missiliuussilluni naliliinerni eqqarsaateqarnernilu qulaa-ni taaneqartuni paasissutissanut aalajangersimasunut ilisimatinneqarnissamut naam-magittaalliuuteqartut immikkut soqutigisai immikkut eqqarsaatigisimanngilai, aker-lianilli pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-imi kiisalu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pil-lugu inatsimmi § 19, imm. 1 aamma 2-mi aalajangersakkanut ilaasut eqqarsaatigisas-sat, peqataasutut tusarniaanissaq pillugu apeqquut eqqarsaatigalugu.

Pisinnaatitaaffinnik piginnittut misissuilluni qillerinerannut inatsisitigut tunnga-viit

Capricorn Greenland Exploration 1 Ltd. (pisinnaatitaaffimmik piginnittoq) misissui-nissamut paaanissamullu akuersissummi nr. 2008/10-mi katillugit misissuilluni qille-rinernut sisamanut 2010-mi marlunnik akuersissuteqarfigineqarpoq.

Ilanngussaq 1 aamma 2

Capricorn Greenland Exploration 1 Ltd. (pisinnaatitaaffimmik piginnittoq) misissui-nissamut paaanissamullu akuersissummi nr. 2002/15-mi, 2005/06-mi, 2008/11-mi katil-

lugit misissuilluni qillerinernut arfineq marlunnut 2011-mi marlunnik akuersissuteqarfigineqarpoq.

Ilanngussaq 3.

Ikummatissanik nunap iluaneersunik misissuinissamut iluaquteqarnissamullu akuersissutit kisermaassinertallit, akuersissut nr. 2002/15, 2005/06, 2008/11 eqqarsaatigalugit, atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsit 335, 6. juni 1991-meersoq malillugu Danmarkimi naalackersuisut isumaqatigiissuteqarfigalugit naalackersuisunit nalunaarutigineqarput.

Ilanngussaq 4, 5 aamma 6

Aamma akuersissut nr. 2011/16 eqqarsaatigalugu aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009- meersoq malillugu naalackersuisunit nalunaarutigineqarluni.

Ilanngussaq 7

Oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutini sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu piumasagaatit

Sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu naammagittaalliuuteqartup piumasagaatai mail 30. juni 2010-meersoq aamma mail 23. marts 2011-meersoq marluullutik pisinnaatitaanermut piginnittup oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutaanut sammitinneqarput, naammagittaalliummi immikkoortut taakku siulliullugit suliarinissai Pisorta qarfiup taamaattumik toqqarpaa.

Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersumi § 53, imm. 2 malillugu pisinnaatitaaffimmik piginnittoq iliuusissaminik aalajangiussaqaassaaq mingutsitsinermik pitsaaliuutaasinnaasunik pinngitsoortitsisinnaasunillu, taamatullu ingerlatap pilersinnissaanut, ilusilersornissaanut ingerlannissaanullu ima pilersaarusiussaqaq, sapinngisamik annikinnerpaamik mingutsitsinermik kinguneqartitsisumik. Tamatuma ilaatigut kinguneraa misissuinissamut aamma ikummatissanik nunat iluaneersunik iluaquteqarnissamut kisermaassinissamut akuersissut malillugu pisinnaatitaaffimmik piginnittoq oliaaornermi upalungaarsimanissamut nammineq pilersitsissasoq.

Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersumi § 84 imm. 2 malillugu aalajangersarneqarsimasumi akuersissummi misissuinissamut aamma ikummatissanik nunap iluaneersunik iluaquteqarnissamut kisermaassinissamut akuersissut nalunaarutigineqartarpoq pisinnaatitaaffimmik piginnittup suliffeqarfik pillugu pilersaarummik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmit akuersissanngorlugit nassiussinissaa piumasagaatigalugu. Pilersaarutit tamarmik oliakoornissamut upalungaarsimanissamik ilaqassapput.

Misissuilluni qillerinerit akuerineqarlutik nalunaarutiginiisaannut akuersissummi piumasaqaatit naammassineqarnissaannut pisinnaatitaaffimmik piginnittup uppernarsarppaa oliakoornissamut upalungaarsimanissaq pilersissimallugu.

Oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarut taamaalilluni akuersissummi ilanngussaq 3 qupperneq 59-mi allaaserineqarsimavoq:

“Oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarummiippat suliniuteqarnissamut pilersaarut, oliakoornerep passunnissaanut isumalluutit allaaserineqarneri, inatsisit attuumassuteqartut allaaserineqarneri, avatangiisini pissutsit aamma ilinniartitaaneq kiisalu attaveqarfissat pillugit paasissutissat. Aammattaaq oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarummi pisinnaatitaaffimmik piginnittup tassungalu pilersuisut akornanni pisinnaatitaaffimmik piginnittup upalungaarsimanera qanoq ingerlanneqassanersoq aamma upalungaarsimaneq Kalaallit Nunaanni pisinnaatitaaffimmik piginnittumit qanoq ilisimatitsissutigineqassanersoq allaaserineqarpoq. Pisinnaatitaaffimmik piginnittup sinerriak pineqartoq pillugu nunap assinga ilanngussimavaa (“Oil Spill Sensitivity Atlas”), tassunga ilanngullugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaarfik sinnerlugu DMU-mit piareersarneqarsimasut atortut sulisullu sumi inissisimanissaannut pilersaarutit.

Sinerriak pineqartoq pillugu nunap assingani oliamik mingutsitsinermut sunnertiasut assigiinngitsut kiisalu immikkoortut immikkut sunnertiasut illersorneqarnissaannut periarfissat, kisarsimaffissat il.il. allaaserineqarput.

Oil Spill Response Limited (OSRL) tassaavoq pisinnaatitaaffimmik piginnittup oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersuisua.

Ingerlatseqatigiiffik “Global Network Response”-p ilagaa, tassaalluni nunani tamaalani oliakoornissamut upalungaarsimanissami suleqatigiiffiit anginerit arlallit akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut. Pisinnaatitaaffimmik piginnittup oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutaani pisinnaatitaaffimmik piginnittoq sutigut isumalluuteqarnera allaaserineqarpoq aamma OSRL oliakoornerep annertussusaa apeqqutaatillugu suliaqalersinnaalluni.

Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup aamma pilersaarutimi ilaatut suliniutissani pingasuni piareersimasussat atortut sakkussallu allattorsimaffiat nassiussimavaa, kiisalu atortut taakku sulisullu, oliakoortoqassagaluarpat, qanoq sukkatigisumik piareersimanissaannut piffissaliusaaq.”

Ilanngullugu malugeqquneqarpoq oliakoornissamut upalungaarsimanerme immikkoortut pingaernerit avatangiisinut sunniutinik naliliineq pillugu nalunaarusiani immikkoortoq 7.3-mi aamma avatangiisinik sunniutinik naliliineq pillugu nalunaarutini ilanngussaq G-mi tamanit takuneqarsinnaapput.

Sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu Greenpeacep piumasaqaataa mailikkut 30. maj 2010-meersumut tunngatillugu.

Sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu piumasaqaat pillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik mailikkut 5. august 2010-meersukkut imatut aalajangiivoq:

“1-imut tunngatillugu) Ingerlatseqatigiiffiup akuersissutaani Sigguk nr. 008/10-mi 2010-mi misissuilluni 2010-mi qillerinermi atorneqartussami Capricorn Greenland Exploration 1-imit suliarineqarsimasup upalungaarsimanissamut pilersaarutit imai suliani ilisimalersitaanissamut ilaatinneqanngillat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 13. juni 1994-meersumi § 13 imm. 1 nr. 4 aamma 6 malillugit pisortat namminersortullu soqutigisaat erseqqinnerusumik allanneqarsimasut immikkut eqqarsaatigalugit illersorneqarnissaat pisariaqarmat.

2-mut tunngatillugu) Ingerlatseqatigiiffiup akuersissutaani Sigguk nr. 008/10-mi 2010-mi misissuilluni 2010-mi qillerinermi atorneqartussami Capricorn Greenland Exploration 1-imit suliarineqarsimasup oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit imai suliani ilisimalersitaanissamut ilaatinneqanngillat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 13. juni 1994-meersumi § 13 imm. 1 nr. 4 aamma 6 malillugit pisortat namminersortullu soqutigisaat erseqqinnerusumik allanneqarsimasut immikkut eqqarsaatigalugit illersorneqarnissaat pisariaqarmat.

3-mut tunngatillugu) Piumasaqarneq imatut akuerineqarpoq akuersissut Sigguk nr. 008/10-mi 2010 malillugu misissuilluni qillerinerit marluk pillugit Capricorn Greenland Exploration 1-ip qinnuteqaataata akuerineqarnissaanut akuersinissamut piumasaqaatit isumannaallisaanermilu piumasaqaatit nassiunneqarnerisigut.”

Sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu Greenpeacep piumasaqaataa mailikkut 23. marts 2011-meersumut tunngatillugu.

Mailikkut 15. april 2011-meersukkut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu piumasaqarneq pillugu imatut aalajangiineq naammagittaalliortumut nalunaarutigaa:

“Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kingusissukkut akissuteqarnini ajuusaarutigivaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik allagaatini pineqartuni ilisimalersitaanissamut tunniussisoqannginnissaa pillugu aalajangerpoq makku tunngivilersuutigalugit.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 13. juni 1994-meersumi § 13 imm. 1 nr. 4 aamma 6 malillugit pisortat namminersortullu soqutigisaat immikkut eqqarsaatigalugit illersorneqarnissaat pisariaqarmat nalunaarusiat pineqartut ilisimalersitaanissamut ilaatinneqanngillat.

Nalunaarusiat pineqartut aamma nipangiussisussaatitaanermut ilaqarput, pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 27

aamma Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi §§ 50 – 52 naap. Nalunaarusiat pineqartut taamaalillutik upalungaarsimanissamut ataatsimiititalia-mi ilaasortanuinnaq tunniunneqassapput, takuuk aatsitassanut inatsimmi § 80.”

Pisortaqarfiup oqaaseqaatai:

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsi-saanni nr. 9, 13. juni 1994-imeersumi § 13 imm. 1 nr. 1-6-mi aalajangersakkat malillugit suliami allagaatimiluunniit ataatsimi paasissutissanik paasitinneqarsinnaatitaaneq aalajangersimasumik naliliisoqarneratigut tamanna pisariaqarpat namminersortut pi-sortallu soqutigisaat immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa illersorneqartussaammata sulianik ilisimalersitaanissaq pillugu piumasaqaat itigartinneqarsinnaavoq. Soqutigi-sat taaneqartut annertuumik ajoquserneqarnissaat aarlerinarpat taamaalilluni sulianik ilisimalersitaanissaq itigartitsissutigineqarsinnaavoq.

Nr. 1-6-mi aalajangersakkat oqaasertalersorneri malillugit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangiinerminut tunngavilersuutigaa ilisimalersitaanissa-mut ilaannakuusumik akuersinerup aalajangersakkat malillugit isertuussinissamut tunngavissaqartitsinermik ilaginnaasoqarpat ilisimalersitaanissaq pillugu qinnute-qarnermut ilaasut allagaatit tamarmik ilaatinneqannginnissaannut pissutsit naaper-torlugit naammattumik tunngavissaqarsimassaaq. Qinnuteqartup soqutigisai nammi-nersortut allat soqutigisaasa eqqarsaatiginissaannut tunulliuunneqarsinnaanerat aam-ma ilisimalersitaanissamut killeqartitsineq pillugu pisortaqarfiup aalajangiineranut ilaatinneqarsimapput, tassa oliakoornissamut upalungaarsimaneq pisinnaatitaaffim-mik piginnittumit pilersinneqarnikummat taamaattumillu pisortat ingerlatsiviinut ilaanani.

Aatsitassanut inatsimmi § 80 malillugu Naalakkersuisut upalungaarsimanermut ko-mitémik pilersitsisimapput, ajutoornerni ajunaarnersuarnilu pisuni oqartussat sulias-saannik ataqatigiissaarinermik suliaqartussaq, tamakkununga ilaallutik sorsunner-mi inissisimanerit, imartanilu atortunik. Upalungaarsimanermut komité iliuusissatut malittarisassat imartani atortunut akisussaasut aalajangersimasaat nakkutigissavaat, kiisalu oqartussaasut pinaveersaartitsinermik, annaassiniarnissamik akiuinissamil-lu iliuusissaannik ataqatigiissaarineq.

Ajutoornerit taamatut ittut immap mingutsinneqarneranik kinguneqarsinnaapput, as-sersuutigalugu aqunneqarsinnaanngitsumik oliakoortoqarluni. Upalungaarsimaner-mut komitép oliamik gassimilluunniit aqunneqarsinnaanngitsumik aniatitsinerit an-nikillisinneqarnissaat siunertaralugu kiisalu avataani oliamik gassimillu ujaasineq imaluunniit tunisassiornermit pisumit imaani uuliamik mingutsitsinerit akiorneqar-nerini naalagaaffiit avatangiisinut upalungaarsimaneri aamma ataqatigiissartussaa-vai. Upalungaarsimanermut komitémi ilaasortanut atorneqartussanik, imaani oliamik mingutsitsinerup akiornissaa pilersinneqartillugu, pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutaata assinga Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup inimi upalungaarsimaffiani toqqorsimaneqassaaq.

Oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutit imarisaanut tunngatillugu pineqartumi illersuinissamut pisariaqartitsinerup pisortaqaarfimmit nalilersornerani oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutip atorneqarnera aatsaat immik-kut pisuni upalungaarsimanermut pilersaarutit atorsinnaaffiini taamaallaat pisinnaa-neri naliliinermi aalajangersimasumi matumani taamaattumik ilaatinneqarpoq. Tamanna pisinnaatitaaffimmik piginnittumik suleqateqarnikkut pisinnaavoq. Pisor-taqaarfik taamaalilluni aalajangersimasumi piviusorsiorlumik nalilersuivoq pisut im-mikkuullarissut taakku pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1 malillugu akuersisoqannginnissaanut tunngavissiisut.

Inatsisartut suleriaasianni § 37 malillugu Inatsisartunut ilaasortap Naja Nathanielsenip apeqqutaanik Naalackersuisunut ilaasortap Ove Karl Berthelsenip akissutaani aamma Greenpeace Nordenip ilisimalersitaanissaq pillugu qinnuteqaataa pillugu su-liami aalajangiiniarnermi isumaliutit tunngavigisallu pillugit nassuiaasoqarpoq:

”7. Naalackersuisunut apeqqut:

”Maqisoortoqassappat paasissutissat inunnut ataasiakkaanut tunngasut aamma ar-laatigit inunnut taakkununga tutsinneqarsinnaammata patsisigalugit Namminersorlutik Oqartussat upalungaarsimanissamik pilersaarut avammut saqqummiukku-sussimangimmassuk Greenpeacemiit isornartorsiorneqarpoq.”

Akissuteqaat:

Paasissutissat inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqartut mianerisariaqarnerat pis-utigalugu upalungaarsimanermut pilersaarutinik piffissami sukkulluunniit saq-qummiussinngitsoortoqarsimangilaq.

Greenpeacep oliakoortoqassagaluarpat saliinerumut nikanarsaaniarsarinissaa Nam-minersorlutik Oqartussanit aarleqqutigineqartoq eqqunngilaq. Paarlattuanillu aar-leqqutigineqarpoq Greenpeacep ajutoornermik pisoqanngitsoq, tassalu nalingin-naasumik suliaqarnerup nalaani, atortut periaatsillu akornuserniarsarisinnaagai. Tamanna iluatsissagaluarpat tamatuma kingunerisaanik Namminersorlutik Oqar-tussat oliaasiorluni misissuinermi ingerlatanik unitsitsinissaq piumasarilersinnaa-vaat, tassami taamaalilluni taakkua isumannaallisaanikkut isumannaatsumik inger-lanneqarsinnaajunnaassammata, pissutigalugu taamaattoqassappat tamakkiisumik atorsinnaasumik upalungaarsimanermut pilersaarutaaruttussaammat. Akornusii-neq taamaattoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq kalerrisaarinerumut normunik a-torneqartussanik atorsinnaajunnaarsitsineq, upalungaarsimanermut atortunik ajo-qusiineq imaluunniit atorsinnaajunnaarsitsineq, suliaqarnerumut periaatsinik ajoqu-siineq il.il.

Naliliisoqarpoq upalungaarsimanermut pilersaarut massakkut pisumi tamanut saqqummiunneqaraluarpat, tamanna suleriaatsit atortullu patajaakkunnaarsinnis-saannut imaluunniit ajoquserneqarnissaannut susassaqaanngitsunit atorneqarsin-naassasoq.

Naliliinermi tassani aallaavigineqarpoq Greenpeace oliasiorluni qillerinerit unitsin- nissaat siunnerfigalugu tamanut ammasumik saqqummiussimmat. Tamanna Greenpeacep Kalaallit Nunaanni 2010-mi aamma 2011-mi oliasiorluni misissuine- rup unitsinneqarnissaa siunertaralugu arlaleriarluni eqqunngitsumik paasissutissii- sarneranit imaluunniit pinerluttuliorluni iliuuseqartarneranit uppennarsarneq- qippoq:

- 2010-mi upernaakkut Greenpeacep oqartussanut arlalinnut paasissutissanik eqqunngitsunik nalunaaruteqarluni upalungaarsimanermut pilersaarutiniq pis- sarsinissani anguniaraluarpa, ilaatigut Greenpeace Grønlands Kommandomut sianersimavoq oqaluttuaralugu upalungaarsimanermut pilersaarutiniq pissarsi- niarluni Søværnets Operative Kommandomit kiisalu Namminersorlutik Oqartus- sanit Grønlands Kommandomut saaffigineqquneqarsimalluni. Oqaaserineq- artoq taanna ilumuunngilaq.
- 31. august 2010 Greenpeacemeersut sisamat qillerivimmu Stena Donimut akue- rineqaratik qaqippu aammalu misissuilluni qillerinerit pinngitsoortinnissaat siu- nertaralugu qilleriviup ataanut nivinngarlutik. Takoqqusaarisut sisamat taakkua tamatuma kingorna tigusarineqarput, unnerluutigisaallutik kingusinnerusukkul- lu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 14, 26/8 2010-imeersumik aamma pinerluttulerinermut inatsimmi § 96, imm. 1, nr. 1-imik unioqqutitsisima- sutut pineqaatissinneqarlutik.
- 22. april 2011 Greenpeacemeersut 11-it qillerveqarfimmu Leiv Eirikssoni- mu taanna Kalaallit Nunaannu ingerlaarluni Tyrkiep imartaaniittoq akuerineq- aratik qaqippu. Greenpeacemut ersarissumik nalunaarutigineqarpoq iliuuseqar- nermi Kalaallit Nunaanni uuliasiorluni misissuinerup unitsinneqarnissaa siuner- tarineqartoq.
- Ulloq 26. maj Greenpeacep angallataasa Esperanzap aamma Arctic Sunricep qil- lerveqarfik Leiv Eiriksson taassuma ingerlaarnerani sioraanu assiaqusersuutiniq puttasunik miloriussiniarsaralutik ajoqusersorpaat. Tassalu Greenpeace angallatit allat kiffaanngissuseqarlutik ingerlaarsinnaatitaanerannik iliuuseqarlutik akornu- siiniarsarippu, tamannalu FN-ip imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiis- sutaanik unioqqutitsineruvoq. Greenpeacep Kalaallit Nunaata imartaani angalla- tiniq ajoqusersuina pillugu søfartsstyrelsimu naammagittaalliummik Hol- landimi imarsiornermu oqartussanut ingerlateqqinneqarpoq, pissutigalugu Greenpeacep umiarsuai marluk taakku tamarmik tassani nalunaarsorsimasuum- mata. Suliami tassani sulii aalajangiisoqanngilaq.
- Ulloq 29. maj 2011 Greenpeacemeersut qillerveqarfimmu Leiv Eirikssonimu akuerineqaratik annanniummik qillerveqarfiup saneraanu amusillutik takoq- qusaarisut marluk tassunga inissippu. Ulloq 2. juni 2011 takoqqusaarisut taak- kua marluk tigusarineqarput, unnerluutigisaallutik kingusinnerusukkullu Nam- minersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 14, 26/8 2010-meersumik aamma pinerluttuleringeq pillugu inatsimmi § 96 imm. 1, nr. 1-imik unioqqutitsisimasu- tut pineqaatissinneqarlutik.

- Ulloq 4. juni Greenpeace-meersut arlalippassuit qillerveqarfiup Leiv Eirikssonip eqqaani isumannaallisaanermut killeqarfimmut isaapput. Takoqqusaarisut 18-it qillerveqarfimmut akuerineqaratik qaqipput, taakkunannga arlaqartut misissuilluni ingerlatat unitsinneqarnissaat siunertaralugu kranit initaannut iserlutik imminnut parnaarullutik. Takoqqusaarisut 18-it taakkua ulloq taanna tamarmik tigusariveqarput aammalu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 14, 26/8 2010-meersumik aamma pinerluttulerinermut inatsimmi § 96, imm. 1. nr. 1-imik unioqqutitsisimasutut unnerluutigineqarlutik.

Tassalu Greenpeace arlaleriarluni oqaatsit iliuutsillu atorlugit, Kalaallit Nunaanni inatsisit aammalu oqartussaaqatigiinnerup ingerlasarnera ataqqinngikkini takutitsisareerpoq, taamaattumik aamma naliliisoqarpoq Greenpeacep, misissuilluni qillinerit pinngitsaalillugit unitsinneqarnissaat siunertaralugu, upalungaarsimanermut pilersaarutit sukumiisumik pissarsiniarnermini taakkua ajoqusernissaannik siunertaqarnera qularnangitsumik pasitsannartoq (upalungaarsimanermut pilersaarutit tamatuma kingorna atorsinnaajunnaarsimanissaat inner-suussutigalugu). Iliuutsit taamaattut qillerveqarfiit eqqaani isumannaallisaanermut killeqarfimmik inatsisinik uniuuttunik unioqqutitsisaqattaarnernut aammalu qillerveqarfimmik akuerineqanngitsumik qaqisarnernut, Greenpeacep nammineerluni nalunaaruteqartarnera malillugu Cairnip ingerlatseqatigiiffiup inatsisit malillugit ingerlataannik unitsitsinissamik pinngitsaalinissaanik siunertaqartunut assigiilluinnartussaapput.

Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq siorna politiit aamma najukkani oqartussanut inunnik containerit oliakoornermik akiuinnermut atortunik imaqartut eqqaanni pasitsannartunik pissusilersortunik takusaqartarsimammata. Inuit taakkua suaar-neqarlutik akiumasarsimangillat tamatumalu kingorna qimaasarsimallutik.”

Ilanngussaq: 8

§ 37 malillugu apeqqummut Naalakkersuisunut ilaasortap akissutaa 12. junimeersoq.

Cairn Energy Ltd. allakkamini 25. juli 2011-meersuni pisimasut marluk allaaserai, taakku Greenpeacep suliniuteqarneri oliakoornissamut upalungaarsimanerup ilungersunartumik sanngiillisinneranik kinguneqarsimallutik taamaalillunilu Greenpeacep akerliussutsimik takutitsinerata nalaani taamatut pisoqarsimagaluarpat oliakoorsimanerup akiornissaanut periarfissanut ajortumik sunniuteqarsimassallutik.

Suliniut ataaseq ulloq 18. juli 2011-mi ingerlanneqarpoq tassani Greenpeacep suliniuteqartut ingerlatseqatigiiffiup Edinburghimi qullersaqarfianut akuerineqaratik isersimallutik. Tamatuma kingunerisaanik internetsikkut atassutit matuneqartariaqarsimapput, taamaalilluni qullersaqarfimmi qillinerinernut taakkunanilu aqutsisunut ataveqaatit matuneqarlutik.

Tamatuma kingunerisaanik qitiusumik akiuiniarnermut immikkoortotaqarfimmut ataveqaatit matuneqarput, tamannalu oliakoornernup akiornissaanut periarfissat kinguaattoortissinnaallugit.

Suliniutip aappaa ulloq 4. juni 2011-mi qilleriveqarfimmut Leiv Eirikssonimut ingerlanneqarpoq, suliniuteqarnerup nalaani oliakoortoqarsimagaluarpat qilleriviup kraaniik marlunnik assiinerit kingunerisaannik akiuniarnermi atortut inissaannut kiinneqarsinnaasimassanngillat.

Uku ilaatigut Cairn Energy Ltd.-ip allagaanit takuneqarsinnaapput:

“In a similar vein, the recent illegal boarding of the Leiv Eirikson semi-submersible drilling unit by 18 Greenpeace activists on 4th June 2011 could also have had a materially detrimental effect had it coincided with a well control incident or oil spill clean-up. As you know, 4 of the activists locked themselves in 2 cranes on the rig, thereby rendering them inoperable. In the event of an oil spill, it is highly likely that such cranes would have been required for immediate use for loading or movement of equipment. The actions of the activists could have seriously jeopardized any immediate response”.

Ilanngussaq 9:

Cairn Energy Ltd-ip allagai 25. juli 2011-meersut.

Greenpeace suliniutai ima siumut naatsorsoruminaatsigaat oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarut qanoq sumilu qanoq sunnerneqassanersoq isuman-naatsumik nalileruminaattarpoq taamaalillunilu oliakoorsinnaanerup akiormissaanut periarfissat. Greenpeace suliniutai arlallit taamaalillutik Cairn Energymit imaluunniit politiiinit siumoortumik oqaatigineqareersinnaasimannngillat.

Taamatut nalorninerup kingunerisaanik upalungaarsimanermut pilersaarutit tamanut saqqummiunneqarsimasut pillugit paasissutissat saniatigut ilisimalersitsinissap akuerineqarnissaa eqqarsarnartutut isigineqarsimavoq. Pisortaqarfik taamaattumik naliliivoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 13 imm. 1-imi aalajangersakkani isertuussinissamut tunngavissii-suni upalungaarsimanermut pilersaarutini ilisimalersitsinissamut akuersineq pisutsinik ilaginnaanermik kinguneqassasoq. Greenpeace suliniuteqarneri suleqatigiiffiup nammineq paasissutissiineri malillugit inatsisit malillugit misissuilluni qillerinerit unitsinneqarnissaannik siunertaqarsimapput. Greenpeace suliniutigisaasa ilaattut oliakoornissamut pilersaarummut toqqaannartumik arlaleriarluni akornusii-soqarsimavoq, takuuk qulaani ilisimatitsissutigineqartut.

Oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutit tamanut saqqummiunneqarnerisigut upalungaarsimanermut pilersaarutinik aalajangersimasumik ilisimasaqarnerup atonerlunneqarsinnaanera imaluunniit imatut akornusiisinnaanera, pisumi ilungersunartumi aarlerinarsinnaasoq pisortaqarfimmit taamaattut avaqqunneqarsinnaanngilaq.

Greenpeace suliniuteqarnermi takutissimavaa qilleriveqarfinnut suleqatigiiffik unioq-qutitsilluni akuliussinnaasoq aamma akuliuttartoq, tamatumalu kingunerisaanik oliakoornissamut pilersaarut pisuni arlalinni akornusersorneqartarluni.

Illisimalersitaanissaq pillugu naammagittaalliuuteqartup qinnuteqaataani mail 23. marts 2011-meersumi upalungaarsimanermit pilersaarutit taaneqartut Norgemi tamakkiisumik isertuunneqarneq ajorneri innersuussutigineqarpoq. § 37 malillugu Inatsisartunut ilaasortap Naja Nathanielsenip apeqqutaanut Naalakkersuisunut ilaasortap Ove Karl Berthelsenip akissutaani pissuseq tamanna imatut eqqaaneqarpoq. (akisuttip ilaannaa):

“Suliassaqarfimmi oqartussatut akisussaasuusooq tassaavoq Silap pissusaanut aamma Mingutsitsinermit pisortaqarfik (Klima- og Forurensningsdirektoratet (Klif), ingerlatseqatigiiffiit ataasiakkaat oliakoormermit upalungaarsimanerannik akuersisuteqartarnermit nakkutilliinermullu akisussaasoq. Namminersorlutik Oqartussat ilaatigut imaattunik apeqquteqarput:

Oqartussaasut sorliit oliakoortoqarnerani oliasiorfiutiqatigiiffiit upalungaarsimanermit pilersaarutaannik tiguisarpat akuersisuteqartarlutillu?

1. Oliakoormermit upalungaarsimanermit pilersaarutit oqartussaasunit akuersisuteqarfigineqarneq ajorput, oliasiorfiutiqatigiit tamanna akisussaaffigaat. Oqartussaasut piunasaqaatigaat upalungaarsimanerup pisariaqartitsineq naammassinnaassagaa aammalu pisut ilaanni upalungaarsimanermit immikkuullarissunik piunasaqaateqartoqarpoq. Iluarsaassinermit Klifip pilersaarutit misissorsinnaavai upalungaarsimanerup pisariaqartitsineq naammassinnaaneraa aammalu piunasaqaatit immikkuullarissut aalajangersarneqarsinnaasut takuniarlugit.

Qanoq sivilisutigisumik upalungaarsimanermit pilersaarutit atuutsinneqartarpat?

2. Ingerlatanut peqqussummi § 76-imi upalungaarsimanermit pilersaarutit sukkulluunniit nutarterneqarsimasuunissaat piunasaqaatigineqarpoq. Klif nalinginnaasumik pilersaarutinit immikkuullarissunik piunasaqaateqarneq ajorpoq. Kisiannili nalinginnaasumik piunasaqaatigisarparput upalungaarsimanermit misissueqqissaarnerit upalungaarsimanermit sunniussamik annertuumik allannguuteqartoqarnerani imaluunniit minnerpaamik ukiut tallimakkaarlugit nutarterneqartasasut. Upalungaarsimaneq pisariaqartitsisumik naammassinnissinnaassasoq piunasaqaataamat, misissueqqissaarnerup pisariaqartitsineq allannguuteqartoq takutippagu upalungaarsimanermit pilersaarutit nutarterneqartarnissaat pissusissamisoorpoq.

Qanoq akulikitsigisumik upalungaarsimanermit pilersaarutit nutarterneqartarpat?

3. Oliasiorfiutiqatigiiffiit namminneq aalajangertarpaat, kisianni ingerlatat ingerlasut, angallatit pigineqartut il.il. eqqarsaatigalugit sukkulluunniit nutarterneqarsimasuusaaapput. Tamanna nakkutilliinermi misissorneqartarpoq. Upalungaarsimanermit misissueqqissaarneq annertuumik allannguuteqartoqartillugu aammalu minnerpaamik ukiut tallimakkaarlugit nutarterneqartartussaavoq, aammalu upalungaarsimanerup upalungaarsimanermit misissueqqissaarnermit pisariaqartitsineq paasineqartoq naammassinnassavaa (takuuk matuma siulia).

Pisortat ingerlatsinerannik paasitinneqarsinnaatitaanermut inatsit naapertorlugu suliap ingerlanera Norgemi qanoq pisarpa? Suut tamanut saqqummiunneqassanersut kiap aalajangertarpa?

4. Upalungaarsimanermut pilersaaruterpiaq Klifimit suliarineqarneq ajorpoq, taamaattumillu uagutsinnut nassiunneqartarani. (Pisuni immikkuullarissuni upalungaarsimanermut pilersaarut piniarsinnaasarpaput, aammalu iluarsaanneqarnerani misissorsinnaallugu) kisianni paasissutissat ilai tunngaviusut Klifimit suliarineqartarput: Upalungaarsimanermik misissueqqissaarneq aamma upalungaarsimanermut aaqqiissutissatut siunnersuut. Kingulliullugu taaneqartoq suliaqartuusasap nammineerluni tassanngaannartumik mingutsitsinermik saliinissamut upalungaarsimanermut pisariaqartitsinermik naliliineranik imaqarpoq, qisuariarnissamut piffissaq, periaatsinik pisariaqartitsineq, ilimasaarineq, ungasianiit uuttortaa-neq, akiuiniarneq, sissamik saliineq, avatangiisinik misissuinerit aamma upalungaarsimanerup uppernassuseqarneranik uppernarsaaneq ilaatinneqarlutik. Uppernarsaatit Klifimit tiguneqartut tamarmik pisortat ingerlatsinerannik takunnissinnaatitaanermut inatsit naapertorlugu saqqummiunneqartussaapput. Pisuni immikkuullarissuni uppernarsaatit tamanut saqqummiussinissami ilaatinneqanngissinnaapput, takuuk matuma kingulia.

Taamaalilluni upalungaarsimanermut pilersaarutininik tigusaqartarneq akuersissuteqartarnerluunniit Norgemi naalagaaffimmi oqartussaasuni ileqqorineqanngilaq. Naalagaaffimmi oqartussaasoq upalungaarsimanermut pilersaarutininik tigungmiaqanngippat, oqartussaasoq soorunami paasitinneqarnissamik qinnuteqarnermut atatillugu taassuminnga tunniussisinnaanaviannigilaq.”

§ 37 malillugu apeqqummut akissummi tassani aamma Canadami periususartooq aamma allaaserineqarpoq:

”Aammattaq ilisimatitsissutigisinnaavara upalungaarsimanermut pilersaarutininik tamanut saqqummiussisarneq pillugu Canadami periaatsit pillugit Canadami oqartussat (National Energy Board, NEB) imatut akissuteqarmat:

”Naatsumik akissutigineqarpoq NEB-p nalinginnaasumik upalungaarsimanermut pilersaarutininik tamanut saqqummiussineq atunngikkaa.

NEB inatsisit assigiinngitsut malillugit oqartussaasuuvoq

Allorniusat sanimukartut 60° avannaani,

Inatsisit atuuttut attuumassuteqartut marluupput:

- Canada Oil and Gas Operations Act (COGO)
- Canada Petroleum Resources Act (CPRA)

COGO imaluunniit CPRA immikkoortoq 101 naapertorlugu allakkiaq tunniunneqarpat paasineqassaaq paasissutissat ilai isertuussaasut, ilai piffissami killeqanngitsumi ilaalu piffissami erseqqinnerusumik killilerneqartumi. Nalilertussaavarput upalungaarsimanissamut pilersaarut attuumassuteqartoq aalajangersakkat nalinginnaasut imaluunniit ilaatinneqartussaannngitsut aalajangersakkat CPRA-mi immikkoortoq 101-imi taaneqartut malinneqartussaannersut.

Allorniusat sanimukartut 60° kujataani,

Inatsit ataasiinnaavoq

- National Energy Board Act (NEB)

NEB-imi inatsit naapertorlugu upalungaarsimanermut pilersaarutit suliami/qinnuteqaammi tunniunneqarsinnaapput, taamaassimappallu, ingerlatseqatigiiffik NEB-mi inatsimmi immikkoortoq 16.1-imi imaluunniit 16.2-mi illersorneqarnissamik qinnuteqarsimannngippat akuerineqarsimannngippallu, allakkiaq tiguneqarsimasut imaasa allattorsimaffianni nalinginnaasumik allanneqartarput (taamaallillutillu tamanit pissarsiarineqarsinnaalerlutik) taamaattoqarsimappat tamanut saqqummiunneq ajorpavut.

Upalungaarsimanermut pilersaarut suliami/qinnuteqaammi NEB-mi inatsimmi malittarisassiunneqarsimannngitsumi tunniunneqarpat, taakkua "illersuineq B"-tut allanneqarsinnaapput, taamaattoqartillugu najoqqutassat tamanut saqqummiut-tannngilagut."

NEB ilisimatitsivoq NEM-mi inatsimmi immikkoortoq 16.1 aamma 16.2 imatut imaqartut:

"Isertuussineq:

16.1 Inatsit manna malillugu "the board", paasissutissanik sunilluunniit suliap suulluunniit ingerlanerani tamanut saqqummiunneqarsinnaasuni isertuussisussaaneq qulakkeerniarlugu pisariaqarsorisatik tamaasa iliuuserisinnaavai aammalu sunilluunniit peqqussuteqarsinnaalluni, "the board" isumaqarami

(a) Paasissutissanik tamanut saqqummiussineq naleqquttumik naatsorsuutigineqarsinnaassaaq inummut toqqaannartumik suliamit sunnerneqartussamut anner-tuumik annaasaqarnermik imaluunniit iluanaaruteqarnermik kinguneqassasoq, imaluunniit inuup unammillersinnaanermi inissisimaneranik sunniisinnaasutut naleqquttumik isigalugu eqqarsaatigineqarsinnaasoq, imaluunniit

(b) Paasissutissiineq aningaasaqarnermut, niueruteqarsinnaanermut, ilisimatuus-sutsimut imaluunniit teknikkimut paasissutissaasoq, "the board"-imut isertuussatut tunniunneqarsimasoq, aamma

(i) Paasissutissiineq inummit toqqaannartumik suliame sunnerneqartumit paasisutissatut ataavartumik isertuussassatut suliarineqarsimasoq, aamma

(ii) "The Board"-ip inuup isertuussassaananut soqutigisaqarnera suliap saqqummiunneqarnissaanut tamanit soqutigisaqarnermit pingaarnerusoq.

16.2 Peqqussut sunaluunniit aammalu inatsit manna malillugu "the board"-imi suliap sunaluunniit naapertorlugit, "the board" qanorluunniit iliuuseqarsinnaavoq aammalu paasissutissap peqqussuteqarnermi pineqartunut ilaasup imaluunniit suliarininnerup nalaani tamanut saqqummiunneqarnissaa ilimanaateqartup isertuunneqarnissaa qulakkeerniarlugu "the board"-ip pisariaqarsorippagu sumilluunniit peqqussuteqarsinnaavoq, "the board" isumaqaruni

(a) Paasissutissap tamanut saqqummiunneqarnerata aqqusersuuteqarfanni isuman-naallisaaneq, nunani tamalaani nukissiuutit ataqatigiit, iliutsit, aqqissuussinerit imaluunniit periaatsit, ilanngullugit qarasaasiat imaluunniit attaveqatigeeriaatsit imaluunniit periaatsit/iliutsit taakkua illersorniarlugit aqqissugaasut ajornerulersissinnaaneri piviusorsortumik annertuumillu aarlerinaateqartilissagaa,

(c) Paasissutissap tamanut saqqummiunneqannginnissaanik pisariaqartitsineq, peqqussummik aammalu sulianik "the board"-imit suliarineqartunik tamanut saqqummiussinissamik tamanit soqutigisaqarnermit pingaarnerusoq."

Taamaattumik Norgemi Canadamilu allaffissornikkut suleriaaseq imaluunniit inatsisit innersuussutigalugit, Cairn Energy oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutaanut paasissutissanik tamanik kikkut tamarmik pissarsinnaanissaannut apeqqummi, Kalaallit Nunaanni aatsitassanut ikummatissanullu oqartussaasut isornartorsiorneqarnerat tunngavissaqanngilaq. Akerlianilli nunani tamalaani oliaasorfiit oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutaanut tunngatillugu tamanut saqqummiussinnaaneq eqqarsaatigalugu nunani tamalaami killilersuinermik periu-seqarneq atorneqalerpoq.

Oliakoornermi upalungaarsimanermut pilersaarutini ilisimalersitaanissaq pillugu qinnuteqaammut tunngatillugu eqikkaaneq.

Greenpeacep suliniutai ima siumut naatsorsoruminaatsigaat oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarut qanoq sumilu qanoq sunnerneqassanersoq isuman-naatsumik nalileruminaattarpoq taamaatullu oliakoorsinnaanerup akiornissaanut periarfissat.

Taamatut nalorninerup kingunerisaanik upalungaarsimanermut pilersaarutit tamanut saqqummiunneqarsimasut pillugit paasissutissat saniatigut ilisimalersitsinissap akuerineqarnissaa eqqarsarnartutut isigineqarsimavoq. Pisortaqarfik taamaattumik naliliivoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 13 imm. 1-imi aalajangersakkani isertuussinissamut tunngavissii-suni upalungaarsimanermut pilersaarutini ilisimalersitsinissamut akuersineq pissut-sinik ilaginnaanermik kinguneqassasoq.

Oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutit tamanut saqqummiunneqarnerisigut upalungaarsimanermut pilersaarutinik aalajangersimasumik ilisimasaqarnerup atornerlunneqarsinnaanera imaluunniit imatut akornusiisinnaanera, pisumi ilungersunartumi aarlerinarsinnaasoq pisortaqaqfimmitt taamaattut avaqqunneqarsinnaanngilaq, taamaalillunilu oliakoortoqassatillugu avatangiisitigut ajoqusiisinnaanerat annertusillugit.

Sinerissap avataani sanaartukkat aamma umiarsuit unnuisarfii eqqaanni isumannaallisaanermut killeqarfiliussat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 26. august 2010-meersoq Greenpeacemitt arlaleriarluni unioqqutinneqartarpoq aamma nunat tamalaat imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaannut akerliusarluni. Greenpeace arlaleriarluni qilleriveqarfimmitt unioqqutitsilluni isertarsimavoq, tamatumalu malitsigisaanik isumannaallisaanermut avatangiisinullu aarlerinartuq annertusitittarlugu. Taamatut iliuuseqarnermi isumannaallisaanerit innarlerneqartarput, taakku isumannaallisaanikkut peqqinnissamullu sulisut illersorneqarnissaannik kiisalu immami avatangiisit mingutsinneqarnissaannut illersuinissamik siunertaqarlutik misissuilluni qillerinermut atatillugu pilersinneqarnikuullutik. Greenpeacep iliuuseqarnerata kingunerisarpaa qillerinernik unitsitsisariaqarneq pisinnaatitaaffimmik piginnittumut aningaasaqarnikkut annertooujussuarnik annaasaqarnermik kinguneqartumik. Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq taamatut qillerivimmik ullormut unnuamullu attartornermut ullormut 15 mio. kr.-it missaannik akeqarmat. Iliuuseqarnerit ajutoornermik kinguneqarsimagaluarpata tamanna immami avatangiisinut annertuumik annaasaqarnermut ulorianartorsiorititsinermillu kinguneqarsinnaanera pisortaqaqfimmitt aamma isiginiarneqarmat.

Ilisimalersitaanissaq pillugu qinnuteqaatip itigartitsissutigineqarneranut siunertaq tassaasimavoq qilleriveqarfii isumannaatsuunerisa aamma nunavimmi immap iluaniittumi akuerisaasumik misissuinerit illersorneqarnissaat, aamma akuerisaasumik misissuinerit akornusiisumik aamma imaani avatangiisinut inunnullu ulorianartorsiorititsisumik unioqqutitsilluni pinerluttuliornikkullu akerliussutsimik takutitsinerit pinngitsoortinniarnissaat. Taamaalilluni oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutini immikkuualuttunut ilisimalersitaanissaq naammagittaalliuuteqartup itigartitaaneratigut annertuumik eqqissiviilliortitsinissaq pinerluttuliornerillu pitsaaliornissaannut pisariaqartumik suliniartoqarpoq aamma piviusorsioritumik eqqarsaatiginnittoqarluni. Pisortaqaqfik taamaalilluni inuiaqatigiinni namminersortunilu soqutigisat annertuut illersorneqartariaqartullu tunngavigalugit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 13 imm. 1-imut innersuussilluni naammagittaalliuuteqartup ilisimalersitaanissamut pisinnaatitaaffeqarneranik itigartinneqarnera eqqarsarnartoqanngitsoq aamma naleqquttusoq.

Oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutit imarisaanut tunngatillugu pineqartumi illersuinissamut pisariaqartitsinerup pisortaqaqfimmitt nalilersornerani oliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarutit atornerqarnera aatsaat immikkut pisuni upalungaarsimanermut pilersaarutit atorsinnaaffiini taamaallaat pisinnaaneri naliliinermit aalajangersimasumi matumani taamaattumik ilaatinneqarpoq.

Naammagittaalliuutit pillugit peqataasunik tusarniaaneq

Pisortaqarfiup aalajangiinissaa sioqqullugu paasissutissat qulaani allanneqartut pillugit Greenpeace Norden peqataasutut tusarniaaffigineqarsimanersoq pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata pisortaqarfik nassuiaateqaqquaa. Aamma Greenpeace Norden peqataasutut tusarniaaffigineqarsimangippat tamatumunnga pissutaasut pillugit nassuiaasoaqarnissaa Inatsisartut Ombudsmandiata qinnutigalugu.

Pisortaqarfiup oqaaseqaatai

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oqaatigissavaa suleqatigiiffiup unioq- qutitsilluni qilleriviit isumannaallisaaneranut sammisumik suliniuteqarneranut tunngasunik paasissutissanik tamanik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ti- gummisaqarnera Greenpeace Nordenip tamakkiisumik ilisimasaqarnissaa naatsor- suutigisariaqarpoq paasissutissallu taakku naammagittaalliuuteqartup ilisimalersi- taanissaq pillugu qinnuteqaataanut itigartitsinissamik nalunaaruteqarnissaq pillugu pisortaqarfiup aalajangiiniarneranut ilaatinneqartut.

Qulaani taaneqartutut missiliuilluni naliliinerni taakkunani pisortaqarfiup avatangii- sinik illersuiniarlutik suleqatigiiffiit allallu unioqutitsillutik akerliussutsimik takutit- sinerini aarlerinartuusinnaasut ilaatigut sillimaffigivai. Misissuilluni ingerlataqarner- mut Greenpeacep unioqutitsilluni akerliussutsimik takutitsineri nalilersuiner- mut tunngaviit ilaannaattut atorneqarsimapput.

Unioqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit tamaasa nalinginnaasumik sillimaffi- gineqarnissaat pisortaqarfimmit pingaartinneqarsimavoq, taakku Greenpeacep, avatangiisinik illersuiniaqatigiinnit allanit imaluunniit allanit ingerlanneqarnersut apeqqutaatinnagu.

Sulianik ilisimalersitaanissamut itigartitsiner- mut tunngatillugu pisortaqarfiup aala- jangiinera aamma nalinginnaasumik unioq- qutitsilluni akerliussutsimik takutitsiniar- tunut taamatut ingerlataqarniarsinnaasunut tamanut sammitinneqarpoq, Green- peacep unioqutitsilluni akerliussutsimik takutitsisinnaaner- mut taamaallaat sam- mitinneqarnani.

Taakku saniatigut pisortaqarfik naliliivoq, paasissutissat qulaani taaneqartut pissu- saat naapertorlugu – tassunga ilanngullugu paasissutissat nalinginnaasuuneri saqqu- misuunerilu – aamma suliap qanoq ittuunera – tassunga ilanngullugu inatsisinut naa- pertuuttumik pingaaruteqartunillu misissuilluni ingerlatanut erseqqissumik unioq- qutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit pitsaaliornissaat sillimaffigineri - tunnga- viit pigineqartut tunngavigalugit suliame aalajangiinissaq aarlerinaateqanngitsutut isigineqartariaqartoq. Taamaattumik pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarine- qartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 2 malillugu Greenpeace tamanna pissuti- galugu peqataasutut tusarniaaffigineqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqanngilaq.

Kiisalu pisortaqarfik naliliilluni Greenpeacep unioqutitsisumik akerliussutsimik ta- kutitsisarneranut tunngatillugu pisortaqarfiup paasissutissanik aalajangersimasunik peqarnera Greenpeacep ilisimaneqarluartoq.

Pisortaqarfiup naliliinera malillugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 malillugu Greenpeace taamaalilluni peqataasutut tusarniaaffigineqarnissaminut pisinnaatitaannigilaq.

Ataani taaneqartutut Greenpeace isumaqarpoq sulianik ilisimalersitaanissamut itigartitsinermut tunngatillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangiinera, oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarummik paasisimasaqalerunik, oliakoornierup akiornissaanut Greenpeace akornusersuiniarnissaanut aarlerinermik tunngaveqartoq. Tamanna eqqunngilaq. Ataani allassimasutut Ove Karl Berthelsenip Naja Nathanielsenimut akissutaanit takuneqarsinnaavoq oliakoornierup akiornissaanut Greenpeacep akornusiiniarsinnaaneranut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik annilaangassuteqarsimanngitsoq. Qulaani aatsaannguaq taaneqartutut unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit tamaasa nalinginnaasumik sillimaffigineqarnissaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit pingaartinneqarsimavoq, taakku Greenpeacep, avatangiisinik illersuiniatigiinnit allanit imaluunniit allanit ingerlanneqarnersut apeqqutaatinnagu. Taamaattoqarsinnaaneranik nalilersuineq 2010-mi aamma 2011-mi Kalaallit Nunaanni unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerpassuit pissutigalugit tunngavissaqarluartutut isikkoqarpoq.

Oliakoornissamut upalungaarsinanermut pilersaarummik ilisimasaqalerunik, oliakoornermik akiuiniarnermut Greenpeacep akornusersuiniassasoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit tunngavigineqanngimmat tamanna pillugu peqataasutut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik taamaattumik tusarniaani-kunngilaq.

Aammattaqq ilisimatitsissutigineqassaaq suliame Nunaanut allanut ministeriaqarfik aalajangiiffigisaani tunngaviit taakku aamma paasisutissat taakku ilaatinneqarmata, tassani Greenpeace Norden Greenpeacep umiarsuaa "Arctic Sunrise" atorlugu kalaallit nunaata imartaani ilisimasassarsiorluni angalanissaq pillugu qinnuteqaataa itigartinneqarmat makku tunngavilersuutigalugit:

"Referring to the attached request of 29 June 2011 from Greenpeace concerning a research cruise with the Dutch research vessel "M/Y Arctic Sunrise" in Greenlandic waters during the period 21 July – 30 August 2011, the Ministry of Foreign Affairs hereby informs the Royal Netherlands Embassy that the Danish and Greenlandic authorities cannot grant permission to carry out the proposed research cruise within 3 nautical miles from Greenland's baselines or inside Greenland's Exclusive Economic Zone.

The decision is based on the following considerations:

In the past months a number of incidents involving Greenpeace have taken place in Greenlandic waters. Some of these incidents have led to criminal charges and convictions of individuals onboard Greenpeace vessels for violation of Greenlandic legislation. The "M/Y Arctic Sunrise" has been used by Greenpeace in connection with some of these incidents.

In connection with the Kingdom of Denmark's considerations of Greenpeace's application, Greenland has noted that by its recent actions Greenpeace has demonstrated an evident lack of will to comply with international law and regulations and rules in force in Greenlandic waters.

On this basis the Kingdom of Denmark has reasons to suspect, that the proposed cruise to be carried out by Greenpeace in "M/Y Arctic Sunrise" will not be carried out in strict accordance with the provisions in the United Nations Convention of the Law of the Sea, in particular those provisions presupposing that marine scientific research shall be conducted exclusively for peaceful purpose (art. 240 (a) and art. 246,3) and that marine scientific research activities shall not unjustifiably interfere with activities undertaken by coastal States in the exercise of their sovereign rights and jurisdiction provided for in the Convention (Art. 246,8)".

Taamaalilluni Nunanut allanut ministeriaqarfiup naliliinera tassaavoq ilisimasassarsiorluni angalanissaq pillugu Greenpeacep qinnuteqaataa itigartinneqassasoq, Kalaallit Nunaata imartaaniinnissamut Greenpeacep siunertaa suliniaqatigiiffiup tamanut ammasumik ilisimatitsissutigisaanit allaanerusoq pasitsaatigineqarsinnaammat.

Ilanngussaq 10:

Københavniimi Hollandimiut aallartitaqarfianut Nunanut allanut ministeriaqarfiup ilisimatitsissutaa 19. juli 2011-meersoq.

Ilisimalersitaanissaq pillugu Greenpeacep qinnuteqaataanut mailikkut 26. august 2010-mi nassiunneqartumut tunngatillugu.

Ilisimalersitaanissaq pillugu naammagittaalliuuteqartup qinnuteqaataanut mailikkut 26. august 2010-mi nassiunneqartumut aalajangiineq manna mailikkut 14. september 2010-meersukkut pisortaqarfimmit nalunaarutigineqarpoq:

"Sumiiffinni T8-mi aamma Alphami Siggummi Cairn Energyp misileraalluni qillerneraniit marulluk aamma qilleringeq pillugu nalunaarusiani ilisimalersitaanissaq pillugu qinnuteqaatinnut innersuussilluta nalunaarutigissavara qinnuteqaat akuerineqarsinnaanngimmat, tassa ikummatissanik nunap iluaneersuni, avataani, misissuinnissamut iluaquteqarnissamullu akuersissummi nalunaarutigineqartumi ingerlatanut atatillugu nalunaarsukkat nalunaarusiallu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut nassiunneqartut piffissami erseqqinnerusumik aalajangersarneqarsimasumi isertuussinissaq pillugu akuersissummi aalajangersakkamut ilaammata.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangiinera ingerlatsivinni oqartussanut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq."

Pisortaqarfiup oqaaseqaatai

Pisortaqarfiup aallarniutigalugu allagaatit nalunaarsukkallu ilisimalersitsinissaq pillugu qinnuteqaammut ilaatinneqartut qanoq ittuunerisa allaaserinerannut oqaaseqaa-

teqalaassaaq. Ilisimalersitaanissaq pillugu qinnuteqaammi allagaatitut taaneqarput qillerinermiit marulluk aamma qillerineq pillugit nalunaarusiatut kiisalu wirerit pillugit nalunaarusiat aamma MWD aamma LWD pillugit nalunaarusiat.

Qilleriffimmi uuttuinerit putoq pillugu aamma qaleriinnerit qilleriffigineqartut pillugit paasissutissat pissarsiariniarlugit atorneqartarput. Nunap sananeqaataasa akoqarnermikkut pissusimikkullu piginnaasaat taakkulu ikerini imerpalasunut tunngasuupput. Paasissutissat pissarsiarineqarsimasut nalunaarsukkanut allanut attuumassuteqarnerinut taakkulu misissornerinut paasissutissat aamma atorneqartarput.

Ullumikkut uuttuinerit taakku arlallit qillerinerup ingerlanerata nalaani isumagineqartarnerat nalinginnaasumik atugaalersimavoq. Uuttuinerit taakku taaneqartarput MWD (Weasurements While Drilling) aamma LWD (Logging While Drilling) taakkunaniillutillu ilaatigut naqitsinerit, kissassutsit, qillerinermi putup sammivia, qinngornerit gammat allanngorneri, nipit sukkassusii, akiuussinnaassutsit il.il. Aammattaaq qillerilluni ingerlatsinerup naammassereernerata kingorna putumi uuttuinerinik misiligutissanillu tigusinerinik arlalinnik ingerlatsisoqartarpoq. Nalunaarsukkanik katersinerit taamatut ittut wireline nalunaarsukkatut taaneqartarput.

Misissuilluni qillerinermi nassaaraanni periarfissat taakkulu tunisassiarinerini naliisa nalilersornissaat pisariaqarpoq. Taakkununga periuseq tassaavoq drill stem test. Misissuinerinermi tassani qilleriviup nakkutigineqartumik kuutsinneratigut hydrokarbonatit aaneqartarput. Taamaallilluni peqarfiup qanoq ittuunera pillugu paasissutissat pissarsiarineqartarput hydrokarbonatinillu misissugassanik tigusisoqartarluni. Taamatut ittunik ingerlatsisoqarnikuunngilaq.

Qillerinerup nalaani nunap sananeqaatai qilleriffigineqartunit ujaqqat allaaserineqartarput, peqatigisaanillu hydrokarbonateqanerani takussutissaqarnerisooq nakkutigineqartarluni. Sulineq tamanna taaneqartarpoq mudlogging. Tamatuma saniatigut qilleriffimmi uuttuineriniit nunap sananeqaataanit nalunaarsukkat arlallit katersorneqartarput, taakku borehulslogsinik taaneqartarput.

Nalunaarsukkat qulaani taaneqartut tassaapput qillerineriniit toqqaannartumik inernerit qillerinikkullu paasissutissat pissarsiarerusutanut ilaallutik. Nalunaarsukkat taakku Cairn Energy Plc-ip ingerlataani qillerinermi pingaarnersanut ilaapput qillerinermilu annertuumik aningaasaliiffiusumi inernerullutik. Taakkunaniipput nunap sananeqaataa, oliaqarsinnaanera aamma gasseqarsinnaanera, qillerivik aamma ingerlatsinerinermi pissutsit pillugit paasissutissat sukumiisut taamaattumillu niuernerimut tunngatillugu annertoorujussuarmik naleqarlutik, Kalaallit Nunaata nunataani qillerinermi aningaasaliissutinit toqqaannartumik iluanaarutaallutik 2010-mi aamma 2011-mi 6 mia. kr.-inik annertussuseqartut. Nalunaarsukkat nalunaarusiallu taaneqartut uuliasiortarnerup iluani tamarmi niuernikkut paasissutissatut annertuumik isertuunneqartussatut isigineqarput.

Taamaallilluni naatsorsuutigisariaqarpoq Kalaallit Nunaanni misissuinerinermi siunissami soqutiginninneq ilungersunartumik sanngiillisinneqartussaassaaq nalunaarusiani taakkunani ilisimalersitaanissaq anguneqarsinnaappat. Namminersorlutik Oqartus-

sat taamaalillutik paasissutissanik niuernermi isertuunneqartussanik illersuisinnaasutut oqartussatut tatiginartutut inissisimajunnaassapput.

Pisinnaatitaaffimmik piginnittup namminersortutut aningaasaqarnikkut soqutigisaa-nik eqqarsaatiginninnerup taamaattumik kinguneraa pissutsinut taakkununga tunngatillugu paasissutissat akuersissummut ilusiliami isertuussinissaq pillugu aalajagersakkanik aalajangersaanikkut aatsitassat pillugit inatsit malillugu nipangiussisus-saatitaanermut ilaallutik.

Inatsisartut suleriaasianni § 37 malillugu Inatsisartunut ilaasortap Naja Nathanielsenip apeqqutaanik Naalackersuisunut ilaasortap Ove Karl Berthelsenip akissutaani qillerinermiit marulluk aamma qillerineq pillugit nalunaarusiani kiisalu wirerit pillugit nalunaarusiani aamma MWD aamma LWD pillugit nalunaarusiani ilisimalersitaanis-saq pillugu Greenpeace Nordenip qinnuteqaataa pillugu suliami aalajangiinermi ilaasut isumaliutersuutit tunngavilersuutillu pillugit paasissutissat ilanngunneqarput:

”5. Naalackersuisunut apeqqut:

”Greenpeace-p siunnersuutigisaatut siorna ”drilling log” (qillerinermut allattugaatit) aammalu ”mud log” (marullummik atuineq pillugu allattugaatit) suliarineqartut avammut saqqummiunneqannginneri sunik tunngaveqarpa?”

Akissuteqaat:

Qillerinernik suliaqarnerup nalaani paasissutissat arlaqartut tamanit pissarsiarineqarsinnaasussatut naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut, kisiannili niuernikkut anner-tuumik isertuunneqartussanut ilaasut katersorneqartarput. Qillerinerit nalaanni nunap sannaaneersut qillerlugit piikkat/cuttings akimorlugit qillerneqartut nassuiar-neqarput. Suliaqarneq taanna taaneqartarpoq mudlogging. Tamatuma saniatigut nunap qanoq sananeqaateqarneranit nalunaarsuutit qillerlugu putuliami uuttortar-neqartut arlallit katersorneqartarput, taakku taaneqartarput borehulslogs (qiller-lugu putuliamut pissarsiarineqartunut allattukkat). Paasissutissat taakkua marluk qillerinerni pingaarnertut ilaapput aammalu qillerinermik suliaqarnermi Cairn Energy Plc.-ip ingerlataani annertoorujussuarmik aningaasaliinertaqartarlutik. Taakkua imarisaat puilasuliani qillerneqartuni oliaqarsinnaanera gasseqarsinnaane-ralu pillugit paasissutissanik sukumiisunik pissarsivigineqartarput, taamaattumillu niuernikkut annertoorujussuarmik naleqarlutik, Kalaallit Nunaanni nunap iluani aningaasaliinerup toqqaannartumik iluanaaruteqarfionera 2,5 mia. koruuniulluni. Ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni nunap iluani misissuinermit aningaasalii-nissaat naatsorsuutiginiaraanni, nunap sannaanit aamma nunap qanoq sananeqaa-teqarneranik paasissutissat isertuunnerisigut, aningaasaliinerit taakkua illersor-tariaqarput. Isertuussinerup annertussusia apeqqutip tulliaata akissuteqarfiginerani nassuiarneqarpoq.

Nalunaarsuutininik matuma siuliani taaneqartutut suussusiinik Greenpeacep pissar-serusunnera taamaattumik qillerinernik suliaqarnernut taamaattunut taakkualu inernerinut aningaasaliinernik paasisimasaqannginnertut paasisariaqarpoq.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Qillerinermi marulluup 2010-mi suliaqarnermi atorneqartup imarisaa pillugit paasisutissat 2010-mi qillerinernik akuersissutaasuni § 15 naapertorlugu akuersissutitunut allakkiami tamanut saqqummiunneqartumi takuneqarsinnaavoq, takuuk:

<http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Råstofdirektoratet/Afdelingen%20for%20tilsyn%20og%20teknik/~media/5634CC86497B44B8A2E836D3FAA3FD88.ashx>

Naammagittaalliuuteqartup allagaani qupperneq 5-imi immikkoortumi siullermi uku takuneqarsinnaapput:

“Aatsitassat pillugit inatsimmi allassimavoq ”Nalunaarusiorneq kiisalu tamatumunga atatillugu isertuussinissaq pillugit piumasaqaatit akuersissutini aalajangersarneqassasut.” Akuersissutini 2011-meersuni tamanut saqqummiunneqarsimasut misissorneranni imatut paasinarpoq akuersissutini isertuussinissaq pillugu aalajangersakkanik ilanngussisoqarsimanngitsaq.”

Qulaani taaneqartumi Inatsisartunut ilaasortamut Naja Nathanielsenimut Naalakkersuisunut ilaasortap Ove Karl Berthelsenip akissutaani pineqartumi aatsitassanut inatsit malillugu nalunaarutigineqartumi akuersissut malillugu ingerlatsisimaneq pillugu nalunaarusiap isertuunneqarnissaa pillugu naammagittaalliuuteqartumiit ajornartorsiut qaqqinneqartoq imatut suliarineqarpoq.

“6. Naalakkersuisunut apeqqut:

“Cairnip nalunaarusiaat tamarmik ukiuni tallimani tigummigallarneqarnissaannik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Cairnillu akornanni isumaqatigiisusiortoqarsimasooq ilumoorpa? Taamaappat sooq taamaaliortoqarsimava? Akuersissutinik taamaattunik tunisinermi tamanna nalinginnaasua? Aamma nalunaarusiat avammut saqqummiunneqarsinnaanngitsut sorliit maannamut tiguneqarsimappat?

Akissuteqaat:

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 84-imi, akuersissummut tunngatillugu pissutsini tamaginni atugassarititaasussani nalinginnaasuni aamma akuersissummut ilusiliami atugassarititaasussanik nalinginnaasunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut tunngavissinneqarput. Aammattaaq § 86 imm. 4-mi allassimavoq nalunaarutiginnittarneq kiisalu tassunga atatillugu isertuussisarneq pillugu atugassarititaasut akuersissutini aalajangersarneqartassasut. Nalunaarsuutitunut aammalu nalunaarutiginnittarnermut tunngatillugu akuersissummut ilusiliami atuuttumi ukiuni tallimani isertuussinissamut piffissaliussa q Naalakkersuisut aalajangersarpaat. Aalajangersakkami ukiuni tallimani isertuussisarnissaq pillugu aalajangersagaq, akuersissummut ilusiliami siusinnerusukkat atuuttumi aalajangersagaasoq aammalu naalagaaffimmit aamma Namminersorlutik Oqartussanit akuersisaasoq allannguuteqartinnagu ingerlateqqinneqarpoq. Taamaalilluni isertuussisar-

nissaq pillugu isumaqatigiissut tassani pineqanngilaq, kisiannili akuersissummut ilusiliaq Naalakkersuisunit akuerineqartoq malillugu atugassarititaasuulluni.

Akuersissummut ilusiliaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nittarta-gaani www.bmp.gl tamanut saqqummiunneqareerpoq aammalu § 20-imi aalaja-ngersagaq isertuussisarnermut tunngasoq imatut oqaasertaqarpoq:

”§ 20. Isertuussineq

2001. Nalunaarsuutit tamarmik aamma nalunaaruteqarnerit sulluunniit immik-koortoq 1801-1802 naapertorlugit nassiunneqartut, AIP-mit piffissamit nalunaarute-qarnerup AIP-imit tiguneqarsimasussaagaluarneranit ukiuni tallimani isertuussatut suliarineqassapput. Taamaattorli piffissaq isertuussiviusoq atorunnaassaaq:

- a. Utertitsinermi sumiiffinnut immikkoortoq 202 aamma 203 naapertorlugit uter-titsinneqarsimasunut.
- b. Misissuinissamut akuersissutip atorunnaarnerani, sumiiffinnut Qalluinissamut akuersissummi pineqartunut ilaanngitsunut.
- c. Akuersissutip atorunnaarnerani Qalluinissanut akuersissummut.

2002. Immikkoortoq 2001 apeqqutaatinnagu AIP pisinnaatitaaffeqarpoq:

- a. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup najoqqutassat nassiussimasai tunngavigalu-git akuersissummi suliat sumiiffillu akuersissuteqarfiusoq pillugit ataatsimut isi-galugu paasissutissat pisinnaatitsissummik pigisaqartumit pissarsiarineqarsima-sut pillugit oqaaseqaateqarsinnaalluni;
- b. Avatangiisitigut, peqqinnissakkut, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni, teknik-kikkut, imaatigut angallassinikkut, silasiornikkut, sersmersualerinnikkullu paasis-sutissanut tunngasut killilersorneqanngitsumik piunasaqaatitaqanngitsumillu atorsinnaallugit tamanut saqqummiussinnaavai, ilanngullugit immap naqqani nunap assingi, AIP-ip naliliinera malillugu inuiaqatigiinni tamanut soqutiginaate-qarpata, tamatumani najoqqutassat kisermaassinermit tunngasuunngippata;
- c. Atortut ujarassiornermut nunallu sananeqaataanut ataatsimut isigalugit pissut-sit pillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit pissarsiarineqarsimasat atornis-saat tamanullu saqqummiunnissaat, ilanngullugu ataatsimut isigalugu nassuiaa-nerit.

Immikkoortoq 2002-b c-lu naapertorlugit tamanut saqqummiussinnginnermi pisinnaatitsissummik pigisaqartoq tamanna pillugu AIP-p ilisimatissavaa. Pisin-naatitsissummik pigisaqartup akuersissummut tassunga ilanngussat 1-5-p imari-saasa tamanut saqqummiutinnginnerini AIP ilisimatissavaa.”

Ingerlatseqatigiiffiit nalunaarsuutai aammalu taakkunannga katersinermut aningaasaliineri niuernermut tunngatillugu isertuunneqartut illersorniarlugit isertuussinnaaneq pisariaqarpoq (takuuk apeqqummut 5-imut akissuteqaat). Matuma siuliani taaneqartut Kalaallit Nunaanni kisermaassisussaataaiffeqarluni ikummatissanik misissuinissamut qalluinissamullu akuersissutini tunniunneqartuni tamani allasimasarput. Taamatut annertussusilinnik matumani pineqartunik nunanit allaneersut aningaasaliinissamik kajumilernissaat kissaatigigaanni nalinginnaalluinnarluni, tassami Namminersorlutik Oqartussat oqartussaasutut tatiginartutut, piffissami isertuussiviusussami matuma siuliani taaneqartumi niuernermut tunngatillugu isertuussinermik illersuisinnaasutut saqqummersinnaanngippata, milliardikkaanik aningaasaliisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanaviangilaq.”

Akuersissummut ilusiliaq taamanikkut Kalaallit Nunaanni aatsitassanut atortussianit pisunut tunngatillugu ataatsimut siunnersuisoqatigiinnit inassuteqartoqarneratigut Naalakkersuisunit aamma qallunaat naalakkersuisuinit akuerineqarsimavoq.

Ilanngussaq 11:

Akuersissummut ilusiliaq

Pisortaqarfik ingerlaqqilluni imatut oqaaseqaateqassaaq:

Aatsitassat pillugu inatsimmi § 86, imm. 4, oqaaseqatigiit aappaat malillugu nalunaarusiortarnermik piumasaqaatit kiisalu tamatumunnga atatillugu isertuussisarnissaq akuersissutini aalajangersarneqartarput. Piffissaq nalinginnaasumik isertuussiffiususaaq tassaavoq nalunaarusiornerup Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut nassiunneqarnerisa imaluunniit akuersissutit atorunnaarsinnerini ukiut tallimat. Pisumi matumani piffissaq isertuussiffiusoq aamma piffissami nassiussiffiusumiit ukiut tallimaapput.

Pisortaqarfiup malugeqqussavaa nalunaarusiorneq tamarmi aalajangersagaq atuuttoq aqqutigalugu isertuussaasussaammat, taamaattumik pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27 malillugu nalunaarusiat tusarliussisussaataaanginnermut ilaatinneqarput taamaalillutillu paasissutissat piviusut eqqarsaatigalugit allat ilisimalersitaalernissaannut ilaatinneqarsinnaanatik, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 14 aamma § 4, imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat.

Aammattaq malugeqquneqarpoq nalunaarusiani ilaasut paasissutissat ilai aamma ukiuni tallimani isertuussiffissatut aalajangiussap qaangiunnerata kingorna suli periutsit assigisaallu pillugit paasissutissanik imaqarsinnaammat aalajangersimasumik naliliisoqarneratigut ilisimalersitaanissamut suli ilaatinneqartussaanngitsunik.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 14 malillugu allagaatit pineqartut paasissutissanik paasissutissiusussaataaaneq pillugu immikkut aalajangersakkat malillugit paasissutissanik nipangiussisussaataaaneqartumut imaqarpata kikkut tamarmik ilisimalersitaalersinnaanerat atuutinngitsoq.

Immikkut nipangiussisussaataitanermut aalajangersakkat tassaapput aalajangersak-
kat immikkut inatsimmi ilanngunneqarsimasut, immikkuullarissumillu eqqarsaatigi-
sassat aallaavigalugit pisunut erseqqinnerusumik taaneqartunut tunngatillugu nipa-
ngiussisussaataitanermik aalajangersaasut. Akuersissummut ilusiliami aalajangersa-
gaq aatsitassat pillugit inatsit malillugu aalajangersarneqarsimasoq taamatut immik-
kut nipangiussisussaataitanermut aalajangersagaavoq.

Immikkut nipangiussisussaataitanermut aalajangersakkap taassuma kingunerisaanik
pisinnaatitaaffimmik piginnittup nalunaarusiaani paasissutissat pineqartut ilisimaler-
sitaasinnaanermut ilaatinneqanngillat, annertunerusumillu tamanut saqqummius-
sisoqarnissaa pillugu tunngavik malillugu paasissutissat tunniunneqarnissaannut pi-
sortaqarfik pisusaanani.

Taamaalilluni qillerivimmi uuttuineranut nalunaarsukkanullu taakkununga ilisima-
lersitaanissaq pillugu naammagittaalliuuteqartup qinnuteqaataa pisortaqarfimmit
akuerineqarsimagaluarpat tamanna aatsitassat pillugit inatsimmut, akuersissummut
aamma nalinginnaasumik akuersissuteqarnermi suliarinnittussarsiuussinermilu ma-
leruagassanut kiisalu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pil-
lugu inatsisartut inatsisaannut akerliussaaq.

Ilisimatitsissutigineqassaarli qillerinerup ingerlanneqarneranut tunngatillugu avata-
ngiisit pillugit nalunaarsukkat ingerlaavartumik tamanut saqqummiunneqartarmata.

Ilisimalersitaanissaq pillugu Greenpeacep qinnuteqaataanut mailikkut 6. juli 2010- mi nassiunneqartumut tunngatillugu

Cairnip aamma Petronasimit qularnaveeqqusiisoqarnera pillugu ilisimalersitaanissaq
pillugu Greenpeacep qinnuteqaataa mailikkut 6. juni 2010-mi nassiunneqartumi pi-
sortaqarfiup mailikkut 1. juli 2010-meersukkut akissuteqarfigaa, taamaalilluni § 13
imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu ilaatinneqartut qularnaveeqqusiinerup imari-
saasa ilai naammagittaalliuuteqartumut ilisimalersitaassutaallutik.

Qularnaveeqqusiineranut ilusiliami oqaasertat pisortaqarfiup nittartagaani [www.
bmp.gl](http://www.bmp.gl)-mi nassaarineqarsinnaaneri erseqqissumik nalunaarutigineqarsimannginneri
pisortaqarfimmit isumaqatigineqarsinnaavoq.

Disko Vest immikkoortoq 2 pillugu Naalackersuisut suliarinnittussarsiuussinermi al-
lakkiaannit takuneqarsinnaavoq ikummatissanut nunap iluaneersunut misissuinissa-
mut iluaquteqarnissamullu akuersissutit suliarinnittussarsiuussinernut akuersissum-
mut ilusiliami akuersissuteqarnissamut piunasaqaatitigut nalunaarutigineqassasut.
Akuersissummut ilusiliaq – siusinnerusukkut akuersissutinut ilusiliat maannakkullu
akuersissutit assigalugit – isertuussinissaq pillugu piunasaqaatinik imaqarpoq.

Akuersissummut ilusiliaq allagaatit arlaliusut www.bmp.gl-mi tamanut saqqum-
miunneqarsimasut ilagaat, taakkulu tamarmiullutik Disko Vest immikkoortoq 2 pil-
lugu suliarinnittussarsiuussinermut, ikummatissanut nunap iluaneersunik kiser-
maassilluni misissuinissamut iluaquteqarnissamullu tunngaviusimallutik.

Ilanngussaq 12:

Qularnaveeqquusiinermut ilusiliaq

Disko Vest immikkoortoq 2 pillugu suliarinnittussarsiuussineq juni 2007-mi suliarinnittussarsiuussilluni allakkiakkt pivoq, taamanikkut Kalaallit Nunaanni aatsitassat atortussianit pisut pillugit inatsit nr. 335, 6. juni 1991-meersoq malillugu aamma taamanikkut Kalaallit Nunaanni aatsitassanut tunngatillugu ataatsimut siunnersuisoqatigiinnit sumoortumik inassuteqartoqarneratigut qallunaat naalakkersuisuisa aamma Nunatsinni Naalakkersuisut akornanni isumaqatigiissut malillugu Naalakkersuisunit nassiunneqartoq.

Suliarinnittussarsiuussinermi allakkiami ikummatissanik nunap iluaneersunik misissuinissamut iluaquteqarnissamullu kisermaassilluni akuersissuteqarnermut pisinnaatitaaffimmik piginnittup toqqarneqarnissaanut piunasaqaatit arlallit allatorneqarsimapput. Ikummatissanik nunap iluaneersunik misissuinissamut iluaquteqarnissamullu kisermaassilluni akuersissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaatit suliarineqarnerini ilaatigut aalajangiiniarnermi piunasaqaatit makku pingaartinneqarlutillu ilaatinneqarput:

(a) The applicant's technical capability, including:

- the applicant's previous experience in exploration for and exploitation of hydrocarbons, and
- the applicant's previous experience in exploration for and exploitation of hydrocarbons in similar areas (areas with similar conditions).

(b) The applicant's financial capability.

(c) The way in which the applicant intends to explore and begin exploitation of (bring into production) the area comprised by the application (any and all proposed licence area(s)), including:

- the applicant's systems and procedures in relation to Health, Safety and Environment (HSE), and
- the applicant's willingness and ability to explore thoroughly for hydrocarbons in the area comprised by the application (any and all proposed licence area(s)) as demonstrated by the quality and scope of the proposed work programme and attendant documentation.

Suliarinnittussarsiuussinermi allakkiami isertuussinissaq pillugu aalajangersakkat makku ilanngunneqarsimapput:

"9. Miscellaneous

Information regarding the applicant's business affairs will be treated confidentially by the authorities. However, BMP is entitled to pass such information, subject to the same duty of non disclosure, to other public authorities and BMP's consultants, as well as to communicate information of a general nature about the licences to the general public, e.g. in connection with official statements.

Applications will be accepted from groups of companies as well as from individual companies.

Applications will be assessed and licences will be granted on the basis of the information contained in the applications. BMP reserves the right to request supplementary information for use in assessing the applications. No applicant is entitled to receive information about other applications submitted or their contents.

Applications will be processed by BMP and will be presented to the Government of Greenland and the Danish Government who jointly will decide on the granting of licences.

The authorities may decide not to grant a license on the basis of any application received."

Ilanngussaq 13:

Suliarinnittussarsiuussinermi allakkiaq juni 2007-meersoq

Pisortaqarfiup oqaaseqaatai:

Ikummatissanik nunap iluaneersunik misissuinissamut iluaquteqarnissamullu kisermaassilluni akuersissuteqarnissaq pillugu suliarinnittussarsiuussineq unammisitsinikkut pisarpoq, inaarutaasumik toqqaaniarneq piumasaqaatit suliarinnittussarsiuussinermi aalajangersarneqarsimasut aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ingerlatseqatigiiffiillu neqerooruteqartut akornanni isumaqatigiinniarnikkut pisarluni.

Pisortaqarfik naliliisimavoq suliarinnittussarsiuussinermi tassani pisortat namminersortullu soqutigisaat annertuumik eqqarsaatigineqassasut, pisup immikkuullarissuunera malillugu isertuussinissaq pisariaqartinneqarluni. Qularnaveeqqusiinerup aningaasartaasa inaarutaasumik aalajangerneqarnerat isumaqatigiinniarnikkut pisarpoq. Pisortaqarfik taamaattumik naliliisimavoq qularnaveeqqusiineq pillugu paasissutissanik erseqqinnerusunik tunniussinissaq siunissami suliarinnittussarsiuussisarnissanut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiinniarnerni inissisimanissaat ajoqusissagaa. Paasissutissanik taamatut ittunik ilaatitsinnginnissaq namminersorlutik oqartussat unammilleqatigiinnermi soqutigisai eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqarsimavoq taamaattumillu matumani pissutsit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 imm. 1 atorneqartariaqarluni.

Aatsitassarsiornerit siuarsarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat inuiaqatigiinni pingaaruteqartumik soqutigisaqarput, tassanilu nunani tamalaani oliasiortut Kalaallit Nunaannut soqutiginninnissaat pisariaqarluni aamma Namminersorlutik Oqartussat ikummatissanik nunap iluaneersunik misissuinissamut iluaquteqarnissamullu kisermaassilluni akuersissuteqarnissaq pillugu suliarinnittussarsiuussinerani peqataallutik. Tassani pisariaqarpoq ikummatissanik nunap iluaneersunik misissuinissamut iluaquteqarnissamullu kisermaassilluni akuersissuteqarnissaq pillugu suliarinnittussarsiuussinerami namminersorlutik oqartussat aqqissuussisinnaanerit ingerlatsisinnanerallu niuernikkut paasisutissat tusagaanerlutsinneqannginnissaannut ingerlatseqatigiit qulakkeerunneqarlutik. Tamatuma kinguneraa ingerlatseqatigiiffiit qinnuteqartut namminersortutut aningaasaqarnikkut soqutigisaasa eqqarsaatigineqarnerat pissutigalugu paasisutissat pissutsinut taakkununga tunngasut isertuunneqartussaallutik, suliariumannittussarsiuussinerami allakkiami isertuussinissaq pillugu aalajangersakkami issuarneqartutut taamaalillunilu ilisimalersitaanissamut ilaatinneqarnatik.

Allagaatit, naammagittaalliuuteqartup ilisimalersitaanissamut itigartinneqartut, misissorneqarnissaanut Ombudsmandip qinnuteqarnera imatut akuerineqarpoq allakkiaq manna nassiuunneqarluni allagaatillu allakkiami ilanngunneqartumi allagaatit takuneqarsinnaasut allagaatillu allattorsimaffiat ilanngullugit.

AT8-mi aamma Alpha-1-mi aamma Alpha1-S1-mi qillerinernit nalunaarusiami atortunut tunngatillugu allagaatit 2010-mi pisinnaatitaaffimmi piginnittup misissuilluni qillerineranit paasisutissanik imaqarput. Tassani pineqarput paasisutissat mianernarluinnartut, nunavimmi immap iluaniittumi misissuinerami pisinnaatitaaffimmik piginnittup mia. koruuninik annertuumik aningaasaliineranit angusaasut. Paasisutissat taakku kalerriunneqarneri pisinnaatitaaffimmik piginnittup aningaasatigut annertuumik annaasaqarneranik kinguneqaannarani kisianni aamma ajortumik kinguneqartitsinerisigut inuiaqatigiinnut imaannaanngitsumik kinguneqarsinnaavoq, tamanna aatsitassarsiornerup ineriartortinnissaanut nunat allamiut aningaasaliisinnaasut siunissami kajungertilernissaannut Kalaallit Nunaata periarfissaanut sunnuteqarluni taamaalillunilu namminersorneq pillugu inatsimmi tunngaviusutut aallaavigineqartuni aningaasarsiornikkut imminut napatilernissamut.

Atortut taamaattumik isertuunneqartussaapput allanullu susassaqaanngitsunut tunniunneqartussaananik. Aammattaaq atortut assilineqaqqusaanngillat. Tassani aamma pineqarpoq elektroniskimik pappiliatigullu kopeerneqarneri, taakkunani pisortaqarfik kisimi allagaatit arllallit ataasiinnarmik peqarluni. Atortut ikuallannissamut isumannaarlugit parnaaqqasumilu toqqortaapput, taamaalillutillu susassaqaanngitsut tassunga iseqqusaananik."

Tusarniaanermut akissut nassitsissutitut allakkatigut imaattutigut nassiuunneqarpoq:

"Ombudsmandip 15. juni 2011-mi allagai innersuussutigalugit Greenpeace Nordenip naammagittaalliuutaa Ombudsmandimut allakkatigut 5. juni 2011-meersutigut nas-

siunneqartoq pillugu Aatsitassanut Ikummatissannullu Pisorta qarfiup oqaaseqaatai allakkatigut 1-imit 13-imut ilanngussartalitsigut ilanngullugit nassiunneqartutigit nassiunneqarput.

Allagaatit paasissutissiissutigineqarnissaat Greenpeace Nordenip itigartitsissutigineqarsimasut Ombudsmandimut misissugassanngortillugit tamatumunnga peqatigitillugu nassiunneqarput.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq Naalakkersuisunut ilaasortaq Ove Karl Berthelsen tusagassiortunik 15. august 2011-mi katersuutsitsisimammat, tassani lu nalunaarutigineqarluni Kalaallit Nunaanni oliamik aniasoorsinnaanermut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit tamanut saqqummiunneqassasut Naalakkersuisut aalajangerlut. Taamatut aalajangerneq manna tunngavigalugu pisimavoq, tassalu Udenrigsministereqarfik naliliisimammat Kalaallit Nunaanni oqartussaasut oliamik qilleriviit isumannaallisaavittut killeqarfiliussaani 5 km-tut ungasitsigisoq tikillu inatsisinik unioqquitsillutik iliuuseqartunut iliuuseqarfigninnissaat FN-ip imartanik inatsiseqartitsineq pillugu isumaqatigiissutaa tunngavigalugu ajornanngitsoq.

Oliamik aniasoorsinnaanermut upalungaarsimaneq pillugu pilersaarutit Namminer-sorlutik Oqartussat nittartagaani uani nassaarineqarsinnaapput:

<http://dk.nanop.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Råstofdirektoratet/Nyheder%20fra%20direktoratet/Nvhedraastof/2011/08/~~/media/981EC2BD18474A028F11DEF6A2O-B0D31.aspx> (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami allagaatit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmu utertillugit 18. august 2011-mi nassiuppakka.

Ilassutitut tusarniaaneq imaattoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmu 24. august 2011-mi nassiuppara:

“Suliami paasissutissat tusarniaanermullu akissut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmit 16. august 2011-mi tigusakka misissoreerpakka.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup suliaq pillugu ilassutaasumik nassuiaateqaqqunissaa pisariaqartoq.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik qinnuigaara suliami pisutsit uku pineqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu:

[Oliamik maqisoorsinnaanermut 2011-mi upalungaarsimaneq pillugu pilersaarusiap paasissutissiissutigiumaneqannginnera \(Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup aalajangiinera 15. april 2011-meersoq\)](#)

Malugaara oliamik maqisoorsinnaanermut upalungaarsimaneq pillugu pilersaarusiap ilaasa tamanut saqqummiunneqarnissaat Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisup 15. august 2011-mi toqqarsimagaa.

Suliniut taanna imatut paasivara pilersaarutit ilaasa 15. august 2011-mi tamanut saqqummiussinermi ilaatinneqanngitsut paasissutissiissutigineqarnissaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suli siunertarinngikkaa.

Isumaqaarpunga upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarusiap ilaata paasissutissiissutigineqannginnissaannik Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisup suna tunngavigalugu toqqaasimanera suli nalorninartortaqartoq.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik qinnuigaara paasissutissat makku suli paasissutissiissutigineqannginnissaanni isumaliutersuutit suut aalavigineqarsimanerat pillugu nassuiaateqaqqullugu:

(...)

Greenpeace Nordenip Cairnip Petronasillu qularnaveeqqusiinerat tunngavigalugu qinnuteqaataa 6. juli 2010-meersoq

Qinnuteqaatip taassuma akineqarsimannginnera Greenpeace Nordenip naammagittaalliutigaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaasimanermut akissummini qinnuteqaatip taassuma e-mailikkut 1. juli 2010-meersukut akineqarsimanera innersuussutigaa.

Aalajangiinerli tusarniaanermut akissummut ilanngullugu nassiunneqanngilaq. Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup akissutaata naqitanngorfinneqarnera uannut nassiateqquara.

Aalajangiinermut tunngavisoq eqqarsaatigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini aningaasat qularnaveeqqusiussat aalajangersarneqarnerat pillugu isumaqatigiinniarnerni Namminersorlutik Oqartussat inissisimanerat innersuussutigaa, aammalu ikummatissanik imerpalasunik ujarlarnissamik atuinnissamillu qinnuteqartut paasissutissanik niueqatigiinnermut tunngasunik tamanut saqqummiussisoqartannginnissaanik tatiginnissinnaasusaaanerat innersuussutigalugu.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik qinnuigaara isiginiagassat taakku neqerooruteqartitsinerup naareernerani isumaqatigiissuteqartoqareerneranilu qanoq annertutigisumik – taamaappallu isumaliutersuutit suut aallaavigalugit - atuutsinneqartarnerat pillugu ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu.

Ataatsimut

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut tusarniaaninni 15. juni 2011-meersumi malugeqqullugu oqaatigaara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup akissutaa Greenpeace Nordenimut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut saqqummiunneqarsinnaasoq.

Tamatuma matuma aallaaviusariaqarnera nassataraa, tassalu tusarniaanermut akissut ilanngussallu akissummi innersuussutigineqartut naammagittaalliortumut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut saqqummiunneqarsinnaanerat.

Aatsitassanullu Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ilanngussarpassuit tusarniaanermut akissummut ilanngullugit nassiuppai, taakkulu "isertuussassat"-tut naqissuserneqarsimallutik.

Taamaattumik tusarniaanermut akissutip ilanngussallu - qularnaveeqqusiineq pil-lugu paasissutissat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasissutissiisu-tigiumasimanngisai eqqaassanngikkaanni – Greenpeace Nordenimut suliami il-lua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut nassiunneqarnissaat paasisimaneraa nalornis-sutigaa.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akis-sutaata suliaq pillugu uanga oqaaseqaateqannginninni Greenpeace Nordenimut sulia-mi illua'tungiusup isumaanik tusarniaatigalugu saqqummiunnissaa naatsorsuutig-i-gakku Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik qinnuigaara tusarniaanermut akissummut ilanngussat Greenpeace Nordenimut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut nassiunneqarnissaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup qanoq annertutigisumik paasisimaneraa erseqqissaqqullugu.

Pissutsit allat

Allakkat ukua assilinerata Greenpeace Nordenimut nassiunneqannginnissaa toqqar-para, tassami paasissutissat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tamanut saqqummiunniarnagit toqqarsimasai pineqartumi iserfigigakkit, taamaattumillu naat-sorsuutigalugu taakku Greenpeace Nordenimut paasissutissiissutigineqannginnis-saat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup sulii aalajangiusimagaa.

Oqaatigaara Ombudsmandeqarfiup aqutsinikkut oqartussaasunik tusarniaaviginnit-tarneri paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarmata, taamaattumillu tusarniaaneq tamarmiusoq paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinngit-soortariaqarneriga isumaliutersuutigaa, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pil-lugu Inatsisartut inatsisaanni § 21, imm. 2 imaattunik imaqartoq:

“Ombudsmandip aalajangersinnaavaa tusarniaanermi allakkat, oqaaseqaataagallar-toq, nassuiaataagallartoq imaluunniit § 15 naapertorlugu suliniut Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigisassanngortitaa pillugu nalunaarusiaagallartoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aammalu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisar-tut inatsisaat tunngavigalugu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

aaatsaat ilaatinneqalissasoq inaarutaasumik oqaaseqaatip, inaarutaasumik nassuiaa-
tip imaluunniit inaarutaasumik nalunaarusiap oqartussaasumut pineqartumut ul-
lup nassiussiviusup aqaguani.”

Naliliivungali ilassutaasumik tusarniaanerp matuma tamarmiusup paasitinneqar-
sinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinngitsoorneqarnissaa pisariaqanngitsoq, tassami
Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup suliame allagaataani paasissutissat
Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup paasitinneqarsinnaatitaanermi pine-
qartunut ilaatinngitsoorneqarsinnaasutut isigeriigaaniittut kisiisa pisumi iserfigigak-
kit.

Taamaalilluni allakkani ukunani paasissutissanik tamanut saqqummiunneqartus-
saanngitsunik imaluunniit paasissutissiissutigineqartussaannngitsunik peqarnersoq
Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup nammineq nalilersussavaa.

Inaarutaasumik oqaaseqaatinni Greenpeace Norden Aatsitassanut Ikummatissanullu
Pisorta qarfiup paasissutissiissuteqarneranit annertunerusumik paasitinneqartaria-
qartoq inerniliukkukku tamanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmu-
t inassuteqaatinni takuneqarsinnaassaaq.

Greenpeace Norden allakkatigut allatigut assilinerat ilanngullugu nassiunneqartuk-
kut ilisimatippara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik ilassutaasumik
tusarniaavigigiga, tusarniaanerullu assilinerata Greenpeace Nordenimut nassiunne-
qannginneranut pissutaasoq pillugu ilisimatillugu.”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup 12. september 2011-mi
akivaanga.

Greenpeace Norden 27. september 2011-mi ilisimatippara Aatsitassanut
Ikummatissanullu Pisorta qarfiup tusarniaanermut akissutaa 12. septem-
ber 2011-meersoq tigugiga misissoreerigalu, naliliisungalu suliaq pillugu
tusarniaaqqinnissaq pisariaqarnaviannngitsoq.

Greenpeace Nordenip 3. oktober 2011-mi oqaatigaa tusarniaanermut
akissutip 12. september 2011-meersup suliame illua’ tungiusup isumaanik
tusarniaatitut nassiunneqarnissaa suliniaqatigiiffiup kissaatigigaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik 5. oktober 2011-mi imatut
allaffigaara:

“Greenpeace Nordenip e-mailikkut 3. oktober 2011-meersukku nalunaarutigaa Aatsi-
tassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup tusarniaanermut akissutaa pillugu suliame
illua’ tungiusup isumaanik tusarniaavigineqarnissani suliniaqatigiiffiup kissaatigigaa.

Tamanna tunngavigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaata 15. august 2011-meersup immaqalu tusarniaanermut akissummut ilanngussap 8-p Greenpeace Nordenimut nassiunnissaannut piareersimavunga, tamatumunngalu peqatigitillugu tusaatissatut tigullugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummut ilassummini 12. september 2011-meersumi oqaatigimmagu tusarniaanermut akissummut 15. august 2011-meersumut ilanngussat 1-imit 7-imut aamma 9 Greenpeace Nordenimut nassiunneqassanngitsut.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaata 12. september 2011-meersuq eqqarsaatigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara tusarniaanermut akissut tamarmiusoq Greenpeace Nordenimut saqqummiunneqarsinnaanersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

Akissutip tamarmiulluni Greenpeace Nordenimut saqqummiunneqarnissaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kissaatiginngippagu Pisortaqarfik qinnuigaara tusarniaanermut akissummini akissutip ilaasa Pisortaqarfiup Greenpeace Nordenimut ingerlateqqillugit nassiunneqarnissai kissaatiginngisai titarlugit piarlugit uannut nassuteqqullugu.

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara tusarniaanermut akissutip qallunaatuuinnaata Greenpeace Nordenimut saqqummiunneqarnissaa eqqarsaatigigiga.”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 12. oktober 2011-mi imatut akivaanga:

“Ombudsmandip allakkatigut 5. oktober 2011-meersutigut nalunaarutigaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaata 15. august 2011-meersuq aamma tusarniaanermut akissutaata 12. september 2011-meersuq Greenpeace Nordenimut nassiutilersaarini. Tusarniaanermut allakkatigut 12. september 2011-meersutigut akissut tamarmiusoq naammagittaalliortup isumaanik tusarniaatitut saqqummiunneqarsinnaanersoq Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu tusarusuppaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi oqaatigineqartut pissuseqataat pissutigalugit paasissutissat ilaasa paasissutissiissutigineqannginnissaat kissaatigaa, taamaattumillu akissutip naqitanngortinneqarnera akissutip ilai Greenpeace Nordenimut nassiunneqarnissaat kissaatigineqanngitsut titarlugit atuarneqarsinnaajunnaarsillugit Pisortaqarfiup nassiuppaa.

Tusarniaanermut akissummut 15. august 2011-meersumut ilanngussat 1-imit 7-imut aamma ilanngussaq 9 Ombudsmandip Greenpeace Nordenimut nassiunniangikkai Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aamma malugaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup akissutaa 12. september 2011-meersoq Pisortaqarfiup allagaasigut 12. oktober 2011-meersutigut tigusara imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Ombudsmandip allakkatigut ulloq 24. august 2011-meersutigut suliame annertunerusumik nassuaateqarnissaanik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik qinnuivigaa, tassunga ilanngullugu pingaartumik suliame pissutsinut arlalinnut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oqaaseqaateqarnissaa.

Pingaartumik 2011-mi oliakoorsinnaanermut sillimaniarnermut pilersaarummik paasititsinissamik itigartitsineq pillugu Ombudsmandi qinnuiginnippoq sillimaniarnermut pilersaarutip avammut saqqummiunneqareernerani paasissutissat aalajangersimasut (ataani allaaserineqartut) isumaliutersuutit suut tunngavigalugit avammut saqqummiunneqannginnerat nassuaiateqeqqullugu.

Nunat aqqi, illoqarfiit aqqi, sumiiffiit aqqi, suleqatit aqqi aamma suleqatinut attavigisallu pillugit ataatsimut paasissutissat

Ombudsmandi allakkani 24. august 2011-meersuni ilaatigut qinnuiginnippoq nunat aqqi, illoqarfiit aqqi, sumiiffiit aqqi, suleqatit aqqi aamma suleqatinut attavissat ilaat pillugit paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik itigartitsimaneranut pissutaasunik nassuaateqartoqassasoq. Aqqit taakku attaveqarfigisallu pillugit paasissutissat 2011-mi oliakoorsinnaanermut sillimaniarnermut pilersaarummi namminerme allasimapput, kisiannili pilersaarummi avammut saqqummiunneqarsimasortaani tamarmiunatik allasimallutik. Sumiiffiit ikittut aqqi attaveqarfigisallu pillugit paasissutissani pilersaarutip avammut saqqummiunneqarsimasortaani suli allaqqanerannut ataatsimut isigalugu pissutaavoq taakku oqaasertani kukkunikkut peerneqarsimannginnerat.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmu tusarniaanermi akissummi 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-mut sukumiisumik allaaserineqarput pissutsit mianerinninnerillu 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut itigartitsilluni nalunaaruteqarneq pillugu pisortaqarfiup aalajangiinerani isiginiarneqarsimasut pingaaruteqartullu.

Pisortaqarfik Ombudsmandip apeqqutigisaanut akissutitut ilisimatitsisinnaavoq pissutsit mianerisallu oqaatigineqartut ilaatigut isiginiarneqarsimasut aamma aqqit attaveqarfiillu pillugit paasissutissanik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut itigartitsinermik pisortaqarfiup aalajangiineranut pingaaruteqarsimasut, taakkulu aamma oliakoorsinnaanermut sillimaniarnermut pilersaarutip immikkoortuisa allat avammut saqqummiunneqarneranni avammut saqqummiunneqarsimanngillat.

Pisortaqarfik aqqit ataasiakkaat attaveqarfiillu pillugit paasissutissannik nalilersuivinneq tunngavigalugu isumaqarpoq taakku avammut saqqummiunneqarnerat imaluunniit sumiiffiit (tassunga ilanngullugit sumiiffiit uninngatitsiviit imaluunniit usilersorfiit, usingiarfiit usinillu nuutsiviit) assartuinerme ingerlaviit, suleqatit, attave-

qaqatigiinnermi atortut imaluunniit attaveqatigeriaatsit pissutsilluunniit allat oliakoorsinnaanermut sillimaniarnermut tassanilu sulianut pingaaruteqartut kikkuunerannik suunerannillu paasissutisseeriaannaasut.

Pisortaqarfik aammattaaq aqqit ataasiakkaat attaveqarfigisallu pillugit paasissutissat pillugit nalilersuivineq tunngavigalugu isumaqarpoq avammut saqqummiunneqarnera taamaalilluni aamma inatsisinik unioqqutitsilluni assersuilluni akerliuniartoqariataarsinnaanerani imaluunniit akuersissuteqartoqareernerata kingorna inatsisit malillugit akuersissuteqartut misissuinerannut inatsisinik unioqqutitsilluni ingerlatsinernik allanik kinguneqarsinnaasoq. Inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniarnerit ingerlatsinerillu taamaattut oliakoortoqarsinnaaneranut sillimaniarnerup tassanilu ingerlatarineqarsinnaasut ingerlatiinnarneqarnissaat piffissami sivikitsumi sivisuumiunniit pinngitsoortissinnaavaat, killilerlugit kinguarsarlugilluunniit. Taamaalilluni inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniarnerit ingerlatsinerillu aamma akuersissuteqartup unioqqutitsinani misissuinerana pinngitsoortissinnaavaat, killilerlugu, kinguarsarlugu akisunerulersilluguluunniit. Taassuma saniatigut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniarnerit ingerlatsinerillu qillerivinni isumannaallisaanermi, immami avatangiisinut inuillu isumannaallisaavigineqarnerannut navianartorsiortitsisinnaapput.

Pissutsinik arlalinnik nalilersuivineq tunngavigalugu pisortaqarfik isumaqarpoq inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniarnerit ingerlatsinerillu taamaattut akuersissuteqartunut, taakku ujarlernerannut imaluunniit oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut tunngatinneqartut ajutoortitseriaannaasut. Pissutsit tamakku pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi allaaserineqarput, pingaartumik qupperneri 4-miit 12-imut. Ilaatigut Greenpeace imaluunniit avatangiisinik illersuiniaqatigiit allat taamatut inatsisinik unioqqutitsillutik akerliuniariaannaapput ingerlataqariaannaallutilluunniit.

Pisortaqarfiup nalilersuineri ilaatigut pissutsinik ukuninnga tunngaveqarput:

1. Oliamik ujarlernernut iliuuseqarnissamut pilersaarusiortoqarneranut takussutissat siulliit pipput 2010-mi aasalernerani. Politiit Aasiannilu oqartussat takuaat inuit containerit oliakoornernik piiaaniarnermut atortunik imallit eqqaanni pasinapilutumik iliuuseqartut. Inuit taakku kalerrisaarneqaramik akiumanngillat erngiinnarlu qimagullutik.
2. Ulloq 31. august 2010 akerliuniartut Greenpeacemeersut sisamat qillerivimmut Ste-na Don-imut akuerineqaratik ikipput, qilleriviullu ataanut qajannaarlugit qilerlutik. Siunertaasoq tassaavoq misissuilluni qillerinerup pinngitsoortinneqarnissaa. Akerliuniartut taakku sisamat taassuma kingorna tigusarineqarput, unnerluutigineqarlutik kingornatigullu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 14, 26. august 2010-meersumik aamma pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 96, imm. 3, nr. 1-imik unioqqutitsisutut eqqartuussaallutik. Akerliuniartut taassuma kingorna Kalaallit Nunaannit anisitaapput.
3. 22. april 2011 akerliuniartut Greenpeacemeersut Tyrkiap imartaani qillerivimmut Leiv Eirikssonimut Kalaallit Nunaannut ingerlaartillugu ikipput. Greenpeacep er-

seqqisumik nalunaarutigaa tassani siunertaasoq Kalaallit Nunaanni oliamik ujarlernerup unitsinneqarnissaa.

4. 26. maj angallatit Greenpeacemeersut Esperanzap aamma Arctic Sunrise qillerivik Leiv Eiriksson akornusersorpaat. Tamanna pivoq angallat ingerlaartillugu qilleriviuq eqqaanut assiaqutanik puttalasunik igitsinikkut. Taamaalilluni angallatip qillerutit ingerlaarnissaata assersorneqarneratigut Greenpeace akornusersariarsaraa, tamannalu imarpiit pillugit FN-ip isumaqatigiissutaanik unioqutitsineruvoq. Greenpeace angallatinik qillerutininik Kalaallit Nunaat imartaani akornusersuina pillugu Söfartsstyrelsemut naammagittaalliummik tunniussisoqarpoq. Naammagittaalliuut qallunaat pisortaannit Hollandimi imarsiornermut oqartussaasunut ingerlateqqinneqarpoq.
5. 29. maj 2011 akerliuniat Greenpeacemeersut Leiv Erikssonimut akuerineqaratik ikippit, annanniut qillerutit sioraanut amoorlugu akerliuniartullu marluk tassunga inissillugit. 2. juni 2011 akerliuniat taakku marluk tigusaapput, unnerluutigineqarlutik kingusinnerusukkullu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 14, 26. august 2010-meersumik aamma pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 96, imm. 3, nr. 1-imik unioqutitsisutut eqqartuussaallutik. Akerliuniartut taassuma kingorna Kalaallit Nunaannit anisitaapput.
6. 4. juni 2011 akerliuniat Greenpeacemeersut amerlasuut qilleriviuq Leiv Eirikssonip eqqaani sillimanissamut killeqarfiup iluanut iserput. Akerliuniat 18-it qillerivimmut akuerineqaratik ikippit, tassanilu arlallit kranit initaannut iserput matulu parnaarlugu. Siunertaavoq misissuinerup unitsinneqarnissaa. Akerliuniat 18-it taakku ulloq taanna tigusaapput, Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 14, 26. august 2010-meersumik aamma pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 96, imm. 3, nr. 1-imik unioqutitsisutut unnerluutigineqarput. Akerliuniartut taassuma kingorna Kalaallit Nunaannit anisitaapput. Akerliuniarneq taanna oliakoorsinnaanermut sillimaniarnermut toqqaannartumik akornusersuineruvoq, tassa kraninik marlunnik tiguaaneq kinguneqarmat piffissami akerliuniarfiusumi oliakoortoqaraluarpat oliakoornernik piiiaanermut atortut inissisimasimangikkaluar-mata.
7. 18. juli 2011 akerliuniat Greenpeacemeersut suliffeqarfiup ingerlatsisup (Cairn Energy Ltd.-ip) Edinburghimi qitiusumik allaffeqarfianut akuerineqaratik iserput. Tamassuma kinguneraa internetsimut aqqutit matuneqartariaqarnerat, taamaalillunilu qitiusumik allaffimmi qillerinermi aqutsisunut aqutsisuniillu attaveqaqatigiinneq kipitinneqarluni. Tamassuma kinguneraa ajutoortoqarnerani qitiusumik aqutsisunut attaveqaqatip matuneqarnera, tamannalu oliakoortoqarpat iliuuseqarnissamut periarfissat kinguaattoortinneqarsimassagaluarput. Greenpeace akerliuniarnerata taamaalilluni kinguneraa oliakoornernik saliisinnaanerup annertuumik annikillisinneqarnera, taamaalillunilu akerliuniarnerup nalaani taamatut pisoqarsimagaluarpat oliakoortoqaraluarpat iliuuseqarnissamut periarfissat akornuserneqarlutik.

8. Greenpeacep akerliuniarneri avatangiisinillu illersuiniaqatigiit allat il.il. akerliuniarsinnaaneri siumut imatut eqqoriarneqarsinnaanngitsigaat, akerliuniarnerit qanoq iliurluni sumilu akuersissuteqartut ujarlernerannik imaluunniit oliakoorsinnaanermik sillimaniarnermut pilersaarummik sunniisinnaanerat pillugu qularnaatsumik nalilersuisoqarsinnaanani, taamaalillunilu oliakoorsinnaanernik salinissamut periarfissat aamma pillugit. Greenpeacep akerliuniarneri arlallit taamaalilluni suliffeqarfiup ingerlatsisup (Cairn Energy) politiiunniit siumut eqqoriarsinnaasimangilaat.
9. Taamatut nalorninartoqarnera pissutsillu allat qulaani taaneqartut kinguneraat sillimaniarnermut pilersaarutit avammut saqqummiunneqartut saniatigut suliamut attuumassuteqartunik paasititsinissaq pisariaqartutut isigineqarsimanani. Pisorta qarfik naliliivoq sillimaniarnermut pilersaarummi paasissutissanik allanik taaneqartunik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik akuersineq namminersortut pisortallu soqutigisaannut akerliussasoq, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2-mi aamma § 13, imm. 1, nr. 3, 5 aamma 6-imi malittarisassani illersuinissamut pisinnaatitsisoqartoq.
10. Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2 malillugu teknikkikkut aaqqiinerit imaluunniit suleriaatsit imaluunniit ingerlatsinermi niuerner milu pissutsinik assigisaannilluunniit paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaangillat, qinnuteqarnermik itigartitsineq inuit suliffeqarfiilluunniit pillugit paasissutissat tassunga attuumassuteqartut aningaasatigut anertuumik pingaaruteqarpata. Pisorta qarfik nalilersuereerluni isumaqarpoq aqqit attaveqarfigisallu pillugit paasissutissanik qulaani taaneqartunik paasititsinikkut avammut saqqummiunneqannginnissaat akuersissuteqartumut aningaasatigut anertuumik pingaaruteqartoq. Avammut saqqummiussineq akuersissuteqartup inatsisitigut akuerisaasumik ujarlerneranik pinngitsoortitsisunik, killiliisunik, kinguarsaasunik akitsorsaataasunilluunniit inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniar toqariataarsinnaaneranik oqaatigineqartutut kinguneqarsinnaavoq. Taassuma kingunerisaanik aningaasatigut ajutooriataarsinnaanerup pinngitsoortinneqarnissaa killissalerneqarnissaaluunniit akuersissuteqartumut annertuumik pingaaruteqarpoq. Taassuma saniatigut unioqqutitsilluni akerliuniarnerit qilleruteqarfinni isumannaallisaanermut, immami avatangiisinut inunnillu isumannaallisaanermut navianartorsiortitsinermik kinguneqarsinnaapput. Tassunga atatillugu ajoquseriataartoqarsinnaaneranik annaasaqariataartoqarsinnaaneranillu pinngitsoortitsineq killiliinerluunniit akuersissuteqartumut aningaasatigut annertuumik aamma pingaaruteqarpoq.
11. Ilaatigut inatsisinik unioqqutitsinissaq pinaveersimatinniarlugu mianerisassat pingaaruteqartut illersorneqarnissaat pisariaqarpat pisortat ingerlatsinerannik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 3 malillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarpoq. Pisorta qarfik nalilersuereerluni isumaqarpoq aqqit attaveqarfiillu pillugit paasissutissat qulaani taaneqartut isertuunneqarnissaat pisariaqartoq, mianerisassat pingaaruteqartut illersorniarlugit inatsisinik unioqqutitsinissaaneq pinaveersimatinniarlugu. Unioqqutitsilluni akerliuniarnerni siunertaavoq akuersissuteqartut akuerisaasumik ujarlernerata pinaveer-

sinnissaa aamma/imaluunniit killilernissaa, kinguarsarnissaa akitsorsarnissaalu. Inatsisinik unioqqutitsinerit taamaalillutik akuersissuteqartup aningaasatigut soqutigisaanut allatigullu soqutigisaanut (soorlu aamma § 12, imm. 1, nr. 2 aamma § 13, imm. 1, nr. 6 malillugu illersorneqartut) aammalu Namminersorlutik Oqartussat aningaasatigut allanillu soqutigisaannut (soorlu aamma § 13, imm. 1, nr. 5 aamma 6 malillugit illersorneqartunut) ersarissumik akerliupput.

12. Pisortat ingerlatsinerannik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5 malillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarpoq, pisortat aningaasatigut soqutigisaat annertuumik mianerisassat illersorneqarnissaat pisariaqarpat, tassunga ilanngullugu pisortat niuernerimik ingerlatsinerat. Pisorta qarfik nalilersuereerluni isumaqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat aningaasatigut soqutigisaasa annertuumik mianerineqarnissaat illersorniarlugu aqqit attaveqarfiillu pillugit paasissutissat qulaani taaneqartut isertuunneqarnissaat pisariaqartoq. Avammut saqqummiussineq oqaatigineqareersutut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarneranik kinguneqariaataarsinnaavoq, akuersissuteqartup akuersaasumik ujarlernerani pinaveersitsisinnaasumik, killiliisinnaasumik, kinguarsaataasinnaasumik akitsorsaataasinnaasumillu. Akuersissuteqartup aammalu maannakkut ujalernerimik ingerlatsinerimik soqutigisaqarneranni allallu soqutigisaqalersinnaaneranni Namminersorlutik Oqartussat aningaasatigut piviusumik tamanullu tunngasumik annertuumik soqutigisaqarput. Namminersorlutik Oqartussat taamaalillutik ilaatigut maannakkut ujarlertoqarnerani ilaatigullu taakku assigisaanik maannakkut siunissamilu akuersissutit atorlugit ujarlertoqarnerani ilaatigullu ujarlernerimik atuinermillu tamanut atuuttumik ingerlatsinissamik periarfissaqarnermi aningaasatigut aammalu Kalaallit Nunaanni aatsitassanit pisortat isertitaqarnissaannik inuussutissarsiornermillu ingerlatsinissamik annertuumik soqutigisaqarput. Namminersorlutik Oqartussat aningaasatigut annertuumik soqutigisaqarnerat illersorniarlugu aqqit attaveqarfiillu pillugit paasissutissat qulaani taaneqartut isertuunneqarnissaat pisariaqarpoq. Taamaalilluni inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanera killilerneqassaaq.
13. Pisortat ingerlatsinerannik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 6 malillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq, tassa namminersortut pisortallu soqutigisaasa annertuumik mianerineqarnissaasa illersorneqarnissaat pisariaqartinneqarpat, tassani pissutsit sunneri malillugit isertuussinissaq pisariaqartinneqarpat. Pisorta qarfik nalilersuereerluni isumaqarpoq akuersissuteqartup soqutigisaata annertuumik mianerineqarnissaa pisariaqartumik illersorniarlugu aqqit atassuteqarfiillu pillugit paasissutissat qulaani taaneqartut isertuunneqartariaqartut, tassunga ilanngullugit aningaasatigut soqutigisat (soorlu aamma § 12, imm. 1, nr. 2 malillugu illersorneqartut) aammalu Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat, tassunga ilanngullugit aningaasatigut soqutigisat (soorlu aamma § 13, imm. 1, nr. 5 malillugu illersorneqartut). Pisorta qarfik aamma isumaqarpoq aqqit atassuteqarfiillu pillugit paasissutissat qulaani taaneqartut isertuunneqarnissaat pissutsit immikkut ittuunerat tunngavigalugu pisariaqartoq. Paasissutissat taaneqartut avammut nalunaarutigineqarnerat oqaatigineqareersutut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarnissaanik kinguneqariaannaavoq, tamannalu navianartorsiorititsinerimik ajoqusiinermillu kinguneqarsinnaavoq. I-

natsisinik unioqutitsilluni akerliuniarnerit ilaatigut akuerisaasumik ujarlernerit pinngitsoortissinnaavaat, killilerlugit, kinguarsarlugit aamma/imaluunniit akitsorsarlugit aammalu qilleriveqarfiit isumannaallisagaanerata, immami avatangiisit inuillu akuusut isumannaallisagaanerata navianartorsiortissinnaallugit. Taamaalluni paasissutissanik taaneqartunik avammut saqqummiussineq namminersortut pisortallu soqutigisaannik ajoquseeriataarsinnaavoq.

Nunat sillimaniarnermut pilersaarummi taaneqartut aqqi

Pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit tunngavigineqartut aamma 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisortaqarfiup aalajangeraneranut pingaaruteqartut allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaaneraniq sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqarnikumuni nunat aqqi pillugit paasissutissat ilanngunneqannginnissaannik pisortaqarfiup aalajangiineranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aqqissuussaaneermik susassaqqanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuuniaqatigiit allallu akuerisaasunik misissuineranut ingerlattanullu taakkununnga atasunut inatsisinik unioqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpata oliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassapat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassamat. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusii-neq imaluunniit ingerlatsinermi suleriaatsinik akornusiineq.

Kalaallit Nunaanni illoqarfiit aqqi

Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisortaqarfiup aalajangeranerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaaneraniq sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqarsimasumi Kalaallit Nunaanni illoqarfiit aqqi pillugit paasissutissat ilanngunneqannginnissaannik pisortaqarfiup aalajangiineranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aqqissuussaaneermik susassaqqanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuuniaqatigiit allallu akuerisaasunik misissuineranut ingerlattanullu taakkununnga atasunut inatsisinik unioqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Taman-

na iluatsippat uuliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassammatt. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsineri suleriaatsinik akornusiineq.

“...” eqqarsaatigalugu qupperneq 135-mi taassuma titarlugu peerneqarsimannginnera Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kukkuneraa.

... aamma Kalaallit Nunaanni sumiiffiit allat aqqi

Pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisortaqarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqarsimasumi ... aamma Kalaallit Nunaanni sumiiffiit allat aqqi pillugit paasissutissat ilanngunneqannginnissaannik pisortaqarfiup aalajangieneranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aaqquussaanermik susassaqqanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuiniaqatigiit allallu akuerisaasunik misissuinerit ingerlatanullu taakkununga atasunut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpas uuliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassammatt. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsineri suleriaatsinik akornusiineq.

Kalaallit Nunaanni kommunit aqqi

Pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisortaqarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqarnikumi Kalaallit Nunaanni kommunit aqqi pillugit paasissutissat ilanngunneqannginnissaannik pisortaqarfiup aalajangieneranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aaqquussaanermik susassaqqanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuiniaqatigiit allallu akuerisaasunik misis-

suinernut ingerlatanullu taakkununga atasunut inatsisinik unioqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpat uuliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlaneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassammat. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsinermi suleriaatsinik akornusiineq.

Nunani allani illoqarfiit aqqi

Pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisortaqarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aammalu uuliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakut avammut saqqummiunneqarnikumi nunani allani illoqarfiit aqqi pillugit paasisutissat ilanngunneqannginnissaannik pisortaqarfiup aalajangiineranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aqqissuussaasermik susassaqanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuiniangatigiit allallu akuerisaasunik misissuinernut ingerlatanullu taakkununga atasunut inatsisinik unioqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpat oliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlaneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassammat. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsinermi suleriaatsinik akornusiineq.

"..." eqqarsaatigalugu qupperneq 112-imi taassuma titarlugu peerneqarsimannginnera Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kukkuneraa.

(...)

Pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisortaqarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aammalu oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannak-

kut avammut saqqummiunneqarsimasumi sillimaniarnermi suleqatit pillugit paasisutissat ilanngunneqannginnissaannik pisorta qarfiup aalajangiineranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aaqquissuussaanermik susassaqqanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuiniaqatigiit allallu akuerisaasunik misissuinnernut ingerlatanullu taakkununga atasunut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpas oliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassammat. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsinermi suleriaatsinik akornusiineq.

(...)

Pisorta qarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisorta qarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqarsimasumi sillimaniarnermi suleqatit pillugit paasisutissat ilanngunneqannginnissaannik pisorta qarfiup aalajangiineranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aaqquissuussaanermik susassaqqanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuiniaqatigiit allallu akuerisaasunik misissuinnernut ingerlatanullu taakkununga atasunut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpas uuliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassammat. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsinermi suleriaatsinik akornusiineq.

(...)

Pisorta qarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisorta qarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut

avammut saqqummiunneqarsimasumi sillimaniarnermi suleqatit pillugit paasisutisat ilanngunneqannginnissaannik pisorta qarfiup aalajangiineranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aqqissuussaaneermik susassaqaanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuuniaqatigiit allallu akuerisaasunik misissuineranut ingerlattanullu taakkununga atasunut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpat oliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq atorsinnaajunnaassammat. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiusartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsinermi suleriaatsinik akornusiineq.

(...)

Pisorta qarfiup tusarniaa ner mi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisorta qarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarput.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqarsimasumi sillimaniarnermi qitiusumik ingerlatsiviit/suliaqartut pillugit paasisutisat ilanngunneqannginnissaannik pisorta qarfiup aalajangiineranut ilaapput. Sillimaniarnermi qitiusumik ingerlatsiviit/suliaqartut sumi inisimanagerannik susassaqaanngitsut ilisimanninnerat avatangiisinik illersuuniaqatigiit allallu akuerisaasunik misissuineranut ingerlattanullu taakkununga atasunut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornusiinerit. Tamanna iluatsissagaluarpat oliamik ujarlernernik Namminersorlutik Oqartussat unitsitsisariaqalersinnaapput kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq pigiunnaarneqassammat. Taamatut akornusersuineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq suliaqartunik akornusersuineq/tiguaaneq, soorlu Greenpeacep Cairn qullersaqarfianik Edinburghimiittumik ulloq 18. juli 2011-mi tiguaaneranni taamatut pisoqartoq.

Qupperneq 182-imi aamma 186-imi Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup pisortatigoortumik adressia telefon normualu allassimapput, akerlianilli faxnormu (...) aamma email adressi (...) ilisimaneqanngillat, faxnormu emailadressilu ajutoortoqarnerani atorneqartussaapput, eqqarsaatigineqarsinnaavorlu taakku matuneqarsinnaasut. Sillimaniarnermi attaveqaatit pillugit paasisutisat ilisimaneqalerpata avatangiisinik illersuuniaqatigiit allallu attaveqaatit matusinnaavaat/ajuqusersorsinnaavaat. Tamanna iluatsissagaluarpat uuliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamar-miusoq pigineqassanngimmat.

Email-adressip (...) qupperneq 186-imi titarlugu peerneqannginnera Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup kukkuneraa iluarsineqarumaartoq.

Oil Spill Response

Pisorta qarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi quppernemi 4-miit 12-imut pissutsit 2011-mi sillimaniarnermut pilersaarummik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinissamik pisorta qarfiup aalajangernerani isiginiarneqartut pingaaruteqartullu sukumiisumik allaaserineqarpur.

Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarnermut pilersaarutip avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoorniarnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqarsimasumi sillimaniarnermi qitiusumik ingerlatsiviit/suliaqartut pillugit paasissutissat ilanngunneqannginnissaannik pisorta qarfiup aalajangiineranut ilaapput. Sillimaniarnermi attaveqarfiit pillugit paasissutissat ilisimaneqarpat avatangiisinik illersuiniatigiit allallu attaveqaatit matusinnaavaat/ajuqusersorsinnaavaat. Tamanna iluatsissagaluarpat oliamik ujarlernerit unitsinneqarnerani kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamarmiisoq pigineqassanngimmat.

Email-adressip (...) qupperneq 181-imi titarlugu peerneqannginnera Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup kukkuneraa iluarsineqarumaartoq.

Sillimaniarnermut pilersaarummut ilaasunik pisoqarnerani aningaasartuutit

Pisorta qarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi ersippoq akuersissuteqartoq akuersissummut atatillugu kisermaassilluni kulbrintinik ujarlersinnaasoq atuisinnaasorlu nammineq uuliakoortoqariataarsinnaaneranut sillimaniarnermik pilersitsissasoq.

Aammattaq pisorta qarfiup tusarniaanermi akissutaani 15. august 2011-meersumi ersippoq naliliisoqartoq paasitinneqarsinnaanerullu killilerneqarnera pillugu pisorta qarfiup aalajangiineranut pingaaruteqartoq, qinnuteqartup soqutigisaanut tunngatillugu ilaatigut nammineq soqutigisai isiginiarneqassanngitsut, tassa oliakoortoqarsinnaanerani sillimaniarneq akuersissuteqartumit pilersinneqarmat, taamaammallu pisortat aqutsinerisa ilaginagu.

Sillimaniarnermut pilersaarummut atasunik pisoqarnerani aningaasartuutit titarlugit peerneqarnerat pivoq, ingerlatsineri niuerner milu paasitinneqarsinnaaner mi paasissutissat paasissutissiissutigineqarsinnaanngitsut pillugit pisortat ingerlatsinerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 13. juni 1994-imeersumi § 12, imm. 1-imi aalajangersakkat malillugit soqutigisanik illersuinissap isiginiarneqarnissaanik nalilersuivinnerup kingorna.

Carnip aamma Petronasip qularnaveeqqusiineri

Naammagittaalliuuteqartup qularnaveeqqusiinermik paasitinneqarnissamik qinnuteqaataa mailimi 30. juni 2011-meersumiippoq:

“Uannga: (...) [mailto(...)]@greenpeace.org]

Nassiunneqartoq: 30. juni 2010 11:03

Uunga: (...)

Pineqartoq: Qeqertarsuup Tunuata kitaatungaani misileraalluni qillerinermut atatilugu pappilissanik uppernarsaatinik paasitinneqarsinnaaneq

Asasara (...),

Oqaloqatigiinnitsinnut qujanaq. Imatut paasivara qallunaat oqartussaasut Kalaallit Nunaata sineriaani uuliakoortoqarsinnaaneranut pisortatigoortumik sukkulluunniit akuunnngitsut. Tassunga peqatigitillugu ingerlateqqiillunga apeqqutissaqarpunga, neriuppunga mailikkut akisinnaagitit. Siullermik soqutigaara Cairnip uuliasiorluni qillerineranut ataatsimut 10 mia usd.-nik qularnaveeqqusiinera qanoq pinersoq. Taassuma saniatigut paaserusuppara Kalaallit Nunaata avataani immami misileraalluni qillerinermut akuersissutit allat imaluunniit piffissap ingerlanerani suut tunniunneqarnikuunersut – Cairnimut suliffeqarfinnullu allanut. Naggasiullugu assigiinngitsunik pingasunik paasitinneqarsinnaanermik apeqquteqaateqarpunga. Neriuppunga suliaq nukingiutillaassagassi, tassa ilaannik paasissutissiinissami pappilissat uppernarsaatit tamaasa misissortariaqannnginnassigit. Paasitinneqarsinnaanermik qinnuteqaatit pingasut tassaapput:

1. Cairnip sillimaniarnermut pilersaarutaa nammineq aamma Kalaallit Nunaata taasuminnga nalilersuisinnaasimanera/allannguutissatut siunnersuutigisinnaasai.
2. Pappilissat uppernarsaatit allat, uuliakoortoqarneranut atatillugu saliiinermut tungassuteqartut.
3. Akuersinermut atatillugu pappilissat uppernarsaatit tamaasa (quppernerit 2.000-ingajaat oqaatigisatit).

Itisiliisoqarnissaanik pisariaqartitsiguit, tlf. (...) -mut attaveqarfiginissannut tikilluaqgusaavutit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga,

(...)”

Naammagittaalliuuteqartup saaffiginninneranut pisorta qarfik mailikkut 1. juli 2010-meersukkut akivoq:

“Uannga: (...)

Nassiunneqartoq: 1. juli 2010 19:31

Uunga: (...)'

Cc: (...)

Pineqartoq: SV: Qeqertarsuup Tunuata kitaatungaani misileraalluni qillerinermut atattillugu pappilissanik uppersaatinik paasitinneqarsinnaaneq

Hej (...)

Illillu qujanaq. Kalaallit Nunaata sineriaani uuliakoortoqariataarsinnaaneranut atattillugu Kalaallit Nunaata Danmarkillu atassuteqarnerat pillugu kingusinnerusukkut akerusuppunga.

Ilimagaara sapaatip akunnerata tulluup aallartinnerani erseqqarinnerusumik itisiliinerusumillu akisinnaassallutit. Suleqatinnit (...)mit attaveqarfigineqassaait, taannalu aamma mailip uuma assilineranik nassillugu ilisimatippara.

Qularnaveeqqusiineq eqqarsaatigalugu imatut paasissutissiivunga (neriuppunga tulluttoornera ajorinnikkitt):

It is stated in our model license about joint and Several Liability and Guarantees:

If more than one party holds shares in the Licence, such parties shall be jointly and severally liable for the fulfilment of any obligation under the Licence, including the obligation to pay compensation for any damage caused by activities performed under the Licence, regardless of the size of the parties' shares in the Licence.

In order to ensure fulfilment of the licensees' obligations under the Licence, each company holding a share in the Exploration Licence, with the exception of NUNAOIL, shall provide guarantees within 30 days of the Exploration Licence being granted. Such guarantees shall be approved by the BMP. The guarantees shall cover the fulfilment of all obligations towards Greenland and Danish public authorities as well as any liability in damages pursuant to section 26.01. Upon approving plans for the exploitation activities in accordance with section 8.07, the BMP may request that the guarantees be changed or supplemented, subject to six months' prior notice.

The Licensee must pay compensation for damage caused by operations under the licence, regardless of whether the damage is considered accidental, and regardless of who is affected by the damage. A guarantee, approved by the BMP, must be provided for each enterprise with a share in the exploration licence, except for NUNAOIL A/S, to guarantee fulfilment of each Licensee's obligations under the licence.

Cairn Energy PLC and PETRONAS International Corporation Limited have documented equity capital of USD 9.9 billions for the above purposes.

Aamma apeqqutigaat Cairnimut suliffeqarfinnulluunniit allanut akuersissuteqartoqarnersoq. Akuersissutini licensit eqqarsaatigigukkit nittartagarput innersuussutigisinnaavara:

http://www.bmp.gl/petroleum/current_licences.html

Tassani immap assinga aamma Kalaallit Nunaanni akuersissuteqartunik tamarmiusunik allattuiffik tamakkiisoq takusinnaavat.”

Naammagittaalliuuteqartoq mailikkut 6. juni 2010-meersukkut akivoq:

“Uannga: (...) [(...)]@greenpeace.org]

Nassiunneqartoq: 6. juli 2010 10:49

Uunga: (...)

Cc: (...)

Pineqartoq: SV: Qeqertarsuup Tunuata kitaatungaani misileraalluni qillerinermut atatillugu pappilissanik uppenarsaatinik paasitinneqarsinnaaneq

Hej (...)

Mailikkut (...) -lu allaqatigiinnermut ataaniittumut tapiliullugu aamma Cairnip aamma Petronasip qularnaveeqquusiinerannik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarpunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga,

(...)”

Mailikkut 5. august 2010-meersukkut pisortaqarfik qinnuteqaat pillugu imatut akivoq:

“(…)”

Nassiunneqartoq: 5. august 2010 14:48

Uunga: '(...)'

Cc: (...)

Pineqartoq: SV: Qeqertarsuup Tunuata kitaatungaani misileraalluni qillerinermut atatillugu pappilissanik uppenarsaatinik paasitinneqarsinnaaneq

(...)

Greenpeace”

Pissutsinik ataani taaneqartunik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 30. juni 2010-mi tiguaa:

1. Cairnip sillimaniarnermut pilersaarutaa nammineq aamma Kalaallit Nunaata taassuminnga nalilersuisinnaasimanagera/allannguutissatut siunnersuutigisinaasai.
2. Pappilissat uppernarsaatit allat, uuliakoortoqarneranut atatillugu saliinermut tunngassuteqartut.
3. Akuersinermut atatillugu pappilissat uppernarsaatit tamaasa (quppernerit 2.000-ingajaat oqaatigisatit)."

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik imatut aalajangiivoq:

"1 pillugu) Sillimaniarnermut pilersaarutip imaa suliffeqarfiup akuersissutaata nr. 2008/10 Sigguk iluani Capricorn Greenland Exploration 1-imit suliarineqartoq paasitinneqarsinnaanermut ilaanngilaq, tassa Pisortat ingerlatsinerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1 nr. 4 aamma 6 malillugu namminersortut pisortallu eqqarsaatigalugit soqutigisaannillu annertuumik illersuinissaq pissutigalugu.

2 pillugu) Uuliakoortoqarsinnaaneranumut pilersaarutip imaa suliffeqarfiup akuersissutaata nr. 2008/10 Sigguk iluani Capricorn Greenland Exploration 1-imit suliarineqartoq paasitinneqarsinnaanermut ilaanngilaq, tassa Pisortat ingerlatsinerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1 nr. 4 aamma 6 malillugu namminersortut pisortallu eqqarsaatigalugit soqutigisaannillu annertuumik illersuinissaq pissutigalugu.

3 pillugu) Qinnuteqaat akuerineqarpoq, taamaalilluni Capricorn Greenland Exploration 1-ip akuersissutaa 2008/10 Sigguk malillugu ujarlerluni qillerinissamik marlunnik qinnuteqaammumut akuersissutigineqartuni akuersinermumut piumasagaatit aamma sillimaniarnermut piumasagaatit nassiunneqarput.

Filit annertussusiat pissutigalugu marlungorlugit nassiunneqarput.

Aatsitassanut Ikummatissanullu aalajangiinera aqutsinermi oqartussanut allanut maalaarutigineqarsinnaanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

(...)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik."

Qularnaveeqqutinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat akuerineqarpoq imaalillugu, qularnaveeqqusiinermumut piumasagaatit immikkoortoq 11-mi qupperneq 59-imi

akuersinermi piumasaqaatit allassimasut Capricorn Greenland Exploration 1-imut akuersinermi piumasaqaatit pisortaqarfiup aalajangiinerani immikkoortumi 3-mi allassimasut aammalu qularnaveeqquseeriaaseq pisortaqarfiup nittartagaani www.bmp.gl-imi takuneqarsinnaallutik.

Pisortaqarfik taamanikkut isumaqarpoq www.bmp.gl-ip imai maalaaruteqartup takusimassagai, taamaammallu qularnaveeqqusiinnermut uppersaat aalajangiinnermi immikkut oqaatigineqanngilaq. Tamanna pisortaqarfiup tungaanit ersarissumik kukkuneruvoq, kisiannili qularnaveeqqutit annertussusaannik piumasaqaatinillu eqqortunik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip akuerinissaanut tunngatillugu pisortaqarfip allatut aalajangiinissaanut tunngavissinani.

Namminersorlutik Oqartussat isumaqatiginninniarnisa inissisimanagera eqqarsaatigalugu paasissutissanik eqqortunik isertuussineq neqerooruteqartitsineq isumaqatigiissusiornnerlu pillugit apeqqutaanngilaq, kisiannili 2012-imi 2013-imilu neqerooruteqartitsineq takoqqusaarinerillu tunngavigalugit neqerooruteqartitsereernerit siunissamilu akuersissutit suliarineqarnissaanni ujarlerluni siunissami qillerinissanut atatilugu inuiaqatigiit pitsaanerpaamik isumaqatigiissusiornissamat periarfissaat pineqarluni. Aammattaaq pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 24. august 2011-meersumi immikkoortoq taanna pillugu oqaaseqaatai innersuussutigineqarput, tassani takuneqarsinnaalluni,

“Pisortaqarfik naliliisimavoq suliarinnittussarsiuussinermi tassani pisortat namminersortullu soqutigisaat annertuumik eqqarsaatigineqassasut, pisup immikkuullarsuunera malillugu isertuussinisaq pisariaqartinneqarluni. Qularnaveeqqusiinnerup aningaasartaata inaarutaasumik aalajangerneqarnera isumaqatigiinniarnikkut pisarpoq. Pisortaqarfik taamaattumik naliliisimavoq qularnaveeqqusiineq pillugu paasissutissanik erseqqinnerusunik tunniussinisaq siunissami suliarinnittussarsiuussisarnissanut atatilugu Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiinniarnerni inissisimannisaat ajoqusissagaa. Paasissutissanik taamatut ittunik ilaatitsinnginnisaq namminersorlutik oqartussat unammilleqatigiinnermi soqutigisai eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqarsimavoq taamaattumillu matumani pissutsit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 imm. 1 atornerqartariaqarluni.”

Tamanut tunngasut – tusarniaanermi akissummi ilanngussat 1-7 aamma ilanngussap 9-p maalaaruteqartumut ingerlateqqinneqarnissaat Aatsitassarsiornermut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup isumaqatiginngilaa

Ombudsmandip pisortaqarfik qinnuigaa tusarniaanermi akissutinut ilanngussat maalaaruteqartumut tusarniaanikkut nassiunneqarnissaat Aatsitassarsiornermut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup akuerisinnaaneraa erseqqissaqqullugu.

Ilanngussat 1 aamma 2– ujarlernissamat atuinissamullu akuersissut nr. 2008/10 atorlugu ujarlerluni katillugit sisamanik qillerinissamat akuersissut – aamma ilanngussaq 3 – ujarlernissamat atuinissamullu akuersissut nr. 2002/15 atorlugu arfineq marluk tikillugit ujarlerluni qillerinissamat akuersissut – eqqarsaatigalugit, ilanngussat taak-

ku maalaaruteqartumut tusarniaanikkut nassiunneqarnissaat pisorta qarfiup **isumaqatiginngilaa**.

Pappilissat uppernarsaatit ilanngussat ilanngullugit paasisutissanik mianernartunik arlalinnik ima qarput, taakkulu paasitinneqarsinnaaneq pillugu inatsimmi malittari-sassat malillugit paasitinneqarsinnaanermut ilaanngillat. Paasisutissat taakku paasis-sutissanut siusinnerusukku maalaaruteqartumut nassiunneqarnikunut taassumalu kingorna internetimi adressimi ataaniittumi avammut saqqummiunneqarnikuusunut paasitinneqarsinnaanermut ilanngunneqartussaanngillat,

<http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Rastofdirektoratet/Horinger/-/media/81069838D87E4545B997E833AA974B54.ashx>

<http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Rastofdirektoratet/Afdelin-gen%20for%20tilsyn%20og%20%20teknik/Olie%20efterforskning%20og%20udnyttelse.aspx>

Akuersissutit nr. 2002/15, 2005/06, 2011/16 pisorta qarfiup tusarniaanermi akissutaanut 4, 5, 6 aamma 7-itut ilanngunneqartut paasitinneqarsinnaaneq pillugu inatsimmi § 13 malillugu pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa illersorneqarnissaat pissuti-galugu pisorta qarfiup tusarniaanermi akissutaani isertuussassatut naqissuserneqar-put, pingaartumik kulbrintinik ujarlernissamut atuinnissamullu kisermaassisinnaatit-silluni neqerooruteqartitsinermi akuersissutit siunissami ingerlanneqarnissaanni Namminersorlutik Oqartussat periarfissaasa annikillisinneqannginnissaata qulak-keerneqarnissaa siunertaralugu. Neqerooruteqartitsinerni ataasiakkaani periutsinut akuersissutit internetimi adressimi ataaniittumi avammut saqqummiunneqarput:

<http://www.bmp.gl/petroleum/exploration-a-exploitation/previous-licensing-rounds/licensing-round-2010>

Pisorta qarfiup taamaammat nalunaarutigissavaa kisermaassisinnaalluni kulbrintinik ujalernissamut atuinnissamullu akuersissutit ilanngussatut 4, 5, 6 aamma 7-itut taane-qartut maalaaruteqartumut tassunga tusarniaanikkut saqqummiunneqarnissaat **isumaqatigineqanngitsoq**.

Cairnip allagaa 25. juli 2011-meersoq, ilanngussaq 9, pillugu pisorta qarfik isuma qar-poq allakkami paasisutissiisutigineqartunik nalilersuivinneq tunngavigalugu pap-palissap uppernarsaatip isortuunneqarnissaanik suliffeqarfiup qinnuiginninnerata akuerineqarnissaa pisariaqartoq. Pisorta qarfiup aammattaq pingaartippaa - aatsi-tassarsiornermi oqartussaasutut suliat pitsaanerpaamik suliariniarlugit – pappilissat uppernarsaatit akuersissuteqartunit allanilluunniit aatsitassarsiornermi oqartussanut tunniunneqartut aatsitassarsiornermullu pingaaruteqartut isertuussassanngorlugit pisorta qarfiimmit tiguneqarsinnaasariaqartut uninngatinneqarlutillu.

Taamaammat pappilissat uppernarsaatit taakku maalaaruteqartumut tusarniaassuti-galugit nassiunneqarnissaat pisorta qarfiup **isumaqatiginngilaa.**”

Greenpeace Norden 13. oktober 2011-mi imatut allaffigaara:

“Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup akissutaa assilisannorlugu ilanngullugu nassiunneqartoq, pisorta qarfiup tusarniaanermut akissutaata ilaanik, Greenpeace Nordenimut suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaassutitut uannit nassiunneqarnissaanik pisorta qarfiup isumaqatigisaanik, ilaqartinneqartoq 12. oktober 2011-mi tiguara.

Matumunnga peqatigitillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup tusarniaanermut akissutaa 15. august 2011-meersoq tusarniaanermut tassunga ilassummik 8-mik ilaqartillugu ilanngullugu nassiuppara.

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara tusarniaanermut akissutit qallunaatoortai kisi-mi ilanngullugit nassiukkakkat.

Greenpeace Norden qinnuigaara kattuffiup tusarniaanermut akissutininut marlunnut taakkununnga oqaaseqaatiginiakkaminik ullumikkumiit sapaatit akunneri arfineq pingasut qaangiutsinnagit saqqummiusseqqullugu.

Tamatuma kingornatigut suliami oqaaseqaasiornissara naatsorsuutigaara.”

Greenpeace Nordenip oqaaseqaatini imaattut uannut 6. december 2011-mi uannut nassiuppai:

“Inatsisartut Ombudsmandiata allagai 13. oktober 2011-meersut innersuussutigalugit Greenpeace Nordenip makkua oqaatigissavai:

Aatsitassanut Pisorta qarfiup 15. august 2011-mi aamma 12. september 2011-mi allagai Greenpeace Nordenip tusarniaanermut akissutaani pineqarput, tassami oqaatigineqassamat allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu Aatsitassanut Pisorta qarfiup aalajangiinera pillugu tunngavilersuutini annertuumik ataatsimoortitsisoqarnera takuneqarsinnaasoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu aamma uteqqiinerit pisariaqanngitsut pinngitsoorniarlugit Greenpeace Norden tusarniaanermut akissummini taamaallaat pissutsit ataatsimoortut pillugit isummerniarpoq.

Aallaqqaasiutitut oqaatigineqassaaq allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaateqareernerup kingornatigut pissutsit pisut Aatsitassanut Pisorta qarfiup aalajangiineranut tunngavilersuutitut ilanngunneqarnerat suliami pingaartinneqarnerat Greenpeace Nordenip takusinnaanngimmagu. Pisorta qarfiup allagai 15. august 2011-meersuni qupp. 9, 15 tullialu aamma 12. september 2011-meersut immikkut innersuussutigineqarsinnaapput.

Tamatuma saniatigut pissutsit naammagittaalliutigineqartut tamakkerlugit Aatsitassanut Pisorta qarfik oqaaseqaateqarsimangitsoq Greenpeace Nordenip erseqqis-

saatiginiarpaa. Aatsitassanut Pisortaqarfik allagaatinik isertuussiinnarniarnerminut inatsiseqartitsinikkut uppersaatissaqannginneranik tamanna isumaqartoq Greenpeace Nordenip naatsorsuutigaa. Tamatumani ilanngussaq 5-mi allagaatit taaneqartut pingaarnertut pineqartut.

Cairnip aningaasatigut qularnaveeqqusiussaani allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaat pillugu erseqqissumik kukkunerup Aatsitassanut Pisortaqarfimmit nassuerutigineqarnissaa Greenpeace Nordenip pingaartippaa. Taamaattorli Cairnip qularnaveeqqusiussaani ataatsimut isertuussiniarneq pillugu Aatsitassanut Pisortaqarfimmit tunngavilersuutigineqartut tigussaasutigut ikorfartorneqanngillat. Qularnaveeqqusiussatut aningaasartat paasissutissiissutigineqarsinnaannginnerat Aatsitassanut Pisortaqarfiup erseqqissarpaa, kisiannili qularnaveeqqusiussatut aningaasartat taakku Kalaallit Nunaanni tusagassiuutitigut arlaleriarlutik taaneqareersimapput. Aatsitassanut Pisortaqarfiup tusagassiuutinut oqaaseqaatai eqqortuunngippata, taava qularnaveeqqusiinermi aningaasartat isertuussinermi ilaatinneqaannarsinnaanngillat, imaanngitsoq isumaqatigiinniarnerni siunissami inissisimanermi nukittorsaataasallutik. Isumaqatigiissuteqarnermi piumasaqaatit pillugit kikkut tamarmik soqutigisaraat qularnaveeqqusiinerup piviusuunerata tamanit nakkutigineqarnissaa, pisariaqalerpallu malinneqarsinnaalluni.

Aammattaaq Pisortaqarfiup naliliineri Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-imi nr. 1-mit 6-imut aalajangersakkanik paasinerluinertaqarsorinarput, tassami Pisortaqarfiup oqaatigimmagu aalajangersagaq allagaatinik paasissutissanillu ilivitsunik allagaatinik paasitinneqarnissamit *ataatsimut* pinngitsoortitsinnaasoq.

Tamanna Greenpeace Nordenip paasinninnera tunngavigalugu eqqortuunngilaq, aammattaaq itinerusumik tunngavilersuutit aalajangiinernit Greenpeace Nordenip tigusimasaannit ilaatigut ersinngitsut. Aammattaaq Greenpeace Nordenip paasinninnera unaavoq Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13-imi, imm. 1, nr. 1-mit 4-mut aalajangersakkat suliami pingaaruteqartuunngitsut.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-imi nr. 5-mi allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik killissaqartitsineq pillugu pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsinikkut tunngavimmit erserpoq pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaat eqqarsaatigalugu allagaatinik paasitinneqarnissaq killeqartinneqarsinnaasoq. Kisiannili killeqartitsinermi tassani aningaasarsiornikkut annaasaqaratarsinnaanerup immikkoortinneqarnissaa aamma ilimanaateqarnissaa ilaatigut piumasaqaataavoq, takuuk Hans Gammeltoft-Hansen, allallu forvaltningsret, aappassaanik naqitertitaq, qupp. 433 tullialu¹⁾. Kiisalu paasissutissanik aalajangersimasunik killissalersuineq kisiat pineqartussaavoq, allagaatit ilivitsuunngitsulli.

¹⁾ Allaaserisanut innersuussinereq eqqaaneqartup Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi tunngaveqarnera Greenpeace Nordenip eqqumaffigaa. Danmarkimili tunngaviup Kalaallit Nunaanni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu

inatsimmi Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip annertuutigt assigisaa nalinginnaasumik atorneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13-mi, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugu allagaatinik paasitinneqarnissamik killeqartitsineq pillugu pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsinikkut tunngavimmit erserpoq 1) a-taatsimoortitsinermi aalajangersagaq pineqartoq, 2) aalajangersagaq killilimmik ator-neqarsinnaasoq pineqartoq.

Aalajangersakkamik atuineranut ataatsimut piumasaqaataavoq paasissutissanik pinngitsoortinneqarniartunik aalajangersimasumik naliliinermik peqartoqarnissaa, taamaalillunilu aalajangersakkap allagaatinik paasitinneqarnermi allagaatinik ilivitsunik *ataatsimut* pinngitsoortitsinissamut inatsisitigt tunngavissaqartitsinani. Aammattaq takuuk "Forvaltningsret" qupp. 435 tullialu.

Aatsitassanut Pisortaqarfiup allakkamini 15. august 2011-meersuni oqaatigaa eqqarsaatigisassanik taamaattunik *naammaginartunik suliamullu attuumassuteqartunik* allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik killeqartitsineranut tunngavilersuisunik Pisortaqarfik nassaarsimalluni. Eqqarsaatigisassanik *naammaginartunik* taasaqarnermini Pisortaqarfiup inatsiseqartitsinikkut piumasaqaatinut sunut naatsorsuussinersoq erseqqarluppoq. Kisianni piumasaqaatit suliamut tunngasut soorunami tassaasinnaapput piumasaqaatit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi taagorneqartut. Kisianni paasissutissat aalajangersimasut (ilaatigt takuuk Pisortaqarfiup allagaani 12. septemberimeersuni qupp. 2) pillugit allagaatinik paasititsisoqarpat Greenpeacip inatsisinik unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitseratarsinnaanera Pisortaqarfiup pingaartillugu taavaa. Taamatut ernumassuteqarnermut tunngavilersuuteqarluni Pisortaqarfiup oqaatigaa inunnik (kinaassusersineqanngitsunik) Aasianni takusaqartoqarsimasoq, Greenpeacip akerliussutsimik takutitsisartuisa qilleriviliarsuarnut ikiniarsinnaanerat aamma Greenpeacip akerliussutsimik takutitsisartuisa akerliunerminnik Edinburghimi takutitsisimanerat.

Tamatumunnga oqaatigineqassaaq Greenpeace suliniaqatigiiffiummat inatsisitigt akuerisaasoq, avatangiisit pillugit apeqquusiisoqartillugu inatsit tunngaviusoq tunngavigalugu akuerisaasumik ingerlaavartumik isummerfiginnittartoq. Matumunnga peqatigitillugu aamma oqaatigineqassaaq pissutsit Pisortaqarfiup pingaartitaasa arlaat eqqarsaatigalugu 2011-mi upalungaarsimanissamut pilersaarusiani allagaatinik paasitinneqarnissaaq pillugu qinnuteqaateqareernerup kingornatigt piffissamut attuumassuteqarmata, tamatumalu malitsigisaanik Pisortaqarfiup isumaliutersuutaannut taakku ilaasimanaviarnatik. Pissutsit allagaatinik paasitinneqarnissaaq pillugu qinnuteqaateqarnerup siulliup siuliani pisut Greenpeace Nordenimut ataneqartinneqarsinnaanerat tamatumunnga taarsiullugu ersersinneqanngilaq, tamatumalu malitsigisaanik allagaatinik paasitinneqarnissamut periarfissamik itigartitsinermi tunngavilersuutigineqartunut ilaatinneqartariaqaratik. Tamatuma saniatigt pissutsit taakku arlaaluunniit allagaatinik paasitinneqarnissaaq pillugu qinnuteqaammik suliarinninnermi Greenpeace Nordenimut tunngavilersuutigineqanngilaq.

Aammattaq Aatsitassanut Pisorta qarfiup pingaartippaa nunat aqqinik, illoqarfiit aqqinik, sumiiffiit aqqinik, peqataasut aqqinik aamma peqataasuni attavigineqarsinnaasut pillugit paasissutissanik tamanut saqquumiineq ima ulorianaateqartigisinnaasoq paasissutissat § 13, imm. 1, nr. 6-imi *ataatsimut* ilaatinneqarsimasariaqaraluarlutik. Tamanna soqutigivallaarnagu Aatsitassanut Pisorta qarfik pisuni aalajangersimasuni paasissutissat tamanut saqquumiussimavai.

Kiisalu Pisorta qarfiup Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2 allagaatinik paasititsinissamut itigartitsinerminut tunngaviliussimavaa, takuuk Pisorta qarfiup allagai 12. september 2011-meersuni qupp. 4-mi immikkoortortaq 10. Kisianni suna pillugu nunat aqqi, illoqarfiit aqqi, sumiiffiit aqqi aamma attaveqarfiginninnissamut paasissutissat aningaasarsiornikkut taamatut annaasaqaratarsinnaanermut ulorianartorsiortitsisuunersut erseqqarluppoq, soorlu Pisorta qarfiup allagaani taaneqartoq.

Ataatsimut isigalugu piumasaqaatit *suliamut tunngalluinnartut* suut Pisorta qarfiup pingaartissallugit qinersimanerai erseqqarluppoq, Greenpeace Nordenillu paasinninera unaavoq Pisorta qarfiup allagaatinik paasititsinissaminik itigartitsinerminut aalajangersimasumik tunngavilersuuteqarsimasariaqaraluartoq. Taakkua saniatigut Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi §§ 12-mik aamma 13-mik akulerussuutitsisoqarpoq, aalajangersakkat taakku marluk atuuffiisa akornanni assigiinngissutsinut Pisorta qarfik immikkut isummiuteqarnani." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsisip qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq pillugu ataatsimut oqaatigiumasat

Oqaatigaara pisortat ingerlatsinerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit makku ersertut:

"Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut qallunaat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisaat 1. januar 1987-imi atortuulersinneqartoq, paasitinneqarsinnaanerlu pillugu inatsimmik nr. 280-imi, 1. juni 1970-imeersumik suli Kalaallit Nunaannut atuuttumik atorunnaarsitsisoq, aallaavigalugu suliarineqarpoq."

Taamaattumik pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (tulliuttuni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) malittarisassanik allaaserinninninni inatsimmi aalajangersakkat qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermi Danmarkimi inatsiseqartitsineq pillugu paasissutissiissutit pisariaqarfiatigut ilannguttassavakka.

1. *Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutiniik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit*

1.1 *Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaannik tamanut saqqummiunneqarsimasunik paasissutissiineq pillugu ataatsimut oqaatigumasat*

Greenpeace Norden 2011 upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummik paasitinneqarumalluni 30. juni 2011-mi aamma 23. marts 2011-mi qinnuteqarpoq.

Qinnuteqaatit taakku marluk Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit itigartinneqarput, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6 inner-suussutigalugit.

2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarut Cairnimut suliarineqarsimasoq "Oil Spill Prevention and Contingency Plan, Exploration Drilling Programme 2011 – Greenland"-mik taaneqartoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 15. august 2011-mi tamanut saqqummiuppa.

Pilersaarutilli ilai tamanut saqqummiunneqanngillat, takuuk pilersaarutip ilai tamanut saqqummiunneqanngitsut pillugit kingusinnerusukkut oqaaseqaatika.

2010-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarut "Oil Spill Contingency Plan, Exploration Drilling Programme, Sigguk Block, Disko West, Greenland"-mik taaneqartoq 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummumut sanilliullugu misissorpara, uangalu paasinninnera unaavoq pilersaarutit taakku marluk pingaarnerusutigut assigiittut.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq pilersaarutit taakku marluk paasitinneqarnissamik apeqqummut atatillugit assigiimmik suliarineqartariaqartut.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 13. Paasitinneqarsinnaatitaaneq killilernerqarsinnaavoq, tamanna pisariaqarpat makku immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa illersorneqarnissaannut:

1) Naalagaaffiup isumannaatsuunissaa illersorneqarnissaaluunniit,

2) naalagaaffiup nunanut allanut naalakkersuinikkut aningaasarsiornikkullu soqutigisai, tassunga ilanngullugit naalagaaffinnut inuiaalluunniit assigiinngitsut akornanni suliffeqarfinnut pissusiusut,

3) inatsisinik unioqqutitsinernik pinaveersaartitsinerit, paasiniaanerit malersuinerillu, pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu eqqartuussissutit assigisaasalu naammassineqarneri, kiisalu suliassani pinerluttulerinermi inatsisinik imaluunniit ileqqussanik unioqqutitsinernut tunngasuni unnerluussanik, ilisimannittunik allanilluunniit illersorneqar-nissaat,

4) pisortatigoortumik nakkutilliinerup, naleqqussaanerup imaluunniit pilersaarusiortu-ni sulinerup imaluunniit akileraarutit akitsuutillu pillugit inatsiseqarneq tunngavigalugu qanoq iliuuserilersaakkat piviusunngortitaanissaat,

5) pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaat, matumani pisortat niuernikkut ingerlatsi-neri ilanngullugit, imaluunniit

6) namminersortut pisortallu soqutigisaat, pineqartup pissusia immikkut ittoq pissuti-galugu isertuussinissaq pisariaqarpat.

Imm. 2. Eqqarsaatigisariaqartut imm. 1-imi taaneqartut allakkiap ilaannaanut atuuppa-ta allakkiap imarisaata sinnera pillugu pineqartoq paasitinneqassaaq.”

Aalajangersakkakut tassuuna erseqqissarneqarpoq paasitinneqarsinnaatitaa-neq killiliffigineqarsinnaasoq, taamaaliorneq pisortat namminersortulluunniit soqutigisaasa arlallit illersorneqar-nissaat pisariaqarpat.

Uanga paasinninnera unaavoq paasisutissat § 13-imi pineqartunut ilaatinne-qartut avataaniittunut ingerlateqqillugit tunniunneqarunik paasitinneqarsin-naatitaanermi pineqartunut ilaatinneqanngitsuuginnarsinnaajunnaassasut. Tamatumani manna aalajangiisuusariaqarpoq, tassalu oqartussaasup paasis-sutissanik ingerlatitseqqilluni tunniussinermigut illersuinermi isiginiagassat paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut § 13-imi aalajangersakkat ilaasa arlaat ataaseq tunngavigalugu illersuutaasut atorunnaarsissimanera³⁶.

Uanga paasinninnera unaavoq illersuinermik isiginiagassat, takuuk paasitin-neqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6, Green-peace Nordenip upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paasitinneqaru-malluni qinnuteqaataanik itigartitsinerninut Aatsitassanut Ikummatissanul-lu Pisortaqarfiup tunngavigisimasai tassaasut isiginiagassat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oqaatigissallugit tunngavissaqarfigisimasai.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara allagaatit tamanut saqqummiun-neqarsimasut paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarneran-

36) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", 2002-mi aappasaanik naqiter-titaq, qupperneq 429.

nik isuma innuttaasunik assigiimmik pinnittarnermik tunngaveqarnermik nalinginnaasumik tunngaveqartoq³⁷.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaasa manna nassataraat, tassalu oqartussaasoq allagaatinik pisussaaffigisaminit annertunerusumik paasissutissiisinnaasoq, "annertusisamik paasissutissiisarneq"-mik taaneqartumik, nipangiussisussaataitaaneq il.il. pillugit malittarisassani allatut aalajangersaasoqarsimangippat. Paasissutissat nipangiussisussaataitanerme pineqartunut ilaatinneqartut § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit paasissutissiisutigineqarsinnaasussaanngil-lat, paasissutissat annertusisamik paasissutissiisarneq pillugu malittarisassaq tunngavigalugu allanut ingerlateqqillugit tunniunneqarsimagaluarpataluunniit. Paasissutissat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 innersuussutigalugu paasissutissiisutigineqarnissaat itigartitsissutigisimasai eqqarsaatigalugit immikkoortumi 1.3.3-mi apeqquut taanna pillugu oqaaseqaatikka innersuussutigaaqka.

Oqartussaasut allagaatinik namminneq suliniuteqarnermikkut paasissutissiisinnaatitaanerat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisikkut toqqaannartumik aalajangersaavigineqarsimangilaq, uangali paasinninnera unaavoq oqartussaasut paasissutissanik namminneq suliniuteqarnermikkut paasissutissiinissaannut oqartussaasut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugu paasissutissiinissaattut annertutigisumik tunngavissaqartariaqartoq.

Pisumi matumani Aatsitassanut Naalakkersuisoq aalajangerpoq 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqassasoq, Naalakkersuisullu taassuma tamanut saqqummiussinermut atatillugu nittartakkami oqaaseqaataanit makku erserput:

"Naalakkersuisut innuttaasut kissaateqarnerannut naalaareerlutik maannakkut aalajangerput oliakoornermi upalungaarsimanermut pilersaarut tamanut saqqummiunniarlugu. Nunatsinni oliasiorluni misissuinerme ingerlatanut tunngatillugu ammasumik pissuseqarnissaq Naalakkersuisut kissaatigiuannarsimavaat, kisiannili pingaartumik uuliakoornermi upalungaarsimanermut pilersaarutip tamakkiisuunngitsumik isertuunneqartariaqarnera ingerlaavartumik nalilersuinerne pisariaqarsimavoq.

37) John Vogter, "Offentlighedsloven med kommentarer", pingajussaannik 1998-mi naqitertitaq, qupperneq 234.

Oliasiarluni qillerinerni isumannaallisaanermut iliuusissanut sammititamik inatsisinik unioqqutitsilluni serlersaarisarnerit arlalippassuit malitsigisaannik maannamut naliliisoqartarsimavoq, pilersaarut ammasumik saqqummiunneqassagaluarpat tamatuma ataatsimut isigalugu qillerveqarfinnut serlersaarisoaarsinnaanera aarlerinarnerulersissagaa.

Taamaattumik Naalackersuisuni isumaqarsimavugut oliakoornermi upalungaarsimanermut pilersaarutip tamakkiisuunngitsumik isertuunneqarnera, Cairn Energyp inatsisit malillugit misissuilluni ingerlataasa illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu, pisariaqartoq.

(...)

Danmarkimi nunanut allanut ministeriaqarfiup Kalaallit Nunaanni qilleriviit eqqaanni isumannaallisaanermut killeqarfiit annertuumik uteqattaartumillu serlersaarfigineqartarneri pillugit nalilersuinerata naammassereernerata kingorna, siusinnerusumut naleqqiullugu maannakkut soqutigisavut illersorniarlugit periarfissarissaarnerulerpugut.

Nunanut allanut ministeriaqarfiup naliliinera malillugu FN-ip imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaa naapertorlugu Kalaallit Nunaanni oqartussaasut oliasiarluni qillerviit isumannaallisaanermut killeqarfiannit 5 km-isut ungasissusilimmi inatsisinik unioqqutitsisumik serlersaarisunut akuliussinnaanerat ajornanngilaq.

Iliuseqarnissamut periarfissat nutaat taakkua oqartussaasut inatsisinik unioqqutitsisumik qillerviit isumannaallisaanermut iliuusissaannut serlersaarisoaarnerani akuliunniissaat ajornannginnerulersittussaavaat. Taamaalilluni ajutoorsinnaaneriit inuit inuunerannik akeqarsinnaasut kiisalu avatangiisinik mingutsitsinermik kinguneqarsinnaasut aarlerinaateqarnerat annikillisinneqassaaq. Taamaattumik Naalackersuisuni isumaqarpugut maannakkut innuttaasut uuliakoornermi pilersaarutit tamanut saqqummiunneqarnissaannik kissaateqarnerisa akuersaarneqarnissaa illersorneqarsinnaasooq, pissutigalugu akornusiiniarluni serlersaarinert akiorniarnissaannut annertuumik periarfissarissaarneruleratta.

Qillerviit eqqaanni illersuinissamut periarfissat pitsaanerulernerisa kingunerisaanik uuliakoornermi pilersaarut annikitsut kisiisa pinnagit maannakkut tamanut saqqummiunneqarpoq (ataani takukkit)."

Tamakku tunngavigalugit isumaqarpunga 2010-mi aamma 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit tamanut saqqummiunneqarsimagunik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqannginnarsinnaajunnaasasut.

Isumaqarpunga pilersaarutit tamarmiusut paasitinneqarsinnaatitaanermi ilaatinneqannginnissaat pissutissaqaaqqaarsimanersoq naliliiffigissallugu masakkut pissutissaqanngitsunga. Matumani Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 14, imm. 1 imaattunik oqaasertaqartoq innersuussutigaara:

“Naammagittaalliuut misissuinermit aallartitsinermit pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissavaa.”

Paasissutissalli Pisortaqarfimmit kukkunikkut tamanut saqqummiunneqarsimasutut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasissutissiissutigisai eqqarsaatigalugit apeqqut immikkut ittoq kinguleruppoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 12. september 2011-meersoq tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa.

1.2 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi paasissutissat kukkunikkut tamanut saqqummiunneqartut

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut tusarniaaninni 24. august 2011-meersumi 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi paasissutissat arlallit iserfigaakka, taakkulu pilersaarutip ilaani tamanut saqqummiunneqartuni arlalitsigut atuarneqarsinnaapput, paasissutissalli taakkuusut pilersaarutip tamanut saqqummiunneqartup ilaani allani tamatumunnga peqatigitillugu titarlugit atuarneqarsinnaajunnaarsinneqarsimallutik.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik tusarniaanermut akissummini naapertuutinninnerit taakku ilarpaalui pillugit oqaaseqaateqarpoq, oqaatigalugulu paasissutissat taakku kukkunikkut tamanut saqqummiunneqarsimasut.

Pineqartorli aamma tassaavoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup pisoq ataaseq uanga tusarniaaninni taasara pillugu tusarniaanermut akissummini 12. september 2011-meersumi oqaaseqaateqarsimannnginnera. Naatsorsuutigaara pisuni tamanut saqqummiussiffiusimasuni, kiisalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kukkusimanertut oqaatiginngisaani, tamanut saqqummiussisoqarnissaa siunertaasimasoq. Matumani tusarniaaninni 24. august 2011-meersumi immikkoortoq “Nunat upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi taaneqartut aqqi” innersuussutigaa.

Pisumi allami Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oqaatigaa tamanut saqqummiussineq kukkunerusoq, paasissutissarli pineqartoq upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi tamanut saqqummiunneqartumi suli takuneqarsinnaalluni. Matumani tusarniaaninni 24. august 2011-meersumi immikkoortoq “Kalaallit Nunaanni illoqarfiit aqqi” innersuussutigaa.

Tamanut saqqummiussinerup kukkunikkut pisimanera apeqqutaatinnagu uanga paasinninnera unaavoq kukkuneramik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aaqqiinissaminut pissutissaqarani isumaqarsimanerata manna nassatarigaa, tassalu paasissutissaq taanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 innersuusstigalugu paasissutissiissutigiumanngissinnaanngikkaa. Taamaattumik inassuteqaatigaara upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutini illoqarfiup pineqartup aqqata paasissutissiissutigineqarnissaanik itigartitsineq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suliareqqissagaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tamatuma saniatigut tusarniaanerma 24. august 2011-meersup kingornatigut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi paasissutissat Pisortaqarfiup akissutaani oqaatigineqartutut kukkunikkut tamanut saqqummiunneqarsimasut qaavisigut titarlugit atuarneqarsinnaajunnaarsissimavai. Pineqartut tassaapput nunami allami illoqarfiup aqqa pillugu paasissutissat, takuuk immikkoortoq “nunani allami illoqarfiit aqqi”, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik pillugu immikkoortumi e-mailadressi pillugu paasissutissaq aamma immikkoortumi “Oil Spill Response”-mi e-mailadressi pillugu paasissutissaq.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq paasissutissat arlallit siunertarineqanngitsumik tamanut saqqummiunneqarsimanerisa kukkunerulli paasissutissani tamanut saqqummiunneqartuni paasissutissat ilaasa qaatigut titarlugit atuarneqarsinnaajunnaarsinniarneqarsimanerisa manna nassatarineraat, tassalu paasissutissat taakku paasissutissiinermi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 tunngavigalugu suli ilaatinngitsoorneqarsinnaanersut.

Immikkoortumi 1.1-imi oqaatigineqartutut uanga paasinninnera unaavoq paasissutissat oqartussaasup nammineq suliniuteqarneratigut tamanut saqqummiunneqarsimasut paasissutissiissutiginissaannut oqartussaasoq pisussaaffegarnersoq apeqqut killilersuutit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugu paasissutissii-sinnaanermut atuuttut assinginik killilersuiffigineqarnersoq. Tunngavik taanna atuuppoq paasissutissiinerup siunertarineqanngitsutut pisimanera apeqqutaatinnagu.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik paasissutissanik siunertarineqanngitsumik tamanut saqqummiunneqarsimasunik kingusinnerusukkulli nittartakkamit peerneqarsimasunik paasissutissiiumanngiinnasappat tassani aalajangiisuusoq unaavoq – upalungaarsimanissaq pillugu pi-

lersaarutit ilaasa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup siunertaa naapertorlugu saqqummiunneqarsimanerisa pissuseqataanik - Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik siunertarineqanngitsumik tamanut saqqummiussinermigut illersuinermi isiginiagassanik pineqartunik isiginninniarunnaarsimansoq.

Isumaqarpunga tamatumunnga aalajangiiviginninnermi makku pingaartillugit isiginiarneqartariaqartut, tassalu tamanut saqqummiussineq siunertaasimanngitsoq aamma kukkuneq tamatuma kingornatigut aqqinniarneqarsimasoq, aamma kukkussuteqarsimaneq malugineqarmat tamanna oqartussaasup qanoq pilertortigisumik aqqinniarsimaneraa aqqinniartariaqarsimagaluarneraalunniit.

Suliami matumani oqaatigineqarpoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusagassiuutit nalunaarfigisimagai 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarut 15. august 2011-mi tamanut saqqummiunneqarsimasoq, pilersaarullu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nittartagaanut ilineqarsimasoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 12. september 2011-meersoq imatut paasivara paasissutissat siunertarineqanngitsumik tamanut saqqummiunneqarsimasut 24. august 2011-mi tusarniaanerma kingornatigut titarlugit atuarneqarsinnaajunnaarsinneqarsimasut.

Taamaallitutik paasissutissat taaku sivikinnerpaamik ulluni qulingiluaani tamanit takuneqarsinnaasimapput.

Tamanut saqqummiussineq tamatumunnga peqatigitillugu internetsikkut kikkulluunniit iserfigisinnaasaatigut, tassalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nittartagaatigut pisimavoq, tamanullu saqqummiussineq taanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusagassiuutinut malugeq-qusimallugu.

Pisut taamaatsillugit isumaqarpunga Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 tunngavigalugu paasissutissiinissaq itigartitsissutigisinnaasimanngikkaa.

1.3 2010-mi 2011-milu upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaasa sinnerinik paasissutissiissutigiumannginneqarnerannut inatsiseqartitsinikkut tunngavik

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasissutissiissuteqarnissap itigartitsissutigineqarnissaanik aalajangiinerinit erserpoq 2010-mi pilersaarut eqqarsaatigalugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6 innersuussutigalugit itigartitsisoqarsimasoq.

2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit paasissutissiissutigineqarnissaata itigartitsissutigineqarnissaanik aalajangiinermit suliassat suliari-neqartarnerat pillugu inatsimmi § 27 aamma pinerluttulerineq pillugu inat-simmi §§ 50-imit 52-imut aamma innersuussutigineqarsimapput.

Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaat sorliit § 13, imm. 1, nr. 4-mut tunngatinneqarnersut pilersaarutillu ilaat sorliit § 13, imm. 1, nr. 6-imut tunngatinneqarnersut aalajangiinerni takuneqarsinnaanngilaq. Apeqqut taana eqqarsaatigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangiinerinut tunngavilersuutit pillugit kingusinnerusukkut oqaaseqaatikka aamma innersuussutigaa.

Aalajangiinerit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 3-mik nr. 5-imillu aamma inatsimmi tassani § 12, imm. 1-imik tunngaveqartut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akis-summini 12. september 2011-meersumi tamatuma saniatigut innersuussutigaa.

Tamatuma kingornatigut naatsorsuutigaara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasinninnera suli unaasoq, tassalu Greenpeace upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaat suli tamanut saqqummiunneqarsimanngitsut pillugit suli paasitinneqarsinnaatitaanngitsaq, paasitinneqarnissamillu qinnuteqaatit itigartinneqarnissaannik aalajangiinerit upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaannut taakkununnga suli atuuttut, tunngavilersuutit aalajangiinerit kiisalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut uannut akissutaanit ersertut tunngavilersuutigalugit.

Aalajangiinerit upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaannut suli tamanut saqqummiunneqarsimanngitsunut aalajangersakkat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup innersuussutigisimasaanut sanilliullugit tunngatinneqartut tulliuttuni allaaseraakka.

1.3.1 Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-ip atuuffia pillugu ataatsimut oqaatigiumasat

§ 13, imm. 1-ip atuuffia aalajangersakkamut aallaqqaasiussami aalajangersarneqarpoq tassaasoq paasitinneqarsinnaatitaaneq killilersorneqarsinnaasoq, "isiginiagassat pingaaruteqartut illersorneqarnissaat pisariaqarpat".

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit erserpoq aalajangersakkap taassuma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Danmarkimi inatsimmi nr. 280-imi, 10. juni 1970-imeersumi § 2, imm. 2 imaattunik imaqartoq pingaarnertigut assigigaa:

"§ 1-imi aalajangersagaq atorneqarsinnaanngilaq, suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaaneq (...) pillugu isiginiagassanit pingaaruteqartunit tunulliuqqartariaqartut isigineqarpat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit siusinnerusukkut atuuttoq, matumani aalajangersagaq issuarneqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pisortat ingerlatsinerat pillugu isumaliutissiissummik nr. 325/1963-imi tunngaveqarsimavoq.

§ 2, imm. 2-mi (isumaliutissiissutip inatsisissatut siunnersuutitaani § 2, imm. 1-imi) ilaatitsinnginnissamik aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaat isumaliutissiissummi quppernermi 61-imiittoq imaappoq:

"§ 1 atorneqassanngitsoq, tassa paasissutissiineq soqutigisat aalajangersakkami taaneqartut eqqarsaatigalugit "isiginiagassanut pingaaruteqartunut" assortuuttuussappat, § 2, imm. 1-imi aalajangersarneqarmat tassani isumagineqarpoq paasissutissiineq taamaallaat itigartissutiginneqarsinnaasoq soqutigisat taaneqartut annertuumik ajoquserneqarnissaat uloriaateqarpat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inatsisip Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmik atuuttumik, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmik nr. 582-imi, 19. december 1985-imeersumik allanngortiterneqarneranut, § 13 eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni inatsisip pissuseqataanik nassataqartumut, atatillugu isumaliutissiissummi 857/1978-imi inatsimmik allanngortitsinermut tunngaviusumi, quppernermi 263-imi makku oqaatigineqarput:

"Pisuni ilaatitsinngitsoornissamut periarfissap pingaaruteqartunik naliliinertaqarfigisaani apeqqut una saqqummerpoq, tassalu missiliuussinermut tunaartarisassanik nalinginnaasunik tulleriinnilersuisoqarsinnaanersoq.

Aallaqqaasiutitut oqaatigineqassaaq soqutigisanik pingaaruteqarnersiineq tunngavigalugu oqimaalutaanerup aalajangersakkami tunngavigineqartup manna nassatarigaa, tassalu

pisut ataasiakkaarlugit pineqartumik naliliisoqartassasoq, matumanilu allagaatit ataasiakkaarlugit pisumi aamma naliliisoqartariaqartassaaq, tamatumani takuuk inatsimmi § 2, imm. 3 aamma ataani imm. 4-p ataani.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaalilluni § 13-ip atorneqarnerani manna ataatsimut atuuppoq, tassalu oqartussaasoq pineqartoq illersuinermi isiginiagassat § 13-imi oqaatigineqartut paasisutissiisoqarneratigut ajoquserneqarsinnaanerat qaninnersoq pisumi naliliisassasoq.

1.3.1.1 Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 13. Paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq, tamanna pisariaqarpat maku immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa illersorneqarnissaannut:

4) pisortatigoortumik nakkutilliinerup, naleqqussaanerup imaluunniit pilersaarusiorluni sulinerup imaluunniit akileraarutit akitsuutillu pillugit inatsiseqarneq tunngavigalugu qanoq iliuuserilersaakkat piviusumngortitaanissaat”

Isiginiagassat sordiaat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarnerit § 13, imm. 1, nr. 4 innersuussutigalugu itigartinneqarnerannut pissutaasimnersut aalajanginerni takuneqarsinnaanngilaq.

Isiginiagassat sordiaat upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutini allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarnerit § 13, imm. 1, nr. 4 innersuussutigalugu itigartinneqarnerannut tunngavilersuutaasussaasimnersut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermi uannut akissutaani aamma takuneqarsinnaanngilaq.

Oqaatigaara paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4-mi pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Danmarkimi inatsimmi nr. 280-imi, 10. juni 1970-imeersumi § 4, imm. 2, nr. 2 pissuseqatigigaa, taassumalu atuuffia pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu isumaliutissiisummi nr. 325/1963-imi quppernermi 63-imi tullianilu imatut allaaserineqarpoq:

“Aalajangersakkami tassani ilaatigut allagaatit akitsuusersuineq pillugu inatsisiliornerup, matumani ilanngaaserineq pillugu inatsisiliorneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, iluani iliuuserissamaakkanut kiisalu nunat tamat aningaasaqarnerat pillugu inatsisiliorneq, akit imaluunniit avammut nioqquteqarneq nioqqutissanillu eqquusuineq pillugit inatsisiliorneq eqqarsaatigineqarput. Aalajangersagaq pisortat soraarummeernernut mislitsinnernullu al-

lanut atatillugu sulineranut aammattaaq atorreqassaaq, tassami assersuutigalugu allatariarsornermi suliaassat siumoortumik soorunalimi tunniunneqareersinnaanngimmata, kii-salu suliaassaqarfimmi arlalinni pisortat nakkutilliinermik suliaqarneranni, soorlu allagaatit kukkunersuinermik nakkutilliinermilluunniit aallartitsisoqarnissaanik imaqartut ilisimaneqalinniginniissaat siunertaralugu.

Aalajangersakkami pisortat pilersaarusionermerk suliaqarnerat oqaatigineqaraangat assersuutigalugu illoqarfiup pilersaarusionerqarnerani iliuusissat siumoortumik ilisimaneqaler-nerisigut iliuuseriniarneqartut pilersaarusionermerk siunertarineqartut naleqquttumik naammassiniarneqarnerisa akornuserneqarsinnaanerat eqqarsaatigineqartarsimavoq.

Aalajangersagaq taanna assersuutigalugu kukkunersuinermerk oqartussaasut ileqquusumik saaffiginninnerini atorreqarsinnaavoq. Saaffiginnissut taamaattoq tamanit ilisimaneqaleruni pissutissaqanngitsumik ajoqusiinermik nassataqarsinnaasoq oqartussaasup saaffigineqartup saaffiginnissut pillugu isummernissamat periarfissaqareersimatinnagu pissarsiari-neqarsinnaasariaqanngilaq. Isummat taakkua pissuseqataat avataaneersut kukkunersuiner-merk oqartussaasunut saaffiginninneri eqqarsaatigalugit aamma atuupput.” (Atorfeqarfim-mi nutsigaavoq)

Uanga paasinninnera unaavoq aalajangersakkami tassani pisortani nakkutillii-nermik pilersaarusionermilu oqartussaasut suliaminnik inuit suliffeqarfillu nakkutilliinermi pilersaarusionermilu pineqartut eqqarsaatigalugit pisortat ingerlatsinerisa illersorneqarnissaat eqqarsaatigineqartoq.

Taamaattumik isumaqarpunga § 13, imm. 1, nr. 4 aserorterinernek allatullu ilusilinnik akornusersuinernek pinaveersimatitsiniarluni upalungaarsimanis-sap illersorneqarneranut atorreqarsinnaanngitsoq.

Taamaattumik allagaatinik paasitinneqarumanermik Aatsitassanut Ikumma-tissanullu Pisortaqarfiup § 13, imm. 1 nr. 4 innersuussutigalugu itigartitsisi-manera ajuusaarnartutut isigaara.

1.3.1.2 Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 6

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 6 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 13. Paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq, tamanna pisariaqarpat makku immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa illersorneqarnissaanut:

6) namminersortut pisortallu soqutigisaat, pineqartup pissusia immikkut ittoq pissuti-galugu isertuussinissaq pisariaqarpat.”

Isiginiagassat sorphiaat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarnerit § 13, imm. 1, nr. 6 innersuussutigalugu itigartinneqarnerannut pissutaasimarnersut aalajangiinerni takuneqarsinnaanngilaq.

Suliamik allaaserinninneq siusinnerusumiittoq innersuussutigalugu oqaatigaara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akisummini 15. august 2011-meersumi § 13, imm. 1, nr. 6-ip atorneqarnera imatut nassuiaraa:

“§ 13, imm. 1, nr. 6 malillugu namminersortut pisortallu soqutigisaat, pineqartup pissusia immikkut ittoq pissutigalugu isertuussinissaq pisariaqarpat paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq.

Pisortaqarfik aalajangersimasumi nalilereernermigut isumaqarpoq oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunnissaat pisariaqarsimasoq pisinnaatitaaffimmik piginnittup namminersortutut soqutigisaata annertuup inatsisit malillugit misissuilluni ingerlataqarnissaata illersorneqarnissaanut unioqqutitsisumik akornusersorneqarnani, kinguaattoornani imaluunniit akisunerulersitsinngitsumik aamma qilleriviit isumannaatsuunerinut, immami avatangiisinut inuillu isumannaatsuunissaannut ulorianartorsiortitsisinaasunik pilersitsinertaqanngitsumik.

Aammattaaq aalajangersimasumi pisortaqarfik nalilereernermigut isumaqarpoq uuliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunnissaat ilaatigut aalajangersimasumi misissuinerit ingerlanneqartut, ilaatigut allat atuuttut siunissamilu akuersissutissat taamaaqataanik misissuinerimi ingerlatat, ilaatigut Kalaallit Nunaanni misissuinerit piiaanerillu naammassineqarnissaannut periarfissat nalinginnaasut aamma pisortat aatsitassariornermit isertitaqalernissaat inuussutissarsiutitigullu ingerlataqalernissaat eqqarsaatigalugit namminersorlutik oqartussat taamaaqataanik soqutigisaasa illersorneqarnissaat pisariaqarsimavoq.

Kiisalu aalajangersimasumi pisortaqarfik nalilereernermigut isumaqarpoq pissutsit immikkuullarissuuneri pissutigalugit oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit isertuunnissaat pisariaqartoq. Oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutit paasissutissanik arlalinnik imaqarput, tamanut saqqummiunneqarpata arlalitsigut pingaaruteqartutigit ulorianartunik ajoqusiinnaasunillu kinguneqartitsisinnaasunik. Paasissutissanik taakkuningga ilisimasaqarneq avatangiisinik illersuinaqatigiit allallu inatsisinut naapertuuttumik misissuilluni ingerlataqartunut unioqqutitsisumik akerliussutisimik takutitsinissaannut pitsaaneruseqarperiarfissiinnaavoq. Taamatut unioqqutitsisumik akerliussutisimik takutitsinerit ilaatigut inatsisinut naapertuuttumik misissuilluni ingerlataqarnernut akornusiinnaapput, kinguarsaallutik aamma/imaluunniit akisunerulersitsillutik kiisalu qilleriviit isumannaatsuunerinut, immami avatangiisinut inuillu isumannaatsuunissaannut ulorianartorsiortitsisinnaanerup annertunerulerneranik kinguneqarsinnaallutik.

Paasissutissanut taamatut ittunut assersuutissaq tassaavoq uuliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutini qilleriviit sananeqaatai sulerinerilu pillugit paasissutissat su-

kumiinerusut. Paasissutissanut taakkununnga ilisimasaqarneq avatangiisinik illersuiniaga-tigii allallu unioqqutitsisumik akerliussutsimik takutitsisinnaapput inatsisinut naapertuut-tumik misissuilluni ingerlataqarnernut akornusiisinnaallutik, kinguarsaasinnaallutik aam-ma/imaluunniit akisunerulersitsillutik kiisalu qillerivoit isumannaatsuunerinut, immami avatangiisinut inuillu isumannaatsuunissaannut ulorianartorsiortitsisinnaanerup annertu-nerulerneranik kinguneqarsinnaallutik. Assersuutitut allatut taaneqarsinnaapput uulia-koornissamut upalungaarsimanissamut pilersaarutini qillerivoinnut isersinnaanerit, upalu-ngaarsimanermut tunngasut aamma upalungaarsimanermi suleriaatsit pillugit paasissu-tissat, tassunga ilanngullugit oliakoornissamut upalungaarsimanermi, sulisutigut upalu-ngaarsimanissamut aamma sikunut upalungaarsimanissamut sillimaffigisassat. Assersuuti-nut ilassutitut taaneqarsinnaapput oliakoornissamut upalungaarsimanissamut pilersaaruti-ni qillerivoit aamma umiarsuit peqataasut upalungaarsimanermi atortut aamma upalu-ngaarsimanermi ingerlatsinerit pillugit paasissutissat, tassunga ilanngullugit uuliakoornis-samut upalungaarsimanermi, sulisutigut upalungaarsimanissamut aamma sikunut upalun-gaarsimanissamut sillimaffigisassat.

Missiliuilluni naliliinerni taakkunani pisortaqarfiup avatangiisinik illersuiniarlutik sulinia-qatigiiffiit allallu unioqqutitsillutik akerliussutsimik takutitsinerini aarlerinartuusinnaasut ilaatigut sillimaffigivai. Misissuilluni ingerlataqarnermut Greenpeacep unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsineri nalilersuinerimut tunngavoit ilaannaattut ator-neqarsimapput.

Unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit tamaasa nalinginnaasumik sillimaffigine-qarnissaat pisortaqarfimmit pingaartinneqarsimavoq, taakku Greenpeacemit, avatangiisinik illersuiniagaqatiinnit allanit imaluunniit allanit ingerlanneqarnersut apeqqutaatinnagu.

Sulianik ilisimalersitaanissamut itigartitsinerimut tunngatillugu pisortaqarfiup aalajangi-nera aamma nalinginnaasumik unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsiniartunut taama-tut ingerlataqarniarsinnaasunut tamanut sammitinneqarpoq, Greenpeacemit unioqqutitsil-luni akerliussutsimik takutitsisinnaanerimut taamaallaat sammitinneqarnani.”

Taamatut tunngavilersuineq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi 12. september 2011-meersumi nunat aqqi, illoqar-fiit aqqi, sumiiffiit aqqi, suliami illua'tungiusut aqqi suliamilu illua'tungiusut attaveqaataannik paasissutissat pillugit ataatsimut immikkoortumi 13-imi pi-ngaarnerusutigut atoqqippaa.

§ 13, imm. 1, nr. 6-ip atuuffia pillugu oqaatigaara katersuivittut aalajangersa-gaq tassani pineqartoq, tassanilu isiginiagassat pingaaruteqartut § 13, imm. 1, nr. 1-imit nr. 5-imut taaneqarsimanngitsut paasitinneqarsinnaatitaanermik killilersuiffiusariaqartut pineqarlutik.

Taamaalilluni paasitinneqarsinnaatitaaneq § 13, imm. 1, nr. 1-imit nr. 5-imut tunngavigalugit killilersorneqassappat § 13, imm. 1, nr. 6 ator-neqarsinnaan-ngilaq.

Tamatuma saniatigut pineqartog tassaavoq § 13, imm. 1, nr. 6-ip atuuffiata an-nikitsukullaanissaa inatsisiliortut siunertarisimagaat. Taamaalillutik pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inat-sisissaattut siunnersuummi § 13 pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

“Nr. 6-imi aalajangersakkap inatsimmi atuuttumi § 2, imm. 2, nr. 4 assigaa. Aalajangersak-kap manna tikillugu pisarnertut pisariaqartitsineq naapertorlugu killilimmik atorneqartar-nissaa naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalilluni nr. 3-mi erseqqivissumik ilaatitsinnginnissa-mik ilanngussineq, takuuk tamanna pillugu qulaani taaneqartut, ataatsimut isigalugu aala-jangersakkap taassuma atorneqarnerata killilersimaarneqarnissaanik kissaateqarnermik ta-kutitsisuuvoq.”

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Danmarkimi inatsimmi 1970-imeersumi § 2, imm. 2, nr. 4-p, Kalaallit Nunaanni inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 6-ip pis-suseqataata, piareersarlugu suliarineqarnerani aammattaaq tunngavigineqar-poq aalajangersagaq taanna taamaallaat atorneqartassasoq pisuni, pisortat i-nuilluunniit ataasiakkaat soqutigisaat isiginiarlugit isertuussinissaq pisaria-qartutut isigineqartillugu³⁸.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Danmarkimi inatsit 1970-imeersaq pil-lugu oqaaseqaatini ataatsimut aalajangersakkap atuuffia pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni aamma imatut allaaserineqarpoq³⁹:

“Justitsministereqarfik ataatsimiititaliarsuup missingusiaa naapertorlugu isumaqarpoq aalajangersakkap taassuma ilanngunneqarnissaa pisariaqartog, tassanilu aalajangersarne-qassalluni soqutigisat immikkut oqaasertalernerneqarnissaminnut naleqqutinngitsut imaluun-niit inatsisip ilusilersorneqarnerani imaaliallaannaq takuneqarsinnaanngitsut paasitinne-qarsinnaatitaanermik tunngavimmi pineqartunut ilaatinneqannginnissaat tunngavilersuu-tigineqarsinnaasoq. Tunngavigineqarpoq aalajangersagaq taanna taamaallaat pisuni pisor-tat inuilluunniit ataasiakkaat soqutigisaat isiginiarlugit isertuussinissaq pisariaqartutut isi-gineqartillugu atorneqartassasoq.

Pisunut aalajangersakkap atorneqarfigisinnaasaanut assersuutitut oqaatigineqarsinnaavoq naalagaaffiup sulianut atatillugu aaqqiagiinngissutit pillugit isumaqatigiisitsiniartarfiini isumaqatigiinniarnerni susoqarnera pillugu paasissutissiumannginnissamut periarfissa-qartariaqarpoq. Partiinik nutaanik nalunaarutiginninnermut atatillugu Folketingimut qi-nersisartut oqaaseqaataannik tunniunneqartunik misissuumalluni qinnuteqaatit itigartin-neqarnissaannut aamma periarfissaqartariaqarpoq, takuuk Folketingimut qinersisarneq pil-lugu inatsimmi § 23, tassami qinersisartut ataasiakkaat taamatut nalunaarutiginninnermi peqataasut ataasiakkaat piumasaaqatigisinnaasariaqarmassuk nalunaarutiginninneq tama-nit ilisimaneqalissanngitsoq. Inuit inooqataanikkut allatigulluunniit ilisimatusarnikkut mi-

38) John Vogter, "Offentlighedsloven med kommentarer", 1998-imi pingajussaanik naqitertitaaq, qupperneq 250.

39) Folketingstidende 1969/1970, tillæg A, sp. 589.

sissuineranut atugassanik paasissutissiisut isertuussisoqarnissaanik aamma qulakkeerunneqarsinnaasariaqarput, tamatumani takuuk siunnersuummi § 5, paasissutissanut pisortatigoortumik naatsorsueqqissaarnerup suliarineqarnerani tunngavittut pissarsiarineqartunut tunngasoq. Pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu immikkut inatsisilianik unioqqutitsisunik nalunaarutiginnittut aqqisa isertuunneqarsinnaanissaat aammattaaq pisariaqartinneqarsinnaavoq, tamatumani takuuk sulisartunik nalinginnaasumik illersuineq pillugu inatsimmi nr. 226-imi, 11. juni 1954-imeersumi § 50, imm. 2, taannalu suliassaarfimmi immikkut ittumi tassani nalunaarutiginnittut kinaassutsiminnik isertuussisinnaanerannik qulakkeerinnineq pillugu malittarisassanik imaqarpoq; aalajangersagaq taanna siunnersuummi § 7-ikkut attatiinnarneqartutut isigineqartariaqarpoq. Nr. 4-mi aalajangersagaq soraarummeersitsineranut misilitsinnernullu allanut atatillugu pisortat sulinerannut aamma atornerqarsinnaasussaavoq, tassami assersuutigalugu allattariarsornermi suliassat siumoortumik soorunalimi tunniuteqquneqarsinnaasusaanngimmata, taamatuttaarlu akissutit ataasiakkaat tamanit ilisimaneqalersinnaanerat aamma mattunneqarsinnaasariaqarluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Uanga paasinninnera unaavoq isiginiagassat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit paasissutissiinermi § 13, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugu ilanngunneqannginnissaannut tunngavilersuutitit taasai ilaatigut aatsitassanik ikummatissanillu ujarlernernut atuinernullu ingerlasunut aallartinneqartussanulluunniit akornusiiniernerit ilaatigullu allatigut inatsisilik unioqqutitsilluni iliuuseqarniernerit pakkersimaarneqarnissaannut tunngatinneqarsinnaasut.

Oqaatigaara paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 3 inatsisilik unioqqutitsinernik pakkersimaarinninnissap isiginiarneqarnera eqqarsaatigalugu atornerqarsinnaasasoq, pisumi aserorterisoqarnissaata ulorianarluinnarnera pineqarpat, takuuk tulliuttuni apeqqut taanna pillugu oqaaseqaatikka.

Aammali naliliivunga § 13, imm. 1, nr. 3-mi ilaatitsinnginnissamik aalajangersagaq upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaasa il.il. upalungaarsimanissap pingaaruteqartutut ilaasa aserorterineranut tamatumalu assigisaanik akornusersuineranut illersorneqarnissaata ataatsimut pisariaqartinneqarnera atuutsinniarlugu ilaatinneqannginnissaannut naammattumik tunngavisinngitsoq.

Taamaattumik isiginiagassap taassuma pisumi naliliinikkut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaasa paasissutissiinermi § 13, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugu ilaatinneqannginnerannik nassataqarnerata isornartorsiuinissannut pissutissaqalersissinnaanngilaanga.

1.3.1.3 Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 3

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. imaattunik oqaasertaqarpog:

“§ 13. Paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq, tamanna pisariaqarpat makku immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa illersorneqarnissaannut:

(...)

3) inatsisinik unioqqutitsinerinik pinaveersaartitsinerit, paasiniaanerit malersuinerillu, pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu eqqartuussissutit assigisaasalu naammassineqarneri, kiisalu suliani pinerluttulerinermi inatsisinik imaluunniit ileqqussanik unioqqutitsinernut tunngasuni unnerluussanik, ilisimannittunik allanilluunniit illersuineq, (...)”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini 12. september 2011-meersumi oqaatigaa upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit paasissutissiinermi ilaatinneqannginnerat ilaatigut inatsisinik unioqqutitsinerup pinaveersaartinneqarnissaanik isiginninnermik tunngavilersorneqartoq, takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 3.

§ 13, imm. 1, nr. 3-p iluseqqaani paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Danmarkimi inatsisip 1985-imi ilusilersorneqarnerani ativaa.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Danmarkimi inatsimmi aalajangersagassatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit erserpoq (Folketingstidende 1984/1985, Tillæg A, sp. 375) aalajangersagaq taanna suleqatigiissitaliap paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu ataatsimiititaliamit pilersinneqartup pillaasarneq pillugu inatsisip iluani suliani allagaatinik paasitinneqarsinnaanermik apequt pillugit pilersinneqartup siunnersuutaa tunngavigalugu ilusilerneqartoq.

Isummat taakku isumaliutissiissummi 857/1978-imi quppernermi 415-imi imatut allaaserineqarput:

“Illua'tungaani isiginiagassat paasitinneqarumanermik qinnuteqaatip itigartinneqarneranik nassataqarsinnaasut aalajangersakkami taaneqartut imarisaat annertussusiilu pillugit makku oqaatigineqassapput:

Allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq siullertut mattunneqartariaqarpoq inatsiseqartitsinerinermik atortitsinerup sunniuteqarluarnera isiginiarlugu tamanna pisariaqarpat (“inatsisinik unioqqutitsinerinik pinaveersaartitsinerit, paasiniaanerit malersuinerillu isiginiarneqarnerat”). Siusinnerusukkut oqaatigineqartut isiginiagassaq taanna pingaartumik tasavaoq § 00, imm. 1-imi atortitsinninnissamik aalajangersagassatut siunnersuutigineqar-

tumi ataatsimut saqqummertoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq aamma suliami illua'tungiusut suliani pillaanermut tunngasuni allagaatinik aallaavittut paasitinneqarsinnaati-taannngitsut.

Paasitinneqarsinnaatitaanerup piffissaliinikkut imm. 2-mi killilernerqarnerata ("suliaq aalajangiivigineqarpat") nassatarisaanik illua'tungaani isiginiagassat taaneqartut pisut makku siunertaraat, tassalu pineqartumut suliat pillaanermut tunngasut imaluunniit inunmut allanut suliat pillaanermut tunngasut eqqarsaatigalugit paasiniaanermut tunngasooq pissutigalugu allagaatinik paasissutissiineq eqqarsarnartortaqaassappat. Illua'tungaani isiginiagassat taaneqartut isumaginiarlugit isertuussisoqassappat tamanna pisumi tunngavilersuisoqarnissaanik piumasaqaateqarfiuvoq, tamatuminnngalu naliliiviginninneq aatsaat pisinnaassalluni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat takkuppap. Pisulli qanoq ittuussusiat apeqqutaatillugu paasiniaanermut tunngasut pissutigalugit tamatuma inaarutaasumik siusinnerusukkt aalajangiivigineqarnissaa pisariaqarsinnaavoq, tassami assersuutigalugu inuit politiinut paasissutissiisut kikkussusiisa isertuunneqarnissaat siumoortumik qulakkeerneqarsinnaasariaqarmat, aatsaat isertuussisoqarpat nassuiaasoqarnissaa pisinnaasoq naatsorsuutigineqassasoq ilimagisariaqarpat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq allagaatinik § 13, imm. 1, nr. 3 tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaaneq inatsisinik unioq-qutitsinerup pinaveersaartinneqarneranik isiginiagassaq innersuusutigalugu killilersorneqassappat tamatumani manna piumasaqaataasariaqartoq, tassalu inatsisinik unioqqutitsisoqarsinnaanera ilimananarluinnassasoq.

Suliami uani matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 2010-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip itigartinneqarnissaanik aalajangiinera 5. august 2010-mi pisimasooq, Greenpeace-llu iliuuserisai Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi 12. september 2011-meersumi immikkoortuni 2-mit 7-imut immikkoortitersimasai piffissap taassuma kingornatigut pisimasut, taamaattumillu pissutsit taamaannerat pissutigalugu aalajangiinermut tunngaviusuni ilaasinnaasimannngitsut.

2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip itigartinneqarnissaanik aalajangiineq eqqarsaatigalugu oqaatigaara taanna 15. april 2011-mi pisimasooq, taamaattumillu Greenpeace-llu iliuuserisai Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi 12. september 2011-meersumi immikkoortuni 3-mit 7-imut immikkoortitersimasai piffissap taassuma kingornatigut tamarmik pisimasut, taamaattumillu pissutsit taamaannerat pissutigalugu aalajangiinermut tunngaviusuni ilaasinnaasimannngitsut.

Tamatumunngali peqatigitillugu matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu pisut pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq

tunngavigalugu misissuiffigineqarsimasut pisumi naliliineq inatsisinik unioq-
qutitseqqittoqarsinnaanera qaninnersoq apeqqummik ilaqartoq tunngavi-
galugu manna tunngavilersorsinnaagaa, tassalu paasitinneqarsinnaatitaaneq
§ 13, imm. 1, nr. 3 tunngavigalugu killilersorneqassasoq. Taamaalilluni malit-
tarisassaq taanna inatsisinik unioqqutitsinernik pinaveersaartitsinermut ata-
tillugu atorineqassappat allagaatinik paasissutissiinerup inatsisinik unioq-
qutitsisoqarsinnaanera nassatarissagaa tunngaviusariaqarpoq.

Uanga paasinninnera unaavoq Greenpeacep upalungaarsimanissaq pillugu pi-
lersaarutini allagaatinik paasitinneqarnera oliamik aniasoorsinnaanermut
upalungaarsimanerup aserorteriffigineqarsinnaanera nassatarissagaa Aatsi-
tassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ilimanarsisinngikkaa, taamaattu-
millu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 3-p
aalajanginerit tunngaviinut ilaatinneqarsimanera ajuusaarnartutut isigaara.

1.3.1.4 Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5 imaattunik
oqaasertaqarpoq:

“§ 13. Paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq, tamanna pisariaqarpat makku
immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa illersorneqarnissaannut:

(...)

5) pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaat, matumani pisortat niuernikkut ingerlatsineri
ilanngullugit,”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi-
ni 12. september 2011-meersumi Greenpeacep ingerlataanik allaaserinninner-
mini oqaatigaa:

“Nalornissutiginninnerup taassuma pissutsillu allat kingunerisimavaat upalungaarsima-
neq pillugu pilersaarutini paasissutissat tamanut saqqummiunneqartut saniatigut paasissu-
tissiisoqarnissaata pisariaqaanngitsutut isigineqarnera. Pisortaqarfik naliliivoq upalungaar-
simanissaq pillugu pilersaarutini allagaatini paasissutissanik taaneqartunik allanik paasis-
sutissiineq inuit ataasiakkaat pisortallu soqutigisaannut illersorneqarnissaat paasitinneqar-
sinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2-mi aamma § 13, imm. 1, nr. 3-mi, nr.
5-imi nr. 6-imilu malittarisassatigut tunngavissalernerneqartunut assortuuttuussasoq.”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

§ 13, imm. 1, nr. 5-ip atorneqarneranut isummat tusarniaanermut akissummi imatut itisilerneqarput:

“Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5-ikkut aalajangersarneqarpoq paasitinneqarsinnaatitaaneq killilersorneqarsinnaasoq, pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa pingaaruteqartut illersorneqarnissaat pisariaqarpat, matumani pisortat niueqatigiinnermik ingerlatsinerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Pisortaqarfik pisumi nalilee-reerluni isumaqarpoq aternik attaveqaatillu pillugit paasissutissanik qulaani taaneqartunik isertuussineq Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa annertuut illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu pisariaqartoq. Tamanut saqqummiussinerup oqaatigineqartutut inatsisinik unioqutitsilluni akerliussutsinik takutitsisoqarsinnaanera nassatarisinnaavaa, tamatumalu pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut inatsisit malillugit ujarlernermi ingerlataannik akornusiisinnaavoq, killilersuisinnaavoq, kinguarsaasinnaavoq akisunerulersitsisinnaalluniluunniit. Namminersorlutik Oqartussat pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut, massakkut pigisaqartut pigisaqalerumaartussallu, ujarlernermik ingerlataqarnissaat pisumi ataatsimullu aningaasaqarnikkut annertuumik soqutigisaqarfigaat. Taamaalillutik Namminersorlutik Oqartussat ilaatigut ujarlernermik ingerlatat massakkut ingerlasut siunissamilu ingerlalerumaartut aningaasaqarnikkut annertuumik soqutigisaraat, ilaatigullu Kalaallit Nunaanni pisortat aatsitassarsiornikkut inuussutissarsiutinillu ingerlataqarnikkut isertitaqalernissaat soqutigisaraat. Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa annertuut taakkua illersorneqarnerannut pisariaqarpoq aqqit attaveqaatillu pillugit paasissutissat qulaani taaneqartut isertuunneqarnissaat. Taamaaliornikkut inatsisinik unioqutitsilluni akerliussutsinik takutitsisoqarsinnaanera killilersimaarneqarpoq.”

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

“Nr. 5-imi aalajangersakkap inatsimmi § 2, imm. 2, nr. 3 assigaa, taamaalillunilu inatsisitigut manna tikillugu atuuttut atuutiinnarnissaat aallaavigalugu. Aalajangersakkap pingartumik pisortat isumaqatigiissuteqartarneranni aamma pisortat akissarsiat sulisoqarnermulu tunngasut pillugit isumaqatigiinniarnaranni atorneqartarnissaa eqqarsaatigineqarpoq. Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqarpoq manna tikillugu pisarnertut innuttaasut paasitinneqarsinnaatitaanerisa killilersimaarneqarsinnaaneranut periarfissaqassasoq, pisortat suliffeqarfiiisa namminersorlutik inuussutissarsiutitigut suliffeqarfinnut atugassarititaasut assinginik atugassaqartitaallutik ingerlanissaat, imaluunniit suliffeqarfinnik taamaattunik inuussutissarsiutitigut suleqateqarnissamik isumaqatigiissuteqarsinnaanissaat.”

Oqaatigaara aalajangersakkap taamaalilluni manna siunertarigaa, tassalu pisortat namminersortutut ingerlatsinikkut soqutigisaasa illersorneqarnissaat. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Namminersorlutik Oqartussat ujarlernissamut akuersissutitigut aatsitassanillu atuinikkut isertitaqalernissaannik nalinginnaasumik soqutigisaa tassaannigilaq soqutigisaaq, Namminersorlutik Oqartussat namminersortutut soqutigisaattut taaneqarsinnaasoq.

Taamaattumik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5-ip aalajangiinernut tunngaviusuni ilaatinneqarsimanera ajuusaarnartutut isigaara.

1.3.2 Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 12. Paasitinneqarsinnaatitaanermi paasissutissat makku ilaatinneqanngillat:

1) inuit ataasiakkaat inuuneri pillugit paasissutissat, matumani aningaasaqarnerannut tunngasut ilanngullugit,

2) teknikkikkut atortulersuutit imaluunniit periutsit imaluunniit ingerlatsinikkut niuernikkulluunniit pissutsit assigisaalluunniit, inummut suliffeqarfimmulluunniit aningaasaqarnikkut annertuumik pingaarutillit pissutigalugit saqqummiunneqarnissaat akuersissutigineqarsinnaanngitsut.”

Aalajangersakkap taassuma atorneqarnera Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini 12. september 2011-meersumi imatut oqaatigaa:

“Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2-kkut aalajangersarnerqarpoq paasitinneqarsinnaatitaanermi ilaatigut makku ilaatinneqanngitsut, tassalu teknikkikkut atortulersuutit periaatsilluunniit pillugit paasissutissat, imaluunniit pissutsit ingerlatsinermut niueqatigiinnermulluunniit taakkuluunniit assigisaat pillugit paasissutissat, qinnuteqaatip akuerineqannginnera inummut suliffeqarfimmulluunniit paasissutissani pineqartunut aningaasaqarnikkut annertuumik sunniuteqassappat. Pisortaqarfik pisumi nalileereerluni isumaqarpoq aqqit attaveqaatillu pillugit paasissutissat paasissutissiinikkut tamanut saqqummiunneqannginnerat pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumut aningaasaqarnikkut annertuumik pingaaruteqartoq. Tamanut saqqummiussinerup oqaatigineqartutut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit nassatarisinnaavai, taakkulu pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut inatsisit malillugit ujarlernerimi ingerlataannik akornusii-sinnaapput, killilersuisinnaapput, kinguarsaasinnaapput akisunerulersitsisinnaallutilluunniit. Tamatumunnga atatillugu aningaasaqarnikkut ulorianarsinnaasunik pinngitsoortitsineq pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumut aningaasaqarnikkut annertuumik pingaaruteqarpoq. Tamatuma saniatigut inatsisinik unioqqutitsilluni akerliussutsimik takutitsinerit qillirivissuit isumannaallisaavigineqarnerannik, imaani avatangiisinik inullu isumannaallisaa-vigineqarnerannik ulorianartorsiortitsisinnaapput. Tamatumunnga atatillugu ajoqusiis-naasunik annaasaqaataasinnaasunillu pinngitsoortitsineq killilersimaarinninnerluunniit pisinnaatitaaffimmik pigisaqartunut aningaasaqarnikkut taamatuttaaq annertuumik pingaaruteqartussaavoq.”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi tassani tamatuma saniatigut makku oqaatigai:

“Pisutigut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi ilaatinneqartutigut aningaasartuutunik atuarneqarsinnaajunnaarsitsineq pisumi pisimavoq, soqutigisaaq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juli 1994-imeersuni § 12, imm. 1, paasissutissat ingerlatsinermut niueqatigiinnermullu tunngasut paasitinneqarsinnaatitaanermi ilaatinneqannginnerannut tunngasoq tunngavigalugu illersorneqartoq isiginiarlugu.

Aalajangersagaq taanna pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Danmarkimi inatsimmi nr. 280-imi, 10. juni 1970-imeersuni § 2, imm. 2-mik pingaarnerusutigut ingerlatitseqqinneruvoq, pingaarnerusutigullu namminersortut inuussutissarsiornikkut il.il. isiginiarneqarnissaannik tunngavilersorneqarsimalluni.”

Aalajangersakkap tunuliaqutaa paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit pillugu isumaliutissiisummi 857/1978-imi quppernermi 254-imi imatut allaaserineqarpoq:

“Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 2-kkut aalajangersarneqarpoq “teknikkikkut atortulersuutit periaatsilluunniit imaluunniit pissutsit ingerlatsinermut niueqatigiinnermulluunniit tunngasut” pillugit paasissutissat tunniukkumanginnerqarsinnaasut, qimmutigineqarnerup akuerineqannginnera inummut suliffeqarfimmulluunniit paasissutissami pineqartumut aningaasaqarnikkut annertuumik pingaaruteqarpat.

Qulaani 1.a-p ataani oqaatigineqartut aalajangersagaq taanna ataatsimiititaliarsuup missingusiaani § 2, imm. 1, nr. 3 tunngavigalugu ilusilerneqarsimasooq, naalakkersuisulli paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisissatut siunnersuutaattut saqqummiunneqartut massakkut oqaasertaligaanermisut oqaasertalernerqarsimalluni, takuuk tamatumunnga tunuliaqutaasooq pillugu quppernermi 251-imi tullianilu allassimasut.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini pingaartumik § 2, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu paasissutissiinngitsoorsinnaaneq pillugu taamaallaat oqaatigineqarpoq aalajangersagaq taanna ataatsimiititaliarsuup missingusiaani § 2, imm. 1, nr. 3-mut takussutissaasooq. Taamaattumik oqaaseqaatit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu ataatsimiititaliarsuup aalajangersagaq taanna pillugu suliarisai, quppernermilu 251-imi issuarneqartut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 2-mi aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermi suli soqutiginaateqarput.

b. Paasissutissiinngitsoorsinnaaneq aalajangersagaq taaneqartoq tunngavigalugu atornerqarsinnaassappat paasissutissat ilanngutinnginneqarnissaat pillugu apeqqutaasut imarisamikkut “teknikkikkut atortulersuutit periaatsilluunniit imaluunniit pissutsit ingerlatsinermut niueqatigiinnermulluunniit tunngasut” pillugit tunngasuunissaat piumasagaataaginannngilaq, aammali piumasagaataalluni isertuussineq inummut suliffeqarfimmulluunniit paasissutissani pineqartunut “aningaasaqarnikkut annertuumik pingaaruteqassasooq”. Kingullertut piumasagaatip manna tunngavigaa, tassalu paasissutissat tamanut saqqummiunneqarnerisigut ajoqusiisumik sunniutaasinnaasut pisumi oqimaalutarneqassasut.

Paasissutissat suussusii aamma paasissutissat tamanut saqqummiunneqarpata ajoqusiisumik sunniutigisinnaasaasa annertussusiat eqqarsaatigalugit piumasaqaatit annertussusiat periaatsimi annertunerusutigut tunngaviusumik isumaliutersuutigineqarsimasorinannigilaq. Filmimilli ingerlatanut tapiissutit pillugit nalunaaruteqarnermi aalajangersakkap ator-neqarnera pillugu suliami F.O.B. 1975-imi quppernermi 124-mi issuarneqartumi justitsministereqarfik piareersaalluni suliat ataatsimuunerusoq innersuussutigalugit oqarpoq aalajangersagaq taanna taamaallaat ator-neqarsinnaassagunartoq pisumi naliliineq tunngavigalugu allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik akuersineq – pingaartumik unammilleqatigiinnermut tunngasut pissutigalugit – inummut suliffeqarfimmulluunniit ajoqusiisoqarnissaa ulorianaateqarsinnaasutut ilimagineqarpat, pingaartumik aningaasanik annaasaqarneq eqqarsaatigalugu. Ombudsmandip tamanna ilalerlugu oqaatigaa.

Suliami F.O.B. 1972-imi quppernermi 68-imi eqqaaneqartumit erserpoq landbrugsministereqarfiup “Landbrugets Finansieringsfond”-ip naatsorsuutaasa tunniunneqarnissaa itigartitsissutigisimagaa, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 2 innersuussutigalugu, tamannalu Ombudsmandip isornartorsuinissaanut pissutissaqalersitsisimannigilaq. Suliamili F.O.B. 1971-imi quppernermi 30-mi issuarneqartumi ministereqarfiup § 2, imm. 2, nr. 4 kisiat innersuussutigisimavaa.

Fiskeriministereqarfiup ataatsimiititaliamut aammattaaq oqaatigisimavaa suliffeqarfiit aalisakkat aalisakkanillu tunisassiat pitsaassuseqartinneqarnerannik nakkutilliineq pillugu inatsit tunngavigalugu akuerisaasut normuisa allattorsimaffiannik paasitinneqarumalluni qinuteqaatit itigartinneqarajuttartut, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu, tassami pissutsit niueqatigiinnermut tunngasut suliffeqarfiit pineqartut aningaasaqarnerannut annertuumik pingaaruteqartut pineqarmata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanna eqqarsaatigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasinninnera una ilalersinnaavara, tassalu qilleriviit teknikkikkut immikkuualuttui aamma oliamik aniasoorsinnaaneq pillugu upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarusiame teknikkikkut immikkuualuttut pillugit paasissutissat § 12, imm. 1, nr. 2-mi pineqartunut ilaatinneqarsinnaasussaasut.

§ 12, imm. 1, nr. 2-li aserorterineq oliasiornermilu upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarusiame akornusersuinerit allat pinaveersaartinniarlugit paasissutissiiumannginnermi tunngaviusunut ilaasimanersoq imaluunniit aalajangersagaq taanna taamaallaat upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarusiame pisuni pilersaarusiame ilaatinneqartuni aningaasartuutit pillugit paasissutissiiumannginnermi tunngaviusimanersoq erseqqarluppoq.

Aserorterineq oliasiornermilu upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarusiame akornusersuinerit allat pinaveersaartinneqarnerisa isiginiarneqarnerat unammillernermut tunngasutigut inuussutissarsiornermilu aningaasaqarnikkut assigisaasigullu isiginiagassaannigillat aalajangersakkami pineqartunut ilaatin-

neqartut, taamaattumillu isumaqarpunga paasissutissat taakku paasitinneqar-sinnaatitaanermi pineqartunut § 12, imm. 1, nr. 2 innersuussutigalugu ilan-ngunneqassanngitsut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aalaja-angiisimappat tamanna ajuusaarnartuusoq.

Pisuni pilersaarummut ilaatinneqartuni aningaasartuutit pillugit paasissutis-sat upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarusiameittut paasissutissiisutigi-u-maneqannginnissaannik apeqqut eqqarsaatigalugu isumaqarpunga Aatsitassa-nut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasissutissat taakku ilaatinneqanngis-sinnaanerata pillugu naliliinerata assortornissaanut naammattunik tunngavis-saqarnanga, naak tamatuminnga pisariaqartitsineq Aatsitassanut Ikummatis-sanullu Pisortaqarfiup tusarniaanerata akissutaani erseqqissumik uppernar-sarneqarsimannikkaluortoq. Upalungaarsimanissarli pillugu pilersaarusiamei paasissutissat imatut paasivakka tassani Capricornip imaluunniit Cairn Ener-gy PLC-p oliamik aniasoornermut atatillugu aningaasartuutai pineqartut.

1.3.3 Nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassat

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 2011-mi upalungaarsimanis-saq pillugu pilersaarummi allagaatinik paasitinneqarumanermik itigartitsinini 15. april 2011-meersoq ilaatigut suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsim-mi §§-it 50-imit 52-imut innersuussutigalugit tunngavilersorsimavaa. Aatsi-tassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tamanna aalajangiinermini tun-ngavilersorlugu oqaatigaa upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit taa-maallaat upalungaarsimanissaq pillugu ataatsimiititaliami ilaasortanut tun-niunneqartartut, ataatsimiititaliarlu taanna aatsitassat pillugit inatsimmi § 80 tunngavigalugu pilersinneqarsimavoq.

Suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27 imaattunik oqaaser-taqarpoq:

“§ 27. Pisortat ingerlatsioviini suliffilik allanut tusarliussisussaatitaanngilaq, takuuk pi-nerluttulerineq pillugu inatsisini § 29, suna ilisimasaq inatsisitigut imaluunniit aalajanger-sakkakut atortuusukkut allakkut tassaaneragaappat allanut oqaatigeqqunngisaq, imaluun-niit aamma pisariaqarpat isertuutissallugu pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat pingaa-ruteqartut pissutigalugit, aamma pingaartumik makku pissutigalugit

- 1) naalagaaffiup isumannaatsuunissaa illersorneqarnissaaluunniit
- 2) naalagaaffiup nunani allani naalakkersuinikkut imaluunniit aningaasarsiornikkut so-qutigisai, tamakkununnga ilanngullugit naalagaaffinnut allanut pissaanilinnut imaluun-niit naalagaaffiit assigiinngitsut soqutigisaannut tunngasut,
- 3) inatsisinik unioqutitsinernik pinaveersaartitsineq, paasiniaaneq eqqartuussisunullu suliaassanngortitsiniarneq kiisalu pinerlunnermut tunngasumik eqqartuussutit naammass-

sineqarnissaat aamma pinerluttunik imaluunniit ileqqussanik unioqutitsisunik suliasannngortitsiniarnerni pasilligaasut, ilisimannittut imaluunniit allat illersorneqarnissaat,

4) akileraartarnermut akitsuuteqartitsisarnermullu inatsisit naapertorlugit pisortatigut misissuineq, killilersuineq imaluunniit pilersaarusiortarneq imaluunniit iliuuserissa-maakkatut eqqarsaatigineqartut,

5) pisortat aningaasanut tunngasutigut soqutigisaat, tamakkununnga ilanngullugu pi-sortat niuerneramik ingerlatsinerat,

6) inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatsioviit namminersortut imaluunniit peqatigiif-fiit imminnut tunngasut, tamakkununnga ilanngullugit aningaasarsiornermut tunnga-sut, pillugit paasissutissanik illersuuumallutik soqutigisaat, imaluunniit

7) inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatsioviit imaluunniit peqatigiiffiit teknikkikkut atortorisat imaluunniit periaatsit pillugit imaluunniit ingerlatsinermut imaluunniit niu-ernermut tunngasut pillugit paasissutissanik illersuuumallutik aningaasatigut soqutigi-saat.

Imm. 2. Pisortat ingerlatsioviini allanut tusarliuteqqusaannngissinnaavoq taamaallaat su-mut ilisimasamut tunngasoq, pisariaqarpat isertuutissallugu pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat imm. 1-imi taaneqartutut pingaaruteqartut pissutigalugit.

Imm. 3. Ingerlatsinermut oqartussaasut aalajangiisinnaapput kialuunniit pisortat inger-latsioviini suliffeqanngitsup paasissutissat allanut oqaatigeqqusaannngitsut oqartussaasut pi-sussaaffiginagu inummut tassunga tusartissimasaat pillugit allanut tusarliisussaataitan-nginnissaanik.

Imm. 4. § 1, imm. 2, naapertorlugu allanut tusarliussisussaannnginneq pillugu malerua-gassaliortoqarpat, imaluunniit imm. 3 naapertorlugu allanut tusarliusseqqusinnnginneq (ki-mulluunniit) pisussaaffigitinneqassappat, maleruagassanik imaluunniit peqqussutinik taa-maattunik unioqutitsinermi pinerluttuliorneq pillugu inatsisini § 29 taamaalluni atortuus-saaq.”

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27-mi aamma pinerluttu-lerineq pillugu inatsimmi nipangiussisussaataitaneq pillugu malittarisassat i-ngerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik nipangiussisus-saatitaanermut tunngasuupput, inatsisini immikkut ingerlatsioeqarfinnut tunngasuni nipangiussisussaataitaneq pillugu immikkut malittarisassat paar-lattuannik.

Nalinginnaasumik nipangiussisussaataitanerup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu paasissutissiisussaataitanermut sunniutai eqqarsaatigalugit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 14 imaat-tunik oqaasertaqartoq innersuussutigaa:

“Paasissutissiisussaataitaneq nipangiussisussaataitaneq pillugu inatsisikkut imaluunniit i-nuit pisortani atorfeqartut suliaqartulluunniit pillugit inatsit tunngavigalugu aalajanger-sakkanit immikkut ittunit killilerneqarpoq. Tamanna pinerluttulerineq pillugu inatsit, i-ngerlatsinermi inatsit tjenestemandillu pillugit inatsisiliornerit tunngavigalugit nalingin-naasumik nipangiussisussaataitanermi atuutinngilaq.”

Taamaalilluni nalinginnaasumik nipangiussisussaatitaaneq paasissutissiineq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi §§-t 7-imit 14-imut tunngavigalugit akuersissutigineqassanersoq apeqqummut sunniuteqanngilaq.

Nalinginnaasumilli nipangiussisussaatitaaneq matuminnga taamaallaat sunniuteqarpoq, tassalu oqartussaasoq pisussaaffimminit annertunerusumik paasissutissiinissaminut mattunneqartoq, tamatumani takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1, nr. 2.

Taamaattumik pisumi matumanisut ittumi, tassalu Greenpeace Norden paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaanngitsoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup naliliiffigisaani, nalinginnaasumik nipangiussisussaatitaaneq sunniuteqanngilaq.

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 80-imut innersuussineq pillugu oqaatigaara:

Aatsitassat pillugit inatsimmi ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 7. december 2009-meersumi tulliuuttuni aatsitassat pillugit inatsimmik taaneqartartussami § 80 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Naalackersuisut upalungaarsimanermut komitémik pilersitsissapput, ajutoornerni ajunaarnersuarnilu pisuni oqartussat suliaasaannik ataqatigiissaarinermik suliaqartusaaq, tamakkununnga ilaallutik sorsunnermi inissisimanerit, imartani lu atorlutunik. Upalungaarsimanermut komitémi ilaasortat iliuusissatut malittarisassat imartani atorlutunut akisussasut aalajangersimasaat nakkutigissavaat, kiisalu oqartussat pinngitsoortitsinissamik, annaasiniarnissamik akiuinissamillu iliuusissaannik ataqatigiissaarineq.

Imm. 2. Upalungaarsimanermut komitép suleriaasissaa Naalackersuisut aalajangersassavaat.”

Aalajangersagaq taanna aatsitassalluunniit pillugit inatsimmi aalajangersakkat allat upalungaarsimaneq pillugu ataatsimiititaliami ilaasortat nipangiussisussaatitaanerit pillugu immikkut malittarisassamik paasitinneqarsinnaatitaanerit killiliisunik imaqanngillat, takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 14.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi allagaatinik paasitinneqarnissamik nalinginnaasumik nipangiussisussaatitaanerup paasissutissiinissamik killiler-

suinera innersuussutigalugu itigartitsissutiginnissimanagera ajuusaarnartutut isigaara.

1.3.4 "Ulorianaateqarsinnaappat"

1.3.1-imi oqaatigineqartut paasitinneqarnissaq § 13, imm. 1 tunngavigalugu aatsaat itigartitsissutigineqarsinnaavoq pisumi naliliineq tunngavigalugu manna ulorianaateqarsinnaappat, tassalu illersuinissami isiginiagassat § 13, imm. 1-imi pineqartut ilaatinneqartut paasissutissiisoqarneratigut ajoquserneqassasut.

Tamatumunnga peqatigitillugu § 13, imm. 2-p manna nassataraa, tassalu isiginiagassat imm. 1-imi allaaserineqartut allagaatip ilaannaanut atuuppata pineqartoq allagaatip imaasa sinnerinik paasitinneqassasoq.

2011-mi oliamik aniasoorsinnaanermut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarusiap ilai tamanut saqqummiunneqanngitsut tamanna tunngavigalugu misissorpakka, misissuinalu tunngavigalugu imaattunik oqaaseqaatissaqarlunga:

2011-mi upalungaarsimaneq pillugu pilersaarusiap ilaani tamanut saqqummiunneqartuni nunat aqqi, Kalaallit Nunaanni nunanilu allani illoqarfiit aqqi, Kalaallit Nunaanni sumiiffiit allat aqqi, oqartussaasuni attaveqaataasut aqqi taakkulu pillugit paasissutissat, suliniaqatigiiffiit aqqi, suliffeqarfiit angallatillu upalungaarsimanermi ilaasut aqqi titarlugit aamma atuarneqarsinnaajunnaarsinneqarsimapput.

Malugaara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini 12. september 2011-meersumi paasissutissat taakkua paasissutissiinermi ilaatinneqannginnissaannut tunngavilersuut annertunertigut kingusinnerusukkut tunngavilersuutip assigisa atorsimagaa:

"Pissutsit taakku aamma oliakoortoqarsinnaaneranut sillimaniarnermut pilersaarutit avammut nalunaarutigineqarneranut atatillugu unioqutitsilluni akerliuniartoqarsinnaanerata pinngitsoortinnissaa sillimaniarnermut pilersaarummi maannakkut avammut saqqummiunneqartumi (...) pillugit paasissutissat ilanngunneqannginnissaannik pisortaqarfiup aalajangiineranut ilaapput. Atortut inissinneqarfiannik sillimaniarnermilu aaqqissuusaaanermik susassaqaanngitsut ilisimanninnerat avatangii-sinik illersuinaqatigiit allallu akuerisaasumik misissuineranut ingerlatanullu taakkununnga atasunut inatsisinik unioqutitsilluni akerliuniartoqarnissaa periarfississinnaavaat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq akerliuniarnerit tassaasinnaasut atortunik aserorterinerit aamma suleriaatsinik akornu-

siinerit. Tamanna iluatsissagaluarpat oliamik ujarlernerit unitsinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq, tassa taamaattoqassappat sillimaniarnermi pilersaarut tamakkiisumik ingerlanneqarsinnaasoq atorsinnaa-junnaassammatt. Taamatut aserorterineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq normunik kalerrisaariffiu-sartunik akornusiineq imaluunniit sillimaniarnermi atortunik ajoqusiineq imaluunniit ingerlatsineri suleriaatsimik akornusiineq.”

Paasissutissat tamaasa eqqarsaatigalugit taamatut assigiissaartumik tunngavilersuinerimik atuineq isumaqalersitsivoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik paasissutissat ataasiakkaat pingaarutaat eqqarsaatigalugit naammattumik immikkoortiterisimangitsaq.

Tamatuma kingornatigut oqaatigaara paasissutissat ilaat aalajangersimasut paasissutissiineri uanga paasinninnera malillugu ilaatinngitsoorneqarsinnaangitsut.

Pineqartut tassaapput aqqit pisortanilu attaveqaataasut pillugit paasissutissat tamanit pissarsiarineqarsinnaareersut. Uanga paasinninnera unaavoq oqartussaasut upalungaarsimanissami ilaasut aqqisa isertuunneqarnerisa suliassat suut aqutsisoqarfimmi oqartussaasunik suliarineqarnerannik isertuussineq nassatarerpiassagaa. Uanga paasinninnera unaavoq suliassat sorliit ingerlatsineri oqartussaasumut suliarineqartussaanerit isertuunneqassappat tamamani inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissaq piumasagaataasoq.

1.1-imi nassuiaaninni oqaatigaara paasissutissat tamanit pissarsiarineqarsinnaasut isertuunneqarsinnaangitsut.

Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit immikkut attaveqaatit pillugit paasissutissanik imaqarpata, soorlu e-mailadressinik oqarasuaatillu normuini immikkut ittunik inuillu attaveqaataasut aqqinik tamanut saqqummiunneqarsimangitsunik, paasissutissat taakku paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqannginnerat uanga isornartorsiuinissannut pissutissaqalersitsinaviangilaq, takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 6, aamma takuuk immikkoortumi 1.3.1.2-mi aalajangersakkamik taassuminnga atuineq pillugu oqaaseqaatika.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup upalungaarsimanermi suleqatigineqartut marluk pillugit paasissutissat paasissutissiineri aamma ilanngussimangilai. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaata 12. september 2011-meersup kalaallisuuani quppernerit 10-11 aamma qallunaatuani qupperneq 9 innersuussutigaa.

Suleqatigisat marluk taakku nalinginnaasumik ilisimaneqareernerat attaveqaatillu pillugit paasissutissanik tamanut saqqummiunneqareersimasunik imaqarnerat isiginiarlugu taakku upalungaarsimanermi ilaanerisa imminni taakkua aqqi pillugit paasissutissat allagaatinik paasissutissiinermi ilanngutinngitsoorneqarnerat nassatarisinnaangilaa.

Allagaatinik paasissutissiinermi paasissutissanik taakkuninnga ilaatitsinngitsoortoqassappat tamatumani piunasaqaataasariaqarpoq suleqatigineqartumik pineqartumik ilisimasaqarnerup isiginiagassat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavilugulu illersorneqartut ajoqusersinnaassagaat.

Uanga paasinneqqaarnera unaavoq suleqatit pineqartut taakkua aqqi pillugit paasissutissanik paasissutissiineq taamatut ulorianartorsiortitsisinnaasoq paasissutissiissutigineqarsimanngitsoq.

Nunat, illoqarfiit sumiiffiillu aqqi pillugit paasissutissat eqqarsaatigalugit oqaatigaara pingaaruteqarnernik naliliisoqarnissaa matuminnga aallaaveqartariaqartoq, tassalu nunap ilaani sumiiffimmik pineqartumik ilisimasaqarneq upalungaarsimaneq pillugu paasissutissanik pingaaruteqarluinnartunik saqqummiussisoorsinnaaneq nassatarineraa.

Taamaalilluni sumiiffiit aqqi paasissutissiinermi ilaatinneqassanngippata tamatumani pisumi naliliisoqarnissaa piunasaqaataavoq.

Suliffeqarfiit namminersortut olia pillugu upalungaarsimanermut ilaasut aqqi eqqarsaatigalugit suliffeqarfiit taakkua aqqisa attaveqaatillu pillugit paasissutissat paasissutissiinermi ilaatinneqannginnerat uanga ataatsimut isornartorsiuinissannut pissutissaqalersinnaviannngilaannga.

Angallatit aalajangersimasut upalungaarsimanermi ilaasut qilleriviillu olia mik ujarlernerme ilaasut pillugit teknikkikkut paasissutissat paasissutissiinermi ilaatinneqannginnerisa uanga isornartorsiuinissannut aamma pissutissaqalersinnaviannngilaannga.

Oqaatigaarali 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi quppernermi 39-mi nunat tamat isumaqatigiissutaat arlallit taaneqarsimasut, paasissutissiissutigineqarlunilu ujarlernerme angallatip taakku eqqortikkai. Paasissutissat taakku upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarummi tamanut saqqummiunneqartumi titarlugit atuarneqarsinnaajunnaarsinneqarsimapput, uangalu isummeqqaarnera unaavoq tamanna pisariaqanngitsoq, tassami ataats-

simut piunasaqaatit inuiassuarnik inatsiseqartitsinermi angallatinut taamaat-tunut piunasaqaataasartut pineqarmata.

1.4 Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu apeqqut

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 15. juni 2011-mi tusarniaanin-ni qinnuigaara Greenpeace paasissutissat Greenpeacep periaasiinut tunngasut Pisortaqarfiup pigisai, paasissutissiinerullu itigartinneqarnissaanik aalaja-ngiinnermut tunngavimmut ilaasut pillugit suliami illua'tungiusutut isumaa-nik tusarniaavigineqarsimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu, Greenpea-celu suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimangippat ta-matumunnga pissutaasoq paasissutissiissutigeqqullugu aamma qinnuiga-lugu.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi-ni 15. august 2011-meersumi oqaatigaa Greenpeace suliami illua'tungiusutut isumaanik upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paasissutissiinerup itigartitsissutigineqarnissaanik aalajangiineq sioqqullugu tusarniaavigineqar-simangitsoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Greenpeaceip suliami illua'tu-ngiusutut isumaanik tusarniaavigineqannginnera innersuussutigalugu oqaa-tigaa Pisortaqarfiup manna naatsorsuutigigaa, tassalu Greenpeace Norden "suliniaqatigiiffiup qilleriovit isumannaallisavigineqarnerannut sammititaa-sunik inatsisinik unioqutitsilluni iliuuserisai pillugit paasissutissat tamaasa pigigai, paasissutissallu taakku naammagittaalliortup allagaatinik paasitinne-qarumalluni qinnuteqaataata itigartinneqarnissaanik Pisortaqarfiup aalaja-ngiinerani ilaasimasut."

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup matuma saniatigut inner-suussutigaa "paasissutissat gulaani taaneqartut – matumani paasissutissat ataatsimut tunngasuunerat erseqqissuunerallu – suliallu pissusia - matumani inatsisinik unioqutitsinani ujarlernerminik ingerlatanut pingaaruteqartunut inatsisinik erseqqivissumik unioqutitsilluni nukersorlunilu akerliuniarnerit pinaveersaartinneqarnissaannik isiginninneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit – suliami paasissutissat tunngavigalugit aalajangiineq eqqarsarnartortagan-ngitsutut isigineqartariaqartoq. Taamaalilluni Greenpeace tamanna aamma pissutigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaavigineqarnissami-nut pisinnaatitaanngitsoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu § 19, imm. 2, nr. 1-ip nassataraa".

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 imaattunik oqaaser-taqarpoq:

“§ 19. Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik su-liassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinan-ngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqar-tussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaa-sussaassanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqar-tussaasut oqaaseqaateqarnissamat taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq atortuussanngilaq

1) paasissutissat pissuserisaat suliassallu suussusia naapertorlugit tigummiariikkat tunngavigalugit suliame aalajangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginanngippat,

2) kinguartitsineq kinguneqassappat suliassap aalajangiiffiginissaanut inatsisitigut kil-liliussap qaangerneqarneranik,

3) peqataasup taassuma suliassap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaa-nik soqutiginninnera pisortat inuinnualluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpata.

4) kapitali 4-mi maleruagassiat malillugit peqataasoq taanna paasissutissanik suliassa-mut tunngasunik tamakkuninnga ilisimatinneqarnissamat pisussaanngippat,

5) paasissutissanik peqataasumut saqqummiussineq annertuumik ajornartorsiu-tissartaqassaaq, matumani aalajangernermi inuppasuit peqataasutut inissisimasut ilaatinne-qartussaanerat pissutigalugu, imaluunniit

6) inatsisitigut immikkut ittunik aalajangersagaqarpat peqataasup aalajangiineq pitin-nagu aalajangiinissamat eqqarsaatigineqartumut tunngaviusunik ilisimatinneqarnissaa-nut pisussaalersitsisunik.

Imm. 3. Naalakkersuisut maleruagassaliorinnaapput suliassaqarfiit erseqqinnerusumik taaneqartut, imm. 2, nr. 2-mi imaluunniit 5-imi aalajangersakkat nalinginnaasunik atortuuffigisassaat, imm. 1 -imi aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqartussaanngin-nerannik.”

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 3 pillugu oqaaseqaatikka 1.3.1.3-miittut innersuussutigiitigalugit aallaqqaasiutitut o-qaatigaara pisoq 2010-mi upernaakkut tusarniaanermut akissummi eqqaane-qartoq, tassalu Greenpeacep Grønland Kommando attaveqarfigisimagaagoq, Pisortaqarfiup 2010-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paasis-sutissiinissap itigartitsissutigineqarnissaanik aalajangiinerani 15. august 2010-meersumi kisimi ilaasinnaasimasog.

Tamatununga atatillugu 2011-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarut-inik paasissutissiinissap itigartitsissutigineqarnissaanik aalajangiinerani 15. april 2011-meersumi 31. august 2010-mi pisoq tusarniaanermut akissummi eqqaaneqartoq, tassalu Greenpeacearmiut sisamat qillerivimmuut “Stena Don”-imut akuerineqaratik ikisimanerat, kisimi ilaasinnaasimavoq.

Ilimaginninneq aalajangersimasoq manna atuuppoq, tassalu paasissutissap aalajangersimasup suliaq pillugu aalajangiinermut tunngaviusunut ilaanera suliami illua'tungiusup ilisimangikkaa, paasissutissaq taanna suliami illua'tungiusup suliamik pineqartumik suliarinninnermi atugassatut namminneq tunniussimangippagu, imaluunniit paasissutissat taamaattut aalajangiinermut tunngaviusunut ilaanera pisunit erseqqissumik takuneqarsinnaangippat⁴⁰.

Taamaalilluni ingerlatat pineqartut paasissutissiinissaq pillugu kingusinnerusukkut aalajangiinermi ilaaniartut Greenpeacep ilisimagaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ilimanarsisittussaavaa, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik qinnuteqartup (Greenpeace Nordenip) paasissutissat suliami ilaanerat ilisimagaa innersuussutigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaniangippat.

Uanga paasinninnera unaavoq tamanna pillugu ilimaginninneq erseqqinnerusumik ikorfartugaangitsoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanginnissamut pissutigissallugu naammangitsoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 2, nr. 1 innersuussutigalugu tusarniaangitsoortoqarsimasinnaaneramik apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara ilaatitsinninnissamik aalajangersagaq pingaartumik paasissutissanut oqartussaasumit uppernarsarneqarsimasunut tunngasuusoq.

Greenpeacermiut sisamat nalunaarummik nr. 14-imik, 26. august 2010-meersumik pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 96, imm. 1, nr. 1-imik unioq-qutitsisutut eqqartuussaasimanerat eqqarsaatigalugu oqaatigaara eqqartuussutaasimasut pillugit paasissutissat paasissutissanut oqartussaasumit uppernarsarneqarsimasunut ilaasut.

Paasissutissap oqartussaasumit uppernarsarneqarsimanini pissutigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaataanermi pineqartunut ilaatinngitsoorneqarsinnaaneranut aalajangiisuusoq tassaaginnanngilaq taassuma eqqortuussusiata assortorneqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq, aammali suliami illua'tungiusup paasissutissanik amerlanerusunik pissarsinnermigut paasissutissap pineqartup suliap aalajangiivigineqarneranut pingaa-

40) John Vogter, "Forvaltningsloven med kommentarer", 1999-imi pingajussaaniq naqitertitaq, qupperneq 370.

rutaanik sakkukillisisinissaminut periarfissaqartutut ilimagineqarnerisooq naliliisoqartariaqarlunt⁴¹.

Uanga paasinninnera unaavoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik taama naliliinani suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 2, nr. 1 innersuussutigalugu Greenpeace Nordenimik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaviginninngitsoorsinnaasimanngitsoq.

Uanga paasinninnera unaavortaaq Greenpeacep atortunik oliamillu aniasoor-toqarsinnaaneranup upalungaarsimanissaq pillugu periaatsinik akornusersui-niarneranik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup annilaanngati-ginninnera tassaanngitsoq isiginiagassaq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanngitsoortoqarsinnaanersooq naliliinermi ilaasinnaasoq.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Greenpeace Norden Greenpeacep ingerlatai pillugit paasissutis-sat pineqartut suliniaqatigiiffiup upalungaarsimanissaq pillugu pilersaaruti-nik paasitinneqarnissamik qinnuteqaataanik Pisortaqarfiup aalajangiivigin-ninnerani pingaartillugit isiginiarneqartut pillugit suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimasariaqaraluaraa.

Apeqqulli taanna pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga, tassa-mi qulaani immikkoortumi 1.3.1.3-mi oqaatigineqartutut uanga paasinninnera unaammatt Greenpeacep ingerlatai pineqartut suliniaqatigiiffiup allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneranik killilersuinermi tunngavimmuut inatsisinik unioqqutitsinani ilaasinnaasimanngitsut.

1.5 Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit paasissutissiissutigineqarne-risa itigartinneqarnissaannik aalajangiinernut tunngavilersuut

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 2010-mi oliamik aniasoorsin-naanermut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit paasissutissiissutigi-neqarnerisa itigartitsissutigineqarnissaannik aalajangiinera 5. august 2010-meersoq imaattunik oqaasertaqarpoq:

⁴¹) pillugu: Upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit Capricorn Greenland Exploration 1-ip ingerlatseqatigiiffimmuut akuersissutip "nr. 2008/10 Sigguk"-p iluani 2010 oliamik ujarlerluni qillerinermi atugassatut suliarisimasaasa imarisaat paasitinneqarsinnaanermi

41) John Vogter, "Forvaltningsloven med kommentarer", 1999-imi pingajussaaniq naqi-tertitaq, qupperneq 387.

pineqartunut ilaatinneqanngillat, namminersortut pisortallu isiginiagassaasa soqutigisaasalu annertuut illersorneqarnissaat tunngavilersuutigalugu, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6.

2) pillugu: Oliamik aniasoortoqarnerani upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit Capricorn Greenland Exploration 1-ip ingerlatseqatigiiffimmu akuersissutip "nr. 2008/10 Sigguk"-p iluani 2010 oliamik ujarlerluni qillerinermi atugassatut suliarisimasaasa imarisaat paasitinneqarsinnaanermi pineqartunut ilaatinneqanngillat, namminersortut pisortallu isiginiagassaasa soqutigisaasalu annertuut illersorneqarnissaat tunngavilersuutigalugu, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6."

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 2011-mi oliamik aniasoorsinnaanermut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit paasissutissiissutigineqarnerisa itigartitsissutigineqarnissaannik aalajangiinera 15. april 2011-meersoq imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aalajangiivoq allagaatit pineqartut imatut tunngavilersuuteqarluni paasissutissiissutigineqassanngitsut:

Nalunaarusiat pineqartut paasitinneqarsinnaatitaanermi ilaatinneqanngillat, namminersortut pisortallu annertuutigut soqutigisaasa illersorneqarnissaat tunngavilersuutigalugu, takuuk pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 11. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6.

Nalunaarusiat pineqartut nipangiussisussaatitaanermi taamatuttaaq ilaatinneqarput, takuuk pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 27 aamma Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi §§-it 50-imiit 52-imut. Taamaallutik nalunaarusiat pineqartut taakku taamaallaat upalungaarsimanissaq pillugu ataatsimiititaliap ilaasortaanut tunniunneqarsinnaapput, takuuk aatsitassat pillugit inatsimmi § 80.

Nalunaarusiat tamakkerlutik Norgemi isertuunneqartannginnerannik Norgemi atuuttussaataasut nassataqarnerat allatut iliuuseqarfigineqarsinnaanngilaq." (Atofeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aalajangiinernut tunngavilersuineq pillugu malittarisassanik imaattunik imaqarpoq:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliameq peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni.

§ 23. (...)

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku ma-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

lillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanermik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minneruttittariaqartutut isumaqarfiginarpat, takuuk § 15.”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik tusarniaanermut akissutimini Greenpeace Nordenip allagaatinik paasissutissiinissap itigartitsissutigineqarnissaa pillugu aalajangiinerit amigartumik tunngavilersugaanerannik naamagittaalliutaa pillugu oqaaseqaatinik saqqummiussinngilaq.

Tunngavilersuinissamik piumasaqaatip ilaa aalajangiinermut inatsimmi malittarisassanut innersuussisuunissaanut tunngasoq (§ 24, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit) pillugu oqaatigaara inatsisini malittarisassat aalajangiinermut tunngaviusunut ilaasut tamarmik innersuussutigineqassasut.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissutaanit erserpoq aalajangiineq paasitinnegarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 4 aamma nr. 6 tunngavigalugit pisimanermi saniatigut inatsimmi tassani § 13, imm. 1, nr. 3 aamma nr. 5 kiisalu § 12, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugit pisimasoq.

Inatsiseqartitsinermi malittarisassat ataasiakkaat aalajangiinernut tunngavigisanut ilaasut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininut tamarmiusunut taakkuvaluunniit ilaannut aalajangersimasunut atuunnersut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aamma erseqqissarsimasariaqaraluarpaa.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq tunngavilersuut taanna tunngavilersuinissamik piumasaqaatip ilaa suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi oqaaseqatigiinnit siullernit ersertoq eqqarsaatigalugu erseqqissumik amigartuusoq, tamannalu isorisariaqartutut isigaara.

Tunngavilersuummi pingaarnertut isiginiagassat aalajangiinerup naliliinermi inatsiseqartitsinikkut tunngaviani ilaasut aamma oqaatigineqassasut § 24, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaannit erserpoq.

Matumani oqaatigaara paasitinneqarnissaq paasitinneqarsinnaatitaaneq pil-lugu inatsimmi § 13 tunngavigalugu killilersorneqassappat piumasagaataasoq isiginiagassat aalajangersakkami taaneqartut sorliit illersorneqarnissaat oqar-tussaasup pineqartup isummerfigisimassagaa, aamma paasissutissiinissamik akuersineq isiginiagassat taakkua ulorianartorsiortinneqarsinnaanerannik nassataqassasoq oqartussaasup pisumi isummerfigisimassagaa.

Pingaartumik § 13, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugu paasissutissiineq eqqarsaati-galugu manna atuuppoq, tassalu isiginiagassat suut aalajangiinermi illersor-neqassasut aalajangiinermut tunngavilersuummi oqaatigineqassasoq, tassami isiginiagassat taakku inatsimmi aalajangersakkami takuneqarsinnaanngimma-ta.

Isiginiagassat illersorneqartussat allagaatinik paasissutissiisoqarpat annertuu-mik ajoquserneqarnissaat ulorianassasoq piumasagaat eqqarsaatigalugu oqaa-tigaara tamatuma tunngavilersuinissamik piumasagaat eqqarsaatigalugu manna nassatarigaa, tassalu oqartussaasup ulorianartoqarsinnaanerannik nali-liinini sunik tunngavilersorneraa pillugu pingaarnerusutigut nassuiaasoqas-sasoq.

Piumasagaatit taakku Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalaja-ngiinerini eqqortinneqarsimanngilaq, tamannalu isorisariaqartutut isigaara.

1.6 Greenpeace Nordenip 2010-mi 2011-milu oliamik aniasoorsinnaanermut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paasitinneqarnissamik qinnute-qaataanik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup sularinninnera aalajangiiviginninneralu pillugit eqikkaallunga oqaaseqaatikka

Greenpeace Nordenip naammagittaalliuutaata ilaata 2010-mi 2011-milu olia-mik aniasoorsinnaanermut upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paa-sissutissiissutigineqarnissaanik itigartitsissutiginninnermut tunngasumik misissuininni siullertut manna inerniliuppara, tassalu upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaasa tamanut saqqummiunneqarsimasut upalungaarsi-manissarlu pillugu pilersaarutini paasissutissat kukkulluni tamanut saqqum-miunneqarsimasut paasissutissiissutiginnissaat Aatsitassanut Ikummatissa-nullu Pisortaqarfiup itigartitsissutiginninnaanngikkaa.

Taamaattumik naatsorsuutigaa Greenpeace Norden upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit ilaannik taakkuninnga paasitinneqarumalluni qinnute-

qaqqippat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tamanna akuersis-sutigissagaa.

Tulliullugu isumaqarpunga oliamik aniasoorsinnaanermut upalungaarsima-nerup akornusersorneqannginnissaanik immikkut pisariaqartitsineq isiginiagassaasoq paasitinneqarsinnaatitaanermik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugu killilersuinerlut tunngavilersuutigineqarsinnaasoq, paasitinneqarsinnaatitaanerli pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-imi aalajangersakkat sinneri isiginiagassamut tassunga tunngasuunatik.

Tamatumunngali peqatigitillugu isumaqarpunga Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik upalungaarsimanissamut pilersaarutit ilaasa tamanut saqqummiunneqanngitsut sorliit paasissutissiinikkut illersugassatut isiginiagassat ajoquserneqarnissaat ulorianarsinnaasoq innersuussutigalugu paasissutissiinermi ilanngunneqannginnissaannik pisariaqarneratut naliliisimanngitsoq, tamatumani takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 2. Paasissutissat ilanngunneqanngitsut suussusiinik immikkoortumi 1.3.4-mi allaaserinninnera aamma innersuussutigaa.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit paasissutissiissutigineqarnissaannik itigartitsinermut tunngavilersuutaa allaaserineqartuni isorisariaqartumik amigartuusoq.

Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara suliaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suliareqqissagaa, kukkunerit taaneqartut aqqin-neqarnissaat siunertaralugu.

2. Cairnip Petronasillu qularnaveeqqusiissutaannik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat

2.1 Qinnuteqaat taassumalu aalajangiivigineqarnera

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara allagaatinik paasitinneqarumaneq qanga saqqummiunneqarsimanersoq takuinnarlugu erseqqarluttoq.

Greenpeace Nordenip uannut naammagittaalliuutaanit erserpoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat 6. juli 2010-mi saqqummiunneqarsimasoq, akineqarsimanngisaannartorlu. E-mailip Aatsitassanut Ikummatissanullu Pi-

sortaqarfimmut 6. juli 2010-mi nassiunneqarsimasup naqitanngortinneqarne-
ra Greenpeace Nordenip naammagittaalliummut ilanngullugu nassiuppaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqar-
fiup tusarniaanermut akissutaanit 15. august 2011-meersumit erserpoq qin-
nuteqaat 6. juni 2010-mi tiguneqarsimasoq, 1. juli 2010-milu akineqarsimasoq.
Ilanngussaq akissutip 1. juli 2010-meersup issuarneqarfigisaa Greenpeace
Nordenip naammagittaalliuutaanut ilanngullugu aamma nassiuppaa.

Aatsitassanullu Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa-
ni 12. september 2011-meersumit erserpoq qularnaveeqqusiussanik paasitinne-
qarumalluni qinnuteqaat allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammi
30. juni 2010-meersumi ilaasutut Pisortaqarfiup paasisimagaa, taannalu Pi-
sortaqarfiup qularnaveeqqusiussanik paasitinneqarnissaq eqqarsaatigalugu 1.
juli 2011-mi akisimagaa, "model license"-mik taaneqartumi tuluttut oqaaser-
taliussat issuarnerisigut.

Tamatumunnga peqatigitillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqar-
fiup tusarniaanermut akissutaanit 12. september 2011-meersumit makku er-
serput:

"Naammagittaalliuuteqartoq mailikkut 6. juni 2010-meersukkut akivoq:

Uannga: (...) [(...)]@greenpeace.org]

Nassiunneqartoq: 6. juli 2010 10:49

Uunga: (...)

Cc: (...)

(...)

Mailikkut ...-lu allaqatigiinnermut ataaniittumut tapiliullugu aamma Cairnip aamma Pe-
tronasip qularnaveeqqusiinerannik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarpunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga,

(...)

Mailikkut 5. august 2010-meersukkut pisortaqarfik qinnuteqaat pillugu imatut akivoq:

(...)

Nassiunneqartoq: 5. august 2010 14:48

Uunga: '(...)'

Cc: (...)

Pineqartoq: SV: Qeqertarsuup Tunuata kitaatungaani misileraalluni qillerinermut atatil-lugu pappilissanik uppernarsaatinik paasitinneqarsinnaaneq

(...)

Greenpeace

Pissutsinik ataani taaneqartunik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit Aatsitassanut Ikum-matissanullu Pisortaqarfiup 30. juni 2010-mi tiguaa

(...)

3. Akuersinermut atatil-lugu pappilissat uppernarsaatit tamaasa (quppernerit 2.000-ingajaat oqaatigisatit).

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik imatut aalajangiivoq:

1 pillugu) (...)

2 pillugu) (...)

3 pillugu) Qinnuteqaat akuerineqarpoq, taamaalilluni Capricorn Greenland Exploration 1-ip akuersissutaa 2008/10 Sigguk malillugu ujarlerluni qilligassanik marlunnik qinnute-qaammut akuersissutigineqartuni akuersinermut piumasaqaatit aamma sillimaniarnermut piumasaqaatit nassiunneqarput.

(...)

Qularnaveeqqutinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat akuerineqarpoq imaalillugu, qular-naveeqqusiinermut piumasaqaatit immikkoortoq 11-mi qupperneq 59-imi akuersinermi piu-masaqaatit allassimasut Capricorn Greenland Exploration 1-imut akuersinermi piumasaqaa-tit pisortaqarfiup aalajangiinerani immikkoortumi 3-mi allassimasut aammalu qularnaveeq-quseeriaaseq pisortaqarfiup nittartagaani www.bmp.gl-imi takuneqarsinnaallutik.

Pisortaqarfik taamanikkut isumaqarpoq www.bmp.gl-ip imai maalaaruteqartup takusimas-sagai, taamaammallu qularnaveeqqusiinermut uppernarsaat aalajangiinermi immikkut oqaatigineqanngilaq. Tamanna pisortaqarfiup tungaanit ersarissumik kukkuneruvoq, kisia-nili qularnaveeqqutit annertussusaannik piumasaqaatinillu eqqortunik paasitinneqarnissa-mik qinnuteqaatip akuerinissaanut tunngatillugu pisortaqarfiup allatut aalajangiinissaanut tunngavissiani.

Namminersorlutik Oqartussat isumaqatiginninniarnnerisa inissisimanagera eqqarsaatigalugu paasissutissanik eqqortunik isertuussineq neqerooruteqartitsineq isumaqatigiissusiernerlu pillugit apeqqutaanngilaq, kisiannili 2012-imi 2013-imilu neqerooruteqartitsineq takoqqusaarinerlu tunngavigalugit neqerooruteqartitsererit siunissamilu akuersissutit suliari-neqarnissaanni ujarlerluni siunissami qillerinissanut atatillugu inuiaqatigiit pitsaanerpaa-mik isumaqatigiissusiornissamut periarfissaat pineqarluni. Aammattaaq pisortaqarfiup tusarniaanermi akissutaani 24. august 2011-meersumi immikkoortoq taanna pillugu oqaase-qaatai innersuussutigineqarput, tassani takuneqarsinnaalluni:

“Inaarutaasumik qularnaveeqqusiussanik aalajangersaaneq isumaqatigiinniareernikkut pivoq. Pisortaqarfik taamaattumik naliliisimavoq qularnaveeqqusiineq pillugu paasissutissanik erseq-ginnerusunik tunniussinissaq siunissami suliariinnittussarsiuussisarnissanut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiinniarnerni inissisimanissaat ajoqusissagaa. Paa-sissutissanik taamatut ittunik ilaatitsinnginnissaq namminersorlutik oqartussat unammille-qatigiinnermi soqutigisai eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqarsimavoq taamaattumillu matu-mani pissutsit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 imm. 1 atorpeqartariaqarluni.”

Greenpeace Norden suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akis-summini 6. december 2011-meersumi tamanna pillugu annertunerusunik oqaaseqaateqanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu naatsorsuutigisariaqarpara pineqartoq tassaasoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Greenpeace Nordenimut akis-sutaani 1. juli 2010-meersumi pineqartoq, Greenpeace Nordenillu sinniisaata suliniaqatigiiffiup e-mailikkut nassiuussaani 30. juni 2010-meersumi Aatsi-tassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmi sulisumut apeqqutigisimasaanut imaattumut tunngasuusoq:

“Siullertut pingaarnertullu manna soqutigaara, tassalu Cairnip massakkut oliamik ujarler-luni qillerinermut qularnaveeqqusiissutaa qanoq ililluni 10 mia. usd-nik pissarsiffiussaner-soq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Greenpeacep e-mailimi tassani “kingullermik (...) paasitinneqarumalluni assi-giinngitsunik pingasunik apeqquteqartoq” oqaatigimmagu uanga paasinnin-nera unaavoq qularnaveeqqutit pillugit apeqqutigineqartoq allagaatinik paasi-tinneqarumalluni qinnutigisatut paasineqarsinnaanngitsoq.

Tamatuma kingornatigut naatsorsuutigigaara Greenpeace Norden qularnaveeq-qusiineq pillugu allagaatinik paasitinneqarumalluni aatsaat 6. juli 2010-mi qinnuteqarsimasoq, qinnuteqaallu taanna 5. august 2010-mi aalajangiivigine-qarsimasoq.

Qinnuteqaatip akineqarsimannginneranik Greenpeace Nordenip paasinninnera tamatuma kingornatigut ilalersinnaanngilara.

Aalajangiineq pisimasoq tamatuma kingornatigut imatut paasivara Cairnip Petronasillu qularnaveeqqusiinerat pillugu allagaatinik paasissutissiissutiginninnissaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup itigartitsissutigisimagaa, akuersissuteqarnissamullu taarsiullugu assigiissaartumik oqaasertaliussat "modelgaranti"-mik taaneqartut qularnaveeqqusiineq pillugu allagaatinut pineqartunut tunngaviusut assilinerat Greenpeace Nordenimut nas-siussimagaa.

Paasissutissat suliamik suliarinninninni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit tigusakka tunngavigalugit uanga paasinninnera unaavoq allagaatinik paasissutissiinissamik itigartitsissutiginninnermi paasissutissat allagaatillu ujarlerluni qillerinissamut akuersissutini aamma akuersissutitut taakkununga ilanngussani qularnaveeqqusiineq qularnaveeqqusiussallu pillugit immikkoortuni takuneqarsinnaasut pineqartut, takuuk Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaanut 16. august 2011-meersunut ilanngussaq 1 aamma ilanngussaq 2.

Pineqartut tassaapput:

- "Akuersissummi 2008/10-mi § 15 tunngavigalugu ujarlerluni marlunnik (2) qillerinernut akuersissut, kulbrintinik kisermaassilluni ujarlersinnaatitsillunilu atuisinnaatitsisoq", Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, juni 2010, Ilanngussaq 2 "Qularnaveeqqutit qularnaveeqqusiinerlu" aamma

- "Akuersissummi 2008/10-mi § 15 tunngavigalugu ujarlerluni marlunnik (2) qillerinernut akuersissut, kulbrintinik kisermaassilluni ujarlersinnaatitsillunilu atuisinnaatitsisoq", Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, august 2010, Ilanngussaq 2 "Qularnaveeqqutit qularnaveeqqusiinerlu".

2.2 Paasitinneqarnissamik itigartitsinermut tunngaviusoq

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissutimini marlunni oqaatigaa qularnaveeqqusiussat aningaasartaasa amerlassusii eq-qoqqissaartut qularnaveeqqusiinerillu pillugit paasissutissat erseqqinnerusut paasissutissiinermi ilaatinneqanngitsut, tassami paasissutissanik taakkuninnga paasissutissiinerup neqerooruteqartitsinialernernut atatillugu Namminer-

sorlutik Oqartussat isumaqatigiinniarnerni siunissami inissisimanerat ajoqusersinnaasussaammassuk.

Tassanilu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup § 13, imm. 1 innersuussutigisimavaa, § 13, imm. 1-imi malittarisassat assigiinneqisut arlaat sorleq innersuussutigineqarnersoq erseqqissarnagu.

Siullertut isumaqarpunga matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga, tassalu allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq tassaasoq pisinnaatitaaffik suliامي allagaatinut tunngatinneqartoq.

Taamaattumik oqartussaasup suliامي allagaatinik paasissutissiisussaataani-ni qinnuteqaateqartumut allagaatinik paasiumallugit qinnutigineqartunit allaasunik paasissutissiinermigut eqqortissinnaanngilaa.

Greenpeace Norden qularnaveeqqusiineq pillugu allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaasimappat tamatuminnga qinnuteqaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup assigiissaartunik oqaasertaliussat (modelgarantip) qularnaveeqqusiineq pillugu allagaatinut pineqartunut tunngaviusut Greenpeace Nordenimut nassiussinermigut akuerisinnaasimanngilaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup assigiissaartunik oqaasertaliussanik qulaani taaneqartunik nassiussinermi-nut taarsiullugu qularnaveeqqusiineq pillugu allagaatit pineqartut paasissutissiisutigisimasariaqaraluar-pai, pisariaqarpat allagaatit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu ilaatinneqartussaannigitsut peernerisigut.

Aappaattut allagaatit pineqartut issuaavigineqarnerisigut paasissutissiisoqarsinnaanngilaa, soorlu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik Greenpeace Nordenimut e-mailikkut 1. juli 2010-meersuk-kut taamaaliorsimasoq, tassami issuakkat taakku allagaammit pineqartumit allaqqitarpiaasutut (afskrift) isikkoqanngimmata.

Tamatumunnga pissutaavoq paasissutissiinerup allagaatinik misissuisinnaatitsinikkut imaluunniit allagaatip pineqartup assilineranik (kopi) qinnuteqartumut tunniussinikkut pisussaanera, takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 1.

Tulliullugu oqaatigaara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-imik aalajangiiner-

mik inatsisikkut tunngavigisatut taamaallaat innersuussutiginnissimanera aalajangiinerullu tunngavilersugaannginnera, takuuk immikkoortumi 2.3-mi tamanna pillugu erseqqinnerusumik oqaatigineqartut, ataatsimoorlutik imaaliallaannaq isumaqalersitsisut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik suliame piissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut pisariaqarneratut annertutigisumik naliliisimannitsoq takutikkaat.

Tamatumunngali peqatigitillugu oqaatigaara paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5 kisimi isiginiagassat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup uannut akissummini allaaserisimasai eqqarsaatigalugit tulluussinnaasorinartoq.

Pisortat isumaqatigiinniarnermi inissisimanerannik illersuineramik isiginnineq tassaavoq isiginiagassaq, allagaatinik paasissutissiisoqassappat, annaasaqarsinnaanermik pisumi naliliineq aallaavigalugu allagaatinik paasissutissiinerup killilersorneqarnissaanut tunngavilersuutaasinnaasoq.

Allagaatinik paasissutissiineri killilersuinissamut taamatut periarfissii-soqassappat piumasaqaataavoq, § 13, imm. 1-imi ilanngussinnginnissamik aalajangersakkat sinnerisa atornerat assigalugu, paasissutissanik paasissutissiisoqarpat, pisortat isumaqatigiinniarnermi inissisimanerata ajoquserneqarnissaa ulorianaateqarsinnaassasoq.

Taamaalilluni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup isumaqatigiisuteqarnermi atugassarititaasut aamma atuinissamut ujarlernerimullu akuersissutini atugassarititaasut akuersissummik pigisaqartumut isumaqatiginniniarnikkut aalajangersarneqartut allagaatinik paasissutissiinermini ataatsimut ilaatinngitsoorsinnaasimanngilai⁴².

Tamatumunngalu peqatigitillugu malugaara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini 12. september 2011-meersumi oqaatigigaa qularnaveeqqusiissutit aningaasartaat pineqartut akuersissutaa-reersut tunngavigalugit ujarlerluni qillerinissamut akuersissutininik qinnuteqaatinut aamma 2012-imi 2013-imilu pilersaarutigineqartutut tamanullu saqqummiunneqartutut neqeroortitsinissanut atatillugu isumaqatigiinniutigineqartussaasut.

Tamanna imatut paasivara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaatinik paasissutissiinissamik itigartitsissuteqarnerata nalaani akuersissu-

42) Matumani takuuk FOU 1990.276, FOU 1993.294 aamma FOU 1997.108

tit nutaat neqeroorutigineqarnerat ingerlasimasoq, neqeroortitsinerillu taakku akuersissutininik akuersissutaateqartut qularnavoeqqusiinissaannik piumasagaateqarfiusunik malitseqartinneqassasut.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup isumaqatigiinniarnerni masakkut ingerlasuni annaasaqaataasinnaasunik naliliinerata tunuartinnissaanut naammattumik tunngavissaqanngilanga.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ujarlerluni qillerinissanut akuersissutini qularnavoeqqusiissutaasut pillugit paasissutissanik paasissutissiisinnaanermik killilersuinissamut tunngavissaqarluni isumaqarnerata isornartorsiuinissannut aallaavittut pissutissaqalersissinnaanngilanga.

Immikkoortuni 1.3.4-mi aamma 1.6-imi allaaserineqartutut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 2-p manna nassataraa, tassalu illersuinissamik isiginiagassat § 13, imm. 1-imi oqaatigineqartut allagaatip ilaannaannut atuuppata qinnuteqartoq allagaatip imarisaasa sinnerinik paasitinneqassasoq.

Mannali naammattumik uppersaaserneqarsimanngitsutut isigaara, tassalu Pisortaqarfik akuersissutininik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 2 tunngavigalugu misissorneqartussanik pissusissaatut misissuisimanngitsoq, tamannalu ajuusaarnartutut isigaara.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 15. august 2011-meersoq pillugu arlalinnik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassami Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi kalaallisuuani⁴³ quppernerni 28-29-mi oqaatigimmagu ingerlatseqatigiiffiit peqataasut aningaasaqarnerat pillugu paasissutissat paasissutissiinermi ilanngunneqarsimanngitsut, neqerooruteqartitsinermi atortussani isertuusiumalluni neriorsuuteqarsimaneq pissutigalugu.

Taamaalillunga oqaatigaara Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik allagaatinik paasissutissiinermi paasissutissanik pisortat aningaasaqarneranik isiginninneq innersuussutigalugu ilaatitsinngitsoorpat, takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5, isumaqatigiinniarnermi illua'tungerisap namminersortup aningaasaqarnikkut soqutigisaanik isiginninneq matumani ilanngullugu eqqarsaatigineqarsinnaanngilaq.

43) Tusarniaanermut akissutip kalaallisua taanna immikkut quppernilersugaanngilaq.

Pineqartoq aammattaaq tassaavoq pisortat allagaatinik paasitinneqarsinnaati-taanermik killilersuinerminnik isertuussinissaq neriorsuutigalugu annertusi-sitsisinnaanerat. Taamaattumik neriorsuutit taamaattut aatsaat atornegarta-riaqarput paasissutissat taakku paasissutissiinermi paasitinneqarsinnaatitaa-neq pillugu inatsimmi §§-it 12-imit 14-imut tunngavigalugit ilaatinneqarsi-mangitsut imaluunniit inatsimmi immikkut malittarisassat erseqqissut tun-ngavigalugit ilaatinneqannginnerat qularutissaanngilluinnarpat⁴⁴.

2.3. Aalajangiinermut tunngavilersuut

Aalajangiineq 5. august 2010-meersoq tunngavilersugaanngitsutut isikkoqar-poq, ujarlerluni qillerinissamik akuersissutini qularnaveeqqusiineq pillugu paasissutissanik paasitinneqarumanerup itigartinneqarnera eqqarsaatigalugu.

Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik itigartitsinermi tunnga-vilersuinissamik piumasaqaatit pillugit oqaaseqaatika immikkoortumi 1.5-imiittut matumani innersuussutigaakka.

Tamatuma saniatigut oqaatigaara allagaatinik paasitinneqarumalluni paasi-tinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu qinnuteqaatinik aala-jangiiviginninnerni oqaatigineqassammat paasissutissat tamakkerlugit paasis-sutissiissutigineqarnersut, imaluunniit allagaatit paasissutissalluunniit aala-jangersimasut §§-it 10-mit 14-imut tunngavigalugit ilaatinneqannginner-sut⁴⁵.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup itigartitsineq tunngaviler-sornagu ujarlerluni qillerinissamut akuersissutini qularnaveeqqusiinerit pillu-git paasissutissanik paasissutissiiumasimannginnera isorisarialerujussuartut isigaara.

2.4 Greenpeace Nordenip akuersissutaateqartut qularnaveeqqusiussaannik paasitinneqarumalluni qinnuteqaataanik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pi-sortaqarfiup suliarinninnera aalajangiiviginninneralu pillugit eqikkaallunga oqaaseqaatika

44) John Vogter, "Offentlighedsloven med kommenterar", 1998-imi pingajussaanik naqitertitaq, qupperneq 215.

45) John Vogter, "Offentlighedsloven med kommenterar", 1998-imi pingajussaanik naqitertitaq, qupperneq 415.

Uanga paasinninnera unaavoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera immikkoortutigut marlutsigut annertuumik amigaateqartoq: Taamaalilluni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik ujarlerluni qillerinissamik akuersissutini qularnaveeqqusiineq pillugu paasisutissat ilaat sorliit paasisutissiinermi ilaatinneqassannginnersut naliliisimangilaq, takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 2, taamatuttaarlu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip itigartinneqarnissaannik aalajangiineq tunngavilersugaanani.

Taamaattumik **inassuteqaatigaara** kukkunerit taakku Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aaqqissagai.

Matuma **ataatsimut inassuteqaatiginissaanut** pissutissaqarlunga aammattaaq isumaqarpunga, tassalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aatsitassat pillugit inatsit tunngavigalugu qinnuteqartut akuersissutaateqartullu isertuussinissamik aatsaat neriorsortassagai paasisutissat isertuunneqassasutut neriorsuutigineqartut allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit, suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit inatsimmiluunniit malittarisassat allat tunngavigalugit ilaatinneqanngitsut siumut misissorneqareersimappat.

3. "Mud log report"-imi, "drilling log"-imi, "wirelinerapporterne"-mi, MWD aamma LWD pillugit nalunaarusiani aamma "drillstemtesten"-imi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat

Greenpeace Norden allagaatinik taakkuninnga paasitinneqarumalluni 26. august 2010-mi qinnuteqarpoq.

Qinnuteqaatit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 14. september 2010-mi imatut itigartippaa:

"Cairn Energyp "Sigguk-blokken"-imi sumiiffimmi T8-mi aamma Alphami misileraalluni qillerineri pillugit allagaatinik aamma "Mud log report" aamma "Drilling log" pillugit nalunaarusianik paasitinneqarumallutit qinnuteqaatit innersuussutigalugu nalunaarutigisavara qinnuteqaat akuerineqarsinnaanngimmat, tassami paasisutissat sinerissap avataani kulbrintinik ujarlernerimut atuinermullu akuersissut nalunaarutigineqartoq atorlugu ingerlatanut atatillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut nassiunneqartut piffissami erseqqinnerusumik aalajangersarneqartumi isertuussinissamik akuersissut pillugu aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqarmata.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup aalajangiinera ingerlatsinermi oqartussaa-
sumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaa-
voq)

3.1 Aalajangiinermut inatsiseqartitsinikkut tunngavioq

Greenpeace Nordenip uannut naammagittaalliuutaanit erserpoq suliniaqati-
giiffiup Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup kingusinnerusuk-
kut saaffiginninnermi paasineqartoq aalajangiineq aatsitassat pillugit inatsim-
mi § 86, imm. 4, oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit pisimasoq.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Piginnaatitsissummik pigisaqartut ingerlatatigut isumagisimasatik taakkuninngalu a-
ngusarisimasatik pillugit akuttunngitsumik nalunaarusiorlugit nassiussisassapput. Nalu-
naarusiortarnermik piunasaqaatit kiisalu tamatumunnga atatillugu isertuussisarnissaq
akuersissutini aalajangersarneqartarput.”

Greenpeace Nordenip naammagittaalliummini ilaatigut oqaatigaa suliniaqa-
tigiiffik 2011-mi akuersissutinik tamanut saqqummiunneqartunik misissui-
nermini isumaqartoq akuersissutini taakkunani isertuussinissaq pillugu aala-
jangersakkat ilaanngitsut.

Suliniaqatigiiffiup aammattaaq atortussaattippaa piffissaq isertuussiviusussa-
q ukiunik tallimanik sivisussuseqartoq siviisoorujussuusoq, allagaatinillu paasi-
tinneqarumalluni qinnuteqaatip itigartinneqarnera inatsimmi aalajangersak-
kap siunertaanik inatsimmi aalajangersagaq taanna piareersarlugu suliani ta-
kuneqarsinnaasunut assortuuttuusoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup tusarniaanermut akissummi-
ni 15. august 2011-meersumi Greenpeace Nordenip isumai pillugit toqqaan-
nartumik oqaaseqaateqanngilaq, oqaatigaluguli aatsitassat pillugit inatsimmi §
86, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaat tassaasut nipangiussisimanissaq pillugu
malittarisassaq, allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik killilersuisoq, ta-
kuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 14 imaattunik oqaaser-
taqartoq:

“Paasissutissiisussaataaneq nipangiussisussaataaneq pillugu inatsisikkut imaluunniit
inuit pisortani atorfeqartut suliaqartulluunniit pillugit inatsit tunngavigalugu aalajanger-
sakkani immikkut ittunit killilernerqarpoq. Tamanna pinerluttulerinermi inatsit, ingerlatsi-
nermi inatsit tjenestemandillu pillugit inatsisiliornerit tunngavigalugit nalinginnaasumik
nipangiussisussaataanermi atuutinnngilaq.”

Greenpeace Nordenip akuersissutini isertuussinissaq pillugu piumasagaatinik peqannginneranik paasissutissiissutaa eqqarsaatigalugu oqaatigaara akuersissutit makku misissorsimagikka:

-Kitaani imartami Nuup avannamut kitaani kulbrintimik kisermaassilluni ujarlernissamut atuinissamullu akuersissut 2002/15

-Kitaani imartami kulbrintimik kisermaassilluni ujarlernissamut atuinissamullu akuersissut 2005/06

-Kitaani imartami kulbrintimik kisermaassilluni ujarlernissamut atuinissamullu akuersissut 2008/11

-Avannaata Kitaani imartami kulbrintimik kisermaassilluni ujarlernissamut atuinissamullu akuersissut yyy/xx, oktober 2009

-Exclusive license no. 2011/16 for exploration for and exploitation of hydrocarbons in an offshore area in North West Greenland.

Oqaatigaara akuersissutit taakku tamarmik akuersissutaateqartut qillerinerit pillugit nalunaarusaannik piffissami ukiunik tallimanik siviussusilimmi isertuussiviusussamik imaqartut.

Taamaattumik Cairn Energy Plc-p akuersissutaatai eqqarsaatigalugit isertuussinissamik aalajangersakkanik aalajangersaasoqarsimanninnissaa ilimagissallugu tunngavissaqanngilanga.

Piffissap isertuussiviusussap siviussusia eqqarsaatigalugu oqaatigaara taanna naliliinermik uanga eqqartuussivinnit annertunerusumik misilissinnaangisannik tunngaveqartoq. Taamaalluni naliliinermi isiginiagassanik inatsisunik unioqutitsisunik ilanngussisoqarsimanersoq aallaavittut taamaallaat misilittarpara. Suliamik misissuininni matuma ilimaginissaanut tunngavissaqarsimannilanga, tassalu piffissaq isertuussiviusussa qkiunik tallimanik siviussuseqartoq aatsitassat pillugit inatsimmi § 86, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit aalajangersarneqarsimasoq isiginiagassanik inatsisunik unioqutitsisunik tunngaveqartoq.

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 86, imm. 4-p atuuffianik apeqquut pillugu oqaatigaara:

Inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini § 86, imm. 4 pillugu oqaaseqaatit imaapput:

“Imm. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq piginnaatitsissutinik pigisaqartut oqartussanut nalunaarusiortarnerat.

Aalajangersakkat aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 25, imm. 4-p assigaa.

Aalajangersagaq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartut ingerlatatigut isumagisimasatik taakkuninngalu angusarisimasatik pillugit ingerlaavartumik nalunaarusiorlugit nasiussisassapput. Akuersissummi nalunaarusiortarneq pillugu piumasaqaatinik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqassaaq, assersuutigalugu ilanngullugit ilusissai, akulikissusissai aamma imarisassai pillugit. Tamakku saniatigut nalunaarusiorneq angusallu pillugit isertuussisussaataaneq pillugu piumasaqaatit erseqqinnerusut aalajangersarneqassapput.

Isertuussinissaq pillugu erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissaq pisariaqarpoq, paasisutissat ilaat inuussutissarsiornermik isertuussatut nalilernerqarsinnaammata, allat naleq-qutinngitsumik eqqunngitsumillu iluaquserneqarsinnaammata, Naalakkersuisut paasisutissanik tamakkuninnga tunniussinissaminut pisusaatinneqassagaluarpata, soorlu assersuutigalugu suliamik paasiniaalluni takunninnissamik piumasaqarnikkut.

Pisortani ingerlatsineq pillugu tamanut saqqummiussisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata assigilluinnarpaa, § 3, imm. 1-imi allassimammat, “Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, oqartussat, sammisat imaluunniit uppernarsaatit erseqqinnerusumik pineqartut, §§ 7-14-imi nalinginnaasumik kingunerissagaat, sulianik paasiniaanissamut qinnuteqaatit itigartinneqarsinnaasut, inatsimmit ilaatinneqassanngillat.”

Nalunaarusiat pineqartut aallaavittut pisortani ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§ 12-14-imut ilaapput. Siunnersuummi isertuussinissaq pillugu malittarisassap ilanngunnissaa pisariaqartinneqarneranut peqqutaatinneqarpoq, paasisutissat ilaat pillugit oqartussanut allanut paarlaasseqatigiissutigineqartarmata, kiisalu Inatsisartut ataatsimiititaliaannut nassiunneqartarlutik.”

Taamaalilluni piareersaalluni suliani issuarneqartunit erserpoq aalajangersakkap taassuma aatsitassat pillugit inatsimmi siusinnerusukkut atuuttumi, Kallaallit Nunaanni aatsitassat il.il. pillugit inatsimmi nr. 335-mi, 6. juni 1991-imeersumi § 25, imm. 4 pissuseqatigigaa.

§ 86, imm. 4-p atuuttup oqaasertaasa aalajangersakkap taaneqartup kingulliup oqaaseqaatai assigai.

§ 25, imm. 4 siusinnerusukkut atuuttoq pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

“Imm. 3 aamma imm. 4 paasissutissat nalunaarutillu pillugit piumasagaatit manna tikilugu atornegartut assingi pillugit aalajangersakkanik imaqarput.”

Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit inatsisit siusinnerusukkut atuuttut nalunaarutinu atattillugu isertuussinissaq pillugu aalajangersakkanik imaqanngillat.

Oqaatigaara isertuussinissamik aalajangersakkat isumaqatigiissutaasut aqut-sinermiluunniit allaffissornikkut aalajangersagaasut inatsisikkut immikkut tunngaveqanngitsut inatsiseqartitsinikkut sunniutaat taamaallaat unaamat ingerlatsiovik allagaatinik inatsisip pisussaaffiliineranit annertunerusumik paasissutissiinissaminut mattunneqartoq. Taamaallit aalajangersakkat taamaattut innuttaasut/tamat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaanerit annikillisinngilaat.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq isertuussinissaq pillugit aalajangersakkanut piffissaq taanna sioqqullugu Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit inatsit tunngavigalugu ujarlernissamut atuinissamullu akuersissutini atornegartunut inatsisikkut immikkut tunngavigisap 1991-imili piusimanera inatsiseqartitsinikkut sumik sunniuteqarneraq.

Greenpeace Nordenip naammagittaalliummini innersuussutigaa aalajangersagaq taanna piareersarlugu sulianit ersertoq aalajangersagaq taanna akuersissutaateqartut nalunaarusiornermi paasissutissaasa illersorneqarnissaannik siunertaqassasoq, nalunaarutit pillugit paasissutissat oqartussaasunut allanut Inatsisartunullu ingerlateqqillugit tunniunneqassagaangata.

Uanga paasinninnera unaavoq aalajangersakkap atuuffia pillugu erseqqinnerusunik oqaatiginnittoqarsinnaanersoq qularnartoq.

Taamaallit pineqartoq tassaavoq nalunaarusiornermi paasissutissanik Inatsisartut ataatsimiititaliaannut ingerlatsinermiluunniit oqartussaasunut allanut ingerlatitseqqilluni tunniussinerup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 aallaavittut atornegarsinnaajunnaarsinngikkaa⁴⁶. Uanga isummeqqaarnera unaavoq isumaliutersuutit taakku pissuseqataat paasissutissanik paasissutissiinermi namminersortutut soqutigisaasa isiginiarneqarnerat aallaavigalugu ilaatinneqanngitsoortunik ingerlatitseqqilluni tunniussinermi atuuttut.

46) John Vogter, “Offentlighedsloven med kommentarer”, 1998-imi pingajussaaniq naqitertitaq, qupperneq 234.

Uanga isumaga unaavoq taamatut paasinninneq paasitinneqarsinnaaneq pil-lugu inatsimmi § 15, imm. 1-imut aamma tulluurtuusooq, tassuunami aalaja-ngersarneqarmat suliani aalajangiiffigisassani allagaatinik paasitinneqarumal-luni qinnuteqaatinik aalajangiiviginninnissamut pisinnaatitaaneq oqartussaa-sumi suliamik tigussaasutigut aalajangiiviginninnissamut pisinnaatitaasu-miittoq. Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu § 15-imi tunngaviuvoq suliani aalajangiiffigisassani allagaatit oqartussaasumut allamut tunniunneqarsima-sinnaasut, tamanna allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip aalaja-ngiivigineqarneranut immini immikkut sunniuteqanngikkaluartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu matuma inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit ersertera pingaartillugu isiginiarpara:

“Isertuussinissaq pillugu erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissaq pisariaqarpoq, paa-sissutissat ilaat inuussutissarsiornermik isertuussatut nalilernerqarsinnaammata, allat na-leqqutinngitsumik eqqunngitsumillu iluaquserneqarsinnaammata, Naalakkersuisut paasis-sutissanik tamakkuninnga tunniussinissaminnut pisussaatinneqassagaluarpara, soorlu as-sersuutigalugu suliamik paasiniaalluni takunninnissamik piumasaqarnikkut.”

Tamatuma kingornatigut § 86, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaanni aalaja-ngersagaq imatut paaseqqajaaneruara aalajangersagaq taanna nipangiussinis-samut nammineq inatsisikkut tunngavissaligaasumik malittarisassaasoq, paa-sitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat atorneqarnissaan-nik mattussinermut takussutissaasoq, takuuk paasitinneqarsinnaatitaaneq pil-lugu inatsimmi § 14.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaatinik pineqartunik paa-sissutissiinissamik itigartitsissutiginnissimanerata tamanna aallaavigalugu isornartorsiuinissannut pissutissaqalersissinnaanngilaanga.

Aalajangiinermulli tunngavilersuut eqqarsaatigalugu manna ajuusaarnartu-tut isigisariaqarpara, tassalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aatsaat aalajangiinermi kingornatigut Greenpeace Nordenimut tunngaviler-suummik tunniussisimanera, tunngavilersuummilu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 14-imut innersuussut ilanngunneqartariaqaraluar-toq.

4. Piffissaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suliamik suliarin-ninnerminut atugaa

Greenpeace Nordenip naammagittaalliummini uparuarlugu aamma oqaatigaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaatinik paasitinnegarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnera siviisullaarsimasoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik tusarniaanermut akissutimini naammagittaalliuutip ilaa taanna pillugu oqaaseqaateqarsimannngilaq.

Oqaatigaara paasitinnegarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 1 aamma imm. 2 allagaatinik paasitinnegarumalluni qinnuteqaatit suliarineqartarnerat pillugu malittarisassanik imaattunik imaqartut:

“§ 16. Qinnuteqaat akuersarneqarsinnaanersoq oqartussap pineqartup piaarnerpaamik aalajangiiffigissavaa, aammalu aalajangissallugu allakkiat qinnuteqartumut saqqummiunneqarnerat allaffimmi taakkuningga ammaassinikkut imaluunniit allakkiat taakku allaqqinernerinik assilinerinilluunniit tunniussinikkut pissanersoq.

Imm. 2. Paasitinnegarnissamik qinnuteqaat oqartussamit pineqartumit tiguneqarnermi kingorna kingusinnerpaamik ullut qulit qaangiutsinnagit akuersarneqarsimananiluunniit itigartitsissutigineqarsimannngippat oqartussap qinnuteqartoq taamaattoqarneranut pissutaasumik kiisalu aalajangiinerup qaqugu pinissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq pillugu nalunaarfigissavaa.”

Taamaalilluni paasitinnegarsinnaatitaaneq pillugu inatsit allagaatinik paasitinnegarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnermi piffissaq suliamik suliarinninnermut atorineqartoq pillugu piumasqaatinik tunngaviulluinnartumik marlunnik imaqarpoq: Siullertut qinnuteqaat “piaarnerpaamik” aalajangiiffigineqassasoq, aappaattullu qinnuteqartoq piffissap suliamik suliarinninnermut atorineqartussap qanoq siviisutiginissaanik naatsorsuutigineqarneranik ilisimatinnegassasoq, aalajangiinerlu ullut qulit qaangiunneranni pisimannngippat tamatumunnga pissutaasut qinnuteqartumut ilisimatitsissutigineqassasut.

Aammattaaq naatsorsuutigineqartariaqarpoq allagaatinik paasitinnegarumalluni qinnuteqaammii allagaatit arlallit pineqarpata, allagaatinillu paasitinnegarsinnaatitaaneq nalorninartortaqarpat kiisalu sukumiinerusumik misissuinerit isumaliutersuuteqarnissarlu pisariaqartinneqarpata, oqartussaasup allagaatit allagaatinik paasitinnegarsinnaatitaanerup nalorninartortaqartinngisai qinnuteqartumut ingerlaannaq paasissutissiissutigisariaqarai, allagaatillu sinneri pillugit aalajangiisooqarnissaa kingusinnerusukku uterfigisariaqaraa⁴⁷.

47) John Vogter, “Offentlighedsloven med kommentarer”, 1998-imi pingajussaannik naqitertitaq, qupperneq 279.

Suliami matumani Greenpeace Norden 2010-mi upalungaarsimanissaq pil-lugu pilersaarutini kiisalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup Capricorn Greenlandip ujarlerluni qillerinernik ingerlatsinissaanik akuersis-sutaanut atatillugu allagaatit allattorsimaffinik tamarmiusunik paasitinne-garnissani 30. juni 2010-mi qinnutigisimavaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 1. juli 2010-mi akivoq Green-peace Nordenip "akissut erseqqinnerusoq itisiliinerusorlu sapaatip akunnerata tulluuttup aallartinnerani" tigujuamaaraa.

Paasissutissanit pigineqartunit tamatuma kingornatigut erserpoq Aatsitassa-nut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 5. august 2010-mi aalajangiisimasoq.

Piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup tunuliaqutaa uannut paa-sissutissiissutigineqanngilaq, taamatuttaarlu piffissaq Aatsitassanut Ikumma-tissanullu Pisortaqarfiup Greenpeace Nordenimut 1. juli 2010-mi paasissutis-siissutigisaata kingunerujussuatigut aatsaat aalajangiisoqarneranut pissutaa-soq Greenpeace Nordenimut ilisimatitsiissutigineqarsimaneq paasissutissiissu-tigineqarani.

Uanga tamatuma kingornatigut paasinninnera unaavoq piffissap suliamik su-liarinninnermut atorneqartussatut naatsorsuutigineqartup qaammat sinner-lugu qaangerneqarsimanera ajuusaarnartorujussuusoq.

Piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup aasaanerani sulinnigiffeqar-nerup nalaaniinnera eqqumaffigaara, tamannali piffissamut suliamik suliarin-ninnermut atorneqartumut sunniuteqarsimaneq ilisimanngilara.

Taamaattorli matuma ataatsimut oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isu-maqarpunga, tassalu piffissat sulinnigiffeqarfiusut allagaatinik paasissutissii-nissaq pillugu aalajangiinerit kinguartinneqarnerannut tunngavilersuutaa-sinnaanngitsut⁴⁸.

Cairnip aamma Petronasip qularnaveeqqusiineri pillugit allagaatinik paasitin-neqarumalluni qinnuteqaat eqqarsaatigalugu immikkoortumi 2.1-imi oqaase-qaatika innersuussutigaaakka, tassanimi tunngaviutikkakku Greenpeace Nor-den allagaatinik paasitinneqarumalluni 6. juli 2010-mi qinnuteqarsimasoq, qinnuteqaallu 5. august 2010-mi aalajangiivigineqarsimasoq.

48) FOU 1994.424.

Piffissaq 2010-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutit il.il. pillugit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip suliarineqarnera pillugu tungaviit taakkuusut tunngavigalugit qularnaveeqqusiinerit pillugit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip qinnuteqaammik saqqummiussinerup kingornatigut aatsaat qaammaticip ataatsip missaa qaangiuttoq aalajangiivigineqarnera ajuusaarnartorujussuuartut isigaara.

Greenpeace Norden misileraalluni qillerinerit pillugit nalunaaruteqartarnermi allagaatinik paasitinneqarumalluni 26. august 2010-mi qinnuteqarpoq.

Qinnuteqaat taanna 14. september 2010-mi aalajangiivigineqarpoq.

Piffissaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip taassuma suliarineqarneranut atugaa ajuusaarnartutut isigaara, allagaatinillu paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit allat pillugit qulaani oqaaseqaatikka innersuussutigalugit.

Greenpeace Norden 2010-mi upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarutininik paasitinneqarumalluni 23. marts 2011-mi qinnuteqarpoq, qinnuteqaallu taanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup 15. april 2011-mi aalajangiivigaa.

Piffissaq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip taassuma suliarineqarneranut atorneqartoq ajuusaarnartutut aamma isigaara, allagaatinillu paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit allat pillugit qulaani oqaaseqaatikka innersuussutigalugit.

5. Naggasiutaasumik oqaaseqaatikka

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup inassuteqaatinnik isummerfiginninnissaa matuma kingornatigut utaqqimaarpara, suliamilu tamatuma saniatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

Greenpeace Norden allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigut suliamik uanga paasinninnera pillugu ilisimatippara."

Suliamik suliarinninnera Greenpeace Nordenimut allakkakkut 2. juli 2012-imeersukkut imatut naammassivara:

“Greenpeace Nordenimut allakkannut 7. marts 2012-imeersunut uiggiullugu paassissutissiissutigaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmil sulisut ilaata 29. juni 2012-imi oqarasuaatikkut sulisuma ilaannut nalunaaruteqarmat Pisorta qarfiup uanga oqaaseqaatinni 7. marts 2012-imeersuni inassuteqaatima malitsigisaanik suliaq suliareqqilerniaraa. Pisorta qarfik allakkatigut 16. maj 2012-imeersutigut suliami nutaamik aalajangiisimasoq paasivara.

Tamatuma kingornatigut Greenpeace Nordenip naammagittaalliutaat tunngavilugulu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Allakkat ukua assilinerannik nassinneqarnermigut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik pineqartumik ilisimatinneqarpoq.”

Mianersoqqussut

5.9 Naalackersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut pisinnaatitanera, matumani apeqqutit upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Mianersoqqusineq

A-p Kalaallit Nunaanni Biskoppip mianersoqquneqarnissaminik aalajangiinneranik naammagittaalliummi Ilaqutariinnermit, Kultureqarnermit, Ilaageeqarnermit Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup suliarineqarnissaanik itigartitsinera palasip A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa. Ombudsmandip oqartussaasutut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarsinnaaneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut aamma ilageeqarneq pillugu inatsimmi naammagittaalliuuteqarsinnaaneq pillugu aalajangersakkat misissoreerlugit isumaqarpoq Naalackersuisoqarfik itigartitsinermini ersarilluinnartumik ajuusaarnartumillu kukkussuteqarsimasoq. Suliami upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasunik ilalimmi Naalackersuisoqarfiup pisinnaatitaaffii Ombudsmandip aammattaaq isummerfigai. A-p naammagittaalliuutaata aalajangersimasumik suliarineqarnissaa siunertaralugu Naalackersuisoqarfiup suliarileqqissagaa Ombudsmandip inasutigaa (j.nr. 2012-321-0005, oqaaseqaat 27. juni 2012-imeersoq)

Kalaallit Nunaata Biskoppiata palasi A ... aalajangiinnermigut 2. november 2011-meersukkut nalunaarfigaa naalasseriitsuliorneq pissutigalugu mianersoqqusummik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartusani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-

mi, 18. december 2003-meersumi § 27, imm. 1 tunngavigalugu tunineqar-toq.

Tamatumunnga Biskoppip paasinninnera una tunuliaqutaavoq, tassalu palasi allattaavissuarnik suliarinninnermut atatillugu suliasatut pissaaffimminik sumiginnaasimasoq.

Biskoppip aalajangiinera palasip A-p Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmut allakkani 25. november 2011-meersuni naammagittaalliuutigaa. Palasip A-p naammagittaalliuutini tikkuarlugu ilaatigut oqaatigaa isumaqarluni mianersoqqussuteqarnikkut pineqaatissiineq pisumut naapertuuttuungitsoq.

(...)

Palasip A-p naammagittaalliuutaata suliarineqarnissaa Ilaqutariinnernermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiinikkut 22. december 2011-meersukkut itigartitsissutigaa. Aalajangiinnermit ilaatigut makku erseput:

“Naammagittaalliummik suliarinninnermi inatsisikkut tunngavigisaq tassaavoq ilageeqarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 19. maj 2010-meersumi § 28, imm. 3, tassanilu oqaatigineqarpoq:

“Imm. 3. Biskoppip aalajangigai aalajangiinnermit sapaatit akunneri 4-t qaangiutsinnagit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Naalackersuisoqarfiup aalajangiineri inaarutaapput.”

Taamaalilluni aalajangersagaq taanna Biskoppip aalajangiinerisa Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaanerannut inatsisikkut tunngavissaavoq. Innuttaasup naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissaqarnerani killiliissutaavissunik taasaqartoqanngilaq, taamalu innuttaasup inatsimmi oqaasertaliunneqartut aalavigalugit ilimagisinnaallugu naammagittaalliuunni naammagittaalliuutilluunniit ilai Naalackersuisoqarfiup suliarissagai. Taamaattorli inatsit pillugu oqaaseqaatini Naalackersuisut Biskoppillu suliasanik agguataarinerat pillugu immikkoortumi 3.2-mi imaattut oqaatigineqarput:

“Tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuummi § 3, imm. 1-imi oqaatigineqarpoq Naalackersuisut ilageeqarnermut pingaarnerusumik akisussaasut, Biskoppilli ilageeqarnerup qitiusumik allaffissornikkullu aqunneqarnera aammalu Biskoppeqarfiup provstiisa, palasiisa ajoqiisalu ilagiinni suliasanik isumaginninnerannik nakkutilliineq isumagissallugu,

takuuk inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1. Tamatuma kinguneraa Naalakkersuisut suliassarimmassuk inatsisiliornissaq inatsisillu ilagiinnut tunngasut nassuiarnissaat, Inatsisartut aningaasanut inatsisaannut tunngatillugu aningaasaliissutit pingaarnerusumik aqunnissaat aamma nalinginnaasumik periaasissat ilageeqarnermut tunngasut ilusilersornissaat. Tamatuma peqatigisaanik Biskoppip allaffissornikkut suliassat arlallit tigussavai, matumani palasit ilinniarteqqinneqartarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Inatsisissatut siunnersuutip Kalaallit Nunaanni ilageeqarnermik ingerlatsinikkut immikkoortotaqarfik pilersissavaa, tassanilu Biskoppi oqaluffeqarnerup ataani oqartussaasutut qullersatut inissisimalluni. Tamatumalu kinguneraa Biskoppip akisussaaffinni assigiingitsuni nammineq akisussaaffimmi iluaniittuni kaajallaasitanik ilitsersuutinillu suliaqarsinnaalerneru kiisalu sulianik kaajallaasitat ilitsersuutillu saneqqullugit ingerlasunik uparuaasinnaassalluni. Biskoppip aalajangigai Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusernermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput, takuuk inatsisissatut siunnersuummi § 28 imm. 3.”

§ 3, imm. 1 pillugu oqaaseqaatini makku aamma oqaatigineqarput:

“Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Naalakkersuisut ilagiinnut tunngasut qullersaallutik akisussaaffigigaat, kisianni ilageeqarnerup qitiusumik aqunneqarnera allaffissorneralu Biskoppimut tunniunneqartut, takuuk inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1. Tunniusinermut tamatumunnga patsisaasunut tunngatillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 3.2 innersuussutigineqarpoq.

Naalakkersuisut qullersaallutik akisussaanagerat tunngassaaq inatsisiliornermut inatsisillu nassuiarnerannut kiisalu Inatsisartut aningaasanut inatsisaannut tunngatillugu ilageeqarnermut aningaasat pingaarnertut agguattaarneqarnerannut. Inatsisiliornermut tunngatillugu aalajangersakkap aalajangerpaattaq Biskoppi isumaqatiginiareerlugu inatsisiliorneq suliarineqartassasoq. Tamanna aalajangersagaavoq tunngaviusoq ulluinnarnilu naapertuuttoq. Tunngaviusup tungaatigut Biskoppi qulakkeerutaassaaq inatsisiliorneq ilageeqarnermut pisariaqarlunilu naapertuuttuusoq. Ulluinnarni ingerlatsinermut tunngatillugu Biskoppi ilageeqarnerup iluani immikkut ilisimasaliuvoq tamatumunnga inatsisiliornermi takussaasussanik.”

Oqaaseqaatinik paasinneqqaarneq tamatuma kingornatigut unaavoq ilageeqarnermi ingerlatsivittut immikkoortup pilersinneqarsimanera, takuuk oqaaseqaatini qulaani taaneqartut. Aallaavik tamatuma kingornatigut tassaavoq pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsiseqartitsinermi naammagittaalliortarneq pillugu malittarisassat atuuttut.

Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninnermut atatillugu suliaq pillugu paasisstissat Biskoppip allaffianit pissarsiariniarpai, Biskoppip aalajangiinera ataatsimut naliliiviginiarlugu, matumani Biskoppip aalajangiinermi naliliinissamut pisinnaatitaanerata annertussusianik naliliiviginninnissap siunertarineqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

§ 28, imm. 3 pillugu oqaaseqaatit tunngavigalugit manna tunngaviutinneqartariaqarpoq, tassalu Naalakkersuisoqarfik Kalaallit Nunaanni ilageeqarnerup iluani ingerlat-

siviup immikkoortuata Biskoppip ilageeqarnermi qullersaasutut inissisimaffiata ilaginnikkaa, aammattaaq takuuk Naalakkersuisut Biskoppillu suliassanik agguataarinerat pillugu immikkoortumi 3.2-mi inatsit pillugu oqaaseqaatit.

Taamaattumik Naalakkersuisoqarfiup suliame matumani naliliinera unaavoq Biskoppip aalajangiinnermi naliliinikkut pisinnaatitaanerata annertussusia ilageeqarnermi sulianut tunngasuusoq, tamatumalu inernerigaa Naalakkersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni ilageeqarnerup iluani ingerlatsinnermi immikkoortumut ilaannginnera. Naalakkersuisoqarfiup suliamek suliarinninnissaminut taarsiullugu manna malugeqqusavaa, tassalu suliamek tunngasutigut misissuinnermik aallartitsisoqarnissaa tjenestemandip qinnuteqaatigisinnaagaa. Qinnuteqaatilli akuerineqarnissaanut aatsaat pissaaffeqartooqartarpoq qinnuteqaatip akuerineqarnissaa qitiusumik kattuffissuarmit kaammattuutigineqarsimappat, takuuk Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommunilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi § 25, imm. 4.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Palasi A uannut allakkatigut 3. januar 2012-imeersutigut (telefaxikkut nassiunneqartutigut) naammagittaalliorpoq.

Suliami allagaatit Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmit pissarsiariniarpakka, Naalakkersuisoqarfillu allakkatigut 2. februar 2012-imeersutigut qinnuigalugu suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Suliaq Kalaallit Nunaata Biskoppiata “suliani ilageeqarnermut tunngasuni” (takuuk Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinnerani oqariartaaseq tunngavigalugu suliat “ilageeqarnermut tunngasut”) inaarutaasumik pisinnaatitaaneranut tunngasuusinnaammat Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara Biskoppip oqaaseqaataa tamanna sioqqullugu pissarsiariniaqqullugu.

Allakkannit aammattaaq ilaatigut makku erserput:

“Malugaara palasi A Palaseqarfimmi K-mi palasit allattaavissuarnik isumaginnittut Biskoppip aalajangiinneratigut 2. november 2011-meersukkut naalasseriitsuliorneq pissutigalugu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi § 27, imm. 1 tunngavigalugu mianersoqquneqarsimasoq. Mianersoqqussut taanna palasi A allattaavissuarnik ingerlatsinnerminut atatillugu suliamek sumiginnaasimasoq Biskoppip isumaqarnera tunngavigalugu nalunaarutigineqarsimavoq.

1. Biskoppip aalajangiinneri Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmut ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 19. maj 2010-meersumi § 28, imm. 3 tunngavigalugu naammagittaalluutigineqarsinnaapput. Inatsisiliortut taamaalillutik aalajangiisimapput Biskoppip

aalajangiineri Naalackersuisoqarfimmut oqartussaasutut qulliunerusumut naammagittaalliutigineqarsinnaasut.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermini 22. december 2011-meersumi inatsisissatut siunnersuummi ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 9-mut, 19. maj 2010-meersumut tunngavusioq pillugu oqaaseqaatit annertuutigut tunngavigisimavai.

Inatsit pillugu oqaaseqaatit Naalackersuisoqarfiup innersuussutigisaasa erseqqinnerusumik imarisai apequtaatinnagit Naalackersuisoqarfik qinnuigaara matuminnga paasinninnini pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu oqartussaasumut qulliunerusumut (tamakkiisumik) naammagittaalliornissamut periarfissaq inatsisikkut erseqqissumik aalajangersarneqarsimasoq inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit pissutigiiannarlugit saneqqunneqarsinnaanersoq (“inatsisiliorneq pillugu oqaaseqaatit” pillugit apeqqut).

2. Tulliullugu malugaara palasip A-p naammagittaalliutaata suliareneqarnissaanik itigartitsissutiginninnerminut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup tunngavilersuummini Biskoppip aalajangiinerata “suliamut ilageeqarnermi suliassanut” tunngasuunera innersuussutigisimagaa.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara aalajangiinerit “sulianut ilageeqarnermut suliassanut” tunngasut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaqarnermi pineqartunut ilaatinneqanngitsut isumaliutersuutit suut tunngavigalugit Naalackersuisoqarfik isumaqarnersoq oqaaseqaammuni sukumiinerusumik itisileqqullugu, tassami aalajangiinermik “sulianut ilageeqarnermi suliassanut” tunngasunik aamma aalajangiinernek allanik immikkoortisimatitsineq inatsit pillugu oqaaseqaatini Naalackersuisoqarfiup innersuussutigisaani ikorfartorneqarsimasorinangimmat.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik aamma tamatumunnga atatillugu qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup “suliat ilageeqarnermi suliassat”-nik oqarnermini sunarpiaq isumagineraa oqaaseqaammuni sukumiinerusumik itisileqqullugu. Naalackersuisoqarfik tamatumani qinnuigaara manna isummerfigeqqullugu, tassalu “suliat ilageeqarnermi suliassat”-nik oqarnermi pissutsit upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pineqarnermut, tassami taamatut oqarneq ilageeqarnermi inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiani taamatut nassuiarneqarsimammat (assersuutitut takuuk Preben Espersenip atuakkiaa “Kirkeret – almindelig del”, 1999, qupperneq 11 tulliilu).“

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 16. marts 2012-imeersutigut suliaq pillugu oqaaseqaateqarpoq. Allakkanit taakkunannga ilaatigut makku erserput:

“Inatsisartut Ombudsmandiata suliame - palasip A-p naammagittaalliuutaata 25. november 2011-meersup suliarineqarnissaata itigartitsissutigineqarnissaanik Naalakkersuisoqarfiup 22. december 2011-mi aalajangiinera eqqarsaatigalugu - Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigaa. Ombudsmandip aammattaaq Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa Biskoppi oqaaseqaateqaqqullugu, taassumalu akissutaa ilanngussatut nassiunneqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa immikkoortunut marlunnut isummersuuteqassasoq, tassalu:

“1. Biskoppip aalajangiineri Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmu ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 19. maj 2010-meersumi § 28, imm. 3 tunngavigalugu naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Inatsisiliortut taamaallit aalajangiisimapput Biskoppip aalajangiineri Naalakkersuisoqarfimmu oqartussaasutut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinermini 22. december 2011-meersumi inatsisissatut siunnersuut ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 9-mut, 19. maj 2010-meersumut tunngaviusoq pillugu oqaaseqaatit annertuutigit tunngavigisimavai.

Inatsit pillugu oqaaseqaatit Naalakkersuisoqarfiup innersuussutigisaasa erseqqinnerusumik imarisai apeqqutaatinnagit Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara matuminnga paasinninnini pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu oqartussaasumut qulliunerusumut (tamakkiisumik) naammagittaalliornissamut periarfissaq inatsisikkut erseqqissumik aalajangersarneqarsimasoq inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit pissutiginnarlugit saneqqunneqarsinnaanersoq (inatsisiliorneq pillugu oqaaseqaatit “pillugit apeqqut”).”

Naammagittaalliuuteqarfiusinnaasumik inatsisitigit immikkut pilersitsisoqarpoq, taannalu inatsit naapertorlugu tassaavoq Naalakkersuisoqarfik. Taamaammallu inatsisitigit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu, nalinginnaasumik piumasarineqartariaqarpoq inatsimmi isumannaatsumik aallaavissaqassasoq aalajangiinerup misilinneqarnissaa siunertaralugu saqqummiussinissamut periarfissamik innuttaasut kilililersorneqassanngitsut. Oqaaseqaatini, inatsit naapertorlugu, ilageeqarnerup iluani ingerlatsivimmik pilersitsisoqarsimavoq, taamaattumillu ingerlatsiviup iluani oqartussaqaqarfimmu qaffasinnerusumut aalajangiinerit naammagittaalliuutigineqarsinnaallutik. Tamatumalu kingorna saqqummiussinissamut malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit aalajangiinnermut tunngavigisanut atatillugu iternga tikillugu misiliinissamut pisussaaffeqarluni.

Ilageeqarnermut inatsisip nassuiarnera tassungalu oqaaseqaatit isumannaatsumik aallaavissanik tunniussaqaqngillat, isumaqalersitsillutik inatsit naapertorlugu Biskoppip aalajangiineranik misiliinissamut pisussaaffimmik arajutsineqanngitsumik killililersuisoqartoq. Taamaattorli oqaaseqaatini piviusumik oqaatigineqarpoq ilageeqarnerup aamma Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup akornanni pisinnaatitaaneq sorleq qaffasin-

nerunersoq. Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq Naalakkersuisoqarfiup aalajangiineri inaarutaasartut, taamaattumillu ilimagineqarsinnaavoq Biskoppip aalajangiineri Naalakkersuisoqarfiup tamakkiisumik naliliiffigisinnaassagai.

Taamaattumik Naalakkersuisoqarfik naammagittaalliummik sularinninnerminut atatillugu suliambut paasissutissanik allanik Biskoppimiit piniarsimavoq, tamatumalu kingorna Naalakkersuisoqarfik Biskoppip aalajangiineranik nalilersuisimavoq, tasunga ilanngullugu Biskoppip aalajangiinnermut pisinnaatitaanerata kingunerisinnaasaanik nalilersuineq.

Naalakkersuisoqarfik soorunami imatut paasinnippoq oqaaseqaatini inatsisiliortoqarsinnaanngitsoq, taamaattumik Naalakkersuisoqarfiup periarfissaq siulleg atorlugu Biskoppip aalajangiinerata Naalakkersuisoqarfimmut saqqummiunneqarsinnaaneranut tunngasoq inatsisinik nutarterilernerme erseqqissarneqassasoq.

“2. Tulliullugu malugaara palasip A-p naammagittaalliuutaata sularineqarnissaanik itigartitsissutiginninnerminut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup tunngavilersuummini Biskoppip aalajangiinerata “suliambut ilageeqarnermi suliassanut” tunngasuunera innersuussutigisimagaa.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara aalajangiinerit “sulianut ilageeqarnermi suliassanut tunngasut” oqartussaasumut qulliinerusumut naammagittaallionissamut periarfissaqarnermi pineqartunut ilaatinneqanngitsut isumaliutersuutit suut tunngavogalugit Naalakkersuisoqarfik isumaqarnerseq oqaaseqaammuni sukumiinerusumik itisileqqullugu, tassami aalajangiinnermik “sulianut Ilageeqarnermi suliassanut” tunngasunik aamma aalajangiinnernik allanik immikkoortisimatitsineq inatsit pillugu oqaaseqaatini Naalakkersuisoqarfiup innersuussutigisaani ikorfartorneqarsorinannnginmat. [Immikkoortoq taanna amigartumik issuugaavoq, uanga oqaatigisara.]

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik aamma tamatumunnga atatillugu qinnuigaara Naalakkersuisoqarfiup “suliat ilageeqarnermi suliassat”-nik oqarnermini sunarpiaq isumagineraa oqaaseqaammuni sukumiinerusumik itisileqqullugu. Naalakkersuisoqarfik tamatumani qinnuigaara manna isummerfigeqqullugu, tassalu “suliat ilageeqarnermi suliassanik”-nik oqarnermi pissutsit upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pineqarnermut, tassami taamatut oqarneq ilageeqarnermi inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiani taamatut nassuiarneqarsimammatt (assersuutitut takuuk Preben Espersenip atuakkiaa “Kirkeret — almindelig del”, 1999, qupperneq 11 tulliilu).”

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseq “suliat ilageeqarnermi suliassat” ima paasivaa Biskoppip provstinik palasinillu nakkutilliinera tassaasoq ilageeqarnerup nalunaajaanerani, sakramentimik isumaginninnerani naalagiarititsinnermilu pissutsit imarisaat iller-sorneqarsinnaassasut Biskoppimit nakkutigineqartut, Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnermi toqqammavigisassat upperisarsiornermilu atuagassiat akuerineqarsimasut mallilugit atugassarititaasut iluanni provstip palasillu sulinersut.

Pissusissanik sanequtsisunut mianersoqqusineq naalackersuisoqarfiup naliliinera malillugu suliat ilageeqarnermi suliassat iluanniippoq, taannalu Biskoppimit atornerqarsimavoq, taanna naliliisimammat suliattilluni imaannaanngitsumik kukkuluttortoqarsimasoq. Suliattilluni kukkuluttorneq ersarissarneqarsimavoq palasi suliattilluni pissusaaffimminik sumiginnaasimasoq.

Naalackersuisoqarfiup paasinninnera unaavoq oqaaseq "suliatt ilageeqarnermi suliassat" naalagiarititsinerinnarmut atuunnani aamma ilagiinni suliassanut allanut atuuttoq. Suliffeqarfiup pisariaqartitai qitiusumik eqqarsaatigalugit, tassa ilagiinnit oqaluffimmillu pisariaqartinneqartut imaassimappata, naalackersuisoqarfimmit nalilernerqarluni Biskoppip aalajangiinera suliatt ilageeqarnermi suliassanut tunngasuusoq. Tassunga ilanngullugu palasip inunnik sullissinera, tassa atuagarsuarnut allattuinermi ataavartumik isumaginninnermigut ilagiinnik sullissinera. Taamaasilluni Biskoppip aalajangiinerata suliatt ilageeqarnermi suliassanut tunnganerannik naliliinnermut aamma ilaalerpoq, palasi innuttaasut nalunaarsorneqarnerannut qullersaqarfiusoq, taamaasillunilu akissusaaffigalugu atuagarsuarnut allattuineq paasissutissat eqqortut atorlugit ataavartumik isumagineqartassasoq."

Kalaallit Nunaata Biskoppiata oqaaseqaataa 21. februar 2012-imeersoq Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup allagaanut ilanngullugu nassiunneqarpoq. Oqaaseqaammit tassanga makku ilaatigut erserput:

"Palasi A Biskoppeqarfiup aalajangiineratigut 2. november 2011-meersukkut allakkatigut mianersoqquneqarpoq, aqutsisinnaatitaaneq nalinginnaasoq tunngavigalugu, Palaseqarfimmi K-mi allattaavissuarnik isumaginninnermut atatillugu suliamik sumiginnaasimanerup aamma nassatarisaanik.

Aalajangiineq taanna, Biskoppeqarfiup allagaani 2. november 2011-meersuni naammagittaalliornissamut ilitersuineq naapertorlugu, Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmut oqartussaasut qulliunerusutut naammagittaalliorfissamut tamatuma kingornatigut naammagittaalliuutigineqarpoq, takuuk ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 19. maj 2010-meersumi § 28, imm. 3.

Suliap suliarineqarnissaa Naalackersuisoqarfiup 22. december 2011-mi itigartitsissutigaa, suliap ilageeqarnermi suliassamut tunngasuunera innersuussutigalugu.

Biskoppeqarfiup Naalackersuisoqarfimmut aamma Ombudsmandimut suliapq pillugu makku oqaatigissavai:

Biskoppeqarfiup allakkatigut mianersoqqusisoqarnissaanik aalajangiinera ilageeqarneq pillugu inatsisilerinikkut naliliinnermik tunngaveqarpoq. Naliliinnermi tassani palasitut sulinnermi pissusaaffiit nalilittullu isigineqartut oqimaalutaanermi pisortat ingerlatsineranni tjenestemandit naalasseriitsulierneranni malersueriaatsimik ilaqartillugit isiginiarneqarput.

Biskoppeqarfiup paasinninnera unaavoq ilageeqarneq pillugu inatsimmi § 28 ilageeqarnermik aqqissuussinermi ilaatinneqartut tamarmik, matumani Naalakkersuisoqarfik aamma ilanngullugu eqqarsaatigalugu, akornanni apeqqutinik tamanik sukumiisumik naammagittaalliuuteqarnissamut *aallaavittut* atorpeqassasoq, soorlu tamanna aalajangersakkami oqaatigineqartoq.

Oqaatsimi "*aallaavittut*"-mi oqimaalutaaneq manna ilaavoq: Illua'tungaani aalajangersakkap oqaasertai taannalu piareersarlugu suliat tunngavigalugit killiligaanngitsumik misiliineq ippoq. Illua'tungaani ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq nalinginnaasoq tunngavigalugu matuma takorloorneqarnissaanut tunngavissaqarpoq, tassalu oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusoq, pisinnaatitaanermik inisiinerit eqqarsaatigalugit, apeqqut aalajangiiffigisassaq aalajangersimasoq eqqarsaatigalugu suliamut pisinnaatitaanermik tiguisimanngitsoq, tiguisinnaanngitsoq tigusi-sariaqanngitsorluunniit.

Suliami pisinnaatitaanermik taamatut qulaajaanermi oqartussaasumi alliuunerusumi naliliisumi (suliami pisinnaatitaasumi) ilageeqarnermut tunngasup *annertussianik* (aamma) pisumi naliliisoqassaaq; aalajangiinermi pineqartup ilageeqarnermi sulisunera, imaluunniit ilageeqarnermut tunngasutut kisimi pineqartumit suliat oqaluussinermut tunngasut ilanngullugit, matumani assersuutigalugu ilageeqarnerup oqariartuutitut tunngavigisaa nammineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Biskoppeqarfiup aalajangiinera pineqartoq 2. november 2011-meersoq ilageeqarnermi sulinermik immikkut ilaqarunarpoq (Biskoppeqarfiup paasinninnera), Biskoppeqarfiup paasinninnera malillugu *naliliinermik* namminermik oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissap misiliinissaminut pisinnaatitaanngitsutut misigiffigisaanik.

Tamatuma kingornatigut kinguleruttoq tassaavoq oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissap naliliinermut inatsiseqartitsinikkut sinaakkutaanik misiliinissamut sukkulluunniit killeqarsorinannginnera.

Aalajangersakkap ataatsimut pisunilu ataasiakkaani sunniutai eqqarsaatigalugit *Morten Nornildip atuakkiaa "Kirkeloven med kommentarer"*, *Naqiterisitsisarfik Atuagkat*, 2010, qupp. 158 tulluilu innersuussutigineqarput, pingaartumik note 113." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Oqaaseqaammut uiggiutitut ilanngussami Biskoppip makku oqaatigai:

"Ilageeqarneq pillugu inatsisip ilaatigut ilageeqarnerup iluani pissutsinut tunngasunik imaqarnera ataatsimut uparuarneqarsinnaagunarpoq, tassami inatsisip siunertaanani, takuuk inatsip piareersarlugu suliat, § 6-imilu aalajangersagaq malillugu qitiusumik aqutsinerup aqutsiveqarfiullu Biskoppimut sapinngisamik annertunerpaamik isumagisassanngortinneqarnissaat kissaatigineqarmat, § 28-mili Naalakkersuisoqarfik tamatuma paarlattuanik "suliani tamani" ilaatinneqarluni. Tamanna aaqpinneqassannginnersoq isumaliutersuuteqarneq tassaassaaq eqqortumik oqimaalutaaneq,

takuuk qulaani taaneqartut, tamannalu eqqaamassallugu suli pingaarnertut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Suliami matumani pingaarnertut pineqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaata Biskoppiata aalajangiineri eqqarsaatigalugit Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut pisinnaatitaanera.

Eqqortussaq matumani anguniarlugu oqaatigaara palasip A-p naalasseriitsu-liorneq pissutigalugu mianersoqquneqarneranik nalunaarut immini suliarinngikkiga. Inerniliinera oqaaseqaammut matumunnga aallaqqaasiummit ersertoq pissutigalugu Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik suliamik oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut suliarinnereersimatinnagu uanga suliarinnissinnaannginnera tamatumunnga pissutaavoq, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 13.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineri oqartussaasumut qulliunerusutut naammagittaalliorfissamut naammagittaalliorarneq pillugu malittarisassat tulluuttuni (immikkoortumi 1-imi) naatsumik allaaseraakka. Tamatuma kingornatigut oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissamut ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 19. maj 2010-meersumi § 28, imm. 3 tunngavigalugu naammagittaalliorfissamut periarfissaq pillugu arlalinnik (immikkoortuni 2-mi 3-milu) oqaaseqaateqarpunga, matumani Biskoppip aalajangiinerinik Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup misiliinissamut periarfissaata annertussusia ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissamut naammagittaalliorfissamut periarfissaq pillugu oqaaseqaatikka suliamut matumunnga ataneqartillugit (immikkoortumi 4-mi) naggasiutitit isiginiarpakka.

1. Oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissamut naammagittaalliorfissamut periarfissaq pillugu nalinginnaasumik isumaliutersuutit

Oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornermik oqarnermi pingaarnertut pineqartoq tassaavoq suliami illua'tungiusup suliami pineqartumi oqartussaasup (ingerlatsineri oqartussaasup) aalajangiineranik oqartussaa-

sumut allamut naammagittaalliuutiginninneq. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi (pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi) aalajangiinermik oqartarnej tunngavigalugu aalajangiinerit kisimik, takuuk inatsimmi tassani § 2, imm. 1, naammagittaalliuutigineqarsinnaasappaat.

Oqartussaasutut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqartarnej pillugu malittarisassat inatsisikkut (Inatsisartut inatsisaatigut) aallaavittut aalajangersarneqartarput. Oqartussaasutulli qulliunerusumut naammagittaalliuuteqartarnej pillugu malittarisassat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngavik inatsisikkut aalajangersagaanngitsoq una malitsigisinnaavaa, tassalu oqartussaasup alliunerusup aalajangiineri oqartussaasumut (tulliuttut) qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut.

Oqartussaasut suliame matumani aamma eqqaasattut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornermit aallaavisoq tassaavoq oqartussaasup alliunerusup aalajangiinera oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusup tamakkiisumik misilissagaa. Tassa imaappoq oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusup apeqqutit inatsisilerinermut tunngasut (jus), naleqquttuussuseq (matumani missiliuussinikkut naliliineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu) suliamilu pissusiviusut misilissagai. Oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusup misiliinerata annertussusianik killiliiffiginnittoqassappat tamanna inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnisamik piunasaqaateqarfiugajuttarpoq.

Oqartussaasup alliunerusup aalajangiineranik oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusup tamakkiisumik misiliineranik aallaavik oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissaq inatsisikkut aalajangersarneqarsimatillugu aamma oqartussaasutut qulliunerusumut naammagittaalliorfissamut periarfissaq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngavimmik (inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik) tunngaveqarpat atuutisaaq.

Oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusussap misiliinera – qulaani oqaatigineqartutut - inatsisikkut killilerneqarsimasinnaavoq. Taamaalluni inatsisini arlalinni takuneqarsinnaavoq misiliinermit apeqqutit inatsiseqartitsinermit tunngasut kisimik pineqassasut; taamaallorikkut naleqquttuussutsimik misiliineq mattunneqartarpoq, matumani missiliuussineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu (kisianni pissusiviusunik misiliineq soorunaliimi ilanngunnagu, tamannalu pisortat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsi-

nermi misissuisussaatitaanerannik tunngaveqarnerup (officialprincippet) nassataraa).

Oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusussap misiliinera pisutsinit allanit aamma killilerneqarsimasinnaavoq. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq oqartussaasup alliunerusup sulianut tunngasutigut ilisimasai aamma ilisimasaqannginnera tamatumalu pissuseqataanik oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissap ilisimasai aamma ilisimasaqannginnera misiliinerup killilerneqarneranik aamma nassataqarsinnaasut. Taamaalluni assersuutigalugu Peqqissutsimut Pinaveersaartitsinermullu Ministereqarfik nakorsat naliliinerinik Peqqissutsimik Aqutsisoqarfiup aalajangiinerini ilaasunik misiliinissaminut mattunneqarsimasinnaavoq, tassami Ministereqarfik nakorsat suliatigut pisinnaasaannik pigisaqanngimmat.

Ataatsimut isiginnillunga Karsten Revsbechip, Jens Gardep allallu atuakkiaan- ni "Forvaltningsret – almindelige emner"-mi, 2009-mi naqitertinneqartumi quppernerit 334 tulluulu aamma Karsten Loiborgip, Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaan- ni "Forvaltningsret"-imi 2002-mi naqitertinneqartumi quppernerit 992 tulluulu innersuussutigaakka.

2. Ilageeqarnek pillugu inatsimmi § 28, imm. 3 tunngavigalugu oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissamut naammagittaalliornissamut periarfissaq

Ilageeqarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 19.- maj 2010-meersumi § 28, imm. 3 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Biskoppip aalajangigai aalajangiinnermit sapaatit akunneri 4-t qaangiutsinnagit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput. Naalackersuisoqarfiup aalajangiineri inaarutaapput."

Aalajangersagaq taanna aallaavimmimi – tassaaginnarunarpog - oqartussaasup alliunerusup aalajangiinerisa oqartussaasumut tulluuttutut qulliunerusumut naammagittaalliutigineqarsinnaanerannik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik tunngavimmik qulaani taaneqartumik tul- leriinniliilluni aaqqiineq; taamaalluni Kalaallit Nunaata Biskoppia oqartussaasuuvoq, Ilagutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup ataani toqqaannartumik inissisimasog. Taamaattorli ilageeqarnek pillugu inatsimmi § 28, imm. 3 ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngavimmut nalinginnaasumut sanilliulluni kil-

liliissummik imaattumik imaqarpoq, tassalu Biskoppip aalajangiinera aalajangiinerup kingornatigut kingusinnerpaamik sapaatit akunnerisa sisamat qaangiunneranni naammagittaalliuutigineqarsimassasoq.

Aalajangersakkami takuneqarsinnaasutut Biskoppip aalajangiinerinik Naalakkersuisoqarfiup misiliisinnaanera killilerneqarsimanngilaq. Taamaalilluni Naalakkersuisoqarfik Biskoppip aalajangiinerinik tamakkiisumik aallaavittut misiliisarpoq. Naalakkersuisoqarfiup misiliinera killilerneqassappat tamanna qulaani oqaatigineqartutut inatsimmi erseqqissumik tunngavissaqarnissamik piumasagaateqarfiuvoq.

3. *Biskoppip aalajangiinerinik Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup misiliinerata anner-tussusia*

Immikkoortumi 1-imi oqaatigineqartutut oqartussatut qulliunerusutut naammagittaalliorfissap (matumani Naalakkersuisoqarfiup) misiliinera inatsi-sikkut tunngavissaqanngikkaluarluni annikillisinneqarsimasinnaavoq.

Taamaalillutik Biskoppeqarfimmi suliatigut ilisimasat ilisimasaqannginnerul-lu tamatumalu pissuseqataanik Naalakkersuisoqarfimmi ilisimasat ilisima-saqannginnerullu Biskoppip aalajangiineranik Naalakkersuisoqarfiup misilii-nerata killissalerneqarnera nassatarisinnaavaat.

Biskoppi upperisarsiornermut tunngasuni suliatigut ilisimasaqarpoq. Upperi-sarsiornermut tunngasuni suliatigut ilisimasaqarneq il.il. suliامي ingerlatsi-neq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiiffiusussami annertu-nerusumik annikinnerusumilluunniit ilaasinnaavoq.

Upperisarsiornerup ilaa suliامي ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tun-ngavigalugu aalajangiiffigisassami ilaasoq tassaavoq upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsineq. Ilageeqarneq pillugu inatsiseqartitsinermi atuagarsornik-kut tunngaviusuni upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsineq pingaarnertut allaaserineqarpoq tassaasoq ilageeqarnermi ileqqut (matumani upperisarsior-nermi ileqqut ilanngullugit eqqarsaatigalugit) ilageeqarnermut tunngasuni i-natsiseqartitsinikkut ileqqunik pilersitsinermut atuinermulluunniit sunniute-qartut misissoqqissaarneqarnerat allaaserineqarnerallu; matumani Preben Espersenip atuakkiaani “Kirkeret – almindelige del”, 1999-imi naqitertinne-qartumi quppernerit 14 tulliilu innersuussutigaaqka, aamma takuuk Hans Gammeltoft-Hansenip aamma Jørgen Stenbækkip atuakkiaanni “Kirkeretsanto-

logi"-mi, 1991-imi naqitertinneqartumi quppernemi 152-imi tulliinu Hans Gammeltoft-Hansenip ilageeqarneq pillugu inatsiseqartitsinermi marloqiusanik ileqqoqarneq pillugu allaaserisaa.

Taamaattumillu Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik ilisimasanik upperisarsiornermut tunngasunik peqannginnami Biskoppip upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisumik ataatsimik malittarisassap nalinginnaasup ataani aaqqiiviginninneranik misiliinissaminut annertuutigut mattunneqarsimasussaavoq. Assersuutigalugu Biskoppip suliami sulisumut tunngasumi palasitut atorfiup imarisaanik upperisarsiorneq tunngavigalugit naliliinera misilinneqarani Naalackersuisoqarfimmit annertuutigut tunngaviutinneqartariaqarpoq.

Qulaani isumaliutersuutit – oqaatigineqartutut – tassaaginnarput ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik nalinginnaasunik nasuiaanerit. Taamaalillunga Naalackersuisoqarfik upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasunik misiliinermi allamik tunngaveqartumik killissalerneqarsimanersoq isummerfiginngilara.

4. Suliaq manna

A. Palasi A naalasseriitsuliorneq pissutigalugu mianersoqqussummik Kalaallit Nunaata Biskoppianit 2. november 2011-mi tunineqarpoq.

Atorfinititsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu naalasseriitsuliornermut pineqaatissiisoqarnissaanik nalunaaruteqarneq tassaavoq suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiineq. Matumani – Danmarkimi ingerlatsineq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu – Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi, 2002-mi naqitertinneqartumi qupperneq 46 innersuussutigaa.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq Biskoppip aalajangiinera palasip A-p Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutigisinnaasimagaa qularutissaanngitsoq, takuuk ilageeqarneq pillugu inatsimmi § 28, imm. 3. Malugaara tamatumani Biskoppip (aallaavittut) isumaqatigigaanga.

Suliaq suliarineqarnissaanik (periaatsit pissutigalugit) itigartitsissutiginnineq pisuni suliaq suliarineqarnissanut periaatsitigut tunngavissaqarfiun-

ngitsuni atorneqartarpoq, soorlu naammagittaalliortoq naammagittaalliorsinnaatitaanngippat imaluunniit naammagittaalliornissamut piffissaliusaaq naareersimappat. Naalakkersuisoqarfiup misiliinerata (misiliinerata sakkortussusiata) annertussusianik killissaliineq pillugu apeqqutaasinnaasoq, takuuk qulaani imm. 3-mi immikkoortoq kingulleq (tullianiittorlu aamma ilanngullugu), Naalakkersuisoqarfiup ilageeqarneq pillugu inatsimmi § 28, imm. 3 tunngavigalugu naammagittaalliutip aalajangersimasumik suliarilernissaanut pissaaffeqarneranut tunngaviatigut attuumassuteqanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu manna erseqqissumik kukkunerusutut ajuusaarnartutullu isigisariaqarpara, tassalu palasip A-p naammagittaalliutaata suliarineqarnissaanik Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup itigartitsissutiginnissimanera.

B. Imm. 3-mi immikkoortumi kingullermi qulaani oqaatigineqartutut Biskoppip aalajangiineranik Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup misiliinissaata annertussusia killissalerneqarsimasinnaavoq – naak ilageeqarneq pillugu inatsimmi tamakkii-sumik misiliineq erseqqissumik aallaaviugaluartoq.

Naalakkersuisoqarfiup misiliinerata annertussusianik killissaliineq taanna (ilaatigut) oqaatigineqartutut tassaavoq Naalakkersuisoqarfiup upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasutigut pisinnaasanik pigisaqannginnera.

Palasi A naalasseriitsuliorneq pissutigalugu mianersoqqussummik tunineqarpoq, allattaavissuarnik suliarinninnermut atatillugu sulisutut pissaaffimminik sumiginnaasimanini pissutigalugu.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut qanoq annertutigisut Biskoppip aalajangiineranut sunniuteqarsimanersut.

Biskoppip oqaaseqaataa 21. februar 2012-imeersoq (pingaartumik immikkoortut kingullertut pingajuat) imatut paasivara Biskoppip paasinninnera unaasoq aalajangiineq pineqartoq upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinerup ilaani imaqarunartoq (“ilageeqarnermi sulinermik” Biskoppip taasaanik).

Pissutsit immikkut illuinnartut atuutinngippata suliamik ilisimasalittut naliliinernik taamaattunik misiliinissannut uanga Ombudsmanditut tunuarsimaartariaqarpunga.

Taamaattorli maluginiarpara aalajangiineq pineqartoq upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinerup ilaanik qanoq ililluni qanorlu annertutigisumik ilaqarunartoq Biskoppip oqaaseqaammuni sukumiinerusumik tunngavilersorsimangikkaa. Taamatuttaaq maluginiarpara allattaavissuarnik suliarinninneq upperisarsiornikkuunngitsoq – aamma – pilersinneqarsimasoq, pingaartumik upperisarsiornikkuunngitsoq aqutsinermi atugassatut, matumani inuit inooqatigiinnikkut qanoq inissisimanerannik nalunaarsuineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, inuillu inooqatigiinnikkut qanoq inissisimanerannik nalunaarsuineq Kunngeqarfimmi Danmarkimi palaseqarfiit ilaannaanni palasinit allattaavissuarnik suliaqartunit isumagineqartartoq; uangalu paasinneqqaarnera unnaavoq tamatuma manna nassatarisariaqaraa, tassalu upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut Biskoppip aalajangiinerani taamaallaat killilerujussuarmik oqimaassuseqarlutik ilaasariaqartut.

Qulaani imm. 4-mi A-mi eqikkaallunga inerniliinera apeqqutaatinnagu manna ajuusaarnartutut isigaara, tassalu Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilaqeeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik pisutut aalajangiisimanagera, pissutsit (upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermut (“ilageeqarnermi suliasanut”) tunngasut) suliami erseqqinnerusumik paasissutissiisutigineqarsimannngitsut innersuussutigalugit. Tamatumani manna eqqumaffigaara, tassa Naalackersuisoqarfiup suliami (ilaatigut aalajangiinermi) oqaatigisimagaa “Biskoppip aalajangiineranik tamakkiisumik naliliiviginissinnaajumalluni” paasissutissat Biskoppimit pissarsiariniarsimagai, matumani suliami upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinermut (“ilageeqarnermi suliasanut”) tunngasuusinnaasut pillugit paasissutissat aamma pigunarlugit; paasissutissalli pissarsiarineqarsimasut taakku suliami allagaatini Naalackersuisoqarfimmit tigusanni erseqqinnerusumik takuneqarsinnaanngillat.

Naalackersuisoqarfimmut manna malugeqqunngitsuunngilara, tassalu upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngavilersuutit ersarippallaanngitsut misiliilluni misissuineramik (tamakkiisumik) Naalackersuisoqarfiup ilageeqarneq pillugu inatsimmi § 28, imm. 3 tunngavigalugu pisussaaffigisaa-nik killissalersuisinnaassappata tamanna ataatsimut ernumanartutut isigigi-ga.

C. Ataatsimut isiginnillunga uanga tamatuma kingornatigut paasinninnera unaavoq suliaq A-mut tunngasoq Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup tamakkiisumik sukumiisumillu misilissimasariaqaraluaraa. Misiliinerup annertussusia pisuni upperisarsiorneq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut ersarissut ilaasimappata aatsaat killissalersorneqarsinnaasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq.”

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 13. juli 2012-imeersutigut nalunaarfigaanga Naalackersuisoqarfik aalajangertoq suliaq suliareqqilerniarlugu.

Naalackersuisoqarfik allakkatigut 17. juli 2012-imeersutigut assilinera A-mut nassiussillugu nalunaarfigaara nalunaarutigineqartut tusaatissatut tigugikka tamatumalu kingornatigut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnianngitsunga.

6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naammagittaalliutit pillugit suliat

6.1 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 50 tullii-lu.

Aluminiumik aatsitsiviliornissamut aqutsinikkut ataqatigiissaarisoaqatigiit pillugit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit itigartinneqarnerat (j.nr. 2008-802-0001)

Naalackersuisoqarfimmit suli tusagaqannginnama suliaq allakkatigut 12. januar 2012-imeersutigut eqqaasitsissutigaara, allakkannilu 29. august 2011-meersuni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit, matumani suliat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit suliareqqinneqarnissaannut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pilertortumik suliarineqartassasut oqarnera tamatumunnga peqatigitillugu qalleqqillugu oqaatigalugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigaa sapaatit akunnerisa sisamat qaangiunneranni suliap suliareqqinneqarnera pillugu nassuiaammik sukumiisumik Naalackersuisoqarfimmit tigusagaqanngikkuma tamatumunnga Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut Naalackersuisunullu nalunaarutiginnissasunga, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 23 imaattunik oqaasertaqartoq:

“Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu pisortat ingerlatsivianni anertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq, Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalackersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq.”

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 27. januar 2012-imeersutigut imaattumik akissuteqarpoq:

“Suliamik saqqummiussineq

Nalunaarutini ullormullu oqaluuserisassani allattukkanik ilisimaarinninneq kiisalu Namminersorlutik Oqartussat alumiiniuliorfissamut aqutsinikkut ataqatigiissaa-risoqatigiivnut (AKG) tunngasut nammeneq ilanngussat pillugit tusagassiorloq A ulloq 5. juni 2008 qinnuteqarpoq. Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalak-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

kersuisoqarfiup qinnuteqaat taanna patsisilerlugu itigartippaa, tassa AKG pisorta qarfiusoq ataaseq, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7-imut naleqqiuguk, tamatuma kingornatigut A Inatsisartut Ombudsmandianut naammagit-aalliuuteqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata aamma Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup akornanni tusarniaalluni allatigullu allaqattaarnerit suliallu allagartatigut uppersaataannik tunniussereernerup kingorna Inatsisartut Ombudsmandiat ulloq 25. marts 2011 suliap ingerlanneqarneranut oqaaseqaateqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa ingerlatsinerup inatsisinut attuumassutaasigut isigalugu pisorta qarfittut namminersortutut isigineqarsinnaanngitsoq, kisiannili pisorta qarfiit akornanni suleqatigiinnertut eqqaaneqarsinnaalluni. Taamaattumik tusagassiortup A-p ataqatigiissaarisogatigiit allattukkanik ilisimaarinninneq pillugu allagartanut uppersaataannut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1-imut innersuussinertalikkut pillugit qinnuteqaataanut itigartitsissalluni tunngavissaqanngitsoq.

Allattukkanik ilisimaarinninneq pillugu suliamik suliareqqitassanngortitsineq Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaatai tunngaviliullugit allattukkanik ilisimaarinninnermut tunngasunut suliamik Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik ingerlatseqqilerpoq aalajangiillunilu, piisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq naapertorlugu allattukkanik ilisimaarinninnernik tunniussissalluni periarfisaqartoq. Tamanna allakkatigut 11. august 2011-meersutigut A-mut nalunaarutigineqarpoq.

Matumuuna Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup tamanna ilisimatitsissutissatut nassiuppaa.”

A-p allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaataa akuerineqarmat suliami annertunerusumik iliuseqaqqinniarnanga allakkatigut 20. februar 2012-imeersutigut nalunaarutigaa.

6.2 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 79 tulluilu

Borgmesterit soraarnerussutisiaannit ataatsimut ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat inatsisikkut pisariaqarneratut tunngavigisassa-qanngillat. Suliassaqarfik taanna pillugu nalunaarut kingulleq aamma atorunnaarpoq (j.nr. 2010-309-0001)

Naalackersuisut Siulittaasuata oqaaseqaatinnut 29. december 2011-meersumut akissutini imaattoq 9. marts 2012-imi nassiuppaa:

“Ombudsmandip allakkatigut 29. december 2011-imeersutigit Naalakkersuisut qinnuigisimavai nalunaaruteqaqqullugit nalunaarut qulaani pineqartoq pillugu Ombudsmandip nalunaarutaa qanoq iliuuseqartitsilernersoq.

Tassunga atatillugu nalunaarutigineqassaaq Naalakkersuisunit Ombudsmandip nalunaarutaa tusaatissatut tiguneqarmat.

Nunamut Namminermt, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup peqatigalugu matumuuna Ombudsmandip nalunaarutaata nuutinnera K Kommunit nassiussimavaa, tassunga ilanngullugu borgmesteriusimasup A-p naammagittaalliuutigisimasaa pillugu Ombudsmandip aalajangiisimanera.

Tassunga atatillugu Naalakkersuisoqarfiup K Kommuni qinnuigisimavaa A-mut borgmesteriusimanermit soraarnerussutisiat suliarineqarnerannik aallartitseqqeqqullugu nutaamillu naatsorsuisimaneq tunniussisimanerlu pillugit aalajangeeqqullugu.

Naalakkersuisoqarfimmit ilaatinngitsoorneqarsinnaanngilaq, allanik siusinnerusumik maannakkullu soraarinningsimasunik borgmestereqassammat, borgmesteritut soraarnerussutisiaminni ataatsimut aaqqiussutissamik ilanngaavigineqartunik.

Taamaattumik Naalakkersuisoqarfiup ilanngullugu KANUKOKA kommunillu allat Ombudsmandip nalunaarutigisaa pillugu ilisimatissimavai, kommunillu qinnuigisimallugit taamatut pisuni borgmesteriusimanermit soraarnerussutisiap suliarineqarnerinik aallartitseqqeqqullugit nutaamillu naatsorsuisimanerit tunniussisimanerillu pillugit aalajangeeqqullugit.

Nalunaarut nr. 23, 12. september 1997-imeersoq eqqarsaatigalugu nalunaarutigineqarsinnaavoq piaarnerpaamik nalunaarutissaq nutaaq pillugu missingiummik tusarniaassutigalugu nassiussisoqassammat. Nalunaarutissatut nutaamut missingiummi ataatsimut aaqqiussutissatut ilanngaasarneq pillugu malittarisassat ilaatinneqassanngillat. Tusarniaaneq qaangiussimalerpat nutaamik nalunaarut saqqummiunneqassaaq.”

Naalakkersuisut Siulittaasuata 12. oktober 2012-imi imatut allaffigaara:

“Naalakkersuisoqarfiup akissutaa 9. marts 2012-imeersoq tiguaraa, tassanngalu ilaatiqut erserpoq borgmesteritut soraarnerussutisianiit ataatsimut ilanngaassisarneq pillugu oqaaseqaatiga Naalakkersuisut tusaatissatut tigusimagaat, kiisalu Nunamut Namminermt Tunngasunut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup K Kommuni qinnuigisimagaa suliaq suliareqqeqqullugu A-llu borgmesteritut soraarnerussutisiaasa naatsorsorneqarnerat tunniunneqartarnerallu pillugit nutaamik aalajangeeqqullugu.

Taamatuttaaq erserpoq siusinnerusukkut borgmesteriusimasunik allanik massakkullu soraarinningsimasunik borgmesteritut soraarnerussutisiaminnit ataatsimut ilanngaanneqartartunik peqarsinnaanera Naalakkersuisut Siulittaasuata mattussinnaan-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

ngikkaa. Taamaattumik Naalackersuisut Siulittaasuata KANUKOKA kommunillu allat uanga oqaaseqaatinnik ilisimatissimavai qinnuigisimallugillu pisuni taamaattuni borgmesteritut soraarnerussutisiat naatsorsorneqarnerat tunniunneqartarnerallu pillugit nutaamik aalajangeeqqullugit.

Naalackersuisoqarfiup uannut allagaanit aammattaaq ersepoq nalunaarummut nutaamut missingiut pillugu tusarniaaneq pilertornerpaamik nassiunneqarniarloq, nalunaarummilu nutaami tassani ataatsimut ilanngaassisarneq pillugu malittarisassat ilanngunneqassanngitsut.

Suliami matumani Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata uannut akissutaa tamarmiusoq tunngavigalugu annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga.”

A aamma Nunamut Namminermt, Pinnngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik Naalackersuisut Siulittaasuannut allakkannik allakkatigut 12. oktober 2012-imeersutigut ilisimatippakka.

6.3 *2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 132 tullii-
lu*

Oqartussaasut sulianik soraarsitsinermut tunngasunik inaarsaalluni suliarinninnerni sulisut kattuffiitut isumaqatigiissuteqartarnerat (j.nr. 2011-323-0029)

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup akissutaa 20. december 2011-meersoq allakkatigut 10. januar 2012-imeersutigut imatut isummerfigaara:

“Suliaq Naalackersuisoqarfiup uannut 20. december 2011-mi akissuteqarfigisaa masakkut uterfigaara.

A-p utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaat Naalackersuisoqarfiup aalajangiinnikkut 19. maj 2011-meersukkut atortuutitaa aamma feriassat feriarfigineqarsimanngitsut akissarsisitsinermi 05.11-mi akissarsiasanik tunniussinermi ilanngaassissutigineqartut pillugit naammagittaalliutaa misissorniarlugu aalajangerpunga.

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara makku pillugit oqaaseqaateqaqqullugu:

1. Utertillugit akileqquneqartunik naatsorsuineq

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara nammineq akilikkamik feriarnermi utertitsilluni akileqqusat qanoq naatsorsorneqartarnersut nassuiaqqullugu. Naalackersuisoqarfiup suliami sulisumut A-mut tunngasumi naatsorsuinermini ullulerneqarsimanngitsumi, assilineri ilanngullugu uanga nassiussanni, piffissami 1. februar 2010-mit 5. februar 2010-mut katillugit nal. akunnerini 40-ni feriarsimanerminik utertitsilluni akileqqusineramik ilanngussisimaneranut pissutaasup nassuiarneqarnissaa pingaartumik kissaatigaara, tassami piffissaq taanna akissarsiaqarluni feriarnermi amerlanaarlugit tunniunneqarsimasunik utertitsilluni akiliisoqarnissaanik Naalackersuisoqarfiup 11. februar 2011 aalajangiinerani aamma ilanngullugu naatsorsorneqarsimammat.

2. A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarnera

Naalackersuisoqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneranit 5. maj 2011-meersumit erserpoq utertitsilluni akileqqusinermut uppernarsaat ilanngullugu nassiunneqarsimasoq.

Ilanngussaq taanna Naalackersuisoqarfiup mappiutaani suliami allagaatinik imalimmi nassaassaasorinangilaq, taamaattumillu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi ilanngullugu nassiunneqartup taassuma assilineri uannut nassiateqqullugu.

3. A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaa

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinerani 19. maj 2011-meersumi takuneqarsinnaavoq A aalajangiissamaarnermut tassunga akerliliissutinik saqqummiussimasoq. Akerliliissutit taakku mappimi suliami allagaatinik imalimmi nassaassaagunangillat, taamaattumillu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaata assilineri uannut nassiateqqullugu.

4. Utertillugit akileqquneqartunik ilanngaassissutiginninneq

Akissarsisitsinermi 05.11-mi akissarsiat allagartaannit A-p uannut nassiussaaniit erserpoq Naalackersuisoqarfiup pisassarisani 15.971,74 kr.-t A-p feriarnermi ajunngitsorsiaanit isumaqatigiissut tunngavigalugit tunniunneqartunit ilanngaatisimagai.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara ilanngaassineq taanna feria pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 22, imm. 4-mut imaluunniit feriarfiusimanngitsunik A-p soraarneranut atatillugu tunniussineq pillugu isumaqatigiissutaasimasumut naapertuuttuunersoq nassuiaqqullugu.

5. Naalackersuisoqarfiup A-mik ilitsersuineri

Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut uannut akissummini 20. december 2011-meersumi oqaatigaa A-mut (imaluunniit kattuffimmut ilaasortaaffigisaanut) isumaqatigiissut utertitsilluni akileqqusisoqarnissaanik aalajangiinermit 19. maj 2011-meersumut tunngasuunngitsoq.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu A-p feriarfissanik katersisimanani 2010-mi akissarsiaqarluni feriaršana Naalackersuisoqarfiup qanga paasisimaneraa. Taamaalillunga matuma paasisutissiisutigineqarnissaa kissaatigaara, tassalu A-p ukiumi feriarfiusumi 2010-mi feriarfigisimasai Naalackersuisoqarfiup (matumani Naalackersuisoqarfiup akissarsialeriffia ilanngullugu eqqarsaatigalugu) qanga naatsorsorsimanerai.

A-p feriarfigisimasai ukiumi feriarfiusumi 2010-mi Naalackersuisoqarfiup A-p so-raarnissaa pillugu ilaatigut “ukiumi feriarfiusumi 2011-2012-imi sapaatit akunnerisa tallimat tamarmik – tassa imaappoq feriarfiviup kiisalu feriarfissat sinneruttut” tunniunneqarnissaannik nassataqartumik isumaqatigiissuteqarnerata nalaani naatsorsorsimappagit Naalackersuisoqarfik qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu isumaqatigiissummi 2010-mi feriaršimanermut utertillugit akileqquneqartut ilaanginnerat aningaasallu taakku isumaqatigiissut tunngavigalugu sapaatit akunnerini tallimani feriarfissat tunniunneqarnerinut atatillugu ilanngaatigineqartussanerat A-mut ilitersuutigisimaneraa imaluunniit ilitersuutigisinnissaa isumaliutersuutigisimaneraa.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa A-mut suliama illua’ tungiusup isumaanik tusarniaatitut saqummiunneqarsinnaavoq.”

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik akissuteqarnissaanik allakkatigut 20. februar 2012-imeersutigut eqqaasippara.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmi, Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik allakkatigut 15. marts 2012-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

“Naalackersuisoqarfiup ajuusaarutigivaa suliassamik isumaginninnerup sivisuallaarnera, matumuunali Inatsisartut Ombudsmandiata ulloq 10. januar 2012 apeqquteqaataa piviusorsioartumik akissuteqarfigineqassaaq.

1. Uterteqqusinerup naatsorsorneqarnera

A pillugu suliama naalackersuisoqarfik ullulernerqanngitsumik naatsorsuusiornermi, piffissami 1. – 5. februar 2010-mi katillugit nalunaaquttap akunnerini 40-ni feeriaršimaneq pillugu utertitsilluni akileqqusineq ilanngullugu sooq naatsorsuusiorsimanersoq akissuteqarfigeqqullugu Inatsisartut Ombudsmandiata qinnuigaa, tassa feeriarnerup nalaani aningaasarsivallaaršimaneq pillugu uterteqqusinissamik naalackersuisoqarfiup ulloq 11. februar 2011-mi aalajaangiinnermi piffissaq feeriarfiusoq ilanngullugu naatsorsorsimannguatsiarmagu.

Ulloq 28. januar 2011 illua’ tungeriit tusarniaaffigineqarneranni A-p feeriaršimanerata takussutissartaa ilanngunneqarpoq, tassani takuneqarsinnaavoq A piffissani ukunani feeriaršimasoq:

2009-mi juunip aappaanniit 2009-mi juulip aappaannut, katillugit ullut 23-t = 184 tiimit

2010-mi januaarip 19-ianniit 2010-mi januaarip 29-annut, katillugit ullut 9-t = 72 tiimit.

Kukkusoqarsimanera pissutigalugu A tamakkiisumik ilanngaatsissimangilaq, taamaammatt 11. februar 2011-mi aalajangiisoqarpoq ukiumi feeriarfiusumi 2009/10-mi nammineq akiliilluni feeriarfimanepq pillugu A aningaasarsiaminit 184 tiiminik ilanngaaffigineqassasoq.

Ukiumi feeriarfiusumi 2010/11-mi A-p feeriarfimaneranut atatillugu ulloq 5. maj 2011-mi illua'tungeriit nutaamik tusarniaaffigineqarput. Illua'tungeriit tusarniaaffigineqarnerannut 5. maj 2011-meersumut tunngatillugu ilanngussami piffissani A-p feeriarfimaneri takuneqarsinnaapput:

2010-mi februaarip aallaqqaataanit tallimaannut, katillugit ullut 5-it = 40 tiimit

2010-mi oktobarip 4-nnit 29-annut, katillugit ullut 20-t = 160 tiimit

2010-mi novembarip aallaqqaataanit 19-iannut, katillugit ullut 15-it = 120 tiimit.

Illua'tungeriit tusarniaaffigineqarneranni ilanngussaq innersuussutigineqarpoq, tassani A-p feeriarfimanera pillugu takussutissaqarpoq. Ilangussaq illua'tungeriit tusarniaaffigineqarsimanerannut tunngassuteqarmat aamma illua'tungeriit tusarniaaffigineqarsimaneranni tamanna eqqaaneqarmat, tamatumunnga naapertuuttumik ilanngussaq ullulerneqarsimasussaavoq, tassa ilanngussaq illua'tungeriit tusarniaaffigineqarnerat pillugu allakkamut ilaammat.

Tamatuma kingorna paasinarpoq piffissaq pineqartoq Inatsisartut Ombudsmandiata allassimasaa allaasoq. Aammattaaq 5. maj 2010-mi illua'tungeriit tusarniaaffigineqarnerat naapertorlugu feeriarfimanepq 1. februar 2010-mit naatsorsorneqarpoq.

2. A-p tusarniaaffigineqarnera

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa naalakkersuisoqarfiup 5. maj 2011-mi tusarniaanerani takuneqarsinnaasoq uterteqqusineq pillugu uppernarsaat ilanngussatut illua'tungeriit tusarniarneqarnerannut ilanngunneqarsimasoq.

Ilangussaq taanna naalakkersuisoqarfiup suliaanut ilanngunneqarsimanginnguatsiarpoq, taamaammallu illua'tungeriit tusarniaaffigineqarnerannut ilanngussap assilinera nassiunneqassasoq Inatsisartut Ombudsmandiata qinnuteqaatigivaa.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup soorunami Inatsisartut Ombudsmandiata kissaataa malillugu ilanngussaq ullulerneqanngitsoq nassiutissavaa. Ilangussaq allakkamut uunga ilanngunneqarpoq.

3. A-p tusarniaanermut akissutaa

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa 19. maj 2011-mi aalajangiinermi innersuussutigineqartumut A-p akerliliinerata assilinera tigusimanginnguatsiarlugu.

6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup 19. maj 2011-mi aalajangiinnermi innersuussutigineqartumut A-p akerliliinerata assilinerata matumuuna nassiuupaa.

4. Uterteqqusissummit ilanngaassineq

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa 05.11-mut tunngatillugu akissarsiat nalunaarsorsimaffianni takuneqarsinnaasoq, A-p feeriaqaatiasiassaanit isumaqatigiissutaasimasooq naapertorlugu naalakkersuisoqarfiup pisassani 15.971,74 kr.-t ilanngaatisimagai.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup ilisimatitsissutitut takussutissiaq ilannguppaa, tassani takuneqarsinnaavoq isumaqatigiissut naapertorlugu A-p feeriaqaatiasiassani tigusimagai.

Inatsisartut Ombudsmandiata naalakkersuisoqarfik qinnuigaa nassuiaqqullugu, ilanngaassisimaneq feeriararneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 22 imm. 4 naapertorlugu pisimansooq, imaluunniit A-p soraarneranut atatillugu feeriarmannginnermi tunniussinissaq pillugu isumaqatigiissutaasoq malinneqarsimansooq.

Oqaatigineqassaaq A-p feeriaqarnerisutaanit uninngatitsisoqaranilu ilanngaassisoqarsimanngimmat. Takussutissatut ilanngunneqartoq innersuussutigeqqinneqassaaq, 05.11-mullu tunngatillugu akissarsiat allagartaat naapertorlugu katillugit 17.425,97 kr.-t tunniunneqarsimapput. Aningaasat takku ukiumi feeriarfiusumi 2010/11-mi A-p katillugit ulluni 25-ni feeriarneranut atatillugu tunniunneqarput, tak. F-ip Namminersorlutillu Oqartussat akornanni isumaqatigiissut. Aammattaaq feeriaqarnerisutissat ukumi matumani tunniunneqartussat akissarsiat allagartaanni allsimapput.

5. Naalakkersuisoqarfiup A-mut ilitersuinera

Inatsisartut Ombudsmandiata naalakkersuisoqarfik qinnuigaa nassuiaqqullugu, naalakkersuisoqarfiup qanga paasisimaneraa, A-p akissarsiaqarsinnaatitaalluni feeriarneqarsimasooq katersaqarani 2010-mi feeriarmanersooq. Tassa Inatsisartut Ombudsmandiata paasisutissiissutigeqquaa, naalakkersuisoqarfiup (amma naalakkersuisoqarfiup aningaasarsialeriffiata) qanga A-p ukiumi feeriarfiusumi 2010-mi feeriarmanera naatsorsorsimaneraat.

Naalakkersuisoqarfiup aningaasarsialeriffia allakkatigut 24. februar 2011-mi ilisimatinneqarpoq A akissarsiaqarsinnaatitaalluni feeriarneqarsimasooq katersaqarani 2010-mi feeriarneqarsimasooq. Tamatuma kingorna 5. maj 2011-mi illua'tungeriit tusarniaaffigineqarnerannut atatillugu tamakkiisumik naatsorsuusiortoqarpoq. 19. maj 2011-mi aalajangiisooqareerneratigut akiligassat 15.971,74 kr.-iusut A-mut nassiuunneqarput, tak. ilanngussaq.

Naalakkersuisoqarfiup A-p soraarfissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigigamiuk, ilaatigut "ukiumi feeriarfiusumi 2011-2012-imi sap. akunnerini tallimani feeriarfissat tamarmiusut, kiisalu feeriarneqarsimasooq" tunniunneqarsinnaat pillugit imaqartumik, ukiumi feeriarfiusumi 2010-mi A-p feeriarfissai naalakkersuisoqarfiup naatsorsorsimappagit, Inatsisartut Om-

budsmandiata naalackersuisoqarfik qinnuigaa nassuiaaqqullugu, naalackersuisoqarfiup A ilisimatissimaneraa imaluunniit ilisimatissallugu eqqarsaatigisimaneraa, 2010-mi feeriarsimannermi feeriaqaatisianik uterteqqusineq, aamma isumaqatigiissut naapertorlugu sap. akunnerini tallimani feeriarnermi feeriaqaatisiat tunniunneqarnerannut atatillugu aningaasat ilanngarneqassasut isumaqatigiissummi pineqanngitsut pillugit.

Pisortat iluini illua'tungeriit isumaqatiginninniartarnerini inatsisit malillugit suleriaaseq naapertorlugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi maleruaqqusat, taakkununga ilanngullugit tunngavissiat nalinginnaasut imaaliinnarlugit atorneqarneq ajorput, tassa isumaqatiginninniarneq tamatumalu kingorna isumaqatigiissutaasoq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiisuuneq ajormata.

Imaangilarli isumaqatigiissutit pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmut tunngavissanullu nalinginnaasunut ilaatinneqarsinnaanngitsut – ilaatinneqarpatali erseqqarissumik inatsisitugit tunngaveqartariaqarpoq.

Oqaatigineqassaaq F kattuffittut isumaqatiginninniartartutut isumaqatigiissutinut tunngatillugu akerleriissutinik aaqqiinnissamut pisinnaatitaammat, soorlu A-p kattuffimmut F-imut ilaasortanngornermigut kattuffik F tamatumunnga piginnaassuseqartikkaa. Aammattaaq isumaqatigiissutip ilarpassui inuit ataasiakkaat pisinnaatitaaffiinnut pingaaruteqarput, taamaammat isumaqatigiissutit ilaannut taakkununga tunngatillugu kattuffik suliaqartussanut ilaaginnarpoq. Taamatut pisoqartillugu kattuffik taamaallaat piginnaatitsissut pineqartoq tunngavigalugu illua'tungiliuttumut sinniisusussaavoq.

Namminersorlutik Oqartussat isumaqarput kattuffiit ilaasortaminnut siunnersuisartussaallutillu ilitersuisartussaasut. Aammattaaq A Namminersorlutik Oqartussani sulisut allat assigalugit Webtasimik atuisarpoq, taannalu aqqutigalugu feeriamut feeriarsimanerminullu tunngatillugu nammineq nalunaarsukkani tamatigut takusinnaavai. Ilanngullugu isumaqatigiissut aamma feeriartarneq pillugu inatsit A-p atorfinitsitaaneranut atatillugu uppersaamma allassimasut innersuussutigineqarput.

Aammattaaq ilitersuinerimi ataqpineqartussaapput ingerlatsinerup inatsisinut attuumassutai nalinginnaasut eqqarsaatigalugit inatsisitugit maleruaqqusat, tassa suliama aalajangersimasumi illua'tungiliuttumut oqartussaaitat ilitersuisussaannngillat isumaqatigiissutinik pituttorsimasunik imaluunniit inatsimmik unioqqutitsisumik, pingaartumik suliamut atatillugu illua'tungiliuttoq sinniisuutitamik ikiorneqartilugu. Taamaalilluni Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup illua'tungiliuttup sinniisuutitaanut nalunaarutit pituttuinngitsumik sunniuteqartussat kisiisa nassiussinnaavai, siusinnerusukkullu oqaatigineqareersutut piginnaatitsissummik tunniussisoqarsimanera pissutigalugu isumaqarnerpoq, illua'tungiliuttumut sinniisuutitaq illersorneqarsinnaasumik suliamut tunngatillugu aalajangiissuteqarsinnaasasoq imaluunniit illua'tungiliuttoq sinnerlugu isumaqatigiissuteqarsinnaasasoq, taamalu taakkununga tunngassuteqartunik akissutisilluni. Tamanna tunngavigalugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup isumaa malillugu,

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

suliami pineqartumi illua'tungiliuttumut ilitersuinissamut immikkut pisussaaffeqar-toqanngilaq."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup akissutaa allak-katigut 3. juli 2012-imeersutigut A-mut tusarniaassutigalugu nassiuppa-ra.

A mailikkut 11. juli 2012-imeersukkut imatut akissuteqarpoq:

"...

ASA-p oqaaseqaataanut 15. marts 2012-imeersunut ataneqartillugu akerliliissutit aalajangersimasut:

...

Akissarsianit ilanngaassinerup feriartarneq pillugu inatsimmi § 22, imm. 4-mut aamma sulia-mi isumaqatigiissutaasumut naapertuuttuunnera pillugu: ASA-p tamanna pillugu oqaase-qaatai naatsumik oqaatigalugu avaqqutaaraluni oqalunnerupput. Isumaqatigiissutip oqaasertaannit erseqqissumik ilaatigut erserpoq suliamut atasumik piumasaqaatit ta-marmik atorunnaarsinneqassasut aamma aningaasat sapaatit akunnerinik tallimanik naleqartut maj 2012-imi tunniunneqassasut. Tamatuma kingornatigut ASA-p tamatu-ma malitsigisaanik piumasaqaatit pineqartut ilaannik pingaaruteqartunik tamalikar-tumik minitaqarnera isumaqatigiissummik annertuumik assuarnartumillu unioq-qutitsinertut taasariaqarluinnarpoq.

*Feriarnermut takussutissanik taaneqartunik ASA-p ulloq naatsorsuiffia kiisalu ataani atsiort-toq akissarsiaqaatigalugu feriarnissamut katersaqarani qanga feriarsimaneranik oqartussaasut ilisimasaqarnerat. Tamatumunnga ASA tusarniaanermut akissummi qupperneq 3-mi ilisimasaqarnerunerarluni paasissutissiissutigaa ataani atsiortup pisassarisatut ka-terseqqaarani feriarsimanagera aatsaat 24. februar 2011-mi ilisimasaqalersimalluni. Ta-matumunnga akerliusumik **Ilanngussaq I-ip** uppernarsarpaa ASA-mi taamani allaf-fimmi pisortat attuumassuteqartut, tassaasut 1 aamma 2, naatsorsuisarnermut tekni-kikkut apeqqutinut tamatumunnga ataneqartumik 22. december 2010-mili peqataal-luinnartuupput. Taamaattumik ASA-p tassunga akerliusunik paatsoortitsiniutitut pisoqarneragaanera matumuuna itigartinneqarpoq.*

Akissarsianit ilanngaassinermit atatillugu suliami isumaqatigiissutaasoq eqqarsaatigalugu ASA-p ilitersuisussaataitaanerinik sanequtsinera pillugu. Oqartussaasut tassunga o-qaaseqaatai imminnut assortuuttut taaneqaqqittariaqarput taamatullu allamut saa-saaraluni oqalunnertut. Tamatuma pinnginnerani ASA-p Ombudsmandimut paasis-sutissiissutigaa oqartussaasut aprilip qiteqqunnerani 2011-mi F-imik inaarutaasumik suliamut tunngasumik isumaqatigiissuteqarsimasut, tassani ASA mianersuaatsoru-jussuarnik oqaaseqarluni Ombudsmandi qinnuigisimammagu suliamut naammagit-taalliummut tunngasumut matumunnga akuleruteqqunagu. Allatut oqaatigalugu oqartussaasut tamanna pillugu sulisit peqatigiiffiannik isumaqatigiinniarnerat qanga-

li naammassereersimavoq, tassa ASA tamatuma malitsigisaanik 19. maj 2011-mi aalajangermat akissarsianit ilanngaassisoqassasoq. Ataani atsiortup decemberip 2010-mi naanerani *"webtas"-imi feriarnermut nalunaarsuutitut kisitsisit* atugaasimasut kisitsisitut eqqortut atugassaanerat aalajangiusimallugu tunngaviutippai, feriarlunga nalunaaquttap akunneri ilaatigut atunngitsoorsimasama naatsorsorneqarnerat pillugu, tak. **Ilanngussaq I.** Ilanngussamit taaneqartumit erseqqissumik erseerpoq ataani atsiortoq decemberip 2009-mi naanerani kontomi tassani katillugit **576 timer marlunnik "gangerlugit"** pisassaartoq – tassa *ukiuni 2008-mi aamma 2009-mi katinneri tamaasa*. Kisitsisinit taakkunannga taamaallaat ilanngaatigineqassapput $184+72+40=296$ tiimit feriarluni nalunaaquttap akunneri atorineqanngitsut tamakkiisut anguneqassappata, uanga 2010-mi ukiaanerani feriarsimanagera eqqarsaatigalugu uannut isumalluutaasussat. Taamaalilluni matematikerersuusariaqanngilaq uanga Namminersorlutik Oqartussanut en kroninnguamilluunniit akiitsoqarfiginngikkikka taakkunannga aalaviutissallugu: *Feriarnermut nalunaaquttat akunnerisa atorineqanngitsut amerlassusiisa feriarnermut nalunaaquttat akunneri atorineqareersut suli qaangeqqavaat*. ASA-p tusarniaalluni allagaanut januarip qiteqqunneraneersunut 2011 februarip martsillu qaamma-taanni 2011 uanga akissarsiassannit oqartussaasut ilanngaassissamaarnerat pillugu ilanngaassinissamut sumulluunniit sakkortuumik akerliliissuteqarnera, tamanna pillugu aalajangiinermut ASA sunnguamilluunniit isummerfigisimanngilaa. Soraarsitsinissaq pillugu oqartussaasut aalajangernerat januarip qiteqqunneraneersoq 2011 assigalugu ASA *tusarniaanermut akissutip e-mailikkoorlugu tiguneranit nalunaaquttap akunneri marluk ingerlanerinnaanni* suliame aalajangiisimavoq – suliame aalajanger-simasumi tassani ilanngussat ilanngullugit nassiunneqartut qanoq amerlatiginerat apeqquaatinnagu!!

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p tusarniaanermut akissumminut ilanngussani I-imik, II-mik, III-mik IV-millu taallugit ilanngullugit nassiussimasai issuaaffiginiarnagit toqqarpara.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut assilinerat nassiullugu A 3. august 2012-imi inaarutaasumik imatut allaf-figaara:

"Allakkatit 11. juli 2012-meersut tiguakka.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 14, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misisuineramik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq uanga Ombudsmandi-tut nammineq aalajangissagiga.

Naammagittaalliuutivit ilaanik soraarsitsinermut namminermut tunngasumik suliarinninnera inaarlugu suliareerpara. Tamatumunnga atatillugu allakkakka 21. no-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

vember 2011-meersut innersuussutigaa. Allakkani taakkunani ilisimatippakkit Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup ilassutaasunik apeqquteqarfigineqarnissaa pisariaqartutut isigigiga. Aqutsisoqarfiup allakkatigut 20. december 2011-meersutigut akivaanga - allakkat taakku ilinnut tusarniaatigalugit taamani nas-iuppakka.

Tusarniaanermut suliami illua'tungiusutut akissutit tigoreerlugu suliami paasissutisat tamarmiusut misissorpakka. Tamatuma kingornatigut aalajangerpunga suliamik naammagittaalliuutinnut tunngasumik suliarinnineq unitsinniarlugu, taamaattumil-lu suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaaqqissanngilanga.

Taamatut aalajangerninnut erseqqinnerusumik tunngavilersuutaasoq unaavoq:

Soraarnermut atatillugu isumaqatigiissutip feriarnersiutisiassanik tunniussinnermut atatillugu qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanerup qanoq sunniuteqarnera

Allakkanni 11. juli 2012-imeersuni ilaatigut oqaatigaat:

“Isumaqatigiissutip oqaasertaannit erseqqissumik ilaatigut erserpoq suliamut ata-sumik piumasaqaatit tamarmik atorunnaarsinneqassasut aamma aningaasat sapaa-tit akunnerinik tallimanik naleqartut maj 2012-imi tunniunneqassasut.” (Atorfeqar-fimmi nutsigaavoq)

Oqaatigisatit taakku imatut paasivakka soraarnermut atatillugu illit (F aqqutigalugu) aamma Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissutersi tassaasoq inaarutaasumik allannngortinneqarsinnaanngitsumillu isumaqatigiissut, isumaqartutillu feriarnersiuti-tut tunniunneqarsimasut utertillugit akileqqullugit piumasaqaatigineqarsinnaan-gitsut.

Kisianni Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq isu-maqatigiissummi tassani ukiumi 2010-mi feriarsimaneq pineqartunut ilaatinneqan-gitsoq.

Uanga Ombudsmanditut sulininni qitiusumik suliassaqarfik tassaavoq Kalaallit Nu-naanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ingerlatsineq pillugu inatsiseqar-titsinermi malittarisassanik malinninersut nakkutigissallugu, matumani pingaartu-mik pisortat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassat eqqarsaatigalugit. Tamanna aamma Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. de-cember 2009-meersumi § 7, imm. 1 imm. 3-mut ataneqartillugu – erseqqilluinnartumik – takuneqarsinnaavoq.

Isumaqatigiissutit qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanermi aallaavisoq tassaavoq tamanna isumaqatigiissutit pillugit inatsiseqartitsinermi, imaanngitsoq pisortat pillu-git inatsiseqartitsinermi matumanilu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malit-tarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, malittarisassat tunngavigalugit pissasoq. Taamaattumik soraarnerit pillugu isumaqatigiissutivit nassuiarneqarnerata qanoq sunniuteqarnera uanga sulininni qitiusumik suliassaqarfiup avataaniippoq.

Tamatuma saniatigut isumaqatigiissut taanna suliami illua'tungeriit tunngaviatigut naligiittut inissisimasut isumaqatigiissutigaat, suliamilu illua'tungiusoq ataaseq pil-lugu uanga pisinnaatitaananga.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit isumaqarpunga suliaq eqqartuussivitsigut qu-laaarneqarpat tamanna pitsaanerpaasoq.

Feriarnersiutisiassanik naatsorsuineq

Ukiumi feriarfiusumi feriarnersiutisiassat naatsorsorneqarsimanerat aammattaq naammagittaalliuutigaat, isumaqaravimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup naatsorsuina – Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik sinnerlugu pisimasoq - eqqunngitsuusoq.

Aqutsisoqarfiup uannut akissutaani 15. marts 2012-imeersumi – assilina ilinnut taam-nassiunneqartumi – feriarnersiutisiassavit naatsorsorneqarnerat Aqutsisoqarfiup nassuiarpa. Aqutsisoqarfiup nassuiaanerata upperinnginnissaanut pissutis-saqarnanga isumaqarpunga.

Tamatuma saniatigut uanga paasinninnera unaavoq Aningaasaqarnermik Sulisoqar-nermillu Aqutsisoqarfiup naatsorsueriaatsinik eqqortunik ilumut atuisimanagera pil-lugu apeqqut tassaasoq apeqqut uannit suliarineqartariaqanngitsoq. Apeqqutilli tek-nikkimut tunngasuunerusut eqqartuussivitsigut suliarineqartariaqarput, taakkumi sulianut immikkut ilisimasalinnik pissarsiniarnissaminnut ilisimannittunillu apersui-nissaminnut periarfissaqarmata.

Suliamik uanga suliarinninnissanut taarsiullugu peqatigiiffik ilaasortaaffigisat F saaf-figisariaqarpat, imaluunniit apeqqut eqqartuussivinnut suliaassanngortittariaqarlugu.

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat

Kiisalu suliami allagaatinik paasitinneqarumallutit qinnutigisannut 17. maj 2011-meersumut akissummik sulitigusaqarsimannginnerit naammagittaalliuutigaat.

Uanga paasinneqqaarnera unaavoq pineqartoq tassaasoq suliami allagaatinik paasi-tinneqarumallutit qinnutigisannik, mailimi takisuumi "subsidiær anmodning"-itut saqqumminneqarsimasumik, Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup eqqumaffiginnissimanninnera.

Taamaattumik suliami allagaatinik paasitinneqarumallutit qinnuteqaatinnut akis-summik tigusaqarsimannginnerit pillugu naammagittaalliuutit allakkat ukua assiline-rannik ilaqartillugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmu i-ngerlateqqillugu nassuuppara, qinnutigisavit Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmu pilertornerpaamik suliarineqarnissaanik illit qinnutigisattut."

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

6.4 *2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 163 tullii-
lu*

Aallarteqqinnissamut tapiissutinik itigartinneqarneq pillugu naam- magittaalliuut (j.nr. 2010-823-0001)

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfim-
mut 23. marts 2012-imi inaarutaasumik allakkama assilinerat ilanngullu-
git naammagittaalliuuteqartumut nassiussara imaattunik oqaasertaqar-
poq:

“Oqaaseqaatinni 6. juni 2011-meersumi inassuteqaatiga Naalackersuisoqarfiup allak-
katigut 30. november 2011-meersutigut akivaa.

Naalackersuisoqarfiup akissutaanit erserpoq Naalackersuisoqarfik A-mut 24. juni
2011-mi allassimasoq, inuussutissarsiuutigalugulu aalisartutut piniartutulluunniit inis-
sisimassagaanni piumasaqaatit eqqarsaatigalugit immikkut akuersissuteqarnissamut
periarfissamik ilitsersorsimallugu.

Naatsorsuutigaara Naalackersuisoqarfiup akissutaa imatut paasineqassasoq, tassalu
qinnuteqartut immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaqarnerannik ilitsersus-
sallugit pisuni ataasiakkaani pissutissaqarsinnaanersoq Naalackersuisoqarfiup aam-
ma suliani allani isumaliutersuutigigaa.”

6.5 *2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 183 tullii-
lu*

Piffissaq suliamik pensionisianut tunngasumik suliarinninnermut atorneqartoq sivisooq akuerineqarsinnaangitsoq isorisarialerujus- suarlu (j.nr. 2011-104-0013)

K Kommunip mailia imaattoq 2. januar 2012-imi tiguara:

“Ombudsmandimut

Ombudsmandip 12. december 2011-mi A-p naammagittaalliuutaa pillugu aalajangi-
nera K Kommunip 29. december 2011-mi tigugaa matumuuna uppersarpara.

Inatsisilerituutut ilinniarnera 1997-imi naammassivara kommunimilu 1. december
2011-mi isumaginninnermi pisortatut atorfinillunga. Taamaattumik sulianut tunnga-
tillugu suliami Ombudsmandip aalajangiinera suliallu sinnera soqutigalugu misissor-
simallugu. Taakku marluutillugit paasisaqarfigilluarpakka.

Inerniliussatut taaneqartut isumaqatigilluinnarpakka, taamaattumillu piffissaq suliamik suliarinninnermi atorneqartoq saaffiginnissutillu malitseqartitsivigineqarneri suliarineqarnerilu ajorisariaqarluinnartut ajuusaarutigaaakka. Kommuni siumut sammisumik soorunami iluarsiviginiassavai. Tamanna 2012-p qaammataani pingasuumi siullerni suliaaqaarfanni pingaarnepaatitama ilagissavaat. Aammattaaq sulisut suliaassanut piginnaangorsarneqarnissaat pisariaqarsoraara tamannalu suliaassatut ingerlanneqassalluni.

Tamakku saniatigut A pillugu suliami kommunip immikkuualuttut suli isummerfigisimangilai, matumani 2009-mi pensionisiat pillugit apeqqu ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Taakku aamma ingerlaannaq suliarineqalissapput, taamaattumik A ataatsimeeqatigiumallugu toqqaannartumik saaffigisimavara. Uanga paasinninnera unaa-voq suliap suliarineqarneranik nangitsinikkut A-llu toqqaannartumik oqaloqatigine-ratigut suliaq piaartumik suliaaqaarfimmilu malittarisassat naapertorlugit aaqqiivigalugu naammassineqarsinnaasoq.

Soorunami A toqqarlugu ajuusaarfigaara.

Naggasiutigalugu paasissutissiissutiginiarpara Ombudsmandip saaffiginnissutaa tunngavigalugu suliani pensionisiantunngasuni nakkutilliiniutitut suli quliu-ngaangata ataatsip misissortarnissaa pisariaqartutut isumaqaarfigigiga.” (Atorfeqaarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni akissutaanik tamatuma kingornatigut tigusaqannginnama suliaq allakkatigut 24. maj 2012-imeersutigut K Kommunimut eqqaasissutigaara.

K Kommuni allakkatigut 7. juni 2012-imeersutigut akivoq martsip qaammataani 2012-imi A-mut tunngatillugu suliaq suliarineqareersoq A-mullu utoqqalinermi pensionisiasat ukiunullu 2009-2010-2011 aamma 2012-imut iluarsisutit tunniunneqareersut.

K Kommuni allakkat assigiinngitsunik ilanngussartallit, matumani A-mut allakkat 2. marts 2012-imeersut uku ilanngullugit eqqarsaatigalugit nassiuppai:

“Suliaq utoqqalinermi pensionisiantunngasoq

Suliaq utoqqalinermi pensionisiantunngasoq isumagininnermik ingerlatsivimmi suliarisassanngortillugu utertinneqarpoq. Isumagininnermik ingerlatsivik imatut aalajangiivoq:

2009-mi utoqqalinermi pensionisiatit naatsorsorneqarput: Akileraarutit peernagit qaammammut 1.627 kr.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

2010-mi utoqqalinermi pensionisiatit naatsorsorneqarput: Akileraarutit peernagit qaammammut 1.627 kr.

2011-mi utoqqalinermi pensionisiatit naatsorsorneqarput: Akileraarutit peernagit qaammammut 1.627 kr.

2012-imi utoqqalinermi pensionisiatit naatsorsorneqarput: Akileraarutit peernagit qaammammut 1.627 kr.

Pisassarisatit sapinngisamik pilertornerpaamik tigussavatit.

Suliamit ilaatigut erserpoq 2009 aallarnerfigalugu utoqqalinermi pensionisiavit naatsorsorneqarnerat 2009-mili naammagittaalliuutigisimagit. Suliaq piffissap ingerlanerani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu saqqummiunneqarsimavoq, suliarlu isumaginninnermik ingerlatsivimmi suliarisassannortillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup utertissimallugu. Naalagaaffiup Sinniisaa suliamut aamma akuliutsinneqarsimavoq, taannalu kommuni isornartorsiorlugu oqaaseqaateqarsimaluni.

Suliaq massakut misissoreerpara. Naammagittaalliuuteqartarfiup Naalagaaffiullu Sinniisaata isornartorsiuutitut saqqummiussai isumaqatigaakka. Tamunnga peqatigitillugu ajuusaarutigeqalugu takusinnaasimavara illit oqartussaasullu saaffiginnissutisi pisuni arlalinni isumaginninnermik ingerlatsivimmit akineqartarsimangitsut.

Taamaattoqarnera soorunalimi akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq.

Suliamit tulliulluni erserpoq utoqqalinermi pensionisiatit isumaginninnermik ingerlatsiviup ukiumut 0 kr.-iussasut siusinnerusukku aalajangersarsimagaa, ukiumut katillugit 50.000 kr.-t missaannik (Danmarkimit ATP-millu tjenestemanditut soraarnerussutisiatigut) illit nammineq isertitaqartarnerit kiisalu nuliavit ukiumut katillugit 265.000 kr.-t missaannik isertitaqartarnera innersuussutigalugu. Taamaallitut inoqutigiit isertitaat katillutik 315.000 kr.-t missaanniippu. Suliamik misissuininni takusinnaavara inoqutigiit isertitaat tamarmiusut piffissap ingerlanerani 315.000 kr.-t missaanniittuarsimasut.

Suliap ingerlanerani ilaatigut oqaatigaat utoqqalinermi pensionisiaqarsinnaatitaasutit, tassami inoqutigiit isertitaat katillugit utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 7. maj 2001-imeersumi § 8, imm. 2, nr. 4-mi qummut killissaliussat 318.000 kr.-t aalajangersarneqarsimasut ataanniimmata. Illit nammineq isertitatit Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 8, imm. 1-imi qummut killissaliussat 84.000 kr.-t ataannittut ilissilu aappariittut ataatsimut akileraartinneqannginneri taamaattumillu nuliavit isertitai utoqqalinermi pensionisiannik naatsorsuinnermut suniuteqarsinnaanngitsut aamma oqaatigaat. Kiisalu Danmarkimit ATP-millu tjenestemanditut soraarnerussutisiatit peqqussummi § 8-mi immikkoortumi siullermi malit-tarisassami pineqartunut ilaatinneqannginnerat taamaattumillu ilanngullugit **naatsorsuunneqartussaanniginnerat** innersuussutigaa.

Utoqqalinermi pensionisiat aningaasartaannik naatsorsuisarneq pillugu malittarisasat utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 7. maj 2007-imeersumi §§ 7-imi pput 8-mi illutillu. Pissusiviusuni pingasutigut naliliisoqartarpoq: 1) pineqartoq kisermaajunersoq inooqateqarnersorluunniit, 2) inoqutigiit isertitaanni tamarmiusuni isertitat suut ilanngunneqassanersut, 3) utoqqalinermi pensionisiat aningaasartaasa amerlassusissaat.

Utoqqalinermi pensionisianik naatsorsuinermi qinnuteqartoq kisermaajunersoq imaluunniit inummut inersimasumut katissimanersoq/inooqateqarnersoq aallaavigineqartarpoq. Taamaallilluni pineqartut katissimasut ataatsimullu akileraartinneqartarnersut, katissimasut ataatsimullu akileraartinneqartanneginnersut imaluunniit katissimanngitsut taamaattumillu ataatsimut akileraartinneqarsinnaanngitsut apeqqutaanngilaq. Suliamit erserpoq inummut inersimasumut allamut katissimasutit/najugaqateqartutit.

Inoqutigiit isertitaannik naatsorsuinermi isumaginninnermi isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit isumaqatigiissutaat tunngavigalugu pensionisiat ilanngaatigineqartarput. Tamatumunnga pissutaavoq Nunani Avannarlerni innuttaasut nunami avannarlerni allami ajornerusumik inissinneqartanneginnissaat, nunami pensionisiasanik nunani avannarlerni allani ilisimaneqanngitsunik katersisimaneq pissutigalugu. ATP taamatut pensionisiaqarnermut takussutissaavoq, tassami taamatut katersineq Danmarkiinarmi pisarmat, taamaattumillu aningaasat taakku ilanngaatigineqartussaallutik. Tjenestemandit soraarnerussutisiaqarneq tjenestemandit pillugit inatsimmik tunngaveqarpoq, inatsillu taanna Danmarkimi, Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu ataatsimut inatsisaaavoq. Taamaattumik tjenestemandit soraarnerussutisiat nunat taakkua iluanni ilanngullugit naatsorsuunneqartartussaapput.

Tamatuma kingornatigut illisi inoqutigiittut isertitasi imatut naatsorsorneqarput: Illit tjenestemandit soraarnerussutisialugit isertitatit = 35.692 kr. Nuliavit isertitai = 265.000 kr., **katillugit 300.692 kr.** Inoqutigiit isertitait piffissami 2009-mit 2012-imut allannguuteqarsimangillat.

Pensionisiat aningaasartaasa amerlassusissaat tamatuma kingornatigut naliliinikkut amerlassusilerneqarput tassaasut isertitat aamma peqqussummi qummut killissaluisatut aalajangersarneqartut nikingassutaat.

Aalajangiineq manna tiguineranit sapaatit akunnerisa sisamat qaangiutinninneranni uunga naammagittaalliutigisinnaavat: Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik, Postboks 689, Imaneq 27, 1., 3900 Nuuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-mut K Kommunimullu tunngatillugu suliaq tamatuma kingornatigut allakkatigut 6. juli 2012-imeersutigut naammassivara.

6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-

6.6 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 202 tullii-
lu

Kalaallit Nunaanni Ilagiit Danmarkimi sulinerat (j.nr. 2011-241-0001)

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut mailik-
kut 8. november 2012-imeersukkut apeqqutigaa suliaq suliarilersima-
neraa. Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap ulloq taanna
mailikkut akissuteqarnermini nalunaarutigaa ataatsimiititaliap annertu-
nerusumik malitseqartitsilinnginnermini Naalakkersuisut suliami akis-
suteqarnissaat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit utaq-
qimaarneqartoq.

Taamaattumik Naalakkersuisuni, Biskoppeqarfik, allakkatigut 8. novem-
ber 2012-imeersutigut suliami akissuteqarnissaanik eqqaasippara.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia allakkatigut 23. no-
vember 2012-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

“Ilisimatitsissutitut paasissutissiissutigineqarsinnaavoq ilagiit pillugit inatsit pillugu
inatsisissatut siunnersuummik 2013-imi upernaakkut ataatsimiittoqarnerani saqqum-
miussinissaq Naalakkersuisut naatsorsuutigimmassuk, tamatumani ilaatigut § 28,
imm. 3 allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqassalluni.

Inatsisissatut siunnersuut Ilaqutariinnermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Na-
ligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarpoq aammalu ulloq 29. ok-
tober 2012-imi tusarniaassutigineqarluni uanilu takuneqarsinnaalluni:

[http://www.nanoq.gl/Service/Hoeringsportal/Inatsisartuflov/2012/
aendringsforslag_kirke.aspx/](http://www.nanoq.gl/Service/Hoeringsportal/Inatsisartuflov/2012/aendringsforslag_kirke.aspx/)

[http://dk.nanoq.gl/Service/Hoeringsportal/Inatsisartutlov/2012/
aendringsforslag_kirke.aspx](http://dk.nanoq.gl/Service/Hoeringsportal/Inatsisartutlov/2012/aendringsforslag_kirke.aspx)

Isumaqarpunga aalajangersakkap maanna atuuttup qanoq paasineqarnissaanik nalor-
nissutigineqartoq inatsisissatut siunnersuutikkut ikiorserneqartoq, tassami § 28, imm.
3 ima oqaasertalerneqassasoq ilaatigut siunnersuutigineqarmat:

“Biskopip aalajangigai aalajangiinnermut sapaatip akunneri 4-at qaangiutsinnagit Ila-
geeqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput.
Aalajangiinerit annerusumik upperisarsiornermut tunngassuteqartut taamaallaat
misilinneqassapput inatsisitigut tunngavinnut attuumassuteqarpata. Naalakkersui-
soqarfiup aalajangiineri inaarutaapput.”

Tamatuma peqatigisaanik inatsimmut nassuiaatinut missingusiaq § 28, imm. 3 pil-lugu imaattunik imaqarpoq.

”Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaat ilanngunneqarpoq ilagiinni annerusu-mik nammineq aalajangiisinaanissaq erseqqinnerusumik inatsisitigut erseqqissar-niarlugu. Tunngavigineqartoq inatsimmut atuuppoq, inatsimmilu § 6-imi oqaatigi-neqartunut ilaalluni, tassani ilagiit biskopimit qitiusumik aqunneqarlutillu allaffis-sornikkut aqunneqarmata. Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini § 6-imi taaneqartut aamma erseqqissarneqarput, tassani ilagiinni Ingerlatsiveqarnerat pine-qarmat (ingerlatsivimmut oqartussaaffik).

Oqaaseqatigiit nutaat aqqutigalugit ilagiit namminneq aalajangiinerannut Naalak-kersuisoqarfiup kingusinnerusukkut misiliisinaanera inatsisitigut killilerneqarne-ranik kinguneqarpoq.

Tassalu ilagiit ingerlatsivittut oqartussaaffimmi iluanni aalajangiisimappata aalaja-ngiineq tamanna oqartussaaffittut kingullertut, tak. § 28, imm. 3, Naalackersui-soqarfimmut tunniunneqarsinnaavoq, taamaalilluni aalajangiineq oqartussaaffittut ingerlatsiviup avataani oqartussaaffimmi aalajangiiffigineqarsinnaalluni.

Oqaaseqatigiit nutaat atortinneqalerneratigut maalaaruteqarnissamut periarfissaq kingulleq tamanna killilerneqarluni ingerlatsivittut oqartussaaffinnit peerneqarluni Naalackersuisoqarfimmut ingerlanneqartalissaq. Taamaalillutik apeqqutit imari-samikut annermik upperisarsiornermut tunngassuteqartut tamakkiisumik Naalak-kersuisoqarfimmi maalaaruteqarnissamut oqartussaaffittut misilinneqarsinnaan-gillat.

Naalackersuisoqarfimmi sulianik taamaattunik suliaqartoqartillugu kingornatigut ilagiit suliamik suliarinninnerminni aalajangiinerminnilu ingerlatsinermi inatsisiti-gut malittarisassanik malinnissimanersut misissorneqassapput (Inatsisitigut killis-sarititat). Annermik upperisarsiornikkut aalajangiinermit naliliineq upperisarsior-nikkut/upperisarsiornerup inatsisitigut misilinneqarnera ingerlatsivittut oqartussaaffimmi kinguneratigut Naalackersuisoqarfimmi misilinneqarsinnaanngi-laq.

Annermik upperisarsiornermut tunngassuteqartut pingaarnertigut ilinniartitsiner-mut attuumassuteqartutut isigineqarput. Aalajangiinerit ilagiit ilinniartitsineranni tunngaviinut paasinninnissamut tunngassuteqartut, tassunga ilaalluni ritualit akue-riat piviusunngortinneri aqqutigalugit, taamaalillutik aallaavimmikkut naggataati-gut ilagiit ingerlatsivittut oqartussaaffiisa iluanni suliarineqartussaassapput.”

Suliattooq allat ilinniartitsinerup tunngaviannut attuumassuteqanngitsut pisut tun-ngavigalugit annermik upperisarsiornerup tungaatigut oqaasertaliinermit tunnga-tinneqarsinnaassapput.”

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

Neriuppunga siuliani qulaaniittutut allassimasut naapertorlugit naammaginartumik akissutisisutit. Taamaanngippat uannut saaffiginneqqinnissannut soorunami tikil-luaqqusaavutit.

Allakkat uku nuutinnerat Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut kiisalu Ilaqutariinnermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaa-nermullu Naalackersuisumut ilisimatitsissutitut nassiunneqarput.”

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut assilinertalerlugit inaarutaasumik imatut allaffigaara:

“Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata allagai 23. november 2012-imeersut akueralugit tiguakka.

Ilagiit pillugit inatsisip, ilaatigut § 28, imm. 3-p, allanngortinneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuummik 2013-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiussinissaq Naalackersuisut naatsorsuutigaaqat malugaara.

Aammattaaq malugaara Naalackersuisut isumaqartut Kalaallit Nunaanni ilageeqarnermi oqartussaasut Naalackersuisoqarfiup suliassaqarfittut akisussaaffiini oqartussaasut qullersariaannermi ilaananeranut nalornissutaanera allannguutissatut siunnersuutikkut qulaajarneqartoq.

Tamatuma kingornatigut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

6.7 *2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 223 tul-lialu*

Ineqarnermut tapiissutinik oqartussaasup paasinninnera malillugu pissutissaqanngitsumik tunniunneqarsimasunik inatsisinik unioqqutitsilluni akiliisitsiniarneq. Attartorallartitsinermi ineqarnermut aki-liutinik akiliisarneq pillugu malittarisassat qanoq paasineqarnissaan-nik apeqqut ilanngullugu (j.nr. 2008-119-0001)

Naammagittaalliortoq allakkannik 14. december 2011-meersunik allakka-tigut 7. marts 2012-imeersutigut, 30. maj 2012-imeersutigut aamma 3. juli 2012-imeersutigut eqqaasittareeraluarlugu qisuarianngiinnarmat su-liap suliarinera allakkatigut 12. november 2012-imeersutigut unitsippara.

6.8 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 234 tullialu

Tusarniaasussaatitaaneq aamma oqartussaasup nammineertup qanoq nassuiarneqarnissaat pillugit apequtit (j.nr. 2008-820-0001)

Suliaq allakkatigut 25. maj 2012-imeersutigut imatut naammassivara:

“Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut inassuteqaatinnut akissut ulluligaanngitsoq (allagaat 547187-imik normoqartoq) tiguara, malugalugulu inassuteqaatikka Naalackersuisoqarfiup tusaatissatut tigugai.

Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

6.9 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 235 tullii-lu

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuisarneq pillugit malittarisassat soraarsitsinermut atatillugu malineqarsimannginnerat. Suliap oqartussaasumi qulliunerusutut naammagittaalliorfissami naammaginangitsumik paasissutissartalersorneqarnera (j.nr. 2009-323-0019)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfiup allagai imaattut 2. februar 2012-imi tiguakka:

“Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfiup (IAAN) A-p najukkami mittarfimmi pisortatut atorfimminit soraarsitaaneranut maalaarut pillugu Ombudsmandip allagaa 7. december 2011-mi tiguua. Taanna tunngavigalugu IAAN-ip Mittarfeqarfiit suliami nassuiaateqaqqullugu qinnuigaa (ilanngunneqarpoq).

Nassuiaat

Mittarfeqarfiit aamma IAAN-ip ataatsimeeqatigiinnerat tunngavigalugu 17. januar 2011-mi aalajangerneqarpoq, Mittarfeqarfinnut inassuteqaatigalugu A pillugu suliaq aallarteqqinneqassasoq.

17. januar 2011-miit 2011-ml juunip tungaanut IAAN-ip Mittarfeqarfiit suliaq ingerlana pillugu paasissutisseeqqullugu arlaleriarluni tuavisaarpaa (tak. 23. februar 2011-imi, 15. marts 2011-mi aamma 25. marts 2011-mi mailit ilanngunneqartut). 20. juni

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

2011-mi ataatsimiinnermi suliap aallarteqqinneqarnissaata pingaaruteqarnera IAAN-ip aammaloorluni Mittarfeqarfinnut erseqqissaatigaa

29. juni 2011-mi Mittarfeqarfiit A-p eqqartuussissuserisuanut B-imut tusarniaalluni allakkiamik nassiussaqqarpoq 26. august 2011-mi eqqartuussissuserisoq B akissuteqarpoq, A suliami tassani sullinneqarunnaarsimasooq (tak. assilineran ilanngunneqartoq) Eqqartuussissuserisup tusarniaanermi allakkiaq A-mut ingerlateqqissimassagaa Mittarfeqarfinnit ilimagineqarpoq. Akissuteqartoqaqqinngimmat A-p suliaq taamaatissimassagaa Mittarfeqarfinnit ilimagineqarpoq, taamaattumillu suliaq naammassisutut isigisimallugu. Tamanna pillugu Mittarfeqarfiit IAAN-imut ilisimatitsissuteqanngilaq

Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 7 december 2011-meersutigut peqqusineratigut, Mittarfeqarfiit tusarniaanermi allakkiaq, 29. juni 2011-meersoq, 20. december 2011-mi A-mut toqqaannartumik nassiuppa

Mittarfeqarfinnit nassuiaammi tassani ilisimatitsissutigineqarpoq suliaq naammassisutut isigineqartoq, piffissaliussatut kingullertut nalunaarutigineqartup nallinnginnerani A-p tusarniaanermi allakkiamut akissutaanik tigusisimanniginamik.

IAAN-ip suliaq pillugu paasinninnera

IAAN-ip paasisai malillugit suliap isumagineqarnerani Mittarfeqarfiit uninngaanarpallaarsimavoq. Naak IAAN-ip arlaleriarluni suliaq salliuteqqullugu Mittarfeqarfiit qinnuigineqartarsimagaluartut, aammalu Mittarfeqarfiit tamatumaa pinissaanik uppersaasarsimagaluartooq taamatut pisoqarpoq.

Mittarfeqarfiit iluanni sulisut pillugit suliat suliffeqarfiup ingerlatsineranut ilaasussatut IAAN-imit isigineqarput. Tamanna tunngavigalugu Mittarfeqarfiit ingerlatsinerup naammaginartumik isumagineqarnissaa anguniarlugu isumalluutissanik pisariartinneqartunik atugassiiinnaanissaa IAAN-imit naatsorsuutigineqarpoq.

Suliamili aalajangersimasumi matumani Mittarfeqarfinnut IAAN ilitersuiniarluni isumalluutissanik annertuunik atuisimavoq. Allakkiami ilanngunneqartumi takuneqarsinnaasutut IAAN aamma suliamut tunngatillugu paasissutissinneqarniarluni Mittarfeqarfinnut arlaleriarluni nukingisaaruteqartarsimavoq 29. juni 2011-mi Mittarfeqarfiit suliaq aallarteqqimmagu, tamanna naammaginartumik pissasooq IAAN-imit naatsorsuutigineqarpoq.

IAAN allakkiami ilanngunneqartumi Mittarfeqarfinnut uparuaalluni allappooq, A pillugu suliaq Mittarfeqarfiit naammaginartumik isumagisimannigikkaa IAAN isumaqartoq.”

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfiup allagai imaattut 8. februar 2012-imi aammattaaq tiguakka:

“Mittarfeqarfiit illua’ tungiusup isumaanik tusarniaaneranik A-p akissutai Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfiup 2. februar 2012-imi tiguai.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfiup 8. februar 2012-imi Mittarfeqarfiit suliame aalajangeeqqullugu nalunaarfignaa, aalajangiinerlu taanna Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmuut naammagittaalliuutigineqarsinnaanera nalunaarutigeqqullugu.”

A tamatuma kingornatigut 22. juni 2012-imi imatut allaffigaara:

“Najukkami mittarfiup pisortaatus atorfinnit soraarsinneqarnerit pillugu naammagittaalliuutit matumuuna uterfigaara.

Allakkatigut 7. december 2011-meersutigut (assilinerat ilinnut nassiunneqartukkut) aalajangerpunga naammagittaalliuutinnik sularinninnera aallarteqqinniarlugu. Taamaaliorpunga suliap ilinnut tunngasup Mittarfeqarfinni sularisassanngortillugu utertinneqarsimanera pillugu ilisimatinneqarsimannginnerit pissutigalugu.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfik taamani qinnuigaara Naalackersuisoqarfik suliap Mittarfeqarfinnut utertillugu sularineqar-nissaanik 17. januar 2011-mi aalajangiinerup kingornatigut suliame qanoq iliuseqar-simanini pillugu nassuaateqaqqullugu. Naalackersuisoqarfiup akissutaata 2. februar 2012-imeersup aamma Naalackersuisoqarfiup uannut allagaasa 8. februar 2012-imeersut assilineri ilanngullugit nassiuppakka. Oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup allagaasa 8. februar 2012-imeersut nutserneqarnerat allakkatigut 14. juni 2012-imeersutigut aatsaat tigugiga.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 13-ikkut aalajangersarneqarpoq pissutsit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumit qulliunerusumit aalajangiiffigineqareersimatinnagit suliassanngortinneqarsinnaanngitsut.

Suliaq ilinnut tunngasoq Mittarfeqarfiit massakkut suliareqqippaat, taamaattumillu suliap misissornissaanut massakkut periarfissaqanngilanga.

Mittarfeqarfiit aalajangiinissaat utaqqimaqqullugu qinnuigaakkat. Mittarfeqarfiit aalajangiippata aalajangiinerlu taanna naammagittaalliuutiginiarukku Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmuut naammagittaalliusaatit. Naalackersuisoqarfiup akissutaa tigugukku uannut naammagittaalliorumanerlutit isumaliutersuutigisinnavaat.

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera naammagittaalliuutiginiarukku uannut saaffiginneqqeqqullutit qinnuigaakkat.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

Suliami uani matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

A-mut allakkakka Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfimmut 22. juni 2012-imi ilisimatitsissutigaakka.

6.10 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 237 tul-
liilu

**Namminersornerullutik Oqartussat Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata meeqqanik paarsinermik aqqissuussineranik atuinermut angajoqqaat atuisutut akiliutinik Namminersornerullutik Oqartussat kommunini ulluunerani paaqqinniffinnut aalajangersarsimasaat unioq-
qutillugit akiliisitsiniarnissaminut inatsisitigut tunngavissaqanngit-
sut (j.nr. 2008-143-0001)**

A-p allagai imaattut mailikkut 16. november 2012-imeersukkut tiguakka:

“Allakkat ukununga ingerlanneqarput:

- Inunnik isumaginninnermik naammagittaaliortarfik K
- Inunnik isumaginnittoqarfik
- Inatsisartut Ombudsmandiat Nuuk
- Naalackersuisut
- Inuusutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Allagaqartoq:

A inuttut normua ... illoqarfik K.

Oqarasuaat ...

Meeqquerivik “Tikiusaaq” K-mi KAF-imiinnikumi akiligassaq pillugu akileriikkanik utertiivigeqqunermik allagaqarpunga. Akiligassamalu sinnerinik saammaassiffigine-
qarnissannik.

Inatsisartut Ombudsmandikkoorlugu paasiniarnikuuara ilumut inatsisit malillugit meeqquerivimmi meeqqamut akiliut qaammammut 5.000,-eqarsinnaaneramik naammagittaalliorlunga, maanna suliaq Mikael Mikkelsenip Vera Lethillu ukiuni si-
samangajanni misissuiffigereerlugu ulloq 5. maj 2011 allagaani ima nalunaaruteqar-
poq issuaaneq aallartippoq:

“...meeqqamut ataatsimut 5.000,-inik atuisumut akiliuteqartitsinissamut inatsisik-
kut tunngavissaqannginnera.

...Naalakkersuisut suli aalajangiusimappassuk utertitsilluni piumasaqaatigisinnaanngikkaat A imatut nalunaarfiginiarlugu eqqartuussivikkut misilitsitsinissaminut akuerineqassasoq oqartussaasunut taamatut akuersissuteqartartunut inassuteqaatigissallugu piareersimaffiginiariga, imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortitsinissaminut aningaasaqarnikkut piumasaqaataasumik eqqortitsinera eqqortitsisuunnginnera apeqqaatinnagu.” Vera Leth

Allagaq j.nr. 2008-143-0001 (Inatsisartut Ombudsmandiat) allakkat normua 15920, malillugu maanna qinnuigaassi akileriikkakka imatut annertussuseqartut uanga kontonut ikeqqullugit: ...

A inuttut normua ...

Atorninnut atsiornera piniaraluarakku ulloq 5-11-2012 K Kommunimut ... afdelingimut ingerlateqqippaanga ..., ...-lu ulloq manna tikillugu akinngilaq.

Kisiannili pappiaqqani nassiussanni uppersarsarneqarpoq 30.000,-inik Socialimut atortariaqarsimasunga – taamaattorli inatsisit tunngavissaqanngitsut Meeqqerivik “Tikiusaaq” pillugu akiliisitsisarneq paasineqarmat aningaasat akiliutigisimasakka utertiivigineqarnissannik aalajangiisinnaasunga paasineqarpoq aamma allakkami ilanngullugit nassiuppakka.

Utertiivigineqarnissannik itigartinneqaruma aamma paasivara periarfissaralugu eqqartuussivimmuut tunniussinnaagikka Naalakkersuisut. Nammineq aningaasartuutiginngisannik advokateqarsinnaallunga.

Maanna ukiut sisamat qaangiussimalermata suliaq uanga nammineq inuttut naamagiliivunga ulluliiniarlungalu nov. naatinnagu ikineqanngippata eqqartuussivimmuut tunniussiniarlunga.

Qinnuigaassilu qanoq naliliiffigineqarnissannik akisummik allaganngorlugu perusullunga atsiornertalik.

Taamatut allagaqarlunga neriullungalu ikisipallakkumaartusi.

Paasissutissanik amigateqarussi Inatsisartut Ombudsmandiannut paasiniaasinnaasaaasi.”

Suliamik suliarinninnera inaarlugu Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik 7. december 2012-imi imatut allaffigaara:

“Suliaq matumuuna uterfigaara.

Suliamik ataatsimut misissuinerup kingornatigut, matumani Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup allagai 5. december 2011-meersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, malugaara Naalakkersuisoqarfiup maanna oqaaseqaatimalu

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

tunniutereernerata kingornatigut erseqqissumik nalunaarutigigaa atuisunit aallaavitut akiliisoqarsimangitsoq aamma atuisunit akiliisoqarsimanerani pisuni utertitsiluni akiliisoqarsimasoq.

Aamma malugaara Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiusimasup siusinnerusukkut kommuninut tamanut allakkatigut 8. januar 2007-imeersukkut paasissutissiissutigisimagaa ilinniagaqartut – soorlu suliami matumani ittumi - kommunip angerlarsimaffigisamik avataani ilinniagaqarniarlutik sivikitsumik najugaqarnerminni meeqqanut ulluunerani paaqqinnittarfinniititsinermut akiliutinut aningaasatigut ikiorserneqarsinnaasut Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 9 tunngavigalugu.

Inatsisartut peqqussutaat taaneqartoq – pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersup akerlianik – pisortanit ikiorsiissutit utertillugit akilernerneqarnissaat pillugu kommunit innuttaasunut aalajangiisussaane-rannik inatsisitigut tunngavigisaqartitsinngilaq. Taamaalilluni meeqqanik paaqqinnittarfimmiittuuteqartitsinissamik kommunit tunniussineranni akiliuteqartitsinerannilu atuisunit toqqaannangitsumik akiliisoqartarnera pillugu apeqqusiisoqarsinnaanngilaq.

Qulaani taaneqartut tunuliaqutaralugit aalajangerpunga oqaaseqaatikka 12. august 2009-meersut tunngavigalugit annertunerusumik iliuseseqaqqinniarnanga.”

A suliamik suliarinninnera inaarlugu 7. december 2012-imi imatut allaffigaara:

“Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut ullumikkut allakkama assilinerat ilanngullugu nassiuppara.

Soorlu allakkani taakkunani sukumiinerusumik ersertoq uanga oqaaseqaatikka 12. august 2009-meersut, assilisannngorlugit illit aamma tigusimasatit, tunngavigalugit annertunerusumik iliuseseqaqqinniarnanga aalajangerpunga.

Tamatuma kingornatigut suliaq misissuiffigaara K Kommuniusimasup, maanna K Kommunip, meeqqanik paaqqinninnermut aaqqissuussami Tikiusaami illit meeqqavit paaqqutarineqarnerannut akiliisussaannikk aalajangiinera pillugu uanga ikiuusinnaannikk naliliinissaq siunertaralugu.

K Kommunip aalajangiinera pivoq pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-mi, 20. november 2006-imeersumi § 28, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 30 tunngavigalugu kommunip Inatsisartut matumani peqqussutaat malillugu aalajangiineri, tassalu matumani Inatsisartut peqqussutaanni § 28, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu aalajangiinereit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput inunnik isumaginninnerup aquneqarnera aaqqissuussaanelu

pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi tamanna pillugu aalajangersakkat tunngavigalugit. Oqaaseqaatika 12. august 2009-meersut (kalaallisuuani qupperneq 32 qallunaatuuanilu qupperneq 35) tamatumuuna aamma innersuussutigaa.

Inatsisartut peqqussutaanni kingullertut taaneqartumi § 8, imm. 1 tunngavigalugu aalajangiinerup tiguneranit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut naammagittaalliuuteqartoqassaaq.

K Kommunip aalajangiinera 2008-mili tigusimavat, taamaattumillu illit pillutit naammagittaalliornissamut piffissarititaasoq aallaavittut qaangiutereerpoq. Kisianni K Kommunip – uanga paasinninnera malillugu – Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut illit naammagittaalliuuteqarsinnaaninnik periarfissaqarnerit ilit-sersuutigisimanngilaa, tak. pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 25, imm. 1.

Naammagittaalliornissamut ilitseruinngitsoornerup aallaavittut kingunerisarpaa naammagittaalliornissamut piffissarititaasup atorunnaarsinneqarnera. Tamatumuuna Karsten Loiborgip aamma Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret 2002-mi qupperneq 978 assersuutitut innersuussutigaa.

Taamaalllunga tamanna tunuliaqutaralugu ilinnillu oqarasuaatikkut 30. november 2012-imi oqaloqatiginnereernerma kingornatigut illit naammagittaalliuutit 21. januar 2008-meersuq ilanngussartalik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut ullumikkut ingerlateqqillugu nassiuppara, K Kommunip aalajangiinera 4. januar 2008-meersuq pillugu illit naammagittaalliuutinnik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarinninnissaanik qinnuteqaatit.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 13 tamatumani aamma innersuussutigaa, tassani aalajangersarneqarmat pissutsit ingerlatsinerimi oqartussamut allamut (matumani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik) naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit Ombudsmandimut suliasanngortinneqarsinnaanngitsut, oqartussaasoq (Naammagittaalliuuteqartarfik) qulliunerusoq taanna pisoq pillugu aalajangeereersimatinnagu.

Qinnuigaakkit uannut naammagittaalliuuteqarniarnerlutit illit isumminnginninni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinissaa utaqqimaaqqullugu.

Allakkat ukua assilinerat (ilanngussartalik) Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut aamma K Kommunimut nassiuppara.

Matuma kingornatigut naammagittaalliuutit tunngavigalugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

6.11 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 245 tul-
liilu

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinaartumik pensionisiaqalersitsinissap itigartitsissutigineqarneranik atortussanngortitsinera (j.nr. 2008-120-0008)

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik akissuteqarnissaanik allakkatigut 28. februar 2012-imeersutigut aamma 25. maj 2012-imeersutigut eqqaasippara.

Suleqatima ilaata Naalackersuisoqarfimmi suliamik suliarinnittumik oqarasuaatikkut oqaloqatigineratigut erserpoq Naalackersuisoqarfik 16. marts 2012-imi akissummik nassiussisimasoq tigunggisaannakkannik. Akissut taanna nassiateqqinneqarpoq, taannalu 30. oktober 2012-imi ti-guara:

“Ombudsmandip ulloq 9. september allakkatigut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik (IKINN) qinnuigisimavaa piginnaanngorsaqqinnissamut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaannut 2007-imeersumut qanoq naleqqutsiginersoq apeqquteqaatigisimavaa. Naalackersuisoqarfiup kingusissukkat akissuteqarsimaneq ajuusaarutigaa.

Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqaateqartoq kommunimit akuerineqartinnagu sulilernissamut naleqqussarnissamut naleqqussaqqissinnaanermullu periarfissat nungoreersimassapput. Sulisinnaanermut piginnaasaq ima apparsimatigis-saaq, inatsisit allat taparserneqarsinnaanermut periarfissiigaluarpataluunniit, taassu-map ataani piginnaanngorsaqqilluni ilaannakortumilluunniit sulineq, sulinnermi akis-sarsiat tunngavigalugit qinnuteqartoq imminut pilersorsinnaanani.

Siusinaartumik pensionisiaqarnissamik qinnuteqaateqartut kommunip piginnaanngorsaqqinnissaat isumagissavaat, takuuk § 6, imm. 2, siusinaartumik pensionisiaqar-neq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersagaq.

Piginnaanngorsaqqinnissamut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat naa-pertorlugu pineqartoq piginnaanngorsartinnissani ilumut iluaqutigisinnaassaneraa kommunalbestyrelsip aalajangissavaa. Piginnaanngorsareernerup kingorna pineqar-tup sulinissani paarisinnaanngikkaa paasineqarpat pineqartoq siusinaartumik pensio-nisiaqalernissaanik akuerineqaannarsinnaavoq. Tassa tassani soorlu inuk annertuu-mik ajutoorsimasoq pineqarpoq, sunullu tamanut ikiorneqarneqartuaannarneqartar-nissaminik pisariaqartitsilersimasoq.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu piginnaanngorsaqqinneq Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup isiginnittarnera tunngavigalugu tassaavoq suliamut tunngasunik paasisitsiniaanermi alloriarnerusoq, inuup pineqartup inuunermi sinnera sulisinnaassusiata annikillisismaneranik, takuuk § 6, siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit peqqussummi § 6-mi, imm. 2-mi aalajangersakkap aalajangersarpaa kommunip tamanna pillugu paasiniaassasoq, tassa piginnaanngorsarsimanermik misiliisoqarsimaneq. § 6, imm. 2 piareersarlugu suliani takuneqarsinnaavoq piginnaanngorsarsimaneq peqqussut pineqartoq malillugu ingerlanneqarsimassasoq.

Piginnaanngorsaqqinnissamut peqqussut naapertorlugu kommunip nammineerluni piginnaanngorsarnissamik neqeroorteqartoqassanersoq aalajangissagaa aamma inuup piginnaanngorsaqqinnissamik neqeroorfigineqartup nammineerluni aalajangissagaa neqeroort tikilluaqqussanerlugu. Peqqussummi § 20-miittoq naapertorlugu inuup piginnaanngorsaqqinnissaanut piunasaqaatit eqquutinnerai pillugit, § 3, takuuk § 2, naapertorlugit kommunip aalajangigaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Piginnaanngorsaqqinnissamut peqqussummi § 3 naapertorlugu aalajangiussaq aamma tassaasoq naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq IKINN-ip nalilerpaa.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup IKINN-illu siusinaartumik pensionisiat pillugit peqqussutit piginnaanngorsaqqinnissamullu ikiorsii-sarneq pillugu peqqussutit ilaatigut assigiinngissuteqarnerat arajutsinngilaat.

IKINN Akileraartarneq Atugarissaarnermullu Isumaliutissiissutit kinguneranik siusinaartumik pensionisiaqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannik kukkuner-siuner-mik aallartitsivoq, ajornartorsiullu qulaani taaneqartoq ilanngunneqarumaar-poq.”

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik inaarutaasumik 22. november 2012-imi imatut allaffigaara, allakkat assilinerat Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiullugu:

“Suliamik taamani K Kommuniusumi siusinaartumik inuup aalajangersimasup pensionisiaqartitaaneranut tunngasumik misissuininnut atatillugu malugaara piginnaanngorsaaqqinneq pillugu malittarisassat aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit malittarisassat ataqatigiinneqarnerminni arlalitsigut imminnut naapertuutinnigitsut.

Taamaattumik nammineerluni misissuiffiginninnermik suliaq aallartippara, misissuininnilu tassani pineqarput kommuni siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammik piginnaanngorsaaqqittoqarniareersimatinnagu itigartitsinissaminut inatsisikkut tunngavissaqarner-soq kiisalu kommunip piginnaanngorsaaqqittoqarnis-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Naam-*

saanik aalajangiinera siusinaartumik pensionisiat pillugit malittarisassat tunngavigalugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaanersoq.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 11. september 2011-meersutigut tamatuma nassatariisaanik qinnuigaara ajornartorsiutinut taaneqartunut isummernini pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa 16. marts 2012-imeersoq 30. oktober 2012-imi tiguara. Malugaara Naalakkersuisoqarfiup uannut akissummini makku oqaatigiai:

“IKINN-ip aamma Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup siusinaartumik pensionisiaqartarnermut peqqussutip [aamma] piginnaanngorsaqqinnissamut ikiorsiisarneq pillugu peqqussutip ilaatigut assigiinngissuteqarnerat arajutsinngilaat.

IKINN Akileraartarneq Atugarissaarnerlu [pillugit] Isumaliutissiissutip kingunernik siusinaartumik pensionisiaqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannik kukunersiuinermik aallartitsererpoq, ajornartorsiullu qulaani taaneqartoq ilannguneqarumaarpoq.”

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 4-p, 7. maj 2007-i-meersup aamma piginnaanngorsaqqinermut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 4-p, 31. maj 2001-imeersup imminnut naapertuutinnnginnerannik eqqumaffiginninnera kiisalu Naalakkersuisoqarfiup siusinaartumik pensionisiat pillugit peqqussummik allanngartitsiniarluni suliniuteqalersimanera tusaatissatut tiguakka.

Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Suliat nammineerluni misissugassanngortitat

7.1 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 248

Ineqarnermut akiliutitut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannut inatsisikkut tunngavigisami amigaatit (j.nr. 2008-904-0003)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmi aqutsisutut sulisuusoq suleqatima ilaannut ataatsimut oqarasuaatikku nalunaaruteqarpoq attartortitsineq pillugu inatsisissamut nutaamut missingiut 2013-imi upernaakkut tusarniaassutigineqarnissaa Naalackersuisoqarfiup naatsorsuutigisaa.

Naalackersuisoqarfik tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara suliami annertunerusumik iliuseqarniarnanga, Naalackersuisoqarfiulli attartortitsineq pillugu inatsisissatut siunnersuutaa utaqqimaarniariga.

7.2 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 249 tullialu

Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaa (j.nr. 2008-905-0006)

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik akisuteqarnissaanik allakkatigut 23. august aamma 31. oktober 2012-imeersutigut eqqaasippara.

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup akissutaa imaattoq mailikkut 1. november 2012-imeersukku tiguaru:

“Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi sulianik isumaginninnermut piffissap atorneqartup sivikillisarnissaanik siunissamut tunngatillugu suliamut killiffigisamik kissaateqarluni saaffiginnissutarsi 23. august 2012-imeersoq qujassutigaa.

Suliamut pineqartumut suleqatigiissitaliortoqarsimavoq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit, Siunnersuisoqatigiinnik Nævninillu A-

qutsisoqarfimmit aamma Siulittaasup Naalackersuisoqarfiani Inatsisilerisarfikkut sinniisuutitani inuttalersugaasunik.

Sulianik isumaginninnermut piffissaq atorineqartoq sivikillineqassappat Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuunneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 11-p, 12. november 2001-imeersup (aqutsisoqarnermut inatsisip) allanngortinnissaa tunngavigisariaqassasoq suleqatigiissitani isumaqatigiissutigineqarpoq.

Naammagittaalliuuteqarnermik/maalaaruteqarnermik isumaginnittarnerup aqqissuunneqarnissaa kiffaanngissuseqartutut ingerlatsiviusumi allaffissornikkut isumaginninnermut nuunneqarnissaa suleqatigiissitat piviusutigut innersuutigaat.

Aqutsisoqarnermut inatsit suliassaqarfiusutigut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmiippoq, taamaatumillu naalackersuisoqarfillu oqaloqatiginnittoqarsimavoq.

Inatsisartut peqqussutaat qulaani pineqartoq iluarsaanneqassappat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi naammagittaalliuuteqarneq pillugu malittarisassiat iluarsaassinermik suliamut aamma ilanngunneqassapput.”

Suliamik suliarinninnera Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Ikumattissanullu Naalackersuisoqarfimmut allakkatigut imaattutigut inaarpara:

“Naalackersuisoqarfiup allakkannut 23. august 2012-imeersunut akissutaa mailikkut 1. november 2012-imi tiguara.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa imatut paasivara suleqatigiissitaliap Naalackersuisoqarfimmit pilersinneqartup piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaa sivikillisinneqassasoq suli siunertarigaa, ilaatigut inatsisikkut tunngavigisamik allanngortitsinikkut, ilaatigullu naammagittaalliuutitut sulianik suliarinninnerup allanngortillugu aqqissuunneqarneratigut.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa aammattaq imatut paasivara oqaaseqaatikka isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanik nr. 11-mik, 12. november 2001-imeersumik Naalackersuisoqarfiup allanngortiterinerani ilanngullugit isiginiarneqarumaartut.

Naatsorsuutigaara inatsisikkut tunngavigisamik allanngortiterinissaq sapinngisamik annertunerpaamik nukinginneqarumaartoq.

Tamanna tunngavigalugu oqaatigaara suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.”

7.3 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 250

Qarasaasiakkut allattukkanik/ullorsiutinik naqitanngortitsisanngineq aamma akiligassaqarfiusunik tulleriiarisarneq pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0018)

Atorfeqarfiup allakkatigut 23. april 2008-meersutigut apeqqutigisaanut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup allakkatigut 3. juli 2008-meersutigut akissutai Atorfeqarfiup tiguai.

Atorfeqarfiup allakkatigut 31. juli 2008-meersutigut suliami ilassutitut apeqqutai marluusut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup akisi-manngisai tamatuma kingornatigut kiserngorupput. Ilassutitut apeqqutigineqartut taakku imaattunik oqaasertaqarput:

1. allakkat allakkerivikkoortumik nassiussatut tigusat scannereerne-risa kingornatigut qanoq toqqortaatigineqartarnerat erseqqinnerusumik nassuiaqquneqarpoq kiisalu
2. qarasaasiakkut sulianik suliarinnittarnermut atatillugu allagaate-qarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma inatsit naaper-torlugu aqutsinikkut aalajangersakkat qanoq eqquutsinneqarner-sut nassuiaqquneqarput

Apeqqutit taakku suliamut toqqaannartumik ataneqanngimmata sulia-mit peerlugit kingusinnerusukkut nammineerluni misissugassanngorti-tanut ilanngunneqarsinnaammata suliamik suliarinninneq unitsinniar-lugu aalajangerpunga.

7.4 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 250 tullii-lu

Akiitsut pisoqalisoorarnerat aamma akiitsoqartumut pinngitsaaliiniu-tinik inatsimmik unioqqutitsilluni atuineq pillugit apeqqutit assigiin-gitsut (j.nr. 2008-901-0024)

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut 23. september 2012-imi allakkama assilinerat K Kommunimut ilanngullugu nassiussara imaattu-nik oqaasertaqarpoq:

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Suliat*

“Taamani K Kommuniusoq 23. maj 2005-imi pulaarpara tassungalu atatillugu suliat akiitsutoqqanik akiliisitsiniartarnermut tunngasut ilaannik misissugassannik tigusil-lunga.

Kommunip allaffigeqatigisarnerata kingornatigut oqaaseqaammik 14. juli 2008-mi saqqummiussinissannut sulianik misissuinerma pissutissaqalersippaanga, taannalu taamani K Kommuniusumut nassiuunekarpoq, assilineralu akiliisitsiniartarnermi oqartussaaffiup 1. april 2008-mi Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarne-ra pissutigalugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisumut nassiuunekarluni.

Oqaaseqaammik tunniussininni suliani pingasusuni taamaallaat immikkoortut ukua qulaajarneqanngillat:

Suliami A-mut, inuttut normua (...), tunngasumi inassutigaara:

“ ...

A eqqarsaatigalugu pisoqalisoorinnaanermut killiussaq parnaarussaananeranut ata-tillugu atorunnaarsinneqanngimmat inassuteqaatigaara 1997-imi aamma 1998-imi akileraarutaaqqittussanik akiliisitsiniarneq pillugu suliat suliareqqinneqassasut, akiliisitsiniarnermut oqartussaasut piumasaqaatit pisoqalisoornermut pillugu apeq-qtup nutaamik isummerfiginissaa siunertaralugu.

Matumunnga peqatigitillugu akileraarutitigut piumasaqaatinut ernianik naatsor-suisoqarsimansoq misissuiffigeqqullugu qinnutigaara.

...”

Suliami B-imut, inuttut normua (...), tunngasumi inassutigaara:

“ ...

Soorlu kommunimut allakkani 10. april 2007-imeersuni taasimagiga uanga paasin-ninneraa unaavoq pisoqalisoorinnaanermut killissaliussaq atorunnaarsinneqarsi-manngitsoq B-ip Islandimi parnaarussaalluni pillagaanera pissutiginnarlugu.

Taamaattumik inassuteqaatigaara B-ip ullumikkut sumiiffia pillugu ilisimasaqarneq apeqqutaatinnagu akileraarutininut akiitsut pineqartut pisoqalisoorimansut pil-lugu isummernissaq siunertaralugu suliaq suliareqqinneqassasoq.”

Suliami C-imut, inuttut normua (...), tunngasumi inassutigaara:

“Siullertut oqaatigaara Akileraarusiinermit Aalajangiisartut C-ip 1993-imi akileraa-rusiineq pillugu naammagittaalliuutaanik aalajangiivigininnerata suliami ilaan-ginnera ajuusaarnartutut isigigiga, tassami Akileraarusiinermit Aalajangiisartut aalajangiinerat kommunip pisassarisaasa eqqortumik naatsorsorneqarsimannik apeqqummut aalajangiisusumik pingaaruteqarmat.

Taamaattumik inassuteqaatigaara aalajangiineq taanna suliami allagaatinut ilanngunneqassasoq, 1993-imilu akileraarutitigut pisassarisatut naatsorsorneqarsimasut Akileraaruseriimik Aalajangiisartut aalajangiinerisa nassatarisaannik naqqin-neqassanersut misissorneqassasoq.”

Naak Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik tamatuma kingornatigut allakkatigut nukingisaartaraluarlugu apeqqutinnut kingullernut qulaani taaneqartunut akissummik tigusaqarneq ajorama Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik allakkatigut 8. februar 2011-meersutigut Naalakkersuisunut Inatsisartunullu imatut allallunga nalunaarutigaa:

“Naalakkersuisut Inatsisartullu 11. maj 2010-mi nalunaarfigaakka saaffiginnissutika Akileraaruseriviup akineq ajorai.

Inatsilerinerimi pisortap Michael Mikkelsenip aamma fuldmægtig (...) Naalakkersuisoqarfiup pisortaa (...) aamma Akileraaruseriviup pisortaa (...) ajornartorsiut taanna pillugu 16. august 2010-mi ataatsimeeqatigaat.

Suliat akineqarnissaannut piffissatigut pilersaarusiaq ataatsimiinneq taanna tungavigalugu isumaqatigiissutigineqarpoq.

Ajuusaarlungali oqaatigisariaqarpara pilersaarut taanna Akileraaruserivimmit ilaannakortumik malinneqartoq, taassumalu akissuteqartarnerup ingerlanerata allanngortinneqarsinnaanera siunertaralugu aamma attaveqarfigisimanngikkaanga.

Taamaallilunga suliani ukunani akissutit sulii amigaatigaakka:

...

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik K Kommunianut tikeraarnermut atatil-lugu misissuineq – akiitsutoqqat

...

Akileraaruseriviup 3. september 2010-mi neriorsuutigaa akissutit 2010-mi novemberip decemberillu qaammataasa ingerlaneranni suliarineqassasut.

...

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 8, Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni siusinnerusukkut atuuttumi § 7, imm. 1, tungavigalugu akissuteqartussaa-titaanini Akileraaruseriviup malilersaarneraa annertuumik nalornissutaasoq.

Taamaattumik isumaqarpunga Naalakkersuisut Inatsisartullu pissutsimik tamatu-minnga ilisimateqqinneqarnissaat pisariaqartoq, taamalu Naalakkersuisullu qinnui-gaakka suliani akissutinik piaarnerpaamik imaluunniit pissutsit apeqqutaatillugit ullumikkumiit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit tigusaqarnissara isuma-

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Suliat*

geqqullugu imaluunniit akissutinik qaqugu tigusaqarnissara naatsorsuutigisinnaa-giga uppersaammik erseqqissumik nasseqqullunga.”

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik arlaleriarlunga nukingisaartalaruurlugu tusa-gaqarfigineq ajorakku Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup saaffiginnissutinnut akis-suteqartannginnera Naalackersuisunut Inatsisartunullu allakkatigut 8. februar 2011-meersutigut nalunaarutigaa. Nalunaarutiginnineq sulianut allanut Akilerartar-nermik Aqutsisoqarfiup akissuteqarfisimanngisaaanut aamma tunngavoq.

Naalackersuisut Siulittaasuata allakkatigut 18. april 2011-meersutigut imatut akivaa-nga:

“8. februar 2011-meersunik allagaqarlutit nalunaarutigaat isumaqaravit assut nalor-ninartoqtoq Akilerartarnermut ingerlatsiviup Inatsisartut Ombudsmandiat pil-lugu Inatsisartut inatsisaanni § 8-mi [§ 18-iusariaqaraluarpog], siusinnerusukut I-natsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1-imi, akis-suteqartussaataaneq malinnialersaarneraa.

Allakkami suliat assigiinngitsut marluk taaneqarput:

1. Innuttaasunit pissutsit aalajangersimasut pillugit naammagittaalliuutit, aamma
2. Kommunini assigiinngitsuni tikeraarnermut atatillugu akiliisitsiniartarnermik sulianik Ombudsmandip misissuisarnera.

1-imut. Innuttaasunit pissutsit aalajangersimasut pillugit naammagittaalliuutit

...

2-mut. Kommunini assigiinngitsuni tikeraarnermut atatillugu akiliisitsiniartarner-mik sulianik Ombudsmandip misissuisarnera

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup oqaatigaa nammineerluni piumassutsimik mi-sissuineq annertoq tamatumani pineqarmat, Ombudsmandip 2005-2006-imi taa-mani kommunit 18-it akiliisitsiniartarnerannik misissuineru. Misissuinerup kingu-neraa kommunit toqqarlugu amerlasuunik apeqquteqartoqarnera, akiliisitsiniar-tarnermut tunngassuteqartuni suleriaasiannik taamatullu toqqarlugu akiliisitsiniar-lutik iliuuserisarsimasaannik. Amerlanerpaartaannut tunngatillugu kommunit Om-budsmandip apeqqutai akiliisitsiniartarneq ulloq 1. april 2008-mi eqiterunneqarmat annikitsuinnarmik akisimavaat akinngitsuittarsimallugilluunniit.

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmi imatut isumaqartoqarpoq – Ombudsmandip sulianut aalajangersimasunut toqqarlugit apeqqutai eqqarsaatigalugit - aqutsisoqar-fiup taamaallaat suliat/piumasaqaatit 1. april 2008-mi Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmut nuutsinneqartut, taakkunani aqutsisoqarfiup periaatsit aamma/imaluunniit akiliisitsiniarluni iliuuserineqartut ingerlateqqitai, pillugit apeqqutigi-neqartut Ombudsmandillu apeqqutaanut tunngasut akisinnaagai. Tamakku saniati-

gut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup isumaa malillugu isumaqassanngilaq kommunit sulianik ingerlatsisarsimanagerat isummerfiginiassallugu.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiuttaaq oqaatigaa kommunit suliassat pillugit allaf-figeqatigiittarsimanagerit atuarsimagitik aamma sulianik ingerlatsisarsimanagerit akilii-sitsiniarnermilu iliuuserineqartarsimasut pillugit Ombudsmandip oqaatigisarsimasai assigiinngitsut tusaatissatut tigugitik siunissamilu suliat suliarineqartarneranni tamakku ilanngullugit eqqaamaneqartassasut. Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup oqarnera malillugu tamakku Ombudsmandimut arlaleriarluni oqaatigineqartareer-simapput.

Kiisalu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit oqaatigineqarpoq kommuninit suliarineqartarsimasut allattorsimasut misissugarilersimagitik ingerlaavartumillu tamakku pillugit Ombudsmandimut akissuteqarlutik nalunaaruteqartassallutik.

Naalackersuisut maluginiarpaat Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup kommuninit suliarineqartarsimasut allattorneqarsimasut misissugarilersimagitik ingerlaavartu-millu tamakku pillugit Ombudsmandimut akissuteqarlutik nalunaaruteqartassallu-tik.

Taamatuttaaq Naalackersuisut maluginiarpaat Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup kommunini suliat pillugit Ombudsmandip apeqqutigisarsimasai akiortulersimagai ingerlaavartumillu Ombudsmandimut nalunaaruteqartassasut. Aammattaaq Naa-lackersuisut sulianut taakkununnga tunngatillugu erseqqissarpaat Ombudsmandi-mit saaffiginnissutigineqartut sapinngisamik piaarnerpaamik akissuteqarfigineqar-tassasut aamma akissuteqarnissamut killiliussaq Ombudsmandimit aalajangerne-qartoq eqqortinneqarsinnaanngippat Ombudsmandimut saaffiginnittoqartassasoq akissuteqarnissamut nutaamik killiliussinissaq isumaqatigiissutiginiarlugu.

Sulianut ulloq 1. april 2008-mi Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut nuunne-qanngitsunut tunngatillugu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup tamakku akisar-tussaagai Ombudsmandi isumaqarmat Naalackersuisut tunngavissaqarsorinngi-laat.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik sulianut tamakkununnga akuliussimanngisaan-narpoq taamaattumillu suliat imaluunniit tamakku kommunini suliarineqarsimane-rat pillugit paasissutissanik suugaluartunilluunniit tigungmiaqarani. Tamakku-nunnga ilanngunneqassaaq kommunit inatsisilerinermut tunngatillugu immikkoor-lutik inissisimmamata, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup Naalackersuisulluun-niit ilitsersuisuuffigisinnaanagit.

Aappaatigut kommunit, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 18-imi, imm. 1, pisussaapput paasissutissanik tamanik Ombudsmandi nalunaarfigisassallugu atortussallu tamaasa piumasai tunniuttassallugit. Tamakku saniatigut Ombudsmandi, takuuk § 18, imm. 2, kommuninut allakkatigut oqaase-qaateqaqqusisinnaavoq.

Tamakku tunngavigalugit Naalakkersuisut isumaqarput Ombudsmandi suliat tamakku pillugit toqqaannartumik kommuninut saaffigninnissappat pissusissamisoornerpaassasoq.”

Oqaatigaara suliap Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit malitseqartitsivigineqar-nissaanut aqutsisoqarfimmut tunniunneqarsimanissaa aalajangiisuutinneqarnera isumaqatiginngikkiga.

Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissatut Inatsisartut inatsisaanni nr. 13-imi, 15. november 2007-imeersumi § 11 d, imm. 1-imit makku ersertut innersuussutigaaqka:

“Kommunit akiliisitsiniartarnermi oqartussaasutut suliassanik sularinninnerannuinaq atatillugu pisinnaatitaaffinnut pisussaaffinnullu akileraaruserivik 1. januar 2008-miit pisinnaatitaaffeqalerlunilu pisussaaffeqalissaaq.”

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq imaattumik oqaaseqarfigineqarpoq:

“Imm. 1-imi aalajangersakkami kommunini pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu akileraaruseriviup pisinnaatitaaffigilerlugillu pisussaaffiligassai aalajangerneqarpoq. Tamatumani pineqarlutik pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu akiliisitsiniarnermi suliassat isumagineqarneranut atasuusut taamaallaat.

Aalajangersakkami pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu, akiliisitsiniarnermik suliassat tunniunneqarnerata nalaani kommunimut akiliisitsiniarnermik suliassamik tunniussisumut atasuusut tamarmik pineqarput. Tamannalu atuuppoq pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu pineqartut qanoq ittuunerat, inatsisitigut tunngavigisaat qangalu pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu piulersimanagerat apeqqutaatinnagu. Taamaasilluni aalajangersakkami pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu pisortat inuinaalluunniit pillugit inatsiseqartitsinermik tunngaveqartumik pilersinneqarsimasut pineqarlutik. Taamatut ingerlatitseqqiinermik tunngaviusumik tamakkiisumik periuseq inatsisitigut aalajangersagaasoq kinguneqassaaq, assersuutigalugu akiitsoqartuusup kommuninilu akiliisitsiniartarfiit naafferartumik akilersuinissamik imaluunniit akiliinngikkallarnissamik akuersissutinut qularnaveeqqusiineq pillugu piumasaqaatit kommunip akuerisimasaanik isumaqatigiissutini akileraaruseriviup taartaalnera.

Aalajangersakkami pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu, akiliisitsiniarnermi suliassat tunniunneqarnerisa nalaani piusut pineqarput. Aalajangersakkami taamaasilluni pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu 31. december 2007-ip kingornatigut pilersinneqartut pineqanngillat.

Aalajangersakkami pigisat aammalu pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu taamaallaat akiliisitsiniarnermi suliassat isumaginissaannut atasuusut pineqarput. Tamatumunnga atatillugu pisinnaatitaaffiup pisussaaffiilluunniit aalajangersimasup pigineqalerneranut aalajangiisuvoq, kommunip akiliisitsiniarnermi suliassanik isumagininnerminut atatillugu pisinnaatitaaffigineeraa pisussaaffigineeraaluunniit. Akiliisitsiniarnermik suliassamik tunniussinerup nalaani atuutsitsineq akileraaruseriviup

taartaalerneranut aalajangiisuvoq, siusinnerusukkut pisinnaatitaaffiup pisussaaf-fiullu sumut atuutsinneqarsimanera pinnani.

Aammattaaq aalajangersakkap nassataraa pisortanik inuinnarnillu akiliisitsiniar-nermik suliap suliarineqarneranut taamaallaat attuumassuteqartunik suleqateqar-nermut tunngatillugu akileraaruseriviup nalinginnaasumik kommunimut taartaa-nera.”

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akiliisitsiniartarnermi oqartussaasutut suliassaa-nik inatsisip atortuulersinneqarneranut atatillugu suliap aqutsisoqarfimmut tunniun-neqarsimanissaanik killiliineq taamaalilluni eqqortuunngilaq.

Aalajangiisuusoq uaniippoq, tassalu inatsisip atortuulersinneqarneratigut kommuni-pineqartoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasutut pisussaaffeqarnerasoq pisinnaatitaaffe-qarnersorlu.

Pisussaaffinnut taamaattunut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut nuutsinneqar-simasunut ilaapput kommunimut pineqartumut saaffiginnissutigisimasannik akine-qarsimanngitsunik akissuteqarnissamut pisussaaffeqarneq ingerlatsinerlu pillugu i-natsiseqartitsineq tunngavigalugu akiitsunik akiliisitsiniarnermi kukkussutigineqar-simasunik iluarsinissamut pisussaaffeqarneq.

Taakku tassaapput akiliisitsiniartarnermi oqartussat ingerlanneqarnerannut pisus-saaffiit taaneqartut Akileraartarnermillu Aqutsisoqarfiup suliassatut tigusimasai.

Akileraartarnermilli Aqutsisoqarfiup suliame misissuinermini sulisunik atuisariaqar-nera eqqarsaatigalugu aalajangerpunga suliani taaneqartuni annertunerusumik iliuu-seqaqqinniarnanga.

Suliami taamaalillunga annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

7.5 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 255

Kommunimi suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2009-901-0031)

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut 13. september 2012-imi inaarutaasumik allakkakka imaattunik oqaasertaqarput, taakkualu assili-nerat ilanngullugu taamani K Kommuniusumut nassiuppara:

“Taamani K Kommuniusumi 23. maj 2005-imi pulaarninnut atatillugu sulianik akilii-sitsiniarnermut tunngasut ilaannik misissuivunga.

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq – Suliat*

Taamani K Kommuniusup allaffigeqatigisarnerata kingornatigut misissuinerma apeq-qutinik, ataatsimut oqaaseqaammik inassuteqaatinillu sulianik uppernarsaasersuineq paasisutissartalersuisarnerlu, ilanngaassineq ilanngaassinermillu nalunaaruteqartar-neq, kommunip nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutinik atui-nera, matumani pisoqalineq pissutigalugu kipititsineq, allattuisussaataitaneq, paasis-sutissanik ingerlatitseqqiisarneq il.il. pillugit apeqqutinik pissutissaqalersippaanga saqqummiussinissannut. Oqaaseqaat ukiumoortumik nalunaarutinni 2008-mi naqi-tertinneqarpoq, qallunaatuua quppernerni 362-imi tulliinilu kalaallisualu qupper-neri 422-mi tulliinilu.

Oqaaseqaat kommunalbestyrelsimut nassiunneqarpoq assilnera Akileraartarnermik ingerlatsivimmu (Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmu) nassiunneqarluni, tassami suliami inassuteqaatikka akiliisitsiniarnermik oqartussaasumut attuumassuteqartut Akileraartarnermik Ingerlatsivimmit akineqarnissaat naatsorsuutigigakku.

K Kommuni allakkatigut 22. august 2008-meersutigut akissuteqarpoq, kommunip oqaaseqaatikka tusaatissatut tigugai.

Naak Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik allakkatigut nukingisaartaraluarlugu akis-summik tigusaqarneq ajorama pissutsit allakkatigut 8. februar 2011-meersutigut Naa-lakkersuisunut Inatsisartunullu nalunaarutigaakka. Nalunaarutiginnineq sulianut allanut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akissuteqarfigisimanngisaanut tunnga-voq.

Naalakkersuisut Siulittaasuata allakkatigut 18. april 2011-meersutigut imatut akivaa-nga:

“8. februar 2011-meersunik allagaqarlutit nalunaarutigaat isumaqaravit assut nalor-ninartoqartoq Akileraartarnermut ingerlatsiviup Inatsisartut Ombudsmandiat pil-lugu Inatsisartut inatsisaanni § 8-mi [§ 18-iusariaqaraluarpoq], siusinnerusukku I-natsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1-imi, akis-suteqartussaataitaneq malinnialersarneraa.

Allakkami suliat assigiinngitsut marluk taaneqarput:

1. Innuttaasunit pissutsit aalajangersimasut pillugit naammagittaalliuutit, aam-ma
2. Kommunini assigiinngitsuni tikeraarnermut atatillugu akiliisitsiniarnermik sulianik Ombudsmandip misissuisarnera.

1-imut. Innuttaasunit pissutsit aalajangersimasut pillugit naammagittaalliuutit

...

2-mut. Kommunini assigiinngitsuni tikeraarnermut atatillugu akiliisitsiniarner-mik sulianik Ombudsmandip misissuisarnera

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup oqaatigaa nammineerluni piumassutsimik misissuineq annertoq tamatumani pineqarmat, Ombudsmandip 2005-2006-imi taamanikkut kommunit 18-it akiliisitsiniartarnerannik misissuina. Misissuinerup kinguneraa kommuninut toqqarlugu amerlasuunik apeqquteqartoqarnera, akiliisitsiniarnermut tunngassuteqartuni suleriaasiannik taamatullu toqqarlugu akiliisitsiniarlutik iliuuserisarsimasaannik. Amerlanersaannut tunngatillugu kommunit Ombudsmandip apeqqutai akiliisitsiniartarneq ulloq 1. april 2008-mi eqiterunneqarmat annikitsuinnarmik akisimavaat akinngitsuittarsimallugilluunniit.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik imatut isumaqarpoq – Ombudsmandip sulianut aalajangersimasunut toqqartumik apeqqutigisai eqqarsaatigalugit - aqutsisoqarfiup taamaallaat suliat/piumasaqaatit 1. april 2008-mi Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut nuutsinneqartut, taakkunani aqutsisoqarfiup periaatsit aamma/imaluunniit akiliisitsiniarluni iliuuserineqartut ingerlateqqitai, pillugit apeqqutigineqartut Ombudsmandillu apeqqutaanut tunngasut akisinnaagai. Tamakku saniatigut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup isumaa malillugu isumaqassanngilaq kommunit sulianik ingerlatsisarsimanagerat isummerfiginiassallugu.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiuttaaq oqaatigaa kommuninut suliassat pillugit alaffigeqatigiittarsimanagerit atuarsimagitik aamma sulianik ingerlatsisarsimanagerit akiliisitsiniarnermilu iliuuserineqartarsimasut pillugit Ombudsmandip oqaatigisarsimasai assigiinngitsut tusaatissatut tigugitik siunissamilu suliat suliarineqartarneranni tamakku ilanngullugit eqqaamaneqartassasut. Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup oqarnera malillugu tamakku Ombudsmandimut arlaleriarluni oqaatigineqartareersimapput.

Kiisalu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit oqaatigineqarpoq kommuninit suliarineqartarsimasut allattorsimasut misissugarilersimagitik ingerlaavartumillu tamakku pillugit Ombudsmandimut akissuteqarlutik nalunaaruteqartassallutik.

Naalackersuisut maluginiarpaat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup kommuninit suliarineqartarsimasut allattorneqarsimasut misissugarilersimagitik ingerlaavartumillu tamakku pillugit Ombudsmandimut akissuteqarlutik nalunaaruteqartassallutik.

Taamatuttaaq Naalackersuisut maluginiarpaat Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup kommunini suliat pillugit Ombudsmandip apeqqutigisarsimasai akiortulersimagai ingerlaavartumillu Ombudsmandimut nalunaaruteqartassasut. Aammattaaq Naalackersuisut sulianut taakkununga tunngatillugu erseqqissarpaat Ombudsmandimut saaffiginnissutigineqartut sapinngisamik piaarnerpaamik akissuteqarfigineqartassasut aamma akissuteqarnissamut killiliussaq Ombudsmandimit aalajangerneqartoq eqqortinneqarsinnaanngippat Ombudsmandimut saaffiginnittoqartassasoq akissuteqarnissamut nutaamik killiliussinissaq isumaqatigiissutiginiarlugu.

Sulianut ulloq 1. april 2008-mi Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut nunneqanngitsunut tunngatillugu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup tamakku akisartussagai Ombudsmandi isumaqarmat Naalackersuisut tunngavissaqarsorinngilaat.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik sulianut tamakkununga akuliussimannngisaanarpoq taamaattumillu suliat imaluunniit tamakku kommunini suliarineqarsimanagerat pillugit paasissutissanik suugaluartunilluunniit tigungmiaqarani. Tamakkununga ilanngunneqassaaq kommunit inatsisilerinermut tunngatillugu immikkoorlutik inissisimmata, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup Naalackersuisulluunniit ilitersuisuuffigisinnaagit.

Aappaatigut kommunit, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 18-imi, imm. 1, pisussaapput paasissutissanik tamanik Ombudsmandi nalunaarfigisassallugu atortussallu tamaasa piumasai tunniuttassallugit. Tamakku saniatigut Ombudsmandi, takuuk § 18, imm. 2, kommuninut allakkatigut oqaaseqaateqaqqusisnaavoq.

Tamakku tunngavigalugit Naalackersuisut isumaqarput Ombudsmandi suliat tamakku pillugit toqqaannartumik kommuninut saaffiginnissappat pissusissamisoornerpaassasoq.”

Oqaatigaara suliap Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit malitseqartitsivigineqarinnissaanut aqutsisoqarfimmut tunniunneqarsimanissaa aalajangiisuutinneqarnera isumaqatiginngikkiga.

Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissatut Inatsisartut inatsisaanni nr. 13-imi, 15. november 2007-imeersumi § 11 d, imm. 1-imit makku ersertut innersuussutigaaqka:

“Kommunit akiliisitsiniartarnermi oqartussaasutut suliassanik suliarinninnerannuinaq atatillugu pisinnaatitaaffinnut pisussaaffinnullu akileraaruserivik 1. januar 2008-miit pisinnaatitaaffeqalerlunilu pisussaaffeqalissaaq.”

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq imaattumik oqaaseqarfigineqarpoq:

“Imm. 1-imi aalajangersakkami kommunini pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu akileraaruseriviup pisinnaatitaaffigilerlugillu pisussaaffiligassai aalajangerneqarpoq. Tamatumani pineqarlutik pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu akiliisitsiniarnermi suliasat isumagineqarneranut atasuusut taamaallaat.

Aalajangersakkami pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu, akiliisitsiniarnermik suliassat tunniunneqarnerata nalaani kommunimut akiliisitsiniarnermik suliassamik tunniussisumut atasuusut tamarmik pineqarput. Tamannalu atuuppoq pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu pineqartut qanoq ittuunerat, inatsisitigut tunngavigisaat qangalu pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu piulersimanagerat apeqqutaatinnagu. Taamaasilluni aalajangersakkami pisinnaatit aaffiit pisussaaffiillu pisortat inuinaalluunniit pillugit inatsiseqartitsinermik tunngaveqartumik pilersinneqarsimasut pineqarlutik. Taamatut ingerlatitseqqiinermik tunngaviusumik tamakkiisumik periuseq inatsisitigut aalajangersagaasoq kinguneqassaaq, assersuutigalugu akiitsoqartuusup kommuninilu akiliisitsiniartarfiit naafferartumik akilersuinissamik imaluunniit akiliin-

ngikkallarnissamik akuersissutitut qularnaveeqqusiineq pillugu piumasaqaatit kommunip akuerisimasaanik isumaqatigiissutini akileraaruseriviup taartaalnera.

Aalajangersakkami pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu, akiliisitsiniarnermi suliassat tunniunneqarnerisa nalaani piusut pineqarput. Aalajangersakkami taamaasilluni pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu 31. december 2007-ip kingornatigut pilersinneqartut pineqanngillat.

Aalajangersakkami pigisat aammalu pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu taamaallaat akiliisitsiniarnermi suliassat isumaginissaannut atasuusut pineqarput. Tamatumunga atatillugu pisinnaatitaaffiup pisussaaffiilluunniit aalajangersimasup pigineqalerneranut aalajangiisuvoq, kommunip akiliisitsiniarnermi suliassanik isumaginninnerminut atatillugu pisinnaatitaaffigineeraa pisussaaffigineeraaluunniit. Akiliisitsiniarnermik suliassamik tunniussinerup nalaani atuutsitsineq akileraaruseriviup taartaalerneranut aalajangiisuvoq, siusinnerusukkut pisinnaatitaaffiup pisussaaffiillu sumut atuutsinneqarsimanera pinnani.

Aammattaaq aalajangersakkap nassataraa pisortanik inuinnarnillu akiliisitsiniartarnermik suliassap suliarineqarneranut taamaallaat attuumassuteqartunik suleqateqarnermut tunngatillugu akileraaruseriviup nalinginnaasumik kommunimut taartaanera.”

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akiliisitsiniartarnermi oqartussaasutut suliassaanik inatsisip atortuulersinneqarneranut atatillugu suliap aqutsisoqarfimmut tunniunneqarsimanissaanik killiliineq taamaalilluni eqqortuunngilaq.

Aalajangiisuusoq uaniippoq, tassalu inatsisip atortuulersinneqarneratigut kommuni pineqartoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasutut pisussaaffeqarnerisoq pisinnaatitaaffeqarnerorlu.

Pisussaaffinnut taamaattunut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut nuutsinneqarimasanut ilaapput kommunimut pineqartumut saaffiginnissutigisimasannik akineqarsimannigitsunik akissuteqarnissamut pisussaaffeqarneq ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu akiitsunik akiliisitsiniarnermi kukkussutigineqarimasunik iluarsiinissamut pisussaaffeqarneq.

Taakku tassaapput akiliisitsiniarnermi oqartussaasut ingerlanneqarnerannut pisussaaffiit taaneqartut Akileraartarnermillu Aqutsisoqarfiup suliassatut tigusimasai.

Taamanili K Kommuniup oqaaseqaatinnik tusaatissatut tigusinera isiginiarlugu Akileraartarnermillu Aqutsisoqarfiup inassuteqaatinnik nammineq kommunip maj 2005-imi pulaarnissaanik aallartitsinermik aallaaveqqaartut, akissuteqarniarnermini sulisunik atuisariaqarnera isiginiarlugu aalajangerpunga suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinniarnanga.”

7.6 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 255

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq. Inatsisikkut tunngavigisaq pisinnaatitaanerlu pillugit apeqqudit (j.nr. 2009-901-0028)

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut 10. september 2012-imi inaarutaasumik allakkakka, assilinerat ilanngullugit K Kommunimut nassiussakka, imaattunik oqaasertaqarput:

“Taamani K Kommuniusumi 23. maj 2005-imi pulaarninni suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut arlaqartut misissugassatut tiguakka taakkualu pissutissaqalersippaannga allakkatigut 18. juli 2005-imeersutigut kommunip arlalinnik apeqqudeqarfiginisaanut.

Kommuni tamatuma kingornatigut allaffigeqatigisarpara malitsigisaanillu oqaaseqaammik 16. oktober 2007-imi saqqummiussillunga, tassanilu kommunip akissutai suliamut tunngasut isummerfigaakka.

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininni arfinillit makkuninnga oqaaseqarfigalugillu inassuteqarfigaakka:

Suliamut A-mut, inuttut normua (...), tunngasumi ilaatigut inassutigaa:

Akiliisitsiniarneq pillugu suliat pisassarisat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup pinngitsaaliilluni naammassinninniarfigisassai pillugit eqqartuussisoqarsimappat eqqartuussutinik pineqartunik imaqartinneqartarnissaat kommunip isumagisassagaa, ilaatigullu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup pinngitsaaliilluniluunniit akiliisitsiniartarfiup akiliinissaq pillugu isumaqatigiissutimini pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup piginnaatitsissut suna tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnera innuttaasunut oqaatigisassagaa.

Suliami B-imut, inuttut normua (...), tunngasumi inassutigaaara kommunip periaatsini allannortissagaa, taamaaliornikkut akiligassiissutit ukiut tallimat sinnerlugit pisoqaassusillit allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu toqqortarineqartalersillugit.

Suliami C-imut, inuttut normua (...), tunngasumi inassutigaaara inuussutissarsiutitut taarsigassarsiat pineqartut tunniunneqarnerannut tunngaviusoq pillugu uppernarsaat kommunip uannut nassiutissagaa.

Suliami D-imut, inuttut normua (...), tunngasumi inassuteqaatigaara D-p utertitsilluni akileeqquneqarneranik misissuisimanerminut uppernarsaatit uannut nassiutissagai, tassungaluunniit taarsiullugu kommunip akiliisitsiniarnermik suliaq suliareqqissa-gaa.

Suliami E-mut, inuttut normua (...), tunngasumi inassutigaara kommuni meeqqanut akilersuutit nalinginnaasut saniatigut meeqqanut akilersuutinik siunissami tunniussis-sarunnaassasoq, kommunillu suliami matumani sulianilu allani meeqqanut akilersuutit annertusiat siumoortumik tunniunneqareersimasut eqqartuussisoqareertinnagu pinngitsaaliilluni akilersinniartassanngikkai.

Suliami F-imut, inuttut normua (...), tunngasumi inassutigaara kommuni quinik containerinillu inunnut inissiaanngitsutut attartortinneqartunut attartornermut akiliutinik qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akissarsianilluunniit unerartitsinikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartassanngitsoq, pisassarisanik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarneq taamani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7-imi, § 1, imm. 2, nr. 2-mi pineqartunut ilaannngimmat.

Oqaaseqaatima tunniutereernerata kingornatigut taamani kommuniusumut kingornalu K Kommunimut Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut eqqaasitsisuteqarpunga, akissummilli tigusaqarfingnisannik. Tamanna ajuusaarnartutut isigaara.

Suliat ataasiakkaat pillugit apeqqutima, taamani K Kommuniusup akiliisitsiniartarnermi allaffiani 23. juni 2005-imi nakkutilliiartorninnik aallaaveqqaartut, akiniarne-rannut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup paasissutissanik pissarsiniarnermini sulisunik atuisariaqarnera eqqarsaatigalugu aalajangerpunga suliani taaneqartuni anertunerusumik iliuuseqaqqiniarnanga.”

7.7 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 255

Sulianik akiliisitsiniarnermut, akiliisinnaajunnaarnermut, qularnaveeqqutitut arsaarinninnermi sulianik uppernarsaasersuinermut, pi-sortat ilanngaassinissamut periarfissaannut aamma akissarsianit unerartitseqqusissummut malitseqartitsineq pillugu apeqqutinut tunngasunik misissuineq (j.nr. 2009-901-0029)

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut 7. september 2012-imi allakkakka, assilinerat ilanngullugu taamani K Kommuniusumut nas-siussakka, imaattunik oqaasertaqarput:

“Taamani K Kommuniusumi 23. juni 2005-imi misissuiartorninni sulianik suliffeqar-finnik akiliisitsiniarnermut tunngasut ilaannik misissuivunga.

Kommunip allaffigeqatigisareernerata kingornatigut misissuinerma pissutissaqaler-sippaanga oqaaseqaammik 15. maj 2007-imeersumik saqqummiussinissannut, tassuu-nalu kommunip tusarniaaninnut akissutai isummerfigaakka, sulianilu makkunani oqaaseqaatinik inassuteqaatinillu saqqummiussivunga:

Suliami ...-imik normoqartumi – A oqaatigaara:

“ ...

Taamaattumik kommunip pisassarisaminik akiliisinnaajunnaartut pigisaannut nalunaarutiginninnissaminik isumaginnittarnissaa kommunip aningaasaqarnermik ingerlatsivia aamma akiitsulik nammineq eqqarsaatigalugit oqimaalutaanermi anertuumik pingaaruteqarpoq, tassami innuttaasut manna aallaavittut naatsorsuutigisinnaasariaqarmassuk, tassalu pisortat akiliisinnaajunnaartoqarneranut atatilugu pisassarisaminik akiliisitsiniartassasut, akiitsullillu tamatuma kingornatigut akiliisitsiniarfigineqartassanngitsut, pisassarisaqartunut namminersortunut pisassarisaminik piffissaagallartillugu nalunaarutiginnissimasunut agguagassat anneruallaarnerat pissutigalugu.

Tamanna isiginiarlugu uanga paasinninnera unaavoq kommunip suliaatai akiliisitsiniarnermut tunngasut, akiitsullip pigisaasa akiliisinnaajunnaarnermut atatilugu suliarineqalersimasut, akiliisinnaajunnaarsimasup pigisaanit kommunip pisassarisaasa nalunaarutigineqarsimaneranut taakkuninngalu agguaassinermi ilaainissamat piumasaqaateqarsimanermit uppersaatinik imaqartariaqartut.”

Suliami ...-mik normulimmi – B oqaatigaara:

“Qularnaveeqqutitut arsaarinnineq tassaavoq immini aalajangiineq immikkoortoq, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiligassaqartoq eqqarsaatigalugu aalajangiinera, taamaattumillu immikkut uppersaaserneqartariaqartoq.

Suliap uppersaammik taamaattumik imaqannginnera ajuusaarnartutut isigaara, inassuteqaatigaaralu suliani pinngitsaaliilluni naammassinninniarnerni ingerlanneqartuni aalajangiinernut allakkatigut uppersaataissaqartarnissaa kommunip siunissami isumagissagaa.”

Suliami ...-mik normulimmi – C-mut tunngatillugu inassutigaara suliat suliffeqarfiup akiliisitsiniartarfikkoortumik akiliisinniarneqarneranut tunngasut suliffeqarfiup sulusup akissarsiaanik ilanngaasseqqusissut malissimanngippagu taarsiissuteqartoqarnissaanik piumasaqaateqartoqarnera pillugu aalajangiinermi tunngaviummik uppersaammik imaqarnissaa, aalajangiinerullu saniatigut akissarsianit ilanngaasseqqusissutit aamma suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarnerani allakkat ilaanissaat annikinnerpaatut piumasaqaat kommunip siunissami isumagissagaa.

Suliami ...-imik normulimmi – D-mut tunngatillugu inassutigaara pisassarisat aamma pisassarisat pingaarnerit kommunip ilanngaassinissamik nalunaarummi siunissami erseqqissartalissagai.

Suliami ...-imik normulimmi – E-mut tunngatillugu inassutigaara suliani amerlaqisunik akiligassiissuteqarfiusimasuni suliap akiliisitsiniarnermut tunngasup suliffeqarfiup suliffiulluunniit massakut kommunimut akiligassaa ingerlaavartumik naatsorneqarnerinik imaqartarnissaa kommunip isumagissagaa.

Oqaaseqaatima 15. maj 2007-imeersup tunniutereernerata kingornatigut oqartussasoq sorleq akissuteqarnissamut pisussaaffeqarnersoq qulaajaaqqusinera ilaatigut taamani kommuniusimasumut kingornalu K Kommunimut Aningaasaqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut eqqaasitsissutigaa.

Sulianut ataasiakkaanut apeqqutima, taamani K Kommuniusup akiliisitsiniartarnermi allaffiani 23. juni 2005-imi nakkutilliiartorninnik aallaaveqaaqaartut pisunilu ataasiakkaani sulianut ullumikkut piujunnaarsimasunut tunngassuteqartut, akiniarnerannut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup paasissutissanik pissarsiniarnermini sulisunik atuisariaqarnera eqqarsaatigalugu aalajangerpunga suliani taaneqartuni annertunerusumik iliuuseqaqqinniarnanga.”

7.8 2011-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 256

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 2009-901-0026)

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmut mailikkut 30. august 2012-imeersukkut suliap qulaani taaneqartup sularinerata unitsinnera nalunaarutigaa. Mailimut ilanngullugu allakkiaq imaattoq ulloq taanna nassiuppaa:

“Suliami A-mut, inuttut normua (...), tunngasumi kiserngorupput apeqqutit akineqanngitsut imaattut, allakkatigut 7. juli 2008-meersutigut nassiussakka:

“Siullertut kommuni qinnuigaara eqqaanermut akiliutinut akiitsut 845 kr.-t taamaallaat konto pillugu takussutissiap naqitanngortinneqarneranit 11. oktober 2004-meersumit ersertut kommunip qanoq ililluni uppersarnarnarnerai paasissutissiisutigeqqullugu.

Ilassutitut oqaatigaara konto pillugu takussutissiap naqitanngortinneqarnera akiitsut piunerannut naammattumik uppersaataannngimmat. Taamaalillutik akiitsut innuttaasumut pineqartumut akiligassiisutitut imaluunniit akiliisitsiniutitut uppersarneqarsinnaasussaapput.

Akiitsut aappaat nassuiarneqarnissaat kissaatigisakka tassaapput meeqqanut akilersuutinut akiitsut 47.528,92 kr.-t kommunip A-mut akileqqullugit 13. april 2005-imi nukingisaarutigisimasai.

Suliap kommunimit 13. april 2005-ip kingornatigut qanoq iliorluni malitseqartitsivigineqarsimanerata nassuiarneqarnissaa kissaatigaara.”

Atorfeqarfimmiinnaanngitsoq aammali Namminersorlutik Oqartussani ilaatigut Atorfeqarfiup apeqqutigisaanik kingullernik oqartussaasut sorliit akissuteqassanersut

pillugit misissuinermi ilaatigullu apeqputigisama akineqarnissaannut paasissutissanik ujarlernermi katersinermilu naapertuutinngitsumik annertussusilimmik nukippassuarnik atuinissaq isiginiarlugu suliami annertunerusumik iliuseqaqqinnanga suliamik unitsitsinera ...-mut, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi pisortaasumut nalunaarutiginiarlugu aalajangerpunga. Kiisalu matumani suliaq nammineerluni misissugassanngortitaq pineqarpoq, suliaq naammagittaalliuuteqartup naammagittaalliutaanik misissuineq pineqarnani.”

8. OPCAT tunngavigalugu misissuineq

8.1 Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortortaarfianik A1-imik misissuineq

NALUNAARUSIAQ

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortortaarfianik A1-imik naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu FN-ip isumaqatigiissutaanut ilassut tunngavigalugu misissuineq

Imai

Aallaqqaasiut

1. Tunuliaqutaa
2. Misissuinerup ingerlanneqarnera

Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat

3. Peqqinnissaqarfimmi oqartussaasut ilusiligaanerat
4. Tarnikkut napparsimasunik katsorsaanermi pinngitsaaliinermik atuinermut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat
 - 4.1 Inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsit
 - 4.2 Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortortaqarfimmut unitsitsinermi, uninnganermi katsorsaanermilu kiffaanngissusiagaasarneq pillugu kaajallaasitaq
 - 4.3 Kalaallit Nunaanni Politimesterip inunnik niaqulaartunik pinngitsaaliilluni unitsitsisarneq kiisalu niaqulaartunik pinngitsaaliisaallutik uninngatitaasunik nakkutilliisut pillugit maleruaqqusai (dagsbefalinger)
 - 4.4 Malittarisassat allat
5. Naammagittaalliornissamut periarfissaq eqqarsaatigalugu inatsiseqartitsinikkut tunngavissaq pillugu immikkut oqaatigisassat
 - 5.1 Aallaqqaasiut
 - 5.2 Pinngitsaaliinikkut unitsitsineq/pinngitsaaliinikkut uninngatitsineq
 - 5.3 Pinngitsaaliinikkut iliuutsit allat

Misissuinerup ingerlanneqarnera

6. Aallaqqaasiut
7. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat
8. Naammagittaalliuutit, matumani nakkutilliisutut sulineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu
9. Naammagittaalliornissamut periarfissaq
10. Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaaliinikkut unitsitsisarnerit
11. Politiit pinngitsaaliinikkut unitsitsinerni peqataasarnerat
12. Pissutsit sulisoqarnermut tunngasut
13. Napparsimasut akornanni annersaattarneq
14. Illutatigut sinaakkutit

15. Pinngitsaaliinikkut iliuutsinik nalunaarsuisarneq
16. Pinngitsaaliinermik atuineq pillugu allattaavinnik ilusilersuineq immersuisarnerlu
17. Napparsimasunik sulisunillu oqaloqateqarneq

Inerniliineq

18. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisani pingaarnertut ajornartorsiutit eqqarsaatigalugit uanga inerniliinera
19. Misissuinerlut tunngasut allat pillugit uanga inerniliinera

Ilanngussat

Aallaqqaasiut

1. Tunuliaqutaa

Naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumasuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq (OPCAT) Kunngeqarfiup Danmarkip Kunngip peqqusutaatigut 14. juni 2004-meersukkut akueralugu ilannguffigaa, takuuk Udenrigsministereqarfiup nalunaarutaa nr. 38, 27. oktober 2009-meersoq.

Naalagaaffiit peqataasut sumiiffinni inuit kiffaanngissusiiagaaffigisaanni kiffaanngissusiiagaaffigisinnaasaanniluunniit naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarnerup imaluunniit pillaasarnerup pinaveersaartinneqarnissaat siunertaralugu inuiaqatigiinni arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik (nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumit) akut-tunngitsumik misissuiartortumit orninneqartarnerannik aaqqissuussinermik pilersitsinissaannik isumaqatigiissummut ilassutip OPCAT-ip pi-sussaaffilerpai. Isumaqatigiissummut ilassummi OPCAT-imi artikel 19, litra b-kkut aalajangersarneqarpoq nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisoq oqartussaasunut susasaqartunut kaammattuutininik saqqummiussinissaminnut, inuit kiffaanngissusiiagaasimasut pineqarnerisa atugaasalu pitsaanerulersinneqarnissaat siunertaralugu aamma FN-ip aalajangersagai pineqartut isiginiarlugit naalliutsitsineq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinninneq imaluunniit pillaaneq pinaveersimatinniarlugit; taamaalillutik nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup misissuiartorluni orniguttarneri inuit pisinnaatitaaffii pillugit naliliinernik tunngaveqarput.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 17-ikkut aalajangersarneqarpoq uanga Ombudsmanditut nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliasaq suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat suliasaqarfiisa ataanniittut eqqarsaatigalugit ilassummi aalajangersakkat tunngavigalugit isumagis-sagiga.

Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut napparsimasunut katsorsaavittut immikkoortortaqaqfik A1 nuna tamakkerlugu pinaveer-

saartitsisutut 21. marts 2012-imi misissuiffigaara. Dronning Ingridip Napparsimmavissua Nuummiittoq Kalaallit Nunaanni napparsimmavinni kisiartaalluni tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortorta qarfeqarpoq.

Misissuiartoqatigiit tassaapput uanga, inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen, oqalutsit/nutserisut pisortaat Jørgen Hansen aamma immikkut siunnersorti Anders Jørgensen (tamarmik uanga Atorfeqarfinneersut). Taakkua saniatigut peqataasut tassaapput tarnikkut napparsimasunut nakorsaq immikkut ilinniagaqarsimasoq ph.d. Marianne Engberg (Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre) aamma ilisimatuartoq (seniorforsker) cand. jur., ph.d. Peter Vedel Kessing (Institut for Menneskerettigheder).

2. Misissuinerup ingerlanneqarnera

Misissuineq napparsimmavissuup/immikkoortorta qarfiup pisortaqatigiivini, immikkoortorta qarfimmi sulisumik, napparsimasunik oqaloqateqarnissamik kissaateqarlutik tamatumunnga nukissaqartunik aamma napparsimasut sinniisaannik/angajoqqaavinik/nakkutilliisuinik oqaloqateqarnikkut pingaarnertut ingerlanneqartussaavoq. Tamanna immikkoortorta qarfimmi susasaqartunut ulloq misissuiffissaq sioqqullugu ilisimatitsissutigineqarpoq.

Oqaloqatiginninnerni taakkunani atorfeqartitaasut napparsimasullu akornanni pissutsit, napparsimasut akornanni pissutsit, pissutsit nakorsat sulinerannut tunngasut pissutsillu pinngitsaaliinermut tunngasut immikkut sammineqartussaapput.

Immikkoortorta qarfiup pisortaqatigiivi (aqutsisutut nakorsaaneq Jonna Jacobsen Pleisner kiisalu aqutsisutut peqqissaasuuneq Anette Melau) kiisalu napparsimasut marluk sulisullu marluk misissuinermi oqaloqatigaakka.

Immikkoortorta qarfiup illutai misissuininna pineqartunut aammattaq ilaatinneqarput, matumani aalangeerinermi atortut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kiisalu atortussanik paasissutissanillu assigiinngitsunik misissuineq, matumani pinngitsaaliinermik atuineq pillugu nalunaarsuiffiit napparsimmavissuup misissuineq sioqqullugu uannut nassiussimasai ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kiisalu aalajangerpunga aallarniutaasumik nalunaarusiami matumani, tak. immikkoortut 3-mit 5-imut, Kalaallit Nunaanni tarnikkut napparsimasunik katsorsaannermi pinngitsaaliinermik atuinermut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat pillugit isumaliutersuutikka ilanngunniarlugit. Oqaatigaara tamanna pillugu isumaliutersuutikka pingaarnertut ajornartorsiutinut arlalinnut taamaallaat tunngasuusut; taamaalillunga inatsiseqartitsinikkut tunngavigisanik sukumiisumik misissuinngilanga. Aamma oqaatigaara tarnikkut napparsimasunik inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat pillugit isumaliutersuutikka tarnikkut napparsimasunik katsorsaannermi kiffaanngissusiagaasarneq pinngitsaaliinermillu allatigut atuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup uannut tusarniaatigalugu allakkatigut 15. maj 2012-imeersutigut nassiussaanut Inatsisartunilu massakut suliarineqartumut ataneqartinnagit isumaliutersuutaasut.

Nalunaarusiamut missingiut Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut, Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfimmut, Peqqissutsimik Nakkutilliisoqarfimmut aamma Dronning Ingridip Napparsimavissuanut tusarniaatitut nassiunneqarpoq. Oqartussaasut tusarniaannermut akissutaanni pingaarnertit nalunaarusiami issuarneqarput, taamaatorli pissutsit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi qulaani taaneqartumi aalajangersaavigineqartussatut eqqarsaatigineqartunut ilaasut ilanngunneqaratik.

Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat

3. Peqqinnissaqarfimmi oqartussaasut ilusiligaanerat

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi oqartussaasut ilusiligaanerat (tarnikkut nappaatilinnik katsorsaannermut attuumassuteqartoq) aallaqqaasiutitut naatsumik saqqummiuppara. Tamatumunnga pissutaavoq oqartussaasut ilusiligaanerannik qulaajaanerup tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavinni pisinnaatitaanerup qanoq paasineqarnissaanut aalajangiisuusumik pingaaruteqarnera, matumani suliat naammagittaalliutinut tunngasut suliarineqartarnerat pillugu apeqqut ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik peqqinnissaqarfimmut tunngasuni oqartussaasutut qullersaavoq. Peqqinnissaqarfiup iluani suliaasanut

tamanut naalackersuinikkut aqutsinikkullu akisussaaffik Naalackersuisoqarfimmiiippoq⁴⁹.

Oqartussaasoq Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup ataaniippoq⁵⁰. Aqutsisoqarfiup peqqinnissaqarfimmi nakorsanik peqqissutsimullu tunngasutigut sulianik aqutsineq nakkutilliinerlu Naalackersuisoqarfik sinnerlugu isumagisaraa. Paasisakka imaapput Dronning Ingridip Napparsimmavissuani ataatsimut aqutsisoqarfivimmik peqanngimmat Dronning Ingridip Napparsimmavissuanik ulluinnarni aqutsineq Aqutsisoqarfiup aammattaaq isumagisarigaa.

Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfiup ataani oqartussaasut naligiimmik inissisimasut arlallit inissineqarsimapput, peqqinnissaqarfimmi peqqissutsikkut suliarpianik isumagisaqartut. Oqartussaasut taakku tassaapput peqqinnissaqarfiup nunap immikkoortuini immikkoortotaqarfii kiisalu Dronning Ingridip Napparsimmavissua⁵¹.

Peqqinnissaqarfiup iluani oqartussaasut ataasiakkaat (Naalackersuisoqarfik, Aqutsisoqarfik aamma peqqinnissaqarfiup immikkoortui/Dronning Ingridip Napparsimmavissua qullersariaartunut ilaapput, taamaalilluni sinaakkutassatut atuuttut iluanni pingaartut oqartussaasoq oqartussaasunut alliunerusunut sulinermut atatillugu naalakkiuteqarsinnaalluni.

49) Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aaqqissuussaanaera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 27-mi, 18. november 2010-meersumi § 1.

50) Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik oqartussaasorpiatut imaluinniit Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmi immikkoortuinnartut (immikkoortotaqarfiinnartut) isigisariaqarnersoq nalornissutigineqarpoq, takuuk 2008-mi ukiumoortumik nalunaarutinni oqartussaasunik oqartarnek pillugu ataatsimut isumaliutersuutit (kalaallisuuani quppernerit 14 tulluulu qallunaatuuanilu quppernerit 12 tulluulu) aamma 2009-mi ukiumoortumik nalunaarutinni tamatumunnga malitse-qartitsivigininneq (kalaallisuuani quppernerit 389 tulluulu qallunaatuuanillu quppernerit 338 tulluulu). Apeqqut taanna ataqatigiinneqarnermi matumani aalajangiisuusumik pingaaruteqanngilaq, aamma takuuk nalunaarummi taaneqartumi § 9 (Dronning Ingridip Napparsimmavissua).

51) Peqqinnissaqarfiup nunap immikkoortuinut aggornilersorneqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 6-imi, 24. marts 2011-meersumi §§-it 3-mit 8-mut kiisalu peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aaqqissuussaanaera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 27-mi, 18. november 2010-meersumi § 6, imm. 2.

Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik oqartussaasunik ilusiliinerup allaa-serineqartup avataaniippoq. Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik Naalak-kersuisoqarfittut inissisimasutut – massakkut – isigineqartariaqarpoq, taamaalilluni Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup saniani oqartussaa-sutut inissisimalluni. Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfiup pingaarnerti-gut sulinera tassaavoq oqartussaasunut apeqqutini peqqissutsikkut suli-nermut tunngasuni siunnersuineq, peqqissutsimik nakkutilliinermi Peq-qissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut ikiuunneq aamma inunnik peq-qinnissaqarfimmi sulisunik kiisalu peqqinnissaqarfiup iluani oqartussaa-sunik nakkutilliineq⁵².

Taamaalilluni peqqinnissaqarfimmi oqartussaasut peqqissutsikkut su-liarpianik suliaqartut marloqiusamik nakkutigineqarput, tassalu Peqqis-sutsimut Naalakkersuisoqarfiup (aamma Peqqissutsimik Pinaveersaartit-sinermillu Aqutsisoqarfiup) suliassaqarfigisaminnik nakkutilliinerisigut kiisalu Peqqissutsimik Nakkutilliisoqarfiup inatsisikkut aalajangersagaa-sumik nakkutilliineratigut.

4. Tarnikkut napparsimasunik katsorsaanerme pinngitsaaliinermik atui-nermut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat

4.1. Inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsit

Tarnikkut napparsimasunik katsorsaanerme pinngitsaaliinermik atui-nermut pingaarnertut tunngavik tassaavoq inuit silanngajaartut napparsim-mavinniittarneri pillugit inatsit nr. 118, 13. april 1938-meersoq, inatsisik-kut nr. 175-imeersukkut, 11. juni 1954-imeersukkut, inatsisikkut nr. 182-ikkut, 1958-imeersukkut aamma inatsisikkut nr. 225-ikkut, 7. juni 1972-imeersukkut allannguuteqartinneqartarsimasoq. Inatsit taanna inatsisik-kut nr. 259-ikkut, 27. maj 1981-imeersukkut Kalaallit Nunaannut ator-tussanngortinneqarsimavoq. Atortuulersitsineq pillugu inatsisikkut al-lannguutit aalajangersimasut aammattaaq suliarineqarsimapput.

Inatsimmi § 1-imi pineqartoq tassaavoq inatsisip siunertaa kiisalu pin-ngitsaaliinermik silanngajaartunut (Dronning Ingridip Napparsimmavis-suani) tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortortaqar-fimmumut Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut pissutigalugit imaa-

52) Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aqqissuussaanaera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 27-mi, 18. november 2010-meersumi § 7.

liallaannaq unitsinneqarsinnaangitsunut atuigallartarneq pillugu malit-tarisassanik aalajangersaaneq.

Inatsimmi §§-ini 2-mit 5-imut pineqartut tassaapput tarnikkut napparsimasunik katsorsaanermi pinngitsaaliinermik atuinermut kiisalu pinngitsaaliilluni unitsitsinerme periaatsinut inatsisikkut tunngavigisaq.

Inatsimmi § 6-imi pineqartoq tassaavoq nakkutilliisunik toqqaasarneq.

Inatsimmi §§-ini 7-imit 9-mut pineqartoq tassaavoq napparsimasunik tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortorta qarfirmmit a-ngerlartitsisarneq.

Inatsimmi § 10-mi pineqartut tassaapput inuit niaqulaartut, nappaataat nakorsap uppersaasiussaa malillugu isumannaatsuutitsinermut ulorianartut (ulorianartorsiortitsineq pissutigalugu unitsitsineq)

Inatsimmi § 11-mi pineqartoq tassaavoq inunnik niaqulaartunik eqqartuussiviup aalajangiinera malillugu misissugassanngortillugit eqqartuussut tunngavigalugu unitsitsisarneq.

Inatsimmi § 12-ip inatsimmi §§-it 2-mit 11-mut atortussanngortippai, tarnikkut aamma nalinginnaangitsumik noqartoortarnermik nappaateqartut inissiisarfinni naalagaaffimmit akuerisaasuniittut aamma eqqarsaatigalugit.

4.2. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortorta qarfirmmut unitsitsinerme, uninnganermi katsorsaanermilu kiffaanngissusiiagaasarneq pillugu kaajallaasitaq

Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortorta qarfirmmut inissiinerme, uninnganermut katsorsaanermullu atatillugu kiffaanngissusiiagaasarneq pillugu kaajallaasitaq nr. 10, 12. juni 1996-imeersoq (tulliuttuni pinngitsaaliisarneq pillugu kaajallaasitamik taaneqartartussaq) Peqqissutsimut Avatangiisinullu Pisorta qarfiup (massakkut Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiusup) aalajangersarparaa.

Pinngitsaaliisarneq pillugu kaajallaasitami pineqartut tassaapput aalajangersakkat nalinginnaasut (kapitali 1), pinngitsaaliinikkut unitsitsineq pinngitsaaliinikkullu uninngatitsineq (kapitali 2), pinngitsaaliinikkut katsorsaaneq (kapitali 3), aalangeerineq, matumani pinngitsaaliinikkut aalangeerineq, nukinnik atuineq illersuiniarlunilu aalangeerineq (kapitali 4), nakkutilliisut (kapitali 5), pinngitsaaliinermik atuineq pillugu allattuiffiit (kapitali 6) aamma napparsimasup ilisimatinneqarnera (kapitali 7).

Kaajallaasitaq tassaavoq oqartussaasup qulliunerusup suliat pillugit naalakkiutaa, oqartussaasumut alliunerusumut sammititaasoq, tassanilu oqartussaasut taakkua akornanni nalinginnaasumik qullersariaanneq/allersariaanneq pioreersoq tunngavigineqarpoq.

Dronning Ingridip Napparsimmavissua Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup ataani oqartussaasutut isigineqartariaqarpoq, takuuk qulaani immikkoortoq 3.

Taamaattumik Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut suliat pillugit naalakkiuteqarsinnaanera pillugu oqaaseqaattissaqaanngilanga. Malugaarali pinngitsaaliisarneq pillugu kaajallaasitami aalajangersakkat oqartussaasunut Naalackersuisoqarfik eqqarsaatigalugu qullersariaanermi/allersariaanermi ilaanngitsunut (assersuutigalugu Justitsministeroqarfimmu, takuuk kaajallaasitami § 12) sammititaasut ilanngunneqarsimasut.

Suliatigut naalakkiutit kaajallaasitami ilaasut imminni tunuliaqutaasut inatsisikkut tunngavigisaqassapput (tigussaasutigut tunngavigisamik taaneqartartumik).

Kaajallaasitaq pineqartoq inuit niaqulaartut eqqarsaatigalugit pinngitsaaliinikkut iliuutsit pillugit aalajangersakkanik imaqarpoq, taakkunanilu pinngitsaaliinikkut katsorsaaneq aamma aalangeerineq inatsisikkut tunngavissaqaanngillat, matumani inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Tamatumani oqaatigaara inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsimmi pinngitsaaliinikkut iliuutsit pinngitsaaliinikkut unitsitsineq aamma pinngitsaaliilluni uninngatitsineq kisimik pineqarmata.

Tarnikkut napparsimasunik katsorsaannermi pinngitsaaliinermik atuinerup inissiivinnut tunngasunik taaneqartunik (inissiiviit pillugit peqqusutunik il.il.) tunngaveqarnerat Danmarkimi inatsiseqartitsinermi siusinerusukkut akuerisaasimavoq, taamalu tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortoqarfimmik pilersitsineq immi tassaasarluni pinngitsaaliinikkut iliuutsit atorveqarnerinut nipituuliuutaanngitsumik tunngavigisaq.

Inissiivimmut tunngasut taamaattut Dronning Ingridip Napparsimmavissuani pinngitsaaliinikkut katsorsaannermut aalangeerisarnermillu tunngaviusutut ullumikkut isigineqartariaqarput.

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut napparsimasunik uninngasunik pinngitsaaliinikkut katsorsaannermik aalangeerisarnermillu atuinera tunngaviatigut isornartorsiorsinnaanngilara; iliuutsit taamaattut sinaakkutissatut atuuttut iluanniippoq, tarnikkut napparsimasunik (aalajangersimasunik) katsorsaannermi tarnikkut nappaatinik katsorsaariaatsimi massakkut atuuttuni ileqqusut naapertorluinnarlugit.

Kisianni oqaatigaara tarnikkut napparsimasunik katsorsaannermi pinngitsaaliinikkut iliuutsinut inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqannginneq inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinermi tunngavinnik erseqqissumik unioqqutitsinerusoq. Taamatuttaaq inuit pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit pisussaaffiit, ilaati-gut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 8, imm. 2-p, manna nassataraat, tassalu namminerisamik inuuneqarnermut akuliut-toqassappat, matumani pinngitsaaliinikkut iliuuseqarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tamanna inatsisikkut erseqqilluinnartumik paasiuminartumillu tunngavissaqarnissamik piumasagaateqarfiusoq.

Aamma oqaatigaara pinngitsaaliisarneq pillugu kaajallaasitap Dronning Ingridip Napparsimmavissua nakorsaatit, ECT (qupinnguallatsitsisarneq) aamma pinngitsaaliinikkut nerisitsineq atorlugit katsorsaaniisaanut taamaallaat periarfissikkaa. Kaammattuutigaara katsorsaariaatsit taakku allatut katsorsaaniissamik pisariaqartitsilersinnaanermut naammattumik matussutissiisuunersut Dronning Ingridip Napparsimmavissuata isumaliutersuutigissagaa.

Nakorsaanermut kaajallaasitaq tunngavigalugu piginnaatitsissutit aalajangersimasut tarnikkut napparsimasunik katsorsaavittut immikkoortoqarfimmi (aqut-sisutut) nakorsaanerup allakkiaatigut 3. september 1996-imeersukkut nakorsanut alliunerusunut isumagisassanngortinneqarsimapput.

Isumagisassanngortitsisimaneq taanna pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga, taamaattorli naatsorsuutigalugu isumagisassanngortitsineq taanna isumagisassanngortitsisarneq pillugu tunngaviit nalinginnaasut isiginiarlugit pissasoq, matumani isumaginnittussanngortinneqartup nakorsaannermut piginnaatitsissutinik isumaginninnissaminut suliatigut pisariaqartunik tunngavissaqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Naatsorsuutigaarattaaq suliaasaqarfik nakorsaannerup suliaasaqarfik pisuni ataasiakkaani pissutsillu ataatsimut isigalugit qanimut nakkutigissagaa.

Pisortaqatigiit misissuinerup nalaani uannut aamma oqaatigaat tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortortaqarfimmi nakorsaannerit arlallit sulisorineqartut.

4.3. Kalaallit Nunaanni Politimesterip inunnik niaqulaartunik pinngitsaaliilluni unitsitsisarneq kiisalu niaqulaartunik pinngitsaalisalutik uninngatitaasunik nakkutilliisut pillugit maleruaqqusai (dagsbefalinger)

Kalaallit Nunaanni Politimesterip inunnik niaqulaartunik pinngitsaaliilluni unitsitsisarnerit pillugit tunaartarisassat maleruaqqusami I nr. 61-imi, 28. september 1994-imeersuni aalajangersarsimavai. Politimesterip maleruaqqusat II nr. 9, 1. juli 1998-imeersut ilaatigut niaqulaartunut pinngitsaalisalutik uninngatitaasunik nakkutilliisunik toqqaasannermut tunngasut aamma aalajangersarsimavai.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip uannut oqaatigaa maleruaqqusat taaku taamaallaat kaajallaasitatut kimeqarlutik inissisimasut, taamaalillutilu inuit niaqulaartut napparsimmavimmittarneri pillugit inatsimmi § 5, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat tunngaviginagit aalajangersarneqarsimasut. Kalaallit Nunaanni Politimesterip aammattaaq oqaatigaa – ilisimasani malillugit – inatsisikkut tunngavigisaq siuliani taaneqartoq tunngavigalugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsimangitsoq.

4.4. Malittarisassat allat

Malittarisassat taaneqartut saniatigut malittarisassat aalajangersimasut allat qilersuisuunnginnerusut aalajangersarneqarsimapput, soorlu Dronning Ingridip Napparsimmavissuata inuit niaqulaartut napparsimmavinniitineqartarnerat pillugu inatsit 4. april 2007-imeersoq 28. januar 2008-mi kingullermik allanngortinneqarsimasoq pillugu ilitersuusaa.

Malittarisassat taakku matumani sukumiinerusumik eqqartorneqassanngillat.

Ilitsersuut qulaani taaneqartoq misissorpara, taannalu pillugu annertunerusunik oqaaseqaatissaqarnanga.

5. Naammagittaalliornissamut periarfissaq eqqarsaatigalugu inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq pillugu immikkut oqaatigisassat

5.1. Aallaqqaasiut

Naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorneqassappata tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermi pinngitsaaliinikkut iliuutsinut atatillugu erseqqissumik sukumiisumillu naammagittaalliorfissaqarneq aalajangiisuusumi pingaaruteqarpoq. Taamaattumik Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortortaqarfimmi naammagittaalliornissamut periarfissat naatsumik allaaserineqarnissat pisariaqartutut isigaara.

5.2. Pinngitsaaliinikkut unitsitsineq/pinngitsaaliinikkut uninngatitsineq⁵³

Inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsimmi § 9, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq angerlartitsisoqarnissaa napparsimasup nammineq, angajoqqaatut oqartussaassuseqartup, meeqqamut ukiukinnerusumut nakkutilliisup, nakkutilliisup, uiusup/nuliaasup, meeqqat nammineersinnaassuseqalersimasut, angajoqqaat aamma ilaqtutatut qanigisat allat qinnutigisinnaagaat.

Taamatut qinnuteqarneq itigartinneqarpat suliaq nakorsap katsorsaasuu-sup, angerlartitsisoqarnissaanik qinnuteqartup piunasaqarneratigut, Justitsministereqarfimmut inatsimmi § 9, imm. 2 tunngavigalugu saqqummiutissavaa, Justitsministereqarfillu angerlartitsisoqassanersoq qaammatip ataatsip qaangiutinnginnerani aalajangiissaaq.

53)Tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermi pinngitsaaliineq pillugu tunngaviusumik isumaliutissiissut takuuk – taanna tarnikkut nappaatillit pillugit ataatsimiititaliap Justitsministereqarfimmit pilersinneqartup isumaliutissiissutigaa (betænking 1068/1986), qupp. 53 tullialu.

Danmarkimi tarnikkut nappaatilinnut katsorsaannermut tunngasut Justitsministereqarfiup suliassaqarfianit Sundhedsministereqarfiup suliassaqarfianut 1998-imi nuunneqarpoq (takuuk Tunngaviusumik Inatsimmi § 14). Taamaallit inatsimmi § 9, imm. 2 tunngavigalugu naammagittaalliutit “Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse”-mut⁵⁴ imaluunniit oqartussaasumut ministereqarfiup ataaniittumut ministereqarfiup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit nalinginnaasut tunngavigalugit pisinnaatitaanerminik isumaginnittussangortissimasanut ullumikkut suliassangortinneqartartussaapput.

Angerlartitsinissamik qinnutigisaq “Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse”-mit itigartinneqarpat, takuuk inatsimmi § 9, imm. 3, angerlartitsisoqarnissaanik qinnuteqartoq tamatuminnnga ilisimatinneqassaaq. Pineqartoq uninngatitsinerup inatsisinik eqqortitsisuuneranik apeqqut eqqartuussivimmut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi (inatsimmi nr. 305-imi, 30. april 2008-meersumi) massakut kaptali 28 tunngavigalugu suliassangortinneqarsinnaasooq tamatumunnga peqatigitillugu ilisimatinneqartassaaq.

Qinnutigisaq saqqummiunneqartoq “Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse”-mit itigartinneqarpat angerlartitsineq pillugu apeqqut, takuuk inatsimmi § 9, imm. 4, ministereqarfiup aalajangiinerata kingornatigut qaammatit sisamat qaangiutereertinnagit saqqummiussinerup siulliup sunniuteqarneratut saqqummiunneqarsinnaangilaq. Unitsitsinerup inatsisinik eqqortitsisuuneranik apeqqut taamaattoq eqqartuussivimmut saqqummiunneqarpat piffissaliussaq taaneqartoq eqqartuussiviup aalajangiinerata kingornatigut ingerlalissaaq.

Oqaatigaara inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsimmi § 9, imm. 2 tunngavigalugu naammagittaalliutit oqartussaasumut sorlermut suliassangortinneqassanersut nalorninartutut imaaliillaannaq isigisaria-

54) Aamma takuuk Statsministereqarfiup ilaatigut Justitsministereqarfimmut allagai 7. oktober 2004-meersut (121-8-mik j. normoqartut) Oqaatigineqassaaq suliassamik taassuminnga ingerlatsineq Indenrigs- aamma Sundhedsministereqarfiup Københavns Overpræsidiuummut (massakut Statsforvaltningen Hovedstadenimut) allakkatigut 30. november 2004-meersutigut (2004-12142-178-imik j. normoqartutigit) isumagisassangortissimavaa. Massakut Ministeriet for Sundhed og Forebyggelsesip allakkatigut 14. januar 2010-meersutigut (0905435-imik j. normoqartutigit) paasitippaanga naammagittaalliutit Statsforvaltningen Hovedstadenimut suli tunniunneqartassasut. Statsforvaltningen Hovedstaden ministereqarfiup suliassaqarfiata ilagiunnaarsimagaa ministereqarfiup allakkatigut taakkunuuna oqaatiginiarneraa uannut erseqqarluppoq.

qartoq. Kaammattuutigaara tamanna Dronning Ingridip Napparsimmavissuata Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik aqutigalugu qulaajartissagaa.

5.3. Pinngitsaaliinikkut iliuutsit allat

Inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsimmi pineqartut oqaatigineqartutut tassaanngillat pinngitsaaliinikkut iliuutsit allat. Taamaalillutik inatsimmi naammagittaalliortarneq pillugu aalajangersakkat pisuni taakkunani atorineqarsinnaanngillat.

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit ilitersuut napparsimasunut tunniunneqartartoq misissuinnermut atatillugu tunniuppaa. Iltersuummit tassaanga ersepoq naammagittaalliutit (inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsisip avataaniittut) Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfimmut siusinnerusukkut oqaatigineqartutut Dronning Ingridip Napparsimmavissua eqqarsaatigalugu oqartussaasutut nammineertut (qulliunerusutut) inissisimasumut suliaassanngortinneqarsinnaapput⁵⁵.

Oqaatigaara pinngitsaaliinikkut iliuutsit ataasiakkaat inatsiseqartitsinikkut pissusii nalorninartutut isigineqartariaqartut suliani naammagittaalliutitut tunngasuni Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfiup qanoq inissisimaneranut aalajangiisuusumik sunniuteqarmata. Pinngitsaaliinikkut iliuutsit ataasiakkaat suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinnermik oqarnertut aalajangiinneruppata aalajangiinnerit taakku piumasaqaatinik suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmiittunik eqqortitsisuussapput, matumani aalajangiinnerup suliami illua'tungiusumit (napparsimasumit) Aqutsisoqarfimmut oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiussamut naammagittaalliutigineqarsinnaanerit ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Pinngitsaaliinikkut iliuutsit ataasiakkaat suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinnermik oqartarnermut aalajangiinnerit isigineqarsinnaanngippat suliami illua'tungiusup naammagittaalliunni Aqutsisoqarfimmit suliarineqarsasooq – aallaavittut - piumasaqaatigisinnaanngilaa; Aqutsisoqarfilli nakkutillii-

55) Aaqqissuussineq taanna aaqqissuussinerup Danmarkimi inunnut inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsisip avataaniittunut atuuttup pingaarnerusutigit assigaa, erseqinnerusumik takuuk tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanerme pinngitsaaliineq pillugu tunngaviusumik isumaliutissiissut – taanna tarnikkut nappaatilitt pillugit ataatsimiititaliap Justitsministereqarfimmit pilersinneqartup isumaliutissiissutigaa (betænking 1068/1986), qupp. 55.

nermi oqartussaasutut aalajangersinnaavoq naammagittaalliuut suliariniarlugu.

Aamma malugaara, takuuk qulaani immikkoortoq 3, Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik Dronning Ingridip Napparsimmavissuata aataksimut pisortaqatigiiffeqarfiatut naalakkersuinikkut akuerisaasumik aamma inissisimasoq. Oqartussaasup (Aqutsisoqarfiup) napparsimasumit naammagittaalliorfigineqarsinnaasup oqartussaasumut (Napparsimmavissuarmut) naammagittaalliuutigineqartumut pisortaqatigiiffeqarfittut tamatumunnga peqatigitillugu atuunna sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnerup tungaanit isigalugu pitsaanngitsutut tunngaviatigut isigaara. Aamma aqqissuussineq taaneqartoq Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummi kialuunniit isumaqatigiissut tunngavigalugu pisinnaatitaaffimminik innarlivigineqarsimasup inuiaqatigiinni oqartussaasumik suliassanngortitsinnermi inatsiseqartitsinikkut atorsinnaasaminik pitsaasunik periarfissaqartinneqar-nissaanik artikel 13-imi aalajangersakkamut ataneqartinneqarsinnaanersoq a-peqquserneqarsinnaavoq.

Qulaani immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartutut Peqqissutsikkut Nakkutilliisup Dronning Ingridip Napparsimmavissua aamma nakkutigisaraa. Taamaalilluni Peqqissutsikkut Nakkutilliisoq nakkutilliinnermi oqartussaasuusutut qinnuigineqarsinnaavoq naammagittaalliuutitut suliaq pineqartoq akuliuffigeqqullugu. Peqqissutsikkulli Nakkutilliisoq nakkutilliinnermi oqartussaasutut taamaallaat suliamik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi malittarisassat nalinginnaasut nakkutilliinermik suliaqarnermut atuuttut tunngavigalugit misissuinissaminut pisussaaffeqarpoq.

Naammagittaalliortarnermi periaaseq peqqinnissaqarfiup iluani naammagittaalliornissamut taarsiivigineqarnissamullu periarfissat pillugit inatsimmi aalajangersarneqarsimasoq Kalaallit Nunaannut atuutingilaaq, takuuk inatsimmi nr. 706-imi, 25. juni 2010-meersumi § 9. Taamaalilluni pinngitsaaliinikkut iliuitsit pillugit Danmarkimi oqartussaasunut naammagittaalliornissamut periarfissaqanngilaaq, matumani Det Psykiatriske Ankenævnet (tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermut tunngasuni naammagittaalliuuteqartarfik) ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Inatsimmi tassani § 16, imm. 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartut (Sundhedsvæsenets Disciplinær-nævn) suliami Kalaallit Nunaanni peqqissutsikkut suliamut tunngasumi aalajangiisoqannginnerani Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi oqartussaasut oqaaseqaa-taannik pissarsiniassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartut (Sundhedsvæsenets Disciplinær-nævn) taamaallaat peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut akuerisaasut peqqissutsikkut sulinerat pillugu napparsimasunit naammagittaalliuit suliarinissaannut pisinnaatitaavoq.

Tamanna imatut paasivara peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aaqqis-suussaanera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tar-nip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortin-neqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 2, 29. maj 2012-imeersukku Nap-parsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartunut (Sundhedsvæsenets Di-sciplinær-nævnimut) naammagittaalliornissamut periarfissamik taassu-minnga atuinissamut Kalaallit Nunaanni inatsisiliornermi massakku inatsisikkut tunngavissaliisoqarsimasoq⁵⁶.

Tunngaviusumik Inatsimmi § 71, imm. 7-ikkut aalajangersarneqarpoq al-laffissornermi aqutsinikkut kiffaanngissusiiagaasimasunik katsorsaaneq Folketingip toqqagaani nakkutilliisoqartinneqassasoq (“§ 71 tunngavi-galugu nakkutilliinermik” taaneqartartumik), pineqartullu tassunga saaf-figinninnissaminnut periarfissaqartinneqassasut. Nakkutilliisoq aalaja-ngiineq ajorpoq, pissutsilli allaffissornermi aqutsinikkut kiffaanngissu-siiagaasimasut atugaat pillugit naliliinermik saqqummiussisinnaalluni. Naliliinermik saqqummiussineq taanna ilaatigut tassaasinnaavoq isor-nartorsiulluni oqaaseqaateqarneq, kaammattuuteqarneq inassuteqaate-qarnerlu.

Naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ataatsimut oqaaseqaatikka eq-qarsaatigalugit immikkoortumi 18-imi eqikkaallunga oqaaseqaatikka innersuus-sutigaakka.

Misissuinerup ingerlanneqarnera

56) Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigineqarpoq Peqqinnissaqarfimmi Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuteqartarfik napparsimasut inatsisitigut inis-sisimanagerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 33-mi aamma peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussu-taanni nr. 15-imi, 6. november 1997-imeersumi § 28-mi innersuussutigineqartoq Fol-кетинip inatsisaatigut taaneqartukku atorunnaarsinneqarsimavoq.

6. Aallaqqaasiut

Sulisukka uangalu misissuinnermut atatillugu tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortorta qarfiup pisorta qatigiivini (aqutsisutut nakorsa anermik Jonna Jacobsenimik aamma aqutsisutut peqqissaasuumermik Anette Melauimik) oqaloqateqarpugut. Oqaloqatiginninnerit taakku marloriarluni ingerlanneqarput, tassalu misissuinnermit aallarniutitut naggasiutitullu. Immikkoortorta qarfiup illutatigut sinaakkutai sulisukkalu pisorta qatigiit peqatigalugit misissorpavut.

Pisorta qatigiinnik kingullermik oqaloqatiginninnissara sioqqullugu napparsimasut marluk sulisullu marluk oqaloqatigaakka.

Pisorta qatigiinnik oqaloqatiginninnermik aallarnisaanermi aamma napparsimasunik sulisunillu oqaloqatiginninninni misissuinnermut tunuliaqutaasoq pillugu aallarniutitut nassuiaateqarpunga.

7. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat

Pisorta qatigiit apeqquteqaatinnut akissutitut oqaatigaat pisorta qatigiit naliliinerat unaasoq tarnikkut nappaatilinnik katsorsa anermi pinngitsaaliinermik atuinermut inatsisikkut tunngavigisaq pisolisoorsimasoq, inatsiseqartitsinikkullu innarlitsaaliineq eqqarsaatigalugu ajornartorsiu-tissaqartitsisoq. Ilaatigut naammagittaalliornissamut periarfissat naammangillat.

Pisorta qatigiit paasinninnerat unaavoq suliassa qarfik taanna pillugu inatsit ullutsinnut naleqquttoq atulersinneqartariaqartoq.

Ulorianartorsior-titsisoqarnera aamma katsorsaasoqartariaqarnera pissutigalugit pinngitsaaliinikkut unitsitsisoqartarpoq. Katsorsaasoqartariaqarnera pissutigalugu Peqqissutsikkut Nakkutilliisup taamaallaat akuersinera tunngavigalugu unitsitsisoqartarpoq, takuuk inuit silanngajaartut napparsimmavimmiittarneri pillugit inatsimmi § 2, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat. Ajoqutaasoqarnera pissutigalugu pinngitsaaliinikkut uninngatitsisoqarneq ajorpoq, takuuk inatsimmi § 8, imm. 2.

Pisorta qatigiit oqaatigaat tarnikkut nappaatilinnik katsorsa anermi pinngitsaaliinermik atuisarneq pillugu inatsisip nutaap atulersinneqarnis-

saa Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmi ataatsimiititaliami massak-
kut suliarineqartoq. Missingiut siulleq saqqummiunneqarsimavoq.

*Oqaatigineqartut tusaatissatut tiguakka, oqaatigalugulu – soorlu tamanna im-
mikkoortumi 2-mi aamma oqaatigigiga – tarnikkut nappaatilinnik katsorsaaner-
mi kiffaannngissusiagaasarneq allatullu pinngitsaaliisarneq pillugit Inatsisartut
inatsisissaattut siunnersuut Inatsisartut massakut suliaaraat; siunnersuutip
taaneqartup inatsisikkut massakut tunngavigisamik taarsiisuunissaa eqqarsaa-
tigineqarpoq.*

*Pisortaqatigiit inatsisikkut tunngavigisamik naliliinerat pingaarnerusutigut
isumaqatigaara, immikkoortunilu 4-mi 5-imilu kiisalu immikkoortumi 18-imi
oqaaseqaatikka innersuussutigalugit.*

8. Naammagittaalliuutit, matumani nakkutilliisutut sulineq ilanngul-
lugu eqqarsaatigalugu.

Naammagittaalliuutit eqqarsaatigalugit pisortaqatigiit ataatsimut oqaati-
gaat napparsimasut pinngitsaaliinikkut iliuutsit pillugit naammagittaal-
liuutinik tunniussinngisaannangajattut. Napparsimasut ilaanneeriarlutik
naammagittaalliorumasarput, taamatulli kissaatigisat naammaagittaal-
liuutivittut sulianngorlutik qaqutigorujussuaannaq piviusunngortarlu-
tik. Napparsimasut naammagittaalliuutinik namminneerlutik tunniussi-
nissartik nukissaqarfigisanngikkaat pisortaqatigiit eqqumaffigaat; naam-
magittaalliornissamut periarfissat pisortaqatigiit napparsimasunut ilit-
sersuutigisarpaat, naammagittaalliuutillu ilusilersorneqarneranni i-
kiuukkumasarlutik. Naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit alla-
ganngorlugit ilitersuutit napparsimasut unitsinneqarnerini tunniunne-
qartarput.

Pisortaqatigiit apeqqutigaa akillugu oqarput nakkutilliisutut sulineq (inuit
silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsimmi § 6) naam-
maginanngitsumik ingerlasutut isigineqartoq. Nakkutilliisut suliatigut
ilinniagaqarsimasunik ilinniagaqarsimanngitsunillu ilaqarput; taakku a-
merlanertigut tassaasarput ilaqutaasut imaluunniit isumaginninnermik
ingerlatsivimmeersut. Napparsimasut immikkoortorta qarfimmi ingerla-
nerat nakkutilliisunit uummaarissumik akuuffigineqarnerat pisortaqati-
giit qaqutiguinnaq tusartarpaat. Nakkutilliisut ilaat Nuummi najugaqar-
tuunngissinnaasarput, tamatumalu nakkutilliisutut sulineq ajornakusuu-
lersittarpaa. Danmarkimi napparsimasunik ilitersuinnermik aqqissuus-

sinerup assinganik atulersitsisoqarnissaa pisortaqatigiit kissaatiginartip-paat. Nakkutilliisunik ilinniartitsinermik ingerlatsisoqanngilaq.

Nakkutilliisumik inatsimmi § 6, imm. 2 tunngavigalugu toqqagaasumik nakkutilliisuliisoqarsinnaananeranut periarfissaq ingerlaannartumik ilit-sersuutigineqarneq ajorpoq.

Oqaatigineqartut tusaatissatut tiguakka. Paasisakka imaapput nakkutilliisutut sulineq pillugu ajornartorsiut inatsisip allanngortinneqarnissaanut atatillugu ilanngunniarneqartoq.

9. Naammagittaalliornissamut periarfissaq

Pisortaqatigiit naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ataatsi-mut oqaatigaat Napparsimmavissuaq susassa qarfinnut sisamanut im-mikkut pisortaqatigiilinnut aggorneqarsimasoq, tarnikkullu nappaatilin-nik katsorsaavimmi pisortaqatigiit taakkua sisamat ilaattut inissisimasut; Napparsimmavissuarmi ataatsimoortunik aqutsisoqanngilaq. Nappar-simmavissuup aqunneqarnera Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfimmit isumagineqarpoq, taannalu napparsimmavissuaq eq-qarsaatigalugu oqartussaasutut qulliunerusutut nammineertutut inissisi-mavoq.

Naammagittaalliutit inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri pillugit inatsimmi § 9-mi naammagittaalliutit pineqartut avataanniittut Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfimmut tunniun-neqarsinnaanerat pisortaqatigiit ilitersuutigisarpaat, takuuk naamma-gittaalliornissamut ilitersuut.

Naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu immikkoortumi oqaaseqaatika innersuussutigaakka, matumani suliani pinngitsaaliinikkut unitsitsisarnermut/ pinngitsaaliinikkut uninngatitsinermut tunngasuni naammagittaalliornissa-mut periarfissaq kiisalu Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqar-fiup inissisimanera pillugit oqaaseqaatika ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

10. Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaaliinikkut unitsitsisar-nerit

Peqqinnissaqarfiup (sinerissami) immikkoortuini pinngitsaaliinikkut u-nitsitsisarnerit, takuuk inuit silanngajaartut napparsimmavinniittarneri

pillugit inatsimmi § 1, imm. 3, eqqarsaatigalugit pisortaqatigiit oqaatigaat naliliinertik unaasoq tamanna peqqinnissaqarfiup immikkoortuini nalornissutigineqartoq, inatsisillu aqunneqarnera sukumiisuunngitsoq. Malittarisassat amigartut pissutigalugit ajornartorsiuteqarnera ersarippoq, pappialallu pisariaqartut pinngitsaaliinikkut unitsitsinermi immersorneqartussat napparsimasoq Napparsimmavissuarmut nuunneqaraangat malinnaatinneqarajuttaratik. Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaaliinikkut unitsitsinermi tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortorta qarfimmi nakorsaaneq isumasiorneqartarpoq/ataatsimeeqatigineqartarpoq.

Inuit 10-15-it peqqinnissaqarfiup immikkoortuinit Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut ukiut tamaasa nuunneqartarput, takuuk inatsimmi § 1, imm. 3. Napparsimasut pinngitsaaliinikkut unitsinneqartut qassit nuunneqannginnerminni angerlartinneqartarnersut pisortaqatigiit ilisimannngilaat.

Napparsimasunik peqqinnissaqarfiup immikkoortuinit Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut nuussineq timmisartumik (Air Greenland A/S) pisarpoq; napparsimasunik taamatut angallassineq pillugu malittarisassat aalajangersarneqarsimapput. Angallassinermi sulisut nakorsaaser-suinermik suliaqartut politiillu ingiaqataasarput.

Aarhus Universitetshospitalimut Risskovimiittumut aamma nuussisoqartarpoq, taannalu Region Midtjyllandip ataaniippoq. Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik tassani 18-inik inissaateqarpoq, tassanilu eqqartuusutikkut inissitassanngortinneqarsimasunut tarnikkullu pissutsimikkut misissugassanut atorneqartarput. Inissat taakku napparsimasunut nalinginnaasunut katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsinerusunut nakorsap naliliineratigut aamma atorneqartarput.

Pinngitsaaliinikkut unitsitsinerni inissaaleqisitsisoqarneq ajorpoq.

Inatsisip aqunneqarnera malittarisassallu allat pisortaqatigiit peqqinnissaqarfiup immikkoortuinut ilinniartitsissutigineq ajorpaat. Pisortaqatigiit ukiumut ataasiarlutik marloriarlutilluunniit tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanerme siunnersortit napparsimmavinnut angalaartittarpaat. Immikkoortorta qarfimmi nakorsat napparsimasunik peqqinnissaqarfiup immikkoortuinut unitsinneqarsimasunik tele aqqutigalugu ullut tamaasa nakorsiarititsisarput. Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaali-

nikkut iliuutsinut atortut il.il pisortaqatigiinnit ingerlaavartumik nakku-tigineqanngillat; pisortaqatigiilli piffissami kingullermi iluaralugu paasi-simavaat peqqinnissaqarfiup immikkoortuani Aasianni atortut ajoqute-qanngitsut.

Pisortaqatigiit paasinninnerat unaavoq peqqinnissaqarfiup immik-koortuini pinngitsaaliinikkut unitsitsisoqaraangat unitsitsinerit Dron-ning Ingridip Napparsimmavissuani unitsitsinerit pisartut, taamaalillu-tillu napparsimasut ataasiakkaat Dronning Ingridip Napparsimmavis-suanit akisussaaffigineqalersartut.

Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini misissuineri nammineq imaaliillaannaq malugaara tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanneri pinngitsaaliinermik atui-nermut inatsisikkut tunngavigisaq eqqarsaatigalugu peqqinnissaqarfiup immik-koortui annertuumik nalornissuteqartut; peqqinnissaqarfiup immikkoortuata ataatsip tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanneri pinngitsaaliinermik atui-nermut inatsisikkut tunngavigisaq eqqortoq ilisimasimannigilaa. Kaammattuutigaa-ra Dronning Ingridip Napparsimmavissuata Peqqissutsimut Naalackersui-soqarfik/Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik suleqatigalu-git peqqinnissaqarfiup immikkoortuisa pisariaqarneratut ilinniartinneqarnerisa aallartinneqarnissaat kiisalu peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaali-nikkut atortut il.il. nakorsat sulineranni atuuttunik eqqortitsisuunersut nakku-tilliinerup aallartinneqarnissaa suliniutigissagai. Pisortaqatigiit tamatuminna akuersaarlutik ilaliinertik uannut ingerlaannaq oqaatigaat. Peqqissutsimut Naa-lackersuisoqarfiup – Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfim-mit ilalernerqarluni – nalunaarummut matumunnga missingitup tusarniaatigi-neqarneranut akissummini oqaatigaa kaammattuutiga tusaatissatut tiguneqar-toq, Naalackersuisoqarfiullu tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanneri kiffaan-gissusiaasarneq aamma allatut pinngitsaaliinermik atuisarneq pillugit Inatsi-sartut inatsisaatut nutaap akuerineqarneranut atatillugu ilaatigut tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanneri inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq pillugu ilin-niartitsineq peqqinnissaqarfiup immikkoortuini aallartisarniaraa.

Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaaliinikkut unitsitsinerni oqartus-saasup akisussaaffia eqqarsaatigalugu oqaatigaara inuit silanngajaartut nappar-simmavinmiittarneri pillugit inatsimmi § 1, imm. 3-mi aalajangersakkami taane-qartumi takuneqarsinnaasoq pinngitsaaliinikkut unitsitsisoqassanersoq distrik-timi nakorsap (peqqinnissaqarfiup immikkoortuani atorfeqartitaasup) aalaja-ngissagaa. Taamaalilluni peqqinnissaqarfiup immikkoortua oqartussaasutut napparsimasunut ataasiakkaanut naggataatigut aamma akisussaasuvoq, nap-

parsimasup Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut nuunneqarnissaata tungaanut. Naatsorsuutigaara akisussaaaffik taanna Dronning Ingridip Napparsimmavissua qanimut suleqatigalugu soorunalimi piviusunnngortinneqassasoq.

11. Politiit pinngitsaaliinikkut unitsitsinerni peqataasarnerat

Politiit pinngitsaaliinikkut unitsitsinerni peqataasarnerat iluarisimaarlugu pisortaqatigiit ataatsimut oqaatigaat. Politiilli pinngitsaaliinikkut unitsitsinerni peqataanerminni politiit atisatik atorlugit amerlanerpaatigit peqataasarnerat pisortaqatigiit ajuusaarutigaa.

*Kalaallit Nunaanni Politimesterip maleruaqqusaani (dagsbefaling) I nr. 61-imi, 28. september 1994-imeersumi quppernermi 3-mi allassimavoq politiit ingiaqataa-nerat "sapinngisamik malunnaarsaartumik" pisassasoq, "pingaartumillu politiit ingiaqataasup politiit atisani atortariaqanngilai" (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq). Kaammattuutigaara Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tamanna qulaajarniarlugu Kalaallit Nunaanni Politimesteri attaveqarfigissagaa. Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfiup nalunaarummut matumunnga missingiut pillugu tusarniaanermut akissummini oqaatigaa Aqutsisoqarfiup Kalaallit Nunaanni Politimesteri tamanna pillugu attaveqarfiginira-
raa.*

12. Pissutsit sulisoqarnermut tunngasut

Sulisut qassiussusissaannut takussutissiaq sukumiinerusoq pisortaqatigiit uannut allakkatigit paasissutissiissutigaa (takuuk nalunaarusiamut matumunnga ilanngussaq 1). Taakkua saniatigit Napparsimmavissuup portørii immikkoortortaqarfiup nukinnik atuinermi aamma atortarpai. Immikkoortortaqarfik namminerisaminik oqalutseqarpoq/nutserisoqarpoq.

Immikkoortortaqarfik taartaagallartartunik atuneq ajorpoq, tamannalu avatangiisinik eqqissisimanarnerusunik toqqissisimanarnerusunillu aamma pilersitseqataavoq. Suleqatigiikkuutaat assigiinngitsut arlallit ullormoortumik ataatsimeeqatigiinneranni napparsimasut ataasiakkaat inissisimanerat taakkulu eqqarsaatigalugit pissusilersorneq/pissuserissarfiginninneq oqaloqatigiissutigineqartarluni. Immikkoortortaqarfimmi attaveqarfigisanut attuumassuteqartut tunngavigalugit katsorsaaneq aamma napparsimasunut akuersaartumik isummertarneq aallaavigalugit sulineq atornerarpoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat sulisut pisariaqarneratut ilinniarteqqinneqartartut, matumani portørit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, ilinniartitseqqinnerillu ingerlanneqarnissaat pisariaqarneratut aningaasartassaqaartinneqartoq. Ilinniartitseqqinneq Kalaallit Nunaanni aallaavittut ingerlanneqartarpoq.

Sulisut tarnimut-timinut tunngasut pillugit pikkorissartinneqarnerini nukinnik atuineq ilinniartitsissutigineqartarpoq, tassanilu “annikinnerpaamik iliuuseqartarnermik” tunngavik atorineqartarluni. Napparsimasoq “naveerneqassappat”, pissusilersornera allanngortinniarneqassappat asigisaanilluunniit iliuuseqarfigineqassappat napparsimasoq eqqarsaatigalugu tamatuma sapinngisamik ataqqinninnerpaamik pinissaa isumagineqartarpoq. Napparsimasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaat, atugarissaarnerat aamma – tarnikkut timikkullu isumagineqarnissamik pisariaqartitsinerat - aamma pingaartinneqartuarput.

Pisortaqatigiit oqaatigaat 2012-imi paaqqutarinnittutut katsorsaasutullu atorfinnik inuttaliiniarneq sulisooreersunillu tigungminniinnarniarneq kiisalu immikkoortortaqarfimmi pitsaasumik ineriartortitsineramik attasiinnarniarneq ineriartortitseqqinniarnierlu suliatigut unammilligassatut isigineqartut.

Pisortaqatigiit paasinninnerat unaavoq tarnikkut nappaatilinnik katsoraaanermi nakorsanik sulisoqarneq pitsaasumik inissisimasoq.

Atorfeqartitaasut pissusilersornerat pillugu naammagittaalliuutinik ukiuni kingullerni tigusaqartoqarsimanngilaq.

Oqaatigineqartut tusaatissatut tiguakka.

13. Napparsimasut akornanni annersaattarneq

Napparsimasut ikinnerpaamik 15-inik ukiullit kisimik immikkoortortaqarfimmut unitsinneqartarput.

Pisortaqatigiit oqaatigaat napparsimasut akornanni annersaattarneq qaqutigoortorujussuusoq.

Kisianni napparsimasut akornanni ilaanneeriarluni aaqqiagiinngittoqartarpoq. Pisuni taamaattuni tunaartarisassat immikkoortumi 12-imi taaneqartut tunngavigalugit iliuseqartoqartarpoq.

Oqaatigineqartut tusaatissatut tiguakka.

14. Illutatigut sinaakkutit

Immikkoortorta qarfiup illutatigut sinaakkutai suleqatima uangalu pisorta qatigiit peqatigalugit oqaatigineqartutut misissorpavut. Misissuiner mi tassani assiliisoqarpoq. Assit taakkua ilaat nalunaarusiami matumani ilanngussatut 2-tut ilanngunneqarput.

Immikkoortorta qarfik napparsimasunut unitsinneqarsimasunut 12-inut inissaqartoq immikkoortunut marlunnut avinneqarsimavoq, siulleq immikkoortoq ammasoq aappaalu immikkoortoq matoqqasoq.

Immikkoortumi ammasumi napparsimasut inini marluuttarissani ineqartinneqarput. Init kusanartuupput, naak pequteqarpianngikkaluarlutik. Ikkani qaquartumik qalipaartilinni assiliaqannqilaq. Torsuusarsuarmi ufarfeqarpoq/anartarfeqarpoq ataatsimoorussanik.

Immikkoortumi ammasumi napparsimasut ataatsimut isersimaartarfeeraqarput (“inuusuttut isersimaartarfiat”) tv-limmik, pisorta qatigiillu oqaatigaat taanna massakkut iluamik atorsinnaanngitsoq, kiisalu inersuaq isersimaartarfik taassumalu saniani napparsimasut iggaviat. Napparsimasut aammattaaq errorsisarfeqarput.

Init ataatsimut isersimaartarfiit kusanartuupput qaamasuullutillu, naak taamatut pequtilersugaanertik pissutigalugu “paaqqinniffippalaaraluarlutik”. Pequtit pisoqaannangajaapput nungullartitersimarpasillutillu; sofani akisaasat ilaat alittorneqartiterput. Ikkani qaquartumik qalipaartilinni ataasiakkaanik assiliaqarpoq.

Immikkoortoq ammasoq silami sammisassaqartitsiveqannqilaq. Taamaattorli aneerasaartarfeqarpoq, pujortarnermut atatillugu ator neqartartumik.

Immikkoortup ataani (naqqup iluani) “tarnikkut nappaartilinnik katsorsaaner mi sammisassaqartitsivik” napparsimasunit ator neqarsinnaasoq i-

nissisimavoq. Sammisassaqtitsivik naqqup iluata isikkuatut isikkoqarpoq; taamaattorli iikkani assiliaqarluni. Napparsimasut isersimaffigisartagaanni timigissartarfeqarpoq, sulliveqarluni, igaffeqarluni isersimaartarferujussuaqarlunilu assigiinngitsunik sammisaqarfiusinnaasumik, matumani nerrivimmi arsaattarfeeraq nerrivimmilu arsaartarfik ilanngullugit eqqarsaatigalugit; isersimaartarfik kusanartumik aqqissuusavoq nuannersutullu isikkoqarluni. Sammisassaqtitsivimmi perorsaasut sisamat, matumani perorsaasut pisortaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, sulisorineqarput.

Immikkoortoq matoqqasoq pingasunut inissaqarpoq (ineeqqat ataasiuttarissat pingasut), nukinginnartumik pisoqartillugu inissaq ataaseq ilanngullugu, isersimaartarfeeraqarluni, taassumalu saniani nakorsiartarfeqarluni aneerasaartarfeqarlunilu.

Ineeraq ataasiuttariaq uannut takutinneqartoq skaviup siniffiullu saniatigut allanik pisataqangilluinnarpoq. Iikkani assiliaqanngilaq, iikkallu qasertumik qaquartumik qalipaateqarlutik. Ineeraq qullermik ataatsimik (lystofrør) qaammaqquteqarpoq, siniffiup ineeqqap qeqqani inissineqarsimasup qulerluinnaani nivingasumik, qulleq qaamasortaqaanngilaq (skærmeqaanngilaq). Torsuusarsuarmi ataatsimoorussamik uffarfeqarpoq/anartarfeqarpoq.

Isersimaartarfimmiipput nerriveeraq sofa issiavillu. Iikkani qasertumik qaquartumik qalipaatilinni assiliaqanngilaq. Matoqarpoq (sulisunut) qimaaffissiamik – isimmillugu ammarneqareerluni - qalipaatinik assigiinngitsunik marlunnik qalipanneqarsimasumik. Ataatsimut isersimaartarfiup sanianiipput ineeraq nakorsiartarfik/oqaloqatiginnittarfik.

Aneerasaartarfik 5 meteritut takitigaluni 2 meteritut silitsigaaq. Qilaava akimut ersinngitsumik qalligaavoq, aneerasaartarfiullu avammut ammaneri igalaaminiusanik imminnut attuumatiterluinnanngitsunik assigavoq. Aneerasaartarfik immikkoortumi matoqqasumi napparsimasut silamiiffigisinnaasatuaraat; taamaattorli napparsimasut ingiaqateqarlutik aneernissaminnut periarfissaqarluarput, napparsimasup qanoq issusiatatamanna ajornartinngippagu.

Napparsimasut pinngitsaaliinikkut unitsitaasut nakorsap naliliineratigut immikkoortumi ammasumiissinnaapput, imaluunniit immikkoortumi matoqqasumiissinnaallutik. Misissuinerma nalaani napparsimasooq ataa-

seq immikkoortumi matoqqasumi uninngasuuvoq. Immikkoortumi ammasumi pinngitsaaliinikkut unitsitaasimasunik peqanngilaq.

Pinngitsaaliinikkut aalangeerineq taamaallaat immikkoortumi matoqqasumi pisarpoq. Pinngitsaaliinikkut aalangeerinermi illersuiniarlunilu aalangeerinermi aalajangersimasumik pigaartoq atorneqartuaannartarpoq. Qupinnguallatitsisarneq (ECT) napparsimmavissuup timikkut nappaatilinnik katsorsaaveqarfiani pisarpoq, tassani sinitsitsinissamut nalinginnaasumik upalungaarsimasuutitat ikiortigalugit. Pinngitsaaliilluni aalangeerinermi atortut, matumani siniffik qiterutillu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, uannut takutinneqarput.

Pisortaqatigiit pingaartumik immikkoortoq matoqqasoq ataatsimut naammagittaalliuutigaat. Inissakippallaarpoq, arlallillu ataatsikkut uninngatinneqaraangamik imminnut kamassaarukkajuttarlutik.

Pisortaqatigiit aamma oqaatigaat napparsimasut illutatigut pitsaanerusunik avatangiiseqarnissaasa suliniutigineqarnerat 2012-imi suliatigut pingaarnertut unamminiagassatut isigineqartoq.

Tamanna tusaatissatut tiguara.

Immikkoortup ammasup aaqqissuunneqarnera, matumani atortut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pillugu allanik oqaaseqaatissaqanngilanga. Taamaattorli Dronning Ingridip Napparsimmavissua qinnuigaara pequtit nungullarsimasut ininillu sinittarfinnik ataatsimoorlunilu isersimaartarfinnik pisatakitsitsivalaarnep nikanarsaataasumik pineqartutut misigisimanermik sakkortusaasusinnaanera eqqumaffigeqqullugu.

Immikkoortoq matoqqasoq eqqarsaatigalugu oqaatigaara ineeqqat ataasiuttarissat tujorminartutut isikkoqartikkikka – parnaarussivinni “ineeranganerusutut”. Uanga paasinninnera unaavoq ineeqqat ataasiuttarissat taamaallaat piffissani sivikitsuaraannarni aalangeerinermut atorneqarsinnaasut. Kaammattuutigaara – nakorsat sulineranni taamaattussaataasut ataqqillugit, matumani inip atorneqarfia ilanngullugu eqqarsaatigalugu – ineeqqat ataasiuttarissat aaqqissuunneqarnermikkut pisatsersugaanermikkullu pitsanngorsarneqarnissaat pilertornerpaamik suliniutigineqassasoq. Tamatumani kaammattuutigaara inilluunniit qalipaatinik “qiimanarnerusunik” qalipanneqarnissaat, naleqquttunik assilialersorneqarnissaat qaammaqqutillu iluarnerunissaat isumaliutersuutigineqassasoq.

Aamma kaammattuutigaara immikkoortumi matoqqasumi ataatsimoorluni isersimaartarfiup nikallunganartutut tujorminartutullu isigisama pequsersorneqarnerata avatangiisaasalu pitsaanerulersinneqarnissaasa suliniutigineqarnissaat isumaliutersuutigineqassasoq.

Napparsimasut nappaatertik pissutigalugu immikkoortumit matoqqasumit ingiaqateqarlutik aneersinnaanngitsut oqaatigineqartutut taamaallaat aneersaartarfeeqqami qulisami toqqaannartumik seqinertinnissamut periarfissaqanngitsumi "aneersinnaapput". Kaammattuutigaara napparsimasut taakku ullut tamaasa toqqaannartumik seqinertiffigisinnaasaminnik silaannarissumiiffisqartinneqarnissaat Dronning Ingridip Napparsimmavissuata qulakkiissagaa.

Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfiup nalunaarummut matumunnga missingiut pillugu tusarniaanermut akissummini oqaatigaa Dronning Ingridip Napparsimmavissuata ineriartortinneqarnissaanut ataatsimut pilersaarusiame immikkoortortap illutatigut pitsanngorsarneqarnissaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimasoq. Aqutsisoqarfiup aamma oqaatigaa napparsimasunut immikkoortortaqarfimmi matoqqasumi uninngasunut sulisunik ilaqarlutik aneertinneqartunut silataani pissutsinut pitsanngorsaanissamut (toqqaannartumik seqinertiffigineqarsinnaasumik pilersitsinissamut) imaaliallaannaq periarfissaqanngitsoq.

15. Pinngitsaaliinikkut iliuutsinik nalunaarsuisarneq

Pisortaqatigiit tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortortaqarfimmi 2010-mi aamma 2011-mi pinngitsaaliinikkut iliuutsinik atuineq pillugu takussutissiaq Dronning Ingridip Napparsimmavissuani misissuineq sioqqullugu nassiuppaat. Takussutissiaq taanna nalunaarsiamut matumunnga ilanngussatut 3-tut ilanngunneqarpoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat pinngitsaaliilluni iliuutsinik atuineq pillugu ataatsimut nalunaarsuisoqarneq ajortoq.

Pisortaqatigiit aperineqarlutik aamma oqaatigaat 2010-mi aamma 2011-mi pinngitsaaliilluni iliuutsinik atuineq pillugu takussutissiaq misissuineq sioqqullugu uannut nassiunneqartoq pisut ataasiakkaarlugit kisitsinikkut misissuisoqarnissaalu pissutigalugu suliarineqarsimasoq.

Sukumiisumik ataatsimut nalunaarsuineq pinngitsaaliinermik atuineramik akut-tunngitsumik nalunaarsuineq kisitseqqissaarnermi atorineqarsinnaasooq tarnik-

kut nappaatilinnik katsorsaannermi pinngitsaaliinermik atuinermik ingerlaavartumik takussutissiisarnermut nakkutilliinermullu aalajangiisuusumik pingaaruteqarpoq. Kaammattuutigaara Dronning Ingridip Napparsimmavissuata – immaga Peqqissutsikkut Nakkutilliisoq suleqatigalugu – pinngitsaaliinikkut iliuutsinik atuineq pillugu takussutissiat sukumiisut akuttunngitsumik suliarineqartarnissaat suliniutigissagaa.

16. Pinngitsaaliinermik atuineq pillugu allattaavinnik ilusilersuineq immersuisarnerlu

Misissuinerpiaq sioqqullugu ukiuni 2010-mi 2011-milu aamma – piffissami 2012-imi misissuineq tikillugu ingerlasumi - pinngitsaaliilluni iliuutsinik atuineq pillugu allattaaviit tamarmiusut uannut nassiunneqarput. Pinngitsaaliilluni iliuutsinik atuinermik allattaaviit taakku Peqqissutsikkut Nakkutilliisumi nalunaarsorneqarsimasut, takuuk pinngitsaaliilluni iliuutsit pillugit kaajallaasitami § 24, imm. 5, suleqatika peqatigalugit misissuineq sioqqullugu misissorpakka.

Pinngitsaaliilluni iliuutsit pillugit allattaaviit taakku tassaapput immersugassat assigiinngitsut: Immersugassaq 1 pinngitsaaliilluni unitsitsinermut pinngitsaaliillunilu uninngatitsinermut tunngasoq, immersugassaq 2 pinngitsaaliilluni katsorsaannermut tunngasoq aamma immersugassaq 3 aalangeerinermut nukinnillu atuinermut tunngasoq.

Pisortaqatigiinnik ataatsimeeqateqarninni oqaatigaara allattaaviit ataatsimut isigalugit naammagintumik immersorneqartarsimasut.

Taamaattorli malugaara immersugassat pisuni aalajangersimasuni amigartumik immersorneqartarsimasut; soorlu allattaaviit arlallit (immersugassaq 3) piffissaq pinngitsaaliilluni aalangeerinerup unitsinneqarfia oqaatigineqarsimannigilaq. Pinngitsaaliilluni unitsitsinermi (immersugassaq 1) allattuiffissaq “Nalileeqqinneq” sukumiisumik immersorneqarsimannigilaq, takuuk pinngitsaaliilluni iliuutsinik atuineq pillugu kaajallaasitami § 8, imm. 3, tassanimi piumasaqaatigineqarmat pinngitsaaliinikkut unitsitsineq nakorsaannermit siullermeertumik nalunaaquttap akunnerisa 24-t qaangiunneranni naliliiffigeqqinneqassasoq.

Aammattaq malugaara pisuni arlalinni eqqissiviinneq pissutigalugu pinngitsaaliinikkut aalangeerisoqartarsimasoq (immersugassaq 3), ta-

mannalu pinngitsaaliilluni iliuutsinik atuineq pillugu kaajallaasitami § 15-imut naapertuuttuunngilaq.

Pisortaqatigiinnik ataatsimeeqateqarninni taakkua oqaatigaat pinngitsaaliilluni iliuutsinik atuineq pillugu allattaaviit eqqortumik immersorneqartarnissaat isumaginiaritsik, pinngitsaaliillunilu iliuutsit suut ator-neqarsinnaanerit sulisunut erseqqissarneqassasoq.

Tamanna tusaatissatut tiguara. Malugaarattaaq Peqqissutsimik Nakkutillii-soqarfiup nalunaarummut matumunnga missingiut pillugu tusarniaanermut akissummini oqaatigigaa pinngitsaaliinermik atuineq pillugu allattaaviit pitsaassuseqarnerulersinniarlugit suliniuteqartoq, paasissutissat amigaateqaraangata allattaavinnik Napparsimmavissuarmik utertitsilluni nassiussisarnikkut, tamannali atugassiissutitigut amigaateqarnerup ajornakusoortunngortikkaa.

Aamma kaammattuutigaara allattaaviit atuarneqarsinnaasunik allalluni immersorneqartassasut, nakorsallu il.il. iliuuseqarnissamik toqqaasut atorfiisa suussusii allattaavinni allanneqartassasut, ilaatigut nakorsaanerit iliuuseqartussaanerisa eqqortinneqarnerisa allattaavinni takuneqarsinnaanissaat eqqarsaatigalugu.

Immersugassat arlalinngorlugit pigineqartut ilusilersugaanerisa ilimanarsisippaat immersugassat taakku Danmarkimi inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliarineqarsimasut.

Kaammattuutigaara immersugassat misissorneqassasut, Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermut naleqqussaasoqarnissaa siunertaralugu. Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup – Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfimmit ilalerneqarluni – nalunaarusiamut matumunnga missingiut pillugu tusarniaanermut akissummini oqaatigaa immersugassat misissorneqassasut naleqqussarneqassasullu.

Malugaara pinngitsaaliilluni iliuuseqarneq “Matumik parnaarineq” immersugassami 3-mi ilaasoq. Pisortaqatigiit uannut oqaatigaat pinngitsaaliilluni iliuuseq taanna immikkoortortaqarfimmut namminermut matumik (“silarlermik”), imaangitsoq ineeqqat sinittarfiusut matuinik assigisaannilluunniit, parnaarinnermut tunngasuusoq.

Tamanna tusaatissatut tiguara. Oqaatigaarali pinngitsaaliilluni iliuuseq taanna immersugassami 3-mi ilaanani immersugassami 1-imi (pinngitsaaliilluni uninngatitsinermi) ilaasussatut isigineqarnerusariaqartoq.

17. Napparsimasunik sulisunillu oqaloqateqarneq

Aallaqqaasiummi oqaatigineqartutut Dronning Ingridip Napparsimma-vissuani misissuininni napparsimasut marluk sulisullu marluk oqaloqatigaakka.

Napparsimasunik oqaloqatiginninninni nakorsaanermit, tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermit nakorsatut immikkut ilisimasalimmit Marianne Engbergimit (Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre-meersumit) ikiorneqarpunga. Sulisunik oqaloqatiginninnermi misissueqataasut tamarmik (nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen kisimi pinnani) peqataapput, matumani suliatigut siunnersuisukka ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Pingaarnertut oqaatigaara oqaloqatiginninnermi pissutsinik misissuinermit sunniuteqartunik saqqummertoqanngitsoq.

Inerniliineq

18. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisani pingaarnertut ajornartorsiutit eqqarsaatigalugit uanga inerniliinera

Uanga paasinninnera unaavoq Kalaallit Nunaanni tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermit pinngitsaaliinermik atuinermit inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq pissutsit ullutsinni atuuttut eqqarsaatigalugit ullutsinnut naleqquttuunngitsoq, inuillu pisinnaatitaaffii pillugit inatsiseqartitsinermit piumasagaataasunik eqqortitsisuunngitsoq.

Tamatumani oqaatigaara, soorlu immikkoortumi 4.2-mi aamma tikkuarlugu aamma oqaatigigiga, pinngitsaaliinikkut iliuutsit pinngitsaaliinikkut unitsitsinerup aamma pinngitsaaliinikkut uninngatitsinerup avataaniittut inatsisikkut aalajangersaavigineqannginnerat iluarinannngitsutut isigigiga.

Naammagittaalliornissamut periarfissaq eqqarsaatigalugu uanga isumaqarpunga taanna immikkoortuni aalajangersimasuni erseqqarluttuusoq aamma/ima-

luunniit naleqquttuunngitsoq. Immikkoortumi 5-imi oqaaseqaatikka innersuus-sutigaaakka.

Uanga ataatsimut isiginnillunga paasinninnera unaavoq inatsiseqartitsinikkut tunngavigisap amigaateqarnerata pissutsit OPCAT-imut ataneqartillugu taaku paasineqartarnerat malillugu nikanarsaataasutut inuppalaanngitsutullu taaneqarsinnaasut nassatarisinnaagai.

19. Misissuinermit tunngasut allat pillugit uanga inerniliinera

Immikkoortumi 2-mi erseqqinnerusumik takuneqarsinnaasutut misissuineq manna soqutigisaqartunik attorneqartunik oqaloqatiginninnertigut annertunerusumik ingerlanneqarpoq; oqaloqatiginninnerni taakkunani pissutsit atorfeqartitaasut napparsimasullu akornanniittunut tunngasut, pissutsit napparsimasut akornanniittunut tunngasut, pissutsit nakorsat suliaannut tunngasut pinngitsaaliinermullu tunngasut immikkut isiginiarneqarput.

Oqaloqatiginninnerit taakku tunngavigalugit aamma immikkoortorta qarfiup ilutaanik, kiisalu atortunik paasissutissanillu Napparsimmavissuup misissuineq sioqqullugu uannut nassiussaanik misissuineq tunngavigalugu pingaarnerusutigut isumaqarpunga Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnik katsorsaavittut immikkoortorta qarfimmi pissutsit naammaginartuusut, tikkuarluguli oqaatigisariaqarpara uanga paasinninnera unaasoq immikkoortorta qarfiup immikkoortuani matoqqasumi illutatigut sinaakkutinik pitsaanerulersitsineq aalajangiisuusumik pingaaruteqartoq. Uanga paasisakka ukuupput – immikkoortorta qarfimmut atugassarititaasut aamma isiginiarlugit – inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineq pisariaqarneratut annertutigisumik isiginiarneqartoq, matumani inuit pisinnaatitaaffiini nakorsallu suliatigut ajornartorsiu-taat tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermit pinngitsaaliinermik atuinerup nas-satarisai ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pissutsillu tarnikkut nappaatillit uloriansinnaasumik ataatsimut isigalugu inissisimaffigisaat aamma pingaartillu-git isiginiarneqarlutillu paasilluarneqartut.

Atortussanik paasissutissanillu Dronning Ingridip Napparsimmavissuata misissuineq sioqqullugu uannut nassiussaanik misissuineq eqqarsaatigalugu oqaatigisariaqarpara misissuinermit tassani kisitsisitigut naatsorsueqqissaarnermit paasissutissanik sulininni aallaavigisassannik naammattunik tunngavissaqarsimanngitsunga, tamatumunngalu ilaatigut pissutaavoq pinngitsaaliilluni iliuut-sinik atorneqartunik ingerlaavartumik sukumiisumillu naatsorsuisoqartarsimannginnera. Naatsorsuinerit taamaattut piginnigikkaanni nukinnik atuineq i-

*ngerlaavartumik malinnaavigineqarsinnaananilu nakkutigineqarsinnaanngilaq,
tamannalu ajornartorsiutitut annertoorujussuartut isigaara.*

*Misissuinermi immikkoortunut ataasiakkaanut inerniliinikka aamma inner-
suussutigaakka.*

Ilanngussaq 1

Immikkoortorta qarfiup sulisoqarnera, matumani suliffiit suussusi qanorlu sivisitigisumik sulisimaneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit:

Aqutsisutut nakorsaaneq. Napparsimasunut immikkoortorta qarfimmiitunut, orniguttarlutik katsorsartittunut kiisalu eqqartuussut tunngavigalugu uninngatinneqartunut pingaarnertigut akisussaasoq. Immikkoortorta qarfimmi nakorsat inuusunnerusut eqqarsaatigalugit ilinniartitsinermut akisussaasoq. Kommuni uninngatitsivii eqqarsaatigalugit siunnersortitut sulialik. Suliassa qarfiup aqunneqarnerata affaani aqutsinermik suliaqartunut akissarsianullu missingersuutinut akisussaasoq. Tarnip pissusiinik ilisimasalititut, perorsaasutut kiisalu siunnersortitut avataaneersutut sulisunut pisortaq. Ukiuni 30-ni sulisimasoq.

Aqutsisutut peqqissaasuuneq. Immikkoortorta qarfimmi peqqinnissa qarfiullu immikkoortuini tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermi napparsimasut paaqqutarineqarnerannut avatangiisitigullu sammisassa qarfitsinermut pingaarnertigut akisussaasoq. Immikkoortorta qarfimmi peqqinnissa qarfiullu immikkoortuini tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermi napparsimasunik paaqqutarinninnerup ineriartortinneqarneranut akisassaasoq. Immikkoortorta qarfimmi peqqissaasutut paaqqutarinnittutullu sulisunut pisortaq. Ilinniartut ilinniagaqartullu ilinniartinneqarnerannut pingaarnertigut akisussaasoq. Suliassa qarfiup aqunneqarnerata affaani aqutsinermik suliaqartunut akissarsianullu missingersuutinut akisussaasoq. Ukiuni 30 sulisimasoq.

Nakorsaaneq. Napparsimasut uninngasut orniguttarlutillu katsorsartittut katsorsarneqarnerannut akisussaasoq. Sinerissami tarnikkut nappaatilinnik tele atorlugu katsorsaanermi akisussaasoq.

Nakorsaaneq. Napparsimasut uninngasut orniguttarlutillu katsorsartittut katsorsarneqarnerannut akisussaasoq. Atorfik taanna inunnit pingasunit agguarneqarpoq.

Immikkoortorta qarfimmi nakorsaq. Peqqinnissa qarfiup immikkoortuini napparsimasut katsorsarneqarnerannut akisussaasoq. Ukiut pingasut missaanni sulisimasoq.

Nakorsat inuusunnerusut. Ilinniartutut atorfiit marluk.

Tarnip pissusiinik ilisimasallit. Napparsimasunik tarnip pissusiinik ilisimasalittut oqaloqatiginnittartut. Napparsimasunik misiliineq. Atuartitsinermi suliassat. Ukiut tallimat missaanni aamma ukiut qulit missaanni sulisimasut.

Meeqqanut tarnip pissusiinik ilisimasalik. Meeqqanik oqaloqateqarneq paasiniaallunilu misissuinerit. Ilaqutaasunik oqaloqateqarneq. Ukiut arfinillit missaanni sulisimasoq.

Aqutsisutut isumaginninnermi siunnersorti. Isumaginninnermi siunnersortitut suliassat atuuttut saniatigut aqutsisutut siunnersorti isumaginnikkut, ineriartortitsinikkut ilisimatusarnikkullu suliatigut suliniutini peqataassaaq. Isumaginninnermi suliat pillugit ataatsimiinnerni, ataatsimiititaliat ataatsimiinnerini ataatsimiititaliaagallartullu ataatsimiinnerini susassaqarfigisamini peqataasassaaq. Ukiut tallimat missaanni sulisimasoq.

Isumaginninnermi siunnersorti. Isumaginninnermi siunnersortitut sulinerup siunertaa tassaavoq napparsimasut Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut attuumassuteqarnermik nalaani isumaginnikkut ajornartorsiutitik pillugit pisariaqartumik siunnersorneqartarnissaat ilit-sersorneqartarnissaallu.

Immikkoortortaqarfimmi peqqissaasoq. Immikkoortortaqarfimmi ulluinnarni paaqqutarinninnermut akisussaasoq. Sulisut suliffimminnut takkuttarnerannut akisussaasoq. Immikkoortortaqarfimmi tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermi avatangiisitigullu sammisassaqartitsinermik ineriartortitsinermut akisussaaqataasoq. Ilinniartunik ilinniagaqartunillu ilinniartitsinermut akisussaasoq. Immikkoortortaqarfimmi sulinnermi avatangiisinut akisussaaqataasoq. Ukiut arfinillit missaanni sulisimasoq.

Peqqinnissaqarfiup immikkoortuani tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermi peqqissaasoq. Peqqinnissaqarfiup immikkoortuani ulluinnarni paaqqutarinninnermut akisussaasoq. Sulisut suliffimminnut takkuttarnerannut akisussaasoq. Peqqinnissaqarfiup immikkoortuani tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermi avatangiisitigullu sammisassaqartitsinermik ineriartortitsinermut akisussaaqataasoq. Ilinniartunik ilinniagaqartunillu ilinniartitsinermut akisussaasoq. Immikkoortortaqarfimmi sulinnermi avatangiisinut akisussaaqataasoq. Ukiut tallimat missaanni sulisimasoq.

Immikkoortorta qarfimmi paaqqutarinnittut sulisut.

Immikkoortorta qarfik piffissaq tamaat suliffiusartussanik 18-inik atorfiuteqarpoq. Atorfiit imatut agguataarsimapput:

Peqqissaasut arfineq marluk, ukiuni ataatsimiit 30-nut sulisimasut.

Tarnikkut nappaatilinnik katsorsaannermi ikiortit sisamat. Ukiuni sisamaniit 12-inut sulisimasut.

Isumaginninnermi peqqissaanermilu ikiortit arfineq marluk. Ukiuni 0-iniit sisamanut sulisimasut.

Tarnikkut nappaatilinnik katsorsaannermi sammisassaqartitsineq.

Aqutsisutut perorsaasoq. Sammisassaqartitsinnermi katsorsaanermik suliaqarnermut akisussaasoq, tassanilu napparsimasup pisinnaasaasa killiffiinik misissuineq, oqaloqatigineqarnerit alaatsinaanneqarnerillu neqerorutigineqartarput. Sulisut suliffimminnut takkuttarnerannut akisussaasoq. Sulisunik atorfinitsitsinernut akisussaaqataasoq.

Perorsaasut pingasut. Ukiuni pingasunit 30-nut sulisimasut.

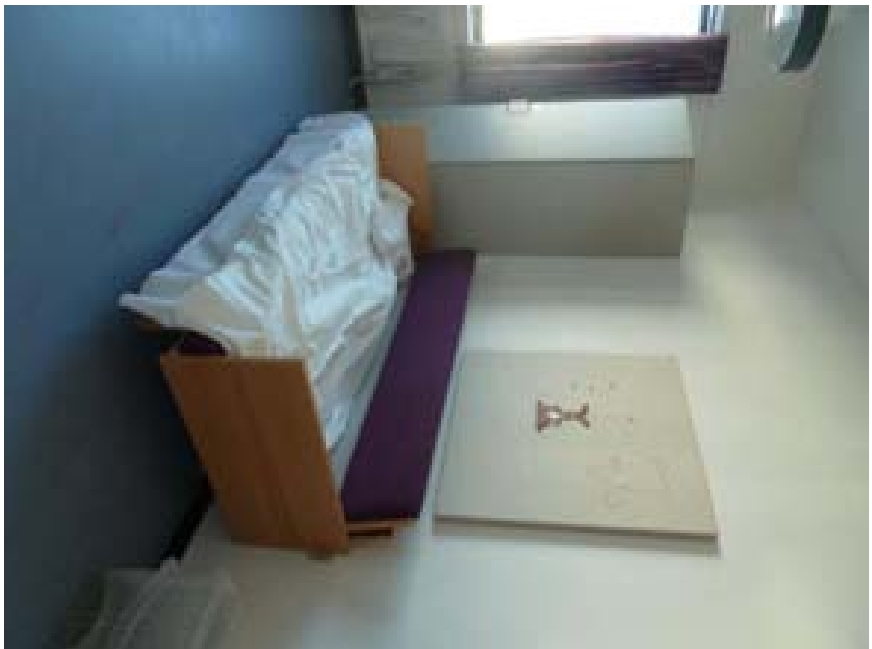
Napparsimasut pisinnaasaasa killiffiinik misissuineq, napparsimasunik susassaqartitsineq. Perorsaanikkut alaatsinaannerit.

Ilanngussaq 2

Ini marluuttariaq (immikkoortoq ammasoq)

Ini marluuttariaq (immikkoortoq ammasoq)

Ineraq isersimaartarfik (immikkoortoq ammasoq)

Inersuaq isersimaartarfik (immikkoortoq ammasoq)

Uningasut iggaviat (immikkoortoq ammasoq)

Timigissartarfik (sammissassaqtitsivik)

8. OPCAT tunngavigalugu misissuineq

Sullivik (sammissassaqartitsivik)

Igaffik (sammissassaqartitsivik)

Isersimaartarfik (sammisassaqartitsivik)

Ini ataasiuttariaq (immikkoortoq matoqqasoq)

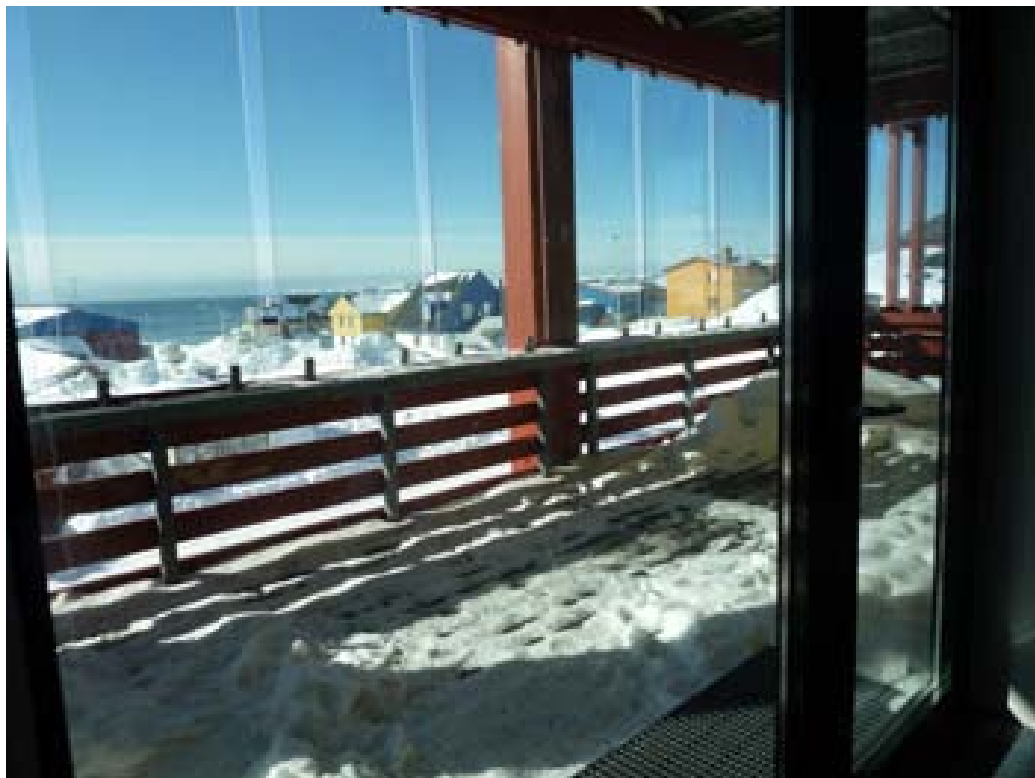
Iersimaartarfik (immikkoortoq matoqqasoq)

Nakorsiartarfik/oqaloqatiginnittarfik (immikkoortoq matoqqasoq)

Aneersaartarfik (immikkoortoq matoqqasoq)

Ilanngussaq 3

Tarnikkut nappaatilinnik katsorsaaneq pillugu inatsimmi pinngitsaaliinermi pillugu aalajangersakkat 2010-2011-mi atorneqarnerat

2010

IMMERSUGASSAQ 1 pinngitsaaliilluni unitsitsineq aamma pinngitsaaliilluni uninngatitsineq

Katillugit 16-it pinngitsaaliilluni unitsinneqarput. Allat arfinillit pinngitsaaliilluni uninngatinneqarput, naak pinngitsaaliilluni unitsitaasimannikkaluarlutik. Immersugassap 1-ip pisuni 22-ni atorneqarnera nalunaarsorneqarsimavoq.

Pinngitsaaliilluni unitsinneqartunit qulit Nuummeersuupput, sinnerilu arfinillit sinerissameersuullutik.

Sinerissami napparsimasumik pinngitsaaliilluni unitsitsineq sinerissami napparsimmavimmi pinngitsaaliinermik atuinikkut aallartittarpoq, pinngitsaaliillunilu unitsitsinermi immersugassaq 1 Tarnikkut Nappaatilinnik Katsorsaavittut Immikkoortorta qarfimmuq ingerlateqqinneqartartoq napparsimmavimmi tassani immersorneqartarluni.

IMMERSUGASSAQ 2 pinngitsaaliilluni nakorsaatitortitsineq

Immersugassaq taanna pingasoriarluni atorneqarsimavoq.

1. Eqqissisaatitortitsineq.
2. Pinngitsaaliilluni eqqissisaatitortitsineq (kukkusumik atorneqarsimasoq).
3. Aammik misissugassamik pinngitsaaliinikkut tigusineq.

IMMERSUGASSAQ 3 aalangeerineq aamma nukinnik atuineq

Napparsimasut 24-t aalangeerneqarsimallutillu nukinnik atuiffigineqarsimapput.

Katillugit 29-riarluni eqqissisaatitortitsisoqarsimavoq.

Atorneqakulanerpaaq tassaavoq qiterusiilluni aalangeerineq, pisullu taakku affaasa missaanni paffequsiineq/singernequsiineq aamma atorneqarsimalluni.

Napparsimasoq ataaseq sisamariarluni qitequsigaasimanermigut arfineq marloriarlunilu paffequsigaasimanermigut/singernequsigaasimanermigut allaassuteqarpoq, tassalu paffequsiineq/singernequsiineq immikkut nalunaarsorneqartarsimalluni.

IMMERSUGASSAQ 4 illersuiniarluni aalangeerineq

Illersuiniarluni aalangeerineq 2010-mi atorneqarsimanngilaq

Jonna Pleisner 12032012

2011

IMMERSUGASSAQ 1 pinngitsaaliilluni unitsitsineq aamma pinngitsaaliilluni uninngatitsineq

Pinngitsaaliilluni unitsitsineq pinngitsaaliillunilu uninngatitsineq napparsimasunut 27-nut atorneqarsimavoq.

Napparsimasut 15-it, taakkunanga arfineq pingasut Nuummeersut arfineq marlullu sinerissameersut pinngitsaaliilluni unitsinneqarsimapput.

14-it pinngitsaaliilluni uninngatinneqarput, tamanna sioqqullugu pinngitsaaliilluni unitsinneqarsimanngikkaluarlutik, taakkunanggalu ataaseq eqqartuussut tunngavigalugu unitsinneqarsimalluni.

IMMERSUGASSAQ 2 pinngitsaaliilluni katsorsaaneq

Immersugassat tallimat immersorneqarsimapput.

Napparsimasoq ataaseq pinngitsaaliilluni nakorsaaitortinneqarpoq.

Napparsimasoq ataaseq pinngitsaaliilluni nakorsaaitortinneqarpoq, katsorsarneqarluni, qupinnguallatsinneqartarluni pinngitsaaliillunilu neri-sinneqartarluni.

Napparsimasoq ataaseq eqqissisaatitortinneqarsimavoq, kukkusumik atorneqarsimasoq.

Pisuni marlunni pinngitsaaliilluni iliuuseqartoqarnissaanik aalajangiineq atorneqarsimanngilaq.

IMMERSUGASSAQ 3 aalangeerineq nukinnillu atuineq

Aalangeerineq nukinnillu atuineq unitsitsinernut 23-nut atatillugu atorneqarsimapput.

Taakkunannga napparsimasut marluk ukiup ingerlanerani marloriarlutik unitsinneqartarsimapput, pisunilu marlunni tamani aalangeerineq nukinnillu atuineq atorneqartarsimapput.

22-riarluni eqqissisaatitortitsisoqarsimavoq.

Pineqartut tassaapput qiterusiilluni aalangeerineq, pisunilu arfineq pingasuni paffequtit/singernequtit aamma atorneqartarsimapput.

Napparsimasut marluk allaassuteqarput, pingaartumillu aappa maluginiagassaavoq, qiteruserlugu qasseerpassuariarlugu (31-riarlugu) aalangeerneqartarsimagami. (...)

IMMERSUGASSAQ 4 illersuiniarluni aalangeerineq

Illersuiniarluni aalangeerineq napparsimasumut taannaasumut marloriarluni atorneqarsimavoq, taassuma immikkoortortaqarfimmut tikiinnerani.

Jonna Pleisner 12032012